

T.C.KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

BABUR-NÂME’NİN [61a-120a] VARAKLARI ARASINDAKİ
BÖLÜMÜN TEMATİK AÇIDAN SÖZ VARLIĞININ
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRAZ ÖZTÜRK

KOCAELİ 2021

T.C.KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

BABUR-NÂME’NİN [61a-120a] VARAKLARI ARASINDAKİ
BÖLÜMÜN TEMATİK AÇIDAN SÖZ VARLIĞININ
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kiraz ÖZTÜRK

Prof.Dr. Münevver TEKCAN

KOCAELİ 2021

T.C.KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

BABUR-NÂME’NİN [61a-120a] VARAKLARI ARASINDAKİ
BÖLÜMÜN TEMATİK AÇIDAN SÖZ VARLIĞININ
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Kiraz ÖZTÜRK

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 29.09.2021/20

KOCAELİ 2021

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	I
ÖN SÖZ.....	V
ÖZET.....	VI
ABSTRACT.....	VII
KISALTMALAR.....	VIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.BABUR.....	2
1.1. Hayatı.....	2
1.2.Eserleri.....	4
1.3.Babur Devleti (1526-1858).....	6

İKİNCİ BÖLÜM

2. BABUR-NÂME'NİN [61a-120a] VARAKLARI ARASINDAKİ BÖLÜMÜN TEMEL SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	10
2.1.Temel Söz Varlığı (Çekirdek Sözcükler).....	12
2.2.Temel Gereksinim Fiileri.....	13
2.3.Akrabalık Adları.....	41
2.4.Sayı Adları.....	46
2.5.Organ Adları	53
2.6.Hayvan Adları.....	58
2.7.Bitki Adları	61
2.8.Renk Adları.....	62
2.9.İkilemeler	63
2.10. Atasözleri.....	64
2.11. Terimler.....	65
2.11.1. Askeri Terimler.....	65
2.11.2. Devlet ve Devlet Yönetimi ile İlgili Terimler.....	73
2.11.3. Coğrafi Terimler.....	75

2.11.4. Tıbbi Terimler.....	79
2.11.5. Mimari Terimler	80
2.11.6. Edebiyat ve Dil ile İlgili Terimler.....	82
2.11.7. Dini Terimler.....	84
2.11.8. Deyimler	86
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	94

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. METİN.....	95
-----------------	----

DÖDÜNCÜ BÖLÜM

4.1. BABUR-NÂME'NİN [61a-120a] VARAKLARI ARASINDAKİ BÖLÜMÜN TEMATİK AÇIDAN SÖZ VARLIĞININ İNCELENMESİ.....	207
4.1.1. Zaman Adları.....	207
4.1.2. Yer Adları.....	216
4.1.3. Kişi Adları.....	227
4.1.4. Yön/Tarafla İlgili Adları.....	241
4.1.5. İnsan ve İnsan İlişkileriyle İlgili Kavramlar.....	246
4.1.6. Aş, Yemek ve Yemekle İlgili Kavramlar.....	263
4.1.7. Beden/Vücut/ Organ Adları.....	266
4.1.8. Hayvanlar (Zoonim) ve Hayvanlarla İlgili Kavramlar.....	271
4.1.9. Çadır, Ev ve Ev Araç Gereçleri.....	274
4.1.10 Yeryüzüyle İlgili Kavramlar.....	278
4.1.11. İnsana Ait Nitelik Adları.....	285
4.1.12. Asker, Akerlik, Ordu ve Savaşla İlgili Kavramlar.....	285
4.1.13. Giysi ve Giysilerle İlgili Kavramlar.....	296
4.1.14. Din ve Dinle İlgili Kavramlar.....	298
4.1.15. Yönetim ve Sosyal Sınıf Kavramları.....	302
4.1.16. Görev Bildiren Ögeler.....	307
4.1.17. Ölçü, Miktar, Kıyas ve Nitelik Bildiren Kavramlar.....	323
4.1.18. Sayılar.....	334

4.1.19. Boya ve Renk ile İlgili Kavramlar.....	339
4.1.20. Taşıt, Eşya ve Bazı Araç Gereçler.....	341
4.1.21. Meslekler ve Mesleklerle İlgili Kavramlar.....	342
4.1.22. Kültür ve Sanat Kavramları.....	343
4.1.23. Tıp ve Sağlık Kavramları.....	345
4.1.24. Süs, Süslenme ve Süs Malzemeleri.....	347
4.1.25. Maden, Mineral ve İlgili Kavramlar.....	348
4.1.26. Gök, Sema, Gökyüzü ve Astronomi ile İlgili Kavramlar.....	348
4.1.27. Hava ve Atmosfer Olaylarıyla İlgili Kavramlar.....	349
4.1.28. Bitkiler ve Bitkilerle İlgili Kavramlar.....	349
4.1.29. Vilayet, Kentle İlgili Kavramlar.....	351
4.1.30. Ekonomi ve Değerle İlgili Kavramlar.....	352
4.1.31. Haberleşme ve İletişim.....	355
4.1.32. Hukuk ve Hukukla İlgili Kavramlar.....	356
4.1.33. Araştırma, Sorgulama, Sorma, Okuma, Bilgi ve Haber Kavramları..	357
4.1.34. Boy, Kabile, Uruk, Soy ve Sülale ile İlgili Kavramlar.....	360
4.1.35. Matematik ve Hesaplama ile İlgili Kavramlar	361
4.1.36. Arzu,İstek, İsteyenle İlgili Kavramlar.....	361
4.1.37. Dil, Dil Bilimi ile İlgili Kavramlar.....	362
4.1.38. Uygun, Uygunlukla İlgili Kavramlar.....	362
4.1.39. Anlatım ve Açıklama ile İlgili Kavramlar.....	363
4.1.40. Bekleme ve Bekleyişle İlgili Kavramlar.....	363
4.1.41. Olay ve Hal ile İlgili Kavramlar.....	364
4.1.42. Tekrar, Defa, Kere ile İlgili Kavramlar	365
4.1.43. Yardım, Önlem, Çare ile İlgili Kavramlar.....	365
4.1.44. İmkan, Olanak, Sebep ve Sonuçla İlgili Kavramlar.....	366
4.1.45. Sağlam, Dayanıklı ile İlgili Kavramlar.....	366
4.1.46. Danışma, Görüşme ve Anlaşma ile İlgili Kavramlar.....	366
4.1.47. İkillemeler.....	367

Diğer Kavramlar.....	368
BEŞİNCİ BÖLÜM	
5.DİZİN.....	381
SONUÇ.....	610
KAYNAKÇA.....	612
ALTINCI BÖLÜM	
6.EKLER.....	617
ÖZGEÇMİŞ.....	640

ÖNSÖZ

Bu çalışma, Doğu Türkçesinin çok kıymetli eserlerinden biri olarak kabul görülen Babür-nâme'nin [61a-120a] varakları arasındaki bölümün söz varlığının tematik açıdan incelenmesi ve Çağatay Türkçesi alanında yapılacak çalışmalar için kaynak olması amacıyla yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Yapılan çalışmada, Babur-nâme'nin [61a-120a] arasındaki varaklarının transkripsiyonlu metni, tematik olarak söz varlığının sınıflandırılması, sözlüğü ve gramatikal dizini yer almıştır. Bu çalışma dört bölüme ayrılmıştır. Giriş bölümünde, Babur'un hayatı, kişiliği, eserleri ve Babur Devleti'nin (1526-1858) tarihi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

İkinci bölümde transkripsiyonlu Babur-nâme'nin [61a-120a] arasındaki varakların metni verilmiştir. Metin oluşturulurken Eji mona neşri ve Haydarabad yazma nüshası esas alınmıştır. Metne yapılan eklemeler köşeli parantez içinde gösterilmiştir. Üçüncü bölümde Babur-nâme'nin [61a-120a] arasındaki varakların söz varlığı tematik olarak incelenmiştir. Dördüncü bölümde metinde geçen kelimelerin dizini ve sözlüğü oluşturularak Türkçe kelimelerin etimolojisine yer verilmiştir. Gramatikal dizin, Reşit Rahmeti Arat'ın Kutadgu Bilig adlı eserindeki gramatikal sıralamaya göre hazırlanmıştır. Türkçe kelimelerin Eski Türkçedeki karşılıkları verilirken Clauson'un *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth Century Turkish* adlı sözlüğü esas alınmıştır. Son bölümde ise, metnin [61a-120a] arasındaki varaklarının tıpkıbasımından örneklerle, Babur'un şeceresini gösteren tablolara ve Babur Devleti'ni sınırlarını gösteren haritaya yer verilmiştir.

Tezimin yazılış süresi boyunca maddi ve manevi desteklerinden mahrum etmeyen aileme ve arkadaşlarıma; bu süreçte bana her türlü desteği verip ve bu yolda kılavuzluk eden değerli hocam Prof. Dr. Münevver Tekcan'a çok teşekkür ederim.

Kiraz Öztürk

Kocaeli 2021

ÖZET

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma, Babur-nâme adlı eserin [61a-120a] arasındaki varakların transkripsiyonlu metninde yer alan kelimelerin tematik açıdan söz varlığının hazırlanmasıdır. Çalışmada incelenen varaklar arasında temel söz varlığının yanında tematik olarak sözcükler sınıflandırılmıştır. Sözcüklerin söz varlığı ele alınırken atasözlerine, deyimlere ve ikilemelere de yer verilmiştir. Sınıflandırma hususunda tematik çalışmalar esas alınmıştır. Bu çalışma dört bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde, Babur ve Babur Devleti hakkında temel bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde çalışmamıza konu olan eserin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Üçüncü bölümde metnin tematik açıdan söz varlığı ve dizin sözlüğü verilmiştir. Sözlük hazırlanırken Reşit Rahmeti Arat'ın Kutadgu Bilig adlı eserindeki dilbilgisi sıralaması esas alınmıştır. Dördüncü bölüm olan ekler bölümüne metnin tıpkıbasımından örnek, Babur'a dair şecere ve Babur Devleti'nin sınırlarını gösteren harita eklenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Çağatay Türkçesi, Babur, Babur Devleti

ABSRTACT

This study is the preparation of the vocabulary of the words in the transcribed text of the leafs between [61a-120a] the sections of the work named Babur-name. Among the text of the leafs examined in the study, besides the basic vocabulary, words were also classified thematically. While dealing with the vocabulary of words, proverbs, idioms and reduplications are also included. Classification is based on thematic studies. Thesis consists of four chapters. In the first chapter, basic information about Babur and Babur State is given. In the second part, the transcribed text of the work that is the subject of our study is discussed. In the third chapter, vocabulary and index dictionary of the text are presented thematically. While preparing the dictionary, the grammatical order of Reşit Rahmeti Arat's Kutadgu Bilig was taken as a basis. A facsimile sample of the text, genealogy for Babur and a map showing the borders of the Babur State were added to the appendix section, which is the fourth chapter.

Keywords: Chagatai Turkish, Babur, Babur State

KISALTMALAR

Ar. : Arapça

bk. : Bakınız

c. : Cilt

çev: Çeviren

EDPT: An Etymological Dictionary of Pre-Thirteen-Century

ET: Eski Türkçe

Far. : Farsça

H. : Haydarabat nüshası

haz. : Hazırlayan

İA : İslam Ansiklopedisi

İSAV : İslami İlimler Araştırma Vakfı

MK : Mahmut Kaşgarlı

Moğ. : Moğolca

s. : Sayfa

S. : Sayı

Soğd. : Soğdça

TDK : Türk Dil Kurumu

TDVİA : Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

TDTEA : Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi

TTK : Türk Tarih Kurumu

Yay. : Yayınları

1. GİRİŞ

Türk tarihinin en önemli şahsiyetleri arasında gösterilen Babur¹ kaynaklara göre 1483-1530 yılları arasında yaşamıştır. Babur'un kendi adı ile anılan Güney Asya'da kurduğu Babur Devleti, tarih bilimi için önemli bir yere sahiptir. Babur'un devlet adamı olmasının yanı sıra edebiyat kuramcısı, şair, hattat, bestekâr kimlikleri de araştırmalara konu olmuştur. Ayrıca Babur mimarlık, astronomi, zooloji, fıkıh, botanik gibi konularla da ilgilenen çok yönlü bir insan olduğu bilinmektedir. Babur, tarih bilimi için olduğu kadar dil ve edebiyat alanlarının da araştırma konusu olmuştur. Babur'un güçlü edebiyat yönü sayesinde bilim insanlarınca Ali ğir Nevayi'den sonra Çağatay edebiyatının en büyük şairi olarak kabul edilmiştir. Bu özelliği sayesinde Babur yazmış olduğu Babur'nâme adlı eseriyle sadece Çağatay edebiyatının değil, bütün Türk edebiyatının en güzel ürünlerinden birini ortaya koymuştur. Bu çalışmada Babur'un hayatı, kişiliği, eserleri ve Babur Devleti hakkında temel bilgiler verilmiştir. Sonraki bölümlerde Babur-nâme'nin [61a-120a] arasındaki bölümün transkripsiyonlu metni verilmiş, tematik açıdan söz varlığı incelenmiştir.

---

¹ Alan yazın tarandığında Babur'un adının Bâbür, Babür, Bâbur, Babur gibi kullanımları olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada Babur ismi tercih edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.BABUR

1.1. Hayatı

Babur Şah, *Bâbü-r-nâme* 'nin birinci cildinde zikredilen “ 5 Ramazan 899'da Fergana'da on iki yaşında padişah oldum “ (Arat, 1989: s. 3) ifadesine göre 6 Muharrem 888 (14 Şubat 1483) yılında Fergana'da doğdu. Anacak gerek edebi gerek tarihi kitaplarda Babur'un doğum yeri bazılarında Fergana iken bazılarında ise Endican, bazılarında ise Ahsi olarak verilmektedir. Babur, eserlerinin hiçbirinde doğum yeri hakkında bilgi vermemiştir. Asıl adı Nasrettin Ubeydullah'ın İslam geleneğince koymuş olduğu Zâhireddin Muhammed'dir. Fakat isminin uzunluğundan ötürü ona 'Babur' denmiştir. Çok kuvvetli, çevik, kaplan, panter gibi manalara gelmektedir. (Yücel, Konukçu, 1989: s. 9, 464)

Babası Timur'un torunlarından Fergana hâkimi Ömer Şeyh Mirza, annesi ise Kutluğ Nigar Hanım'dır. (Yücel, 1995) Eğitimini saray çevresinde görmüş olan Babur'un tahta çıkışı gibi şiiire başlayışı da erken olmuştur. İlk şiiir denemelerine daha on altı yaşında başlamıştı. Başlangıçta çalışmaları beyit çerçevesini geçemezken iki üç sene içinde artık başlı başına gazeller ortaya koyabilecek bir seviyeye erişir. (Akün, 1991: s. 397)Timur'un ölümünden (1469) sonra Timur İmparatorluğu taht kavgaları sebebiyle zayıflamış ve parçalanmaya başlamıştır. 15. yüzyılda Türkistan'da Özbek egemenliğinin kurulması ile Babur iktidara geçtiği andan itibaren zorlu savaflara girmek durumunda kalmıştır.Babası tarafından eğitim için gönderildiği esnada annesiyle birlikte Endican Kalesi'nde otururken babası bir kaza sonucu vefat eder. Bunun üzerine henüz 12 yaşındayken Fergana vilayetine hükümdar olmuştur. 10 yaşındaki kardeşi Cihangir Mirza Ahsi'de, en küçük kardeşi Nasır Mirza Kâsan 'da vali durumundadır.Babur'un siyasi mücadeleleri üç bölümde ele alınabilir: Fergana hakimiyeti (1494- 1504), Kâbil hakimiyeti (1504-1526), ve Hindistan hakimiyeti (1526-1530). (Konukçu, 1991: s.395)

Babur, üstün bir komutan,yetenekli bir diplomat ve büyük bir devlet kurucusu olarak, Türk ve dünya tarihinin önde gelen şahsiyetleri arasındadır. İngiliz şarkiyatçı

Edward Golden, yaşadığı dönemin özelliklerini göz önünde bulundurarak onu, hükümdar ve edip sıfatıyla Sezar ile aynı safta ve fakat karakter bakımından Sezar'a göre daha çok sevilen, saygı duyulan bir şahsiyet olarak görmektedir. Şair, edebiyat nazariyatçısı, bestekar, yazı (hat) mucidi olan Babur, aynı zamanda mimarlık, peyzaj mimarisi, botanik, zooloji, astronomi, İslam fıkıhı gibi birçok konuyla ilgilenen çok yönlü bir insandır. (Yücel, 1995: s.12)

Babur kurduğu devlet ve tarihte oynadığı önemli rol bakımından Türk tarihinin önde gelen isimlerinden biridir. Batılı yazarlar, o devirde pek az hükümdarda görülen meziyetleri şahsında toplamış olan Babur'e hayrandırlar ve başka hiçbir kahramanın kendisini onun Bâbürnâme'sindeki kadar güzel tasvir edemediği kanaatindedirler. (Konukçu 1991: s.396)

Babur kılıç kullanmakta, ok atmakta, ata binmekte mahir olduğu kadar insan ruhunu tanımakta, fertleri ve toplumları idare etmekte de o derece mahirdi. İleri görüşlü bir devlet adamı ve soğukkanlı bir kumandandı. Maiyetine karşı merhametli ve şefkatli davranır, affına sığınan suçluları bağışlamakta tereddüt etmezdi. Gerektiğinde de en ağır cezaları uygulamaktan çekinmezdi. Spor ve avla, fikrî ve edebî meselelerle uğraşmaktan zevk alırdı. İçki ve eğlenceye düşkünlüğüne rağmen idarî ve askerî işlerde en küçük bir ihmâl göstermemiştir. Daima halkının refahı için çalışmış, ülkeyi mâmur hale getirmeye gayret etmiştir. (Konukçu, 1991: s. 396)

Babur'un kusuru , 28 yaşından sonra başlayıp gittikçe miktarını arttırdığı içki alışkanlığıdır. Öyle ki yirmi dörtsatte dört kere içki hazırlattığı olmuştur. Hatta çok zararlı olduğu halde içkiyle birlikte afyon macunu da kullanır.daha sonra söz verdiği tarihte tövbe edip içkiyi bırakır. (Yücel, 1995: s.14)

Babur, her ne kadar sahne önünde olmak zorundaydı da aslında utangaçlığından dolayı yalnızlığı sevmekteydi. Hayatının son dönemine kadar bu özelliğinden vazgeçememiş bu yüzden en büyük sırdaşı, arkadaşı annesi olmuştur. Babur, utangaçlığının yanı sıra affediciliğiyle de bilinmekteydi. Kendisine yapılan ihanetleri, saldıranları dahi bağışlamış ve unutmaya çalışmıştır. Dönemine ve mevkisine göre Babur, diğer devlet adamlarından son derece objektif bir bakış açısına sahip olmuştur. Eserinde başarılarının yanında hatalarını ve başarısızlıklarını da kaleme alması bu durumu kanıtlamaktadır. (Roux, 2008) Babur, 1522 yılında Kandeher'ı ele geçirmiştir. 1526 yılında Hindistan'a yaptığı hücumda,

Delhi yakınlarındaki Panipat savağında on iki bin askeriyle, yüz bin askeri ve iki bin fili olan Hint hükümdarı İbrahim Ludi'yi yenmiştir. Babur, bu zaferiyle Baburlular İmparatorluğu'nu kurmuştur. Bu imparatorluk 1858 yılına kadar yaşamıştır. Timur ve oğullarının saltanatının 1370'te başladığı kabul edilirse, Baburlular bunu devam ettirerek saltanatı beş yüz yıl yaşatmıştır. (TDTEA: 71)

Gençliğinden beri çok sık hastalanan, özellikle bataklik hummasından zaman zaman ölümle pençeleşen, bu arada birkaç defa zehirlenen Babur, İbrahim Ludi'nin annesi tarafından çeşnigir Ahmed aracılığıyla verilen ve uzun vadede etkisini gösteren zehir yüzünden yatağa düşer; gün geçtikçe hastalığı ağırlaşır. Çocuklarını (Hümayun, Askeri, ve Hindal Mirzalar; Gülteng, Gültihre ve Gülteden Bigimler), bey ve komutanlarını yanına çağırarak büyük oğlu Hümayun'u padişah ilan eder; aynı gün, 48 yaşını doldurmadan hayata gözlerini yumar (1530). (Yücel, 1995: 12) 1530'da hastalanan Babur, hastalığının giderek ağırlaşması üzerine bütün emîrleri huzuruna çağırarak oğlu Hümayun'u hükümdar ilân etti ve onlardan bağlılık yemini aldı. Üç gün sonra da 6 Cemâziyelevvel 937'de (26 Aralık 1530) Agra'da vefat etti. Naaşı Cemne nehri kenarındaki Nûr-Efşân bahçesinde toprağa verildi. Vasiyeti gereğince de altı ay sonra Kâbil'e taşınarak Bâğ-ı Babur'da yakınlarının yanına gömüldü. Şah Cihan 1646'da Babur için muhteşem bir türbe inşa ettirdi. (Konukçu, 1991:396)

1.2.Eserleri

Babur-nâme: Babur'un Çağatay Türkçesiyle yazmış olduğu bu eser sadece Çağatay Türkçesinin değil tüm dönemin önemli başyapıtlarından olmuştur. Eserin bir diğer adı *Vekayi* 'dir. Babur'un anılarını 1520'den başlayarak her gün aldığı notlardan hareketle yazdığı düşünülmektedir. Bugün özgün el yazmalarının elimizde bulunmadığı bu kitap 16. yüzyıl sonunda Ekber'in emriyle Türkçeden Farsçaya çevrilmiştir. Gerek Türkçede gerek Farsçaya birkaç bölük pörçük metin dışında az sayıda el yazması günümüze kadar ulaşabilmiştir. (Roux, 2008, s.413)

Nevayi ile şiir alanında klasik şeklini bulan Çağatayca, Babur'un *Vekayi*'i ile nesir alanında en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Sadece Çağatayca'nın değil, bütün Türk edebiyatının en güzel mensur örnekleri arasında sayabileceğimiz bu eser, otobiyografik özelliğinin yanısıra, on beşinci yüzyıl sonu ile on altıncı yüzyıl başlarındaki Orta-Asya, Afganistan ve Hindistan hakkında son derece önemli bilgilerin kaynağı niteliğindedir. (Yücel, 1995: 16)

Aruz Risalesi: Türkçe tecvit üzerine Türkçe yazılmış bu inceleme 1923 yılında bulunmuştur; Paris'te Milli Kütüphane'de muhafaza edilmektedir. Babur buincelemeyi 1525 ile 1528 yılları arasında tamamlamıştır. Bu kitapta verilen bilgiler Mîr Ali Şîr Nevâî'nin eserinden daha üstün ve eksiksiz olmakta birlikte çok da özgün değildir. (Roux, 200: 413) Kendinden önce Ali Şîr Nevâî'nin aruz nazariye ve kaidelerine dair yazdığı eseri yeterli görmekten gelen bir ihtiyaçla Babur'un ondan otuz beş sene kadar sonra aynı konuda meydana getirdiği bir çalışmadır. Babur, Nevâî'nin *Mîzânü'l Evzân*'ını birçok bakımdan yetersiz ve kusurlu bulduğunu açıkça söyler (*Vekayi*', s.186). Onun bu risâlesinin tenkit edilecek taraflarının çok olduğunu, Nevâî'nin rubâî de dahil bazı bahirlerin vezinlerinde yanıldığını belirten Babur böylece eserini kaleme almaktaki hareket noktasını açıklamış olur. Babur-nâme'deki kayıt ve notlarından da aruz nazariyat ve ıstılahlarına kuvvetle hâkim olduğu ayrıca belli olan Babur'un risâlesi tasnif ve tertip itibariyle Nevâî'den pek farklı değildir. Her ikisinde kaynakları müşterektir. Nevâî'den ayrılan tarafı, bahisleri ondan daha tafsilâtlı ve çok daha bol örneklerle vermesidir. Bu bakımdan Nevâî'nin risâlesi Babur'unki yanında biraz sönük kalır. Babur aruzun her bahri ve meselesi hakkında çağdaşı şairlerle eskilerden Farsça ve Türkçe bol örnekler getirmektedir. Bununla Babur'un Türk ve İran şiirini ne kadar iyi

tanıdığı, malzemesinin ne derece zengin ve geniş bir okuma ve araştırmaya dayandığı belli olur. (Akün, 1991: s. 398)

Mübeyyen: 1521-1522 yıllarında Hanefî fikhî üzerine yazılmış bu incelemede, aynı zamanda seferinde ordularla ilgili sorunlar da tartışılmıştır. Bu eserde Babur fikhî ve dinbilim konusundaki bilgilerini sergiler. Ancak sanatsalaçından çok ilgi çekici değildir. (Roux, 2008: s. 413) Ali Fuat Bilkan'ın da bu eseri tanıtan bir yazısı vardır. (Bilkan,1999: s. 105)

Hoca Ubeydullah el-Ahrâr'ın Risâle-i Vâliyye'sinin Çevirisi:XV. asırda Timurlular çağında Mâverâünnehir ülkelerinde büyük mânevî nüfuzu olan Nakşibendî Hâce Ubeydullah Ahrâr'ın, babası Mahmud Şâfî'nin dileği dolayısıyla yazdığı için Vâliyye diye adlandırdığı Farsça tasavvufî ahlâk risâlesinin manzum tercümesidir. Eser remel bahrinin “feilâtün feilâtün feilün” vezni üzerine 243 beyitlik mesnevi şekline konulmuştur. (Akün, 1991: s. 399)Babur'ün bunlardan başka var olduğu söylenen biri mûsiki hakkında, diğeri harp sanatına dair iki eseri şimdiye kadar ele geçmemiştir. (Akün, 1991: s. 399)Eser hakkında Ali Fuat Bilkan'ın çalışması bulunmaktadır. (Bilkan, 2001)

Divan: Aşk, tabiat, güzellik şiirlerinin yanısıra ictimai, ahlaki ve tasavvufî şiirlerin yer aldığı Dîvân, Babur'un hayat görüşünü, karakterini ve sanat gücünü göstermesi bakımından son derece önemlidir. Devlet idaresinden günlük işlere, kendi kusurlarından hizmetçilerinin beğendiği vasıflarına kadar akla gelebilecek her konuda şiir yazan Babur, Vekayi'deki samimi ve sade üslubu, Dîvân'ında da devam ettirmiştir. Babur, Çağatay edebiyatının Ali Şîr Nevâî'den sonra yetişen en önemli şairidir. Divanı'nın Rampur, Paris, Üniversite, Topkapı, Muallim Cevdet, Tahran nüshaları vardır. Eser üzerinde Dr. Bilâl Yücel çalışma yapmıştır. (Yücel, 1995: 19)

1.3. Babur Devleti (1526-1858)

Hânedanın kurucusu ve ilk hükümdarı Çağatay Türkleri'nden Babur'dür. Babur Şah 1526'da Pânîpet Meydan Savaşı'nı kazanarak Lûdî Sultanlığı'nı ortadan kaldırdı ve Bâbürlü hânedanını kurdu. (Konukçu, 1991: s. 400) Baburlulara verilen isimler şunlardır: Bazı tarihçiler "Devlet-i Küreganiye", "Devlet-i Aliye-i Küreganiye" şeklini benimsemişlerdir. Fakat ne Babur'e ne de haleflerinde Küreganiyeliğin olmadığı kaynaklarda geçmektedir. Yusuf Hikmet Bayur, "Küregen" hanedanı adını "Gürkanlı" diye okumuş ve eserlerinde bu ismi kullanmıştır. Haydar Mirza Düglhat Babur'un yakın akrabasıdır. O ise Baburluları "Çağatai-Çağataylı" diye yazmıştır. Avrupalı tarihçiler, Bernier, Guerreriro, Manucci, T. Roe ve Thevenot ise "Mogol", "Mughal", "Mani Mogolis" adını kullanmışlardır. F. Köprülü tercüme yolu ile "Büyük Moğollar, Timurlular, Baburlular, Türk-Moğol İmparatorluğu, Hind-Türk imparatorluğu" isimlerini kullanmıştır. Zamanımızda ise Hindistan ve Pakistan'da yazılan eserlerde "Büyük Moğollar", "Mugal" daha çok hükümdar isimleri ile "Baburlu", "Hümayun Padişah", "Ekber Padişah" şeklinde kullanmışlardır. Şu an en yaygın "Baburlular ve Türk-Hind imparatorluğu'dur. (Konukçu, 2001: s.745)

1494 yılında Babur Fergana'da tahta çıkmıştır. 1496 yılında 14 yaşında olan padişah Babur, o sırada egemen güç durumunda olan Buhara padişahı Sultan Ali ve Hisar Şadıman padişahı Mesut Mirza ile mücadelelere başlamıştır. Bu mücadelelerin ardından 1497'de ilk olarak Semerkand'ı alır. Kısa bir zaman sonra Semerkand'ı kaybeden Babur (1500) 1501'de tekrar faaliyetlere başlayarak bölgeyi kuşatmıştır fakat başarı sağlayamamıştır. Bu arada 1504 yılında Kâbil ve Gazne'yi ele geçirmiştir. 1507'de Özbek ve Safevilere bağlı Timur prensliklerinin liderliğini üstlenir ve "padişah" ünvanını alır. (Bıyıktay, 1989: 9-10) Sh. Rashid kitabında Babur'un o güne kadar halkın Timur Bey'in soyundan gelenleri mirza diye adlandırdığını, kendi isteği doğrultusunda herkesin padişah ünvanını kullanmasını istediğini belirtmiştir. Bu olay Babur'un saltanatında bir dönüm noktası olmuştur. (Rashid, 1967: 18)

1507'de güçlerini artıran Özbeklere karşı destek sağlamak için Herat'ta akrabalarından yardım ister, çok fazla sıkıntılarla karşılaşır. 1511'de İran Şahı'nın desteğiyle Semerkand'ı üçüncü kez kuşatır fakat yine başarısız olur. Bu dönemde Babur'un Kuzey Hindistan'ı fethi düşüncesi şekillenmiştir. 1517'de Kuzey

Hindistan'da Afgan Sultanı İbrahim Ludi ile karşılaşır. 1520 yılında üçüncü kez Hindistan seferine çıkmış bulunmaktadır. Babur için yine o dönemde fetihler için en uygun yer konumunda bulunan Kandahar'dır. 1517'de Kandahar'a yürüyen Babur bu kaleyi fethedememiştir ancak 1522 yılında Kandahar fethedilmiştir. Bu sırada Lahor'u da ele geçirir. (Bıyıktay, 1989: 27-28)

Bu dönemde Babur Afganistan'ın en büyük kısmını ve Pencab'a kadar kuzey Hindistan bölgesini ele geçirmiş bulunmaktadır. Bu arada devlet ekonomik ve idari açıdan güçlü konumdadır. Yine o dönemlerde Afgan beyleri arasında karışıklıklar başlamıştır. Babur 17 Kasım 1525 Cuma günü kendi tabiriyle beşinci ve sonuncu Hindistan seferine çıkmıştır. (Galip, 1990: 40) Babur Şah 1526'da Pânîpet Meydan Savaşı'nı kazanarak Lûdî Sultanlığı'nı ortadan kaldırdı ve Baburlü hânedanını kurdu. Mart 1527'de Kânvâ'da, savaşçılıklarıyla Hindistan'da haklı bir şöhrete sahip olan Racpûtlar'ı mağlûp etti. Çitor racası Rânâ Sangâ'nın emrindeki Hindular ağır kayıplar verdiler. Bu hadise Bâbürlüler'in Hindistan'daki hâkimiyetini iyice sağlamlaştırdı.

1530'a doğru Bâbü'r'ün sağlık durumu bozulmaya başladı. Devrin ileri gelenlerini yanına çağırarak oğlu Hümâyün'un hükümdarlığını kabul ettirdikten kısa bir süre sonra 26 Aralık 1530'da Agra'da vefat etti. (Konukçu, 1991: s. 401)

Cenazesi toprağa verildikten 3 gün sonra Hümâyün Babur Devleti'nin ikinci padişahı olarak tahta oturdu. Kendi adına hutbe okuttu ve sikke kestirdi. Hümâyün, babasının ölümüyle 30 Aralık 1530'da Delhi'de Kuzey Hindistan padişahı olarak 23 yaşında tahta çıkmıştır. Babur halefleri için muhteşem bir imparatorluğun temellerini atmıştır. (Konukçu, 1941: 628)

Hümâyün'un oğlu Ekber Şah, atalığı Bayram Han'ın yardımıyla on dört yaşında iken Celâleddin unvanı ile tahta oturdu. Gerekli tedbirler alınarak iç huzur sağlandı. Afganlı Hemu 1556 yılı sonlarında mağlûp edildi. Daha sonra Bayram Han hacca gönderilmek suretiyle saraydan uzaklaştırılmak istendi. Ekber Şah bazı idarî ve sosyal değişiklikler yaptı. Bengal, Portekiz, Gucerât meselelerini isteği doğrultusunda halletti. Osmanlılar, Safevîler ve Özbekler'le iyi münasebetler kurdu. Hindistan-Türk tarihinde büyük akisler bırakan Celâleddin Ekber'in 1605'te vefatından sonra büyük oğlunun muhalefetine rağmen Nûreddin unvanı ile tahta çıkan Cihangir, Bâbürlüler'in

Ekber'den sonraki en güçlü şahsiyetidir. 1612'de Afganlılar'ın Bengal'deki tehlikeli ayaklanmasını bastırdı. Mevar Racası Amar Sing de Cihangir ile siyasî rekabete başladı. Onun saltanatı sırasında Portekiz, Hollanda, Fransa ve İngiltere Hindistan'a karşı sömürge politikalarını geliştirdiler. (Konukçu, 1991: s. 401)

Babur'un Hindistan'da kurduğu devlet ve bu devletin önemi ile ilgili tarihçiler bir çok eser ortaya koymuştur. Jean-Paul Roux Babur adlı kitabında devletin akıbetiyle ilgili şunları ekler: "1736 yılında İngiliz Doğu Hindistan Şirketi bu imparatorluğun fiili gücünü elinden alsa da 1857'deki Sepoy (Sipahi) isyanı'na kadar kağıt üzerinde varlığını sürdürmüştür. Daha sonra görülmedik bir biçimde bu hükümdarlığın tacı 1877 yılında Kraliçe Viktoria tarafından sahiplenilmiştir. Kraliçe tacı takmış ve imparatoriçe ünvanıyla Babur'un halefi olmuştur. Dolayısıyla Babur'un kurduğu imparatorluk varlığını sürdürmüştür. Sadece yasal sahibi değişir; çünkü Hindistan'ın bağımsızlığının ilan edilmesinden ve toprakların paylaşımından sonra ancak 1947 yılında tam olarak yıkılmıştır." (Roux: 2008, 23)

İKİNCİ BÖLÜM

2. BABUR-NÂME'NİN [61a-120a] VARAKLARI ARASINDAKİ BÖLÜMÜN

TEMEL SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Söz varlığı dilde yer alan sözcüklerin hepsini kapsar. Söz varlığı incelemeleri özellikle anlam bilgisiyle ilişki içindedir. Bir dilin söz varlığından o dönemin tarihinden ipuçları alınabilir. Söz varlığında kelime tanımları ilk etapta büyük önem arz eder. Kelimenin iki boyutu vardır. Şekil açısından ve anlam açısından yaklaşma. Bu iki perspektiften ayrı ayrı bakılınca kelimenin bulunduğu yere göre anlamı ve şekli belirlenir.Söz varlığı o toplumun sadece tarihini vermekle kalmaz, toplumun yaşam tarzıyla birlikte dini inançlarını, mizah anlayışlarını, geleneklerini ve değerlerini ortaya koyar. Hangi dillerden etkilendiğini nasıl bir değişimden geçtiği hakkında da bize bilgiler sunar.Söz varlığı kapsamında sadece sözcükler değil o dilin atasözleri, deyimleri,kalıplaşmış ibareleri, terimleri, ikilmeleri de akla dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlamamızın gerekliliğine vurgu yapar. (Aksan, 2004: s.7)

Söz varlığı araştırmalarında deyimlerin ve atasözlerinin parçalanarak ele alınması deyim ve atasözün anlam bütünlüğünü bozacağı için incelediğimiz varaklarda kullanılan atasözleri ve deyimler bütün olarak değerlendirilmiştir.

Doğan Aksan, “Söz varlığı, sadece bir dilde birtakım seslerin bir araya gelmesiyle kurulmuş simgeler, kodlar, göstergeler olarak değil, aynı zamanda o dili konuşan toplumun kavramlar dünyası, maddi ve manevi kültürünün yansıtıcısı, dünya görüşünün bir kesiti olarak düşünmelidir.” der. (Aksan, 2004: s.7)

Tezime konu olan Babur-nâme adlı eser Babur Devletinin kurucusu Babur (1483-1530) tarafından Çağatay Türkçesi ile yazılmıştır. Çağatay Türkçesi, Türk dilleri ailesinin Orta Asya grubuna mensup olup Kuzey-Doğu Türkçesinin ikinci döneminin adıdır. Bu dil 15.yüzyıl başından 20.yüzyılın başına kadar kullanılan bir edebi dildir. Eski türkçeden sonra Karahanlı Türkçesi bütün Türklerin ortak yazı dili olmuştur. Karahanlı Döneminden sonra bir taraftan Harezmi Türkçesi diğer taraftan ise Kıpçak

Türkçesi teşekkül etmiştir.Günümüz Türk şiveleri arasında Özbekçe ve Yeni Uygurca, ona en yakın olanlardır.

Babur-nâme, Çağatay Türkçesi nesrinin çok önemli ve başarılı bir başyapıtıdır. Hatta dönemin nesir alanında şah eseri denilebilir.Türk edebiyatının anı türünde yazılmış en güzel örneğidir. Devrin olaylarına tarihi kaynaklık etmenin yanı sıra dönemin sosyal ve kültürel hayatını ve dünya görüşünü de bu eserde görülür. Yazıldığı dönemden büyük izler taşıyan bu eserin [61a-120a] varakları arasındaki bölümünü temel söz varlığı açısından inceleyerek hem Çağatay Türkçesinin söz varlığı hakkında bir bakış açısı kazanmak hem de Babur Devleti'nin hüküm sürdüğü topraklarda yaşayan toplumun kültürü, inançları, değerleri ve dünya görüşü ile ilgili bilgi sahibi olmak amaçlanmıştır.

2.1. Temel Söz Varlığı (Çekirdek Sözcükler)

Söz varlığı incelenirken ilk olarak bakılması gereken temel söz varlığı ya da çekirdek sözcükler adını verilen ögelerdir. Organ adları, temel gereksinim fiilleri, akrabalık adları, sayılar, renk adları, hayvan adları, ikilemeler, zamirler, insanın maddi ve manevi kültürü içine giren çeşitli kavramlar temel söz varlığını oluşturur. Dinle, kutsal kavram ve kişilerle, gelenek, göreneklerle ilgili sözcükler de temel söz varlığı içerisinde değerlendirilmelidir. Temel söz varlığı oluşturulurken insan odak olarak alınmıştır. Gerhard Doerfer'de temel sözcükleri bütün insanlarda ortak olan kavramları gösteren sözcükler olarak tanımlarken kültür sözcüklerini ise yalnız belli kültür çevrelerine özgü sözcükler olarak tanımlar.² Temel sözcükler kendi içinde ana, ara ve yan temel sözcükler olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Bu ayrımı yaparken de sözcüklerin ödünçlenip ödünçlenmemesi konusuna değinmek doğru olacaktır. Ana temel sözcükler; ilk olarak akla gelen ve dikkat çeken sözcüklerdir. Ödünçlenmesi en az olan sözcükleri ifade etmektedir. Yan temel sözcükler; daha çok tek bir boyutu ifade etmektedir. Ya çok özel ya da çok genel kavramları karşılamaktadır. Bu durumu örnekleyecek olursak topuk genel bir kavramdır fakat kaval kemiği ona göre çok daha özel bir kavramdır. Ana temel sözcüklere göre daha az dikkat çekmektedir. Temel sözcükler içinde en sık ödünçlenendir. Ara temel sözcükler ise ana temel sözcüklere göre daha sık, yan temel sözcüklere göre daha az ödünçlenebilen sözcüklerdir. Dil akrabalığını göstermek için ana temel sözcükler büyük bir öneme sahiptir. Ana temel sözcük grubuna dahil olan organlar görülebilen ve etkileyici bir izlenim uyandıran organlardır. Ana temel sözcükler grubuna giren organ adları (el, ayak, göz vb.) ana temel sözcük grubuna dahil olduğu için genellikle ödünçlenemez. Yani ana temel organ adları belli bir düzeyde iki dilde de aynı ise veya benzer ise incelenen iki dil arasında bir akrabalık olduğunu söylemek mümkündür.

---

²Gerhard Doerfer, "Temel Sözcükler ve Altay Dilleri Sorunu", Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, 1980-81, s.1

2.2. Temel Gereksinim Fiileri

İnsanın en doğal ihtiyaçlarını karşılamak için kullandığı fiiler temel gereksinim fiileri olarak adlandırılır. İncelediğimiz eser 16.yüzyılda yazılmış bir eserdir. Dolayısıyla dönemin temel ihtiyaçları göz önünde bulundurularak temel gereksinim fiilerinin belirlenmesi daha isbetli olacaktır. Temel gereksinim fiileri konusu aslında fiilerin tematik/semantik sınıflandırılması konusunun bir alt başlığı olduğu için kısaca bu konuya değinmek gerekiyor. Ne yazık ki bu konuyla ilgili Türkiye’de yayımlanmış çok fazla bir çalışma bulunmamaktadır. Dünyada ise fiilerin tematik/semantik sınıflandırılması konusu üzerine Levin, Chafe, Cook, Longarce, Joe Wilson ve Van Valin gibi isimlerin çalışmaları mevcuttur. Bu sınıflandırmaların ayrıntılı anlatımı Hüseyin Yıldız’ın Türk Dilinde Fiilerin *Semantik Sınıflandırılması Problemi* adlı makalesinde ele alınmıştır.³ Bu alanda çalışmaları bulunan önemli bir isim ise Dixon’dur. Dixon, sözdizimsel ve anlambilimsel ilişkiye dayanarak yaptığı fiil sınıflandırmada fiileri birincil (primary) ve ikincil (secondary) olmak üzere ikiye ayırır. Birincil fiiller doğrudan iş veya duruma karşılık gelen ve tamlayıcılarıyla bir cümle kurabilen fiillerdir. Bunlar her dilde var olan leksikal fiillerdir. İkincil fiiller (will, can, be going to vb.) diğer fiillerin anlamlarını etkileyen fiillerdir ve bunlar da kendi içlerinde alt sınıflara ayrılır. Fiilerin tematik/semantik sınıflandırılması problemleri bir konudur. Hüseyin Yıldız gibi bu problemler üzerine inceleme yapan bir başka isim ise Mevlüt Erdem’dir. *Türkçede Fiiller ve Sınıflandırma Sorunları* adlı makalesi bu konu ile ilgili önemli bir kaynaktır.⁴

Eserde incelenen varaklar arasındaki temel gereksinim fiileri aşağıdaki gibidir:

---

³Hüseyin Yıldız, Türk Dilinde Fiilerin Semantik Sınıflandırılması Problemi, Journal of Turkish Language and Literature, Sayı 3, 2017.

⁴ Mevlüt Erdem, Türkçede Fiiller ve Sınıflandırma Sorunları, Turkish Studies, Sayı 11/20, 2016.

aç- < ET aç- (EDPT, 18) Açmak

a.-tılar 84a/12

a.-ip 61a/8

a.-may 61a/7

al- < ET al- (EDPT, 124) Almak; (y.f)

a.-ur 80a/1, 83b/4, 90a/2, 90a/2,

114b/5, 118b/13

a.-iptur 77b/4, 77b/10, 85a/12

a.-dım 75a/11, 83b/14

a.-dı 69a/12, 72b/4, 85b/7, 86b/1,

87b/15

a.-duk 83b/5, 113a/8

a.-ğay 64a/9, 75a/5, 75b/11, 75b/13,

83b/2, 83b/2, 92b/11, 101b/18, 114b/7,

115a/6, 115a/12, 117a/7

a.-ğaylar 82b/3

a.-ğuları 74b/16

a.-ıj 117a/3, 119b/7

a.-sunlar 64a/14

a.-ayın 119b/5

a.-aman 99b/6

a.-saq 83a/4, 84a/4

a.-a al- 82b/5

a.-a (ala almay) 82b/5, 119b/4

a.-a (haber ala) 119b/5

a.-ip 61b/8, 62b/11, 63a/10, 63b/13,

65b/10, 66a/2, 67b/7, 69a/10, 69b/9,

74a/2, 76b/1, 76b/3, 78a/16, 79b/9,

80b/4, 83a/3, 90b/15, 95a/10, 100a/17,

100b/2, 101b/5, 101b/7, 106b/12,

108a/6, 108a/11, 109a/6, 110a/7,

110b/9, 114a/2, 114b/6, 119a/1,

119b/1, 119b/11

a.-ğaç 81a/4

a.-ğan 65b/13, 65b/15, 79b/1, 85b/4,

106b/16

a.-ğanda 69a/10, 71b/5, 75a/11,

81b/12, 85b/8, 86b/15, 87a/4, 87b/16

a.-ğandın 73b/8, 80a/2

a.-ğanlar 87b/13

a.-urga 114b/14	79a/13
a.-mas (bola almas) 114b/3	a.-maduk (inana almaduk) 117a/5
a.-mas (baqa almas) 75b/12	a.-maduk (tura almaduk) 117b/8
a.-mas (bara almas) 115a/5	a.-madılar (öte almadılar) 92a/10
a.-mas (kéle almas) 91b/6	a.-madılar (qıla almadılar) 61b/16,
a.-mas (qıla almas) 85a/6, 85b/12	73a/13, 104a/3
a.-mas (şükr qıla almas) 75b/10	a.-madılar (tohtata almadılar)
a.-mas (yürüy almas) 101a/18	87b/13
a.-maslar (tapa almaslar) 104a/5,	a.-madılar (tura almadılar) 99b/16
104b/2	a.-madılar (uruşa almadılar) 62b/8
a.-maslar (tura almaslar) 110b/1	a.-mağunça (haber almağunça)
a.-maslar (uruşa almaslar) 77a/8	117b/14
a.-madım (tanıy almadım) 117b/6	a.-may (ala almay) 82b/5
a.-madı (bara almadı) 115b/10	a.-may (boldura almay) 67b/2
a.-madı (bére almadı) 112b/6	a.-may (kéltüre almay) 70a/12
a.-madı (érgese almadı) 78a/8	a.-may (kire almay) 63b/7
a.-madı (kéle almadı) 66a/5	a.-may (oltura almay) 63a/2,
a.-madı (qıla almadı) 66a/7, 88b/10	110b/12
a.-madı (tohtay almadı) 106a/9	a.-may (öte almay) 62b/6
a.-madı (tura almadı) 66b/6, 77a/7,	a.-may (qıla almay) 66b/12

a.-may (tapa almay) 80a/12, 81a/9

a.-may (tura almay) 81b/12

a.-may (yürüy almay) 97b/8

alış- < ET alış- (EDPT, 153) Alışmak,

uyum sağlamak, değişmek

a. 85a/14

a.-tı 70a/10

a.-tılar 92a/2

a.-almı 113b/13

a.-ğünça 106a/10

ağla- < ET ağla- (EDPT, 176)

Anlamak

a.-ğıl 118a/4

a.-p 77a/6, 80b/4, 94b/12

as- < ET as- (EDPT, 240) Asmak

a.-ıptur 102b/17, 102b/18

aş- < ET aş- (EDPT, 255) Aşmak,

geçmek

a.-arlar 116a/16

a.-tuk 99a/4

a.-ıp 67a/11, 72a/13, 81b/8, 82b/4,

99b/3, 99b/4, 99b/11, 103b/7

at- < ET at- (EDPT, 36) Atmak

a.-adur 92a/9

a.-ar 92b/2

a.-ardım 92a/9

a.-tım 92b/7, 107a/6, 107a/15,

112a/11, 112b/12, 112b/18, 113a/4,

113a/6

a.-tı 113a/3

a.-tılar 67a/8, 107a/15

a.-salar 67a/3

a.-ıp 83a/11, 116b/13

a.-qanda 95a/15, 109b/9

a.-qandım 84b/11

a.-madım 115a/15

a.-madılar 67a/9

atlan- Ata binmek, sefere çıkmak

a.-turup 107b/11

a.-ur 71a/8, 91b/7

a.-dım 95b/6, 106b/9

a.-duk 72b/1, 73b/11, 95b/8, 112a/2,

105b/13, 119b/7

a.-ıj 119b/8

a.-ıp 63a/13, 67a/13, 72a/9, 73b/1,

77b/2, 78a/14, 79a/2, 83a/9, 84b/13,

88a/14, 100b/5, 102b/2, 102b/10,

104b/5, 108a/14, 111b/2, 114a/14,

117a/13, 117b/10, 118a/2, 119b/13,

119b/13, 120a/4

a.-ğanda 77b/9, 106b/13

a.-ğanımızın 72b/9

atqula- Savaşmak

a.-dılar 93b/3

a.-p 110a/8

atqulaş- Savaşmak

a.-urlar 67b/12

a.-ay 115a/10

a.-ıp 88b/4

avla- < ET avla- (EDPT, 10) Avlamak

a.- dılar 100b/14

ayır- < ET adır- (EDPT, 66) Ayırmak

a.-dılar 103b/7

a.-duk 66b/10, 84a/4

a.-ğay 110a/18

a.-ıp 74b/14

a.-mas 103a/17

ayrıl- < ET adrıl- (EDPT, 68)

Ayrılmak

a.-dılar 77a/6

a.-ğay 105b/5

a.-a (ayrıla tüşkende) 119a/15

a.-ıp 64a/2, 65a/3, 81a/7, 81b/2,

103b/16, 105a/17, 110b/2, 111a/8

a.-ğaç 77a/6

a.-ğandın 110b/1

ayt- < ET ayıt- (EDPT, 268)

Söylemek, demek

a. 118a/15

a.-ur 68b/8, 75b/7, 87a/13, 94b/5,

100a/2

a.-tı 80a/13, 87b/9, 106b/9, 108a/15,

111b/9, 112a/16, 112b/10, 118a/9,

118a/12, 119a/15

a.-tılar 108a/5, 115b/3, 116a/14,

117a/12, 119b/10

a.-qay 105b/4

a.-ıj 83a/16

a.-a (ayta bolğay) 102a/5

a.-a (ayta kirıştiler) 115b/7, 115b/8,

115b/11

a.-adur 113b/12, 118a/3, 118a/5

a.-adurlar 117b/17

a.-ıp 75b/7, 86a/3, 87a/3, 87a/9,

87a/14, 87b/2, 99a/12, 99b/18, 107a/3,

117a/17

a.-qaç 102a/9, 102a/14

a.-qan 109a/10

a.-qanda 105b/4

a.-qandın 103b/4

a.-qanıdın 108b/6

a.-madı 78b/14

a.-maydur 114b/7

bağla- < ET bağla- (EDPT, 314)

Bağlamak

b.-ıj 119a/10

b.-p 87a/8, 94b/6, 100a/11, 100a/12,

106b/9, 116b/13, 119a/11

b.-ğan 100a/14, 100b/1

b.-ğanlarını 119b/8

b.-ğuça 106b/9

b.-maydur édi 98a/8

baq- < ET baq- (EDPT, 311) Bakmak

b.-ar 95b/4

b.-tı 73b/3

b.-sam 113b/14

b.-a (baqa aldurman) 115a/4

b.-a (baqa almas) 75b/8

b.-a (baqa kũçe dék éki țarafđın)

67a/4

b.-a (baqa yandı) 66a/7, 71a/6	102a/13, 102b/3, 103a/13, 104a/7,
b.-a (baqa yürüdüm) 115a/3	104b/3, 106a/11, 106a/13, 106b/3,
b.-a (baqa yürüdük) 81b/2	107a/11, 110b/13, 112a/5, 112a/11,
b.-ıp 83b/8, 84b/2, 92a/6, 111b/12,	112b/4, 113b/1, 113b/4 113b/10,
100b/2	113b/14, 114b/5, 115a/8, 115a/10,
b.-qalı 108b/13	115a/13, 115b/14, 116b/7, 117a/6,
b.-madı 114b/6	117b/14, 117b/7, 118a/8, 119b/3,
b.-may 72a/13, 98a/3, 99b/1,	120a/1
104b/10, 106a/4	b.-ur 101a/14, 112b/13, 119a/2,
b.-maydur 111a/5	68a/4, 71b/10, 75a/12, 76a/8, 81a/8,
bar- < ET bar- (EDPT, 354) Varmak,	97b/4
gitmek	b.-urlar 66b/10
b. 63a/4, 63a/5, 64b/9, 68b/5,	b.-mış 66b/8
70b/11, 73a/3, 73b/6, 73b/10, 74a/9,	b.-ıptur 78b/4, 118b/5
75b/1, 75b/11, 76a/10, 76a/10, 76a/11,	b.-ıpturlar 105a/11
76b/8, 76b/8, 77a/11, 78b/1, 79b/7,	b.-dim 99b/14, 108b/6, 112a/7,
80a/3, 81a/2, 82a/13, 82b/10, 83a/5,	115b/9, 118a/1, 118b/1
85a/12, 87b/2, 88a/1, 88a/13, 90b/4,	b.-dı 63a/9, 64a/1, 65a/2, 65a/3,
94a/4, 97a/7, 97a/7, 97a/9, 99a/7,	65b/12, 67b/10, 69a/10, 80a/7, 80b/6,
99b/14, 100b/9, 101b/5, 101b/11,	81b/1, 81b/2, 84b/6, 86b/7, 90b/12,

90b/14, 92b/7, 93a/12, 101a/8, 101a/9,	b.-asız 115b/3, 115b/11
101b/6, 104b/14, 109b/9, 110b/9,	b.-ay 115a/2, 115a/9, 116a/1,
111a/10, 112b/6, 113a/5, 113b/4,	116b/8, 118a/10
116b/10, 117b/13	b.-ip 62a/2, 63a/10, 63b/5, 63b/6,
b.-duk 107b/9, 110b/8	63b/7, 65b/14, 66b/12, 68a/2, 71a/13,
b.-dılar 74a/1, 78a/8, 79b/1, 86b/10,	73a/6, 73a/10, 73b/14, 77a/1, 77b/7,
101a/7, 101a/11, 106a/9	79a/3, 79b/5, 80b/13, 81a/7, 82a/2,
b.-adur 97b/3, 97b/8, 108a/5,	83b/14, 84a/6, 88b/4, 93a/7, 93a/9,
113a/4, 113a/6, 115a/1, 115b/8,	96a/9, 96b/6, 96b/8, 96b/13, 97a/9,
117a/1, 117a/12, 117b/2, 117b/4	98b/9, 102b/5, 103b/10, 104b/3,
b.-adurganda 108a/13	105a/3, 105a/6, 106b/14, 108b/2,
b.-sun 65a/8, 110b/3	108b/5, 109b/10, 109b/11, 110a/1,
b.-almı 99b/6, 116b/6, 119b/8	110b/10, 116a/12, 116b/2, 117b/8,
b.-sam 101a/13, 101b/13	119b/1, 119b/3, 119b/5, 119b/6,
b.-saq 106b/1, 109b/2, 118a/1,	119b/9
119a/1	b.-ğan 66a/10, 66a/14, 82b/4,
b.-sañız 116a/5	101a/9, 104b/6, 113b/4, 113b/4,
b.-ğusıdur 73a/1	119b/4, 120a/1
b.-a (bara almadı) 115b/10	b.-ğanda 102a/1
b.-a (bara almas) 71b/13, 115a/4	b.-urnı 70b/7

b.-urğa 76a/11

b.-urda 95b/2, 96a/9

b.-may 116a/5

bas- < ET bas- (EDPT, 370) Baskın

yapmak

b.-tı 69a/3

b.-ıp 71a/11, 78b/4, 89b/10,

100a/13, 100a/14, 106a/9

b.-sa 90a/1

b.-maq 101a/10

b.-maydur 101b/9

başla- < ET başla- (EDPT, 381)

Başlamak

b.-r 71a/11

b.-dı 75a/2, 103b/7, 110a/14,

114b/12, 115a/2

b.-dılar 62a/4, 62b/6, 86a/5, 111a/1,

116b/1

b.-η 116a/1, 116a/8, 116b/5

b.-sa 81a/3

b.-p 65a/8, 65a/10, 93b/4

bér- < ET bér- (EDPT, 354) Vermek

b.-ür 79a/1, 98b/6, 109a/1, 109a/2

b.-ürler 93b/9, 93b/11, 106a/14

b.-dim 79a/14, 115a/13, 115b/8,

118b/3

b.-di 69a/10, 72a/4, 74b/10, 74b/12,

78b/6, 79b/12, 80b/1, 80b/12, 83b/12,

85a/9, 87a/5, 106a/8, 112b/14, 113a/3,

114b/8, 114b/12, 117b/3, 117b/4,

119a/9

b.-dük 114a/12, 114b/1, 119b/10

b.-diler 62b/4, 104b/10, 108a/4,

112a/8

b.-gey 80a/1, 80a/2

b.-geyler 96b/14, 108a/10

b.-e (bére almadı) 112b/5

b.-ip 63b/11, 74b/3, 82b/12,

107a/2, 116a/7, 117a/2

b.-geç 113a/2

b.-gengeç 99b/12

b.-gendin 79b/7

b.-medim 115b/5

b.-medi 97a/1

b.-mes 76b/1

b.-mey 69b/6, 112a/8

bérkit- < ET bérkit- (EDPT, 361)

Sağlamlaştırmaq

b.-tiler 66a/8, 86a/8

b.-ip 63a/6, 67a/1, 81b/10, 81b/13,

84b/12, 104a/12, 108b/2, 109b/14

b.-ken 63a/11

b.-kenni 63a/7

bişür- < ET bışur < bış- (EDPT,383)

Pişirmek

b.-üp 101a/5

bit- < ET bit- < büt- (EDPT, 298)

Yazmaq

b.-ir 68b/7

b.-irler 99a/10

b.-iptür 110b/12

b.-ip 80b/8, 87a/2

bulan- < ET bulan- (EDPT, 343)

Kalmak

b.+dı 119b/14

büt-< ET büt- (EDPT, 298) İnanmaq

b.-ti 109a/7

çap-< ET çap- (EDPT, 394) Dört nala

gitmek; vurmak; akın etmək

ç.-ar 65b/7, 65b/9, 66b/12

ç.-tı 98a/3, 107a/14

ç.-tılar 109b/10, 109b/11

ç.-adurlar 100b/5

ç.-a (çapa atlandıq) 98a/4

ç.-a (çapa keldim) 118a/7

ç.-ip 84a/11, 98a/12, 111b/7

ç.-qalı 66b/9

ç.-qan 89b/5

çapqula- Vuruşmaq, dövüşmək

ç.-p 62b/8, 65a/13, 84a/10

çapqulaş- Dövüşüp vuruşmak	ç.-tım 83b/10, 88a/12, 95a/10,
ç.-urlar 65a/12, 65a/14, 65b/5,	120a/3
110a/12, 110a/13, 112b/9	ç.-tı 65a/10, 69a/2, 70a/5, 80a/10,
ç.-tı 70a/10, 70a/11, 92a/5	86a/14, 95a/11, 104b/9, 106b/8,
ç.-tılar 73b/14	108b/8
ç.-a (çapqulaşa çapqulaşa) 93a/11	ç.-tuk 89a/14, 102a/12
çarla- < ET çarla- (EDPT, 429)	ç.-tılar 61b/12, 65b/2, 66a/4, 67b/3,
Çağırmaq, davet ve teklif etmək	86a/6, 91a/2, 91b/12, 109b/12,
ç.-r 98b/5	114a/11
ç.-dılar 117a/13	ç.-qay 100b/13
ç.-η 117a/12	ç.-sam 102a/1
ç.-yduur 113b/14	ç.-sa 109a/1
ç.-p 91a/11, 117a/2	ç.-a (çıqqa atlanıp) 63a/12
çek- < ET çek- (EDPT, 413) Çekmek,	ç.-a (çıqqa algay) 92b/10, 115a/5
uzatmaq	ç.-a (çıqqa kırıştıler) 91b/8, 114b/4
ç.-ip 91b/4	ç.-ip 63b/1, 67a/10, 69b/3, 72a/5,
çıq- < MK çıq- < ET taşıq- (EDPT,	79b/3, 84a/4, 84b/6, 91b/13, 92a/5,
562) Çıkmak	92b/14, 93a/10, 93b/4, 96b/12, 103a/1,
ç.-mış 83b/6	110a/6, 110a/12, 110b/8, 112b/1,
ç.-ıptur 106a/3, 113a/11	113b/5, 114a/10, 116b/1, 116b/13,

116b/14, 117a/11, 118a/4	ç.-ip 61b/7, 67a/7, 74b/5, 74b/8,
ç.-qan 80a/12, 107b/9	91a/7, 108b/3, 112a/8
ç.-qanda 85a/2, 95a/12, 98a/1,	ç.-ğalı 65a/14
117a/8, 119a/13	ç.-ğandın 74a/12
ç.-qandın 86b/2	ç.-may 106b/8
ç.-qanını 80a/9	ç.-mağı 110a/10
ç.-qanının 80b/2	dé- < ET té- (EDPT, 433) Demek,
ç.-qanımızğa 64b/5	söylemek
ç.-mas 72b/13	d.-r 94b/5, 99a/13, 105b/7, 103a/12,
ç.-madı 77a/4	108b/14, 109a/4
ç.-maydur 77b/8, 107b/11	d.-rler 64b/7, 70b/14, 73b/4
çıqar- < ET çıkar- (EDPT, 410)	d.-ptürler 89b/8, 94a/6, 101b/9,
Çıkarmak	110b/3, 114b/2
ç. 61b/7, 68a/1, 112b/7	d.-dim 83a/14, 83b/8, 97b/4, 101b/2,
ç.-lar 67b/14, 91b/5	105a/9, 108b/3, 111a/9, 111b/8,
ç.-ur 110a/8	112b/4, 115a/2, 115b/13, 116a/5,
ç.-ipturlar 84a/6, 85a/1, 113a/11	116a/6, 116a/10, 116a/13, 116b/5,
ç.-dı 80b/7	117a/12, 117b/10, 118a/3, 118a/7,
ç.-dılar 94a/14, 111a/2	118a/9, 118a/13, 118b/2, 118b/12,
ç.-ay 77b/8, 77b/8	119a/9, 119a/12, 119b/3

d.-di 83b/3, 87b/5, 97b/6, 109a/7,	119b/1
112b/7, 113a/14, 113b/5, 113b/11,	d.-genlerdin 85b/14
114a/2, 114b/3, 115a/3, 116b/2,	d.-mes 75b/4
116b/3, 116b/7, 117b/7, 117b/11,	éğil- < ET égil- (EDPT, 106) Eğilmek
118a/4, 118a/5, 119a/1, 119b/6	é.-ip 113a/7
d.-dük 72b/11	éligle- < ET éligle- (EDPT, 144)
d.-diler 68b/4, 72b/14, 78b/9, 83b/1,	Tutmak, kavramak
83b/3, 83b/12, 88b/7, 105a/1, 105b/11,	é.-p 84a/5, 116b/6
108a/9, 111a/7, 115b/11, 116a/3,	é.-gendin 83a/6
116a/11, 116a/14, 116b/7, 118b/7,	élt- < ET élt- (EDPT,130) Göndermek
118b/7, 119a/14, 119b/4, 119b/5,	é.-tim 107a/5
119b/8	é.-mes 117b/7, 118a/1
d.-sem 87b/4	éşit- < ET eşid- (EDPT, 257) İşitmek,
d.-p 69b/3, 73a/1, 73b/11, 75a/6,	duymak
77b/8, 83a/9, 87a/13, 100b/1, 105b/6,	é.-türdiler 96a/14, 96b/1
106b/7, 107a/2, 108b/9, 109b/4,	é.-ip 80a/13, 80b/9, 105a/14,
110b/12, 113a/2, 117b/3, 120a/2,	116b/4, 118b/12
d.-geç 118a/12	é.-keç 119a/3
d.-gen 67b/7, 67b/8, 69b/9, 96b/6,	é.-mes 75b/4
98b/7, 102a/13, 107a/2, 113b/14,	évrül- < ET evril- (EDPT, 14)

Evrilmek, dönmek	k.-ürdiler 62b/3
é.-ür 92a/11	k.-ürgen 85a/13
é.-ürler 92a/13, 92b/1	k.-ti 114a/14
é.-düm 115b/9	k.-tük 82b/2, 90b/4
é.-gey 103b/10	k.-tiler 111a/3
é.-üp 69b/9, 93b/13, 103a/3	k.-ip 61b/4, 83a/11, 98a/3, 103b/14,
é.-gen 90a/3	107b/6, 109a/13, 116b/6
é.-günçe 92b/1	k.-keç 107b/7
iç- < ET iç- (EDPT, 19) İçmek	k.-ken 62b/4, 102b/9
i.-tim 117b/10	k.-mey 99b/4, 110b/5, 111a/2
i.-ti 118a/14	kél- < ET kél- (EDPT, 715) Gelmek
i.-mes 68b/5	k. 113b/11
inan- İnanmak	k.-ür 66a/13, 71b/10, 75b/7, 78a/14,
i.-a al- (inana almaduk) 117a/4	94a/8, 97b/13, 99a/2, 101b/1, 106b/3,
i.-adur 118a/14	116b/2, 118b/14
i.-mağıl 78b/1	k.-ürler 105b/6
iste- < ET iste- (EDPT, 243) İstemek	k.-miş 83b/8
i.-r 119b/7	k.-mişler 83b/5
kéç- < ET kéç- (EDPT, 694) Geçmek	k.-iptür 61a/4, 72b/12, 96a/12,
k. 72b/14, 95b/7, 83b/2, 106a/12	103b/8, 116b/3

k.-iptürler 119a/14	82b/8, 83a/11, 95b/13, 98a/11, 99b/2,
k.-dim 61a/6, 63a/12, 78a/13, 90b/5,	99b/4
92b/4, 94b/12, 99a/2, 103b/2, 106a/2,	k.- diler 61b/10, 62a/14, 66b/13,
108a/3, 108b/7, 108b/13, 112a/5,	73a/11, 79a/10, 82b/6, 86a/9, 86b/10,
117b/9, 118a/7, 119a/13	92a/5, 92b/8, 96b/10, 98a/2, 98b/10,
k.-di 63a/11, 63b/6, 66a/3, 66b/7,	99b/13, 101a/4, 101a/11, 104b/13,
67a/12, 69a/2, 69b/3, 69b/4, 70b/5,	105a/8, 105a/11, 107b/5, 111b/3,
72a/9, 72a/10, 72b/6, 76a/2, 77b/3,	111b/6, 115a/7, 118b/7, 119a/7
78b/3, 78b/3, 79b/2, 79b/9, 79b/12,	k.-geykeç 117b/2
80a/13, 84b/1, 84b/11, 85a/3, 85b/6,	k.-sün 113a/12, 117b/8
87a/5, 88b/5, 88b/9, 93b/5, 94a/14,	k.-iñ 83a/14, 119b/1
98b/7, 99b/10, 100a/8, 102a/9, 103a/1,	k.-sünler 79a/1
103a/4, 103a/10, 104b/14, 106a/2,	k.-esiz 119a/12
107a/6, 107b/11, 110b/11, 111a/4,	k.-e al- (kéle alur) 118b/13
111a/6, 111a/6, 111a/7, 112a/14,	k.-e al- (kéle almas) 91b/6
112b/2, 113b/7, 116b/3, 116b/11,	k.-edür 72b/8, 102a/9, 103a/2,
117a/13, 118a/4, 118b/14, 120a/1	112b/12, 113b/13, 116b/10, 118a/3,
k.- dük 102b/8, 104b/5, 105b/9,	118b/4
107b/7, 116a/4, 116b/1, 61a/2, 71b/9,	k.-edürler 90a/7, 115b/1
73b/12, 78b/5, 78b/13, 81b/8, 82b/4,	k.-edürgen 106b/10

k.-edürgende 112b/9	88a/4, 88a/6, 88b/1, 88b/4, 88b/10,
k.-e (kéle almadı) 66a/4	88b/14, 89b/12, 90a/4, 90b/4, 90b/14,
k.-e (kéle alması) 91b/6	91b/3, 91b/5, 93a/1, 93b/14, 94a/1,
k.-e (kéle barm kıldılar) 71b/14	94b/11, 95b/9, 96b/12, 98a/14, 98b/6,
k.-e (kéle başladı) 103b/7	99a/11, 99a/14, 100b/14, 102a/10,
k.-e (kéle başladılar) 62a/4	102b/7, 103a/3, 103a/4, 103a/7,
k.-e (kéle biz) 119b/7	103a/10, 103b/4, 104a/4, 105a/14,
k.-ey 116b/3	105b/14, 106b/2, 106b/5, 106b/11,
k.-eydür 118a/4	107b/10, 107b/14, 108a/13, 109a/12,
k.-ip 61b/9, 61b/14, 62a/13, 64b/10,	109b/9, 111a/12, 111b/5, 112a/6,
65a/10, 66a/1, 67a/1, 67b/6, 68a/3,	113b/5, 118a/3, 119a/7, 119b/11,
69b/5, 69b/8, 69b/10, 71a/2, 72a/4,	119b/13
72a/8, 72a/12, 73a/7, 73a/10, 73b/12,	k.-geç 63b/7, 65a/6, 74b/4, 77b/10,
74b/1, 75a/9, 75b/12, 77a/2, 77b/2,	98b/2, 98a/3, 100a/8, 105b/13
77b/3, 77b/9, 78a/9, 78a/11, 78b/6,	k.-gen 63b/11, 69a/11, 73a/2, 79a/6,
78b/7, 78b/8, 79a/7, 80a/4, 81b/12,	89b/7, 92a/5, 99b/3, 105a/13, 109b/5,
82b/1, 82b/6, 83b/6, 83b/14, 84a/4,	116a/3, 119b/9
84a/7, 84b/7, 84b/9, 85a/3, 85a/5,	k.-gendür 64b/11
85a/6, 85a/8, 85b/13, 86a/13, 86b/1,	k.-genni 61b/13, 110a/12
86b/3, 87a/1, 87b/5, 87b/10, 87b/13,	k.-gende 66a/5, 82a/1, 85b/13, 90a/2

k.-gendin 74b/8, 79b/11

k.-genler 62b/3, 105b/11

k.-günçe 87a/2, 113b/4

k.-medi 82a/4, 88a/8, 88a/8, 94b/8,

95a/7, 95b/6, 101a/9

k.-mediler 62a/1, 115b/1

k.-mese 116a/4

k.-mey 83a/9, 93b/12

k.-meydür 84a/12, 85b/9, 116b/10

kéltür- < ET keltür- (EDPT, 716)

Getirmek

k.-di 65a/2, 71a/12, 72b/12, 78b/14,

81a/14, 83b/4, 85b/3, 85b/13, 91b/11,

92b/3, 107b/6, 108b/10, 116b/12,

117b/9, 117b/10

k.-dük 67a/2, 86b/4, 87a/7

k.-diler 70a/12, 92a/2, 92b/7,

115b/3, 119a/11

k.-üptür 108a/6

k.-gey 61b/2, 117b/1

k.-se 72b/13, 83b/1

k.-e (keltüre almay) 70a/11

k.-edürgende 78b/2

k.-ey 116b/9

k.-üp 67a/5, 68a/5, 84b/10, 100a/13,

110b/8, 118b/9

k.-medi 116b/12

k.-mey 104a/11

kir- < ET kir- (EDPT, 735) Girmek

k.-er 101b/2, 106b/2

k.-miş 63b/7

k.-iptür 88b/7, 109b/3

k.-dim 84a/12

k.-dini 88b/9

k.-di 62a/6, 69b/10, 85a/9, 86a/14,

87b/11, 91a/4, 95a/1, 109a/9, 111a/12

k.-dük 90a/11, 114a/9

k.-diler 62a/3, 63b/5, 73a/6, 86a/7,

104a/5, 104a/8, 104a/9, 104a/10,

104b/1, 110a/2, 119a/5

k.-se 64a/11	k.-üp 64b/7, 71a/1, 78b/13, 93b/13,
k.-e (kire almay) 63b/6	98b/3
k.-e (kire başladılar) 62b/6	kör- < ET kör- (EDPT, 736) Görmek
k.-ip 66b/10, 73b/8, 73b/9, 77b/7,	k. 79b/6
79b/4, 80b/7, 81b/2, 84a/14, 84b/7,	k.-dür 118b/5
90b/5, 98a/9, 106a/14, 107a/10,	k.-er 83b/5
108b/2, 112b/12, 117a/5, 117b/12,	k.-üptür 82a/10
119b/13	k.-düm 83b/5, 96b/13, 108a/3,
k.-geç 63b/3, 104a/4, 111a/13,	108b/6, 112b/11, 119a/14
112b/13	k.-dün 108a/1
k.-gen 73b/12, 86b/5, 90a/10,	k.-di 82b/6, 85a/4, 108b/4
108b/1, 110b/13	k.-diler 100a/9, 103b/7, 105a/5
k.-gende 110a/7, 97a/8	k.-sem 101b/14, 119a/6
k.-gandin 61a/12	k.-e (köre baradurganda) 108a/13
k.-genleri 86a/11	k.-eliñ 111b/9
k.-meydür 72a/2	k.-eyem 118b/13
köç- < ET köç- (EDPT, 694) Göçmek	k.-üp 63a/13, 77a/3, 84b/10, 85a/6,
k.-tüm 98b/5	85b/7, 86a/11, 91a/5, 112a/12,
k.-ti 69b/7, 86a/12	117a/13, 119b/2
k.-tiler 63a/2	k.-geli 96b/5, 96b/8

k.-gen 85a/13, 85b/8, 89b/5, 91b/9,

101b/13, 108a/3, 117b/3, 120a/1

k.-gandin 61a/8

k.-medi 80a/8

k.-mediler 70b/1

k.-megen 91b/8

k.-mey 70b/8, 73a/2, 79b/10

k.-meydür 96b/3

körüş- < ET körüş- (EDPT, 748)

Görüşmek

k.-ür 103a/4

k.-tüm 102b/5, 111a/6, 96a/12

k.-ti 103a/4, 80a/10

k.-tiler 103a/5

köter- < ET kötür- (EDPT, 706)

Götürmek, yükseltmek

k.-ür 115b/12

k.-ürler 118a/9

k.-diler 83b/11

k.-iñ 118b/10

k.-ip 112a/6

k.-gen 69b/12

min- < ET bin- (EDPT, 348) Binmek

m.-dim 112a/11, 112a/13, 114b/8,

114b/13

m.-di 114b/8, 114b/13

m.-ip 64a/8, 118b/6

m.-gen 114b/7, 114b/12

oltur- < ET oltur- (EDPT, 150)

Oturmak; tahta çıkmak

o.-ur 65b/8, 108b/10, 108b/11

o.-uptur 81b/10

o.-upturlar 81b/13

o.-dum 84b/8, 91b/1

o.-dı 103a/2

o.-duk 109b/9

o.-dılar 83b/6, 103a/7

o.-a (oltura almay) 63a/1, 110b/12

o.-a (oltura tağqa yavuq yettim)

115b/2

o.-up 64a/14, 66a/6, 82b/9, 82b/14,

83a/14, 96b/12, 102b/3, 102b/9,

102b/9, 104a/12, 109a/13, 111b/6,

119b/12

o.-ğan 68b/13, 82a/14, 86a/11

o.-ğanda 84a/14

o.-mağda 76a/10

oqu- < ET oqu- (EDPT, 79) Okumak

o.-dum 118b/4

öt- < ET öt- (EDPT, 39) Geçmek

ö.-er 68b/6, 72a/6

ö.-ti 89b/9, 91b/7, 95b/3, 111b/9,

112a/2, 113b/5

ö.-tük 72b/6, 78b/7, 81a/10, 90a/13,

98a/10

ö.-se 89a/4

ö.-e (öte almadılar) 92a/10

ö.-e (öte almay) 62b/5

ö.-e (öte bérgeç) 113a/2, 113b/14

ö.-e (öte çıqtı) 106b/8

ö.-e (öte çıqmaydur) 107b/11

ö.-edür 83a/14

ö.-üp 62a/5, 62b/8, 65b/8, 69a/1,

73b/6, 78a/12, 81a/11, 81b/6, 82a/14,

82b/3, 88a/14, 92a/8, 95a/14, 96a/9,

98a/11, 99b/13, 101a/4, 103b/9,

104a/1, 106b/2, 106b/5, 110a/1,

111a/12, 112b/5, 113a/9, 113a/13,

113b/7, 116b/4, 117b/2

ö.-keç 65a/12, 82a/12, 90a/14,

97a/3, 113a/1, 114a/3

ö.-ken 95b/6, 102b/9, 119b/14

ö.-kende 66b/7

ö.-kenidin 117b/6

ötker < ET ötgür- (EDPT, 52)

Geçirmek

ö. 107a/13

ö.-ür 87a/7

ö.-di 87a/8, 87b/2

ö.-diler 96b/11

ö.-ip 61a/11, 81a/9, 100a/2

qaç- < ET qaç- (EDPT, 589) Kaçmak

q.-urup 112a/8

q.-tı 70a/11

q.-tılar 90b/11

q.-ay 107a/2

q.-a bér- (qaça bérđi) 106a/8,

112b/14, 113a/3

q.-a bér- (qaça bérđiler) 104b/10,

112a/8

q.-a bér- (qaça bérđip érđi) 119a/11

q.-a kiriş- (qaça kirişti) 95a/3

q.-a kiriş- (qaça kiriştiler) 94b/10,

105b/11

q.-ip 62a/4, 62a/12, 63a/10, 76b/14,

78b/3, 79a/3, 79b/5, 81b/1, 84b/6,

95a/4, 99b/12, 101a/7, 109a/9, 109b/3,

109b/9, 111a/6, 113a/4, 113a/6,

113a/8, 119a/13

q.-qan 113a/6, 114b/1

q.-qanlar 92a/6

q.-may 107a/2

qal- < ET qal- (EDPT,615) Kalmak

q.-muş 116a/13

q.-iptur 61a/2, 86a/3

q.-dim 107b/3, 114b/14, 115a/6

q.-dı 72b/11, 78a/7, 81b/3, 89b/6,

107a/8, 113a/5, 114b/10, 114b/12,

114b/13, 115a/5, 116b/10

q.-dılar 64a/2, 70a/7, 92a/3, 98b/6,

105a/10

q.-adur 114b/11

q.-ip 61b/12, 89b/11, 90a/9, 93a/8,

93b/1, 96a/11, 98a/1, 101a/12, 107a/3,

113b/6, 114a/5, 114b/9

q.-ğan 66b/2, 98a/1

q.-ğanda 77b/9

q.-ğanını 95b/3

q.-madı 69a/11, 75a/3, 75a/12,

78a/2, 89b/6, 95a/5

q.-mas 102a/1	112a/6, 114a/8, 118b/4
q.-maydur 70b/7, 115a/1, 115a/13	q.-ğan 100b/6, 110b/14, 111b/7
qoy- < ET qod- (EDPT, 595) Koymak, bırakmak	q.-madı 109a/3
q.-ar 66b/10, 82b/5, 109a/2	q.-madılar 61b/13
q.-arlar 105b/2, 105b/8	q.-mas 65a/14
q.-dı 75a/1	q.-maslar 110a/12
q.-dılar 104b/12	q.-maduk 111a/11
q.-duk 64a/4, 83a/2, 91a/12, 105a/4, 117a/4, 117a/11	saqla- < ET saqla- (EDPT, 810) Saklamak
q.-ğaylar 74a/12	s.-ğaylar 67b/4
q.-alıñ 117a/10	s.-p 63b/4, 98b/1, 98b/12, 118a/7
q.-a (qoya bérđiler) 62b/4	s.-ğan 109b/12
q.-a (qoya kirişti) 89b/12	sal- < ET sal- (EDPT, 824) İnşa etmek; gündeme getirmek
q.-a (qoya kiriştiler) 90a/4	s. 103b/14, 118b/2
q.-up 61a/5, 63a/3, 66b/14, 72a/3, 72b/5, 73a/12, 78b/7, 81b/13, 83a/4, 84a/4, 84a/6, 88b/11, 89b/13, 90a/7, 92b/13, 96b/7, 99b/2, 103b/10, 104b/13, 105a/7, 106b/13, 110a/6,	s.-ur 95a/8
	s.-mışlar 83b/7
	s.-dım 101b/7, 109a/6
	s.-dı 92a/1, 95a/7
	s.-duk 71a/2, 101a/5, 105a/10

s.-dılar 93b/14

s.-iñ 97b/4

s.-alıñ 105a/10

s.-sak 110b/6

s.-a (sala kiriştiler) 74a/5

s.-adurlar 100b/4

s.-ip 67a/1, 68a/9, 69b/12, 71a/8,

71a/8, 86a/6, 88b/11, 89a/7, 94a/2,

100b/5, 100b/14, 104b/13, 111a/5,

116a/4, 116b/12

s.-ğan 92b/13

s.-ğandur 107b/5

s.-ğuça 107a/6

s.-maduq 109b/7

s.-may 74a/8, 115b/8

sor- < ET sor- (EDPT, 843) Sormak;

incelemek

s.-dum 96a/12

s.-duk 117b/3

s.-up 117a/13, 63a/13

s.-uptur 103b/3

tap- < ET tap- (EDPT, 435) Bulmak,

elde etmek

t.-arlar 65a/14

t.-iptur 119b/9

t.-ipturlar 98b/12

t.-t1 65a/9, 72a/7, 103b/9

t.-tuk 95b/13, 95b/14, 119b/8

t.-tıñız 119a/12

t.-tılar 79a/4

t.-qay 119b/6

t.-arga 119a/5

t.-a (tapa almaslar) 104b/2, 104a/4

t.-a (tapa almay) 80a/10, 81a/9

t.-ip 62b/2, 72b/7, 77b/9, 80a/9,

84a/9, 85a/2, 86a/13, 90b/13, 117b/9,

118a/12, 119b/11

t.-qan 97a/7

t.-qandin 74a/13

t.-mas 116a/1

t.-madı 117a/10	t.-ptürler 77a/12
t.-madım 100a/3, 101a/2	t.-dim 111b/5
t.-mağandın 102a/7	t.-di 71b/2, 79a/13, 110a/14, 110b/8
t.-may 73a/7, 73a/8, 77b/11	t.-diler 97b/7
t.-maydur 117a/3	t.-ey 78a/3
tart- < ET tart- (EDPT, 536) Çekmek	t.-eydür 102a/7, 118b/5
t.-ar 69a/10	t.-p 62a/10, 62b/7, 63b/9, 67b/3,
t.-miş 66b/6	68a/5, 77a/2, 101a/8, 110b/11
t.-tı 63a/8, 94b/7, 99b/9, 112a/11,	t.-gendin 116a/2
112a/13, 114b/14	tur- < ET tur- (EDPT, 529) Durmak,
t.-tılar 103b/5	kalmak
t.-tuk 90a/10	t. 90a/1, 90b/7, 96a/8, 100b/8,
t.-asız 94b/6	101b/9, 113b/10
t.-ıp 63b/3, 69a/1, 77a/12, 96b/4,	t.-ar 81a/8, 92a/6, 100b/7, 107b/3
99b/10, 102a/5, 106a/13	t.-arlar 84a/9, 100b/8
t.-qan 119a/6	t.-uptur 89b/9, 107a/1, 107a/2
t.-qanda 103a/6	t.-upturlar 107a/3
t.-may 62b/4	t.-dum 100a/14
tile- < ET tile- (EDPT, 492) Dilemek	t.-dı 91a/8, 100a/13
t.-r 61a/12, 75a/5, 104a/3, 104b/1	t.-duk 116b/9

t.-dılar 103a/6	t.-tuk 70b/4, 79a/14
t.-ğay 100b/13	t.-tılar 65a/9
t.-uñ 116b/2	t.-sun 110b/4
t.-arğa 76a/11	t.-salar 64a/12
t.-ardm 92a/8, 113b/5	t.-qalı 119a/2
t.-up 91a/6, 61a/7, 61a/8, 63b/10, 66b/2, 104b/7, 105a/9, 105a/10, 105a/10, 107b/8, 113a/12	t.-qan 64a/3, 64a/5, 98b/11 t.-up 62b/7, 68a/8, 69b/5, 70a/6, 73a/5, 73a/13, 83b/11, 86a/8, 108b/8, 109b/9, 111a/2, 115b/3, 118b/12, 119a/10, 119a/11
t.-ğunça 78a/4	
t.-ğan 100b/3, 111b/14, 119a/10	
t.-ğanda 113b/2	t.-ursak 64a/6
t.-ğanlar 100b/2	t.-ma 82a/11
t.-madı 85a/5	tüş- < ET түş- (EDPT, 560) Bir yerde, birinin yanında bulunmak; düşmek
t.-map 105b/8	
t.-may 72b/2	t.-er 80b/5
tut- < ET tut- (EDPT, 451) Tutmak	t.-üptür 81b/8, 84b/14, 88b/13, 89a/1, 97a/3, 99a/4, 107b/4
t.-ar 77a/4, 94a/10	
t.-uptur 100a/11	t.-tüm 85a/6, 97a/6, 102b/4, 110b/10
t.-tı 111b/14	t.-ti 66a/2, 67b/8, 69b/8, 72a/7, 74a/3, 75b/13, 76a/13, 79b/6, 80a/5,
t.-tımıñ 79b/7	

83b/10, 88b/2, 91b/3, 94b/11, 95a/12,	91a/8, 102b/2, 119a/13
96a/11, 100a/10, 107b/13, 108a/1,	t.-medi 70b/2
108a/2, 113b/1	t.-mey 66b/12, 73a/6, 106b/4
t.-tük 69b/8, 70b/2, 72b/2, 74a/2,	uruş < ET uruş (EDPT, 239) Vuruşma,
77b/2, 78a/9, 79a/4, 82b/1, 88a/14,	savaş
95b/9, 97a/6, 98b/7	u.+qa 91b/5, 91b/5, 92a/7, 92b/14,
t.-tiler 61b/9, 62b/5, 65b/3, 95a/4,	111b/3, 112a/2, 112a/4
102b/1, 107b/13, 107b/14, 115b/10	u.+da 65b/5, 69a/4
t.-eliñ 106a/13	u.+ı 67a/8, 90a/6
t.-se 118b/9	u.+ığa 109b/12
t.-ey 115a/10	yat- < ET yat (EDPT, 884) Yatmak
t.-üp 67b/5, 71a/11, 75b/2, 92a/3,	y.-ıp 106b/6
95b/7, 97b/3, 102b/3, 102b/6, 103a/4,	y.-qan 110a/5
111b/5, 112a/11, 112a/13, 114b/7,	yé- < ET yé- (EDPT, 869) Yemek
114b/12, 115b/7, 117a/8, 117a/9,	y.-dim 119b/12
117a/10, 117a/11, 118a/2, 118a/6,	y.-y 93b/8
119b/11	y.-p 64a/8
t.-künçe 108b/6	y.-geli 109a/2
t.-ken 65b/3, 66a/5, 70b/6, 85b/4	y.-meñiz 118b/7
t.-kende 77a/6, 78b/7, 81a/6, 81a/14,	y.-meydür 119b/11

yét- < ET yét- (EDPT, 884) Yetişmek	y.-ken 66b/4, 68a/5, 70a/8, 84a/11,
y.-er 77a/8, 106a/10, 115a/14,	85a/9, 90a/11, 109a/14, 109b/3
117a/6	y.-kençe 101b/4
y.-tim 101b/2, 115b/2, 115b/9	y.-kende 63a/6, 72b/6, 81a/13,
y.-ti 61b/14, 89b/7, 93b/7, 104b/2,	82a/4, 105a/9, 106a/10
106b/7, 113b/8, 115a/11	y.-kendin 115a/11
y.-tük 81b/4, 83a/8, 116a/10,	y.-kenimizdin 72b/11
116a/12, 116b/2, 106b/12, 106b/14	y.-keninin 102a/10
y.-tiler 62b/2, 115a/14	y.-medi 70a/12
y.-key 67a/3, 68a/7	yétkür- < ET yétür- (EDPT, 892)
y.-e (cölgesi yete) 103b/5	Vardırmak, ilerletmek
y.-edür 118a/8, 119b/4	y.-ür 112a/9
y.-ip . 62a/14, 63b/13, 84a/3, 85a/3,	y.-di 65a/3, 97b/8, 113a/1
119a/7, 80b/4, 93a/11, 105a/3, 105a/3,	y.-diler 65a/7, 106a/12, 109b/1
106b/7, 106b/13, 108b/6, 108b/9,	y.-e (yétküre algay) 117a/6
109b/2, 110a/5, 112a/4, 112a/7,	y.-üp 118b/8
112b/2, 113b/7, 115b/2	y.-üptür 114a/1
y.-iptür 105b/12	y.-üptürler 67a/5
y.-keç 89b/3, 63b/9, 103a/3, 103a/5,	y.-mey 63b/14
106a/8, 110b/12, 112a/7	y.-meydür 63a/10

yiber- < ET ıđ- (EDPT, 37)

Göndermek

y.-ür 75a/14, 79b/14, 110a/5

y.-mişler 117b/12

y.-dim 87a/12, 97b/9, 117a/14,

117b/11, 118a/12

y.-diğ 117b

y.-di 62b/2, 63a/6, 80b/10, 91a/7,

94a/13, 110a/8, 113b/2

y.-diler 63b/5, 74b/8, 86b/13,

109a/11, 118b/7

y.-gey 71b/14

y.-geyler 84a/5

y.-iğ 97b/9

y.-seğiz 97b/10

y.-e (yibere başladı) 110a/13

y.-ip 73b/2, 73b/3, 77a/1, 77a/12,

77b/1, 77b/7, 78b/11, 78a/3, 82a/4,

82b/7, 84a/13, 85b/2, 86b/3, 87a/1,

87a/2, 98b/2, 104a/7, 108b/2, 110b/10

y.-iptür 108b/13, 119a/2

y.-iptürler 109b/14

y.-gen 119a/3

y.-geli 70b/1

y.-medi 78b/12, 88a/9

y.-mey 94a/12

yürü- < ET yorı- (EDPT, 957)

Yürümek

y. 115a/2

y.-ür 74b/13, 78b/1, 91a/3, 93b/13,

97b/1, 108b/9

y.-ürler 102a/5

y.-düm 84b/7, 102b/2, 104b/11,

107a/7, 115a/3, 115b/5, 116a/9

y.-di 67a/13, 93a/12, 107a/9

y.-dük 69b/6, 69b/13, 70a/6, 81b/2,

81b/13, 112b/14, 113b/12, 114a/4

y.-gey 74a/14

y.-geyler 64a/8

y.-đ 114b/4, 115a/4, 119b/8

y.-se 92a/14	81a/12, 84a/5, 92b/1, 94b/6, 97a/14,
y.-y 97b/7, 101a/13, 110b/11,	106a/1, 106b/13, 108a/9, 114a/8
114a/12, 114b/1, 115a/13, 115b/8,	y.-gendin 97b/1
119b/10	y.-mek 89b/9, 99b/5, 120a/2
y.-ydür 117a/9	y.-mekke 77a/14, 99b/6
y.-p 61b/14, 72b/12, 73a/7, 78a/12,	y.-mekte 76a/9

İncelenen varaklar arasında en sık geçen temel gereksinim fiili kél- fiilidir. (331 kez)

2.3. Akraba adları

Akraba adları temel söz varlığı içerisinde ele alınır.

Eserde incelenen varaklar arasındaki akrabalık adları aşağıdaki gibidir:

abağa < Moğ. Amca	a.+sı 67a/10, 70a/2, 70a/10, 71b/13,
a.+sı 69a/10, 71b/13	71b/13, 110b/12
a.+sınnı 69a/13	a.+sınnı 72a/8, 72b/11
ağa < Moğ. Ağabey; efendi	a.+sığa 72b/11
a. 69b/3, 70a/2, 73b/13, 73b/14,	aña < ET ana (EDPT, 169) Anne
78a/9, 79b/14, 89a/14, 93a/6, 99b/10,	a. 71b/5, 73b/3, 75b/2, 75b/2, 83a/2,
108b/4	89b/7, 93b/7, 119b/1

a.+m 64b/9, 70b/5, 75a/14, 91a/6,

96a/11, 96a/13, 96b/10, 97b/17,

101b/9, 108a/1

a.+mnıñ 96b/10

a.+mğa 102a/4

a.+sı 68a/16, 70b/5, 79b/14, 96a/14,

97a/8

a.+sınıñ 113b/11

a.+ları 96b/2

a.+larığa 101b/9

ata < ET ata (EDPT, 40) Baba

a.63a/14, 69a/15, 75a/9, 102a/17

a.+nıñ 102a/18

a.+mnıñ 70b/5, 96a/14, 110b/11,

111b/5

a.+sı 64b/15, 65a/2, 69a/6, 69b/2,

78a/7, 79a/3, 106a/13, 113b/11

a.+sınıñ 69a/7, 80a/2

a.+sıdın 69a/6

atağlıq Atalık, babalık

a. 75a/3, 75a/7, 77b/12, 79b/2

a.+dın 95a/4

atamnıñ anasıbabaannem

a.70b/5

ateke <ata+eke Atalık, babalık

a.+sı 71b/12, 76b/14

baba Baba, ata

b.+m 96b/2

cedd< Ar. Ata, dede

c. 100b/7

dada Dayı

d.+mğa 81a/11, 96b/9, 101b/1,

102a/12

102a/12

dede < ET dede (EDPT, 451) Dede

d.+m 88b/14, 96b/14, 101b/17,

102b/3, 102b/10, 103a/1, 103a/14,

103b/2, 103b/3, 107a/5

d.+mnıñ 101a/14, 102a/12, 102a/14

d.+mdin 102a/9

d.+mge 102a/6	h. 96b/8
d.+mgi 96b/8, 101b/17, 108b/7, 119b/17, 119b/17	ini < ET ini (EDPT, 170) Küçük erkek kardeş
égeçi < ET eke (EDPT, 100) Büyük kız kardeş, abla	i. 99b/10, 119b/4
é. 91a/6	i.+m 108b/11, 110b/10
é.+m 95a/12	i.+si 66b/16, 67b/4, 69b/3, 72a/4, 73b/13, 73b/14, 74b/6, 76b/10, 77b/4,
é.+si 96b/10	77b/5, 78a/9, 82a/2, 84a/12, 84a/14,
é.+siñe 91a/6	87b/14, 88a/6, 89a/14, 90b/11, 99b/14,
ér < ET ér (EDPT, 192) Erkek, koca	105b/17, 108b/4, 109a/14, 119b/9
é.+ge 80a/14	i.+siniñ 93a/6
evlād < Ar. çocuklar, evlat	i.+leri 70a/3, 96b/2
e. 69a/10	i.+leriğa 101b/9
ferzend < Far. oğul, çocuk	i.+leridin 65b/7
f. 86b/7	qayaş < ET qadaş (EDPT, 607)
ġuma Kuma, cariyeye	Akraba
ġ. 80b/2	q.+nı 96b/8
ġ.+n 98b/12, 101a/7, 117b/7, 118a/1	q.+ıdın 97a/9
ġ.+sı 69a/11	kökeldaş < Moğ. Süt kardeş
han dada han dayı	k. 69a/4, 83b/4, 95a/12, 98a/17,

98b/8, 112b/10, 114b/6

k.+nm̄ 97b/13

k.+m̄ 62a/13

k.+lar 91b/15

qız < ET qız (EDPT, 679) Kız, kız

çocuk

q. 86b/5, 97a/11

q.+m̄ 69a/12, 75a/8

qızıl < ET qız (EDPT, 679) Kız

q. 63b/4

kiçik [**Ḥan**] dadaküçük han dayı

k. 101a/8

qoşa < ET qoşa- (EDPT, 671) Eş, çift

q.+sığa 118b/1

qoşla- Beraberine almak

q.-p 114b/6

nebire < Far. Torun

n. 97a/11

n.+si 97a/13

n.+siniḡ 97a/13

n.+leri 118b/8

nebire-i nebire < Far. Tamlama

torunun torunu

n. 97a/11

oḡlan < ET oḡlan (EDPT, 85) Oḡlan

o. 85b/1

o.+larm̄ 63a/14

o.+larığa 76b/3

o.+larıdm̄ 62b/9, 102b/8

oḡ(u)l < ET oḡul (EDPT, 83) Oḡul

o.+ı 68a/14, 71b/11, 72a/11, 75b/1,

76b/14, 78a/9, 79a/8, 80a/1, 80a/14,

80b/11, 80b/13, 89a/15, 90b/10,

95b/12,

98a/14, 98a/15, 98b/4, 109b/15,

112a/15, 113b/11, 118b/8

o.+m̄ 80a/14

o.+um 119b/4

oḡulluq < *oḡul+IXk* Oḡulluk, evlatlık

o. 75a/3

o.+tm 75a/7, 79b/2

siñil < ET siñil (EDPT, 839) Küçük

kız kardeş

s. 96a/13

s.+leri 96b/2, 102a/15

tağayı < ET tağay (EDPT, 474) Dayı

t. 91a/4

t.+nıñ 93a/6

t.+sı 98b/9

tuqqan < ET tuğmış (EDPT, 521) aynı

anneden doğmuş

t. 71b/14, 96b/10, 97a/11, 98b/9,

101a/20

t.+larını 96b/5

t.+larım 108b/5

uluğ anamanaannem

u. 70b/5

uruğ < ET uruğ (EDPT, 214) akraba

→ uruq

u.-mıñ 100b/10

uruq < ET uruğ (EDPT, 214) Akraba

→ uruğ

u. 91a/7, 96b/8, 97a/9, 98a/2

u.+nı 77b/7, 96b/7, 99b/2

u.+ları 86a/10

u.+larım 86b/3

uşaq < ET uşaq (EDPT, 259) Çocuk,

küçük çocuk

u. 71a/5, 71a/5, 71a/9

vālide < Ar. Anne

v.+m 95a/1

v.+lerim 86b/3

yezne Enişte

y.+si 63a/4

İncelediğimiz varaklar arasında en sık geçen akrabalık adı ini kelimesidir (32 kez).

2.4. Sayı Adları

altı < ET altı (EDPT,130) Altı

a. 62b/15, 72a/12, 82b/12, 88a/2,

88a/13, 92b/10, 97a/12, 97a/13,

98a/11,

101a/5, 105b/12, 110a/9, 119b/4

altmış <ET altmış (EDPT,130) Altmış

a. 97a/7

beş < ET bés (EDPT, 376) Beş

b. 106b/13

bés < ET bés (EDPT, 376) Beş

b. 61a/2, 62b/15, 62b/15, 63b/9,

64b/9, 64b/12, 72a/12, 75a/12, 80b/6,

80b/6, 82b/12, 84b/4, 84b/13, 88a/1,

88a/5, 88a/13, 88b/4, 88b/15, 92b/10,

95a/2, 96a/4, 97a/13, 101b/17, 105a/7,

105b/12, 106a/6, 110a/9, 114a/15,

119a/8, 119b/8, 119b/16

bésinç < ET bésinç (EDPT,383)

Beşinci

b. 85b/7, 85b/14

bir < ET bir (EDPT, 353) Bir, bir defa

b. 61a/9, 61b/7, 61b/10, 61b/11, 62a/6,

62a/9, 62b/4, 62b/7, 62b/11, 63a/9,

64a/14, 64b/4, 65b/14, 66a/2, 66a/3,

66a/6, 66b/3, 67a/14, 67b/10, 67b/12,

68a/1, 68a/2, 68a/11, 68b/15, 69a/5,

69a/12, 70a/5, 70b/12, 73a/8, 73a/12,

73a/12, 73b/1, 74a/2, 74a/2, 75a/12,

75a/13, 75a/15, 75b/15, 75b/1, 76b/3,

76b/4, 76b/7, 77a/6, 77a/9, 77b/12,

77b/14, 78a/9, 78a/12, 78b/2, 79a/8,

79b/3, 79b/8, 79b/12, 80a/8, 80a/12,

80b/1, 80b/12, 81a/10, 81a/14, 81a/14,

81b/9, 81b/9, 82a/4, 83a/4, 83a/13,

83b/3, 83b/13, 83b/15, 83b/16, 84a/11,

84b/1, 85b/14, 86a/4, 86b/6, 86b/8,

87a/1, 87a/2, 87a/8, 87a/9, 87a/13,

87b/2, 87b/5, 87b/12, 88b/5, 88b/7,

88b/9, 88b/11, 88b/15, 89b/15, 90a/6,
90a/7, 90a/13, 90b/9, 91a/8, 91a/8,
91b/12, 91b/16, 92b/2, 92b/2, 92b/6,
93a/3, 93a/10, 93a/10, 93a/14, 93b/5,
93b/6, 93b/15, 94a/11, 95a/8, 96a/8,
96b/7, 96b/9, 97a/7, 97a/9, 97a/10,
97a/13, 97b/3, 97b/3, 97b/4, 97b/11,
97b/12, 97b/13, 98a/9, 98a/15, 98b/6,
98b/9, 98b/11, 98b/14, 99a/5,
99a/16, 100a/11, 100a/14, 100a/14,
100a/15, 100a/17, 100a/17, 100a/18,
100b/3, 100b/4, 101a/7, 101a/19,
102a/6, 102a/12, 102a/12, 102a/13,
102a/17, 102b/4, 103a/2, 103a/16,
103b/1,
103b/8, 103b/11, 104a/10, 104a/14,
104b/3, 104b/4, 104b/5, 104b/12,
104b/16, 104b/17, 105a/6, 105a/16,
105b/2, 105b/4, 106a/9, 106b/13,
107a/2, 107a/4, 107a/5, 107a/6,
107a/8, 107a/11, 107a/13, 107b/2,
107b/4, 107b/6, 107b/9, 109a/4,
109a/4, 109a/5, 109a/11, 109b/14,
109b/14, 109b/18, 110a/3, 110a/5,
110a/10, 110b/8, 111a/8, 111b/10,
112a/3, 112a/4, 112a/5, 112a/6,
112a/11, 112a/12, 112a/13, 112b/6,
112b/15, 113a/1, 113a/4, 113a/7,
113a/12, 113b/17, 114a/1, 114a/10,
114a/12, 114a/12, 114a/13, 114b/9,
114b/17, 115a/9, 115a/9, 115a/12,
115a/12, 115b/10, 116a/2, 116a/4,
116a/11, 116a/11, 116a/14, 116b/4,
116b/6, 116b/8, 116b/10, 116b/12,
116b/14, 116b/15, 116b/16, 116b/14,
117a/2, 117a/3, 117a/7, 117a/8,
117a/8, 117a/15, 117b/3, 117b/5,
117b/12, 117b/13, 117b/16, 117b/16,
118a/6, 118a/8, 118b/5, 119a/13,
119b/4, 119b/14

b.+ni 62b/7	103a/12, 105a/6, 105a/10, 105a/19,
b.+ge 119b/15	105b/3, 106a/9, 107a/8, 107a/10,
birer < ET birer (EDPT,368) Tek tek	108a/3, 109a/13, 110a/5, 111a/14,
b. 62a/4, 75b/6, 79a/10, 79a/10,	112a/1, 112a/2, 113a/3, 113a/11,
86a/6, 86a/7, 87a/13, 94b/10, 114b/9,	113a/11, 113b/5, 114b/5, 115a/7,
114b/9	116a/11, 117a/12, 118a/12, 118b/6,
éki < ET éki (EDPT, 100) İki	119b/8, 119b/13, 119b/16
é. 61a/10, 61a/13, 61b/11, 61b/11,	é.+de 68a/13
62a/6, 63a/15, 64b/7, 64b/9, 65a/14,	ékinçi İkinci
65b/6, 66a/3, 66b/3, 66b/16, 66b/16,	é. 64b/5, 68a/14, 85a/16, 85b/9,
67a/5, 67b/10, 68b/13, 70b/15, 71a/7,	85b/15, 86b/15
71a/12, 72a/10, 72b/10, 73a/13, 73b/4,	ékirer İkişer
73b/8, 73b/9, 74a/7, 74a/8, 77b/3,	é. 62a/4, 75b/6, 87a/13, 94b/10
78a/9, 79b/3, 79b/12, 80b/11, 80b/13,	éki yüz éllig iki yüz elli
82a/9, 82b/15, 83b/15, 84b/12, 87b/12,	é. 66b/16, 87b/16
87b/16, 88a/6, 88b/13, 88b/13, 90a/8,	éki yüz kırq iki yüz kırk
90b/5, 91b/4, 91b/16, 92b/11, 93a/1,	é. 61a/10
93a/10, 93a/15, 94a/8, 94a/8, 94a/8,	éki yüz iki yüz
94a/9, 94a/9, 95a/10, 95a/11, 97a/12,	é. 97a/12
98a/7, 98a/7, 101a/19, 102b/8,	éllig < ET ellig (EDPT, 141) Elli

é. 66b/16, 71b/8, 85a/3	on < ET on (EDPT, 166) On
hams < Ar. Beş	o. 66b/1, 75a/12, 75a/12, 83b/4,
h. 66a/9	83b/5, 84b/13, 84b/14, 85a/17, 85a/17,
qırq < ET qırq (EDPT, 651) Kırk	85b/8, 86b/7, 89a/6, 89a/6, 90a/9,
q. 61a/10, 67b/12, 71b/8, 73a/9,	90a/9, 95a/1, 95a/1, 96b/4, 96b/4,
75a/13, 83a/1, 83b/3, 85a/9, 86b/8,	97a/8, 98a/11, 98b/15, 102b/9, 102b/9,
87b/16, 97a/6	106b/13, 106b/13, 119a/8, 119a/8,
qırqça Kırk kadar	119b/6
q. 84a/14	o.+1 68a/10
miñ < ET biñ/bin (EDPT,346) Bin	On törton dört
m. 64b/4, 64b/9, 69a/3, 72a/12,	o. 83b/4
82b/11, 88b/13, 88b/13, 88b/14,	On tokuz on dokuz
88b/15, 97a/6, 103b/9, 109a/13,	o. 85b/8
111a/12, 113a/11, 118b/3	otuz < ET ottuz (EDPT, 74) Otuz
m.+ge 64b/9	sayısı
m.+din 103a/12, 103a/12	o. 73a/9, 84a/14, 103b/9
miñçe Bin kadar	otuzça Otuz kadar
m. 109a/13	o. 113b/8
miñ beş yüz éki miñbin beş yüz iki bin	şad < Far. Yüz (100)
m. 64b/9	ş. 118b/4

şāliš < Ar. Üçüncü

ş.+i 63a/4

şānī < Ar. İkinci

ş.+si 63a/4

sekiz < ET sekkiz (EDPT, 823) Sekiz

s. 68a/13, 85a/17, 89a/5, 89a/6,

92b/11, 107b/5, 114a/6, 114a/15

s.+ide 66b/1

sekizinci < ET sekkizinc (EDPT, 823)

Sekizinci

s. 114a/8

séksen < ET seksen (EDPT, 823)

Seksen

s. 62b/15, 67b/4, 68a/13, 82a/3,

84a/4

séksençe Seksen kadar

s. 110a/8

sékiz yüz séksen éki sekiz yüz seksen

iki

s. 68a/13

şast < Far. Altmış

ş.+ımda 107a/5

ş.+ımdağı 112b/17

toqsan Doksan

t. 97a/12

toqsan altı doksan altı

t. 97a/12

toquz < ET toqquz (EDPT, 474)

Dokuz

t. 81a/14, 81a/14, 85b/8, 86b/8,

100a/14, 103a/5, 103a/7

tört < ET tört Dört

t. 61a/2, 63b/9, 65b/2, 65b/12,

68a/1, 69a/3, 74a/4, 80b/6, 81b/4,

82b/11, 83b/4, 83b/5, 84b/5, 86a/14,

88a/5, 88b/4, 89a/1, 89a/6, 93a/13,

93b/14, 96a/4, 96a/8, 96b/4, 98b/4,

99b/8, 101b/17, 102b/9, 102b/16,

102b/18, 103a/2, 104b/14, 105a/3,

105a/5, 105a/7, 105a/8, 105b/15,

109a/10, 112b/13, 117a/1, 119b/18

törter Dörder

t. 105b/13

törtünçi Dördüncü

t. 85b/3, 85b/13

üç < ET üç (EDPT, 18) Üç

ü. 61a/1, 61a/13, 65a/14, 65b/2,

65b/12, 68a/1, 69a/3, 69b/10, 71a/8,

71a/12, 73a/13, 73b/8, 73b/9, 74a/4,

81b/4, 82b/10, 85b/6, 86a/14, 89a/6,

90b/9, 91b/4, 91b/16, 92b/11, 93b/14,

96a/8, 96b/4, 98a/7, 98a/6, 98b/4,

99a/8, 99b/8, 100a/15, 100a/16,

100b/5, 102b/9, 102b/16, 102b/18,

103a/2, 104b/10, 105a/2, 105a/6,

105a/8, 105a/8, 105a/10, 105b/15,

107a/4, 107a/9, 107b/5, 109a/10,

111a/14, 112b/13, 113a/11, 116b/2,

116b/14, 119b/9, 120a/1

üçer < ET üçrer (EDPT, 30) Üçer

ü. 105b/13

üçünçi < ET üçünç (EDPT,29) Üçüncü

ü. 85b/2, 85b/10

yégirmi < ET yégirmi (EDPT, 915)

Yirmi

y. 61a/2, 61a/2, 75a/12, 83b/3,

84b/14, 92b/10, 92b/10, 97a/13,

97a/13,

101b/17, 101b/17, 113b/8, 114a/15,

114a/15, 119a/8

y.+ge 95b/5

yégirmiçe Yirmi kadar

y. 115a/10

yéti < ET yétti (EDPT, 886) Yedi

y. 85a/17, 92b/11, 107b/5

yétmiş < ET yétmiş (EDPT, 891)

Yetmiş

y. 62b/15, 67b/4, 82a/2, 84a/4,

110a/7

y.+de 97a/7

yüz < ET yüz (EDPT, 982) Yüz 100

yüz miñ yüz bin

y. 61a/10, 64b/3, 64b/9, 65a/4,

y. 64b/3-4

66b/16, 66b/16, 67b/4, 68a/13, 76a/2,

Yüz qırq yüz kırk

78b/3, 81b/7, 82b/12, 82b/15, 84b/6,

y. 85a/9

85a/3, 85a/3, 85a/9, 86b/4, 87b/16,

88a/5, 88a/6, 88a/6, 88b/15, 92b/11,

95a/14, 97a/8, 97a/12, 104b/15,

113a/12, 113a/12, 116b/7, 118b/3

y.+çe 106b/14, 110a/4

İncelenen varaklar arasında en sık geçen sayı adı birdir. (254 kez)

2.5. Organ Adları

Eserde incelediğimiz organ adları aşağıdaki gibidir:

ağ(1)z < ET ağız (EDPT, 98) Ağız	baş < ET baş (EDPT, 375) Baş, kafa;
a.+ğa 81a/15	bir şeyin, bir yerin uçlarından biri
ayağ < ET adaq (EDPT, 45) Ayak →	b. 65a/15, 76a/7, 93b/7, 94a/8,
ayaq	94a/8, 101b/2, 101b/5, 101b/7,
a. 117b/13	102b/13, 110a/10, 118b/13
a.+ı 95b/2, 103a/14	b.+tın 103a/17, 119a/11
a.+ığa 112a/10	b.+ım 95b/5, 107a/16
a.+ım 83b/13	b.+ımnı 118b/6
a.+ımğa 119a/10	b.+ımğa 97b/14, 107a/16, 107b/2
a.+ımda 108b/10	b.+ımda 107a/16
a.+ın 72b/3	b.+ı 81a/2
ayaq < ET adak (EDPT, 45) ayak →	b.+ımı 65b/10, 65b/11, 67a/14
ayağ	b.+ığa 65b/9, 67a/14, 112a/13
a. 63b/3, 76a/5, 97a/16, 97b/1,	b.+ıda 99a/6, 99a/7, 106b/8,
101b/3, 102b/13, 109a/6, 114b/18	111a/14, 111b/2
a.+ığa 107b/13	b.+ıdın 65b/9
a.+ım 101b/3	bel Orta, bel
a.+lar 97b/1	b.+ide 103a/18

b.+imge 115a/12

bend < Far. Boğum, eklem

b. 67b/6, 78a/16

b.+te 74b/6

b.+dağı 74b/9

b.+din 74b/6, 74b/9

b.+iğa 67b/6

b.+ilerni 77b/5

boğuz < ET boğuz (EDPT, 322) Boğaz

b. 93b/10, 117a/4, 117a/12

b.+ı 116b/14, 117a/19

b.+din 116b/9

boyluq < ET bodluğ (EDPT, 305)

Boyluk

b.68b/1

boy(u)n< ET boyın (EDPT, 386)

Boyun

b.+din 112b/18

b.+ı 72b/13

b.+iğa 69a/3

b.+larığa 70a/13

but < ET but (EDPT, 297) But, bacak

b. 94a/8, 94a/9

b.+umnıñ 109a/3

b.+umğa 107a/15

çehre < Far. Çehre, yüz

ç. 114b/3

ç.+si 114a/1

ç.+lerni 101a/8

çehrelig < Far.+T. *çehre+IXg*

Yüzlü,suretli

ç. 68b/1

çeşm< Far. Göz

ç. 99a/9, 110b/17

dem< Far. Nefes, soluk

d. 99a/8

dīdār< Far. Yüz, çehre

d.+ da 81b/12

dīm< Far. Yüz, surat

d. 100a/13, 103b/8

élig < ET élig (EDPT, 140) el	köñ(ü)l < ET köñül (EDPT, 731)
é.+niñ 82a/5, 86a/12, 110b/17	Gönül
é.+te 112b/4	k.+ni 100a/6
é.+ige 79b/3, 95a/13, 100a/15,	k.+ge 95b/7
100a/15, 100b/1, 103b/1, 106b/12,	k.+üm 76a/15, 82a/12, 83a/3,
113a/6	94a/13, 115b/13, 100a/3, 100a/6,
é.+ide 102a/3, 115b/4, 115b/6	117a/4
é.+ini 62b/9, 100b/1	k.+ümdin 101a/4
é.+igi 64a/15, 89b/14, 90a/5,	k.+ündeki 87a/14
104b/12, 105a/5, 105a/7, 105a/14,	k.+leri 75a/6
112a/5, 114a/12	k.+leriñiz 116a/2
é.+imdağı 107a/14	köñüllüg < <i>köñül+IXg</i> Gönüllük
é.+imdin 108b/11	k. 85b/10
é.+inginizde 108b/2	köz < ET köz (EDPT, 756b) Göz
é.+leri 74a/1	k. 82a/11, 94a/10, 97b/4, 117a/8
é.+lerige 64a/11, 66b/13	k.+ge 80b/2, 82a/11
qadem < Ar. Adım	k.+lerini 79b/6
q. 107b/5, 112a/11	k.+üm 117b/12, 118b/7
kef-i dest <avuç	k.+ümüzniñ 64a/7
k. 65b/10	k.+ümge 95b/7

k.+üniz 94b/6	s. 103a/10
k.+ünizni 94b/6	saqallıq Sakallı
közlüg Gözlü	s. 97a/13
k. 68b/1	ser <Far. Baş
qulağ < ET qulqaq (EDPT, 621) Kulak	s. 99b/15, 100a/2)
→ qulaq	sünek < ET sünek (EDPT, 838) Kemik
q.+ımğa 111b/9	s. 109a/6, 109a/7
q.+ları 72b/4	s.+ni 65b/10
qulaq < ET qulqaq (EDPT, 621) Kulak	s.+lerni 109a/6
→ qulağ	tiz < ET <i>tiz</i> (EDPT, 570) Diz
q. 74a/8, 95a/8, 115b/8	t.+i 118a/12
pā < Far. Ayak	t.+idin 107b/13
p. 68b/12	tuş < ET tuş (EDPT, 558) Sine, göğüs
pāy < Far. Ayak	t. 62b/7, 84b/9, 112a/1
p.+ımğa 115a/13	t.+dm 111b/16, 62b/7, 84b/9
pāyçe < Far. Paça	yüz < ET yüz (EDPT, 982) Yüz
p.+si 109a/4	y.+niñ 63b/10
ruhsār < Far. yanak	y.+ge 61b/4
r. 76a/10	y.+deki 61b/4
sağrılıq Sırtlık, arkalık	y.+din 61a/14, 106a/5, 111b/1,

120a/1

Yüzlü

y.+ümni 89b/4

y. 68b/1

yüzlüg < ET yüzlüg (EDPT,987)

İncelediğimiz varaklarda en sık geçen organ adı baş kelimesidir (33 kez)

2.6. Hayvan Adları

Eserde incelediğimiz varaklar arasında yer alan hayvan adları aşağıdaki gibidir:

at < ET at (EDPT, 33) At	a.+ımı 90a/13, 98b/11, 106b/14,
a. 62b/4, 62b/7, 80b/7, 81a/14,	106b/16, 107b/6
81b/4, 82a/3, 82a/4, 90a/13, 92a/1,	a.+ımıznı 64a/8
92a/15, 95b/4, 95b/9, 104b/8, 105a/10,	a.+ımızğa 116b/9
105a/112, 112a/8, 114b/5, 115a/9,	a.+ı 75b/2, 107b/6, 112a/12,
115b/14, 116b/7, 116b/14, 117a/14,	113a/16, 114b/11, 114b/13, 115a/3,
117b/1, 118b/8	115a/8
a.+nı 114b/10, 114b/14, 117a/6	a.+nı 72b/13, 95b/4, 119a/3
a.+nı 95b/9, 114b/5	a.+ımı 92b/6, 102b/14, 104b/16,
a.+qa 93b/10, 93b/10, 93b/11, 93b/12,	112a/13, 113b/2, 114b/9, 114b/13
112a/13	a.+larını 117a/6
a.+ta 61a/2	a.+larımız 117a/3
a.+tın 90b/3, 100a/14, 113a/8,	a.+lar 103a/8, 117a/8
115b/8, 119a/9	a.+larını 116b/16, 117a/3, 117a/13,
a.+ım 95b/4, 112a/10, 113a/16,	117a/12
114b/9, 114b/13, 115a/5, 115a/8	a.+largâ 89a/8
a.+ımnı 112a/10, 112a/12, 115a/14	buğu Geyik
a.+ımğa 87a/8, 114b/9, 114b/13	b. 71a/5, 71a/8

eşek < ET eşek (EDPT, 260) Eşek	it Köpek
e. 93b/10	i.+ler 84b/4
gāv < Far. Öküz, boğa	kötel Yedek at
g. 97b/6	k. 81b/4, 81b/5, 81b/5
hamām < Ar. Güvercin, kumru	k.+i 99b/11
h.+ da 111a/9	k.+ige 81b/4
ılqı Başı boş gezen at sürüsü	k.+lerde 81b/3
ı.+ların 71a/14	k.+lerdin 81b/8
qarluğaç < ET qarlıgaç (EDPT, 659)	quş < ET Qoş (EDPT, 670) Kuş
Kırlangıç	q. 108a/2, 71a/9
q. 62b/8, 62b/12	maral < Moğ. Dişi geyik
qırğavul Yabani tavuk, sülün	m. 71a/5, 71a/8
q. 71a/4, 71a/9	saman Saman
q.+ğa 71a/8	s. 78b/2
q.+ları 71a/9	şunqar Şahin
qoy < ET qoy (EDPT, 674) Koyun	ş. 96b/2
q.+umızını 64a/8	tavuşqan < ET tabışgan (EDPT, 447)
qoyun < ET qoyun (EDPT, 678)	Tavşan
Koyun	t. 71a/6
q.+ğa 116b/15, 119b/14	tek-bend < Far. Deve tüyü

t.+imniŋ 101a/9	uy < ET ud (EDPT, 34) Öküz
téve < ET teve (EDPT, 436) Deve	u. 97b/4
t. 81b/4	u.+niŋ 100a/14, 100b/1
tonuz < ET tonuz (EDPT, 527) domuz	u.+ni 97b/5
t. 71a/5	u.+ğa 97b/5
tülkü Tilki	u.+ğandı 118b/11
t.+si 71a/5	uylug Sığırlık
t.+sige 71a/6	u. 77b/13
Hayvanlarla ilgili diğər adlar	
éger Eyer	rikābhāna < Ar. Üzengi
é.+e 95b/5	r. 108b/11
é.+ler 103a/11	samar Eyer, semer
égerlig Eyerli	s. 87b/4
é. 102b/14	süvār < Far. Binici
buçqaq Hayvanın bacak derisi	s.+lar 118b/9
b. 109a/3	şah-süvār < Far. Ata iyi binen
post < Far. Kürk	ş. 65b/7, 65b/8
p.+uŋğa 78b/3	ş.+niŋ 65b/10, 65b/11, 65b/11
p+m 117b/12	

İncelenen varaklar arasında en sık tekrarlanan hayvan adı attır. (84 kez)

2.7. Bitki Adları

Eserde incelediğimiz varaklar arasında yer alan bitki adları aşağıdaki gibidir:

alma < ET alma (EDPT, 146) Elma	q. 108b/13
a. 72b/4	q.+lar 95b/13
berg < Far. Yaprak	ot < ET ot (EDPT, 34) Ot
b.+ini 93b/9	o. 117b/16
çınar Çınar	o.+ğa 117a/13, 117a/13
ç.+lar 97a/6	o.+mı 95b/3
çemen < Far. Çimen, yeşillik	o.+ıda 95b/9
ç. 113b/17	tüt Dut ağacı
gül < Far. Gül çiçeği	t. 93b/12
g. 75a/4	yafraq Yaprak
qāt < Ar. Hindistan“da sind ağacından	y.+ı 93b/12, 93b/12
çıkarılan madde	y.+mı 113a/3
q. 113a/4	y.+lardın 93b/11
qavun Kavun	

İncelenen varaklar arasında en sık geçen bitki adı ottur. (6 kez)

2.8. Renk Adları

Eserde incelediğimiz varaklar arasında yer alan renk adları aşağıdaki gibidir:

ablaq < Ar. Alaca, alacalı	siyah
a.118b/8, 118b/9	q. 62a/9, 62a/11, 63b/4, 69b/3,
aq < ET aq (EDPT, 75) Ak, beyaz	86a/16, 88b/8, 93b/12, 99b/8, 114a/12
a. 91b/1, 100a/15	q.+sı 72b/10, 91a/8
boz < ET boz (EDPT, 388) Boz, gri	q.+sını 91a/7
b. 92b/6	sarıraq < sarı+rAk Daha sarı
fīruze < Far. Açık mavi renkli	s. 100b/9
f.92a/14	yeşil Yeşil
qapqara Kapkara	y. 103a/10
q. 97a/13	
qara < ET qara (EDPT, 643) Kara,	

İncelenen varaklarda en sık geçen renk adı qara kelimesidir.(12 kez)

2.9. İkilemeler

İkilemler genellikle anlamı kuvvetlendirmek veya anlama zenginlik katmak için kullanılan söz öbekleridir.

İncelediğimiz varaklar arasında geçen ikilemeler aşağıdaki gibidir:

Sayğa yavuuq üçün say taşlaridin **uluq uluq** qazandék taşlar qurğanga çıkarıp édiler.

67a/6

uluq uluq < ET. Büyük büyük

Faşıldin andaq taş urdılar kim hîç yeri yerge tégmey dürüst mu‘allaq aşıp uşandaq
bülend yerdin qurğannıñ hâkrîziniñ tüpigeçe **yumalana yumalanaké**ldi, velî hîç
buşmadı.**67a/12**

yumalan yumalana < yuvarlana yuvarlana

Az az kişi beridin barıp narıdın kélip ara yolda atqulaşup yanar[lar] édi.**73a/10**

az az < ET. az az

Semerqand’nıñ **maħalle maħalleküy küy** avbâş u yetimleri **fevc fevc** yığılıp
yetimâne şalavâtlar çekip medrese eşikige kélip uruşğa çıkarlar édi.**91b/5**

maħalle maħalle< Ar. mahalle mahalle

küy küy< Far. köy köy , semt semt

fevc fevc< Ar. bölük bölük, takım takım

2.10. Atasözleri

Bir dilin söz varlığı içerisinde yer alan atasözleri bir toplumun bilgeliğini, deneyimlerini, dünya görüşlerini ve anlatım gücünü yansıtan, yüzyıllarca yaşayabilen sözlerdir. İncelediğimiz varaklar arasında kullanılan atasözleri aşağıdaki gibidir:

Meşel bar kim: “Qapudağını qapmasa qarığuça qayğurur.”73a/4“

Kapıdakini kapmasa ihtiyarlanınca pişmanlık duyar.” şeklinde bir atasözü vardır.

Ol bir Türkî meşel bar kim: “İnanmağıl Dostuŋğa, saman tıqar postuŋğa.”78b/2

Türkçede bir atasözü vardır: “ inanma dostuna, saman tıkar (doldurur) postuna.”

Bu atasözü günümüzde “ Güvenme dostuna, saman doldurur postuna.” şekliyle hala varlığını sürdürmektedir.

2.11. Terimler

Genel olarak özel alanların sözcüklerine verilen addır. Terimlerdeki özel alanlar bilim, edebiyat, teknik, spor, askeri, mimari, yönetim, coğrafi gibi birçok alanı kapsar. Bu alanlardaki kullanılan terimler dönemin kültürünü, yaşayışını vs verir.

2.11.1. Askeri Terimler

Babur kişiliğinde çok fazla özellik barındıran sıradışı bir kişidir. Her şeyden önce çok iyi bir askerdir. Henüz on iki yaşındayken tahta çıkmış olmasına rağmen çetin savaşlarda bulunmuş ve zaferler gören bir komutandır. *Babur-nāme* adlı eserinde de bunu çok iyi yansıtmıştır.

āzīn < Far. Donanma

a. 118b/4

baranğar < Moğ. Barağun ğar [< Moğ.

Barağun “right ” (Lessing 1960: 84a)+

Moğ. *ğar* “hand, arm, side (right or left), flank, wing (of an army) ”

(Lessing

1960: 350a) Ordunun sağ kanadı

b. 66b/4, 69b/11, 69b/13, 70a/12,

89a/9, 89a/9, 100a/12, 100b/8, 100b/9

b.+da 100b/8

b.+ı 70a/10, 89b/2, 89b/10

b.+ıııı 89b/4

başlıq < ET başlıq (EDPT, 381)

Komutan, kumandan → başlıq

b. 78a/3, 81a/5, 108a/9

b.+lar 74b/9

b.+larnı 61b/13

başlıq < ET başlıq (EDPT, 381)

Komutan, kumandan → başlıq

b. 67b/4, 77b/5, 78b/9, 81a/6, 82b/2,

108a/8, 116b/4

b.+larnı 62a/11

b.+largā 62a/5

bolcar < Moğ. Toplanma, bir araya

getirilme; askeri ictima edecek yer	“east, eastern, oriental, left “ (Lessing 1960:
b. 77b/1, 78a/12, 92b/14, 93a/6,	1044a)+ Moğ. <i>gar</i> “hand, arm, side
93a/7	(right or left), flank, wing (of an
b.+ı 93a/4, 93a/4, 93a/6	army) ”
b.+ıda 93a/16	(Lessing1960: 350a) Ordununsol
b.+lar 91b/3	tarafı
b.+larıda 93b/2	c. 66b/4, 69b/11, 69b/3, 70a/10,
bölek< ET bölük (EDPT, 339) Bölüm,	89a/7, 89a/9, 100a/9, 100b/7, 100b/7
kısım	c.+ğa 70a/2
b. 93a/4	c.+da 100b/8
börk< ET börk (EDPT, 362) Başlık	c.+ı 89b/4
b. 102b/14, 116b/4	c.+ımıznı 89b/10
b.+ke 78b/6	cébe < Moğ. zırh, silah
b.+i 107a/16, 113a/6	c.+niñ 113a/3
b.+ini 113a/5	cébelen- < Moğ.+T. cébe+lAn Kalkan
b.+iniñ 107b/1	örtmek, silahlanmak
b.+mni 97b/11	c.-ip 89a/8
b.+ler 103a/10	cébelig < Moğ.+T. cébe+lXk Zırhlık,
cavanğar< Moğ. <i>je’ün gar</i> [<	silahlık
Moğ. <i>zegyn</i>	c. 90a/11, 90a/13

çağdavul < Moğ. Çağdağul [< Moğ.

çağda-

“to keep watch, patrol, make one’s round,

guard, police” (Lessing 1960: 159b)

+ Moğ. *-ğUI* (Poppe 2006: 46/153)

Art emniyeti

ç. 106b/6

çapqun Akın

ç.106a/1, 109b/10

çapqunçı < ET [(Uyg ve DLT)*çap-*

“onomatopoeic verb with several meanings ...”

(Clauson 1972: 394a) + *çI*(Erdal

1991:

110) Akıncı

ç. 66b/10, 66b/13, 106a/5

ç.+nıñ 106a/1,106a/4

ç.+ğa 106a/7

ç.+sınıñ 98b/2

ç.+sığa 106b/14

çerig< ET çerig (EDPT, 428) Asker

ç. 62b/4, 62b/4, 66a/12, 68a/5,

69a/1, 69b/8, 70b/12, 71b/9, 72a/12,

77b/2, 77b/9, 77b/12, 78a/15, 87b/15,

88a/13, 88b/10, 89b/13, 99b/13,

99b/13,

100a/12, 100b/4, 100b/6, 103b/5,

103b/8, 103b/16, 105a/3, 106a/7,

109a/13, 109b/13

ç.+nıñ 67b/10, 105a/17

ç.+ni 65a/9, 65a/10

ç.+ge 61b/7, 61b/7, 66a/13, 97a/9,

105b/2

ç.+de 68a/1

ç.+ti 62b/2, 62b/5, 77a/6, 104a/11,

105b/13

ç.+inıñ 77a/7

ç.+ini 77a/2, 103b/ 8

ç.+idin 77a/6

ç.+imiznıñ 72a/8

ç.+lerge 66a/11	100b/7, 106b/14
ç.+lerini 103b/8	ğ.+ğa 89b/9
ç.+lerige 66a/11	ğ.+da 70a/3, 89a/12
ganîmet < Ar. Kazanç, düşmandan alınan kazanç	ğuncaçığa Tutsak, esir ğ. 80b/2
ğ. 73a/6, 109b/11	handek < Far. Hendek, çukur
ğâret < Ar. Yağma, akın ğ. 85a/11, 109b/6	h. 67a/6, 67b/14, 73a/12, 88b/1, 88b/10, 104a/14
ğ.+im 101b/20	h.+niğ 88b/10
ğavğâ < Far. Kavga; savaş ğ. 68a/2, 84b/10, 87a/3, 94a/2, 105b/10, 118a/10	h.+ke 66b/11, 88b/7 hirāvul < Moğ. öncü, öncü bölüğü h. 66b/4
ğ.+sm 105a/18	h.+nı 69b/11
ğazad < Ar. Harp, savaş g. 89a/4	ılgar Baskın, hücum i. 61b/14, 63b/12, 73b/13, 119b/17
gez < Far. Kısa talim oku g. 90a/13	irevül Kılavuz; ordunun önünde giden i. 70a/4, 89a/9, 89a/13, 89b/5, 89b/11
g.+ler 71a/9	i.+ ge 70a/12, 89a/15, 89b/6
ğol < Moğ. Askerde saf ve alay ğ. 66b/4, 69b/11, 89a/9, 100b/7,	

qabal Kuşatma	q. 91b/7
q. 70b/13	qoşun Ordu, alay
q. qıl- 94a/6	q.+ ıñız 119b/3
q.+ ıda 77a/13	mağlūb < Ar. Yenik, yenilmiş
qabal-dārılıq < T.+Far.+T.	m. 69a/5,114b/3
<i>qabal+dār+IXk</i> Kuşatıcı, kuşatmak	mağlūbiyyet < Ar. Yenilgi
eylemi	m. 104a/16
q. 94a/6	muḥāşara < Ar. Kuşatma
qapamaq Kuşatmak	m. 92a/12, 93b/9, 94a/14, 94b/9
q. 61b/8	m.+ da 93a/15
q.+ nıñ 73a/8	m.+ sığa 110a/13
qaravul < Moğ. Koruyucu	muşālih < Ar. Barış yapan, barışan
q. 106b/5	m. 66a/12
q.+ dın 106a/3	nā-serdārāne < Far. Komutansız
qaravulluq < Moğ.+T. qaravul+IXk	n. 110a/11
Koruyuculuk	nāvek < Far. Ok
q. 114a/13, 116b/17	n. 92a/9, 92b/6
kéyim Harp kıyafetleri	oq < ET oq (EDPT, 76) Ok
k. 69b/11, 89a/8	o.+ nıñ 92a/10
qıtāl < Ar. Vuruşma, savaş	o.+ nı 107a/8, 112b/12, 115a/12

o.+um 115a/9

s.+ımda 115a/10

o.+umnı 115a/17

sağdaqOkluk →sağdağ

o.+ı 92b/6, 107a/17

s. 107a/14

o.+larımğa 107b/5

s.+nı 106b/11

olca< Moğ. Ganimet ele geçirmek

s.+qa 107a/6, 107a/7

o. 90a/2, 90a/2

saqdaqOk torbası

o.-gaç 76a/9

s.+lar 103a/11

o.-madı 100a/5

serdār< Far. Kumandan

ordu< ET ordu (EDPT, 203) Ordu

s. 63b/8, 94a/8

o. 67b/14, 73a/12, 75b/1, 88a/15

serdārlıq < Far.+T. serdār+IXk

o.+nıñ 73a/11

kumandanlık

o.+sığa 108b/15

s.+nı 70a/15

peher Asker

Serheng < Far. Çavuş, amir

p. 95a/10

s. 66b/6

p.+ı 104b/10

sipāhī< Far. Tımar sahibi sipahi askeri

piyāzīBir tür silah

s. 61b/8, 67b/15, 77b/12, 94b/10,

p. 103a/16, 113a/1

95a/3

sadaqİçine ok konulan torba

s.+ni 66a/14

s. 74b/13

s.+din 62a/4, 82b/11

sağdağOkluk →sağdağ

s.+lerdin 97b/8

sipāhīlīq < Far.+T. sipāhī+IXk

Sipahilik

s.+**dın** 94b/3

şulḥ < Ar. Barış

ş. 74a/8, 74a/9, 77a/15, 77b/5,

95a/8, 95a/9, 112a/2

ş.+**qa** 77b/13

şulḥgüne < Ar.+T. Barışa benzer

ş. 95a/10

süren Hücüm, saldırı

s. 68a/2, 84b/9, 88b/11, 93b/16,

94a/2, 100b/4, 100b/5, 104b/11,

104b/16, 105b/10

şeb-ḥün < Far. Gece baskını

ş. 73a/11, 88b/9

şibe < Far. Okla vurma

ş. 107a/16

tārāc < Far. Yağma, çapul

t. 85a/11

tolğama Gizlenme; kuşatma taktiği

t. 90a/6

tolğamasız Gizli olmama; kuşatma

taktiği olmaksızın

t. 90a/6

tovaçıl Haberci

t.+**lar** 66a/10, 66a/12, 86b/11

tuğçıl Bayrak asan kişi

t. 106b/11

tuğluq Alaylık

t. 88b/7

tümen < ET tümen (EDPT, 507) On

bin kişilik askeri kuvvet

t. 100b/11, 100b/12, 109a/12

t.+**i** 103b/13, 103b/15, 109a/12

t.+**iniñ** 100b/12

t.+**idin** 105a/16

t.+**ge** 100b/12

yarağlıq < ET yarağlıq (EDPT, 964)

Malzemeli, silahlı → yaraqlıq

y. 111a/14, 88b/13

yaraş Barış, dostluk

y.+nı 66b/3, 113a/8, 118a/6,

y.+dm 74a/6

y.+ı 78b/6

yayaq< ET yadağ (EDPT, 887) Yaya

yayaqla-Piyade gitmek

→ yayağ

y.-p 92a/4

y. 66a/10, 66a/14, 70a/8, 78b/3,

zafer< Ar. Düşmanı yenme, üstün

90a/12, 92a/15, 92b/2, 96a/12, 97a/15,

gelme

104a/13, 107b/5, 112a/7, 113a/1,

z. 70b/4

113a/5, 114a/12, 118a/6

İncelenen varaklar arasında en sık geçen askeri terim çerigidir. (53 kez)

2.11.2. Devlet ve Devlet Yönetimi ile İlgili Terimler

İncelediğimiz varaklar arasında yer alan devlet ve devlet yönetimi ile ilgili terimler aşağıdaki gibidir:

daruğa < Far. Subaşı, şef	107b/8
d. 89a/3, 118b/14	h.+ğa 105b/18
d.+sı 78b/7, 84b/6, 103b/16, 116b/9	han < Far. Hükümdar
d.+sım 104a/9	h. 62a/13, 71b/11, 72a/10,76b/12,
d.+ları 86a/7	77a/1, 78b/9, 78b/15, 80b/1, 81a/11,
d.+larını 86a/9	83a/10, 83a/11, 85a/3, 85b/9, 88b/14,
daruğalıq < Far.+T. daruğa+IXk	93b/14, 96b/2, 96b/8, 96b/9, 96b/14,
Şeflik, subaşılık	98b/3, 99b/7, 99b/11, 99b/16, 99b/17,
d. 111a/17	100a/1, 100a/12, 100a/13, 100a/14,
d.+mı 82b/12	100b/2, 101a/15, 101b/1, 102a/9,
élçi < ET élçi (EDPT, 129) Elçi	102a/12, 103b/2, 107a/6, 108a/6
é. 94a/13	h.+dm 88a/4, 94b/4
é.+ler 86b/11, 94a/3	h.+lar 103b/10
élçilik < élçi+IXk Elçilik	hān < Far. Hükümdar
é.+ke 94a/14	h. 75a/13, 96b/2, 96b/10
hākān < Türk hükümdarı	h.+nm 69a/4, 71b/11, 71b/11,
h. 106a/2, 106a/10, 106b/3, 106b/5,	71b/13, 88a/7, 99a/3, 100a/12,

101a/10, 102b/7, 103a/3, 103a/4	q. 97b/5
h.+nı 71b/14, 94a/15, 108a/3	q.+ıgā 61a/3
h.+gā 100a/3	pādşāh < Far. Padişah
h.+ıdm 81a/2	p. 65a/8, 69a/7, 85a/16, 94a/12,
h.+ımnı 96a/13	115b/13, 118a/6, 118a/10, 119a/17
h.+ımnı 95a/11	p.+nı 78b/10
h.+ımgā 96a/11, 96a/14	p.+dm 88a/7
h.+lar 104a/13, 107b/17, 108b/4,	p.+ıdm 81a/3
109a/11, 110a/17, 110b/1, 110b/4,	p.+larıgā 72a/2
111a/1, 111a/4, 116a/2, 119a/16,	pādşāhlıg < Far.+T. pādşāh+IXğ
119b/5, 119b/18	Padişahlık → pādşāhlıq
h.+larnı 111a/4	p.+a 81a/3
h.+largā 72a/3, 110b/3, 110b/14,	pādşāhlıq < Far.+T. pādşāh+IXk
119b/3, 119b/12	padişahlık → pādşāhlıg
h.+lardm 103b/16, 110a/17, 110b/1,	p. 108b/5, 118b/10, 119b/2
110b/2	sultān < Ar. Hükümdar
h.+larıgā 64b/14	s. 89b/2, 102b/8
hanlıg < Far.+T han+IXğ Hakanlık	salţanat < Ar. Hükümdarlık
h.+a 81a/3	s. 68a/6, 69a/12, 101b/8
qaysarı İmparator, kayser	selāţın < Ar. Sultanlar

s. 75a/2, 86b/10

104a/12, 109a/13

Serheng < Far. Çavuş, amir

taht < Far. Taht, saltanat

s. 66b/6

t.+ı 74a/13

ser-kār < Far. Kahya, bakıcı

t.+qa 68b/16

s.+ıdm 76b/1

tüzük Nizam, yasa

şāh < Far. Şah, padişah

t.+i 100b/7

ş. 67b/13, 73a/13, 88a/14, 88b/9,

İncelenen varaklar arasında en sık geçen devlet ve devlet yönetimi ile ilgili terim ḥān kelimesidir. (47 kez)

2.11.3. Coğrafi Terimler

İncelenen varaklar arasında yer alan coğrafi terimler aşağıdaki gibidir:

āftāb < Far. Güneş

cengel < Far. Orman

ā. 63a/13, 85a/3, 115b/2

c.+lerni 71a/8

arığ < ET arıq (EDPT, 214) Su yolu →

c.+lerde 71a/5

arıq

c.+lerige 71a/9

a. 62b/11, 98a/9

c.+leride 71a/5

a.+nıı 106b/5, 107b/9

cenüb < Ar. Güney

a.+dm 106b/6, 107b/9

c. 61a/15, 70a/5, 105b/17

a.+ı 106b/5, 107b/8

cenübī < Ar. Güneyde bulunan

a.+ıdm 106b/3

c. 62a/2, 108a/8, 111b/7

c.+dağı 104a/6

cer < Far. Uçurum, çukur

c. 98b/6

c.+niņ 98b/11

c.+din 98b/8

cölge Verimli güzel ova

c.+ge 117a/12

c.+si 103b/6

c.+sige 99b/13

daban < Moğ. Dağ, tepe

d. 99b/4

d.+dm 103b/7

d.+ı 99a/4

d.+mıņ 103b/6

d.+ıdm 81a/12, 99b/3

dālā < Ar. Sahra, ova

d.+nda 83b/12

dāmana < Far. Dağ eteği

d.+dm 66a/5

d.+sıga 66a/3, 106a/2, 106a/4

dara < Far. derre Dere, çay

d. 115b/9

d.+mıņ 116a/8

d.+sıga 81b/2

deryā < Far. Deniz

d. 90a/10

d.+nı 110a/1, 111a/5

d.+ga 62b/2, 90a/10, 90a/11

d.+dağılarını 62b/11

d.+sımı 90b/4, 111a/4

d.+sımıņ 71a/4, 101a/7

deşt < Far. Çöl

d.+qe 76a/11

köl < ET köl (EDPT, 715) Göl

k. 81b/9

k.+ni 86a/16

k.+i 81b/10

küz < ET küz (EDPT, 757) Güz,

sonbahar

k. 83b/3

öleñ < ET öleñ (EDPT, 147) Çayır

ö.+ge 66a/3

ö.+ide 80b/6

ö.+ige 81a/6

puşte < Far. Tepe

p. 67a/5, 76a/11, 107b/11, 116b/8

p.+niñ 114a/12, 116b/13

p.+ğa 105a/11, 107b/11, 114a/12,

117a/15

p.+ğaça 105a/11

p.+siğa 95b/2

p.+side 71a/6

p.+lerğa 114b/17

qış < ET qış (EDPT, 670) Kış mevsimi

q. 97b/8, 98a/3, 117b/12

qoruğ < Sahra, yaban → qoruq

q.+nın 107b/18

q.+ida 82b/14

qoruq < Sahra, yaban → qoruğ

q. 114a/10

say < ET say (EDPT, 858) Dere, çay

s. 67a/3, 67a/6, 116a/9

s.+ğa 67a/6

s.+dın 67a/3

s.+ığa 116b/1

s.+ılarda 84b/5

sāyevār < Far. Gölge

s. 68b/11

şāh-cūy < Far. Büyük nehir

ş. 107b/8

ş.+larığa 95a/1

şarq < Ar. Doğu

ş. 61b/10, 70a/5, 104a/5

şarq cenūb < güneydoğu

ş. 70a/5

şimāl < Ar. Kuzey

ş. 90a/15, 90b/4

ş.+i 66b/7, 108a/9

ş.+idin 95b/2

şimālī < Ar. Kuzeyle ilgili

ş. 67a/2

t.+deki 62a/3

tağ < ET tağ (EDPT, 463) Dağ

yaylaq < ET yaylağ (EDPT, 981)

t. 61a/15, 61b/5, 62a/3, 97b/2,

Yayla → yaylağ

104a/6, 105b/12, 109b/10, 115a/9,

y. 77a/7, 81b/11, 82b/9, 83a/12

115a/10, 115b/6

y.+qa 81b/13, 82b/4

t.+nın 97a/4

y.+tın 83a/9

t.+qa 99b/6, 105b/12, 115a/11,

yaz < ET yaz (EDPT, 882) Yaz,

115a/12, 115b/3

ilkbahar

t.+dın 97a/4, 99b/6

y.+ıda 70b/8

t.+ıdın 82b/5

y.+ğa 83b/2

t.+ların 81b/9

y.+ğaça 71b/1

t.+ların 97a/15

t.+larığa 62a/2

tüz < ET tüz (EDPT, 571) Ova

t. 75b/11, 75b/17, 99a/4, 104a/6,

105b/12

t.+ge 105b/12, 112a/9, 114a/12

t.+de 114a/11

İncelenen varaklar arasında en sık geçen coğrafi terim tağ kelimesidir. (22 kez)

2.11.4. Tıbbi Terimler

İncelediğimiz varaklar arasında yer alan tıbbi terimler aşağıdaki gibidir:

cerāḥat < Ar. İrinli yara	m. 109a/2
c.+qa 109a/2	müdāvā < Ar. Tedavi etme
cerrāḥ < Ar. Yaralara bakan ve ameliyat yapan tabip.	m.+dm 109a/8
c.+nı 108b/17	renc < Far. Ağrı, sızı
c.+mı 108b/16	r. 81b/7
c.+ları 109a/7	yara Yara
cerrāḥlıq < Ar.+ T. cerrāḥ+lXk	y.+mnı 108b/15
Tabiplik	y.+sı 108b/10, 112b/5
c.+da 108b/17	y.+sıḡa 109a/3
dārū < Far. İlaç	zahm < Far. Yara
d. 109a/1, 109a/2, 109a/3	z. 65b/9, 65b/12
d.+nı 109a/6	
fetīle < Ar. Yaralara konulan tiftik	
f. 109a/4	
merhem < Ar. Acıyı giderecek şey	

İncelenen varaklar arasında en sık geçen tıbbi terim dārū ve yara kelimeleridir. (4 kez)

2.11.5. Mimari Terimler

İncelediğimiz varaklar arasında yer alan mimari terimler aşağıdaki gibidir:

diz < Far. Kale, sur	94a/9, 110a/13
d. 105b/12	q.+mı 63b/5, 67a/1, 78b/7, 85b/13,
eyvān < Far. Kemerli salon, köşk	91a/5, 91a/11, 93b/14, 106a/14
e.+ıda 111b/7	q.+ğa 62b/6, 67a/7, 95a/2, 104b/7,
hişār < Ar. Etrafı korunaklı kale	110a/6
h. 63b/16, 68a/13, 81a/4, 81b/2, 82a/1, 99a/12	q.+da 85b/4, 85b/13, 91a/6, 91a/8, 106a/14, 110b/11, 111b/12, 113a/12
h.+ğa 64a/1, 99b/11	q.+dağı 111a/2
memer < Far. Yol, geçit	q.+daqılar 66b/12
m.+din 76b/4	q.+dm 67a/4, 67a/8, 91b/4, 94b/11
m.+idin 114a/9	q.+ı 62a/10, 82a/14, 104a/7, 109b/17
qurğān Hisar, kale	q.+mıñ 61a/6, 82b/13, 91a/5,
q. 61a/9, 62a/1, 62a/6, 63a/7, 66b/15, 67a/2, 67a/8, 91a/12, 92a/11, 94a/7, 94b/11, 101a/15, 104b/2, 105b/12, 106b/1, 106b/2, 109b/7, 110a/13, 112b/3	110a/13 q.+mı 63a/6, 63b/10, 74a/3, 77b/4, 77b/10, 81b/11, 82b/3, 83a/5, 109b/17 q.+ığa 62a/12, 73b/12, 82b/8, 83b/15, 86a/14, 104a/2, 110a/2,
q.+mıñ 67a/12, 83a/11, 91b/7, 93b/14,	110b/11

q.+ıda 66b/15, 67a/8, 73a/10,

82a/14, 83a/11, 96a/10, 105b/16,

112b/3

q.+ıdın 83b/15

q.+lar 61b/5, 86a/6, 86a/7

q.+ların 86a/12

q.+larını 86a/8, 108b/2

q.+ları 111a/17

q.+larda 81b/11, 110b/17

q.+lardın 86a/6, 104a/10

q.+ları 86a/12

q.+larında 81b/11

q.+lardın 66b/15, 109b/17

şatu < ET şatu (EDPT, 867) Merdiven

ş. 66b/11, 82b/5, 83a/5, 84a/5,

84a/7, 92b/10, 110a/7

ş.+nın 92b/10

ş.+lar 92b/12

ş.+larını 93a/1

taş < Far. Büyük salon, divanhane

t.+nın 84b/9

İncelenen varaklar arasında en sık geçen mimari terim qurgandır. (103 kez)

2.11.6. Edebiyat ve Dil ile İlgili Terimler

İncelediğimiz varaklar arasında edebiyat ve dille ilgili terimler aşağıdaki gibidir:

beyt < Ar. Beyit

b. 75b/6, 75b/7, 76a/2, 76a/4,

82a/12, 86a/4, 86a/4, 87a/2, 87a/13,

89a/3, 95b/15, 101a/5

b.+ni 75b/6, 99a/8

b.+i 76a/2

dāl < Ar. Arap alfabesinin sekizinci

harfi

d. 100a/9

dīvān < Ar. Şairin tüm şiirlerinin belli

bir düzen içinde bulunduğu toplu eser

d. 68b/9, 75a/2

d.+ğa 74a/12

d.+ığa 69a/8

ebyāt < Ar. beyitler

e. 99a/11

ğayn < Ar. Arap alfabesi gayn harfi

ğ. 100a/9

ğazel < Ar. Türk ve Fars edebiyatında

en çok kullanılan şiir türü

ğ. 87a/8, 87a/13, 101a/1, 101a/6

ğ.+leri 68b/13

ğazelī < Ar. Gazelle ilgili

ğ.100a/2, 101a/1

māzmūn < Ar. Nükteli, sanatlı ince söz

m. 79b/15

mısrā' < Ar. Dize

m.+ını 87b/1

qaf < Ar. Arap alfabesi harfi

q. 100a/10

qāfiye < Ar. Beyit sonunda aynı sesi

veren harflerin tekrarlanması

q. 87b/2

q.+de 87b/7

q.+sini 87b/1, 87b/1

q.+side 99b/18

qaşide < Ar. En az on beş beyitlik

r.87a/9, 87a/10, 87a/14,

övgü şiiri

87a/14, 87a/18, 87b/2, 87b/7,

q. 87a/7

87b/8, 99b/18

Redif < Ar. redif

tahalluş < Ar. Mahlas kullanma

r. 87b/1, 87b/1

t. 68b/9

Rubā'ī < Ar. rubai

İncelenen varaklar arasında en sık geçen edebiyat terimi beyt kelimesidir. (15 kez)

2.11.7. Dini Terimler

İncelediğimiz varaklar arasında geçen dini terimler aşağıdaki gibidir:

āb-dezd < Far. āb-dest Abdest

ğusl< Ar. Boy abdesti

ā. 67b/2, 67b/3

ğ. 98a/10

ā.+i 67a/4

ğ.+ğa 98a/7

ā.+te 67a/13

günāh < Far. Dini suç

derviş < Far. Allah için

g. 81a/2

alçakgönüllülüğü veya bir tarikata

g.+ı 87a/7

bağlı bulunan kimse

hāne-qāh< Far. Dervişlerin evi, tekke

d. 83a/14, 98a/6

h. 84b/8

du'ā < Ar. Güçsüzlük ve ihtiyâcını

h.+nıj 84b/8

ortaya koyarak Allah'a yalvarma, bir

h.+da 84a/16

şeyin olmasını veya olmamasını

isteme, yakarış, niyaz

kāfir< Ar. Tanrı tanımaz

d. 84b/2

k.+ ni 68a/7

ferācī < Ar. Dervişlerin giydiği hırka

kāfir-veş< Ar.+Far. kafir gibi

f. 112b/13

k. 62a/7

gavl< Far. Dervişlerin kalın giysisi

medrese< Ar. Mektep, eğitim kurumu

g. 117b/12

m. 84b/8, 91b/6

gür-hāne< Far. Türbe

m.+niñ 91a/14

g.+siğa 111b/5

m.+de 93b/16

mü'min < Ar. Müslüman	n. 97b/3
m. 98a/15	şalavât < Ar. Namaz
münâcât < Ar. Yakarış	ş.+lar 91b/6
m.+qa 118b/6	şeyh < Ar. Yaşlı, ihtiyar; tekke lideri
müselmân < Ar. Müslüman	ş. 83a/14, 83b/13, 109a/11, 110b/4,
m.+ m 64a/5	111a/9, 111b/15, 118a/13
müselmānlıq < Ar.+T. müselmān+IXk	şükr < Ar. Minnet ifadesi, şükür
Müslümanlık	ş. 75b/12
m. 110b/16	şükün Saadet, hayırlı eylem
namāz < Far. Namaz	ş. 69b/5, 70b/4
n. 68b/6, 72b/10, 90b/4, 118b/6	Ténri < ET Teñri (EDPT, 523) Tanrı
n.-1 huften 106b/3	t. 63b/1, 70a/8, 70b/4, 72b/13,
n.-1 huftenga 117b/1	83b/1, 83b/4, 85a/10, 85b/15,
n.-1 huftengaça 115b/9	86b/8, 88a/2, 107b/9
Namāz-1 dīgeri ikindi namazı	t.+ge 66a/15, 72a/15, 84a/2
n. 77b/3, 95b/9, 97b/3	t.+niñ 61a/4, 83a/7
namāz-1 peşin öğle namazı	vuzū < Ar. Abdest alma
n. 83a/9, 84a/2	v. 118a/16, 118b/5
namāz-1 şām akşam namazı	

İncelenen varaklar arasında en sık geçen dini terim Ténri kelimesidir. (16 kez)

2.11.8. Deyimler

İncelediğimiz varaklar arasında yer alan deyimlere örnekler aşağıdaki gibidir:

dest bér-: ortaya çıkmak, meydana gelmek, zahir olmak

Bu fırsatta ‘aceb hādişe dest bérdi. **72a/4**

intiḳām al-: öç almak

Méndin intiḳām algularıdur. **74b/17**

cān bér-: can vermek

Uşol hālda maña andaḳ hālet boldı kim gūyā maña yañı baştın Hūdāy cān
Bérdi. **119a/11**

istimāletlar bér-: avutmak, gönlünü kazanmak

Körüp sorup ‘ināyet [ü] şefaḳat sözler aytıp va‘deler qılıp istimāletlar bérıp
yiberdim.

qarār bér-: karar vermek

Néçe kündin soñ kéneşip sözni muña qarār bérildi. **70b/10**

yol bér: yol vermek

Bu cihettin Moğullar özlerige dağdağa ü tevehhüm yol bérrip... **64b/7**

gümān élt-: zannetmek, şüphelenmek

Yaqada hālī bāğlar bar. Anda barsaq, hīç kim gümān éltmes. **118a/1**

közge ilme-: dikkate almamak, saymamak

Şeybānī Han bir zerre pervā hem qılmadı, belk[i] ğuma ğunçaçıça hem közge
ılmadı. **80b**

hātırda qal-: hatırda kalmak

Ol cümledin bir beyt hātırda qalıptur. **86a**

mecāl qal-: güç kalmak

Né atta mecāl qalıptur ve né kişi de. **61a**

yalğuz qal-: yalnız kalmak

Mīrzā Qulı hem qaldı. Mén yalğuz qaldım. **115a**

mecālī qalma-: güç kalmamak

Atımniñ ıldam qatrar mecālı qalmaydur édi. **115a**

tecrübeler keçür-: deneyim sahibi olmak

Sultān Hüseyn Mīrzā köp işler körgeñ, bisyār tecrübeler keçürgeñ, uluq yaşlıq pādşāh édi. **85a**

hāşırğa kél-: hatıra kelmek

Muhammed Şālih'niñ bu beyti hāşırğa kélđi. **76a**

iş qapıǵa kél-: iş kapıya gelmek

İş qapıǵa kél gen maħalda cidd ü ihtimāmnı taqşır qılmamaq kérek. **109b**

zuhūrǵa kél-: ortaya çıkmak

Ġalebe yağılıqlar ve yamanlıqlar bu atalıq oǵulluqtın zuhūrǵa kélđi. **79b**

nazarıǵa kélür-: göz önüne getirmek, hatırlamak

Her yerde müşkil iş tüsse bizni nazarıǵa kélürüp yād étsün biz anda hāzır bolur biz.

118b

tāb kélür-: güç yetirmek, tahammül etmek

Uşmunça bile táb kélütire almay yağı qaçtı. **70a**

‘aqd-i nikāhımğa kir-: nikahlanmak

Evvel méniñ ‘aqd - i nikāhımğa kirgen bu édi. **86b**

sözige kir-: sözüne uymak

Hatun sözige kirip özini neknāmlar cergesidin çıkardı. **80b**

közü kork-: gözü korkmak

Eger közüñiz qorqsa közüñizni bağlap yürüb rü-be-rü bolalıñ. **94b**

çerig qoş-: asker göndermek

Ahmed Bég bile ta’yın qılıp bés altı miñ çerig qoşuptur. **72a**

iş kör-: iş görmek

Né köp iş kör üp édim né tecrübe bolup édi. **85b**

işler kör-: işler görmek

Sultān Huseyn Mīrzā köp işler körgen bisyār tecrübeler keçürgen uluq yaşlıq

pādişāh édi. **85a**

tüş kör-: rüya görmək

Oşol fursatta 'aceb түş kördüm. 83b

maħlaħat körme-: uygun görmemek

Ol nevāhīde bolmaħnı maşlaħat körmey Kiş sarı a'zīmet kılduk. 79b

şalāħ körme-: doğru bulmamak

Şabāħher qanda bolsa uçratur biz dép élig qoşmaħnı şalāħ körmeyédiler. 73a

zulmlar ötker-: zulümler etmek

Vilāyet élige bisyār zulmlar ötker ip yaman ma'āş qılıp édiler. 61a

qulaq sal-: kulak asmak

Ya zahīre bolsa şulħ sözige kim qulaq salur édi. 95a

qulaq salma-: kulak asmamak

Bularnıñ sözige qulaq salmay yürüy bérdim. 115b

çāre tap-: çare bulmak

Hīç çāre tapa almay hāce hem çıqtı Şeybānī Ĥan qopmay oq körüşti. 80a

furşat tap-: fırsat bulmak

Bāqī Tarḥan hem furşat tapıp kélip Qarşı qurğanıǵa kirdi. **86a**

qarār tap-: karar vermek

Ḥanlar meşveret qılıp ra'yları muña qarār taptı. **103b**

cān tart-: can almak

Méniñ cān tart qan nökerlerim on on bés yégirmi kişi bolǵay yétip kéldiler. **119a**

éligi işke tég-: eli işe deǵmek

Bu muḥāşarada éki qatla ḥūblar éligi işke tégdi. **93a**

érge tég-: kocaya varmak

Bu bī-devlet ḥatun, çün nāqış-ʻaql érdi, érge tégmek téger hevāsı bile oǵlınıñ ḥānumānın berbād bérdi. **80b**

köñül toḥtama-: gönlü razı olmamak

Yana köñül toḥtamay bularǵa inana almaduk. **117a**

fursatnı ğanımet tut-: fırsatı ganimet bilmek

Taňlaĝaça fursatnı ğanımet tutup kėçesige hıç yérde tüşmey barıp Arĥiyān

Qurĝanıĝa kirdiler. **73a**

mer'ī tut-: uymak, yerine getirmek

Cezm ü ihtiyāşmer'ī tut up tura yayaq kim tertīb qılılıp édi. **70a**

minnet tut-: minnet bilmek

Mén daĝı minnet tut tum ruĥşat bérdim. **79a**

eligge tüş-: eline düşmek

Āhir Özbek éligge tüşti kózlerini kör qıldılar. **79b**

iş tüş-: iş düşmek

Her yerde müşkil iş tüşse bizni nazarıĝa kėltürüp yād étsün biz anda ĥāzır bolur biz.

118b

muĥalefet tüş-: ayrılık düşmek, ihtilaf olmak

Uşbu yıl Sultān 'Alī Mırza bile Muĥammed Mazīd Tarĥannıĝ arasında muĥalefet

tüşti. **76a**

münāsib tüş-: uygun düşmek

Bāburī atlıq atı hem şavrī münāsib tüşüp édi. **75b**

köñül yaq-: gönül arzu etmek

Köñül yaqqu dek şāfī cevāb tapmadım. **100a**

cāngā yet-: bıkmak, canına yetmek

Āhir mundaq ser-gerdānlıqtın ve bu nev' bī-ḥānumānlıqtın caña yettim. **101b**

ecel yet-: ecel gelmek

Çün ecel yetip édi qutulmadı. **80b**

ḥātırğa yét-: hatıra gelmek

Yana ḥātırğa yet ti kim şāyed tağqa yetişe algay mén. **115a**

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا (ā)	a, ā	ص	ṣ
ا (ā)	a, e, ı, i, u, ü	ض	ẓ, ḍ
ب	b, p	ط	ṭ
پ	p	ظ	ẓ
ت	t	ع	ʿ
ث	ṯ	غ	ġ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	q
ح	ḥ	ك	k, g, (ñ)
خ	ḫ	ك	ñ
د	d	ل	l
ذ	ẓ, ḍ	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ṣ	ی	y, ı, i, ī
		ء	ʾ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. METİN

(61a)

(1) mundın burunraq kérek érdi. Üç kéçe kündüz tınmay tevaqquf

(2) qılmay yégirme tört yégirme beş yığaç yolını kéldük. Né atta mecāl

(3) qalıptur ve né kişi de. Bu yerdin né nev ‘yanılğay? Yanıp hem qaysarığa
çıkılğay?

(4) çün munça kéliptürbiz barmaq kérek. Hıç néme Teñriniñ h’āstıdın

(5) özge bolmas. Sözini muña qoyup tevekkül qılıp tépredük.

(6) Sünnet vaqtı édi kim Margīnān Qurğanı ‘niñ eşikige kéldim. ‘Alī Dost

(7) Tağayī Dervāze ‘niñ arqası daturup Dervāze ‘ni açmay ‘ahd-ı iltimās qıldı. ‘Ahd u

(8) şart qılğandın soñ Dervāze ‘ni açıp Dervāze arasında mülāzemet qıldı. ‘Alī

(9) Dost’ni körgendin soñ qurğın içide bir münāsib havālīde tüşüldi.

(10) Méniñ bile bolğan kişiu luq ve kiçig éki yüz qırq kişi édi.

(11) Uzun Hasan ve Sultān Aḥmed Tenbel vilāyet élige bisyār zulmlar ötkerip

(12) yaman ma‘āş qılıp édiler. Vilāyet éli tamām méni tiler édiler. Margīnān’ğa
kirgendin

(13) éki üç kün[din] soñ Qāsım Bégge Peşağarı’dın ve yañı nöker bolğanlar-

(14) dın ve ‘Alī Dost Bég’niñ nökerleridinyüzdin köprek kişi qoşup Andicān’

(15) niñ cenüb tarafı dağı tağ él-

(61b)

(1)lerige meşel Aşpāriyān ve Turuq-Şarānve

(2)Çegrek ve ol nevāhīlergayiberildi kim istimālet bile yā zor [bile] bu él-

(3)lerni kêtürgey.

(4)İbrāhīm Saru'nive Veys Lāgarī'ni ve Seydī Qara'nı, Ahsī tarafığa yüzge yavuş

(5)kişi bile yiberildikim Hocend Suyı'nı kēçip ol yüzdegi qurğanlar bile tağ

(6)élleriher şavr qılıp bizge baqturğaylar.

(7)Bir néçe kündin soñ Uzun Hasan ve Sultān Aḥmed Tenbel, Cihāngir Mīrzā'nı

(8)alıp né kim bolğan sipāhī ve Moğul'nı yığıp Andicān [ve] Ahsī'niñçerig-

(9)geçiqar kişisini çerigge çıkarıp Margīnānı qapamaq dā'iyesi bile

(10)Margīnān'nıñ bir şer'iside şarqsarı Sipān atlıq kēntke kēlip tüştiler.

(11)Bir éki kündin soñ yasapyarağlanıp Margīnān'nıñ maḥallātığa kēldiler. Bā-

(12)yarağlanıp Margīnān'nıñ maḥallātığa kēldiler. Bā-

(13)vücūd kim Qāsım Bég'ni ve İbrāhīm Saru ve Veys Lāgarī başlıqlarını éki

(14)tarafığa ılğar yiberilip édi, méniñ bile ma'dūdī qalıp édi. Bolğan

(15)yigitler yasanıp çıqtılar, maḥallāttınilgeri kēlgeni qoymadılar. Ol

(16)kün Halīl Çehre Destār-piç yaḥşıyürüp éligi işke yétti. Kēlip hīç

(17)iş qıla almadılar. Yana ékkiley

(62a)

(1)qurğan yavuşığa kēlmediler.

(2)Qāsım Bég, kim Andicān'niñ cenūbī tağlarığa barıp édi, Aşpāriyān ve Turuq-

(3)şārān ve Çegrek ve ol nevāhīdağı tağı tüzdegi ra' iyyet ü aymaq tamām

(4)kirdiler. Sipāhīdin hem birer ékirer bizge qaçıp kéle başladılar. İbrāhīm Saru

(5) ve Veys Lāgarī başlıqlarğa kim Ahsī tarafığa sudın ötüp édiler, Bāp

(6) Qurğanı ve yana bir éki qurğan kirdi.

(7)Uzun Hasan ve Tenbel zālīm ü fāsiq u kāfirveş éller édi. Ra' iyyet ü vilāyet

(8)élleri bulardın bisyār ağırip édiler. Ahsī uluqlarında Hasan Dégçe

(9) cemā'atı bile ve yana Ahsī'niñ bir pāre levend u evbāşını barın qılıp qara tayaq

(10) qılıp Ahsī'niñ taş qurğanıdağılarını zarb-ı rāst erkke tıqıp İbrāhīm

(11) Saru ve Veys Lāgarī ve Seydī Qara başlıqlarını tilep Ahsī'niñ

(12)taş qurğanığa kivürdiler.

(13) Sultān Maḥmūd Han Bende, 'Alī Haydar Kōkeldaş'nive Hācī Ğāzī Mangıt'nı,

(14)kim uşol furşatta Şeybānī Han'dın qaçıp ḥankaşığı kelip édi, yana Bārīn

(15)Tümeni'ni bégleri bile bizge kömek ta'yın qılıp édi. Uşbu maḥalda

(16)kédiler. Bu ḥaber Uzun Hasan'ğa yétip bī-pāy bolup ri'āyet

(62b)

(1) qılğan

(2)nōkerlerini ve abdān yigitlerini Ahsī'niñ erkige kömek ta'yın qılıp

(3) yiberdi. Seḥer vaqtı deryā yaqasığa yéttiler.

(4)Bizniñ çerig ve Moğul çerigi ḥaber tapıp bir pāre kişini at yalañaç-

- (5)lapturup sudın k   rdiler. K  mek k  lgenler aldarap k  meni
- (6)yuqqarı tartmay k   ken yerdin oq qoya b  rdiler. Qurġan'ġa   te almay qoyı
- (7)t   ti[ler]. Bizin   rig ve Moġul   rigi tu   tu  dın atyala  a  lap
- (8)kire ba  ladılar. K  medekiler h    uru  a almadılar. Qarluġa  Ba   ı Moġul B  g
- (9)oġlanlarıdın birni tilep   ligini tutup   pqulap   lt  rdi. N  
- (10)f  yide? Kim i   andın   t  p   di. Ek  er k  medekilernin   l  mge barmaġıġa
- (11)bu   areket sebab boldı. Bir zam  nda dery  daġıllarını arıq alıp barını qırdılar.
- (12)Uzun   asan'nın mu'teber ki  ileridin Qarluġa  Ba   ı   di,   al  l Div  ne   di,
- (13)Q  d     l  m   di, bulardın bir Q  d     l  m qulluq bah  nesi bile   al  ş boldı.
- (14) Yana mu'teber yigitleridin Seyyid 'Al  , kim [h  l  ] m  ninin qa  ımda mu'teberd  r, yana
- (15)   aydar Qulı yana Quliga K    ar  . Y  tmi   s  ksen abd  n yigitdin u  bu b  ş altı
- (16) ma'd  d   p  ş   al  ş
- (63a)**
- (1)bolmadı.
- (2)Bu   aberlerni i  itip Marg  n  n nev  h  side oltura almay Andic  n sarıġa
- (3)buzulġan yosunluq [aytıp] k   tiler. Andic  n'da N   ır B  g'ni qoyup   diler,
- (4)kim Uzun   asan'nın yeznesi   di. Eger    nisi bolmasa   ali  i   odnı s  z
- (5)  di kim bar   di?    hib-i tecr  be ki  i   di, merd  neliġi hem bar   di. Bu keyfiyyet-
- (6) lerni bilip alarnın b  -b  ny  dlıġını ma'l  m qılıpAndic  n qurġanını b  rkitip

- (7)maña kişi yiberdi. Bular Andicān'ğa yétkende qurğan bérkitkenni ma'lūm qılıp
- (8)sözleri birbirige qavuşmay buzulup Uzun Ḥasan köçige Aḥsī sarı
- (9)tarttı. Sulṭān Aḥmed Tenbel öz vilāyetiga, Oş'ğa bardı. Cihāngir Mīrzā'nı bir néçe
- (10)içkileri ve yigitleri Uzun Ḥasan' dın alıp qaçıp Tenbel'ğa, kim henüz
- (11)Oş'ğa yetmeydür édi, barıp qoşuldılar.
- (12)Andicānnıñ bérkitgen ḥaber maña kélđi. Hīç tevaqquf qılmay Margīnān'dın
- (13) āftāb çıqa atlanıp tüş qayıp édi kim Andicān'ğa kélđim. Nāşır Bég'ni ve
- (14) oğlanlarını, kim Dost Bég ve Mīrim Bég bolğay, körüp sorup 'ināyet ü
- (15)şefqattın ümīd-vār ve ser-efrāz qıldım. Ata vilāyeti, kim éki yılga yavuqlaşıp
- (63b)
- (1)édi kim éligdin çıqıp édi, téñri 'ināyeti bile zī'lqa'de ayıda
- (2) sene-i [904] de yana müyesser ü musahḥar boldı.
- (3)Sulṭān Aḥmed Tenbel, kim Cihāngir Mīrzā bile qatılıp Oş sarı tartıp édi,
- (4)Oş'qa kirgeç Oş'da hem qızıl ayaq qara tayaq qılıp zārb-ı rāstura ura
- (5)Oş'dın qavlap qurğannı biziñüçün saḥlap bizge kişi
- (6)yiberdiler. Cihāngir Mīrzā ve Tenbel ma'dūdī bile serāsīmevār barıp Özkend'ge kirdiler.
- (7) Uzun Ḥasan kim Andicān'ğa kire almay Aḥsītarafıga barıp édi, ḥaber kélđi
- (8) kim barıp Aḥsīniñ erkiga kirmiş. Çün serdār u ser-fitne bu édi, bu ḥaber
- (9) kélgeç Andicān'da tört bés kündin artuq tevaqquf qılmay Aḥsī'azīmeti qılduk.

- (10) Ahsī'ğa yétkeççäre qıla almay 'ahd u amān tilep qurğanını tapşurdı. Bir néçe
- (11) kün Ahsīde turup Ahsī ve Kāsān ve ol yüzniñ iş küçini zabt u ser-
- (12) encām qılıp ilgarkélgen Moğul béglerige ruşsat bérıp Uzun Hasan' nı köç
- (13) ve müte'allıqları bile alıp Andicān'ğa kélildi. Ahsīde Qāsım 'Aceb'ni, kim içki
- (14) çergesinde édi, imdi béglik mertebesiga yétip édi, 'āriyeti qoyuldı.
- (15) Çün 'ahdqılıp édi, cān ve mālīga zarar-u noksān yétkürmey Qara Tékin
- (16) yolu bile [Hışār] sarığa

[64a]

- (1) icāzet bérildi. Ma'dūdī bile Hışār'ğa
- (2) bardı. Özge tamām nökerleri ayrılıp qaldılar. Bu fetretlerde bizge ta'alluq él kün-
- (3) ni ve H'āce Qāđī ve müte'allıqlarını tutqan talağan bular édiler. Ba'zı bégler bile
- (4) ittifāq qılıp sözni muña qoyduk kim "Munça çoğulluq ve buzuqçılıq qılğan
- (5) ve munça bizge ta'alluq mü'min ü Müselmānı tutqan talağan bu cemā'at édiler.
- (6) Özleriniñ béglerige né vefā qıldılar kim bizge vefā qılğaylar? Bularnı
- (7) tuttursak [ve talatsak], né 'ayb bolğay? Bī-taħşış bizniñ közümüzniñ
- (8) utrusıda bizniñ atımızni minip bizniñ tonumuzni kéyip bizniñ qoyumuzni
- (9) yép yürügeyler. Muña hod kim taħammül qıla alğay? Eger teraħhum qılıp
- tutturulmasa
- (10) ya talatılmasa bizniñ bile qazaqlıqlarda ve miñnetlerde bolğan cemā'atniñ
- (11) hāzır tanığan mällarığa bārī fermān bolsa kim éliglerige kirse uşmunça

(12) bile qutulsalar, minnetler tutsalar kérek.

(13) Fi‘l-vāqı‘ ma‘qūl köründi. Fermān boldı kim biziñ bile bolğanlar

(14) tanığan némelerini alsunlar. Egerçi ma‘qūl u müvecceh édi, bir néme şitāb bolmış.

(15) Cihāngīr Mīrzā dék mevzī yanımızda oturup élni

[64b]

(1) mundaq

(2) hürkütme hīç ma‘nāsı yoq édi. Mülkgīrlikte ve memleketdārılıqta

(3) egerçi ba‘zı işler zāhirde ma‘qūl u müvecceh körünür, velī her işniñzımnıda yüz

(4) miñ mülāḥaḥa vācib ü lāzımdur. Uşbu bir bī-müāḥaza ḥükmqılğanımızdın né

(5) miqdār şor ve fitneler qoptı! Āḥır Andicān’dın ékinçinevbet çıqqanımızğa sebep

(6) uşbu bī-ta‘ammul ḥükmqılğanımız boldı. Bu cihettin Moğullar özlerige dağdağa ü

(7) tevehhüm yol bérıp Ribātek Orçını’dın, kim éki su arası hem dérler, Özkend

(8) tarafığa köçüp Tenbel’ğa kişiyiberdiler.

(9) Méniñ anam qaşıda miñ bés yüz éki miñge yavuq Moğul ulusıdın bar

(10) édi. Yana Ĥişārdın Ĥamza Sulṭān ve Mehdī Sulṭān ve Muḥammed Duğlat, alar bile

(11) uşmunça çağlıq Moğul kélip édi. Hemīşe yamanlıq u buzuqçılıq Moğul

(12) ulusıdın bola kélgendür. Uşbu tāriḥqaça bés nevbet méniñ bile yağıqtılar.

(13) Andaq émes kim méniñ bile bī-münāsebetlıq cihettin yağıqmış bolğaylar

(14)mundaq h reketlerni  z hanlarıĝa muqarrer qıldılar. Bu haberni Sulţ n Qulı  an q,

(15) kim atası H d y B rdi Buqaq ‘nı

[65a]

(1)Moĝullar arasında ri‘ayet qılıp  dim,

(2)atası burunraq  l p  di,  zi Moĝullar bile bolur  di, k lt rdi. Yaĝsı

(3)bardı.  z  l ve ulusıdın ayrılıp bu haberni y tk rdi. Eger i munda yaĝsı

(4)bardı, vel  sonra andaq qab hatlar qıldı kim y z munıĝ dek h zmet bolsa

(5) yapqay, n  k kim mezk r bolĝusıdur. Sonĝı qab hatları hem Moĝullıq ‘nıĝ

(6) net cesidin  di.

(7) Bizge haber k lge  b glerni yıĝıp meşveret qılıldı. B glar ‘arzĝa

(8) y tk rdiler kim c zv  işd r. P dş h atlanmaq n  i tiy  ? Q sım B g cem ‘

(9) b glerni ve  erigni başlap barsun.” S z mu a qar r taptı. Sehl tuttı-

(10) lar. Bu re‘y ĝala ekend r. Bu k ni Q sım B g b glerni ve  erigni başlap

(11)  ıqtı. Aralaĝun a Tenbel h d k lip Moĝullarĝa qoşulĝan  kend r. Tanılası

(12)  rte bile İl miş Dery sı‘nıĝ Yassı Ke it atlıq g zerini  tke  oq r -be-r 

(13) bolurlar. Yaĝsı  apqulaşurlar.

(14)Q sım B g  zi Sulţ n Mu ammed Argun bile r -be-r  bolup  ki   

(15)nevet  apqulabaş  ıqarĝalı qoymas. Ğalebe yigitler  apqulaşurlar. A ır şikest taparlar.

[65b]

- (1) Qāsim Bég, ‘Alī Dost Tağayi, İbrāhīm Saru, Veys Lāğarī, Seydī Qara
- (2) yana üç tört bégdin ve içkidin çıqtılar. Özge ekşer bégler ve içkiler
- (3) éligge tüştiler. Éligge tüşken béglerdin ve içkilerdin ‘Alī
- (4) Derviş Bég, Mīrim Lāğarī, Tuqa Bég, Tağayi Bég Muḥammed Dost, ‘Alī Dost, Mir Şāh
- (5) Qoçm, Mīrim Dīvān.
- (6) Bu uruşda éki yigit ṭavrī çapqulaşurlar. Bizin sarıdın İbrāhīm
- (7) Saru’nın inileridin Şamed atlıq, alar sarıdın Hışārī Moğullardın Şahsuvār
- (8) atlıq rü-be-rü bolurlar. Şahsuvār andaç çapar kim dulğadınötüp Şamed’nin
- (9) başığa qılıç ḥaylī olturur. Bā-vücüd bu zaḥm Şamed andaç çapar kim Şahsuvār’nın
- (10) başıdın kef-i destçe pārçe sünekni qılıçı alıpkéter. Şahsuvār’nın dulğası
- (11) yoq ékendür. Şahsuvār’nın başını oydılar, yaḥşı boldı. Şamed’nin
- (12) başını oyar kişi yoq édi. Üç tört kündin soñ uşol zaḥm bile oq bardı.
- (13) Qazaqlıqlardın ve felāketlerdin ḥalāş bolup yañla vilāyet alğan maḥalda
- (14) ‘aceb bī-vaqt şikest édi. Qanber ‘Alī Moğul, kim bir rükn-i a‘zam ol édi,
- (15) Andicān’nı alğan çağda vilāyetığa barıp

[66a]

- (1) édi, yoq édi. Uşmunça bile
- (2) Tenbel Cihāngīr’ni alıp kélip Andicān’nın bir şer‘īsi Puşte‘-i Ayş’nın allıdağı

- (3) öleñge tüşti. Bir éki qatla Çihil Duhterân bile yasap Puşte-i ‘Ays’niñ dāmenesiga
- (4) kélđi. Bizniñ yigitler maħallāt u Bāğattın taşqarı oq yasap
- (5) çıqtılar. İlgeri kéle almadı. Dāmenedin oq narı yandı. Uşbu nevāhīğa
- (6) kélgende tüşken béglerdin Mīrim Lāğarī’ni ve Tuqanı öltürdi. Bir ayğa
- (7) yavuq bu tégrede oturup hıç iş qıla almadı. Oş sarığa baqa yandı. Oşni
- (8) İbrāhīm Saruğa bérilip éđi. Anıñ kişisi anda éđi. Oşni bérkittiler.
- (9) Veqāyi’-i sene-iħams ve-tis‘mi‘a
- (10) Vilāyet’niñ atlıq yayaq çeriglerige qadağa bile tovaçılarve muħaşşillar
- (11) yiberildi. Qanber ‘Alī’ğa ve yana her né vilāyetlerğa bargan çeriglerge ihtimām bile
- (12) tovaçılar çapturup tura ve kétmen ve baltu ve né kim bolğan çerig meşālih ü
- (13) esbābığa ihtimāmlıq muħaşşillar ta‘yīn qılıldı. Vilāyettin çerigge kélür atlıq
- (14) yayaq[nı] sürüp ol taraf bu taraf iş küçkebarğan nöker ve sipāhīni
- (15) yığışturup téñrige tevekkül qılıp muħarrem ayı-

[66b]

- (1) niñ on sekizide
- (2) Hāfız Bég’niñ çārbāğığa sefer qıldım.
- (3) Bir éki kün çārbāğda turup qalğan esbāb u ālātnı tayar u mükemmel
- (4) qılıp Oş sarı muħāliflerniñ üstige baranğar ve cavanğar ve gol ve hirāvul ve

- (5)atlıq yayaqni yasap yasal bile oq müteveccih bolduk. Oş'qa yaqin yétken maħaldaħaber
- (6) tapıldı kim muħālifler Oş nevāhīsīde tura almadı. Ribāt-ı SerhengOrçını
- (7) sarığa, kim Oş'nın şimālīdür, tartmış. Ol aħşam Lātkénd'te
- (8) tüşüldi. Tanlası yasap Oş'dın ötkende ħaber kıldı kim muħālifler
- (9) Andicān sarı barmış. Biz hem Özkend üstige müteveccih bolduk. Özümizdin
- (10) ilgerirek Özkend nevāhīsini çapqalı çapqunçı ayırduk.
- (11)Muħālifler kim Andicān'ğa barurlar, kéçe bile ħandaqqa kirip faşılğa şatu
- (12)qoyar çağda qurğandağılar tuyarlar. Hīç iş qıla almay yandılar. Bizin
- (13)çapqunçı hem barıp Özkend nevāhīsini kim çapar ança néme éliglerige
- (14)tüşmey yanıp kıldiler.

- (15)Oş qurğanlarının Māzū qurğanıda, kim ol arada rastluq bile
- (16) meşhūr qurğandır, Tenbel inisi Ĥalīlīni éki yüz éki yüz éllig kişi bile qoyup

[67a]

- (1) ol qurğannı bérkitip édi. Yanıp kélip Māzū qurğanığa
- (2) uruş salıp zor kélitirdük. Māzū Qurğanı ħaylī rast qurğandır. Şimālī
- (3)sarı kim saydur, ħaylī bülend vākı' boluptur. Eger saydın oq atsalar şāyed kim
- (4) faşılğa yétkey. Āb-dezdi uşbu taraf vāqı' boluptur. Qurğandın qoyığa baqa küçe
- (5)dék éki tarafdın faşıl qoparıp kélitürüp suğa yétkürüptürler. Puşte
- (6)tarafı ħandekdür. Sayğa yavuuq üçün say taşlarıdın uluq uluq qazan

- (7) dék taşlar qurğanğa çıkarıp édiler. Ol mikdār uluq taşlar kimMāzū
- (8) Qurğani'da attılar, Uşmunça qurğan uruşı bolup hīç qurğandınmundaq taşlar-
- (9)atmadılar.
- (10) 'Abdulquddūs Kuhber Kette Bég'niñ aǵası faşīltüpige çıqıp édi. Faşīl-
- (11) din andaq taş urdılar kim hīç yeri yerge tégmey dürüst mu'allaq aşıp
- (12) uşandaq bülend yerdin qurğannıñ hūkrīziniñ tūpigeçe yumalana yumalana
- (13) kélđi, velī hīç buşmadı. Uşol zamān oq atlanıp yürüdi. Du-tahī āb-dezde Yār
- (14) 'Alī Bilāl'niñ başıǵa bir zārb taş urdılar. Başını āhır oydılar. Qalın kişi
- (15)taş bile

[67b]

- (1) zayī' boldı.
- (2)Şabāhī kim uruş salıdı, çāştǵāhdın burunraq āb-dezd allıldı. Aḥşam-
- (3)ǵaça uruş édi. Āb-dezd kim allıldı, boldura [a]lmay tañlasıǵaamān tilep
- (4)çıqtılar. Tenbelniñ inisi Ḥalīl başlıq yétmiş séksen yüz [ābdān] kişini
- (5) bend qılıp Andicān'ǵa yiberildi kim ihtiyāt bile saḥlaǵaylar. Bizniñ hem
- (6) béglerimiz ve içkilerimiz ve abdān kişilerimiz alarnıñ bendiǵa tüşüp
- (7)édi.Bu iş ṭavrī vāqı' boldı. Māzūnı alıp kélip Oş'niñ kéntleridin
- (8) Üñütöpe dégen kéntte tüşüldi.
- (9)Ol ṭarafdın Tenbel, Andicān'dınyanıp Ribāt-ı Serheng Orçı'nı kéntleridin
- (10)Āb-ı Ḥān dégen yerge tüşti.Bu éki çerignıñ arası bir yıǵaç

(11)[yol] bolğay édi. Bu fursatta Qanber ‘Alībī-ħuzūrluq cihetidin Oş’qa bardı.

(12) Bir ay qırq küngeçe olturuldı. Uruş bolmadı, velī her künde biziñ

(13) aşlıqçı ve alarnıñ aşlıqçısı atqulaşu[r]lar édi. Bu müddette kéçeler

(14) ordu girdini muħkem ihtiyāt qılılur édi. Ĥandek qazılur édi. Ĥandek bolmağan yer-

(15) de şāħ tutulur édi. Bolğan sipāhī tamām yarağlanıp Ĥandek yaqasığa çıqarlar

(16)édi. Bā-vücūd

[68a]

(1) munça ihtiyāt, her üç tört künde kéçe bile çerigde bir

(2) ġavğa ve sürān çıkar édi. Bir kün aşlıqçınıñ allığa Seydī Bég Tağayī

(3) barıp édi. Ġanīmniñ kişisi zorraq kélip biyikbār uruş eşnāsıda Seydī

(4) Bég’ni aldılar.

(5) Uşbu yıl Ĥüsrevşāh Belğ üstige çerig barur Ĥayāl bile Baysunğur Mīrzānı

(6)tilep Qunduz’ğa kélürüp Belğ üstige atlandı. Ubāçqa yétken çağda Ĥüsrevşāh

(7) bed-baħt kāfirni ni‘met-i salţanat dağdağası bile kim salţanat andaq nākes bī-hünerler-

(8) ġa né nev‘ yétkey? Né aşl né neseb né hüner né Ĥesāb né tedbīr né şecā‘at né

(9) inşāf né ‘adālet! Baysunğur Mīrzā’nı bégleri bile tutup Baysunğur Mīrzā’ğa kiriş

(10)salıp muħarrem ayınıñ onı édi kim mundaq Ĥoş-ţab‘ u pürfazīlet ve Ĥesāb

(11)u neseb bile ārāsta pādşāhzādeni şehīd qıldı. Béglerive içkileridin hem bir

(12)néçeni öltürdi. ,

(13)Vilādet ü nesebi: Vilādeti sékiz yüzseksen ékide Hışār vilāyetide édi.

(14)Sulṭān Maḥmūd Mīrzā'nın ékinçi oğlıdur, Sulṭān Mes'ūd Mīrzā'dın kiçik,

(15)Sulṭān 'Alī Mīrzā ve Sulṭān Hüseyn ve Sulṭān Veys Mīrzā, kim: "Hān Mīrzā"
bile

(16)meşhürdur, uluq. Anası Paşa Bégim édi. Şekl

[68b]

(1) ü şamāyili: Uluq közlüg, qaba yüzlüg, orta boyluq, Türkmen çehre-

(2) lig melāḥatlıq yigit édi.

(3)Aḥlāq u eṭvārı: 'Adāletpīşe ve ādemī u huştab' u fazīletlıq pādşāhzāde

(4)édi. Üstādı Seyyid Maḥmūd şī'ī ékendür. Bu cihettin Baysungur Mīrzā hem
maṭ'ün

(5)édi. Soñra dédiler kim Semerqand'ta ol yamān aqidedin yanıp pāk-i'tiqād

(6)boluptur. Ḥaylī çağırğa hırşı bar érđi. Çağır içmesmaḥalda namāz

(7)öter édi. Seḥāveti vü baḥşışı i'tidāl bile édi. Nasḥte'lıq ḥattınıḥaylī ḥüb

(8)bitir édi. Naqqāşlıqda hem éligi yamān émes édi. Şi'rnihem ṭavrī aytur

(9) édi. 'Ādilī taḥallüş qılır édi. Şi'ri dīvān tertībqılğunça bolmaydur édi. Bu

(10) maṭla' anıñdur kim:

(11)Sāyevār ez nā-tüvānī cābecāmīüfthem.

(12)Ger nagīram rü-yı dīvārı, zi pā mīüfthem.

(13)Semerqand'ta Baysunğur Mīrzā'nıñgazelleri ança şāyi'dür kim kem üy bolğay

(14) édi kim mīrzānıñ eş'ārı ol üyde bolmağay édi.

(15)Maşāfları: Éki maşāf uruştı,bir qatla Sulţān Maħmūd Ĥan bile. Evvel

(16)tahtqa olturğanıda Sulţān Maħmūd Ĥan, Sulţān Cüneyd Barlas ve ba'zınıñ iğvā

(17)vü engīzi cihetidin Semerqand almaq

[69a]

(1) dā'iyesi bile çerig tartıp Aqkotal'dın

(2) ötüp Ribāţ-ı Soğd ve Kenbāy nevāħīsıǵa kélđi. Baysunğur Mīrzā Semerqand'dın

(3) çıqtı. Kenbāy'da uruşup yahşısı bastı. Üç tört miñ Moğul'nıñ boynıǵa

(4) urdurdı. Ĥaydar Kōkeldaş, kim ĥannıñ ĥal u 'aqdı édi, bu uruşda öldi.

(5) Yana bir mertebe Buħārāda Sulţān 'Alī Mīrzā bile uruşup mağlūb boldı.

(6) Vilāyeti: Atası Sulţān Maħmūd Mīrzā, Buħārā'nı bérıp édi. Atasıdın soñ

(7) atasınıñ bégleri yıǵılıp ittifāq bile Semerqand'ta pādşāħ qıldılar. Buħārā hem néçe

(8) maħalǵaça munıñ dīvānıǵa dāħil édi. Tarħanlar yaǵılıǵıdın soñ

(9) anıñ taşarrufıdın çıqdı. Mén Semerqand'nı alǵanda Ĥüsrevşāħ'ǵa tarta bardı.

(10)Ĥüsrevşāħ Ĥişār'nı alıp bérđi. Andın ĥiç evlād qalmadı. Ĥüsrevşāħ'ǵa kélgen maħalda

abaǵası Sulţān

(11) Ĥalīl Mīrzā'nıñ qızını aldı. Özge ĥatun u ĥuması yoq édi.

(12) Andaq istiklāl bile salṭanat qılmadı kim bir kişini öz allıdın ulğaytıp

(13)mu‘teber bég qılmış bolğay. Bégleri ata abağasının

[69b]

(1) oq bégleri édi.

(2)Baysungur Mīrzā’niñ vāqı‘asıdın soñ Sulṭān Aḥmed Qaravul, Qoç Bégniñ ata-

(3) sı, ağa inisi ve köç ve müte‘allıqları bile Qara Tékin vilāyetidin çıqıp

(4)bizni dép kélidi. Qanber ‘Alī, kim Oş’da bī-ḥuzūr édi, bī-ḥuzūrluqdın qopup

(5)ol hem kélidi. Mundaq maḥalda ğayb kömeki Sulṭān Aḥmed Qaravul cemā‘atı bile

(6)kélip qatılğannı şügün tutup şabāḥī oq ğanīm üstige yasap yürüdük.

(7)Āb-ı Ḥān’da turuş bérmeý yurtıdın köçti. Ba‘zı çader ve kilīm u partal dék néme-

(8)leri çerig élige tüşti. Kélip anıñ yurtıǵa tüştük.

(9)Uşbu aḥşamı Tenbel Cihāngīr’ni alıp oñ yanımızdın évrülüp Ḥūbān

(10)dégen kéntke, kim Andicān sarı yanımızda bizdin üç yıǵaç bolğay édi, kélip

(11)kirdi. Értesiǵe biz hem barāngar cavaṅgar ğol hirāvulnı tertīb qılıp kényim

(12)kényip yaraǵlanıp yasal yasap tura kötergen yayaǵlarını alımızǵa salıpǵanīm

(13)üstige yürüdük. Bizniñ barāngār ‘Alī Dost Ṭaǵayī édi tavābi‘ibile, cavaṅgar

(14)İbrāhīm Saru ve Veys Lāğarī, Seydī Qara, Muḥammed ‘Alī Mübeşşir, Ḥ‘āce

[70a]

(1) Kelān Bég-

(2)niñ aǵası Kiçik Bég, yana ba‘zı içkiler. Sulṭān Aḥmed Qaravul’ını ve Qoç

- (3) Bég'ni ağa inileri bile cavanğarğa bitildi. Qāsım Bég ğolda méniñ qaşımda
- (4)édi. İrevül Qanber 'Alī ve yana ba'zı içkiler.
- (5) Hübān'nıñ şarqcenüb tarafıdın Saqā atlıq kéntke, kim Hübān'dın bir
- (6)şer'ī bolğay, yétişip édük kim ğanīm kişisi Hübān kéntidin yasap
- (7)çıqtı. Biz hem ıldamraq oq yürüd[ü]k. Cezm ü ihtiyātnı mer'ī tutup tura
- (8)yayaq kim tertīb qılılıp édi, muqābele bolur maħalda kéyin oq qaldılar. ténri
- (9)'ināyeti bile alarğa hıç ihtiyāç bolmadı. Yétken bile burunraq biziñ cavanğar
- (10) kişisi anıñ baranğarı bile élig alıştı. H'āce Kelān'nıñ ağası Kiçik Bég
- (11) anda yahşı çapqulaştı. Muħammed 'Alī Mübeşşir hem Kiçik Bég'din sonra
- (12)çapqulaştı. Uşmunça bile tāb kélture [a]lmay yağı qaçtı. Baranğar bile irevülge
- (13) pīşepīş uruş yétmedi. Qalın yigitlerni kélördiler. Boyunlarığa buyurduk
- (14) kim urdılar. Biziñ bégler Qāsım Bég ve 'Alī Dost Bég köpreki
- (15)'Alī Dost cezm ü serdārlıǵını ri'āyet qılıp qavğunçı-

[70b]

- (1) nı yıraq yibergeli
- (2) maşlahat körmediler. Bu cihetidin qalın kişisi éligge tüşmedi.
- (3) Hübān kéntige oq tüştük. Méniñ evvel maşāf uruşı uruşqanıñ uşbu
- (4)édi. ténri ta'ālā öz fazl u keremi bile fetħ ü zafer rūzī qıldı. Şüğün tuttuk.
- (5) Tanlasığa oq atamnıñ anası, méniñ uluğ anam Şāh Sulţān Bégim, Andicān'
- (6) dın keldi bu hayāl bile kim Cihāngīr eger éligge tüşken bolsa dérh'ast

(7) qılğay.

(8) Çün qış yavuqlaşıp édi, yazıda aşlıq tölük qalmaydur édi. Özkend

(9)üstige barurnı maşlaḥat körmey Andicān'ğa mürāca'at qılıldı. Néçe kündin

(10)soñ kéneşipsözni muña qarār bérildi kim Andicān'da qışlamaqdın ğanīm

(11) kişisige hıç zarar u āsībī yétmes, belk[i] oğurluq ve qazaqlıq bile

(12) küçletmekiniñ ihtimālı bardur. Bir yerde qışlamaq kérek kim çerig éli

(13)aşlıqsızlıqtın 'āciz bolmağay ve ğanīm kişisige hem qabal yosunluq

(14)'ācizlığı bolğay. Bu maşlaḥat üçün Ribātek Orçını'da kim bu Ribātek Orçını'

(15) nı Éki Su Arası hem dérler, Ermiyān ve Nüşāb nevāḥī-

[71a]

(1) side qışlamaq

(2)ḥayālı bile Andicān'dın köçüp mezkūr bolğan kəntlerniñ nevāḥīsiga kélip

(3) qışlaq salduk.

(4) Bu nevāḥī yahşı avlaq yerler bolur. İlāmiş Deryāsı'nıñ yaqınıdağı qalın

(5) cengellerde buğu maral u toñuz köp bolur. Uşaq uşaq cengelleride qırğavul

(6) u tavuşqan qalın bolur. puşteside tülküsi bisyār bolur ve rengin bolur. Tülkü-

(7) si özge yerniñ tülküsi baqa yügürük bolur. Bu qışlaqda ékende her éki

(8) üç künde avğa atlanur édim. Uluq cengellerni örtep buğu, maral avlar éduk.

(9) Uşaq cengellerige çerge salıp qırğavulğa Qoş salıp gezler éduk. Qırğavul-

(10) ları bī-ḥadd sémez bolur. Tā ol qışlaqta éduk, qırğavul eti firāvān édi.

- (11) Uşbu qışlaqta ékende Hüdāy Bérđi Tuğçı, kim yañı ri‘āyet qılıp bég
- (12) qılıp édim, éki üç qatla tüşüp Tenbel‘niñ qazağını basıp başlar
- (13) késip kélťürdi. Andicān ve Oş nevāhīsidin hem qazaq yigitler ‘eyyārlıq bile
- (14)tınmay barıp ılıqların sürüp [kişilerin öltürüp] bisyār ‘āciz
- (15) qıldılar. Eger ol kişni uşol qışlaqta ötkerilse édi, köprek ihtimāli bu
- (16) édi kim

[71b]

- (1) yazğaça uruşsız oq buzulğaylar édi.
- (2) Uşmundaq qanīmni zebūn u ‘āciz qılğan maħalda Qanber ‘Alī vilāyetiga barmaqqa
- (3)icāzet tiledi. Her néçe bu hesābların hātır-nişān qılıp men‘ qılıdı, köprek
- (4)cehl qıldı. ‘Aceb yeñil ve bī-māsike merdek édi! Zāret boldı. Vilāyetiga
- (5) icāzet bérildi. Burun vilāyeti Hócend édi. Bu nevbet Andicān‘nı alganda Esfera ve Kend-i
- (6) Bādem‘ni hem aña bérildi.Biziñ bégler arasında qalın vilāyetlıq ve köp
- (7)nökerlik Qanber ‘Alī édi.Hiç kimniñ nökeri ve vilāyeti ança émes édi.
- (8) Qırq éllig kün ol qışlaqta édük. Qanber ‘Alī‘niñ taqrībi bile ba‘zı
- (9) çerig élige hem ruħsat bérildi.Özümüz hem Andicān‘ğa kélđük.
- (10) Bu müddette kim qışlaqta ve Andicān‘da édük,Tenbel‘niñ kişisi tınmay
- (11) Hān qaşığa Taşkend‘ge barur édi ve kélür édi.Aħmed Bég, kim Hān‘nıñ oğlu

(12)Sulţān Muḥammed Sulţān' nıñ bégatekési veḥannıñ uluq ri'āyet qılğan bégi

(13) édi, Tenbel' niñ tuğqan a[ba]ğası édi. Bég Tilbe, kim Ҳан' nıñ eşik ağası

(14) édi. Tenbel' niñ tuğqan a[ba]ğası édi. Barakéle Ҳан' nı barın qıldılar kim Tenbelğa kömek yibergey.

(15)Kömekdin burunraq Bég

[72a]

(1) Tilbe, kim tā tuğup édi Moğulistān' da édi,

(2) Moğul arasında ulğayıp édi, vilāyetqa kirmeydür édi, vilāyet pādşāhlarığa

(3) hızm̄et qılmaydur édi, ḥanlarğa oq hızm̄et qılıp édi, köç ve ehl-i

(4) 'iyālını Taşkend' te qoyup özi kélip inisi Tenbel' ğa qoşuldı.

(5) Bu furşatta 'aceb ḥādişe dest bérđi. Qāsım 'Aceb' ni, kim Aḥsīde 'āriyeti

(6) qoyulup édi, azağlaq qazaq keyniçe çıqıp qavlap Bīçrātā bile

(7) Ҳocend Suyıdın öter. Tenbel' niñ qalın kişisige uçrap élige tüşti.

(8) Tenbel çün çerigimizniñ tarqağan ḥaberini taptı ve ağasınıñ Tilbe Ҳан bile

(9) sözleşip kélip édi, kömek kelmekke müte'ayyin [ü] müteyaqqın édi, Özkend' tin atlanıp

(10) Éki Su Arası' ğa kélđi. Uşbu eşnāda Kāsān' dın taḥqīq ḥaber kélđi kim ḥan

(11) Tenbel' niñ kömekige oğlı Sulţān Muḥammed Ḥātīke' ni, kim Sulţānımğa meşhūr édi,

(12) Aḥmed Bég bile ta' yīn qılıp bés altı miñ çerig qoşuptur. Arçaként yolu

(13) bile aşıp kélip Kāsān' nı qapadılar.

(14) Bizdeği yıraqdağı kişimizge baqmay hāzır kişimiz bile bī-tevaqquf qış-

(15)nın zarb-ı savuğıda ténrige tevekkül qılıp Andicān'dın Bend-

[72b]

(1) Sālār yolu

(2) bile Sulţānım bile Aḥmed Bég'niñ üstige atlanduk. Kéçesi hīç yerde turmay

(3) tün qatıp şabāḥī Āḥsī'ğa tüştük. Ol aḥşam muḥkem qatıq savuq édi, andaq

(4)kim ba'zınıñ élig ayağın savuq aldı. Köp kişiniñ qulağları alma

(5) dék qabarçuğlanıp édi. Āḥsī'de tevaqquf qılmay Qāsım 'Acebniñ ornıǵa

(6) Yāraq Tağayī'ni hem 'āriyeti qoyup Kāsān üstige öttük. Kāsān'ğa bir şer'ī

(7) yétkende ḥaber kélđi kim Aḥmed Bég ḥaber tapıp Sulţānım bile buzulğan yosunluq

(8) ıldam yandı.

(9) Tenbel bizniñ atlanğanımıznı bilip ağasıǵa kömek ılǵap kéledür ékendür.

(10) Kün éki namāz arası bolǵay édi kim Tenbel'niñ qarası Nevkend sarıdın peydā

(11)boldı. Ağasınıñ mundaq yéñil kétkenidin ve bizniñ mundaq ıldam yétkenimiz-

(12)din deng ü müteḥḥayyir bolup tura qaldı. Dédük kim “Ḥudāy munı mundaq kéltürdi.

(13)Atınıñ boynı qatıp kéliptür. Yürüp élig qoşǵandın kéyin kéyin ténri

(14)rāst kéltürse birisi çıqmas.” Veys Lāǵarī ve yana ba'zılar dédiler kim: “Kün

(15)kéç boluptur. Bu kün bolmasa tañla qa-

[73a]

- (1) yanğa bargusıdur? Şabāh her qanda
- (2) bolsa uçratur biz dép fi'l-hāl élig qoşmaqni şalāh körmediler.
- (3) Uşmundaq qapu[da] kélgen ğanīm hīç nev' mutazarrır bolmay uçaştı. Meşel
- (4) bar kim: “Qapudağını qapmasa qarıǵuça qayǵurur.
- (5)” Beyt: Kār hārā bevaqt bāyed çüst kār-ı bi-vaqt süst bāşed süst.
- (6) Tañlaǵaça furşatnı ğanīmet tutup kéçesige hīç yerde tüşmey barıp
- (7) Arhıyān Qurǵanı'ǵa kirdiler. Értesige ğanīmniñ üstige yürüp tapmay soñın-
- (8)ça kélip Arhıyān Qurǵanını yavuq qapamaqnıñ şalāhın tapmay bir şer'ī-
- (9) side Ğazne Nemengān'ǵa tüşüldi. Otuz qırq kün biz bu yurtta éduk. Tenbel
- (10) Arhıyānnıñ Qurǵanı'da édi. Az az kişi beridin barıp narıdın kélip ara yolda
- (11) atqulaşup yanar[lar] édi. Bir kéçe şebhūn kældiler. Ordunıñ taşqarısın
- (12) bir pāre oq qoyup yandılar. Ordu girdini ħandek qılıp şāh tutup ihtiyātlar
- (13) qılıp édi. Hīç iş qıla almadılar. Uşbu yurtta ékende Qanber 'Alī éki üç
- (14) qatla

[73b]

- (1) yamanlap vilāyetıǵa barmaqçı boldı. Bir qatla ħod atlanıp téprep
- (2) édi. Ba'zı bégleri yiberip teşvīşler bile yandurduk.
- (3) Bu eñnāda Seyyid Yūsuf Mecemī, Sulţān Aħmed Tenbel'ǵa kişi yiberip aña baqtı.

(4) Andicān kūhpāyeleridin Uyğur Mecem dérler. Éki kūh-pāyedür. Seyyid Yūsuf

(5) Mecem'nıñuluğı édi. Soñralar eşikte tanıman bolup édi. İşi uluğ-

(6) luqtın ötüp édi, béglik da'vāsı bar édi, egerçi hıç kim bég

(7) qılmaydur édi. 'Aceb münāfıq u bī-pāşına merdek édi. Mén uşbu nevbet Andicān'nı

(8) alğandın uşbu tārihqaçā şāyed kim éki üç qatla maña kirip Tenbel'ğa yağıqtı

(9) éken, yana éki üç qatla Tenbel'ğa kirip maña yağıqtı éken. Āhır yağı bolğanı

(10) uşbu édi. Anıñ bile él ü ulus u aymaq haylī bar édi.

(11) Tenbel'ğa qoşulmasun dép aralay atlanduk. Ara qonup Bişhārān nevāhī-

(12) siğa kældük. Bişhārān Qurğanı'ğa Tenbel'niñ kişisi kélip kirgen ékendür.

(13) Bizniñ ılğar bégleri 'Alī Derviş Bég ve Qoç Bég ağa inisi bile

(14) Bişhārān eşikige barıp yahşılar çapqulaştılar. Qoç Bég ağa inisi bile

[74a]

(1) yahşılar bardılar. Éligleri ekşer işke tégdi. Bişhārān'nıñ

(2) bir şer'ıside bir bülendī üstide tüştük. Tenbel Cihāngīr'ni alıp Bişhārān

(3) qurğanı arqayı tüşti.

(4) Üç tört kündin soñ bizniñ muhālif bégler, kim 'Alī Dost ve Qanber 'Alī

(5) Sallağ tavābi' ü lavāhiqı bile bolğaylar, yaraş sözini arağa sala kiriştiler.

(6) Méniñ [ve méniñ] devleth'āhlarımniñ bu yaraşdın aşlā 'ilm ü haberleri yoq édi

(7) ve bizler bu şüretqa aşlā rızā érmes érdük. Çün éki uluq bég bu

- (8) éki merdek édi, eger bularnıñ söziğe qulaq salmay şulı balmasa özge
- (9) ihtimálları hem bar édi. Zārüret boldı. Bu yosunluq şulı boldı kim Hocend
- (10) Suyı'nıñ Ahısı tarafı vilāyetler Cihāngır'ğa ta'alluqbolğay. Andicān tarafı
- (11)vilāyetler maña ta'alluq bolğay. Özkend'ni hem köçlerini çıqargandıñ soñ biziñ
- (12) dīvānga qoyğaylar. Vilāyetler qarār tapqandıñ kéyin mén ve Cihāngır Mīrzā ittifāq
- (13) qılıp Semerqand üstige yürügeybiz. Semerqand tahtı müyesser ü musahhar bolğaç Andicān'
- (14) nı Cihāngır Mīrzā'ğa
- [74b]
- (1) bérilgey.
- (2) Sözni muña qarār bérildi. Cihāngır Mīrzā ve Tenbel tañlasığa kélip Receb
- (3) ayınıñ avāhiride mülāzemet qıldılar. Uşbu muqarrer bolğan yosunluq 'ahd u şart-
- (4) lar boldı. Cihāngır Mīrzā'ğa Ahısı sarı ruşsat bérıp özüm Andicānga mūrāca'at
- (5)qıldım.
- (6)Andicā'ğa kélgeç Tenbel'niñ inisi Hālil ve cem'ikim bendte édiler, benddin
- (7)çıqarıp hil'atlar kéydürüp ruşsat bérildi. Alardağı benddağı béglerni ve
- (8)ıçkilerni kim Tağayı Bég ve Muḥammed Dost ve Mīr Şāh Qoçın ve Seydī Bég ve
- (9) Qāsım 'Aceb ve Pīr Veys ve Mīrim Dīvān başlıqlar bolğay, benddin çıqarıp
- (10)yiberdiler.

- (11)Andicān'ğa kélgendin soñ 'Alī Dost'nıñ eṭvārı tamām özgeçe boldı.
- (12) Méniñ bile qazaqlıqlarda ve miñnetlerde bolğan kişiler bile yaman
- (13) ma'aş qıla kirişti. Evvel Hālīfe'ğa ruḥşat bérdi. Andın soñ İbrāhīm Saru'nı ve
- (14)Veys Lāğarī'ni bī-günāḥ bī-cihet tuturuptalatıp vilāyetleridin ayırıp
- (15)ruḥşat bérdi. Qāsım Bég bile çıрмаşıp yürür édi. Ṭāhirde munı sened qıldı
- (16)kim Hālīfe ve İbrāhīm H'āce Qāḍī'niñhevādārlarıdur. Méndin intiqām alguları-
- (17) dur. Oğlı Muḥammed Dost ḥod pādşāhāne

[75a]

- (1) bünyādlar qoydı. Şoḥbet şılan u
- (2) dīvān u destgāḥ barçanı selāṭīn destūrı bile [qıla] başladı.
- (3) Bu atalıq oğulluq Tenbel'ğa arqalanıp mundaq ḥareketler bünyā[d] qıldılar.
- (4) Ménde hem ança iḥtiyār u iqtidār qalmadı kim bu nev'nāme' gül ḥareketlerdin
- (5) bularnı men,, qıla algaymén, né cihettin kim Tenbel dék düşman munıñ arqa ve
- (6) ḥimāyeti her né köñülleri tiler édi andaq qılurlar édi. 'Aceb nāzik maḥallī
- (7) édi. Hīç néme dép bolmas édi. Bu atalıq oğulluqtın ol müddette galebe
- (8) ḥ'ārılıqlar tartıldı.
- (9) Sulṭān Aḥmed Mīrzā'nıñ 'Āyişe Sulṭān Bégim atlıq qızını, kim ata abağa
- (10) tirig ékende maña qalınlıq qılıp édiler, Ḥocendde kélip édi. Şa'bān ayıda
- (11)aldım. Evvel alganda egerçi mihrim yaman émes édi, velī evvel kedḥudālīg édi.
- Ḥayā vü

(12) hiçāb cihetidin her on on bēş yégirme künde bir nevbet barur édim. Soñralar

(13) ħod ol mihr hem qalmadı, velī hiçāb henüz köprek boldı. Bir ayda ve qırq

(14) künde anam ħanım muĥaşşılıqlar bile süre süre teşvīşler bile yiberür édi.

(15) Bu fursatlarda bir

[75b]

(1) ordu bāzārınñ oğlı bar édi, Bāburī atlıq

(2) Atı hem ħavrī münāsib tüşüp édi.

(3) “Mén aña ħarīb meyl peydā qıldım,

(4) belkim aña özni zār u şeydā qıldım.

(5) ”Andın burun hīç kişige māyil bolğan émes édim, belk[i] mihr ü muĥabbet

(6) güft ü şunūdın eşitmes édim, démes [é]dim. Ol maĥallar birer beyt éki-

(7) rer beyt Fārsīdin aytur édim. Bu beytni anda aytıp édim:

(8) (Beyt) Hīçkés çün mén ħarāb u ‘āşıq u rüsvā mebād

(9) Hīç maĥbübī çü tu bī-rahm u bī-pervā mebād.

(10) Aĥyānen Bāburī méniñ qaşımğa kélürédi, velī mén ħayā vü hiçāb cihetidin

(11) Bāburī sarı tüz baqa almas édim né cāy ol kim iĥtilāţ u ħikāyet qıla alğay-

(12) mén? Ve neş‘e ve ıztırābsebebidin şükr qıla almas édim né imkān ol kim

(13) kétkenidin şikāyet qıla alğaymén? Mülāzemet tekliĥi qılmaqlıqqa ħod kimge

(14) ħāqat bar édi?

(15) Bir kün uşol mihr ü muĥabbet avānıda cem‘ hem-rāh édi. Bir kūçede kéledür

(16)édim. Biyikbār Bāburī rū-be-rū uçray tüşti. Méñe infi‘āldın andaq hālboldı kim

(17) yaqın édi kim érigeymén. Tüz baqmaqlıq yā söz qatmaqlıq-

[76a]

(1) nıñ hod

(2) imkānı yoq édi. Yüz hicāb u teşvīş bile ötüldi. Muḥammed Şāliḥ’niñ bu beyti

(3)hātırğa kéli:

(4)(Beyt) Şavam şermende her-gāh yār-ı h̄odrā der nazār bīnam

(5) Refīqān sū-yı man bīnand u men sū-yı diger bīnam

(6) Bu beyt ‘aceb ḥasb-ı ḥāl vāqı‘ boldı. ‘İşq u muḥabbet tuğyānıdın şebāb u

(7)cünün ğalabātıdın baş yalañ ayaq yalañ kūy u kūçede ve bāğ u bāğçede seyr

(8) qılır édim, né iltifāt-ı āšnā u bī-ğāne ve né pervā-yı öz ü ğayr qılır édim.

(9) (Beyt) ‘Āşıq olğaç bī-ḥod u divāne boldum, bilmedim

(10)Kim perī ruḥsāreler ‘ışqığabu érmiş ḥavāş.

(11)Gāhī tilbeler dék yalguz puşte vü deştqa barur édim, ğāhī bāğāt u maḥallāt-

(12) nı kūçe-be-kūçe aḥtarur édim, né yürümekte ihtiyārım bar édi né olturmaqta,

(13)né barmaqta qarārım bar édi né turmaqta.

(14) (Şi‘r) Né barurğa quvvetim bar, né turarga ṭākatım;

(15)Bizni bu ḥalatqa sēn qıldıñ giriftār ey köñül.

(16)Uşbu yıl Sulṭān ‘Alī Mīrzā bile Muḥammed Mezīd Tarḥan“nıñ arasında muḥalefet

(17)tüşti. Sebebi bu édi kim tarhanīler asru köp i‘tibār u ihtiyār bolup édiler.

Buḥārā’ nı derbest

[76b]

(1) bāqī alıp édi. Buḥārā serkārıdın deñi kişige

(2)bérmes édi. Muḥammed Mezīd Tarḥan hem Semerqand’ta şāhib ihtiyār tamām vilāyetni

(3)oğlanlarığa ve tavābi‘ u lavāhiqığa alıp édi. Şehrdin bir néme rātibe kim ta‘yīn

(4)qılıp édiler andın özge bir fīls hīç memerdin Sulṭān ‘Alī Mīrzā’ğa tégmes

(5)édi.

(6)Sulṭān ‘Alī Mīrzā uluğ yigit bolup édi. Bularnıñ mundaq ma‘āşığa

(7)néçe taḥammül qılsun?Bir néçe içkiler bile Muḥammed Mezīd Tarḥan’nıñ qaşdı

(8)maqāmıda boldı. Muḥammed Mezīd Tarḥan tuyup nöker süderi ve tavābi‘ u lavāhiqı bile yana

(9) anıñ bile bar kişi bar bégler bile meşel Sulṭān Ḥüseyn Argun, Pīr Aḥmed-i Ḥāce

(10)Ḥüseyn, Uzun Ḥasan‘nıñ inisi Qara Barlas, Şālih Muḥammed, yana bā‘zı bégler ve yigitler bile şehrdin çıqtı.

(11) Ol fırsatlarda Mīrzā’ğa Ḥān Muḥammed Ḥüseyn Duğlat’nı ve Aḥmed Bég’

(12) ni ve yana qalın Moğul béglerini qoşup Semerqand üstige ta‘yīn qılıp édi. Ḥāfız

(13) Bég Dulday ve oğlı Ṭāhir Bég ḥod Ḥān Mīrzā’nıñ bég atekési édiler. Ḥasan

(14) Nebīre ve Hindū Bég ve bā‘zı yigitler Ḥafız Bég ve Ṭāhir Bég münāsebeti cihetidin

(15) Sulṭān ‘Alī Mīrzā’dın qaçıp

[77a]

(1) Mīrzā Hān qaşığa barıp édiler.

(2) Muḥammed Mezīd Tarḥan, kişiler yiberip Hān Mīrzānı ve Moğul çerigini tilep

(3) Şāvḍār nevāḥiside kélip Mīrzā Hān[nı]körüp né Moğul bégleri bile

(4) mülāqāt qıldı. Moğul bégleriniñ Muḥammed Mezīd Bég alar bile yaḥşığa

(5) iḥtilāṭı çıqmadı, belk[i] Muḥammed Mezīd Tarḥan’ nı tutar ḥayālı hem qılğandurlar. Bu

(6) bégler añlap Moğul çerigidin bir bahāne bile ayrıldılar, Bular ayrılğaç Moğul

(7) çerigi hem tura almadı. Yanıp Yār Yaylaq tüşkende Sulṭān ‘Alī Mīrzā az kişi bile

(8) Semerqand’dın ılğap Hān Mīrzā bile Moğul çerigi[niñ] üstige yéter. Uruşa

(9) hem almaslar; buzulup qaçarlar. Āḥır çağda Sulṭān ‘Alī Mīrzā’nıñ bir yaḥşı-

(10) ğına işi bu boldı.

(11) Muḥammed Mezīd Tarḥan [ve] alar bu mīrzālardın mey’ūs bolup Moğul

(12) ‘Abdulvahhāb’ nı kim mundın burunraq hem méniñ qaşımnda bar édi, Andicān

(13) qabalıda hem H’āce Qāḍī bile yaḥşı yek cihethıqlar qılıp cānlar tartıp édi

(14) maña yiberip méni tilepdürler. Biz ḥod ḥarāb-ı bu mu’āmele édük. Uşbu

(15) maşlahat üçün şulḥ qılıp Semerqand üstige yürümekke cāzim édük. Fi’l- ḥāl

(16) Mīr Moğul’ nı Aḥsīğa Cihāngīr Mīrzā qaşığa

[77b]

- (1) bolcar bile yiberip Semerqand
- (2) üstige atlanmaq bolduk. Zī'l-qa'de ayıda Semerqand üstige çerig atlanıp ara
- (3) ékki qonup Qabā'ğa kélip tüştük. Namāz-ı dīgeri haber kélidi kim Sultān Aḥmed Tenbel'
- (4) niñ inisi Ḥalīl kélip Oş Qurganı'nı uğurlap alıptur.
- (5) Tafşīli budur kim şulḥ bolğanda Tenbel'niñ inisi Ḥalīl başlıq bendīlerni
- (6) qoyulup édi, néçük kim mezkūr boldı. Tenbel Ḥalīl'ni Özkend'deki köç ve
- (7) uruqni çıqarmaq üçün yiberip édi. Köç çıqarmaq bahānesi bile barıp
- (8) Özkend'ge kirip bu kün çıqay, tañla çıqay dép ḥiyel qılıp çıqmaydur édi.
- (9) Biz çerig atlanganda fırsat tapıp Oş ḥalī qalganda kéçe bile kélip Oş
- (10) Qurganı'nı uğurlap alıptur. Bu haber bizge kélgeç turmaqniñ ve yana bular bile
- (11) çırmaşmaqniñ maşlahatını néçe cihettin tapmay Semerqand sarı oq müteveccih
- (12) bolduk. Bir bu kim biziñ sipāhī atağlıq tamām çerig yarağını qılmaq üçün
- (13) üylüg üyge her sarığa tarqap édi. Şulḥqa i'timād qılıp bularnıñ bu mekr
- (14) ü ğadrıdın bī-haber ü ğāfil édük. Yana bir bu kim 'Alī Dost

[78a]

- (1) ve Qanber 'Alī
- (2) dék uluq béglerimizdin néçe nevbet ḥareketler zāhir boldı kim alarğa i'timād
- (3) qalmanı, néçük kim mezkūr boldı. Yana bu kim cemī' Muḥammed Mezīd Tarḥan başlıg

(4) Semerqand bégleri méni tiley Mîr Moğul' nı yiberip édiler. Semerqand dék pây-i taht

(5) turgunça né girây ol qılğay kim Andicân dék yer üçün kişi evqât zâyi'

(6) qılğay?

(7) Qabâ' dın Margîñân' ğa kélildi. Qoç Bég' niñ atası Sultân Aħmed Bég'

(8) ge Margîñân' nı bérilip édi. 'Alâyıq u 'avâyıq cihetidin méniñ bile érgese almadı.

(9) Margîñân' da qaldı. Oğlı Qoç Bég bir éki aĝa inisi bile méniñ bile bardılar.

(10) Esfera yolıĝa bolduk. Esfera' niñ tavābi' i Miħan atlıq kéntke kélip tüştük.

(11) İttifāqât- ı ĥasanedin Qāsım Bég cemā' atı bile 'Alī Dost cemā' atı bile Seyyid Qāsım yana

(12) bir pāre qalın yigitler bile uşbu aħşam Miħan' da ékende bolcar qılğan dék barça

(13) kélip qatıldılar.

(14) Andın atlanıp Deşt-i Ĥaşbān bile yürüp Çoban Köprüki' din ötüp Ura Tepe

(15) kélдим. Qanber 'Alī öz vilāyeti Ĥocend' din Tenbel' ğa i' timād qılıp çerig maslaħatını

(16) sözleşe Aħsi' ğa kélür. Bu vāqı' a bolĝaç Tenbel anı bend qılıp alıp

[78b]

(1) vilāyet-

(2) leriniñ üstige yürür. Ol bir Türkî meşel bar kim: "İnanmaĝıl Dostunĝa, saman

(3) tıqar postunĝa." Yolda kéltüredürgende yayaq qaçıp yüz teşvîşler bile Ura Tepe

(4) ékende kélди.

(5)Ura Tepedeékende Һaber kéldi kim Şeybānī Һān Qal‘a-ı Debūsī’de Bākī TarҺan

(6)[nı] basıp BuҺārā üstige barıptur. Ura Tepe’din Börk’ke Yaylağı yolu bile

(7) Sengzārğa kéldük. Sengzār daruğası qurğannı bérđi. Qanber ‘Alī çün

(8)tutturup aldurup kélip éđi,anı Sengzār’da qoyup öttük.

(9)Kélip Һan yurtığa tüşkende MuҺammed Mezīd TarҺan başlıq Semerqand bégleri

(10)kélip mülāzemet qıldılar. Semerqand teşhīriniñ keyfiyyetini bular bile meşveret

(11)qılıldı. Dédiler kim “Һ̄āce YaҺyā hem pādşāhnıñ Һ̄āhānıdur. Eger Һ̄āce barın

(12) bolsa Semerqand bī-ceng ü cidāl āsānlıq [bile]müyesser bolur.” Bu cihettin néce

(13) nevbet Һ̄āce YaҺyā kişiler yiberip sözleşildi. Һ̄āce YaҺyā bizni

(14)Semerqand’ğa kivürmekni cezm étip yibermedi, velī me‘yūs bolğu dék söz hem

(15) aytmadı.

(16)Һan yurtıdın köçüp Dergām yaqasığa kéldük. Dergām yaqasıdın Һ̄āce

(17)YaҺyā’ğa Һ̄āce MuҺammed ‘Alī Kitābdār’nı yiberildi. Һaber kéltürdi

[79a]

(1) kim

(2)“Kélsünler. Şehrni bérürbiz.” Dergām’dın kéçege yavuq atlanıp şehrğa

(3) müteveccih bolduk. Sulţān MaҺmūd Dulday, Sulţān MaҺmūd Dulday“nın
atası,yurt-

(4) tın oq qaçıp barıp bu ittifāqdın alarnı Һaberdār qılıptur. ÇünҺaber taptılar

(5) ol qılğan Һayāl müyesser bolmadı. Yanıp Dergām yaqasığa tüştük.

- (6) İbrāhīm Saru Manglıg kim méniñ bir yaǵşı ri‘āyet qılğan bégim édi, ‘Alī
- (7) Dost tutturup qavlatıp édi. Mén Yār Yaylaq’qa kélgenfuřatta Seyyid Yūsuf
- (8) Bég’niñ uluq oǵlı Muḥammed Yūsuf bile kélipmülāzemet qıldı. Bizniñ bayırı
- (9) béglerimiz ve içkilerimiz kim ‘Alī Dost’niñ zıdı édiler, bularnıñ
- (10) bā‘zısını qavlap ba‘zısını talap bā‘zısını tutturup édi. Birer birer
- (11) yığılıp kældiler. ‘Alī Dost za‘īf bolup édi né üçün kim Tenbel’ni arqa-
- (12) lanıp mañave méniñ devleth‘āhlarımğa cefā vü azāblar qılır édi, méniñ hem
- (13) tab‘ım bu merdek bile yaman édi. Hem infi‘āldın ve hem tevehhümdin tura almadı.
- (14) Ruḥşat tiledi. Mén daǵı minnet tuttum, ruḥşat bérdim. ‘Alī Dost ve Muḥammed
- (15) Dost uşol

[79b]

- (1) ruḥşat alğan bile Tenbel qaşığa bardılar.
- (2) Tenbel’ğa muqarreb bolup gālebe yaǵılıqlar ve yamanlıqlar bu atalıq oǵulluq-
- (3) tın zuhūrğa kéli. Bir éki yıldın soñ ‘Alī Dost’niñ éligige qart
- (4) çıqıp öldi. Muḥammed Dost Özbek’ke kirip édi. Fi‘l-cümle yaman émes édi.
- (5) Andın hem körnemeklik qılıp qaçıp Andicān’niñ kūh-pāyeleriğa barıp yaǵı-
- (6) lıqlar ve fitneler engiz qıldı. Āhır Özbek éligige tüşti. Közlerini kör
- (7) qıldılar. “Közlerini tuz tuttı’niñ bu ma‘nāsı bar érmiş.
- (8) Bularğa ruḥşat bérgeñdin soñ Ğūrī Barlasnı bir néçe yigitler bile

- (9) haber üçün Buḥār[ā] sarı yiberilip édi. Haber kélđi kim Şeybānī Ḥan Buḥārā'nı
- (10) alıp Semerqand üstige müteveccih boldı. Ol nevāḥīde bolmaqı maşlaḥat körmey
- (11) Keş sarı a'zīmet qılduk. Bu Semerqand bégleriniñ ekşer köçleri hem Keşde
- (12) édi. Keşke kélğendin bir éki haftadın soñ haber kélđi kim Sulṭān 'Alī
- (13) Mīrzā, Semerqand'nı Şeybānī Ḥan'ğa bérđi.
- (14) Tafşīli budur kim Sulṭān 'Alī Mīrzā'nıñ anası Zühre Bégi Ağa
- (15) bilmesligi ve bī'aqlıgıdın maḥfī Şeybānī Ḥan'ğa kişi yiberür bu mazmūn
- (16) bile kim Şeybānī Ḥan
- [80a]
- (1) anı alur bolsa, oğlı Şeybānī Ḥan'ğa Semerqand'nı bergey.
- (2) Atası'nıñ vilāyetini alğandın soñ Sulṭān 'Alī Mīrzā'ğa bergey. Bu rāydın
- (3) Ebū Yūsuf Arğunnıñ ḥaberi bar ékendür, belk[i] bu rāynı körsetgüçi
- (4) uşol ğaddār ékendür.
- (5) Veqāyi'-i sene-i sitt va-tis' mi'a
- (6) Şeybānī Ḥan uşol ḥatunnıñ va'desi bile kélip Bağ-ı Meydān'ğa tüşti. Tüş
- (7) vaqtıda Sulṭān 'Alī Mīrzā[nıñ] bég ü bégatıga yigityeleniğehiç kimge
- (8) ḥaber qılmay hīç kim bile kēñeşmey bir néçe yavugıdağı kiçik kırım bile Çār-
- (9) reh Dervāzesi'din Bağ-ı Meydān'ğa Şeybānī Ḥan qaşığa bardı. Şeybānī Ḥan ḥaylī
yaḥşı
- (10) hem körmedi. Körüşkendin soñ qoyı yanıda olturguzdı.

- (11)H̄āce Yahyā, Mīrzā'nın çıqqanını haber tapıp ıztırābta boldı. Hīç çāre
- (12)taşa almay H̄āce hem çıqtı. Şeybānī H̄an qopmay oq körüşti. Bir pāreşikāyet-
- (13)āmīz sözler ayttı. H̄āce Yahyā qopganda Şeybānī H̄an ta'zīm qılıp qoptı.
- (14) Cān 'Alī, H̄āce 'Alī Bay'nın oğlu, Ribāṭ-ı H̄āce'de édi. Mīrzāsı'nın
- (15)çıqqan haberini eşitip ol hem Şeybānī H̄an qaşığa kélđi.
- (16)Bu bī-devlet ḥatun,çün nāqış- 'aql érđi, érge tégmek téger hevāsı bile oğlını ḥān

[80b]

- (1)u-mānın berbād bérđi. Şeybānī H̄an bir zerre pervā hem qılmadı,
- (2) belk[i] ğuma ğunçaçıça hem közge ılmadı.
- (3) Sultān 'Alī Mīrzā hem öz işke ḥayrān u çıqqanıdın bī-ḥad peşīmān édi. Bā'zı
- (4) yavuqları keyfiyyetni añlap Mīrzā'nı alıp qaçmaq ḥayālī qıldılar. Sultān
- (5) 'Alī Mīrzā rızā bolmadı. Çün ecel yétip édi, qutulmadı. Témür Sultān bile
- (6) tüşer édi. Tört bés kündin soñ Qulbe Öleñi'de öltürdiler. Bu bés kün-
- (7) lüg öler cān üçün yaman at bile bardı. Ḥatun sözige kirip özini
- (8) néknāmlar çergesidin çıqardı. Mundaq kişiniñ vaqāyi'in mundın artuq bitip
- (9) bolmas. Bu yosunluq şenī' ḥarekātını mundın artuq eşitip bolmas.
- (10)Sultān 'Alī Mīrzā'nı öltürgendin soñ Cāñ 'Alī'ni hem Mīrzā'sı qaşığa
- (11) yiberdi.H̄āce Yahyā'dın çün Şeybānī H̄an mütevehhim édi, éki oğlu H̄āce Muḥammed
- (12)Zekeriyā ve H̄āce Bāqī bile Ḥorāsān sarı ruḥşat bérđi. Keyin[đin] bir néçe

(13) Özbek barıp Házret-i H̄āce'ni éki yigit oğlı bile H̄āce, Kārdzen

(14) nevāh̄īside şehīd qıldılar. Şeybāni H̄an'nıñ sözi bu ékendür kim "H̄āce'niñ işi

[81a]

(1) méndin émes édi. Qanber Bey ve Kepek Bey qıldılar." Bu andın yamanraq

(2) meşel bar kim "uzr-eş" beter ez günāh. Mundaq işlerni bégler öz başı bile h̄anıdın

(3) pādşāhıdın bī-vuqūf qıla başlasa, pes h̄anlığa ve pādşāhlıgane i'tibār?

(4) Semerqand'nı Özbek alğaç Keş'din H̄işār sarı müteveccih bolduk. Muḥammed
Mezīd

(5) Tarḥan başlığ Semerqand bégleri köç ve ehl-i 'iyālları bilebizniñ bile

(6) tépr[e]diler. Çağānyān'nıñ Çeltū Öleñi'ge tüşkende Muḥammed Mezīd
Tarḥanbaşlıq

(7) Semerqand Bégleri ayrılıp barıp H̄üsrevşāh'ğa nöker boldılar.

(8) Biz şeh̄r ü vilāyettin maḥrūm, barur turar yerimiz nāma'lūm. Bā-vücūd kim
H̄üsrev-

(9) şāh né miqdār bizniñ h̄āne-i vā'değa ḥayflar ötkerip édi, çāre tapa almay

(10) zārürettin anıñ vilāyetiniñ içi bile oq öttük. Bir ḥayāl qılılıpédi kim

(11) Qara Tékin ve Alay bile ötüp kiçik h̄an dadamğa, kim Alaca H̄an bolğay,

(12) barılğay. Ol müyesser bolmadı. Kemrūd yuqqarı yürüp Sarataq Dabanı'dın
aşmaq

(13) bolduk.

(14) Nevendāk nevāsiġa yĕtkende Hġsrevŝāh'nıġ nĕkeri bir toquz at ve bir toquz parġa

(15)kĕltürdi. Kemrġd aġzıġa tġŝkende Şir 'Alġ

[81b]

(1) Ğehre qaġıp Velġ Hġsrev-

(2) ŝāh qaŝıġa bardı. Taġlasıġa Qoġ Bĕġ ayrılıp Hġŝār bardı. Kemrġd Derasi'ġa

(3) kirip yuqqarı baqa yġrġdġk. Tengı ve uġma yollarda ve tġnd š tġz kĕteller-

(4) de qalın at ve teve qaldı. Ũġ tĕrt ara qonup Sarataq Kĕtelıge yĕttġk.

(5) Kĕtel, ve nĕ nev' kĕtel! Hergiz mundaq bġlend š teng kĕtel kĕrġlgen ĕmes. Hġġ vaqt

(6) mundaq tengı ve uġma yollar bile yġrġlgen ĕmes. Kĕp teŝvġŝ š ŝu'ġbet bile

(7) muġāᡥara tengı ve uġmalardın ĕtġp yġz renc š meŝaqqat bile muġlik bġlend š taġ

(8) kĕtellerdin aşıp Fān nevāᡥısıġa kĕldġk.

(9) Fān taġlarınıġ arasında bir uluq kĕl tġŝġptġr. Muġġᡥı taᡥmġnen bir şer'ġ

(10) [bolġay] ᡥavr kĕlidġr. Ğarābettin ᡥālġ ĕmes. ᡥaber tapıldı kim İbrāᡥım Tarᡥan,

(11) Ŝġrāz qurġanıġı bĕrkitip olturuptur. Yār Yaylaq qurġanlarıda hem Qanber 'Alġ ve Ebġ'l

(12) Qāsım Kġhber kim Hġāce Dġdār'da ĕdi, Ŗzbek Semerqand'nı alġanda Hġāce Dġdār'da

(13) tura almay Yār Yaylaq'qa kĕlip qoyıġı qurġanlarda ĕdi bĕrkitip olturupturlar. Fānnı oġ qolda qoyup Keŝtġd sarı yġrġdġk.

(14) Fān meliki kim kerem ü seḥāvet ve ḥızmet-qārlıq u insāniyyet bile meṣḥūr u ma‘rūf

[82a]

(1) édi, Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā, Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Ḥiṣār üstige kélgende,

(2) inisi Baysungur Mīrzā’ğa Semerqand’ğa bu yol bile barıp édi. Fān meliki yétmiş

(3)séksen at pīṣkeṣ qıldı. Özge ḥızmetkārılıqlarını hem uşbu yosunluq qıldı.

(4) Maña bir firūdraq at yiberip özi hem kélmedi. Bizge yétkende seḥāvet bile

(5)meṣḥūr bolğan él ḥasīs bolur, mürüvvet bile mezkūr bolğan élniñ mürüvveti

(6)unutulur.

(7)Ḥüsrevşāh, kim seḥāvet ü kerem bile ma‘rūf u meṣḥūr édi, Bedī‘üzzamān Mīrzā’nev‘

(8)ğa né ḥızmet-kārılıqlar qılğanı mezkūr boldı. Yana Bāqī Tarḥan’ğa ve özge

(9)béglerge asru köp insāniyyet ü baḥşışler körsetti. Éki nevbet vilāyeti-

(10)din ‘ubūrumız vāqı‘boldı: biziñ ebnā-yı cinsimiz démey ki ednā nökerimizge qılğan

(11)insāniyyetni bizge qılmadı, belk[i] nökerimizçe bizni közge ılmadı.

(12)Beýt: Kim körüptür, ay köñül, ehl-i cihāndın yaḥşılıq.

(13)Kim ki andın yaḥşı yoq, köz tutma andın yaḥşılıq.

(14)Fāndın ötkेç Keştūd qurğanıda Özbek kişisibar ḥayāl qılıp Keştūd

(15)üstige ılıgduk. Keştūd qurğanı ḥod buzugékendür. Bu müddette anda kişi

(16)olturğan émes ékendür. Andın ötüp

[82b]

- (1) Kühek Suyı'nıñ yaqasığa kélip
- (2) tüştük. Yārīniñ toğrısıdın Kühek Suyı'nıñ köprüg bile keçtük. Qāsım
- (3) Bég başlıq béglerni yiberildi kim Ribāt-ı H'āce Qurğanı'nı oğurluq bile alğaylar.
- (4) Yārīdin ötüp Şunqarhāne Tağı'dın aşıp Yār Yaylaq'qa kældük. Ribāt-ı H'āce'ğa
- (5) bargān bégler şatu qoyar maħalda tuyupturlar yā tuydurupturlar. Ala almay
- (6) yanıp kældiler.
- (7) Qanber 'Alī Sengzār'da édi. Kélip kördi. Ebū'l Qāsım Kūhber ve İbrāhīm Tarħan
- (8) abdān kişilerini mülāzemetqa yiberip qulluq ve iħlāş izhārını qıldılar. Yār
- (9) Yaylaq kəntleridin Esfidek Qurğanı'ğa kældük.
- (10) Ol furşatta Şeybānī Ĥan, H'āce Dīdār nevāħīsīde oturup édi. Üç
- (11) tört miñ Özbeki bar érdi. Yana yerlig sipāhīdin hem munça çağlıq kişi
- (12) yığılıp édi. Semerqand daruğalığını Cān Vefā Mīrzā'ğa bérıp édi. Bés altı yüz
- (13) kişi bile Semerqand qurğannıñ içide édi. Ĥamza Sulţān bile Mehdī Sulţān
- (14) tavābi' u lavāħıqı bile Semerqand'nıñ yavuğıda Būdene Qoruğı'da oturup édi.
- (15) Bizniñ kişimiz yahşısı vü yaman éki yüz

[83a]

- (1) qırq kişi édi.
- (2) Barı bégler vü yigit yéleñ bile sözleşip sözni muña qoyduk kim
- (3) Şeybānī Ĥan Semerqand'nı yaqında alıp henüz él aña ve ol élge köñül

(4) tohtamaydurlar. Uşbu furşatta bir iş qıla alsaq, hod qilgaybiz. Eger Semerqand

(5) qurğanını şatu qoyup oğurluq bile alsaq, Semerqand éli hod biziñdür. Né

(6) çāresi bar? Eger bizge meded qilmasalar, Özbek üçün hod uruşmağularıdır.

(7) Semerqand’ni éliglegendin soñ her né téñriniñ h̄’āstı bolsa ol

(8) bolğusıdır.

(9) Bu qarār bile namāz-ı peşīndin soñ Yār Yaylaq’tın atlanıp kéçe tün qatıp

(10) yarım kéçe Hān yurtıǵa yéttük. Ol aḡşam él ḡberdār boluptur dép

(11) qurğanniñ yavuqıǵa kélmey Hān Yurtıdın oq yanıldı. Tañ atıp édi

(12) kim Ribāṭ-ı H̄’āce’din qoyıraq Kūhek Suyı’nı kéçip yana Yār Yaylaq kéldük

(13) . Bir kün Esfidek Qurğanı’da cem’ī içkiler meşel Dost Nāşır, Noyan

(14) Kōkeldaş, [Qasım Kōkeldaş] Hān Qulı Kerīmdād, Şeyḡ Derviş, Hūsrev
Kōkeldaş

(15) Mīrim Nāşır barı ḡzır édiler. Méniñ qaşımda olturup édiler. Her ṡarafdın

(16) söz ötedür édi. [Dédim] kim “Kéliñ aytıñ, kim

[83b]

(1) téñri rāst

(2) kéltürse Semerqand’ni qaçan alğaybiz?” Bā’zı dédiler kim “Yazǵa alğaybiz.” Ol

(3) maḡal kéç küz édi. Bā’zı bir ay, bā’zı qırq kün, bā’zı yégirme kün dédiler.

(4) Noyan Kōkeldaş dédi kim “On tört künde alur-biz.” téñri rāst kéltürdi.

(5) Rāst on tört künde oq Semerqand’ni alduk.

- (6) Uşol furşatta ‘aceb tüş kördüm. Tüş körer-mén kim Hāzret-i H̄āce
- (7) ‘Ubeydullāh kélmişler. Mén istikbāllarığa çıqmışmén. H̄āce kélip olturdılar.
- (8) H̄āce’niñ allığa ġālibā bī-tekellüfrağ destār-ı h̄ān salmışlar. Bu cihettin
- (9) Hāzret-i [H̄āce‘niñ] h̄ātırığa néme kélmiş. Mollā Baba méniñ sarı baqıp
- (10) işāret qıladur. Mén hem ĩmā bile dédim kim “Méndin émeştür. Destār-ı h̄ān
- (11) salğuçı taqşır qılıptur.” H̄āce fehm qılıp bu ‘uzr masmū‘ tüşti. Qoptılar.
- (12) Uzata çıqtım. Uşbu üyniñ dālānıda oñ qolumdın yā sol qolumdın
- (13) tutup andağ köterdiler kim bir ayağım yerdin qoptı. Türkī dédiler kim “Şeyh
- (14) Maşlahat bérdi.” Uşol néçe künde oq Semerqand“nı aldım.
- (15) Bir éki kündin soñ Esfidek Qurğanı’dın Vesmend Qurğanı’ğa kélildi. Bā-
- (16) vücūd kim bir qatla Semerqand nevāh̄isığa barıp tuydurup kélip édük,

[84a]

- (1) yana
- (2) ténrige tevekkül qılıp uşol hayāl bile Vesmenddin namāz-ı peşīndin soñ
Semerqand
- (3) üstige ılğaduk. H̄āce Ebū’Imekārim hem hem-rāh édi. Yarım kéçe Hıyābān’niñ
Pul-ı
- (4) Meğakığa yétip yétmiş séksen abdān yigitlerni ilgeri ayırduk kim
- (5) Ğār-ı ‘Āşıqān toğrısıdın şatu qoyup çıqıp kélip Fīrūze Dervāzesi’değ-
- (6) lerniñ üstige yürüp Dervāze’ni éliglep bizge kişi yibergeyler. Bu

- (7) yigitler barıp Ğār-ı ‘Āşıqān toĝrusıdın şatu qoyup çıqıpturlar. Hıç
- (8) kim tuymaydur. Andın Fırūze Dervāz[e]si’ğa kélip Fāzil Tarhan ol kim
- (9) Tarhanlardın émes, Türkistānī sevdā-ger tarhanlardın bolur, Şeybānī
- (10) Hańǵa Türkistān’da hızm̄et qılıp ri‘āyet tapıp édi üstige turarlar. Fāzil Tarhan’
- (11) nı bir néçe nökeri bile çapqulap öltürüp Dervāze’niñ quflını baltu bile
- (12) çapıp Dervāze’ni açtılar.
- (13) Uşbu furşatta mén yétken bile oq Fırūze Dervāzesi’din kirdim. Ebū’l
- (14) Qāsım Kūhber özi kélmezdür édi. İnisi Aħmed Qāsım’nı otuz qırqça nökeri
- (15) bile yiberip édi. İbrāhīm Tarha’nı kişisi hod yoq édi. Şehrge kirip
- (16) hāneqāhda olturǵanda Aħmed Tarhan atlıq inisi

[84b]

- (1) bir néçe nöker bile kélidi.
- (2) Şehri éli henüz uyqud[a] érdiler. Dükkāndārlar dükkānlardın baqıp tanıp du‘ā
- (3) qılurlar édi. Andaq furşattın soñ şehr éli haberdār boldılar.
- (4) Biziniñ élge ve şehr élige ğarīb beşāşet u neş‘e édi. Tilbe itler dék
- (5) Özbeklerni kūçe sayılarda taş bile tayaq bile öltürdiler. Taħmīnen tórt béş
- (6) yüz Özbekni uşbu destūr bile öltürdiler érken. Şehr daruǵası Cān Vefā, Hū‘āce
- (7) Yahyā’niñ üyleride édi. Qaçıp çıqıp Şaybaq Han qaşıǵa bardı.
- (8) Dervāze’din kirip medrese ü hānqāh sarı oq yürüdüm. Kélip hānqāhniñ
- (9) t̄āqınıñ üstide olturdum. Tañ atǵunça tuş tuşdın süren édi ve

- (10)gavgā édi. Bā‘zı haberdār bolğan erbāb u dükkāndārlar kélip neş‘e vü beşāsetler
- (11)bile körüp māḥazarī kéltürüp du‘ālar qıldılar. Tañ atqandın soñ haber kélidi
- (12)kim Āhanīn Dervāzesi’de éki Dervāze’niñ arasını Özbekler bérkitip uruşa-
- (13)durlar. Fi‘l-hāl atlanıp Āhanīn Dervāzesi’ğa müteveccih boldum. Méniñ bile on
- (14)on beş yégirme kişi bolğay édi.Él qallāş yañı şehr élige
- (15)tüşüptür, her kim künçkāvluqqa bir gūşe-

[85a]

- (1) de meşgūl. Mén yétkünçe Āhanīn
- (2) Dervāzesi’din Özbeklerni çıqarıpturlar.
- (3) Şaybaq Ḥan bu ḥaberni tapıp ıztırāb bile āftāb çıqanda yüz yüz éllig kişi
- (4) bile Āhanīn Dervāzesi’ğa yétip kélidi. Ġarīb qapuda kélip édi, velī méniñ bile
- (5) kişi köp az édi, néçük kim mezkūr boldı. Şaybaq Ḥan kördi kim hīç iş
- (6) qıla almas. Turmadı. Bat oq yandı. Andın yanıp kélip erkte Büstān Serāğa
- (7) түştüm. Ekābir ü eşrāf şehr uluğları méni kélip körüp mübārebādılığlar
- (8) qıldılar.
- (9) Yüz qırq yılğa yavuq Semerqand pāy-i taḥtı biziñ ḥāne-i vā‘değa édi.Qandağı yat
- (10) yağı Özbek kélip muṯasarrıf bolup édi. Éligdin kétken mülkni yana ténri
- (11) bérdi. Ġāret ü tārāc yétken mülkni yana vilāyet taşarrufumızğa kirdi.
- (12) Sulṯān Ḥüseyn Mīrzā hem Herātını uşbu yosunluq ġāfillıqta alıptur, velī
- (13)iş bilür kişi allıda rüşen, ve inşāflıq él qaşıda mübeyyendür kim bu iş bile

(14)[ol iş arasında tefāvütlördür ve ol iş bile]bu alış arasında köp farq bardur.

(15)Evvel bu kim Sulţān Hüseyn Mīrzā köp işler körgen, bisyār tecrübeler ke-

(16)çürgen, uluq yaşlıq pādşāh édi. Ékinçi bu ğanīmi Yādgār Muḥammed Nāşır

(17)Mīrzā édi. On yéti on sekiz yaşlıq bītecrübe

[85b]

(1) oĝlan [kişi] édi.

(2)Üçünçi bu kim ğanīmniñ içidin keyfiyyāt u ḥālātını bilgen kişi Mīr ‘Alī

(3)Mīrāḥūr, Mīrzā’ğa kişiler yiberip ğafīllıqta ğanīm üstige kélürdi. Törtünçi

(4) bu kim ğanīmi qurganda émes édi Bāĝ-ı Zāĝān’da édi. Sulţān Hüseyn Mīrzā
alĝan

(5) maḥalda Yādgār Muḥammed Mīrzā ve tavābi’i andağ içkülüğe tüşken ékendürler
kim

(6) ol kéçe Yādgār Muḥammed Mīrzā“nın eşikide üç kişi ékendür, alar hem mest,

(7) [özi hem mest] bēşinçi bu kim ol mertebe ğafīllıqta oq kélidi ve aldı.

(8)Mén Semerqand alĝanda on tokuz yaşta édim. Né köp iş körüp

(9) édim, né tecrübe bolup édi. Ékinçi bu kim ménin ğanīmim Şaybağ Hān dék pür-

(10) tecrübe ve köp iş körgen ve uluq yaşlıq kişi édi. Üçünçi bu kim bizge

(11) Semerqand’dın hīç kişi kélmezdür édi.Egerçi şehr éli maḥa köñüllüĝ édi,

(12) velī Şaybağ Hān’nin qorgunçıdın hīç kişi bu ḥayālını qıla almas édi.

(13) Törtünçi bu kim ménin ğanīmim qurganda édi. Hem qurgannı alıldı, hem
ĝanīmni

(14) qaçurıldı. Béşinçi bu kim bir mertebe Semerqand qaşdıǵa kélip ğanīmǵa tuydurup

(15)ékinçi mertebe kélgende téñri rāst kéltürdi. Semerqand feth boldı.

(16)Bu dégenlerdin ğaraž, élge sañ kem urmaq émes.

[86a]

(1) Beyān-ı vāqı‘ı bu

(2) édi kim mezkūr boldı. Bu bitilgenlerdin maqşūd özini artturmaq émes.

(3) Rāstī bu édi kim meşūr boldı. Bu fethde şu‘arā tāriḥler aytıp édiler. Ol

(4) cümledin bir beyt ḥāḫırda qalıptur beyt:

(5) Bāz küften ḥired ki tāriḥeş ‘Feth-i Bābur Bahādur est, bedān.

(6) Semerqand fethidin soñ Şāvdār u Soǵd u tümenāt yavuǵı qurǵanlar birer

(7)birer maña rücū‘ qıla başladılar. Bā‘zı qurǵanlardın Özbek daruǵaları

(8)tevehhüm qılıp salıp çıqtılar. Bā‘zı qurǵanlar Özbek kişisini qavlap bizge

(9)kirdiler. Ba‘zı daruǵalarını tutup qurǵanlarını bérkittiler.

(10)Uşbu furşatta Şaybaq Ḥan’niñ ve Özbekleriniñ köç ü uruqları

(11)Türkistāndın kældiler. Şaybaq Ḥan Ḥ‘āce Dīdār ve ‘Alīābād nevāḥīside édi.

(12)Qurǵanlarınñ mundaq kirgenlerini ve élniñ bu nev‘ rücū‘ını körüp

(13)olturǵan yerdin Buḥārā sarı köçti. téñri ‘ināyeti bile Soǵd u Miyān Kāl

(14)qurǵanları üç tört ayda ekşer bizge rücū‘ qıldılar. Bāqī Tarḥan hem furşat

(15)tapıp kélip Qarşı qurǵanıǵa kirdi. Ḥuzzār ve Qarşı hem Özbek tasarrufıdın çıqtı.

(16)Qara K l'ni hem Merv'din Eb 'l Muhsin

[86b]

(1) M rz 'nın kişisi k lip aldı.

(2)İŞimiz bisy r taraqı  stide boldı.

(3)M niŐ v lidelirim ve k   ve uruqlarım, m n Andic n'dın  ııqqandın soŐra,

(4)y z teŐvıŐ   meŐaqqatlar bile Ura Tepe k lip  diler. Kişi yiberip Semerqand'Şa

(5)k lt rd k. UŞol n  e k nde SulŐ n AŐmed M rz 'nın qızı ' yiŐa SulŐ n B gim'

(6)din,kim evvel m niŐ 'aqd-i nik hımŐa kirgen bu  di, bir qız boldı. FaŐrunnis 'Şa

(7)mevs m boldı. M niŐ tun[Őuc] farzandım bu  di. Ol t r hde m n on

(8)toquz yaşta  dim. UŞol bir ay qırq k nde oq t Őri raŐmetiŐa bardı.

(9) Semerqand fethidin soŐ kerr t u merr t  tr f u cev nibdaqı  av n n  

(10) sel t n    mer ' v  serŐad-niŐinlerŐa istimd d u isti' nat   n m tev tir  

(11)m te' qib  lŐiler ve tovaÇılar bardılar ve k ldiler. B 'zı b -v c d-ı tecr beler

(12) sehling rlıŐ qıldılar. B 'zıdım kim nisbet bu Őabaq a b - d bliqlar u na-

(13)  oŐluqlar v qi' bolup  di,  z tevehh mleridin teŐ f l qıldılar. B 'zılar kim

(14)k mek yiberdiler, mu'tad bihi k mek  mes  di, n  k kim her qaysı  z yeride

(15)meŐr h mezk r bolŐusıdur. Bu  kinŐi nevbet Semerqand'nı alŐanda 'Al  Ő r B g

[87a]

(1) tirig  di. Bir nevbet

(2) maņa kitābeti hem kélip édi. Mén hem bir kitābet yiberip édim. Arqasında Türkī beyt

(3) aytıp bitip yiberip édim. Cevāb kélgünçe tefrīqa ve ğavġā boldi.

(4) Şaybaq Hān Semerqand' nı alġanda Mollā Binā' ī' ni mülāzım qılıp édi. Şaybaq Hān bile

(5) édi. Semerqand fethidin néçe kündin soņra Semerqand' ġa kélđi. Qāsım Bég andın

(6) bedgümān bolup Şehr-i Sebz sarı ruşşat bérđi. Néçe kündin soņ çün fazīlet-

(7) lıq kişi édi, günāhı şādır bolmaydur édi, Semerqand' ġa kéltürđük. Dāyim qaşīde vü

(8) ġazel ötkerür édi. Nevāda bir 'amel méniņ atımġa baġlap ötkerđi. Uşol eşnā-

(9) da bir rubā ' ī aytıp ötkerđi.

(10) Rubā' ī: Né ġalle marā kazū tüvānem nūşīd.

(11) Né mühmel-i ġalle tā tüvānem pūşīd.

(12) Ānrā ki na ħ' urdenest u né pūşīdün der 'ilm ü hüner kücā tevāned ġuşīd?

(13) Ol furşatlarda birer ékirer beyt aytur édim, velī ġazel

(14) tüketmeydür édim. Birgine Türkī rubā' ī aytıp yiberdim: Rubā' ī işler barı köñlünđeki dék

bolġusıdur.

(15) İn'ām u vazīfe barı buyrulġusıdur.

(16) Ol ġalle u mühmel ki dép érđiñbildim

(17) muhmelğa bŷy u ğalledin ŷy tolğusıdur.

(18)Mollā Binā'ī bu rubā'īniŷ

[87b]

(1) soŷĝı mıŷrā'mıŷ qāfiyesini redīf qılıp ŷzge qāfiyesini redīf

(2) qılıp ŷzge qāfiye bile yana bir rubā'ī aytıp ŷtkerdi:

(3)Rubā'ī: Mīrzām ki ŷah-ı baħr u ber bolğusıdur,

(4)'ālemde hŷner birle semer bolğusıdur.

(5) Bir muhmel ŷçŷn munça 'ināyet boldı ma'qŷl eger dēsem neler bolğusıdur?

(6) Ol furŷatta H'āce Ebŷ'lbereke Firāqī ŷehr-i Sebz'din Semerqand'ĝa kēlip

(7)ēdi. Dēdi kim uŷol qāfiyede aytmaq kerek ēdi. Bu rubā'īni H'āce Ebŷ'lbereke ayttı:

(8)Rubā'ī Bu cevr ki qıldı devr sorulğusıdur.

(9)Sulţān-ı kerem bu 'uzrnı qolğusıdur.

(10)Tŷkŷlgen egerçi tolmasa, ey sāqī, tŷkŷlgenimiz bu devrde tolğusıdur.

(11)Bu qıŷlıqta iŷimiz bisyār teraqqīde ēdi. ŷaybaq Hān'nıŷ iŷi tenezzŷlde

(12)ēdi. Bu eŷnāda bir ēki iŷ yaramasraq boldı. Merv'din kēlip Qara Kŷl'ni

(13) alĝanlar toħtay almadılar. Qara Kŷl yana ŷzbekler taŷarrufıĝa kirdi. Qal'a-ı Debŷsī'

(14) de İbrāhīm Tarħan'nıŷ Aħmed Tarħan atlıq inisi ēdi. ŷaybaq Hān kēlip qapadı.

(15) Biz çerig yıĝıp isti'dād tayar qılĝunça zorlap aldı. Ēlini tamām qatli'ām qıldı.

(16)Mén Semerqand'nı alğanda sanağlıq éki yüz qırq kişim

[88a]

(1) bar édi. Bés

(2)altı aynıñ arasıda ténri ta'ālānıñ 'ināyeti bile ança boldı kim Şaybaq Hān

(3) dék kişi bile Serpül'de maşāf uruštuk, néçük kim mezkūr bolğusıdur. Etrāf

(4)[u] cavānibdaqılardın hāndın Eyyub Bégçik ve Qaşqa Maħmūd ve Bārınlar

(5)tört bés yüz kişi kömekke kélip édi. Cihāngīr Mīrzā'dın Tenbel'

(6)niñ inisi Hālīl yüz éki yüz kişi bile kömekke kélip édi. Sulṭān Hüseyn

(7)Mīrzā dék şāhib tecrübeliq pādşāhdın, kim Şaybaq Hān'nıñ ef'āl u etvārını

(8)mīrzādın yaħşıraq kişi bilmes édi, hīç kişi kömekke kélmedi. Bedī'

(9)üzzamān Mīrzā'dın hem kişi kélmedi. Hüsrevşāh hōd öziniñ tevehhümidin kişi

(10)yibermedi. Çün né miqdār yamanlıqlar andın nisbet bu hāne-i vā'değa vāqı' bolup édi,

(11)néçük kim maqşūd mezkūr boldı, bizdin qorğunçı köprek édi.

(12)Şevvāl ayıda Şeybānī Hān bile uruşmaq dā'iyesi bile sefer qılıp Bāğ-ı Nev'ğa

(13)çıqtım. Bés altı kün Bāğ-ı Nev'de çerig yıgılmaq ve isti'dād ṭayar bolmaq maşlahatı

(14)üçün olturuldı. Bāğ-ı Nev'din atlanıp küç-ber-küç müteveccih bolduk. Serpül'din

(15)ötüp tüştük. Ordu girdini tamām şāh

[88b]

- (1) [u] Һandek bile iҺtiyāf qılıp
- (2) mazbūt qılduk. Şaybaq Һan narıdın kélip Һ̄ace Kārdzen nevāh̄isiga tüşti.
- (3) Ara taħm̄inen bir yıgaç bolgay édi.
- (4) Tört bés kün bu yurtta oturıldı. Bizniñ kişimiz ve yağı kişisi
- (5) künde narıdın kélip barıdın barıp atqulaşıp uruşurlar édi. Bir kün ğanım
- (6) kişisi köprek kélidi. Һaylı uruş boldı. Hıç tarafdın artuqsılıq
- (7) bolmadı. Bizniñ bir tuğluq kişi yénilrek yanıp Һandekke kırıptür. Bā'zı
- (8) “Seydī Qara Bég'niñ tuğı édi.” dédiler. Seydī Qara egerçi sözige uz édi,
- (9) qılıçığa Һulya édi. Uşbu evqātta bir kéçe Şaybaq Һan şeb-Һün kélidi.
- (10) Çerig girdini şāh u Һandek bile müstāhkem u mazbūt qılılıp édi. Kélip hıç
- (11) iş qıla almadı. Һendeq'niñ taşdın süren salıp bir pāre oq qoyup yandılar.
- (12) Uruş işige mén sa'y u ihtimām qıldım. Qanber 'Alī hem sā'ī édi. Bāqī
- (13) Tarħan miñ éki miñ yarağlıq kişi bile Keş'ke tüşüptür. Éki künde bizge
- (14) qoşulur. Seyyid Muħammed Mīrzā Duğlat hem Һan dadam qaşdın kömek kélip miñ
- (15) miñ bés yüz kişi

[89a]

- (1) bile Diyül tüşüptür. Ara dört yıgaç yoldur.
- (2) Şabāh̄ığa bizge qoşulur. Uşmundaq maħalda ta'cīl qılduk. Uruştuq.
- (3) Beyt: Ba tündī sabuk dest burdan ba tığ

(4)badandān ġazad puşt-i dest-i daruġ.

(5)Méniġ ihtimāmnıġ ciheti bu édi kim uruş künü Sekiz Yulduz aralıqta

(6)édi. Eger ol kündin ötse on üç on dört küngeçe Sekiz Yulduz ġanıġm

(7)arqası sarı bolur édi. Ol mülāhařalar hıç ékendür. Bı-taqrıb ta‘cıl qılıp-

(8)turbiz. řabāhı uruş dā‘iyesi bile cébelenip atlarġa kim kéçim salıp

(9) baranġar cavanġar ġol irevül yasal yasap müteveccih bolduk. Baranġar: İbrāhım Saru,

(10) İbrāhım Cānı, Ebū‘l Qāsım Kūhber, yana ba‘zı bégler édi; cavanġar: Muġammed Mezıd

(11) [Tar]ġan, İbrāhım Tarġan, yana Semerqand bégleri Sultān Ĥüseyn Argun, Qara Barlas,

Pır

(12)Aġmed, Ĥāce Ĥüseyn éd[i]; ġolda Qāsım Bég ve yana ba‘zı yavuġ içkiler

(13)édi; irevül: Qanber ‘Alı Sellāh, Bende ‘Alı, Ĥāce ‘Alı, Mır řāh Qoçım, Seyyid Qāsım

(14) Eşik Aġa, Ĥāldār Bende ‘Alı’niġ inisi, Qoç Bég, Ĥaydar Qāsım Bégniġ

(15)oġlı. Bolġan abdān yigitlerni ve içkilerni tamām irevülge bitilip édi.

(16)Biz kim yasap çıqtuk, ġanıġm hem utrudım

[89b]

(1) yasap peydā boldı.

(2) Baraŋarı Maħmūd Sulṭān, Cānī Bég Sulṭān, Témür Sulṭān; cavaŋarı Ħamza Sulṭān,

(3) Mehdī Sulṭān, yana ba‘zı sulṭānlar édi. Yasallar yavuq yétkeç ġanīmniñ

(4) baraŋarınıñ uçı bizniñ arqamız sarı yürüldi. Mén hem yüzümni alar sarı

(5) qıldım. Bizniñ irevül kim né kim bolğan iş körgen qılıç çapqan yigitler-

(6) ni tamām irevülge bitilip édi; oñ qol sarı qaldı. Alımızda hıç kişi

(7) qalmadı. Bā-vücūd kim ilgeri kélgen kişilerni urup yandurup ġolıǵa

(8) tikdük. Aña yétti kim Şaybaq Ħan’niñ ba‘zı qarı uluqları Şaybaq Ħan’ǵa

(9) déptürler kim [Şaybaq] “Yürümek kérek. Turmaq’dın iş ötti.” Özi tohtap

(10) turuptur. Ğanīmniñ baraŋarı cavaŋarımızni basıp arqaǵa yürüldi.

(11) İrevül hem oñ qol sarı qalıp alımız yalañ boldı. Keyindin ve ilgeridin

(12) ġanīm kişisi zorlap oq qoya kirişti.

(13) Moǵul [çerigi], kim kömekke kélip édi, uruşurǵa ħod tǵatları

(14) yoq édi. Uruşmaqnı qoyup bizniñ élini oq tǵalap éttin tüşüre

(15) kiriştiler. Bir bu émes hemışe bedbaħt Moǵul-

[90a]

(1) -niñ ‘ādeti uşmundaqtur.

(2) Bassa hem olca alur; bastursa hem öz élini tǵalap tüşürüp olca alur.

(3) Allımızdaǵılarını néçe nevbet zorlap kélgende urup yandurduk. İlgerimiz

(4) hem zorladı. Kéyin évrülgen kişi hem kélip bizniñ tuǵqa oq qoya kirişti-

- (5)ler. İlgeridin keyindin zorladılar. Bizniñ élini tépretiler. Özbek'nin
- (6) uruşta bir uluq hüneri uşbu tolgamadur. Hiç uruşı tolgamasız bolmas. Yana
- (7) bir bu[dur] kim ilgeri ve keyin bég ü nöker tamām oq qoyup cilavluq kéle-
- (8) dürler. Yanganda hem perişān yanmay cilavluq yanadurlar.
- (9)Méniñ bile on on bés kişi qalıp édi. Kühek Deryāsı yaqın édi.
- (10) Barağarnıñ ucı deryāğa toqunup édi. Deryā sarı oq tarttuk. Kühek Deryāsı'
- (11) niñ kirgen maħallı édi. Deryā'ğa yétken bile cébelig kiçimlig oq su-
- (12) ğa kirdük. Yarımıdın köprek yayap oq kélildi. Andın soñra üzdürme édi.
- (13) Bir tır gez atımı bir cébelig kiçimlig at üzdürüp öttük. Sudın
- (14) ötkaç kiçimni kesip taşladuk.
- (15)Sudın şimāl sarığa kim ötüldi, yağı-

[90b]

- (1) -dın uçraştuk, velı yeke
- (2)yarımını [tāleb] tüşürgüçi yalañaçlağuçı tamām bu şüm Moğul édi.
- (3)İbrāhım Tarħan'nı ve yana ğaylı abdān abdān yigitlerni Moğul talap attın
- (4)tüşürüp zāyi' qıldılar. Kühek Deryāsı'nıñ şimāl tarafı bile kélip Qulbe
- (5)nevāhısi'din Kühek Deryāsı'nı kéçtük. Éki namāz arası bar édi kim Şeyħ-
- (6)zāde Dervāzesi'din kirip erkke kélidim.
- (7)Uluq uluq bégler ve yaħşı yaħşı yigitler [ve] qalın kişi bu uruş-
- (8)ta telef boldı: İbrāhım Tarħan [ve]İbrāhım Saru [ve] İbrāhım Cānı. Bu ğarīb-

- (9)tür kim bir uruşta üç İbrāhīm atlıq uluq bég telef boldı. Yana Ebū'l Qāsım
- (10)Kühber, Haydar Qāsım Bég'niñ uluq oğlu, Hudāy Bérđi Tuğçı, Sulţān Aħmed Tenbel
- (11)[nin] inisi Halīl, kim burunraq néçe qatla mezkūr bolup édi, bu uruşta
- (12)telef boldılar. Yana ba'zılar her sarıǵa qaçtılar. Ol cümledin Muħammed Mezīd
- (13)Tarħan, Hüsrevşāh'ǵa Hıřār ve Qunduz sarı bardı. Yana Qanber 'Alī Sellāh Mogul, kim
- (14)uluq ri'āyet qılǵan bégimiz ol édi, munça ri'āyet tapıp édi, mundaq maħalda
- (15)hem cihetlıq qılmaı kélip Semerqand'dın köçini alıp bu hem Hüsrevşāh'ǵa
- (16)bardı. Yana ba'zı

[91a]

- (1) içkiler ve yigitler meşel Kerīmdād, Hudāydād
- (2)Türkmen ve Cānike Kökeldaş ve Molla Baba Peşāǵarī Ura Tepe sarı çıqtılar. Ol
- (3) furşatta Mollā Baba nöker émes édi, miħmān yosunluq yürür édi.
- (4)Yana ba'zılar meşel Şīrīm Taǵayī cemā'atı bile ba vucūd kim biziñ bile
- (5) Semerqand'ǵa kirdi, meşveret qılıp ölüg tirigni Semerqand qurǵanınıñ içide
- (6) körüp qurǵanı bérkitmek bolduk, méniñ anam égeçisiñe qurǵanda
- (7) turup bolǵan köç ve uruq ve kişi qarasını Ura Tepege çıkarıp yiberdi özi
- (8) bir néçe kişi qarası bile cerīde qurǵanda turdı. Bir bu émes: dāyim mundaq
- (9) qatıq işler tüşkende mundaq yupqalıq ve nā-hem cihetlıqlar andın şadır bolǵandır.

- (10) Tañlasıǵa H̄`ace Ebū`imekārim ve Qāsım Bég ve cemī` bégler ve içkiler ve
- (11)söz téger yigitlerni çarlap meşveret qılıp sözni qurǵanı bérkitmekke
- (12)ve ölüg tirigni qurǵan içide körmekke qoyduk. Mén ve Qāsım Bég ve yavugum-
- (13) daǵı içkiler ve yigitler bile kömek bolduk. Bu maşlaħat üçün şehrinñ
- (14) ortasında Uluǵ Bég Mīrzā`nıñ medresesiniñ tamınıñ üstide

[91b]

- (1) aq
- (2)üy tikip olturdum. Özge béglerge ve yigitlerge Dervāzelerde ve
- (3)girdāgird-i qal`anıñ [faşīli]de bolcarlar üleşildi.
- (4) Éki üç künden soñ Şaybaq Hān kélip qurǵandıñ yıraqraq tüşti.
- (5) Semerqand`nıñ maħalle maħalle kūy kūy avbāş u yetimleri fevc fevc yıǵılıp yetimāne
- (6) şalavātlar çekip medrese eşikige kélip uruşǵa çıkarlar édi. Şaybaq Hān
- (7) uruşqa kim atlanur édi, qurǵanıñ yavuuǵıǵa hem kéle almas édi. Néçe kün
- (8) bu vetīre bile ötti. Oq ve qılıç zaħm [u] zərbını ve maşaf u meydān qıtāl u
- (9) ħarbını körmegen avbāş u aytām bu mu`āmeledin dilir bolup yırag çıqa
- (10) kiriştiler. İş körgen yigitler mundaq bī-şarfe çıqışlardın men`
- (11)qılsalar ta`n qıla kiriştiler.
- (12) Bir kün Şaybaq Hān Āhanīn Dervāzesi sarı uruş keltürdi. Yetimler çün
- (13) dilir bolup érdiler, dāyimǵı dék dilir ve yıraq çıqtılar. Bularnıñ arqasıǵa

(14)ba‘zı yigitlerni atlıq çıkarıldı. Üştürger’din tarafıda kökeldaşlar ve yavuş

(15)ıçkiler çıqıp érđi, meşel Noyan Kökeldaş, Qul Nařar Ʀağayı ve Mezıd ve
ba‘zılar.

(16) Andın bir éki üç Özbek

[92a]

(1) bularğa at saldı. Qul-Naşar bile qılıç

(2) alıştı[lar. Bolğan Öz]bekler yayaqlap zor kéltdirdiler. Şehr yetim-

(3) lerini tépret[tiler. Āhanın De]rvāzesi’ğa yıqtılar. Qoç Bég ve Mır Şāh Qoçın,

(4) H̄āce Hızr Mescid[i]niñ yanıda tüşüp qaldılar. Yayaqlarnı tépr[e]tken

(5) bile ilgerigi atlıqları H̄āce Hızr’niñ mescidige yığılıp kélđiler. Qoç Bég

(6) çıqıp uşbu ilgeri kélgen Özbekler bile yahşısı çapqulaştı.Nümāyān iş qıldı.

(7) Barı él baqıp turar éđi. Qoyıǵı qaçqanlar ĥod qaçmaqları bile oq

(8) bolup éđiler. Oq atardın ve uruşqa turardın iş ötüp éđi. Mén Dervāze’

(9) niñ üstidin nāvek atadur éđim. Yana ba‘zı yavuşumdağılar oq atadur éđi-

(10) ler. Yuqqarıqı oqnıñ zarbıdın H̄āce Hızr Mescıdi’din ilgeri öte almadılar.

(11) Uşandın oq yandılar.

(12) Muĥāşara avānıda qurğan faşiliniñ üstidin her kéçe évrülür

(13) éđük. Gāhı mén, gāhı Qāsım Bég, gāhı yana béglerdin ve içkilerdin

(14) évrülürler éđi. Fıruze Dervāzesi’din Şeyĥzāde Dervāzesi’ğaça faşıl

(15)üstidin at bile yürüse bolur éđi. Özge yerlerde yayaq

[92b]

(1) yürülür édi.

(2) Ba'zılar kim yayaq yürüp évrülürler édi, bir évrülgünçe tañ atar édi.

(3) Bir kün Şaybaq Han ĀhanĪn Dervāzesi bile Şeyhzāde Dervāzesi arasında

(4) uruş keltürdi. Mén kim kömek édim, uruş munda bolğaç munda keldim.

(5) Gāzūristān Dervāzesi bile Sūzengerān Dervāzesi tarafından pervā qılmaduk. Ol kuni

(6) Şeyhzāde Dervāzesi'niñ üstidin oq uçıda bir boz atlıqnıñ atını nāvek

(7) oqı bile yañşı attım. Oq bile oq bardı. Bu aralıqta ança zor keltürdiler kim

(8) Üştürger'din nevāhiside faşılınıñ tüpigeçe keldiler. Biz munda ħarb u ħarb-

(9) qa meşgül ol tarafından tamām gāfil.

(10) Yégirme beş yégirme altı şatu şayar qılğan ékendürler kim her şatunıñ

(11) kēñliki ança kim üç kişi éki kişi yandaşa çıqa algay. Yéti sekiz yüz

(12) abdān yigitni bu şatular bile Gāzūristān Dervāzesi'niñ bile Sūzengerān Dervāzesi'

(13) niñ aralığı toğrısı busağa qoyup özi ol tarafından uruş

(14) salğan ékendür. Tamām bu taraf uruşqa meşgül bolup bolcar ħālī

(15) bolğan maħalda busqan yerdin çıqıp

[93a]

(1) ıldam kélip bu şatularnı éki

- (2) Dervāze'nin aralıǵı Muḥammed Mezīd Tarḥan'nin ḥavīlīsiniñ [toǵrısıdın
- (3) bir yolu oq faşılǵa koyarlar Qoç Bégi'nin] Muḥammed Qulı Qoçı'nin
- (4) yana bir bölek yigitlernin bolcarı bu yer édi. Bu yigitler Muḥammed Mezīd
- (5) Tarḥan ḥavīlīsıde bolurlar édi. Sūzengerān Dervāzesi Qara Barlas'nin
- (6) bolcarı édi. Gāzüristān Dervāzesi Şīrīm Taǵayı'nin ve aǵa inisiniñ ve
- (7) Qılsaq ve Qutlıq H̄āce Kōkeldaş'nin bolcarı édi.
- (8) Uruş ol taraf bolǵan üçün bolcar éli ğāfil bolup qul ve qulluqçı
- (9) iş küç üçün üyge ve bāzārga barıp tarqaşıp édiler. Bolcar bég-
- (10) leri bir éki yetīm yesīr bile qalıp édiler. Qoç Bég, Muḥammed Qulı Qoçın, Şāh
- (11) Şūfī, yana bir yigit yaḥşılar barıp merdānelıqlar qıldılar. Faşıl üstige yaǵı
- (12)kişisi ba'zısı çıqıp édiler. Ba'zı çıqmaqta édiler. Bu mezkūr bolǵan
- (13) tōrt kişi yügürüp yétip çapqulaşa çapqulaşa zarb-ı rāst ura yür[ü]di.
- (14) Tüşürüp qaçurdılar. Barıdın Qoç Bég yaḥşıraǵ bardı. Qoç Bég'nin bir
- (15)pesendide vü nümāyān işi bu édi. Bu muḥāşarada éki qatla hūblar éligi iş-
- (16)ke tégdi. Qara Barlas hem Sūzengerān Dervāzesi bolcarıda

[93b]

- (1) yalǵuz qalıp édi.
- (2) Ol hem yaḥşı toḥtadı. Qutlıq H̄āce Kōkeldaş ve Qul-Nazar Mīrzā bolcarlarıda
- (3) Gāzüristān Dervāzesi'de édiler. Alar hem az kişi bile yaḥşı toḥtap kündelen-
- (4) din yaḥşılar atquladılar.

- (5) Yana bir nevbet Qāsim Bég yigitlerni başlap Sūzengerān Dervāzesi'din
- (6) çıqıp Özbeklerni H̄āce Kefşir geçe qavlap bir néçe Özbekni
- (7) tüşürüp baş késip kélđi.
- (8) Aşlıq imdi pısqan çağ édi. H̄iç kim yanı aşlıq kivirmeydür édi.
- (9) Muḥāşara eyyāmı mümted boldı. Élge bisyār tanqışlıq boldı. Aña yétti kim faqır
u
- (10) miskīn [it] éti eşek éti yéy kiriştiler. Atqa boğuz kim kemyāft
- (11) boldı, dıraḥtlarnıñ bergini atqa bérürler édi. Anda tecrübe boldı. Barı yafraq-
- (12) lardın tüt yafraqı ve qara yığaç yafraqı atqa sāvārraq émiş. Ba'zı quruğ
- (13) yığaçlarnı rende qılıp terāşesini suğa ibitip atqa bérürler édi.
- (14) Üç tört ayğaça Şıbak Ḥan qurğannıñ yavuuqığa kélmey yıraqraq-
- (15) dın qurğannı évrülüp köçüp yürür édi. Bir aḥşam él ġāfil yarım kéçege
- (16) yavuuq Fīruza Dervāzesi tarafından kélip neqqār[e]ler çalıp süren saldılar. Mén
medrese

[94a]

- (1) de édim. Bisyār tereddüd ü dağdağa boldı. Mundın soñ her kéçe
- (2) kélip naqqāre çalıp süren salıp ġavġā qılurlar édi.
- (3) Her néçe eṭrāf u cavānibqa élçiler ve kişiler yiberildi, h̄iç
- (4) kimdin kömek ü mededī yetişmedi. Ol maḥalda kim zor u quvvetimiz bar édi, h̄iç
- (5) nev' şikést ü noqsānı bolmaydur édi, kömek ü meded qılmadılar. Mundaq
maḥalda

(6) Һod né Һisāb bile meded qılğaylar? Bularnıñ ümīdi bile qabaldārlıq qabal qılmaq-

(7) [lıq] bī-taqrīb ékendür. Burunğılar déptürler kim qurğan bérkitmeklik-

(8) ke baş kérek, éki qol kérek, éki but kérek. Baş serdār bolğay, éki qol

(9) éki Һarafdın kélür kömek ü meded bolğay, éki but qurğannıñ suyu bile

(10) zaҺīresi bolğay. Biz bu eҺrāf u cavānibdağıldın kömek ü meded köz tutar

(11) biz. Bular Һod her qaysı bir özge Һayālda.

(12) Sulṭān Һüseyn Mīrzā dék merdāne vü şāhib tecrübe pādşāh bizge meded qılmaq biz-

(13) ge köñül kömekler bérıp élçi yibermey, Şaybaq Һaṅa Kemāleddīn Һüseyn

(14) Gāzurgahī'ni muḫāşara zamanıda élçilikke yiberdi.

(15) Tenbel Andicān'dın Bīş-Ként nevāḫisiğa kélđi. Һannı hem Aḫmed Bég ve

(16) cem'ī Tenbel'niñ muqābelesiğa Һıqardılar. Leklekān

[94b]

(1) ve Türek Һārbāğı nevāḫī-

(2) side rū-be-rū boldılar. Uruş bolmaq uçaştılar. Sulṭān Maḫmūd Һan

(3) uruş kişisi émes éđi. Sipāhīlıqđın bisyār 'ārī éđi. Tenbel bile

(4) utru bolğan Һağ Һandın bī-dilāne aqvāl u af'āl zāhir bolur. Aḫmed Bég Türk

(5) kişi éđi, velī merdāne vü devleth'āh éđi. Ğarīb duruş aytur. Dér kim "Bu Tenbel né

(6) miqdār kişidür kim munça dağdağa vü tereddüd tartasız? Eger közüñiz qorqsa

(7) köz[ü]ñizni bağlap yürüp rü-be-rü bolalıñ.

(8) Veqāyi‘-i sene-i seb‘ ü tis‘mi‘a.

(9) Muḥāşara imtidādı uzaqqa tarttı. Zaḥīre vü azuq hıç ʔarafdın kélmedi.

(10) Kömek ü meded hıç cānibdin yetişmedi. Sipāhī u ra‘iyyet nevmīd bolup birer éki-

(11) rer qurğandın taşlap qaça kiriştiler. Şaybaq Ḥan qurğān éliniñ

(12) ‘ācizlıgını añlap kélip Ğār-ı ‘Āşiqān nevāḥīside tüşti. Mén hem Şaybaq Ḥan’

(13) niñ rü-be-rüyıǵa Kūy-ı Pāyān[da] Mālik Muḥammed Mīrzā’ niñ üylerige kélđim.

(14) Uşbu künlerde Uzun Ḥasan Ḥ‘āce Ḥüseyn, kim Cihāngīr Mīrzā’ niñ yaǵılıǵıǵa

(15) ve Semerqand’dın çıqmaqımızǵa ol ba’is bolup édi, [yana né miqdār fitne vü

(16) fesād andın zāhir bolup édi.] néçük kim burun

[95a]

(1) mezkūr boldı, on on

(2) béş nōkeri bile qurğānǵa kirdi.

(3) Sipāhī ve şehrīǵa ‘usret ü tanqış[lıǵ] köprek boldı. Yavuq kişiler

(4) ve mu‘teber kişiler [özini] faşıldın taşlap qaça kirişti. Béğ ataǵlıǵdın

(5) Pīr Veys Şeyḥ [ve] Veys Lāğarī bayırı édiler. Qaçıp tüşti. Eṭrāf u cevānib-

(6) tin bi’l-kul me’yūs bolduk. Hıç ʔarafdın ümid-vārlıq qalmadı. Azıq u zaḥīre kim édi.

(7) Bolğanı hem tükendi. Hıç ʔarafdın azuq u zaḥīre kélmedi.

(8) Bu maħalda Şaybaq Ĥan ŧulħ sözini araĝa saldı. Eger bir ŧarafdınümīd-vārılıq

(9) bolsa édi, yā zahīre bolsa, ŧulħ sözige kim qulaq salur édi? Żarūret boldı.

(10) Şulħgūne qılıp kéçedin éki pehar bola yavuşup édi kim Şeyħzāde Dervāzesi’

(11) din çıqıldı. Vālidem ĥanımnı alıp çıqtım. Yana éki ĥatun kişi çıqtı, biri

(12) Bīçkā Ĥalīfe édi, yana biri Minglig Kökeldaş édi. Méniñ égeçim Ĥanzāde
Bégim

(13) uşbu çıqqanda Şaybaq Ĥan’niñ éligige tüşti.

(14) Soĝdnıñ uluq şāhcūylarıĝa qarangu kéçede urunup yol éttürüp yüz

(15) teşviş bile tañ atqanda Ĥāce Dīdār’dın ötüp sūnnet vaqtıda

[95b]

(1) Qarbuĝ

(2) Puştesi’ĝa yarmaştuk. Qarbuĝ Puştesi’niñ şimālının Cūdek kéntiniñ ayaĝı

(3) bile İlan Otını tuşlap tépredük. Yolda barurda Qanber ‘Alī ve Qāsım Bég bile

(4) at tartıştuk. Méniñ atım ötti. Anıñ atınıñ qalĝanını baqar ĥayāl qılıp

(5) qay[ta]rıldım. Teng buşup ékendür. Éger évrüldi. Başım bile yerge yıqıldım.

Egerçi

(6) uşol zamān qopup atlandım, velī ‘aqlım aĝşāmĝaça qarārıĝa kélmedi. Bu ‘ālemde

(7) ötken vaqāyi’ tüş ve ĥayāl dék kzümge ve kñlümge körünür

(8) ve kéçer édi.

(9) Kéç namāz-ı dīĝer İlan Otıda tüşüp at öltürüp étini şişlep kebāb

- (10)qılıp atnı lahza [t]indürüp atlanduk. Tañdın burunraq Hālīliyye kəntige
- (11)kəlip tüştük. Hālīliyedin Dizək kəlildi. Ol fursatta Dizək'te Hāfız Muḥammed Bég
- (12)Dulday'nın oğlu Tāhir Dulday édi. Sémiz etler ve meyde etmekler erzān,
- (13)çüçük qavunlar ve yahşı üzümler ferāvān, andaq 'usrettin mundaq erzānlıq
- (14)- [qa] ve andaq beliyettin mundaq amānlıqqa kəldük.
- (15) (Beyt): Vehm ü 'usrattın amānī taptuk
- (16)Yañı cān tāze cihānī taptuk.
- (17) Ölüm dağdağası ḥāṭirdin ref' bolup açlıq
- [96a]
- (1) şiddeti éldin def'
- (2)boldı. 'Umrumuzda munça ferāğat qılmaydur édük. Müddetü'l- 'umramānlıq u erzān-
- (3) lıq qadrını munça bilmeydür édük. 'İşret 'usrattın soñ, ferāğat meşāqqattın
- (4) kəyin lezzatlıqraq ve yahşıraq körünür. Tört bés nevbet uşmundaq şiddettin
- (5) rāḥatqa ve meşāqqattın ferāğatqa muntaqıl boluptur. Evvelki nevbet bu édi. Mundaq
- (6) düşman belāsıdın ve açlıq ibtilā'sıdın ḥalāş bolup amānlıq rāḥatığa ve
- (7) erzānlıq ferāğatığa yetiştük.
- (8) Üç tört kün Dizək'teistirāḥat qılduk. Andın soñ Ura Tepe sarı 'azīmet
- (9)qılduk. Peşāğar bir néme yoldın qaçasraqtur. Çün müddetī anda bolup édim ötüp

(10)barurda barıp anı seyr qıldım. Peşāgar'nıñ qurğanıda Atun kim müddet-i medīd édi

(11)méniñ anam hanımğa mülāzemet qılur édi, bu nevbet ulaqsızlıqtın Semerqand'ta

(12)qalıp édi, uçray tüşti. Körüştüm, sordum; Semerqand'dın bu yerge yayaq kélip-

(13) tür. Méniñ anam hanımınñ siñil Hüb Nigār Hanım 'ālem-i fānīni vedā' qılğan

(14)ékendür. Ura Teped[e]hanımğa ve maña eşittürdiler. Méniñ atamnıñ anası hem

(15)Andicānda fevt

[96b]

(1) qılğan ékendür. Anı hem munda eşittürdiler.

(2) Hanım, han babam şunqar bolğalı anaları inileri siñilleri né kim Şāh

(3) Bégim ve Sulţān Maḥmūd Han ve Sulţān Nigār Hanım ve Devlet Sulţān Hānım bolğay-

(4) lar körmeydürler édi. Mufāreqat imtidādı on üç on dört yılga

(5) tartıp édi. Bu tuqqan[lar]nı körgeli Taşkend'ge müteveccih boldılar.

(6) Mén Muḥāmməd Hüseyn Mīrzā bile sözleşip Ura Tepe [ként]leridin

(7) Dıḥket dégen yerde qışlamaq boldum. Barıp uruqnı Dıḥket'te qoyup bir néçe

(8) kündin soñ Şāh Bégim'ni ve han dadamnı ve uruq qayaşnı körgeli mén hem

(9) Taşkend 'āzīmeti qıldım. Barıp Şāh Bégim ve han dadamğa mülāzemet qılıp bir néçe

(10) kün anda boldum. Méniñ anamnıñ tuqqan égeçisi Mihr Nigār Hanım hem Semerqand'

(11) din kældiler. Méniñ anam hanım bī-ḥuzūr boldılar. Ḥaylī yaman bī-ḥuzūrluq édi.

(12) Muḥkem muḥāṭara ötkerdiler.

(13) Ḥazret-i Ḥāceke Ḥāce Semerqand' dın çıqıp kélip Farkatta olturup

(14) édiler. Farqatqa barıp Ḥāceni kördüm. Ümīd-vār édim kim han dadam ri'āyet ü

(15) 'ināyet maqāmıda bolup vilāyet ü Fergāna bérgeyler. Ura Tepeni va'de qıldılar.

Muḥammed

(16) Ḥüseyn Mīrzā

[97a]

(1) bérmedi. Bilmen özlükidin bérmedi mü, yā yuqqarıdın işāret

(2) boldı mı?

(3) Néçe kündin kéyin Dıḥket [ke kældim Dıḥket] Ura Tepe'niñ küh-pāye ként-

(4) leridindür, uluq tağniñ tüpide tüşüptür. Bu tağdın ötker Masihā bolur.

(5) Éli, egerçi Şart ve dihnişīndür, velī etrāk dék gele ve ramalıq éllerdür.

(6) Dıḥket'niñ qoyını qırq miñ çınarlar édi. Bu kénkte re'āyāniñ üylerige

(7) tüştük. Mén bir kalāntarīniñ üyige tüştüm. Qarı kişi édi. Altmış yetmişde

(8) bar édi, velī anası henüz bar édi. Ḥaylī 'umr tapqan ḥatun édi. [Yüz] on

(9) bir yaşta édi. Témür Bég Hindūstan'ğa kirgende bu ḥatunniñ uruq qayaşıdın

(10) biri ol çerigge barıp ékendür. Ol ḥātırıda bar édi. Ḥikāyet qılur édi. Bir

(11) Dıḥket'te uşbu ḥatunniñ özidin tuqqan ve nebīre ve qız nebīre ve nebīre-i nebīre

(12) toqqan altı kişi ḥāzır édi. Ölgenleri bile éki yüz ḥisāb qılurlar édi.

(13) Nebiresiniñ nebiresi bir yigit yégirme béş yégirme altı yaşar qapqara saqal-

(14) lıq yigit édi.

(15) Dıhket'te ékende Dıhket'niñ gird ü nevāhīsidağı tağlarını hemīşe yayaq

(16) yürüp seyr qılur édim. Ekşer yalañ ayaq

[97b]

(1) yürür édim. Yalañ ayaq köp

(2) yürügendin ayaqlar andaq bolup édi kim tağ u taş tefāvüd qılmas édi.

(3) Uşol seyr eşnāsıda bir kün namāz-ı dīger bile namāz-ı şām arasında bir inçke

(4) nāmuşahhaş yol bile bir uy tüşüp baradur édi. Mén dédim kim “Bu yol qayangā

(5) barur éken? Uyğa köz salıñ. Uynı éttürmēñ tā yolınıñ qaysarı çīqārı

(6) ma‘lūm bolğay.” H̄āce Esadullāh zirāfetī qıldı, dédi kim “Gāv gum şavad, çī kār

(7) kunīm?”

(8) Uşbu qış sipāhīlerdin ba‘zısı biziñ bile qazaqlıqlarda yürüy

(9) almay Andicān'ğa barmaqqa ruşat tilediler. Qāsım Bég mübālağalar bile ‘arzğa

(10) yétkürdi kim “Çün bu kişi baradur, Cihāngīr Mīrzā'ğa maşşūsāne öz

(11) kéygeniñizni yiberiñ.” Bir as bōrkümni yiberdim. Qāsım Bég yana mübālağa qıldı kim

(12) “Tenbel'ğa hem bir néme yiberseñiz né bolğay? ” Egerçi rāzī émes édim, Qāsım Bég'

(13) niñ mübālağası cihetidin Noyan Kōkeldaş'niñ bir uluq yassı qılıçını kim

(14) Semerqand'ta özi üçün yasatıp édi, Tenbel'ğa yiberildi. Méniñ başımğa téggen

(15)qılıç uşbu qılıç oq édi, néçük kim kélür yılınıñ veqāyi'ide mezkūr

(16)bolğusıdur.

(17)Néçe kündin soñ méniñ uluğ anam Ésen Devlet

[98a]

(1) Bégim, kim mén

(2) Semerqand'dın çıqqanda qalıp édiler, Semerqand'ta qalğan köç uruq u aç u aruq

(3) bile kældiler. Uşbu qış ortasında Şaybaq Han, Hocend Suyı'nı muz bile kéçip Şäh-

(4) ruhiyye ve Bīş-Ként nevāhīsini çaptı. Haber kélgeç kişimizniñ azlıqığa

(5) baqmay çapa atlanduq. Hocendniñ qoyıǵı kéntleri Heşt Yek toǵrısı bile

(6) müteveccih bolduk. Muħkem zarb savuq édi. Bu nevāhīde Hā-Derviş yeli öksümes,

(7) hemīşe tund qopar. Ol mertebede savuq édük kim uşol éki üç künd[e] éki

(8) üç kişi bu arada savuqnıñ şiddetidin ölüp édi. Maña ğuslğa ihtiyāc édi.

(9) Bir arıq suyıda kim yaqaları t[amā]m muz toñup édi, ortası sunıñ

(10) tezliki cihetidin yaħ bağlamaydur édi, bu suğa kirip ğusl qıldım.

(11) On altı qatla suğa çomdum. Sunıñ savuqluǵı haylī te'sīr qıldı.

(12) Tañlası Hocend Suyı'nı Hāşlar toǵrısındın muz üstidin öttük. Su-

(13)dın ötüp tün qatıp Bīş-Ként'ke kældük. Şaybaq Han ğod Şähruhiyye nevāhī-

(14) sini oq çapıp yangandur. Ol furşatta Bīş-Ként Mollā Haydar'nıñ oǵlı 'Abdul

(15) Mennān'da édi. 'Abdul Mennān'dın kiçikrek mü'min atlıq bir yaramas ve perīshān oğlı

(16) mén Semerqand'ta ékende méniñ qaşımğa kélip édi. Fi'l-cümle ri'āyet qılıp édim.

(17) Bilmen Noya[n] Kókeldaş Semerqand-

[98b]

(1) -ta anıñ bile né tavr yaman ma'āş qılır.

(2) Bu kün bérgüçikīne saħlap ékendür. Özbek çapğunçısınıñ yanılğan

(3) haberi kélgeç ħan qaşığa kişi yiberip Bīş-Ként'tin köçüp Āhengerān ként-

(4) leride üç tört kün tevaqquf qılduk. Semerqand'dağı āşnālıq bile Mollā Ĥaydar'nıñ oğlı mü'min Noyan Kókeldaş'nı ve

(5) Aħmed Qāsım'nıyana ba'zılarnı ağızlağalı çarlar. Mén kim Bīş-Ként'tin

(6) köçtüm, bu cem' Bīş-Ként'te qaldılar. Bu cemā'atqa bir cer yaqasıda şöħbet

(7) bérür. Biz kélip Āhengerān kéntleridin Sām Sīrek dégen kéntke tüştük.

(8) Tañlası ħaber kélidi kim Noyan Kókeldaş cardın mestlıqda yıqılıp ölüptür.

(9) Ĥaq Nazar'nı, kim Noyan'nıñ tuqqan Tağayī'si édi, yana bir cem' bile yiberildi.

(10) Barıp Noyan'nıñ yıqılğan yerlerni ihtiyāt qılıp Noyan'nı Bīş-Ként'te tofrağ-

(11) qa tapşurup kældiler. Bular şöħbet tutqan yerdin bir oq atımı bülend cer-

(12) niñ astıda Noyan'nıñ ölügini tapıpturlar. Ba'zığa gümān boldı kim Semerqand'

(13) daqı kīneni saħlab Mu'min Noyan'ğa qaşd qıldı. Taħqīqini kişi bilmedi. Maña

(14) ġarīb te'sīr qıldı. Kem kişiniñ fevtiğa munça müte'essir bolup édim. Bir hafta

(15)on küngeçe hemîşe

[99a]

(1) yıǵlar édim. Fevtniñ tārīhi “ fevt şod Noyan”

(2)tapıldı. Néçe kündin soñ yanıp Dıhket’ke kélđim.

(3) Yaz bola Şaybaq Hın’nıñ Ura Tepe üstige kélür haberi boldı.

(4) Dıhket tüz yer üçün Āb-Bürden dabanı bile Masihā Kūhistān’ıǵa aştuk.

(5) Masihā’nıñ qoyıǵı kenti Āb-Bürden’dür. Bu Āb-Bürden’din qoyıraq bir çeşme

(6) tüşüptür. Bu çeşme başıda mezārīdür. Uşbu çeşmedin yuqqarı Masihā

(7) dāhilīdür. Qoyı Pelǵar’ǵa ta‘alluqtur. Uşbu çeşme başıda çeşme yaqasıdaǵı

(8) taşıda qazıp bu üç beytni şebt éttim: Şunūdam ki Cemşīd-i ferruḡ-sirişt be serçeşme-ī bar be sengi niwişt:

(9) “Barın çeşme çün mā besī dem zadand bireftend tā çeşm berhem zedend.

(10)Giriftim ‘ālem be merdī vü zor velīkin naburdīm be ḡod be gor.”

(11)Ol Kūhistān’da bu resmdür kim taşqa qazıp ebyāt u némeler bitirler. Uşbu

(12)Masihā ékende Mollā Hicrī şā’ir, Hışār tarafıdın kélip mülāzemet qıldı.

(13)Bu maṭla’nı uşol eyyāmda aytıp édim:

(14)Tekellūf her néçe şūret[te] bolsa andın artuq sēn

(15) Sēni cān dērler, ammā bī-tekellūf cāndın artuq sēn.

(16)Şaybaq Hın Ura Tepe’niñ gird ü nevāḡīsıǵa kélip bir pāre buzuqçılıq

(17)qılıp yandı. Şaybaq Hın Ura Tepe’niñ

[99b]

(1) üstide ékende kişimizniñ

(2)azlıǵıǵa ve yaraqsızlıǵıǵa baqmay Masiḥā' da uruqnı qoyup Āb-Bürden

(3)dabanıdın aşıp Dıḥket nevāḥīsıǵa kældük kim kéçe érte yavuuq sıǵınıp qapu-

(4)ǵa kélgen işni taqşır qılmaǵaybiz. Şaybaq Ḥan bat oq yandı. Yana daban aşıp

(5)Masiḥā'ǵa kældük.

(6)Ḥāṭırǵa kéçti kim “Mundaq taǵdın taǵqa alaḥan ve alaman vilāyetimiz yoq

(7)yerimiz yoq yürümek bī-taqrībdür. Ḥan qaşıǵa Taşkend'ge oq baralıñ.”

(8) Qāsım Bég bu yürümekke rızā bolmadı. Qara Bulaq'ta üç tört Moǵul'nı zabt u

(9) siyāset üçün óltürüp édi, néçük kim mezkūr boldı ġālibā uşol

(10) cihetidin barmaqqa tereddüd qıldı. Her néçe mübālaǵa qıldıq, bolmadı. Aǵa ini
ve tavābi' ü

(11) lavāḥıqı bile Ḥiṣār'ǵa tarttı. Biz Āb-Bürden kōteli bile aşıp Ḥan qaşıǵa
Taşkend'

(12) ge müteveccih bolduk.

(13) Uşbu eyyāmda Tenbel çerig tartıp Āhengerān cölgesige kıldı. Çerig üstide

(14) Muḥammed Duǵlat, kim Muḥammed Ḥiṣārī'ǵa meşhūr édi, yana inisi Sulṭān
Ḥüseyn

Duǵlat

(15) Qanber 'Alī Sallāḥ müttelik bolup Tenbel'ǵa qaşd qılurlar. Bu mühimni Tenbel
ser

bérgen-

(16)geç tura almadılar. H̄an qaşığı qaçıp kældiler.

(17)Bizge qurbān édi Şāhruhiyye'de boldı. Bī-tevaqquf ötüp H̄an qaşığı Taşkend'ke

(18) bardım. Bu rubā'ī[ni] aytıp édim. Ma'mūl qāfiyeside tereddüdüm bar édi. Ol

(19) maħalda şî'r

[100a]

(1) muştalahātığa munça tebbu' qılmaydur édim. H̄an hoş-ṭab' kişi

(2)édi. Şî'r aytur édi, egerçi ser [ü se]mānlıg ğazalī kemraq édi. Bu rubā'īni

(3)H̄an'ğa ötkerip tereddüdümni 'arz qıldım. Köñül yaqqu dék şāfī cevāb tapmadım.

(4)Gālibā şî'r muştalahātığa kemraq tebbu' qılğandurlar. Ol bu durur:

(5) Yād étmes émiş kişini miħnette kişi.

(6) Şād etmes émiş köñülni ğurbette kişi.

(7) Köñlüm bu ğarīblıqda şād olmadı hīç.

(8) Ğurbette sévünmes érmış elbette kişi.

(9)Soñra ma'lūm boldı kim Türkī lafzıda maħal iqtizāsı bile tā ve dāl yana ğayn

(10)ve qaf ve qaf birbirleri bile mübeddel bolurlar émiş.

(11) Bir néçe kündin soñ Tenbel Ura Tepe'niñüstige keldi. Bu ğaber kélgeç

(12) H̄an Taşkend'din çerig atlandı. Bīş-Ként bile Sām Sīrek'niñ arasında baranğar u

(13) cavanğar yasal yasap dīm kördile[r]. Moğul destūr bile tuğçadılar. H̄an

(14) attın tüşti. Toquz tuğnı H̄an'niñ allıda turguzup bir Moğul bir uynıñ

(15) orta éligige bir uzun aq bözni bağlap éligige tutuptur. Yana üç parça uzun

(16) bözni üç tuğniñ qotasıdın qoyıraq bağlap tuğniñ yıǵaçınıñ

(17) astıdın alıp kéltürüp bir bözniñ ucını han basıp turdı. Yana bir

(18) tuğqa bağlağan bözniñ uçını mén basıp turdum. Yana bir bözniñ uçını

(19) Sultān Muḥammed Ḥātīke.

[100b]

(1) Ol Moǵul böz bağlağan uynıñ orta éligini

(2) éligige alıp Moǵulça némeler dép tuğqa baqıp işāret qıladur. Han ve tamām

(3) turǵanlar tuğ sarıǵa qımızlar saçadurlar. Tamām nefırlerni ve naqqārelerni bir

(4) yolu çaladurlar. Bolǵan yasalda turǵan çerig éli bir yolu süren saladurlar.

(5) Üç nevbet Uşmundaq qıladurlar. Andın soñ atlanıp süren salıp Uşmunça

(6) çerig devrin çapadurlar.

(7) Moǵul arasında Çengiz Han'niñ tüzüki ḥālāǵaça Çengiz Han yasap

(8) qoyǵan dék oqtur: baranǵar baranǵar, cavanǵar cavanǵar, ğol ğol, ebā 'anced yerlig yeride

(9) oq turar. Baranǵar bile cavanǵarda her kimniñ i'tibārı köprektür, uç sarıraq

(10) turarlar. Baranǵarda Çıras bile Bégçik uruǵınıñ hemīşe uçqa çıqmaq

(11) telāşları bar. Ol furşatta Çıras'niñ tümen bégisi Qaşqa Maḥmūd édi.

(12) Ḥaylī merdāne yigit édi. Bégçik tümeniniñ, kim "tümen"ge oq meşhürdur, tümen

(13) bégisi Eyyüb Ya'qūb édi. Uçqa çıqmaq üçün uruşılar. Birbirlerige qılıç-

(14)lar suǵuruştılar. Āhır ġālibā mundaq qarār taptı kim çerǵede birisi

(15)yuqqa[rı] turǵay yasalda yana biri uqqa çıqqay. Tañlasıǵa Sām Sīrek nevāhīsini çerǵe salıp avladılar. Kélip Tūrek Çārbāǵı'ǵa tūşıldı.

[101a]

(1) Evvel ġazelī kim tükettim uşbu kün uşbu yurtta

(2)tükettim. Ol tükengen ġazel budur:

(3)Cānımdın özge yār-ı vefādār tapmadım.

(4)Köñlümdin özge maħrem-i esrār tapmadım.

(5)Altı beytdür.

(6)Mundın soñ her ġazel kim tükendi uşol tertīb bile oq bitildi. Mundın

(7)küç-ber-küç Hocend Deryāsı'nıñ yaqasıǵa kældiler. Bir kün seyr tarīqı bile su-

(8)dın ötüp aş bişürüp yigitlerni ve çehrelerni şūhluqqa salduk. Uşbu

(9)kün méniñ tekbendimniñaltun qullābını uǵurladılar. Tañlası'ǵa oq

(10) Hān Qulı Beyān Qulı bile Sulţān Muħammed Veys qaçıp Tenbel'ǵa bardılar.

Barçaǵa

gümā[n]

(11) boldı kim bu ġareket bulardın şādır boluptur, egerçi taħqīq bolmadı. Aħmed

Qāsım

(12) Kūhber hem icāzet tilep Ura Tepe'ge bardı. Ol hem uşbu bargan bile kélmedi.

Tenbel'

(13) ǵa bardı.

(14) [Vaqāyi‘-i sene-i şimān u tis‘a-mie]

(15) Hänniñ bu yürüşü bī-fāyideraq yürüş édi. Qurğan almaq ve yağı basmaq

(16) yoq bardılar kældiler. Bu müddette kim Taşkend’de édim haylī qallāşlıq ve h̄‘ārlıq

(17) tartıldı. Vilāyetyoq, vilāyet ümīd-vārlıqı yoq. Nöker ekşer tarqadı. Ma‘dūdī kim

(18) qalıp édi qallāşlıqtın méninñ bile yürüy almas édiler. Hān dadamnıñ

(19) eşkige barsam gāhī bir kişi bile gāhī éki kişi bile barur édim, velī yahşı-

(20) lıqı bu édi kim yat émes édiler, tuqqan édiler.

[101b]

(1) Hān dadamğa

(2) kör[ü]niş qılıp Şāh Bégim qaşığığa kélür édim. Öz üyim dék baş yalañ

(3) ayaq yalañ kirer édim. Āhır mundaq ser-gerdānlıqtın ve bu nev‘ bī-hānumānlıqtın

(4) canga yéttim.

(5) Dédim kim “Mundaq duşvārlıq bile tirilgünçe baş alıp étsem yahşı, bu nev‘

(6) h̄‘ārlıq u zārlıq bile él bilgünçe ayaqım yétkençe kétsem yahşı.” Hıṭāy’ğa

(7) barmaqı cizm qılıp baş alıp kétmekke ‘azm qıldım. Kiçiklikdin beri

(8) Hıṭāy sarığı hevesim bar édi, velī salṭanat u ‘alāyıq cihetidin müyesser bolmas

(9) édi. Salṭanat ḥod bardı. Anam [hem] analarığa inileriğa qoşuldılar. Seyr

(10) mevāni‘i ref‘ boldı. Ol dağadağalar def‘ boldı.

(11) H̄‘āce Ebū’lmeķārim’niñ tavassuṭı bile bu sözni arağa saldım kim Şaybaq Hān

- (12)dék gānīm peydā boluptur. Munıñ zararı Türk'ke ve Moğul'ğa müsāvīdür.
- (13)Munıñ fikrini hālālıqta kim ulusnı henüz yahşı basmaydur ve köp ulğaymaydur
- (14)qılmaqlıq vācibtür, néçük kim déptürler:
- (15)İmrüz bikuş çü mitüvān guşt. Āteş çü bülend şod cihān soht.
- (16)Mezār ki zih kuned gümān rā. Düşmen çu [ba] tır mitüvān doht.
- (17)Kiçik Hān dadam hem yégirme tört yégirme bés yıldur kim mülāqāt
- (18) qılmaydurlar. Mén hem alarnı körgen émesmén. Bola alğay mu kim mén
- (19) barsam hem Kiçik Hān dadamni körsem hem mülāqāt qılmaqqa vāsıta vü sâ'ī
- (20) bolsam? Ğarazım bu édi kim bu bahāne bile bu aradın

[102a]

- (1) çıqsam, Moğulistān ve
- (2) Tırfān'ğa bargānda hōd hıç māna'ī u dağdağa qalmas. Öz cilavım özümniñ
- (3) éligide bolur. Bu hayālımdın hıç kişi şāhib vuqūf émes édi.
- (4) Kişini şāhib vuqūf hem qılıp bolmas édi né cihettin kim anamğa hōd mümkin
- (5)émes édi kim mundaq sözlerni ayta bolğay.
- (6) Yana bir néçe uluğ kiçik kim gird u gūşāmda bolurlar édi, özge ümīdvārılıq-
- (7) lar [bile] meñe érişip ser-gerdānlıq tartıp yürürler. Alarğa hem
- (8) mundaq sözlerni aytmaqnıñ hıç luğfı yoq édi. Hı'āce Ebu'lmeķārim Şāh
- (9) Bégim'ge ve hān dadamğa bu sözni aytqaçalardın rızānı fehm bolur. Yana
- (10) hātırlarığa kéçer kim ri'āyet tapmağandın meger ruhsat tileydürmén.Bu cihettin

(11)nāmūs qılıp ruḥṣatta andaq te’emmül qıldılar.

(12) Uşbu fursatta kiçik [Ḥan] dadamdın bir kişi kélđi kim taḥqīq

(13) Kiçik Ḥan kéledür. Bu ḥayāl hem bolmadı. Yana bir kişi kélip Kiçik Ḥan’

(14) nıñ yaqın yétkeniniñ ḥaberini aytqaç Şāh Bégim ve Kiçik Ḥan dadamnıñ

(15)siñilleri Sulṭān Nigār Ḥanım ve Devlet Sulṭān Ḥanım ve mén ve

SulṭānMuḥammed

(16)Ḥātīke ve Mīrzā Ḥan barça Kiçik Ḥan dadamğa utru çıqtuk. Taşkend bile Sayrām-

(17)nıñ arasıda Yağa dégen ként ve yana bir néçe kéntkineler bar. İbrāhim Ata ve

(18)İşḥāq Ata’nıñ qabrı andadur. Bu kéntlergeçe barıldı.

(19)Kiçik Ḥan dadamnıñ bu zamān kélürini

[102b]

(1) taḥqīq bilmey ḥālī zihn

(2)sur‘at bile atlanıp édim. Biyikbār Ḥan uçray oq tüştiler. İlgeri yürüdüm.

(3)Mén tüşkende oq Kiçik Ḥan dadam vāqıf boldı. Ḥaylī iztırābta

(4)boldı gālibā andaq ḥayāl bar ékendür kim bir yerde tüşüp oturup méniñ bile

(5)ta‘zīm bile körüşkeyler. Yavuq yetişip tüştüm. Maḥal ol ṭāqat qılmadı.

(6)Yüküngüçe fursat hem bolmadı. Yükünüp barıp körüştüm. İztırāb u infi‘ālda

(7)bolup fi‘l-ḥāl Sulṭān Sa‘īd Ḥan bile Baba Ḥan Sulṭān’ını buyurdılar kim

(8)tüşüp méniñ bile yükünüp körüşkeyler.Ḥannıñ oğlanlarídın uşbu éki

- (9)sultān oq k elip  edi. On  u  on t rt yaŗta bolǵaylar  edi. Bu sultānlar
- (10)bile k r ŗ p atlanıp Őāh B gim qaŗıǵa k ld k.[Ki ik H n dadam, Őāh B gim ’ni
- (11)ve h nımlarını k r p k r ŗ p]olturup  tken k  ken keyfiyyet  
- (12)h l ttın yarım k  ege e olturup aytıŗtılar.
- (13)Tanlası Ki ik H n dadam maŗa Moǵul a resmliq baŗ ayaq ve qorını ve
- (14) gerlig h ŗŗa atını ‘in yet qıldı. Meft lluq Moǵul  b rk ve san ma
- (15)tikken H ŗ y  aŗlas ton ve H ŗ y  qor burunqı resmliq taŗı  antayı bile.
- (16) antaynı sol sarı yana    t rt n me h tun kiŗiniŗ yaqasıǵa asar
- (17) ‘anbard n ve har ŗası d k n meler asıpturlar. Oŗ sarı hem uŗmundaq
- (18)   t rt n me asıpturlar.
- (19)Ol yerdin Taŗkend sarı m teveccih boldılar

[103a]

- (1) Uluǵ H n dadam hem Taŗkend’
- (2) din    t rt yıǵa  yol utru  ıqıp k ldi. Bir yerde Ő m y neler tikip Uluǵ
- (3) H n olturdi. Ki ik H n r -be-r dın k led r  di. Yavuq y tke  h nıŗ
- (4) sol qolı bile keyindin  vr l p k lip h nıŗ allıda t ŗ p k ldi.
- (5) K r ŗ r yerge yetiŗip toquz qatla y k n p k lip k r ŗti. Uluǵ H n hem
- (6) Ki ik H n yaqın y tke  qopup k r ŗtiler.  alebe qu ŗ p turdılar. Yanganda
- (7) hem Ki ik H n toquz qatla y k ndi. Tartıq tartqanda hem qalın y k ndi. Andın
- (8) soŗ k lip olturdılar.

- (9) Kiçik Hān'nıñ kişileri tamām Moğulça yasatıp édiler. Moğulça
- (10)börkler, Hıṭāyī atlas ve sançma tikken tonlar ve Moğulça yeşil sağırlıq
- (11)saqdaqlar ve égerler ve Moğulī atlar ve ṭavrī ğayr-ı muqarrer zīb bile kélđi.
- (12)Kiçik Hān azraq kişi bile kélip édi, miñdin köprek, éki miñ-
- (13)din azraq bolğay édi.
- (14)Kiçik Hān dadam ğarīb eṭvā[r]lıq kişi édi. Qılıçıǵa muḥkem érklig ve
- (15)merdāne kişi édi. Bu esliḥadın qılıçqa köprek mü'taqid édi. Dér édi kim şeşper
- (16)ve piyāzī ve kīstan ve teberzīn ve baltu kim bar tégse bir yeri kārgerdür. Qılıç eger
- (17)tégse baştın ayağı kārgerdür. Késér qılıçını hergiz özidin ayırmas édi,
- (18)yā belide édi

[103b]

- (1) ya éligige. Yaqa yerde ulğayǵan üçün bir néme rüstā'ıraq
- (2) duruştǵüyraq édi. Uşbu Moğulça zīb bile kim mezkūr boldı. Kiçik Hān
- (3)dadam bile kélđim. H̄āce Ebū'Imekārim Uluğ Hān dadam bile édi. Méni tanımaydur.
- (4)Soruptur kim “Bular qaysı sulṭāndur?” Aytqandın soñ tanıptur.
- (5) Taşkend'ge kélip bat oq Sulṭān Aḥmed Tenbel'niñ üstige Andicān'ǵa çerig
- (6) tarttılar. Kendīrlīk dabanınıñ yolu bile müteveccih boldılar. Āhengerān cölgesi yéte

- (7) Kiçik Hân'ını ve mēni ilgerirek ayırdılar. Daban'dın aşıp Zeberqān Kernān nevhāi-
- (8) side [éki hân qatıldılar Kernān nevhāiside] bir kün dīm kördiler. Çerig-
- (9) lerini otuz miñ kişi çınadılar. İlgeridin haber kéle başladı kim Tenbel hem
- (10) çerigini yığıp Ah̄sī'ğa kéliptür. Hānla[r] meşveret qılıp rā'yalarımıña
- (11) qarār taptı kim maña bir pāre çerig qoşqaylar. Hocend Suyı'nı ötüp Oş ve
- (12) Özkend sarı barıp arqasığa évrülgeymén. Sözni muña qoyup Eyyüb
- (13) Béğçik'ni tümeni bile, Cān Hāsan Bārīn'ını, Bārīnları bile, Muḥammed H̄iṣārī
- (14) Duğlat'ını, Sulṭān H̄üseyn Duğlat'ını, Sulṭān Aḥmed Mīrzā-yı Duğlat'ını, özilerini
- (15) Duğlat tümeni bularda émes édi Qanber 'Alī'ni, Sarığbaş Mīrzā İtārcīni
- (16) çerig daruğası qılıp maña qoştılar. Kernān'dın hānlardın ayrılıp Sekān (?) nevhāisidin Hocend Suyı'nı sal
- (17) bile kéçip H̄ūqān

[104a]

- (1) Orçını bile ötüp Qabā'ını basturup Alayluq
- (2) Orçı'nı bile Oş üstige ilğaduk. Seḫer vaqtı Oş Qurğanı'ğa gāfilliq-
- (3) ta yetiştük. Oş éli çāre qıla almadılar. Oş'ını tapşurdılar. Bi'l-ṭab' vilāyet éli
- (4) bizni köp tiler érdiler. Tenbel'niñ qo[r]qunçıdın ve biziñ yıraqlığımızdın
- (5) çārelerin tapa almaslar édi. Oş'qa kélip kirgeç Andicān'niñ şarq u
- (6) cenūbıdağı tağ u tüz él ü ulusları tamām kirdiler. Özkend'niñ, kim

- (7) burun Fergāna'nın pāy-i tahtı ol ékendür, yahşı qurğanı bar. Serhad'ta vāqı'
(8) boluptur. Éli biziñ qulluğumızın qabūl qılıp kişi yiberip maña kirdiler.
(9) Néçe kündin soñ Margīnānlıq hem daruğasını urup qavlap maña
(10) kirdiler. Hocend Suyı'nın Andicān tarafıdaki qurğanlardın, bir Andicān'dın
(11) özge, tamām kirdiler. Bu eyyāmda, bā-vucūd kim mundaq [qurğanlar bizge kirdi
ve
(12) vilayette nundaq] şūr u fitne qāyim boldı, Tenbel henüz özige kéltürmey Ahsī
(13) bile Kernān aralığında atlıq yayaq çerigi bile hanlar bile rü-be-rü bolup özini şah
(14) u handek bile bérkitip oturup édi. Bir néçe nevbet ol tarafdın [ve bu
(15) tarafdın] azaglaq uruş muruş bolur, velī hıç cānibdin gālibiyet ve
(16) maglūbiyyet muşahhaş u ma,,lūm bolmas. Çün Andicān tarafıdaki él ü ulus
[104b]

- (1) ve qurğan u vilāyet ekşer maña kirdiler, Andicān'nın éli hem bi'l-ṭab' méni
(2) tiler édiler, velī çärelerin tapa almaslar édi.
(3) Hātırğa yétti kim bir kéçe Andicān'nın yavuğığa barıp kişi
(4) kivürüp h'āce vü erbābları bile sözleşsek, ihtimālī bar kim bizni bir
(5) tarafdın kivürgeyler. Bu hayāl bile Oş'dın atlanıp yarım kéçe Andicān'nın bir
(6) kürohıda Çihil Duhterān rü-be-rüyığa keldük. Qanber 'Alī Bég ve yana ba'zı
béglerni
(7) ilgerirek yiberildi kim inçkelik bile qurğanğa kişi kivürüp h'āce vü

(8) erbāb bile sözleşeyler. Biz bu bargān béglerniñ intişarıda at üstide oq

(9) turup édik.

(10) Ba‘zı örgüdemekte, ba‘zı h‘ābālūd. Kéçeniñ üç peheri bolğay édi.

(11) Bikbār řabl-i bāz üni ve süren çıqtı. Yağınñ köpini azını bilmey ğāfil ve

(12) uyquluq él bir yolı oq birbirge baqmay devrlep qaça bértiler. Mén élni

(13) téğünçe fırsat hem bolmadı. Yağı sarı oq yürüdüm. Mır řāh Qoçın, Baba řīrzād,

(14) Dost Nāşır meniñ bile oq téprediler. Biz tört kişidin özge cemī‘

(15) qaçmaqa öz oq yüz qoydılar. Azraqça yanıp édim kim bu durmağanlar oq

(16) qoyup süren salıp yetişip kédiler. Bir qaşğa atlıq kişi maña yaqın sığınıp

(17) kélidi. Atını oqladım. Yumalanıp bardı. Bir néme yanılğan dék

[105a]

(1) boldılar.

(2) Méniñ bile bolğan üç kişi dédiler kim “Qarangı kéçe yağınñ köpi azı

(3) ma‘lüm u muşahşāş émes. Bolğan çerig éli tamām kéttiler. Biz tört kişidin

(4) né miqdār mutazarrır bolğaylar? Barıp bu durmağan élge yétip uruşmaq kérek.”

Qatrap

(5) élge yétip urup qamçılāp her-çend qılıp él yığılmadı. Yana bu tört kişi

(6) bile yanıp oq qoyduk. Azraqça tohtadılar. Çün bir éki nevbet kördiler, biz üç

(7) dört kişi béş émesbiz, yana élni qavlaqqa ve tüşürmekke meşğül boldılar.

- (8) Uşbu destūr bile üç tört qatla barıp élni tıydım. Él tıyılmağaç yana uşbu üç
- (9) kişi bile yanıp oq qoyup ğanīmni yandurdum.
- (10) Éki üç kürühgeçe élni Hārābūk ve Bīšāmūn'nıñ rū-be-rūyıdağı puşte-
- (11) ğaçqa qavlay kældiler. puşteğa yétkende Muḥammed 'Alī Mübeşşir uçradı. Mén dédim
- (12)kim “ Bu az kişidür. Turup at salalıñ.” Turup at salduk. Érişe
- (13)turup qaldılar.
- (14)Perişān bolğan él, ol ʔarafdın yıgılıp kældiler. Ba'zı abdān abdān
- (15)yigitler uşbu darıḡan bile rāst Oş'qa barıpturlar. Bu keyfiyyet mundaq
- (16)ékendür kim Eyyüb Bégçik'niñ tümenidin bir néçe Moġul Oş'dın bizdin
- (17)ayrılıp qaralıqqa Andicān'niñ girdiġa kélgen ékendürler. Biziniñ çerigniñ
- (18)ġavġāsın éşitip inçkelik bile ilgerirek kélip ura[n]daşurlar.
- (19) Bu uran éki nev' bolur

[105b]

- (1) her qavm qavmnıñ néçük kim ba'zı qavm-
- (2) niñ uranı dürdānedür, ve ba'zınıñ toqqay, ba'zınıñ lülü, yana bir tamām
- (3) çerigge iş maḡalıda éki lafzını uran qoyarlar kim iş vaqtıda uçaşqanda
- (4) biribir lafını aytqanda yana biri ol ma'hūd lafzını aytqay tā bu ʔarıq bile él
- (5) yaġdın ayrılğay ve özini kişini yatdın farq qılğay. Ol yürüşte ma'hūd

(6) uran elfāzı “Taşkend” bile “Sayrām” édi. “Taşkend” dése “Sayrām” déyilgey, “Sayrām” dése

(7) “Taşkend”. Bu urandaşurda H̄āce Muḥammed ‘Alī ilgerirek ékendür. Moğullar “Taşkend

(8) Taşkend” dép kélürler. H̄āce Muḥammed ‘Alī sert kişi ıztırābta

(9) bolur. Muqābelede ol hem “Taşkend Taşkend” dér. Moğullar yağı kişisi ḥayāl qılıp

(10) süren ṭabl-i bāz çalıp oq qoyarlar. Uşbu ṭarīq ğalaṭ ğavgā bile

(11) turmap perīşān bolduk. Ol qılğan ḥayāl bolmadı. Yana yanıp Oş’qa kældük.

(12) Bés altı kündin soñ tağ u tüz ve diz ü qurğan maña rücū‘ qılğanıdın Tenbel

(13) ve tavābi‘i bī-dil ü bī-pāy bolup çerigi ve éli üçer törtertağqa ve tüzge qaça

(14) kiriştiler. Ba‘zı anıñ içidin kélgenler dédiler kim “Tenbel’niñ işi

(15) buz[u]lmaqqa yétiptür. Uşbu üç tórt künde taḥqīq buzulup yangusıdur.” Bu

(16) ḥaberler kélgeç Andicān üstige atlandıq. Andicān qurğanıda Tenbel’niñkiçik

(17) inisi Sulṭān Muḥammed Kelpük édi. Tutluq yolu bile kélip Andicān’niñ cenūb

(18) ṭarafıǵa H̄ākān’ǵa

[106a]

(1) namāz-ı peşīnde çapqun qoyıldı. Özüm hem çapğunçı-

(2) niñ kéyniçe yürüp Puşte-i ‘Ayşnıñ H̄ākān ṭarafıdağı dāmanasıǵa kældim.

(3) Qaravul’dın ḥaber kélidi kim Sulṭān Muḥammed Kelpük bolğan kişisi bile maḥalle

ü

- (4) bāgāttın taşqarı Puşte-i ‘Ayš’niñ dāmanasıǵa çıqıptur. Çapqunçı henüz
- (5) yığılmaydur édi. Çapqunçı’niñ yığılurıǵa baqmay bī-tevaqquf yaǵı sarı tez oq
- (6) tépredim. Kelpük’niñ kişisi béş yüzdin köprek bolǵay édi. Egerçi biziñ
- (7) kişimiz andın köprek édi, velī çerig éli çapqunǵa tarqap édi. Rū-be-rū bolǵan
- (8) maǵalda Uşmunça oq bolǵay éduk. Yasal u tertībni mülāhaza qılmay cilav-rīz oq
- (9) ğanīm sarı müteveccih bolduk. Yavuuq yétkeç tohtay almadı. Bir éki qılıç
- (10) alışǵunça hem bolmadı. Qaça bérdi. Kişisini Hākān Dervāzesi’niñ
- (11) yavuuqıǵaça tüşüre [tüşüre] bardılar. Yaǵını basıp maǵalleninñ yaqası
- (12) H̄āce Ketta’ǵa yétkende namāz-ı şām bolup édi. Tīz oq Dervāze’ǵa yéter
hayālīm bar
- (13) édi. Uluǵ qarı tecrübeliq béglér Nāşır Bég, Dost Bég’niñ atası,
- (14) Qanber ‘AlīBég ‘arżǵa yétkürdiler kim “ Kéç boluptur. Qarangı’da qurǵanǵa
yaqın sıǵınıp
- (15) barmaq bī-şavābdur. Kéyinrek tartıp tüşeliñ. Tañla né çäreleri bardur? Qurǵannı
bérürler.” Bu tecrübeliq béglerninñ sözige kirip maǵallātınñ yaqasıdın

[106b]

- (1) oq yanduq. Eger qurǵan eşikige barsaq ékendür, bī-şek ü
- (2) şübhe qurǵan éligge kirer ékendür.
- (3) Namāz-ı huften édi. Kélip Hākān arıqıdın ötüp Ribāt-ı Zevraq kénitiniñ
- (4) yanıǵa tüşüldi. Bā-vücüd kim Tenbel’niñ buzulup yanıp Andicān’ǵa kélür haberi
- (5) bar édi, bī-tecrübeliqdın ğafletī boldı. Hākān arıǵı dék bérk arıǵ- ul

- (6)niň yaqası bérkilip tüşmey arıgdın ötüp kélip Ribāţ-ı Zevraq kénti-
- (7) niň yanığa tüptüz yerge tüşüldi. Qaravyoq, çañdavul yoq, ğāfil yatılıp édi.
- (8) Taň başıda él çüçük uyquda édi kim Qanber ‘Alī Bég qatrap yétip
- (9) qıçqırıp aytı kim “Yağı yétti. Qopuň!” Uşmunça dép lahta tevaqquf qılmay öte
- (10) çıqtı, yanmadı. Mén hemîşe amānlıqda hem ton oq ve oq çıqarmay oq tekye qılır
- (11) édim. Qopqaç oq qılıç sağdaqnı bağlap fi‘l-hāl atlandım. Tuğçı tuğ
- (12) bağlağuça fursat bolmadı. Tuğnı éligige alıp oq atlandı. Yağı kéledürgen
- (13) sarı oq müteveccih bolduk. Ol atlanganda on on bés kişi hem-rāh édi. Bir oq
- (14) atımı kélip édük kim yağınıň çapqunçısığa yéttük. Bu hālette méniň bile
- (15)onça kişi bolğay édi. Ildam yürüp yétip oq qoyup ilgeriki kişisi-
- (16)ni alğan bile tépredük. Yana oq atımı qavlap barıp édük kim ğolığa yéttük.
- (17)Sulţān Aħmed Tenbel yüzçe çağlığ kişi bile

[107a]

- (1) tohtap turuptur.
- (2) Tenbel özi yana bir kişibile yasalıdın eşiklig törlüg ilgerirek “Ur! Ur!” dép
- (3) turuptur, velī éli ekşer yanlarını bérıp qaçay qaçmay dégen dék aytıp
- (4) turupturlar. Uşbu zamānda méniň bile üç kişi qalıp édi bir Dost Nāşır,
- (5) yana Mīrzā Qulı Kókeldaş, yana Kerīmdād Ĥudāydād Türkmen. Bir oq kim şestimde

(6)édi Tenbel’niñ dulğasıǵa oq attım. Yana saǵdaqqa élig élttim. H̄an dadam bir

(7)ser-sebz gūşe-gīr bérıp édi. Ol çıqdı. Taşlaǵalı hayfım kélđi. Yana saǵdaqqa

(8)salǵuça éki oq atqunça furşat boldı éken. Yana bir oqı hūnilep

(9)ilgerirek yürüdüm. Bu üç kişi hem kéyinrek qaldı.

(10)Utrumdaǵı éki kişidin biri kim Tenbel ékendür, ol hem ilgerirek

(11)yürüdi. Arada bir şährāh édi, mén bu sarıdın evvel ol sarıdın yolǵa kirip

(12)yolda rū-be-rū bolduk andaq kim méniñ oñ qolum yaǵı sarı, Tenbel’niñ oñ

(13)qolı biziñ sarı boldı. Tenbel’niñ bir keçimdin özge barça yaraǵı bar édi.

(14)Méniñ saǵdaq qılıçdın özge hīç yaraǵım yoq édi. Éligimdaǵı oq bile

(15)qalqan[ını]ǵarbiçisiǵa kükley attım. Uşbu hālette oñ [bu]tumǵa

(16)şibe oqı bile ötker[e]attılar. Başımda dulǵa bórki édi. Tenbel başımǵa çaptı.

(17) Başım qılıç zərbıdın gūruht

[107b]

(1) boldı. Bā-vücūd kim dulǵa bórkininñ

(2)bir tārı késilmedi, başımǵa haylī yara boldı. Qılıçnı baldaǵlamaydur

(3)édim, qınıda édi. Qılıç suǵurǵuça furşat bolmadı. Qalın düşmen içide yeqe vū

(4)yalǵuz qaldım. Turar maħal émes édi. Cila[v]nı yandurdım. Yana bir qılıç hem

(5)oqlarımǵa tüşüptür. Yéti sekiz qadem yanıp édim kim yayaq üç kişi maħa

(6)qatıldı. Méndin soñra Tenbel Dost Nāşır’ǵa hem qılıç salǵandur. Bir nişānǵa atımı

(7) keynimizçe kældiler.

- (8)Hākān arıqı uluğ şāhcüydur, ve çuqur aqar. Her yeridin kēçip bolmas.
- (9)tēnri rāst kēltürdi, bu arıǵnıñ bir güzeriǵa toptoǵrı oq kēldük. Arıq-
- (10)dın kēçkeç Dost Nāşır’niñ atı za’ıfraq édi, yıqıldı. Tur[u]p anı
- (11)atlanturup Hırābük bile Fergāna’nıñ aralıqıdaqı puşte bile Oş sarı
- (12)barduk. Bu puşteǵa çıqqan maħalda Mezīd Taǵayī kēlip qatıldı. Anıñ hem oñ
- (13)ayaqıǵa tizidin qoyraq oq tēgiptür. Egerçi öte çıqmaydur édi, velī Oş’
- (14)qa bisyār teşvīş bile kēldi. Méniñ ābādān kişilerimni tüşürdiler. Nāşır Bég,
- (15) Muħammed , ‘Alī Mübeşşir, H̄āce Muħammed ‘Alī, H̄üsrev Kōkeldaş, Nu’ mān
- Çehremunda tüşti-
- (16)ler, yana hem yigit yelenđin ħaylī kişi tüşti.
- (17)Ĥanlar Tenbel’niñ[soñıça]oq kēlip Andicān’niñ nevāħīsıǵa tüşti-
- (18)ler. Uluğ Ĥan qoruǵnıñ yanıd[a],

[108a]

- (1) méniñ uluğ anam Ésen Devlet Bégim’
- (2)niñ bāǵıǵa, kim Qoş Tegirmen’ge mevsümdur, tüşti. Kiçik Ĥan, Baba Tevekkel
- (3)Lengeri’niñ yavuuǵıǵa tüşti. Éki kündin soñ Oş’dın kēldim. Uluğ Ĥan’
- (4)nı Qoş Tegirmen’de kördüm. Ĥannı körgen zamān oq maña kergen yerlerni
- (5)Kiçik Ĥan’ǵa bērdiler. Maña mundaq ‘uzr ayttılar kim Şaybaq Ĥan dék ġanīm
- (6) Semerqand dék şehrni alıp ulǵayıp baradur. Uşbu maşlahat üçün Kiçik Ĥan’
- (7) nı né yerdin kēltürüptürler. Munda yeri yoq, ol vilāyetleri yıraq. Ĥocend Deryāsı’

- (8) niñ cenūbı Andicān başlıq vilāyetlerni Kiçik [Ḥan'ğa]bérme kerek
- (9) kim anda yurtlanğay. Ḥocend Deryāsı'nıñ şimāl Aḥsī başlıq vilāyetlerni
- (10) maña va'de qıldılar. Dédiler kim munda toḥtağandın soñ yürüp Semerqand
- (11) vilāyetini alıp maña bergeyler. Andın soñ Ferğāna tamām Kiçik Ḥan'ğa bolğay.
- (12) Ğālibāmaña bu sözler firīb ékendür. Müyesser bolğandın son vuqu'ı ma'lūm
- (13)émes édi. Çāre yoq édi. Ḥ'āhī, nā-ḥ'āhī, rāzī boldum.
- (14) Uluğ Ḥan'nıñ qaşıda biz atlanıp Kiçik Ḥan'nı köre baradurğanda
- (15) Qanber 'Alī Bég, kim Sellāḥ'qa meşhūr édi, maña yandaşıp kélip ayttı kim
- (16)“Kördüniz mü?” Fi'l-ḥāl bolğan vilāyetlerni aldılar. Sizge bulardın iş
- (17)açılmas.

[108b]

- (1) Ḥālā kim Oş ve Margīnān ve Özkend ve kirgen vilāyet ü él ü
- (2)ulus éligiñizdedür, fi'l-ḥāl barıp Oş'qa kirip qurğanlarını bérkitip
- (3) Sulṭān Aḥmed Tenbel'ğa kişi yiberip yaraşıp Moğulnı urup çıkarıp vilāyet-
- (4) lerni ağa ini ḥişşa qılıñ.” Mén dédim kim “Revā [bo]lğay [mu]? Ḥanlar
- (5) tuqqanlarım. Bularğa nökerlik qılğanım Tenbel'ğa pādşāhlıq qılğandın artuqraq-
- (6) tur.” Kōrdi kim sözi te“şir qılmadı. Aytqanıdın peşimān bolup yandı.
- (7) Mén barıp Kiçik Ḥan dadamnı kördüm. Burun körüşkende bī-ḥāber yétip
- (8)bardım. Kiçik Ḥan tüşkünçe fırsat bolmadı. Bī-ta'zīmraq körüşüp édi. Bu
- (9)nevbet yavuuqraq kélidim érse, çadırınıñ ṭanābınıñ uçığa yügürüp çıqtı.

- (10)Ayağımda oq yarası cihetidin ‘aşā tutup teşvīş bile yürür édim. Yétip
- (11)körüşüp “İnim bahādır émişsiz.” dép éligimdin qoldap çadırğa kélürdi.
- (12)Kiçikrek çadır tikiptürler. Yaqa yerde ulğayğan üçün çadır ve olturur
- (13)yeri bī-tekellüfāne ve qazaqāne qavun ve üzüm ve rikābhāne eşyāsı tamām özi
- (14)olturur ve çadırdı oq.

(15)Kiçik Hān’ nıñ qaşıdın qopup özümniñ [o]rd[usıǵa]kélđim. Yaram-

(16)nı baqqalı Ateke Baǵşı atlıq Moǵul cerrāhını yiberiptür. [Moǵul] éli

(17)cerrāhını hem baǵşı déř. Cerrāhılıqda bisyār hāzık édi. Kişiniñ maǵzı

[109a]

(1) çıqsa dārū bérür édi. İldizdin her törlüg yara bolsa édi, āsān

(2)mu‘ālaca qılır édi. Ba‘zı cerāhatqa merhem dék dārū qoyar édi. Ba‘zıǵa

(3)yégeli dārū bérür édi. Méniñbutumniñ yarasıǵa puçqaq yaqmaqni buyurdı.

(4)Fetīle qoymadı. İldiz dék némeni hem bir qatla yedürdi. Özi déř érđi kim “Bir ev-

(5)niñ inçke pāyçesi sınıp bir tutamça yeri rīze rīze bolup édi. Étini

(6)yarıp ayaq süñeklerini tamām alıp süñek ornıǵa dārūni un

(7)qılıp saldı. Ol dārū süñek ornıǵa süñek dék bütti.” Mundaq

(8)‘acīb u ğarīb néme ğaylī dédi kim vilāyet cerrāhları andaq mudāvādın ‘acīz-

(9)dürler.

(10)Üç tört kündin kéyin Qanber ‘Alī aytqan sözleridin mütevehhim bolup qaçıp

(11)Andicān’ǵa kirdi. Bir néçe kündin soñ ğanlar ittifāq qılıp Eyyüb Bégçik’ni

- (12)tümen bile Cān Ḥasan Bārīn tümeni bile Sarıǵ Baş Mīrzānı
- (13)çerig bēgi qılıp miñ éki miñçe kişi maña qoşup Aḥsī ʔarafıǵa
- (14)yiberdiler. Aḥsīde Tenbel’niñ inisi [Şeyḥ]Bāyezīd édi. Kāsān’da Şahbāz Qarlıq
- (15)édi. Ol furşatta Şahbāz kélip Nevkend’niñ [qur]ǵanınıñ allıda olturup
- (16)édi. Ḥocend Deryāsı’dın Bīçrātā’niñ allıdın kéçipNevkend’ke Şah-bāznıñ
- (17)üstige ilǵaduk.

(18)Tañdın burunraq Nevkend’ge yavuq yétken

[109b]

- (1) maḥalda bégler ‘arzǵa
- (2)yétkürdiler kim “Bu kişi ḥod cezm tuyuptur. Yasalını buzmay yaruqta oq
- (3)yétip barsaq münāsibdür.” Ahistaraq yürüldi. Şahbāz ḥod ğāfil ékendür. Biz
- (4) Nevkend yaqınıǵa yétken maḥalda tuyup taşqarıdın qaçıp kiriptür. Uşbu
- (5)yosunluq bisyār vāqı’ boluptur: ğanīmni tuyuptur dép sehliñǵarlıq qılıp-
- (6)tur, iş maḥallī fevt boluptur. Tecrübe uşmundaq némelerdür ğaraż kim iş
- (7)qapuǵa kélgen maḥalda cidd ü ihtimāmnı taqşır qılmamaq kérek. Soñra
- peşīmānlıq
- (8)bīfāyīded[ü]r.
- (9)Tañ atqanda qurǵan girdide azaǵlaq uruş boldı. Bī-cidd uruş salmaduk.
- (10)Nevkend’din taǵ sarı Bişḥārān ʔarafıǵa çapqun maşlaḥatıǵa barıldı. Şahbāz
- (11)Qarlıǵ furşatnı ğanīmet tutup Nevkend’ni taşlap qaçıp Kāsān’ǵa bardı. Biz

(12)yanıp kélip Nevkend'te olturduk.

(13)Bu eyyāmda eṭrāf u cevānibni néçe qatla [biziñ] çerig barıp çaptılar.

(14)Bir nevbet Aḥsī'niñkéntlerini çaptılar. Yana bir qatla barıp Kāsān'ni çap-

(15)tılar. Şahbāz bile Uzu[n] Ḥasannıñ Mīrim atlıq saḥlağan oğlu uruşığa

(16)çıqtılar, uruştılar, basıldılar. [Mīrim]anda öldi.

(17)Aḥsī'niñ bérk qurğanlarımın biri Bāp Qurğanı'dur. Bāplıg Pā[p]

(18)Qurğanı'ni bérkitip bizge kişi yiberiptürler. Seyyid Qāsım'ni bir néçe yigitler

(19)bile yiberildi.

[110a]

(1) Aḥsī'niñ yuqqarığı kéntleri toğrısımın deryā-

(2)ni ötüp barıp Bāp Qurğanı'ğa kirdiler.

(3) Bir néçe kündin kéyin ġarīb emrī vāqı' boldı. Ol maḥal İbrāhīm Çapuq Tağayı,

(4) Aḥmed Qāsım Kūhber, Qāsım Ḥātīke Argun, Şeyḥ Bāyezīd bile Aḥsī'de édiler.

Bu

mez_kür

(5) bolğanlarğa éki yüzçe abdān yigitlerni qoşup ġāfillıqta bir kéçe Bāp

(6) Qurğanı'niñ üstige yiberür. Seyyid Qāsım ihtiyāṭ qılmay ġāfil yatqan ékendür.

(7) Qurğan'ğa yétip şatu qoyup çıqıp Dervāze'ni alıp pul-i revān salıp yétmiş

(8) séksençe abdān yaraqlıq yigitler kirgende Seyyid Qāsım'ğa ḥaber

(9) bolur. Uyquluq köñlek çān (?) qoyup beş altı kişi bile atqulap ura ura bularnı

(10) çıxarur. Bir néçe baş késip yiberdi. Egerçi mundaq gaflet bile yatmaqlığı köp

(11)nā-serdārāne édi, velī az kişi bilemundaq yaraqlıq ābādān qalın yigitlerni

(12) zārb-ı rāst urup çıxarmağı haylī merdāne édi.

(13) Bu müddette hanlar Andicān qurğannıñ muhāşarasıǵa meşğül édiler.

(14) Qurğān éli qurğannıñ yaqınıǵa kélgeni qoymaslar édi. Yigitler atlıq

(15)çıqıp taşqarı [çap-]qulaşurlar édi.

(16)Aḥsī'din Şeyḥ Bāyezīd devleth`ahlıq izhār qılıp kişi yibere başladı. Biz-

(17)ni bī-cidd tiledi. Bu tilemekini ğaraızı bu édi kim her ḥīle bile méni hanlar-

(18)dın ayırǵay.

[110b]

(1) Mén hanlardın ayrılǵandın soñ hanlar tura almaslar édi.

(2)Bu tilemeki aqası Tenbel'niñ ittifāqı bile ékendür. Hanlardın ayrılıp bular bile

(3)ittifāq qılmaqlıq bizniñ qaşımızda muḥāl érdi. Munıñ tilerini hanlarǵa ĩmā

(4)qılduk. Hanlar déptürler kim “Barsun. Her tavr qılıp Şeyḥ Bāyezīd'ni tutsun.” Bu

(5)makr u firīb biziñ dāb u tārīqımız émes édi, ‘alā’l huşuş kim arada ‘ahd

(6)bolǵay. Bu nev‘ bad ‘ahdlıq ḥod néçük bolǵay?

(7)Ḥātırıǵa bu kéçti kim her tavr qılıp özümüzni Aḥsī'ǵa salsak yā Şeyḥ

(8)Bāyezīd, Tenbel'din qaṭ‘ qılıp biziñ sarı bolǵay, yā bir naqşī évrülgey kim

(9)münāsib-i devlet bolǵay. Biz hem kişi yiberdük. ‘Ahd u şart qılıp bizni Aḥsī'ǵa

(10)tiledi. Barduk. Utru çıqıp inim Nāşır Mīrzā'nı hem kéltürüp bizni Aḥsī

(11)qurğanıǵa alıp bardı. Taş qurğanda atamnıñ ‘imaretleride maña yurt u maqām
Ta‘yīn

(12)qılıptur. Barıp anda tüştüm. Tenbel, Şaybaq Ҳан’ға аǵası Bég Tilbe’ni yiberip
iṭā‘at

izhāri qılıp tilep

(13)édi. Bu furşatta Şaybaq Ҳан’нıñ nişānları kélди. “Yürü[r]mén” dép bitip-

(14)tür. Bu haber Һанларǵа yétkeç bī-pāy bolup oltura almay Andicān Üstidin

(15)qoptılar.

(16)Kiçik Ҳан’нıñ ‘adl u Müselmānlıq bile şöhreti barédi. Oş ve Margīnān

(17)[ve] bu kirgen qurğanlarda qoyǵan Moǵulları élniñ çeşmdestiniñ

(18) Һilāfı zılm u badma‘ āşlıq qıla

[111a]

(1) başladılar. Һанлар Andicān’ın qopqaç

(2)Oş ve Margīnān éli hücüm qılıp qurğandaǵı Moǵullarnı tutup talap

(3)urup qavlap çıqardılar.

(4)Һанлар Һocend Deryāsı’nı keçmey Margīnān ve Kend-i Bādem bile yanıp
Һocend’din

(5)deryānı kéçtiler. Tenbel,Һанларнıñ keyniçe Margīnān’ǵа kélди. Biz bu Һālātta

(6)mütereddid édük. Turmaqqa bularǵа Һaylī i‘timād yoqédi. Bī-cihet salıp

(7)çıqmaq Һoş baqmaydurédi.

(8)Bir şabāhī Margīnān’din Cihāngīr Mīrzā, Tenbel’din ayrılıp qaçıp kélди. Mén

(9)hamāmda édim kim Mīrzā kélđi, körüştüm. Uşbu zamān Şeyh Bāyezīd hem ıztırāb

(10)bile kélđi, aldaraptur. Mīrzā ve İbrāhīm Bégalar déđiler kim “Şeyh Bāyezīd’ni tutmaq

(11)kérek. Erkni éliglemek kérek.” Fi‘l-vāqı‘ işniñ hisābı bu édi. Mén dédim

(12)kim “ ‘Ahd qılıptur. Biz néçük naqz-i ‘ahd qılğay biz?” Şeyh Bāyezīd erkke bardı.

(13)Köprügge kişi qoymaq kérek édi. Köprügge hem kişi qoymaduk. Bī-tecrübe-

(14)lıqdın mundaq uşollar boldı. Tañ başıda Tenbel éki üç miñ yarağlıq

(15)kişi bile kélip köprügdin ötüp erkke kirdi.

(16)Méniñ aşda kişim azraq édi. Ahsī’ğa kirgeç yana ba‘zını

(17) qurğanlarğa ve ba‘zını daruğalıq ve taħşılğa her taraf her taraf yiberilip

(18)édi. Méniñ bile Ahsī’de

[111b]

(1) yüzdin köprek kişi bolğay édi. Bolğan

(2)kişi bile atlanıp kūçe kūçeniñ başıda yigitlerni ta‘yīn qılmaqqa ve uruş

(3)yarağıda édük kim Şeyh Bāyezīd ve Qanber‘Alī ve Muħammed Dost Tenbel qaşıdın işlāh

(4)üçün qatrap kéldiler. Uruşqa ta‘yīn bolğanlarını yerlig yerige turğurup

(5)meşveret qılmaqqa atamnıñ gūr-hānesiğa kélip tüşüp Cihāngīr Mīrzā’nı hem

(6) tiledim. Muḥammed Dost yandı. Şeyḥ Bāyezīd bile Qanber ‘Alī Bég kældiler.
Maqbere-

(7) niñ cenübī eyvānıda oturup meşveret qılmaқта édük kim Cihāngīr Mīrzā,

(8) İbrāhīm Çapıq bile sözni bularnı tutmaқта qoyğan ekendürler, Cihāngīr Mīrzā

(9) mēniñ qulağıma ayttı kim “Bularnı tutmaq kérek.” Mén dédim kim “İzṭırāb

(10) qılmañ. Hālā iş tutmaqdın ötti. Köreliñ, şāyed kim işlāḥ bile iş bir némege

(11) oḥşağay né üçün kim alar asru qalın, biz köp az, özge bu qavīlıq bile alar

(12) erkte ve bu za‘ıflıq bile biz taş qurğanda.

(13) Şeyḥ Bāyezīd ve Qanber ‘Alī hem bu kēñeşte ḥāzır édiler. Cihāngīr Mīrzā,
İbrāhīm

(14) Bég sarı baqıp bu işdin mēn‘ qıla işāret qıldı. Bilmen ‘aks fehmledi mü, yā

(15) ḥod teğāfül qılıp bu ḥareketni qıldı mu. Fi’l-ḥāl Şeyḥ Bāyezīd’ni tuttu. Turğan

(16) yigitler tuş

[112a]

(1) tuşdın yapışıp bu éki kişini tart part qıldılar.

(2) İş şulḥ u işlāḥdın ötti. Bu éki kişini tapşurup uruşqa atland[u]k.

(3) Şehrniñ bir ṭarafını Cihāngīr Mīrzā’nıñ ‘uhdasığa qılıldı. Mīrzā’nıñ

(4) kişisi az édi. Bir pāre öz kişimdin hem Mīrzā’ğa kömek ta’yīn qıldım. Evvel

(5) anda yétip her yerde uruşqa élni ta’yīn qılıp yana bir ṭarafqa kældim. Şehrniñ

(6) ortasıda tüzrek yer bar édi. Anda bir pāre yigitlerni qoyup barılıp

- (7)édi. Bu cemā‘atnı qalın atlıq yayaq kélip ol yerdin köterip kûçege yıqıp-
- (8)turlar. Uşbu hālette mén yétip bardım. Yétkeç oq at yügürüttüm. Turuş
- (9)bérmeydür kevreb qaça bértiler. Kûçedin qaçurup tüzge çiqarıp qılıç
- (10)yétkürür maħalda atımnıñ ayağığa oqladılar. Atım bükülüp yağımnıñ ortası
- (11)[da] méni yerge urdı. Çüst qopup bir oq attım. Şāhib-i qadem Kāhil’niñ
- (12)bir zebūngına atı bar édi, tüşüp maña tarttı, mindim. Munda kişi ta‘yın qılıp yana
- (13)bir kûçe başığa müteveccih boldum. Sulţān Muħammed Veys atımnıñ zebūnluđını körüp
- (14)tüşüp atını maña tarttı. Ol atqa mindim.
- (15)Uşbu furşatta Qanber ‘Alı Bég, Qāsım Bég’niñ oğlı yaralıq Cihāngır Mırzā
- (16)qaşıdın kélđi. Ayttı kim müddetı boldı kim Cihāngır

[112b]

- (1) Mırzānı zorlap
- (2)tépretiler. Cihāngır Mırzā çiqıp kétti. Biz müteħayyir bolduk. Uşbu furşatta
- Seyyid
- (3)Qāsım, kim Bāp Qurğanı’da édi, yétip kélđi. ‘Aceb bī-maħal kéliş édi!
- Mundaq
- (4)maħalda andaq bérk qurğān éligte bolsa édi, şavrı édi. Mén İbrāhım Bég’ge
- (5)dédim kim “Né qılmaq kérek?” Azraq yarası bar édi. Andın mu édi, yā aldarāanıdın

- (6)mu édi, ābādān cevāb bére almadı. Bir hayāl qıldım kim köprügün ötüp
- (7)köprügni buzup Andicān sarı müteveccih bolğaybiz.
- (8)Baba Şīrzād and[a] haylī yahşı bardı. Dédi kim “Dervāze’ din oq zorlap
- (9)çıqar biz.” Baba Şīrzād’ nıñ sözi bile Dervāze sarı oq müteveccih bolduk. H̄āce
- (10)Mīr Mīrān hem ol hālda merdāne sözler ayttı. Kūçe arasında kéledürgende Seyyid
- (11)Qāsım, Dost Nāşır, Bāqī H̄ız bile çapqulaşurlar. Mén ve İbrāhīm Bég ve Mīrzā
Qulı
- (12)Kökeldaş ilgerirek édük. Dervāze’ğa rü-be-rü bolğaç oq kördüm kim Şeyh
Bāyezīd
- (13)köñlek üstide ferācī keyip üç tört atlıq bile Dervāze’ din kirip kéle-
- (14)dür. [Sabah Şeyh Bayezid ‘ni bî- ħast tutturulğanda Cihangir Mīrzānıñ kişileri de
- (15)ékendürler. Çıqqāç Şeyh Bayezid’ nı hem bile alıp çıkarlar bir hayāl qılurlar kim
- (16)olturğaylar yahşı kim olturmay qoya birürler alardıñ ħalās bolup dervāze-
- (17) din kirip kéledürgende maña uçray tüştı]. Şastımdağı oqnı toldurup
- (18)attım. Boynıdın yazdım. Haylī yahşı attım. İzтіrāb bile Dervāze’ din kirgeç oñ
- (19)qol sarı barur kūçe bile qaça bérđi. Biz hem anıñ keyniçe yürüdük.
- (20)Mīrzā Qulı Kökeldaş bir yayaqqa

[113a]

- (1) piyāzī yétkürđi. Yana bir yayaq Mīrzā
- (2)Qulı ötker İbrāhīm Bégge oq toldurđı. İbrāhīm Bég “hay hay” dép öte bergeç

- (3)éşiglig törlüg yerdin méniñ qoltuğumğa oq attı. Qalmaqı cébeniñ éki
- (4)qāt yafr[a]ğımı késiptür. Qaçá bérđi. Arqasığa attım. Uşbu hālette bir
- (5)yayaq faşīl üstidin qaçıp baradur. Börkini faşīlniñ küngüresige kükley
- (6)attım. Börki kügürege qada oq ‘alīq qaldı. Destārı éligige çoqulup
- (7)bardı. Yana bir atlığ méniñ yanımdın Şeyh Bāyezīd qaçqan küçe sarı qaçıp baradur.
- (8)Qılıç bile çoqusığa sançtım. Attım égilip édi kim kūça
- (9)tamığa tayandı. Yıqılmadı. Teşvīş bile qaçıp qutuldı. Dervāze’de bolğan atlıq
- (10)yayaqını qavlap Dervāze’ni alduk.
- (11)İş tedbīrdin ötüp édi, néçük kim éki üç miñ yaraqlıq kişi erkte,
- (12)biz yüz éki yüz kişi taş qurğanda. Yana Cihāngīr Mīrzā’rı bir sūt bişimi
- (13)burunraq qavlap çıkarıpturlar. Kişimizniñ yarımı anıñ bile çıkarıptur. Bā-
- (14)vücūd-ı bu hāl, bī-tecrübeliqdın Dervāze’de turup Cihāngīr Mīrzā’ğa kişi
- (15)yiberildi kim “Yavuq bolsa kélsün;yana zorlaluñ!” İş andın ötüp édi.
- (16) İbrāhīm Bégniñ atı za‘īf édi mü, yā yaralıq mu édi, maña dédi kim “Atım
- (17) ħarābtur.” Muħammed ‘Alī Mübeşşir’niñ Süleymān atlıq

[113b]

- (1) nökeri bar édi. Uşbu
- (2)hālette hīç kişi teklīf qılmay tüşti. Atını İbrāhīm Bégge yiberdi. Ħaylī
- (3)merdāne iş qıldı. Uşol Dervāzede turğanda Kiçik ‘Alī, kim Kūl şıqqdārı

(4)dur, merdānelıq ızhārı qıldı. Ol maħalda Sulţān Muħammed Veys nōkeri ēdi. Oş’

(5)da ēki bār hem yahşı bardı.

(6)Mırzāğa bargan kişi kēlgünçe Dervāze[de] direng qılduk. Bargan kişi

(7)kēlip dēdi kim müddetīdür kim Cihāngır Mırzā çıqıp kētiptür. Turardın ötti.

(8)Biz hem tépredük. Munça hem kim turuldı bī-ħişāb ēdi. Yégirme otuzça kişi

(9)biziñ bile qalıp ēdi. Biz tépregeç qalın upçınlıq kişi yétip oq kēldi. Biz

(10)pul-ı revāndın ötüp édük kim pul-ı revānnıñ şehr tarafığa yağı kişisi yétti.

(11)Qāsım Bég’niñ oğlı Ĥamza’niñ anasınıñ atası Bende ‘Alī Bég, İbrāhım Bég’

(12)ge qıçqırıp aytadur kim “Dāyim ta’aşşub u lāfıñ bar érđi. Tur! Qılıç

(13)alışalıñ! ” İbrāhım Bég méniñ yanımda ēdi. Dēdi kim “Kél, né māni’dür? ”

(14)Bī-hüş kişi mundaq şikést maħallıda ta’aşşub qıladur. Bī-maħal ta’aşşubdur.

Direng u

(15)tevaqquf çağı émes érđi. İldam oq yürüdük. Yağı kişi-si bizniñ

(16)soñımızça cilav-rız kişimizni [tüşür]e kéledür.

(17)Aħsı’niñ bir şer’ısiğa Künbed-i Çemen dégen yer bar. Künbed-i Çemen’din öte

(18)İbrāhım Bég méni çarlaydur. Kéyin baqsam

[114a]

(1) Şeyħ Bāyezīd’niñ bir çehresi

(2)İbrāhım Bég’ge yétkürüptür. Cilavımnı yandurdum. Ĥan Qulı Beyān Qulı méniñ yanımda

(3)édi. “Bī-maḥal yanmaqdur.” dédi. Cilavımnı alıp tépredi. Sengge yétkünçe ekşer

(4)kişimizni tüşürdiler. Seng Aḥsīdin ékki şer‘īdür.

(5)Sengdin ötkaç kéynimizde yağı kişisi körünmey Seng Suyı yuqqarı

(6)oq yürüdük. Uşbu ḥālette sekiz kişi qalıp éduk, Dost Nāşır, Qanber ‘Alī

(7)Qāsım Bég, Ḥan Qulı Buyan Qulı, Mīrzā Qulı Kōkeldaş, Şāhım Nāşır,
‘Abdulquddūs

(8)Seydī Qara, Ḥāce Ḥüsey’nī, sekizinçi mén édim. Bu su yuqqarı tavr yolğına

(9)uçradı. Qolnıñ içi kişi memeridin yıraç ḥalvet yol qol yuqqarı oq

(10)yürüp sunı oñ qolğa qoyup yana bir qoruq qolğa kirdük. Érte namāz-ı dīger bar

(11)édi kim quldın tüzge çıqıldı.

(12)Tüzde yıraqdın bir qara köründi. Élni penāhda turğurup özüm yayaç bir puşte-

(13)ğa çıqıp qaravulluq qıladur édim kim qalın atlıq arqamızdın bir puštenıñ

(14)üstige qatrap çıqtılar. Kōp ve azını taḥqīq qılğunça bolmadı. Atlanıp yürüy

(15)bérdük. Qavğunçı, yégirme yégirme béş kişi ékendür. Biz sekiz kişi éd[ü]k,

(16)néçük kim mezkūr boldı. Eger ol vahlada munça kişi ékenini taḥqīq bilsek

(17)édi, yahşı uruşur éduk. Ḥayālımğa kéçti kim qavğunçı

[114b]

(1) bularnıñ

(2)kéynide peyvest bolğusıdur. Bu cihettin yürüy bérdük. Qaçqan yağı kōp bolsa,

(3)hem az qav[gu]nçı bile çehre bola almas, néçük kim déptürler: Şaf-ımağlūbrā

(4)hūlī basadanst.

(5)Hān Qulı dédi kim “Mundaq bile bolmas. Barçamızını alur. Éki yahşı atnı

(6)bu aradın alıp siz ve Mīrzā Qulı Kōkeldaş at qoşlap ıldam yürün. Şāyed çıqa

(7)algaysiz.” Yaman aytmaydur édi. Çün uruş işi bolmadı, bu bolsa imkān-ı

(8)halāşlıq bar érdi. Fi‘l-hāl birevni yağı arasında tüşürüp qoymağlıq huş

(9)baqmadı. Āhır hōd birer birer tamām qıldılar. Bu miñen atım bir néme sustrak

(10)édi. Hān Qulı tüşüp atını bérđi. Üstidin oq saçrap mindim. Hān Qulı méniñ

(11)atımğa mindi.

(12)Uşbu hālette Şāhım Nāşır bile ‘Abdulquddūs Seydī Qaranı, kim kéyin qalıp

(13)édiler, tüşürdiler. Hān Qulı hem qaldı. Maħal-ı himāyet ü meded émes édi. Atnıñ

(14)zorıǵa oq Bildürüp barıladur édi. Atı bar[a]mağan qaladur édi. Dost

(15)Bég’niñ atı hem boldurdıqaldı. Bu miñen atım hem sustlıq qıla başladı. Qanber

(16) ‘Alī tüşüp atını bérđi. mindim. Qanber ‘Alī hem atımğa mindi ve qaldı. Hūāce

(17)Hūsey’nī bir leng kişi édi. Puşteler[ǵa] özini tarttı. Mén qaldım ve

(18)Mīrzā Qulı Kōkeldaş. Atnıñ qoş ayaq alurǵa maqdūrı

[115a]

(1) qalmaydur édi.

(2)Qatrap oq baradur érdük.

(3)Mīrzā Qulı’nıñ atı hem sustlıq qıla başladı. Mén dédim kim “ Sēni taşlap

(4)qayan baray? Yürü! Ölüg tirig bile oq bolalı.” Néçe nevbet Mīrzā Qulı’ǵa baqa

(5)yürüdüm. Āhır Mīrzā Qulı dédi kim “Méniñ atım bolduruptur, bara almas. Siz maña

(6)baqa aldurmañ, yürün! Şāyed çıqa algaysız.” Maña ġarīb hāletī boldı.

(7)Mīrzā Qulı hem qaldı. Mén yalguz qaldım. Yağıdın éki kişi peydā boldı biriniñ

(8)atı Baba Sayrāmī, yana biri Bende ‘Alī. Maña yavuuqraq kéldiler. Atım boldurup édi ve

(9)tağ hem bir kürühke yavuuq bar édi. Bir sengtüde uçradı. Bir hayāl qıldım kim at

(10)harıptur ve tağ hem yıraqraq. Qayan baray? Sağdağımda hem yégirmiçe oq bar édi.

(11)Tüşey bu sangtuda oqum bariça atqulaşay. Yana hātırğa yétti kim şāyed tağqa

(12)yétişe algaymén. Tağqa yétkendin soñra bir pāre oqnı belimge sançıp tağqa

(13)yarmaşay. Żarb-ı pāyimğa haylī i‘timādım bar édi.

(14) Bu hayāl bile yürüy bérdim. Atımniñ ıldam qatrar mecālı qalmaydur édi. Bular

(15)hem oq yéter yerge yéttiler. Mén hem oqumrı ayap atmadım.

[115b]

(1) Bular hem

(2)ih̄tirāz qılıp yavuuqraq kélmədiler. Uşol destür bile érişip kéledürler édi.

(3)Āftāb oltura tağqa yavuuq yéttim. Ber-dest ayttılar: “Mundaq yétip qayan barasız?

(4)Cihāngīr Mīrzā’rı tutup kéltürdiler. Nāşır Mīrzā ġod alarınıñ éligide édi.”

(5)Maña bu sözleridin haylī dağdağa boldı bu cihetdin kim barçamız anıñ

(6)Éligide bolsak Һаҗр иһтимәли көптүр. Cevāb бәрмедим. Тағ сары yürүдүм. Yana Һайли

(7)Yol барılıп эди kim yana söz ayta кириштиләр. Bu yol nevbet-i evvelgidim mulāyimraq

(8)Һикәyet қıldılar. Atdın түшүп söz ayta кириштиләр. Bularniñ sözige qulaq

(9)salmaq yürüy бәрдим. Dara yuqqarı oq baradurmén. Namāz-ı Һuftenğaça bardım.

(10)Äһir bir üyçe taşqa yéttim. Taşdın évrүdүm. Segirtçeler boldı. At bara

(11)almadı. Alar hem түштиләр. Һürmet ü ta‘zīm bile henüz mülāyimraq ayta кириштиләр.

(12)Dédiler kim “Mundaq étip qarangu kéçe yol yoq qayanğa barasız?” Antlar içedürler

(13)kim “Sizni Sulṭān Aһmed Bég pādşāh көterür.” Mén dédim kim “Méniñ көңlүm

(14)tohtamaydur. Anda barmaq Һod мүmkün émes. Eger sizlerniñ ba-cāgāh Һızmet қılır

(15)Һayālınız bardur, Һod mundaq Һızmet

[116a]

(1) qapusı yıllarda tapılmas. Méni

(2)bir yolğa başlañ kim Һanlar qaşığa baray. Sizlerge көңүллерiniz tilegendin

(3)artuqraq ri‘āyet ü şefaқat қılay. Yoq eger munı qılmasañız, kélgен yolunuz bile

(4) yanıñ. Méniñ alım atıgım. Bu hem bir yaһşı Һızmetidür.” Dédiler kim “Kāşkī

(5) [kélme]sek édi. Çün kéldük sizni mundaq salıp né Һavr yanalıñ? Çün

(6) barmaysız, her qayan barsañız Һızmette bolgumuzdur.” Mén dédim. “Pes şıdқ-i

(7) қулunuzğa ‘ahd қılıñ!” Muşhaf u muғalaҺa bile ‘ahd қıldılar.

- (8) Maña fi'l-cümle itmīnānī boldı. Dédim kim “Uşbu daranıñ yaqınıda
- (9) Keñ Qul yolını nişān bérıp édiler. Uşol yolğa başlañ.” Egerçi ‘ahd qıldılar,
- (10) velī itmīnān tamām bolmaydur édi. Alarnı ilgeri yür[ü]tüp kéyinleriçe
- (11) yürüdüm. Bir éki kürūh yol barılıp édi. Bir say suyığa yéttük. Dédim kim: “Keñ
- (12) Qul yolu uşbu bolmağay.” Bular istib‘ād qıldılar, dédiler kim “ Ol yol haylī
- (13) ilgeridür.” Keñ Qul yolu ħod uşol ékendür. Bular ġadr maqāmıda bolup
- (14) yaşurupturlar. Yarım kéçegeçe barıp yana bir suğa yéttük. Bular bu zamān ayttı-
- (15) lar kim “Ġāfil bolupturbiz. Keñ Qul yolu kéyinqalmış.” Dédim kim “Pes, ne
- (16) qılmaq kérek?” Dédiler kim “Allımızda Ġavānī yolu yaqındur. Ol yol bile Ferket“qa aşarlar.”

[116b]

- (1) Ol yolğa başladılar.
- (2) Üç pāsığaça yol kældük. Kernān sayığa kim Ġavānīdın çıqıp kélür yéttük. Baba
- (3) Sayrāmī dédi kim “Siz munda turuñ. Mén barıp Ġavānī yolını ihtiyāt qılıp kéley.”
- (4) Müddetīdin soñra keldi. Dédi kim: “Börk başlıq bir néçe kişi bu yolğa
- (5) kéliptür. Mundın ötüp bolmas.” Bu sözni eşitip müteħayyir boldum. Vilāyet ara-
- (6) sı tañ yavuuq ve maqşad yıraç. Mén dédim kim “Bir yerge başlañ kim kündüz anda
- (7) buqup kéçe bolğaç at mat éliglep Ĥocend Suyı’rı kécip ol yüz bile
- (8) Ĥocend sarı baralıñ.” Dédiler kim: “[A]nda bir puşte bardur. Anda buqsa bolur.”
- (9) Kernān daruğası Bende ‘Alī édi. Dédi kim “Atımızğa ve özümüzge boğuzdın

(10)güzer yoqtur. Mén Kernān'ğa baray bir néme müyesser bolsa kéltürey.” Ol yerdin yanıp

(11)Kernān'ğa yüzlendük.

(12)Kernān'nıñ bir kürühıda turduk. Bende 'Alī bardı. Müddet-i medīd qaldı. Şubh

(13)uzalap kéledür. Bu hīç kélmeydür. Hāylī ıztırāb boldı. Tañ atıp édi kim

(14)Bende 'Alī qatrap kélđi. At boğzı kéltürmedi. Üç nān kéltürdi. Her birimiz bir

(15)nānı qoyunğa salıp ıztırāb bile yanıp yuqarı puşteniñ üstige çıqıp bir

(16)qulda atlarını bağlap her qaysımız her tarafğa bir bülendığa çıqıp

(17)qaravulluq qılıp oturduk.

(18)Tüşke yavuşup édi

[117a]

(1) kim Aħmed Qoşçı tört atlıq bile Ğavānīd'ın

(2)Āħsī sarığa baradur. Bir ħayāl qıldım kim Aħmed Qoşçı'nıçarlap va'de vü

(3)istimālet bérıp atlarını alalıñ kim atlarımız bir kéçe kündüz ħarb u

(4)zarbda édi. Boğuz hem tapmaydur édi. Ħarāb bolup édi. Yana köñül

(5)tohtamay bularğa inana almaduk. Qaşımdağılar bile sözni muña qoyd[u]k kim

(6)bular bu aħşam Kernān'da bolğularıdur,kéçe inçkelik bile kirip atlarını

(7)çıqarılıñ kim özümüzni bir yerge yétküre alğaybiz.

(8)Kün tüş bar édi kim köz yéter yerde bir atnıñ üstide bir néme ıltrırap

(9)körünedir. Hıç bilmedük kim né némedür. Bu ħod Muħammed Bāqır Bég ékendür.

(10)Aħsī’de bizniñ bile édi. Aħsīdin çıqqanda bir kim her țaraf tüşüp édi.

(11)Muħammed Bāqır Bég bu sarı tüşüp yaşunup yürüydür ékendür. Bende ‘Alī bile Baba

(12)Sayrāmī aytılar kim “Atlar éki kündür kim boğuz [ta]pmadı. Cölgege tüşüp

(13)atlarını otğa qoyalıñ.” Ol yerdin atlanıp cölgege tüşüp atlarını otğa

(14)qoyduk.

(15)Namāz-ı dīger édi kim bir atlıq kişi biz buqqan puşteğa çıqıp baradur.

(16)Tanıdım Ğavānī’niñ uluğı Qādirbérđi. Bularğa dédim kim “Qādirbérđi’ni çarlañ!”

(17) Çarladılar. Kéldi. Körüp sorup ‘ināyet [ü] şefaqt sözler aytıp va‘deler qılıp

(18)istimālet larbérđip yiberdim kim argamçı ve orğaq ve baltu ve su kéçmek esbābı

(19) ve at boğzı ve yegülük

[117b]

(1) ve, eger müyesser bolsa, at hem kéltürgey. Namāz-ı ħuftan-

(2) ğa mī‘ād qılduk kim uşbu yerde oq kélgey.

(3)Kéç namāz-ı şām édi kim bir atlıq Kernān țarafıdın Ğavānī sarı ötüp baradur.

(4)“Kimsén?” dép sorduk. Cevāb bérđi. Bu ħod Muħammed Bāqır Bég ékendür.

Baya kün

(5)tüşte körgen yerdin yana bir yerge yaşunğalı baradur ékendür. Andaq ünini tağayyür

(6)bérdi kim, bā-vucūd kim yıllar méniñ bile édi, aşlen tanıy almadım. Eger anı tanıp

(7)özimizge qoşsak, hūb édi. Munıñ ötkenidin haylī dağdağa boldı. Qādir-

(8)bérdi, Ğavānī'ğa qılğan mī'adqa tura almaduk. Bende 'Alī dédi kim "Kernān'nıñ

(9)mağallātıda halvet bāğçeler bar kim anda hīç kişi gümān éltmes. Anda barıp Qādir

-

(10)bérdi'ge kişi yiberiliñ anda kélsün." Bu hayāl bile atlanıp Kernān'nıñ

(11)mağallātığa kéldim.

(12)Qış édi. Haylī savuq édi. Bir eski gavl postın tapıp kéltürdi. Kéydim.

(13)Bir ayağ yemden āşnı [tapıp] kéltürdi. İçtim. 'Aceb hūzūr qıldım. Bende 'Alī

(14)ğa dédim kim "Qādirbérdi'ğa kişi yiberdiñ mü?" Dédi kim "Yiberdim." Bu bī-sa'ādet

(15)rūstā'ī merdekler hōd bu kişini ittifāq bile Ahsī'ğa Tenbel qaşığa yibermişler.

(16)Bir tam üyge kirip ot yaqıp bir zamān közüm uyquğa bardı.

(17)Bu merdekler pürkārliq qılıp yana maña aytadurlar kim "Qādirbérdi'din hāber

(18)almağunça hōd bu yerdin téprep bolmas. Bu yer mağallātı arasıdur. Yaqada

(19)hālī bāğlar bar. Anda

[118a]

(1) barsaq, hīç kim gümān éltmes." Yarım kéçede

(2)atlanıp yaqa bāğqa bardım. Baba Sayrāmī, tam üstidin ol sarı bu sarı qaralaydur

- (3)édi. Kün tüşke yavuuq tamdın tüşüp méniñ qaşımnda kélip aytadur kim
- (4)“Yūsuf Daruğa kéledür.” Maña ğarīb dağdağa boldı. Dédim kim “Añlağıl kim méni
- (5)bilip kéleydür.” Çıqıp sözleşip keldi. Dédi kim “Yūsuf Daruğa aytadur
- (6)Aħsī Dervāzesi’de bir yayaq uçradı. Dédi kim pādşāh Kernān’da filān yerededür.
- (7)Mén kişige bildürmey bu yayaqñı Velī Ĥazānçı bile, kim uruşta maña tüşüp
- (8)édi, bir yerde saħlap özüm sizge çapa keldim. Bégler’niñ bu işdin ĥaberi
- (9)yoqtur.” Dédim kim “Séniñ ĥatırınğa né yétedür?” Aytı kim “Barça nökerleriñizdür.
- (10)Né çäreleri bar?Barmaq kérek. Sizni pādşāh köterürler.” Dédim kim “Munça ğavġā
- (11)vü uruş bolup né i’timād bile baray?”
- (12)Uşbu mukālemede édük kim Yūsuf éki tizi bile allımda yükünüp aytı kim
- (13)“Né yaşūray? Sulţān Aħmed Bég“niñ ĥaberi yoqtur. Şeyħ Bāyezīd Bég sizniñ
- (14)ĥaberiñizni tapıp méni yiberdi.” Munı dégeç maña ğarīb ĥāletī boldı. ‘Ālemde
- (15)cān vehmidin yamanraq néme bolmas émiş. [Mén] dédim kim “ Rāstlıġını ayt!
- (16)Eger iş özgeçerek bolġu déktür, ĥod vuzū qılay.” Yūsuf antlar içti, velī
- (17)anıñ antiġa kim inanadur?

[118b]

- (1) Özümde bī-tāqatlıqī fehm qıldım.
- (2)Qoptum. Baġ küşesiġa bardım. Özüm bile endīşe qıldım. Dédim kim kişi eger

- (3)yüz [ü] eger miñ yaşasa, āhır ölmek kérek.
- (4)Eger şad sāl [mānī] var yekī ruz bebāyed reft ezīn kāh-ı dil-efrüz.
- (5)Özümni ölümge qarār bérdim. Uşol bağda bir su aqıp kéledür édi. Vużū
- (6)qıldım. Éki rek‘at namāz oqudum. Başımni münācātqa qoyup tilek tileydür édim
- (7)kim közüm uyqığa barıptur. Köredürmén kim H̄‘āce Ya‘qūb, H̄‘āce Yahyā’niñ
- (8)oğlı, H̄azret-i H̄‘āce ‘Ubeydullāh’niñ nebīreleri, rū-be-rüyımğa ablaq at minip
- (9)köp cemā‘at ablaq süvārlar bilen kældiler. Dédiler kim “Ġam yémeñiz. H̄‘āce Ahrār
- (10)méni sizge yiberdiler. Dédiler kim “Biz alarğa isti‘ānat yétkürüp pādşāhlıq
- (11)mesnedıǵa olturguzupbiz. Her yerd[e] müşkil iş tüşse, bizni nazarıǵa
- (12)kéltürüp yād étsün: biz anda h̄āzır bolurbiz. H̄ālā uşbu sā‘at feth ü nuşret
- (13)sizniñ sarıdur. Baş köteriñ oyǵanıñ!”
- (14)Uşol h̄ālda hoş-h̄āl bolup uyǵandım kim Yūsuf Daruǵa ve hem-rāhları bir-
- (15) birige maşlahat qıladurlar kim bahāne qılıp h̄iyel qıladur: “Tutup bağlamaq
- (16)kérek.” Bu sözni mén eşitip dédim kim “Sizler bu yosunluq sözlersiz. Ammā
- (17)köreyem kim qaysıñız méniñ qaşımğa kéle alur?” Uşbu sözniñ üstide édim
- (18)kim bāǵniñ dīvārıdın taşqarı qalın atlıqnıñ kélür āvāzı kélidi.

[119a]

- (1) Yūsuf Daruǵa dédi kim “[Biz] eger sizni alıp Tenbel qaşımğa barsaq édi, biz-
- (2)niñ işimiz ilgeri barur édi. H̄ālā yana köp kişi yiberiptür. Sizni

(3)tutqalı ol yaqın qıldı kim bu āvāz Tenbel“niñ yiberen kişilerinñ atı-

(4)nıñ tavuşı bolğay.”

(5)Bu sözni eşitkeç maña ıztırāb köprağ bolup qılır işimni

(6)bilmedim. Uşol hında bu atlıqlar bāğnıñ eşikini taparğa fırsat qılmay

(7)dīvārnı kim eski bolğan yerdin raħne qılıp kirdiler.Körsem kim Qutluq
Muħammed

(8)Barlas ve Baba-ī Pergarī kim méniñ cān tartqan nökerlerim on on beş yégirme

(9)kişi bolğay yétip kældiler. Bular yavuq kélip attın özlerini taşlap

(10)yıraqdın yükünüp ta‘zīm qılıp méniñ ayağımğa yıqıldılar. Uşol hālda maña
andaq

(11)hālet boldı kim gūyā maña yañı baştın Ĥudāy cān Bérđi. Mén dédim kim“Evvel

(12)Yūsuf Daruğa’ını ve bu turğan mezdür merdeklerni tutup bağlañ!” Uşol merdek-

(13)ler qaça bérıp érđi kim bir yerde birevni tutup bağlap kéltürdiler.

(14)Mén dédim kim “Sizler qaydın kélesiz? Néçük haber taptıñız?” Qutlıq
Muħammed

(15)Barlas ayttı kim “Aħsī’din qaçıp çıqqanda sizdin ayrıla tüşkende Andicān

(16)kældim kim ĥanlar hem Andicān kéliptürler. Mén tüş kördüm kim Ĥ`āce
‘Ubeydullāh

(17) dédiler kim: “Babur pādşāh, Kernān

[119b]

(1) dégen kénnttedür. Barıp anı alıp

- (2)kéliñ kim pādşāhlıq mesnedi aña ta‘alluq boluptur.” Mén bu tüşni körüp
- (3)hoş-ħāl bolup Uluğ Ĥan Kiçik Ĥan’ğa ‘arz qıldım. Ĥanlarğa dédim kim:
- (4)“Méniñ bés altı ini oğlum bar. Yana bir néçe yigit qoşuñız. Kernān tarafıdın
- (5)barıp ĥaber alaym.” Ĥanlar dédiler kim “Biziniñ ĥātırımızğa hem yétedür kim
- (6)Uşol yolğa bargan bolğay.” On kişi ta‘yīn qıldılar. Dédiler kim “Uşol sarı
- (7)barıp ĥüb taħqīq qılıp ĥaber alıñ. Barı kim fāhiren ĥaber tapqaysız.“ Uşol
- (8)sözde édük kim Baba-yı Pergārī dédi kim “Mén hem barıp istermén.“ Ol hem éki
- (9)yigit inisi bilen ittifāq qılıp atlanduk. Bu kün üç kündür kim yol kéle biz.
- (10)Elĥamdulillāh sizni taptuk.” dédiler. Aytılar kim “Yürüñ, atlanıñ! Bu bağlağanlarnı
- (11)hem alıp baralıñ! Munda olturmaq yahşısı émeştür. Tenbel sizni munda kélgen
- (12)ħaberiñizni tapıptur. Her tavr qılıp barıp ĥanlarğa qoşulalıñ.”
- (13)Uşol zamān atlanıp Andicān tarafığa yürüy bérduk. Éki kün bolup
- (14)érdi kim ĥiç ta‘ām yémeydür édim. Namāz-ı peşīn bolup édi kim [bir] qoyun
- (15)tapıp kélip bir yerde tüşüp olturup kebāb qıldılar. Uşol kebābdın
- (16)toyğunça yédim. Andın soñra atlanıp bés künlüg yolını éki kéçe ve kündüz
- (17)ılğar qılıp kélip Andicān’ğa kirip Uluğ Ĥan dadamnı ve Kiçik Ĥan dadamnı
- (18)körüniş qıldım ve ötken künlerni tamām beyān qıldım. Ĥanlar bilen tört ay
- (19) birgebulandı. Her yerge

[120a]

(1) bargān kōrgen nōkerlerim yıǵıldılar. Üç yüz-

(2)din köprek kişi bar édi. Hātırımğa kélđi kim: Tā ki bu Fergāna vilāyetide ser-

(3)gerdān bolup yürüme kerek. Her ʃarafğa ʃalap qıla mén.” dép muharrem ayıda
Fergāna

(4)vilāyetidin Horāsān ʃalapiǵa atlanıp çıqdım.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.1. BABÜR-NAME'NİN [61a-120a] VARAKLARI ARASINDAKİ BÖLÜMÜN TEMATİK AÇIDAN SÖZ VARLIĞININ İNCELENMESİ

4.1.1. Zaman Adları

avān: Ar. Vakit, zaman (75b/15, 92a/12, 94a/14)

aslā: Ar. Asla, hiçbir zaman (74a/6, 74a/7)

bī-maḥal: Far.+Ar. Vakitsiz (112b/3, 113b/14, 114a/3)

bī-vaqt: Far.+Ar. Vakitsiz (65b/14, 73a/5)

devr: Ar. dönme, zaman (87b/8, 87b/10, 100b/6, 112a/8)

eṣnā: Ar. Vakit, sırasında (68a/3, 72a/10, 73b/3, 87a/8, 87b/12, 97b/3)

evqāt: Ar. Vakitler (78a/5, 88b/9)

Ḥīn: Ar. An, zaman (119a/6)

Müddet: Ar. Zaman, vakit (67b/13, 71b/10, 75a/7, 82a/15, 101a/16, 110a/13)

müddetī: Ar.+Far. Bir süre, bir müddet (96a/10, 112a/16, 113b/7, 116b/4)

mümtedd: Ar. Uzayan, sürekli (93b/9)

Zamān: Ar. Zaman (62b/10, 67a/13, 95b/6, 102a/19, 107a/4, 108a/4, 111a/9, 116a/14,
117b/16,

119b/13)

Vaqt: Ar. Vakit, zaman (61a/6, 62b/3, 73a/5, 80a/7, 81b/5, 95a/15, 104a/2, 105b/3)

4.1.1.1. Vakitler

4.1.1.1.1.Sabah

Çāştgāh: Far. Kuşluk vakti (67b/2)

şabāh: Ar. Sabah (73a/1, 89a/2)

şabāhī: Ar. Sabah ile ilgili (67b/2, 69b/6, 72b/3, 89a/8, 111a/8)

seher: Ar. Tan ağartısından önceki vakit (62b/3, 104a/2)

şubh: Ar. Sabah (116b/12)

Sünnet vaqtı: Ar. Sabah namazı vakti (61a/6)

Taḥ:ET taḥ (EDPT, 511)Seher, tan vakti (81b/7, 83a/11, 84b/9, 84b/11, 92b/2, 95a/15,

95b/10, 106b/8, 109a/18, 109b/9, 111a/14, 116b/6, 116b/13)

4.1.1.1.2. Öğle

Tüş vaqtı: öğle vakti (80a/5)

4.1.1.1.3. İkinci

4.1.1.1.4. Akşam

aḥşam: Ar. Akşam (66b/7, 67b/2, 69b/9, 72b/3, 78a/12, 83a/10, 93b/15, 117a/6)

Aḥşamgāça: akşama kadar (67b/2, 95b/6)

Kéçe:ET kéçe (EDPT, 694) Gece (66b/11)

Kéçesige: gece (73a/6)

Şām: Far. Akşam (97b/3, 106a/12, 117b/3)

4.1.1.1.5. Yatsı

4.1.1.2. Gün

evāhır: Ar. Günler (74b/3)

kün: ET kün (EDPT, 725)Gün (98b/2)

kün: ET kün (EDPT, 725)Gün (61a/13,61b/7, 61b/11, 61b/15,63b/9, 63b/11,64a/2, 65a/10,

65b/12, 67b/12, 68a/1,68a/2,70b/9, 71a/8, 71b/8, 72b/10, 72b/14, 73a/9, 75a/12, 75a/14,

75b/15, 77b/8,80b/6, 83b/3, 83b/4,83b/5, 83b/14,83a/13, 86b/5, 86b/8, 87a/5, 87a/6, 88a/13,

88b/4, 88b/5, 88b/13, 89a/5, 91b/4, 91b/7, 91b/12, 92b/3,92b/5,93b/3, 94b/14, 96a/8, 96b/8,

96b/10, 97a/3, 97b/3, 97b/17, 98a/7, 98b/15, 99a/2, 98b/4, 100a/11, 101a/1, 101a/7, 101a/9,

103b/8,104a/9, 105b/12, 108a/3, 109a/10, 109a/11, 110a/3, 117a/8, 117a/12, 117b/3, 118a/3,

119b/9, 119b/9, 119b/16, 119b/18)

eyyām: Ar. Günler, zaman (93b/9, 99a/13, 99b/13, 104a/11, 109b/13)

rüz: Far. Gün (118b/4)

4.1.1.2.1. Haftanın Günleri

Hafta: Far. Yedi günlük zaman (79b/12, 98b/14)

4.1.1.2.2. Dün, Bugün, Yarın

Taḡla: *taḡ+IA* Yarın (65a/11, 66b/8, 67b/3, 70b/5, 72b/15, 73a/6, 74b/2, 77b/8, 81b/2, 91a/10,

98a/12, 98b/8, 100b/9, 101a/9, 102b/13,106a/15)

4.1.1.2.2.1. Dün

4.1.1.2.2.2 . Bugün

İmdi: ET amtı (EDPT,156) Şimdi, halen (93b/8)

İmrüz: Far. Bugün (101b/15)

4.1.1.2.2.3. Yarın

Érte: ET *érte* (EDPT, 202) Erte (65a/11, 99b/2, 114a/9, 69b/11, 73a/6)

Taḡlası érte:ertesı gün (65a/11-12)

4.1.1.3. Gece, Gündüz, Karanlık, Aydınlık

aḡşam: Ar. Akşam (66b/7)

Qaraḡu: ET qaraḡu (EDPT, 622)Karanlık (95a/2, 105a/2, 115b/12, 106a/14)

Kéçe:ET kéçe (EDPT, 694) Gece (61a/1, 66b/11, 67b/13, 68a/1, 72b/2, 73a/6, 73a/11,77b/9,

79a/2, 83a/9, 83a/10, 84a/3, 85b/6, 88b/9, 92a/12, 93b/15, 94a/1, 95a/10, 95a/14, 99b/6,

104b/5,104b/10, 105a/2,110a/5, 115b/12, 116a/14,116b/7, 117a/3,117a/6, 118a/1, 119b/16)

Kündüz:ET күntüz (EDPT, 729) Gündüz (61a/1, 116b/6, 117a/3, 119b/16)

Rüzī: Far. Gündüzle ilgili (70b/4)

Tār: Far. Karanlık (107b/2)

Tün:ET tün (EDPT, 513)Gece (72b/3, 83a/9, 98a/13)

yarım kéçe: gece yarısı (83a/10)

4.1.1.4. Ay ve Ayla İlgili Kavramlar

Ay: Ay, otuz gün (63b/1, 66a/6, 66a/15, 67b/12, 68a/10, 74b/3, 75a/10, 75a/13,76a/12, 77b/2,

82a/11, 83b/3, 86a/14, 86b/8, 88a/2, 88a/12, 93b/14, 119b/18, 120a/3)

4.1.1.4.1. Ay Adları

Muħarrem ayı: Ar. Ay takviminin birinci ayı (66a/15, 68a/10, 120a/3)

Receb: Ar. Hicri takvime göre yılın yedinci ayı (74b/2-3)

Şa'bān ayı: Ar. Hicri takvime göre yılın sekizinci ayı (75a/10)

Şevvāl: Ar. Arabî ayların sonuncusu (88a/12)

Zī'lqa'de: Ar. Ay takviminin on birinci ayı (63b/1)

4.1.1.5.Mevsimler

Qış:ET qış (EDPT, 670) Kış(70b/8, 97b/8, 98a/3, 117b/12)

Qışlamaq:Kışlamak, kışı geçirmek (70b/12, 71a/1, 96b/7)

Küz:ET küz (EDPT, 757)Güz, sonbahar (83b/3)

Yaz:ET yaz (EDPT, 882) Yaz (70b/8, 71b/1,83b/2, 99a/3)

Qışlıq:ET qışlıq (EDPT, 672)Kış, kışlık (87b/11)

4.1.1.6. Yıl Adları

kélür yıl: gelecek yıl (97b/15)

sene (63b/2)

yıl:ET *yıl*(EDPT, 917) Yıl (63a/15, 68a/5, 76a/15, 79b/3, 85a/9, 96b/4, 97b/15, 101b/17,

116a/1, 117b/6)

4.1.1.7. Zaman İfade Eden Kavramlar

hālī: Ar. Hale mensup, şimdiki (77b/9, 81b/10, 92b/14, 102b/1, 117b/19)

İmtidād: Ar. Sürme, devam etme (94b/9)

lahza: Ar. Çok kısa an, göz ucuyla bakacak kadar kısa an (95b/10, 106b/9)

hergiz: Far. Asla, hiçbir zaman (81b/5, 103a/17)

atqunça: Sabaha kadar (84b/9, 107a/8)

Yazğaça: yaza kadar (71b/1)

Éki namāz arası : iki namaz arası (90b/5)

Aralıq:ET aralıq (EDPT, 230)

Boşluk, aralık (89a/5,92b/7, 92b/13, 93a/2,104a/13, 107b/11)

Va'de: Ar. Bir işin yapılması için tanınan süre (80a/6, 96b/15, 108a/10, 117a/2, 117a/17)

4.1.1.7.1. Öncelik , Sonralık

āhır: Ar. Son (64b/5, 65a/15, 67a/14, 73b/9,77a/9, 79b/6, 100b/14, 101b/3, 114b/9, 115b/10,

118b/3)

Burun: ET burun (EDPT, 366)Önce (71b/5, 75b/5, 94b/16, 104a/7, 108b/7)

Burunđı: *burun+ki* önceki →burunđı önceki (94a/7)

Burunđı: *burun+ki* önceki →burunđı önceki (102b/15)

Burunraq: *burun+rAk* Daha önce (61a/1, 65a/1, 67b/1, 70a/8,71b/14, 77a/10, 90b/10, 95b/9,109a/14, 113a/10)

Evvel: Ar. Önce, ilk (68b/15, 70b/3, 74b/13, 75a/11,75a/11, 85a/15, 86b/6, 101a/1, 112a/4,119a/11)

Evvelki: Ar.+T. evvel+ki Önceki (87b/1, 96a/5, 115b/7)

İlgerirek: *ilgeri+rAk* Daha ileri (66b/10, 103b/7, 104b/7, 105a/18,105b/7, 107a/2, 107a/9, 107a/10, 112b/12)

Sonđ:ET sonđ (EDPT, 832)Sonra (61a/8, 61a/9, 61a/13, 61b/7,61b/11, 65b/12, 69a/6, 69a/8, 69b/2,70b/10, 74a/4, 74a/11, 74b/11, 74b/13,79b/3, 79b/8, 79b/12, 80a/2, 80a/10, 80b/6, 80b/10, 83a/7, 83a/9, 83b/15, 84a/2, 84b/3, 84b/11, 86a/6, 86b/8, 87a/6, 91b/4, 94a/1, 96a/3, 96a/8, 96b/8, 97b/17, 99a/2, 100a/11, 100b/5,101a/6, 103a/7, 103b/4, 104a/9,105b/12, 108a/3, 108a/10, 108a/11,108a/12,109a/11, 110b/1)

Sonđı: Sonra, sonraki (65a/5)

Sonđınça: Ardınca (73a/7)

Sonıça: Ardınca (107b/17)

Sonra: Sonra (65a/4, 68b/5, 70a/11, 73b/5, 75a/12, 86b/3, 87a/5, 90a/12, 100a/9, 107b/4, 109b/6, 115a/12, 116b/4, 119b/16)

4.1.1.7.2. Hızlı, Yavaş

āhesteraq: Far.+T. *āheste+rAk* Daha yavaş (109b/3)

Biyikbār: Birdenbire (68a/3, 75b/13, 102b/2, 104b/11)

Ildam: Çabuk (72b/8, 72b/11, 93a/1, 113b/12, 114b/4, 115a/13, 106b/13)

Ildımraq: *ildam+rAk*Daha çabuk,daha seri (70a/7)

Şitāb: Far. Acele, çabukluk (64a/14)

Tezlik: Çabukluk (98a/10)

Téz: Tez, acele (81b/3, 106a/5, 106a/12)

Yéñilrek: *yeñil+rAk* Hızlıca, çabucak (88b/7)

4.1.1.7.3. Eski, Yeni

Baya: Eski , köhlenmiş (117b/4)

Eski:ET eski (EDPT, 246)Eski (117b/12, 119a/7)

Harāb: Ar. Yıkık, viran

Peşīn: Far. Önceki, eski (83a/9, 84a/2, 106a/1, 119b/14)

Yañı:ET yañı (EDPT, 943) Yeni (61a/13, 71a/11, 84b/14, 93b/8, 95b/16, 119a/11)

4.1.1.7.4. Geçmiş, Gelecek

istikbāl: Ar. Gelecek (83b/7)

4.1.1.7.5. Diğer Kavramlar

Āvbāc: Çağ, dönem (68a/6)

bāqī: Ar. sonsuz, sonu olmayan (76b/1, 82a/8, 86a/14, 88b/12)

çağ: ET çağ/çaq (EDPT, 403)Çağ (65b/15, 66b/12, 68a/6, 77a/9, 93b/6,

94b/4,113b/15)

çağlıq: Zaman, dönem (64b/11, 82b/11, 106b/17)

dāyim: Ar. Daim, sürekli (87a/7, 91a/8, 113b/12)

dāyimġi: Ar.+T. dāyim+ġI Her zamanki, her zaman olduğu gibi (91b/13)

érken:ET érken (EDPT,224)Erken (84b/6)

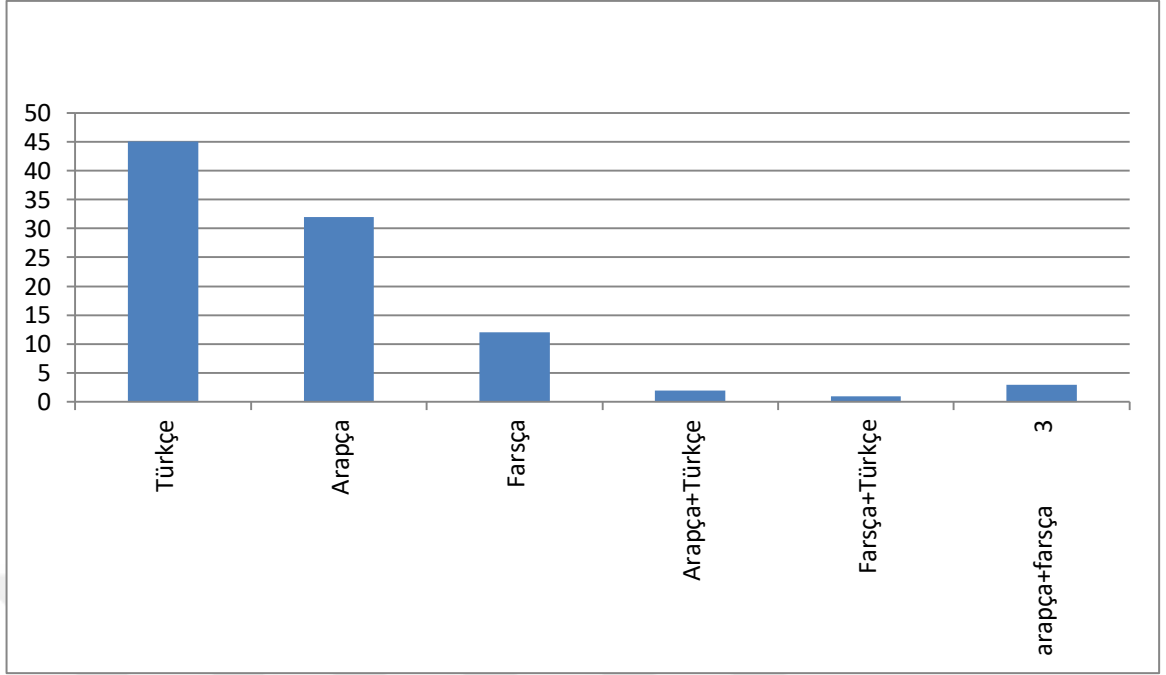
érte:ET érte (EDPT, 202) Erte (65a/12, 69b/11, 73a/7, 99b/3, 114a/10)

furşat: uygun zaman, elverişli durum (62a/14, 67b/11, 72a/5, 79a/7,82b/10, 83a/4, 83b/6, 84a/13, 86a/10,87b/6, 91a/3, 95b/11, 98a/14, 100b/11,102a/12, 109a/15, 110b/13, 112a/15,112b/2)

hemīşe: Far. Daima, sürekli (64b/10, 89b/15, 97a/15, 98a/7, 98b/15, 100b/10, 106b/10)

henüz: Far. Henüz (63a/10, 75a/13, 83a/3, 84b/2,101b/13, 104a/12, 106a/4, 115b/11, 97a/8)

Arapça: 32 sözcük, Farsça:12, Türkçe:45, Arapça+Türkçe: 2, Farsça+Türkçe: 1, Arapça+Farsça:3 sözcük bulunmaktadır.

4.1.2. Yer Adları

4.1.2.1. Kale ve Hisar Adları

Esfidek Qurğan: Yar Yaylak kentlerindedir. (82b/9, 83a/13, 83b/15)

Yār Yaylaq kəntleridin Esfidek Qurğanı'ğa kəldük. 82b/9

Qal'a-ı Debüsī: (87b/13)

Keştüd Qurğanı: (82a/14)

Margīnān Qurğanı: Marginan Kalesi (61a/6, 61a/12, 61b/9, 61b/10, 61b/11, 61b/12, 63a/2, 63a/12, 78a/7, 78a/8, 78a/9, 108b/1, 110b/16, 111a/2, 111a/4, 111a/5, 111a/8)

Margīnānlıq: (104a/9)

Māzū Qurğan: Madu Kalesi/Hisarı. Uş vilayetinin kurganlarındandır. Kuzyinde bir nehir vardır ve oldukça yüksek bir kurgandır.

(66b/15, 67a/1, 67a/2, 67a/7)

Oş qurğanlarıdın Māzū qurğanıda...66b/15

Miyān Kāl Qurğanı: (86a/13)

Pap Qurğanı: Ahsi'in müstahkem kurganlarından biridir. (62a/5, 109b/17, 110a/5, 110a/2,112b/3)

*Ahsī'niñ bérk qurğanlarıdın biri Bāp Qurğanı'dur.*109b/17

Ribāṭ-1 H'āce Qurğanı: (82b/3)

Şıbak Hān Qurğanı: (93b/14)

Şirāz Qurğanı: (81b/11)

Vesmend Qurğanı: (83b/15, 84a/2)

4.1.2.2. Çöl Adları

Deşt-i Hāşbān: (78a/14)

4.1.2.3. Dağ Adları

Bāğ-1 Zāgān: (85b/4)

Qarbuğ Puştisi: Karpuk Dağı (95b/1, 95b/2)

Masiḥā Kūhistān: Ura tepe'yi geçince Masiha vilayeti bulunur. (97a/4, 99a/4, 99a/5, 99a/6, 99a/12, 99b/2, 99b/5)

Bu tağdın ötker Masiḥā bolur. 97a/4

Puşte'-i Ays: Ays Tepesi . Andıcan'ın bir şer'i mesafesinde bulunur.

(66a/2,66a/3, 95b/1, 95b/3)

...Andicān'niñ bir şer'isi Puşte'-i Ays'niñ allıdağı öleñge tüşti. 66a/2

Sarataq: Sere-Tağ tepesi (71a/1,81a/12, 81b/4)

Şunqarhāne Tağı: (82b/4)

Ura Tepe: (78a/14, 78b/3, 78b/5,78b/6, 86b/4, 91a/2, 91a/7, 96a/8, 96a/8, 96a/14, 96b/6,96b/15, 97a/3, 99a/3, 99a/116, 99a/17, 100a/11, 101a/12)

4.1.2.4. Köy, Kasaba , Belde Ve Diğer Yer Adları

Āb-Bürden: Masiha'nın köylerinden biridir.(99a/5)

Masihā'nın qoyığı kenti Āb-Bürden'dür.

Āhengerān: Köy (98b/3, 98b/7)

Āhanīn: (84b/12, 84b/13, 85a/1, 85a/4, 91b/12, 92a/3, 92b/3)

Aḥsī: Seyhun nehrinin kuzey tarafındaki kasabalarından biridir.Andican'dan sonraki en büyük kasabadır. Andican 'ın batısında ve dokuz yığaç mesafededir. (61b/4, 61b/8, 62a/5, 62a/7, 62a/8, 62a/9, 62a/10, 62a/11, 62b/2, 63a/8, 63b/7, 63b/8, 63b/9, 63b/10, 63b/11,63b/13, 72a/5, 72b/3, 72b/5, 74b/4, 77a/16, 78a/16, 103b/10, 104a/12, 108a/9, 109a/13, 109b/14,110a/1, 110a/4, 110a/16, 110b/7, 110b/9, 111a/13, 111a/16, 113b/17, 114a/4, 117a/2, 117a/10, 117a/10, 117b/15, 118a/6, 119a/15)

Bāğ-ı Nev: (88a/13)

Bīş-Ként:(98a/4, 98a/13, 98a/14, 98b/3, 98b/6,98b/10, 100a/12)

Büdene Qoruğı: Büdene korusu (82b/14)

Büstān Serāga: Bostan Sarayı (85a/6)

Cüdek(Hub-Kend) Köyü: (95b/2)

Dihket: Ura Tepe'nin dağ eteklerinde bulunan köylerinden biridir ve büyük bir dağın

eteğindedir. Düz bir yerdir.(96b/7, 96b/7, 97a/3, 97a/6, 97a/11, 97a/15, 99a/, 99a/4, 99b/3)

Dihket [ke keldim Dihket] Ura Tepe'nin küh-pāye kəntleridindür, uluq tağnıñ tüpide tüşüptür. 97a/3

Dizek: (95b/11, 96a/8)

Esfera: Dağ eteğinde, akar suları ve şeftali bahçeleri olan bir kasabadır. (71b/5,78a/10)

Fīruze Dervāzesi: (84a/5, 84a/8, 84a/13, 92a/14, 93b/16)

Ġār-ı 'Āşiqān: (84a/5, 84a/7)

Gāzuristān Dervāzesi: (92b/5, 92b/12, 93a/6, 93b/3)

Ḥalīliyye Kənti: (95b/10)

Heşt Yek: (98a/5)

Ḥübān: Endican tarafında üç yığaç mesafede olan köydür. (69b/9, 70a/5, 70a/5, 70a/6, 70b/3)

...Ḥübān degen kəntke, kim Andicān sarı yanımızda bizdin üç yığaç bolğay édi. 69b/9

Ḥocend: Andican'dan batıya doğru yirmi beş yığaç mesafede olan bir kasabadır. (71b/5, 75a/10, 78a/15, 98a/5, 111a/4)

Kāsān: Ahsi'nin kuzeyinde ve oldukça küçük bir kasabadır. Ahsi'nin suyu burdan gelir.(63b/11, 72a/10, 72a/13, 72b/6, 72b/6, 109a/12, 109b/11, 109b/14)

Kend-i Bādem: Hocende bağlı güzelce küçük bir kasabacıktır. Hocend'in doğusunda kalır.

Bademi iyi olduğundan bu isim verilmiştir. (71b/5, 111a/4)

Kernān: Köy adıdır.

(103b/7, 103b/16, 104a/13, 116b/2, 116b/9, 116b/10, 116b/11, 117a/6, 117b/3,
117b/8, 117b/10, 118a/6, 119a/17, 119b/4)

Lātkend:Köy yeridir.(66b/7)

Marġinān: Andican'ın batısında ve ondan yedi yıgaç mesafesindeki kasabadır.(61a/6, 61a/12, 61b/9, 61b/10, 61b/11, 61b/12, 63a/2, 63a/12, 78a/7, 78a/8, 78a/9, 108b/1, 110b/16, 111a/2, 111a/4, 111a/5, 111a/8)

Ribāṭ-ı Zevraq:Köy yeridir. (106b/3)

Saqā: Köy yeridir. (70a/5)

Sām Sīrek: Ahengeran köylerinden biridir.(98b/7, 100a/12, 100b/15)

*Biz kélip Āhengerān kántleridin Sām Sīrek dégen kántke tüştük.*98b/7

Süzengerān Dervāzesi: (92b/5,92b/12, 93a/5, 93a/16, 93b/5)

Şāhruḥiyye: (98a/3, 98a/13, 99b/17)

Şaybaq Ḥan Āhanīn Dervāzesi: (91b/12,92a/2, 92b/3)

Şeyḫzāde Dervāzesi: (90b/5, 92a/14, 92b/6,95a/10)

Üñçütöpe: Uş köylerinden biridir. (67b/8)

*Māzūnı alıp kélip Oş'nıñ kántleridin Üñçütöpe dégen kántte tüşüldi.*67b/8

Yaġa: Taşkent ile Sayram arasında bir köydür.(102a/17)

Taşkend bile Sayrām'nıñ arasında Yaġa dégen kánt ve yana bir néçe kántkineler bar.

102a/17

4.1.2.5. Irmak Adları

Çeltü: Çaganyan civarında bulunur. (81a/6)

Çagānyān ’nın Çeltü Öleñi’ge tüşkende Muḥammed Mezīd Tarḥan başlıq...81/6

Dergam: Derya kadar geniş olan bu su Semerkan’ın bir şer’i mesafesindedir.(78b/15, 79a/2, 79a/5)

Ḥocend Suyı: (61b/5, 71b/5, 72a/7, 74a/19, 98a/3, 98a/12, 103b/11, 103b/16, 104a/10, 116b/7)

Ḥocend Deryāsı: (101a/7, 108a/7, 108a/9, 109a/16, 111a/4)

İlämiş Deryāsı:(65a/12, 71a/3)

Qara Köl: (87b/12, 87b/13)

Kemrüd Derasi: Kemrud Deresi (81a/12, 81a/15, 81b/2)

Qulbe Öleñi: Kulbe Çayı (80b/6, 90b/4)

Kühek Deryāsı: (90a/9, 90a/10, 90b/4, 90b/5)

Kühek Suyı: Kuhek sahili. Semerkant’tadır. (82b/1, 83a/12, 90b/4)

Yār Yaylaq: (77a/7, 79a/7, 81b/11, 81b/13, 82b/4, 82b/8, 83a/9, 83a/12)

4.1.2.6. Şehir Adları

Āb-ı Hān: (67b/10)

Andicān:Özbekistan ilidir. Fergana vilayetinin payitahtıdır.

(61a/14, 61b/8, 62a/2,63a/2, 63a/3, 63a/6, 63a/7, 63a/12, 63a/13, 63b/7, 63b/9,

63b/13, 64b/5, 65b/15, 66a/2, 66b/9, 66b/11, 67b/5, 67b/9, 69b/10, 70b/5, 70b/9,

70b/10, 71a/2, 71a/13, 71b/5, 71b/10, 72a/15,73b/4, 73b/7, 74a/10, 74a/13, 74b/6,

74b/8, 77a/12, 78a/5, 79b/5, 86b/3, 94a/15, 96a/15, 97b/9, 103b/5, 104a/5, 104a/10, 104a/16, 104b/1, 104b/3, 104b/5, 105a/17, 105b/16, 105b/17, 106b/4, 107b/17, 108a/8, 109a/11, 110a/13, 110b/14, 111a/1, 112b/7, 119a/15, 119a/16, 119b/13, 119b/17)

Arhıyān: (73a/10)

Aqkuta: (69a/1)

Arçaként: (72a/12)

Aşpāriyān: Andıcan'ın güney tarafında yer alıyor. (61b/1, 62a/2)

...Andicān'ın cenūb tarafındağı tağ éllerige meşel Aşpāriyān ve Turuq-Şarān
...61b/2

Atun: (96a/10)

Belh: Afganistan'ın kuzeyinde yer alan bir yerleşim yeridir. (68a/5)

Bīçrātā: (72a/6, 109a/16)

Bişhārān: (73b/11, 73b/12, 73b/14, 74a/1, 74a/2, 109b/10)

Bīşāmūn: (105a/10)

Buḥārā: Semerkant'ın batısında ve yirmi beş yığaç mesafededir.

(69a/5, 69a/7, 76a/17, 76b/1, 78b/6, 79b/9, 79b/9, 86a/13)

Çağānyān: (81a/6)

Çārreh: (80a/8)

Çegrek: Andıcan'ın güneyinde yer alır. (61b/2, 62a/3)

...Andicān'ın cenūb tarafıdaki tağ éllerige meşel Aşpāriyān ve Turuq-Şarān ve Çegrek...61b/2

Çihil Duhterān: (66a/3, 104b/6)

Diyūl: (89a/1)

Ermiyān: Ribātek Orçını civarlarında yer alır.(70b/15)

Bu maşlahat üçün Ribātek Orçını'da kim bu Ribātek Orçını'nı Éki Su Arası hem dérler, Ermiyān ve Nūşāb nevāhī...70b/15

Fān:(81b/8, 81b/9, 81b/14, 82a/2, 82a/14)

Fergāna:Özbekistan'a ait bir vilayettir.(96b/15, 104a/7, 107b/11, 108a/11, 120a/2, 120a/3)

Ġavā: (116a/16, 116b/2, 116b/3, 117a/1, 117a/16, 117b/3, 117b/8)

Ġazne Nemengān: (73a/9)

Ĥarābūk: (107b/11, 105a/10)

Herāt: Afganistan'ın batısında yer alan kenttir. (85a/12)

Ĥıṭāy: Orta Çağ Avrupa'sında kuzey Çin'e verilen addır. (102b/11, 101b/6, 101b/8)

Ĥiṣār: (64b/9, 69a/10)

Qabā: (77b/3, 78a/7, 104a/1)

Qara Bulaq: (99b/8)

Qarşı: (86a/15, 86a/15)

Kenbāy: (69a/2, 69a/3)

Keş: Semerkant'ın güneyinde ve dokuz yıgaç mesafededir.(79b/11, 79b/12, 81a/4, 88b/13)

Keştüd: (81b/13, 82a/14, 82a/14, 82a/15)

Qoş Tegirmen: (108a/4)

Kül: (113b/3)

Künbed-i Çemen: Ahsi'nin yakın bir mesafesinde bulunur. (113b/17, 113b/17)

Ahsī'niñ bir şer'īsığa Künbed-i Çemen dégen yer bar. 113b/17

Küy-i Pâyân: (94b/13)

Leklekân: (94a/16)

Masiḥā: Ura Tepe dağını geçince bu vilayet bulunur. (97a/4, 99a/4, 99a/5, 99a/6, 99a/12, 99b/2, 99b/5)

Bu tağdın ötkerç Masiḥā bolur.97a/4

Māzū: (67b/7)

Merv: Türkmenistan'da bir şehir (87b/12)

Nevā: (87a/8)

Nevendāk: (81a/14)

Nevkend: (72b/10, 109a/15, 109a/16, 109a/18, 109b/4, 109b/10, 109b/11)

Nüşāb: (70b/15)

Oş: Andican'ın güneydoğusundadır. (63a/9, 63a/11, 63b/3, 63b/4, 63b/5, 66a/7, 66a/8, 66b/4, 66b/5, 66b/6, 66b/7, 66b/8, 66b/15, 67b/7, 67b/11, 69b/4, 104a/2,

104a/2, 104a/3, 104a/3, 104a/5, 104b/5, 105a/15, 105a/16, 105b/11, 107b/11,
107b/13, 108a/2, 108b/3, 113b/4)

Özkend: Fergana vilayetinin payitahtıdır. (63b/6, 64b/7, 66b/9, 66b/10, 66b/13,
70b/8, 72a/9, 74a/11, 77b/6, 77b/8, 103b/12, 104a/6, 108b/1)

Özkend’niñ, kimburun Fergāna’niñ pāy-i tahtı ol ékendür. 104a/ 7

Pelğar: (99a/7)

Peşāgār: (61a/13, 96a/9, 96a/10)

Ribātek Orçını: (64b/7, 66b/6, 70b/14, 70b/14)

Ribāţ-ı H̄āce: (82b/4, 83a/12)

Ribāţ-ı Serheng: Uş’un kuzeyindedir. (66b/6)

Ribāţ-ı Serheng Orçını sarığa, kim Oş’niñ şimālidür.

Sekān: (103b/16)

Seng: Seng, Ahsi'den iki şer'i mesafededir. (114a/3, 114a/4, 114a/5)

Seng Ahsīdin ékki şer’īdür. 114a/3

Sengzār: (78b/7, 78b/8, 82b/7)

Sayrām: Kazakistan’a bağı bir vilayettir. (102a/16, 105b/6)

Sipān: Merginan’ın doğusundadır. (61b/10)

Margīnān’niñ bir şer’īside şarq sarı Sipān atlıq kēntke kēlip tūştiler. 61b/10

Semerqand: Vilayetine Maverāünnehir denir. ‘ Belde-i mahfuza’ denir.

(68b/5, 68b/13, 68b/17, 69a/2, 69a/7, 69a/9, 74a/13, 74a/13, 76b/2, 76b/12, 77a/8,

77a/15, 77b/1, 77b/2, 77b/11, 78a/4, 78a/4, 78b/9, 78b/10, 78b/12, 79b/10, 79b/11, 80a/1, 81a/4, 81a/5, 81a/7, 81b/12, 82a/2, 82b/12, 82b/13, 82b/14, 83a/3, 83a/5, 83a/7, 83b/2, 83b/5, 83b/14, 83b/16, 84a/2, 85a/9, 85b/8, 85b/11, 85b/14, 85b/15, 86a/6, 86b/4, 86b/9, 86b/15, 87a/4, 87a/5, 87a/5, 87a/7, 87b/6, 87b/16, 89a/11, 90b/15, 91a/5, 91b/5, 96a/11, 96a/12, 96b/10, 96b/13, 97b/14, 98a/2, 98a/16, 98b/4, 98b/12, 108a/6, 108a/10)

Şāvdār: (77a/3, 86a/6)

Şehr-i Sebz: (87b/6)

Taşkend: Özbekistan'a bağlı bir vilayettir.

(71b/11, 72a/4, 96b/5, 96b/9, 99b/7, 99b/11, 99b/17, 100a/12, 101a/16, 102a/16, 102b/19, 103a/1, 103b/5, 105b/6, 105b/6, 105b/7, 105b/9)

Ṭurfān: Çin'de yer alan bir vilayettir. (102a/2)

Turuq-Şārān: Endican'ın güney tarafında yer alır. (61b/1, 62a/2)

...Andicān'nın cenūb tarafıdaki tağ éllerige meşel Aşpāriyān ve Turuq-Şārān...61b/2

Ubāç: (68a/6)

Üştürger: (91b/14, 92b/8)

Vesmend: (84a/2)

Zeberqān: (103b/7)

4.1.2.7. Köprü, Geçit Adları

Āb-Bürden Dabanı: Ab-Bürden Geçidi (99a/4, 99a/5, 99b/2, 99b/11)

Bend-i Sālār: Andican'dayer alan bir yoldur. (72b/1)

...Andicān'dın Bend-i Sālār yolu bile...72b/1

Çoban Köpri: (78a/14)

Hıyābān: (84a/3)

Hūqān: (103b/17)

Kendīrlīk: Geçittir. (103b/6)

Kendīrlīk dabanınñ yolu bile müteveccih boldılar.103b/6

Pul-ı Meğak: Megak Köprüsü (84a/3)

Yassı Keçit: (65a/12)

4.1.2.8. Bölge Ve Ülke Adları

Hindūstan:Güney Asya'da bir ülkedir.(97a/9)

Moğulistān: Orta Asya'da yer alan bir ülkedir. Batısında Çin, kuzeyinde ise Rusya ile sınır komşudur. (72a/1, 102a/1)

Türkistān: Orta Asya'da yer alır.(84a/10, 86a/11)

Türkistānī: (84a/9)

4.1.2.9. Mescid ve Tekke Adları

H'āce Hıẓr Mescid[i] (92a/4)

Baba Tevekkel Lengeri: tekke (108a/3)

4.1.3.Kişi Adları

4.1.3.1. Han, Padişah, Şah Adı

‘Āyişe Sultān Bēgim: Sultan Ahmed Mirza’nın kızı, aynı zamanda Babur’un nişanlısı(75a/9)

Sultān Aḥmed Mīrzā’nın kızı 75a/9

Baba Ḥan Sultān: (102b/7)

Bāburī: Bir ordu pazarına mensup birinin oğlunun adıdır. 75b/1

(75b/1, 75b/10, 75b/11, 75b/16)

Bāyezīd: Tenbel’in küçük kardeşidir.

Tenbel’nin inisi [Şeyḥ]Bāyezīd. 109a/14

(109a/14, 110b/4, 111a/10, 111b/15, 118a/13)

Baysungur Mīrzā: Sultan Mahmud Mirza’nın ikinci oğludur.

(68a/5, 68a/9, 68a/9, 68b/4, 68b/13, 69a/2, 69b/2, 82a/2)

*Sultān Maḥmūd Mīrzā’nın ékinçi oğludur.*68a/14

Bég Tilbe: Han’ın eşik ağası aynı zamanda Tenbel’in öz ağabeyidir. (71b/13, 72a/1, 110b/12)

*Tenbel’nin tuğqan a[ba]ğası édi. Bég Tilbe, kim Ḥan’nın eşik ağası édi.*71b/13

Cānī Bég Sultān: (89b/2)

Cihāngīr: (70b/6, 74a/10)

Cihāngīr Mīrzā: Babur’dan iki yaş küçük olan kardeşidir. (61b/7, 63a/9, 63b/3, 63b/6, 64a/15, 74a/12,74a/14,74b/2, 74b/4, 77a/16, 88a/5, 94b/14, 97b/10, 111a/8, 111b/5, 111b/7,111b/8,111b/13, 112a/3, 112a/15, 112b/1, 113a/12, 113a/14, 113b/7, 115b/4)

Cihāngīr Mīrzā İbrāhīm: (111b/7)

Çengiz Han: Moğol hükümdarı.(100b/7)

Devlet Sultān Hānım: Babur'un teyzesi, küçük han dayısının kız kardeşi (96b/3, 102a/15)

Hanım, han babam şunqar bolğalı anaları inileri siñilleri né kim Şāh Bégim ve Sultān Maḥmūd Han ve Sultān Nigār Hanım ve Devlet Sultān Hānım bolğaylar. 96b

Hamza Sultān: (64b/10, 82b/13, 89b/2)

Hanım: Babur'un annesi Kutlug Nigar Hanım'ın kendisi. (96b/3)

Hān Mīrzā: Sultan Veys Mirza'nın diğer adıdır.(68a/15, 77a/8)

Sultān Veys Mīrzā, kim: "Hān Mīrzā" bile meşhūrdur. 68a/15

Hanzāde Bégim: Babur'un büyük kız kardeşi. Babür'den beş yaş büyüktür.(95a/12)

Méniñ égeçim Hanzāde Bégim...95a/12

Hüsrev Şāh: Maveraünnehir'in Kıpçak hükümdarı Hüsrev Şah'tır.(68a/5, 68a/6, 69a/10, 69a/10, 81a/7, 81a/8, 81a/14, 82a/7, 88a/9, 90b/13, 90b/15)

Kasan: Tenbel'in kardeşi.

Tenbel'niñ inisi. 109a/14

Kıçık Han: Babur'un dayısı (101b/17, 101b/19, 102a/12, 102a/13, 102a/14,102a/19, 102b/3, 102b/10, 102b/13, 103a/3, 103a/6, 103a/7, 103a/9, 103a/12, 103a/14, 103b/2, 103b/7, 108a/2, 108a/5, 108a/6, 108a/8, 108a/11,108a/14, 108b/7, 108b/8, 108b/15, 110b/16, 119b/3, 119b/17)

Kıçık Han dadam...102b/17

Mehdī Sultān: Sultan Ahmed Mirza'nın damadı. Suktan Begim ile evlenmiştir. (64b/10, 82b/13, 89b/3)

Mihr Nigār Hanım: Babür'ün annesinin öz ablası; teyzesi. Aynı zamanda Sultan Ahmed Mirza'nın eşlerinden biri.

Méniñ anamnıñ tuqqan égeçisi Mihr Nigār Hanım (96b/10)

Mîr Şâh Qoçın: (65b/4, 74b/8, 89a/13, 92a/3)

Mîrzâ Han: (77a/1, 77a/2, 77a/3, 102a/16)

Paşa Béğim : Baysungur Mirza'nın annesi. (68a/15)

Anası Paşa Béğim édi.68a/15

Sultân Ahmed: Babur'un amcasıdır.(118a/13)

Sultân Ahmed Béğ: (78a/7, 115b/13)

Sultân Ahmed Mîrzâ: Ömer Şeyh Mirza'nın kardeşidir.Babur'un nişanlısının babası. Aynı zamanda Sultan Mahmud'u damat edinmiştir.(75a/9, 86b/5)

Sultân Ahmed Mîrzâ'nıñ 'Āyişe Sultân Béğim atlıq qızını, kim ata abağa tirig ékende maña qalınlıq qılıp édiler. 75a/9

Sultân Ahmed Qaravul: (69b/2, 69b/5, 70a/2)

Sultân Ahmed Tenbel:(61a/11, 61b/7, 63a/9, 63b/3,73b/3, 77b/3, 90b/10, 103b/5, 106b/17, 108b/3)

Sultân 'Alî Mîrzâ: Sultan Mahmud Mirza'nın oğludur.Baysungur Mirza'nın kardeşi.

(76a/16, 76b/4, 77a/7, 79b/13, 79b/14, 80a/2, 80a/7, 80b/3)

...Sultân Mes'ūd Mîrzâ'dın kiçik, Sultân 'Alî Mîrzâ ve Sultân Hüseyin ve Sultân Veys Mîrzâ... 68a/15

Sultân Cüneyd Barlas: (68b/16)

Sultān Halīl Mīrzā: Baysungur Mirza'nın amcası(69a/11)

...abağası Sultān Halīl Mīrzā'nıñ...69a/11

Sultān Hüseyin:(68a/15)

...Sultān Mes'ūd Mīrzā'dın kiçik, Sultān 'Alī Mīrzā ve Sultān Hüseyin ve Sultān Veys Mīrzā...

Sultān Hüseyin Arğun: Sultan Hüseyin Kara-Köli diye meşhur olmuştur.(76b/9, 89a/11)

Sultān Hüseyin Mīrzā: Sultan Mahmud Mirza'nın oğludur.Baysungur Mirza'nın kardeşi

(82a/1, 85a/12, 85a/15, 85b/4, 88a/6, 94a/12)

Sultān Hüseyin Duğlat: Muhammed Duğlat'ın küçük kardeşidir.(99b/14, 103b/14)

Çerig üstide Muḥammed Duğlat, kim Muḥammed Hişārī'ğa meşhūr édi, yana inisi Sultān Hüseyin Duğlat...99b/14

Sultān Maḥmūd Dulday: (79a/3)

Sultān Maḥmūd Han: Annesinin büyük kardeşidir. Babur'un dayısıdır. Moğol ulusunun hanı. (62a/13, 68b/15, 68b/16, 94b/2, 96b/3)

...anaları inileri siñilleri né kim Şāh Bégin ve Sultān Maḥmūd Han ve Sultān Nigār Hanım ve Devlet Sultān Hānım...96b/3

Sultān Maḥmūd Mīrzā: Sultan Ebu Said Mirza'nın üçüncü oğlu. Ömer Şeyh Mirza'nın abisidir. Baysungur Mirza'nın babası. (68a/14, 69a/6)

Sultān Mes'ūd Mīrzā: Sultan Mahmud Mirza'nın büyük oğlu.Baysungur Mirza'nın kardeşi.(68a/14)

...Sultān Mes'ūd Mīrzā'dın kiçik, Sultān 'Alī Mīrzā ve Sultān Hüseyn ve Sultān Veys Mīrzā...

Sultān Muḥammed Argun: (65a/14)

Sultān Muḥammed Hātīke: Han'ın oğlu(72a/11, 100a/19, 102a/15)

...han Tembel'niñ kömekige oğlu Sultān Muḥammed Hātīke...72a/11

Sultān Muḥammed Kelpük: Tenbel'in küçük kardeşi(105b/17, 106a/3)

Andicān qurğanıda Tenbel'niñ kiçik inisi Sultān Muḥammed Kelpük édi.105b/17

Sultān Muḥammed Sultān: Han'ın oğludur.(71b/12)

...kim Han'niñ oğlu Sultān Muḥammed Sultān'niñ...71b/12

Sultān Muḥammed Veys: Sultan Nigar Hanım ve Sultan Mahmud Mirza'nın oğludur.

(101a/10, 112a/13, 113b/4)

Sultān Nigār Hanım: Babur'un annesinin kardeşi(96b/3, 102a/15)

...anaları inileri siñilleri né kim Şāh Béğim ve Sultān Maḥmūd Han ve Sultān Nigār Hanım ve Devlet Sultān Hānım... 96b/3

Sultān Qulı Çanaq: (64b/14)

Sultān Sa'īd Han: (102b/7)

Sultānım: Han'ın oğlu Sultan Muhamedd'in diğér adıdır. (72a/11, 72b/2, 72b/7)

Şāh Béğim: Han'ın kadınlarından biridir. Şah Sultan Muhammed'in kızıdır. (96b/2, 96b/8, 96b/9, 101b/2, 102a/14, 102b/10)

Şāh Sultān Béğim: Babur'un annesi (70b/5, 101a/6)

méniñ uluğ anam Şāh Sultān Béğim70b/5

Şāhım Nāşır: Savaştaki yardımcılardan olan askeri.(114a/7, 114b/12)

Uşbu hālette sekiz kişi qalıp éduk, Dost Nāşır, Qanber ‘Alī Qāsım Bég, Han Qulı Buyan Qulı,

Mīrzā Qulı Kōkeldaş, Şāhım Nāşır, ‘Abdulquddūs Seydī Qara, H̄āce Hüseyn’nī, sekizinçi

mén édim.114a/7

Şaybaq Han:Özbek hanı Şeybani Han’ın diğeri adıdır.(84b/7, 85a/3, 85a/5, 85b/9, 85b/12, 86a/10, 86a/11, 87a/4, 87a/4, 87b/11, 87b/14, 88a/2, 88a/7, 88b/2, 88b/9, 89b/8, 91b/4, 91b/6, 91b/12, 92b/3, 93b/14, 94a/13, 94b/11, 94b/12, 95a/8, 95a/13, 98a/13, 99a/3, 99a/16, 99a/17, 99b/4, 101b/11, 108a/5, 110b/12)

Şeybānī Han:Özbek hanı.(62a/14, 78b/5, 79b/13, 79b/14, 80a/1, 80a/6, 80a/9, 80a/9, 80a/12, 80a/13, 80a/15, 80b/1, 80b/11, 80b/14, 83a/3, 84a/9, 88a/12)

Témür Bég: Timur İmparatorluğu’nun kurucusudur. (97a/9)

Témür Sultān:Şaybak Han’ın oğludur. Devlet Sultan Hanımı’nın eşidir.(80b/5, 89b/2)

Tilbe Han: Tenbel’in büyük kardeşi.(72a/8)

Tenbel çün çerigimizniñ tarqağan haberini taptı ve ağasınıñ Tilbe Han bile...72a/8

Uluğ Han: Babur’un büyük dayısı (103a/1, 103a/2, 103a/5, 103b/3, 107b/18, 108a/3, 108a/14, 119b/3, 119b/17)

...Uluğ Han dadam...103a/1

4.1.3.2. Savaşçı Adı

Bende ‘Alī: (89a/13)

H̄āce ‘Alī: (89a/13)

Hāldār: (89a/14)

Haydar: (89a/14)

Ebū'l Qāsım Kūhber: (81b/12, 89a/10, 110a/4)

İbrāhīm Cānī: (89a/10, 90b/8)

İbrāhīm Saru: (61b/4, 61b/13, 62a/4, 62a/10, 65b/1, 65b/6, 66a/8, 69b/14, 74b/13, 79a/6, 89a/9, 90b/8)

İbrāhīm Tarhan: Ahmed Tarhan'ın erkek kardeşi.

(81b/10, 82b/7, 84a/15, 87b/14, 89a/11, 90b/3, 90b/8)

İbrāhīm Tarhan''nın Ahmed Tarhan atlıq inisi édi.87b/14

Qara Barlas: Uzun Hasan'ın erkek kardeşi. (76b/10, 89a/11, 93a/5, 93a/16)

Uzun Hasan'nın inisi Qara Barlas... 76b/10

Qāsım Bég: Andican'ın ek, koşın beylerindendir. (61a/13, 61b/13, 62a/2, 65a/8, 65a/10, 65a/14, 65b/1, 70a/3, 70a/14, 74b/15, 78a/11, 82b/3, 87a/5, 89a/12, 91a/10, 91a/12, 92a/12, 93b/5, 95b/3, 97b/9, 97b/11, 97b/12, 99b/8, 113b/11)

Qanber 'Alī Sellāh: Moğul ve ahtaçılardandı. Babası vilayete girip birkaç defa kasaplık yaptığı için, Kanber Ali Sellah derlerdi. (89a/13)

Kemāleddīn Hüseyn Gāzurgahī: Şaybaq Han'ın elçisi. (94a/13)

Şaybaq Hanğa Kemāleddīn Hüseyn Gāzurgahī'ni muhāşara zamanıda élçilikke yiberdi.94a713

Qutlıq H'āce Kōkeldaş: (93a/7, 93b/2)

Muhammed Mezīd Tarhan: Derviş Muhammed Tarhan'ın öz ve küçük kardeşi.

(76a/16, 76b/2, 76b/7, 76b/8, 77a/2, 77a/5, 77a/11, 78a/3, 78b/9, 81a/4, 81a/6, 89a/10, 90b/12, 93a/2, 93a/5)

Pīr Aḥmed Ḥāce Ḥüseyn: (89a/11, 96b/14)

Seyyid Qāsım Eşik Ağa: (89a/13-14)

Şāh Şūfī: (93a/10-11)

4.1.3.3. Diğer Kişi Adları

‘Abdulquddūs Kuhber: (67a/10)

‘Abdul Mennān: Molla Haydar’ın oğludur. (98a/14-15)

Ol fursatta Bīş-Ként Mollā Ḥaydar’ın oğlu ‘Abdul Mennān’da édi. 98a/14

Aḥmed Béğ: Sultan Muhammed’in bey atekesi.(71b/11, 72a/12, 72b/2, 72b/7, 76b/11, 94a/15, 94b/4)

Aḥmed Béğ, kim Ḥan’ın oğlu Sulṭān Muḥammed Sulṭān’ın bégatekési... 71b/11

‘Alī Bilāl: (67a/14)

‘Alī Derviş Béğ: Horosanlıdır.(65b/3-4)

‘Alī Dost Tağayī: Sagarıçı tümen beylerindendir.(61a/6)

‘Alī Ḥaydar Kōkeldaş: (62a/13, 69a/4)

‘Alī Mīrāḥūr: (85b/2-3)

‘Alī Şīr Béğ: (86b/15)

Baba-i Perğarī: (91a/2)

Bāqī Tarḥan: Abdülali Tarhan’ın oğlu ve Sultan Ahmed Mirza’nın amcazadesidir.

(78b/5, 82a/8, 86a/14, 88b/12-13)

Bīčkā Halīfe: Babur'un annesinin yanındaki iki kadından biri. (95a/12)

*Vālidem hanımını alıp çıktım. Yana éki hatun kişi çıktı, biri Bīčkā Halīfe édi.*95a/12

Cān Vefā Mīrzā:Özbek şehrinin valisi. (82b/12, 84b/6)

*Özbekni uşbu destūr bile öltürdiler érken. Şehr daruğası Cān Vefā, Hāce Yahyā'nın üyleride édi.*84b/6

Cānike Kökeldaş: (91a/2)

Dost Nāşır: (83a/13, 104b/14, 106a/13,107a/4, 107b/10, 107b/14,112b/11, 114a/6)

Dost Béğ: Nasır'ın Bey'in oğludur. (63a/13, 106a/13, 114b/14-15)

Nāşır Béğ'ni ve oğlanlarını, kim Dost Béğ ve Mīrim Béğ ... 63a/13

Ésen Devlet Béğim: Babur'un büyük annesi. (97b/17, 108a/1)

...ménin uluğ anam Ésen Devlet Béğim... 97b/17

Eyyub Béğçik: (88a/4, 103b/12, 105a/16, 109a/11)

Eyyüb Ya'qūb:Tümen beyi. (100b/13)

...tümen béğisi Eyyüb Ya'qūb édi. 100b/13

Fahrūnnisā: Babur'un kızı. (86b/6)

...ménin 'aqd-i nikāhımğa kirgen bu édi, bir qız boldı. Fahrūnnisā'ğa mevsüm boldı.

86b/6

Fāzıl Tarhan:Türkistan'ın tüccar tarhanlarındanır.(84a/8, 84a/10)

Fāzıl Tarhan ol kim Tarhanlardın émes, Türkistānī sevdā-ger tarhanlardın

*bolur.*84a/8

Ġürī Barlas: (79b/8)

H̄āce Dīdār: (81b/12, 81b/12, 82b/10, 86a/11, 95a/15)

H̄āce Ebū'lbereke Firāqī: (86b/5, 86b/6, 87b/6)

H̄āce Ebū'lmekārim: (84a/3, 91a/10, 101b/11, 102a/8, 103b/3)

H̄āce Qādī: (64a/3, 64b/2, 77a/13)

H̄āce Kefşir: (93b/6)

H̄āce Kelān Bég: (70a/1)

Hācī Ġāzī Mangıt: (62a/13)

Hāfız Bég Dulday: Sultan Melik Kaşgari'nin oğlu Ahmed Hacı Bey'in kardeşidir. Han Mirza'nın bey atekesi. (76b/13-14)

Hāfız Bég Dulday ve oğlu Tāhir Bég hod Hān Mīrzā'nın bég atekesi édiler. 76b/13

Hāq Nazar: Noyan'ın öz dayısı (98b/9)

Hāq Nazar'ni, kim Noyan'nın tuqqan Tağayī'si édi. 98b/9

Hālīl Divāne: (62b/12)

Han Qulı: (83a/14, 101a/10, 114a/2, 114a/7, 114b/5, 114b/10, 114b/10, 114b/13)

Hasan Nebīre: (76b/14-15)

Haydar Qulı: (62b/15)

Hindū Bég: (76b/15)

Hüb Nigar Hanım: Babur'un annesinin küçük kız kardeşi. (96a/13, 96b/3)

Méniş anam hanımın şijil Hüb Nigār Hanım. 96a/13

Ḥudāy Bérđi Buqaq: (64b/15)

Ḥudāy Bérđi Tuğçı: Ömer Şeyh Mirza'nın bey atekesidir. (71a/11, 90b/10)

Ḥudāydād Türkmen: (91a/1-2)

Ḥüsrev Kökeldaş: (83a/14, 107b/15)

Ḥüsrev Kökeldaş Mīrim Nāşır: (83a/14-15)

İbrāhim Ata: (101a/13)

İbrāhīm Ḥ'āce Qāđı: (74b/16)

İşhāq Ata: (101a/13)

Qāđı Ğulām: (62b/13)

Qara Tékin: (63b/15, 69b/3, 81a/11)

Qaşqa Maḥmūd: (88a/4, 100b/11)

Kerīmdād Ḥudāydād Türkmen: (83a/14, 91a/1, 107a/5)

Kette Bég: (67a/10)

Quliga Kāşğarī: (62b/15)

Mīhr Nigār Ḥanım: Babur'un annesinin büyük kız kardeşi. (96a/10)

Méniñ anamnıñ tuqqan égeçisi Mīhr Nigār Ḥanım... 96a/10

Mīrim Bég: Nasır Bey'in oğludur. (63a/14)

Nāşır Bég'ni ve oğlanlarını, kim Dost Bég ve Mīrim Bég... 63a/14

Mīrim Dīvān: (65b/5, 74b/9)

Mīrim Lāğarī: (65b/4, 66a/6)

Mīrim Nāşır: Babur'un diğer erkek kardeşi.Babur'den dört yaşı küçüktür. (83a/15)

Mogul Bég:(62b/8)

Muhammed 'Alī Mübeşşir: (69b/14, 105a/11)

Muhammed Duğlat: Muhammed Hisari olarak meşhur olmuştur.(99b/14,103b/13)

*Çerig üstide Muhammed Duęlat, kim Muhammed Hişārī'ğa meşhūr édi, yana inisi
Sultān Hüseyin Duğlat...99b/14*

Pīr Ahmed-i H'āce Hüseyin: (76b/9, 89a/11-12)

Pīr Veys: (74b/9)

Pīr Veys Şeyh: (95a/5)

Seydī Qara: (61b/4, 62a/11, 65b/1, 69b/14, 88b/8)

Şālih Muhammed: (76b/10)

Şamed: İbrahim Saru'nun küçük erkek kardeşi. (65b/7, 65b/8, 65b/11)

İbrāhīm Saru'nın inileridin Şamed atlıq...65b/7

Seydī Bég Taęayī: (68a/2, 68a/3, 74b/8)

Seyyid 'Alī: (62b/14)

Seyyid Yūsuf Mecemī: (73b/3, 73b/4-5)

Seyyid Maĥmūd: Baysungur Mirza'nın üstadıdır. Şiidir.(68b/4)

Üstādı Seyyid Maĥmūd şī'ī ékendür.68b/4

Sultān Ahmed Tenbel: (61a/11, 61b/7, 63a/9, 63b/3, 73b/3, 77b/3, 90b/10, 103b/5,
106b/17,108b/3)

Şeyh Derviş: (83a/14)

Tāhir Bég: (76b/14, 76b/15)

Tāhir Dulday: (95b/12)

Tenbel Hālīl: Tenbel'in erkek kardeşi.

Tenbel inisi (77b/6)

Tilbe: Tenbel'in abisi. (72a/1, 72a/8)

Beg Tilbe...özi kélip inisi Tenbel'ga qoşuldi. 72a/4

Tuqa Bég: (65b/4)

Uzun Hasan: (61a/10, 61b/7, 62a/7, 62a/16, 62b/12, 63a/4, 63a/8, 63a/10, 63b/7, 63b/12, 76b/10, 109b/15)

Velī Hazānçı: (118a/7)

Veys Lāgarī: Semerkant'ın Tokçu aşiretindedir. (61b/4, 61b/13, 62a/5, 62a/11, 65b/1, 69b/14, 72b/14, 74b/14, 95a/5)

Veys Mīrzā: (68a/15)

Yādgār Muḥammed Mīrzā: Sultan Hüseyin Mirzanın karşısındaki on yedi yaşındaki düşmanı.

(85a/16, 85b/5, 85b/6)

Ékinçi bu ganīmi Yādgār Muḥammed Nāşır Mīrzā édi. On yéti on sekiz yaşlıq...

85a/17

Yāraq Tağayī: (72b/6)

Yūsuf: (118a/12, 118a/16)

Yūsuf Darūga: (118a/4, 118a/5, 118b/12, 119a/1, 119a/12)

Seyyid Yūsuf Mecemī: (73b/3)

4.1.3.4. Dini İsimler

Bedī'üzzamān Mīrzā: (82a/7, 88a/8-9)

H̄āce Esadullāh: (97b/6)

H̄azret-i H̄āce 'Ubeydullāh:(83b/6-7, 119a/16)

Mollā Baba: (83b/9, 91a/2)

Mollā Binā'i: (87a/4, 87a/18)

4.1.3.5. Şair İsimleri

Mollā Hicrī: (99a/12)

4.1.3.6. Kabile İsimleri

Bégçik: (100b/10, 100b/12, 103b/13, 109a/11)

4.1.4. Yön/Taraf İlgili Kavramlar

4.1.4.1. Yön

4.1.4.1.1. Yön Bildiren Kavramlar

bī-çihet: Far.+Ar. Tarafsız (74b/14, 111a/6)

a/all: Ön (66a/2, 68a/2, 69a/13, 69b/12, 83b/8, 85a/13, 89b/6, 89b/11, 90a/3, 100a/14, 103a/4, 109a/15, 116a/4, 116a/16, 118a/12)

Arqa: Geri taraf, arka (61a/7, 75a/5, 87a/2, 89a/7, 89b/4, 89b/10, 91b/13, 103b/12, 113a/4, 114a/13)

Ast: Alt (84b/9, 86a/5, 98b/12, 100a/17)

Cānib: Ar. Taraf, cihet (94b/10,104a/15)

Cavānib: Ar. Taraflar, yanlar (88a/4, 94a/3, 94a/10)

Cavāngar: Ordunun sol tarafı (66b/4, 69b/11, 69b/13, 70a/3, 70a/9, 89a/9, 89a/10, 89b/2, 89b/10, 100a/13, 100b/8, 100b/9)

Cevānib: Ar. Taraflar, yönler(86b/9, 95a/5, 109b/13)

Cihet: Ar. Yön, taraf (64b/6, 64b/13, 67b/11, 68b/3,68b/17, 70b/1, 75a/5, 75a/12, 75b/10, 76b/15, 77b/11, 78a/8, 78b/12, 83b/8, 89a/5, 97b/13, 98a/10, 99b/10, 101b/8, 102a/4, 102a/10, 108b/10,114b/2,115b/5)

Cilav: Moğ. İleri (102a/2, 107b/4, 114a/2, 114a/3)

Cilavluq: Moğ.+T. *cilav+IXk*Daha ileri, daha hızlı (90a/7, 90a/8)

dāhīl: Ar. İç, içerisi (69a/8)

dāhīlī: Ar. İç ile ilgili (99a/7)

eşrāf : Ar. Taraflar, yanlar (85a/7)

eṭrāf: Ar. Taraflar (86b/9, 88a/3, 94a/3, 95a/5, 94a/10, 109b/13)

İç: İç (61a/9, 81a/10, 82b/13, 85b/2, 91a/5, 91a/12, 105b/14, 107b/3, 114a/9)

İlgeri: ileri (61b/14, 66a/5, 84a/4, 89b/7,90a/7, 92a/5, 92a/10, 102b/2, 116a/10, 116a/13, 119a/2)

İlgerirek: ilgeri+rAk Daha ileri (66b/10, 103b/7, 104b/7, 105a/18,105b/7, 107a/2, 107a/9, 107a/10,112b/12)

kéyin: sonra, arka (90a/4)70a/8,72a/6,72b/13, 74a/12,80b/12,89b/11, 90a/4,90a/5, 90a/7, 96a/4, 97a/3, 103a/4,106a/2,107b/7,109a/10, 110a/3,111a/5,112b/19, 113b/18, 114b/2,114b/12,116a/10, 116a/15)

kéyinrek: Daha arka (106a/15, 107a/9)

Qadağ: Moğ. Dış taraf (66a/10)

Kaş:ön, huzur (62b/2, 62b/14, 64b/9, 70a/3, 71b/11, 77a/1, 77a/12, 77a/16,79b/1, 80a/9, 80a/15, 80b/10, 81b/2, 83a/15,84b/7,85a/13, 88b/14, 98a/16, 98b/3, 99b/7, 99b/11, 99b/16,99b/17, 101b/2, 102b/10, 104b/13, 108a/14, 108b/15,111b/3,112a/16, 116a/2,117b/15, 118a/3, 118b/17, 119a/1)

Qol: El; taraf (83b/12, 89b/6, 89b/11, 94a/8, 94a/8, 103a/4, 107a/12, 107a/13, 112b/19)

qoyr:Aşağı (62b/6, 81b/13, 92a/7, 97a/6, 98a/5, 99a/5)

qoyıraq: Daha aşağı (83a/12, 99a/5, 100a/16, 107b/13)

qota: Moğ. Uç (100a/16)

Oñ: Sağ, sağ taraf (69b/9, 81b/13, 83b/12, 89b/6, 89b/11, 102b/17, 107a/12, 107a/12, 107a/15, 107b/12, 112b/18, 114a/10)

Orta: Orta (68b/1, 91a/14, 98a/3, 98a/9, 100a/15, 100b/1,112a/6, 112a/10)

Mağz: Far. İç (108b/17)

sarı: taraf, yön (61b/10, 63a/2, 63a/8, 63b/3, 63b/16, 65b/7, 65b/7, 66a/7, 66b/4, 66b/7,66b/9, 67a/3, 69b/10, 72b/10, 74b/4, 75b/11, 77b/11, 77b/13, 79b/9, 79b/11, 80b/12, 81a/4, 81b/13, 83b/9, 84b/8, 86a/13, 87a/6, 89a/7, 89b/4, 89b/4, 89b/6, 89b/11, 90a/10, 90a/15, 90b/12, 90b/13, 91a/2, 91b/12, 96a/8, 100b/3, 101b/8, 102b/16, 102b/13, 102b/19, 103b/12, 104b/13,106a/5, 106a/9, 106b/13, 107a/11,

107a/12,107a/13, 107b/9, 109b/10, 110b/8,111b/12, 112b/7, 112b/9, 112b/19,
113a/7, 115b/6, 116b/8, 117a/2, 117a/11, 117b/3, 118a/2, 118a/2, 118b/13, 119b/6)

saru: Yön (61b/11)

sol: Sol (83b/12, 102b/16, 103a/4)

¶Tara: Ar. Taraf, yön (61a/15, 61b/4, 61b/14, 62a/5, 63b/7, 64b/8, 66a/14, 67a/4,
67a/5, 67a/6, 70a/5, 74a/10, 74a/10, 83a/15, 88b/6, 90b/4, 91b/14, 92b/5, 92b/9,
92b/13, 93a/8, 93b/16, 94a/9, 94b/9, 95a/6, 95a/7, 95a/8, 99a/12,104a/10, 104a/14,
104a/15, 104b/5, 105a/14,105b/18, 106a/2, 109a/13, 109b/10,111a/17, 111a/17,
112a/3, 112a/5, 113b/10, 116b/16, 117a/10, 117b/3, 119b/4, 119b/13, 120a/3)

Ta: Dış (62a/10, 62a/12, 67a/11, 67a/14, 67a/15, 84b/5, 88b/11, 99a/8, 99a/11,
102b/15, 110b/11, 111b/12, 113a/12, 115b/10)

Taşarı: Dışarı, harici (66a/4, 73a/11, 106a/4, 109b/4, 110a/15, 118b/18)

Toğrı: Doğru, karşı (82b/2, 84a/5, 84a/7, 92b/13, 98a/5, 98a/12, 110a/1)

Tüp: Alt (67a/12, 92b/8, 97a/4)

Tüş:ET tüş (EDPT, 558)taraf, yan, yön (63a/13, 80a/6, 116b/18, 117a/8, 117b/5,
118a/3)

Uc: Uç (89b/4, 90a/10, 92b/6, 100a/17, 100a/18, 100b/9, 100b/10, 100b/13, 100b/15,
108b/9)

Utru: Karşı (64a/8, 89a/16, 94b/4, 102a/16, 103a/2, 107a/10, 110b/10)

Üst: Üst (66b/4, 66b/9, 68a/5, 68a/6, 69b/6, 69b/13, 70b/9, 72b/2, 72b/6, 73a/7,
74a/2, 74a/13, 76b/13, 77a/8, 77a/15, 77b/2, 77b/2, 78b/2, 78b/6, 79b/10, 82a/1,
82a/15, 84a/3, 84a/6, 84a/10, 85b/3, 86b/2, 91a/14, 92a/9, 92a/12, 92a/15, 92b/6,
93a/11, 98a/12, 99a/3, 99b/1, 99b/13, 100a/11, 103b/5, 104a/2, 104b/8, 105b/16,

109a/17, 110a/6, 110b/14, 112b/13, 113a/5, 114a/14, 114b/10, 116b/15, 117a/8,
118a/2, 118b/17)

Yan: Taraf, yan (64a/15, 69b/9, 69b/10, 80a/10, 92a/4, 106b/4, 106b/7, 107a/3,
107b/18, 113a/7, 113b/13, 114a/2, 116a/4)

Yuqarı: Yukarı (116b/15)

yuqarı: yukarı (62b/6, 81a/12, 81b/3, 92a/9, 97a/1, 99a/6, 100b/15, 110a/1, 114a/5,
114a/8, 114a/9, 115b/9)

narı: öte, ötede (66a/5, 73a/10, 88b/2, 88b/5)

4.1.4.1.2. Coğrafi Yönler

Cenüb: Ar. Güney (61a/15, 70a/5, 105b/17)

Cenübī: Ar. Güneyde bulunan (62a/2, 104a/6, 108a/8, 111b/7)

Şarq: Ar. Doğu (61b/10, 70a/5, 104a/5)

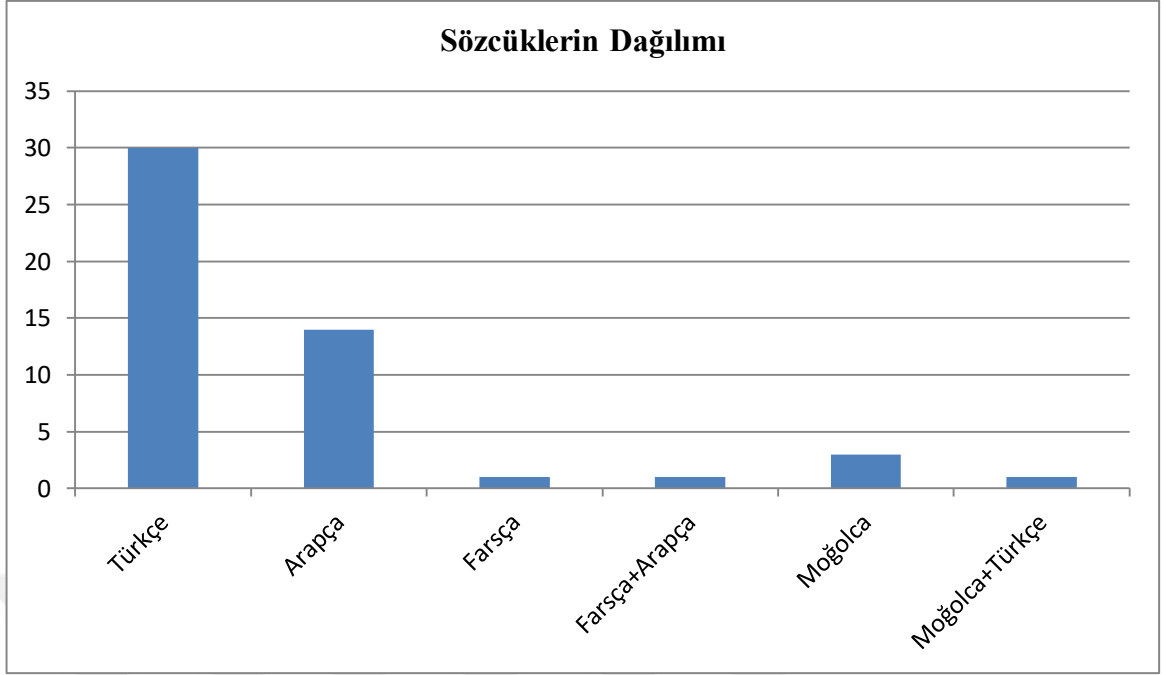
şarq cenüb: güneydoğu (70a/5)

Şimāl: Ar. Kuzey (66b/7, 90a/15, 90b/4, 95b/2, 108a/9)

Şimālī: Ar. Kuzeyle ilgili (67a/2)

Arapça: 14 sözcük, Türkçe: 30, Farsça: 1, Farsça+Arapça: 1, Moğolca: 3,
Moğolca+Türkçe: 1 sözcük bulundurmaktadır.

4.1.5. İnsan Ve İnsan İlişkileriyle İlgili Kavramlar

4.1.5.1. Akrabalık

4.1.5.1.1. Kan Bağıyla Oluşan Akrabalık

4.1.5.1.1.1. Dede, Nine

Cedd: Ar. Ata, dede (100b/7)

Dede: Dede (88b/14, 96b/8, 96b/14, 101a/18, 101b/17, 101b/19, 102a/9, 102a/12, 102a/14, 102a/16, 102b/3, 102b/10, 103a/1, 103a/14, 103b/2, 103b/3, 107a/6, 108b/7, 119b/17)

atamnıŋ anası: babaannem (70b/5)

uluğ anam: anaannem (70b/5)

4.1.5.1.1.2. Anne, Baba

Ana: Anne (64b/9, 68a/16, 70b/5, 75a/14, 79b/14, 91a/6, 96a/11, 96a/13, 96a/14, 96b/2, 96b/10, 96b/11, 97a/8, 97b/17, 101b/9, 102a/4, 108a/1, 113b/11)

Ata: baba (63a/15, 64b/15, 65a/2, 69a/6, 69a/7, 69a/13, 69b/2, 70b/5, 75a/9, 78a/7, 79a/3, 80a/2, 96a/14, 102a/17, 102a/18, 106a/13, 110b/11, 113b/11, 111b/5)

Atağlıq: Atalık, babalık (75a/3, 75a/7, 77b/12, 79b/2, 95a/4)

Ateke: ata+eke Atalık, babalık (71b/12, 76b/14)

Baba: Baba, ata (96b/2)

Ebā'an cedd: Ar. Babadan babaya, kuşaktan kuşağa (100b/8)

Vālide: anne (86b/3, 95a/11)

4.1.5.1.1.3. Erkek Kardeş, Ağabey

Ağa: Moğ. Ağabey; efendi (67a/10, 69b/3, 70a/2, 70a/3, 70a/10, 71b/13, 72a/8, 72b/9, 72b/11, 73b/13, 73b/14, 78a/9, 79b/14, 89a/14, 93a/6, 99b/10, 108b/4, 110b/12)

İni: Küçük erkek kardeş (65b/7, 66b/16, 67b/4, 69b/3, 70a/3, 72a/4, 73b/13, 73b/14, 74b/6, 76b/10, 77b/4, 77b/5, 78a/9, 82a/2, 84a/12, 84a/14, 87b/14, 88a/6, 89a/14, 90b/11, 93a/6, 96b/2, 99b/10, 99b/14, 101b/9, 105b/17, 108b/4, 108b/11, 109a/14, 110b/10, 119b/4, 119b/9)

4.1.5.1.1.4. Kız Kardeş, Abla

Égeçi: Büyük kız kardeş, abla (91a/6, 91a/6, 95a/12, 96b/10)

Şijil: Küçük kız kardeş (96a/13, 96b/2, 102a/15)

4.1.5.1.1.5. Amca

Abaga: Moğ. Amca (69a/10, 69a/13, 71b/13)

4.1.5.1.1.6. Dayı

Dada: Dayı (81a/11, 96b/9, 101b/1, 102a/12)

han dada: han dayı (96b/8)

kiçik [Han] dada: küçük han dayı (101a/8)

tağayı: Dayı (91a/4, 93a/6, 98b/9)

4.1.5.1.1.7. Erkek Evlat, Oğul

Oğlan: Oğlan (62b/9, 63a/14, 76b/3, 85b/1, 102b/8)

oğ(u)l: Oğul (68a/14, 71b/11, 72a/11, 75b/1, 76b/14, 78a/9, 79a/8, 80a/1, 80a/14, 80a/16, 80b/11, 80b/13, 89a/15, 90b/10, 95b/12, 98a/14, 98a/15, 98b/4, 109b/15, 112a/15, 113b/11, 118b/8, 119b/4)

oğulluq: *oğul+IXk* Oğulluk, evlatlık (75a/3, 75a/7, 79b/2)

4.1.5.1.1.8. Kız Evlat, Kız

qız: kız (69a/11, 75a/9, 86b/5, 97a/11)

qızıl: Kız (63b/4)

4.1.5.1.1.9. Torun

Nebîre: Far.torun (97a/11, 97a/13, 118b/8)

nebîre-i nebîre: torunun torunu (97a/11)

4.1.5.1.1.10. Çocuk

Farzan: çocuk (86b/7)

Evlâd: Ar. çocuklar, evlat (69a/10)

Uşaq: Çocuk, küçük çocuk (71a/5, 71a/5, 71a/9)

4.1.5.1.1.11. Evlilik Yoluyla Oluşan Akrabalık

qoşa:Eş, çift(118b/1)

qoşla-: Beraberine almak (114b/6)

nikāh: Ar. Yasal evlilik töreni (86b/6)

4.1.5.1.2.12.Enişte, Damat, Güvey

Yezne: enişte (63a/4)

4.1.5. 1.3. Akrabalıkla İlgili Diğer Kavramlar

qaya: Akraba (96b/8,97a/9)

Tuqqan: aynı anneden doğmuş (71b/14, 96b/5, 96b/10, 97a/11, 98b/9, 101a/20, 108b/5)

uruğ: akraba→ uruq (100b/10)

uruq: Akraba→ uruğ (77b/7, 86a/10, 86b/3, 91a/7, 96b/7, 96b/8, 97a/9, 98a/2, 99b/2)

4.1.5.1.3.1. Üvey

4.1.5.1.3.2. Süt Kardeş

kökeldaş :Süt kardeş (62a/13,69a/4, 83b/4,91b/15, 95a/12, 97b/13, 98a/17, 98b/8, 112b/10, 114b/6)

4.1.5.1.3.3. Kuma

ğuma: Kuma, cariye (69a/11, 80b/2, 98b/12)

4.1.5.1.3.4.Yetim, Öksüz

Yetim: Ar. Yetim (91b/5, 91b/12, 92a/2, 93a/10)

Yetimāne: T.+Far. *yetīm+āne* Yetim gibi (91b/5)

4.1.5.2.İnsan

4.1.5.2.1. Ad Ve Kimlik

Atlıq: Adlı, isimli (61b/10, 65a/12, 65b/7, 65b/8,66a/10, 66a/13, 66b/5, 70a/5, 75a/9,75b/1, 78a/10, 84a/16, 87b/14, 90b/9,91b/14, 92a/5, 92b/6, 98a/15, 104a/13, 104b/15,108b/16, 109b/15, 110a/14, 112a/7,112b/13, 113a/6, 113a/9, 113a/17,114a/13, 117a/1, 117a/15, 117b/3, 118b/18, 119a/6)

Mevsüm: Ar. Adlandırılmış (86b/7, 108a/2)

mezkūr: Ar. Adı geçmiş, anılmış (65a/5, 71a/2, 77b/6, 78a/3,82a/5, 82a/8, 85a/5, 86a/2, 86b/15, 88a/3, 88a/11, 90b/11, 93a/12, 95a/1, 97b/15, 99b/9, 103b/2, 110a/3, 114a/16)

4.1.5.2.2.Şahıs Bildiren Kavramlar

Gümān: kimseler (98b/12, 117b/8, 118a/1)

Kişi: kişi, kimse (61a/3, 61a/10, 61a/10, 61a/14,61b/5, 63a/5, 63a/7, 63b/5, 64b/8,65b/12, 66b/16, 67a/14, 73a/10, 73b/3, 76b/9, 77a/7, 78a/5, 79b/5, 82a/14,82b/11, 82b/13, 83a/1, 84a/6, 84b/14, 85a/3, 85a/5, 85a/11, 85a/13, 85b/2, 85b/6, 85b/9, 85b/11, 85b/12, 86b/4,87a/7, 88a/3, 88a/5, 88a/6, 88a/8, 88a/8, 88a/9, 88a/9, 88b/6, 88b/13,88b/15, 89b/6, 90a/4, 90a/9, 90b/7, 91a/7, 91a/8, 92b/11, 92b/11, 93a/12, 93b/3, 93b/5, 94b/5, 94b/6, 95a/11, 97a/7, 97a/12, 97b/10, 98a/8, 98b/3, 98b/14, 100a/1, 100a/5, 100a/5,100a/6, 101a/19, 101a/19, 102a/3,102a/12, 102a/13, 103a/12, 103a/14,103a/15, 103b/9, 104a/8, 104b/3,104b/7, 104b/14, 105a/2, 105a/5, 105a/7, 105a/9, 105b/8,106b/13, 106b/15, 106b/15, 107a/4, 107a/9, 107b/5,107b/14, 108b/3,109a/13, 109b/2, 109b/18, 110a/9,110a/11, 110a/16, 110b/9, 111a/10,111a/13, 111a/13, 111b/1, 111b/2,112a/12, 113a/11, 113a/12, 113a/14, 113b/2, 113b/6, 113b/8, 113b/9,113b/10, 113b/14, 114a/9, 114a/7,114a/15, 114a/15,

114a/16, 114b/17, 115a/7, 116b/4, 117a/15, 117b/9, 117b/10, 117b/14, 118b/2,
119a/2, 119a/7, 119b/6, 120a/2)

Mén: Ben (69a/9, 73b/7, 74a/12, 75a/4, 75b/3, 75b/8, 75b/10, 75b/12, 75b/16, 75b/17,
79a/7, 79a/14, 83b/6, 83b/7, 83b/10, 83b/10, 84a/13, 85a/1, 85b/8, 86b/3, 86b/7,
87a/2, 87b/16, 88b/12, 89b/4, 91a/12, 92a/8, 92a/13, 92b/4, 93b/16, 94b/12, 96b/6,
96b/8, 97a/7, 97b/4, 98a/1, 98a/16, 98b/5, 100a/18, 101b/18, 101b/18, 101b/18,
102a/7, 102a/15, 102b/3, 103b/12, 104b/12, 105a/11, 106b/10, 107a/11,
108b/4, 108b/7, 110b/1, 110b/13, 111a/8, 111a/11, 111b/9, 112a/8,
112b/4, 112b/11, 114a/8, 114b/14, 115a/3, 115a/7, 115a/12, 115a/15, 115b/8, 115b/12,
116a/5, 116b/2, 116b/5, 116b/8, 118a/5, 118a/13, 118b/5, 118b/12, 119a/9, 119a/11,
119a/14, 119b/2, 120a/3)

Ménde: bende (75a/4)

Méndin: benden (74b/16, 81a/1, 83b/10, 107b/6)

Méni: beni (61a/12, 77a/14, 78a/4, 85a/7, 103b/3, 103b/7, 104b/1, 110a/17, 112a/11,
113b/18, 116a/1, 118a/4, 118a/14, 118b/10)

méniñ: Benim (61a/10, 61b/14, 62b/14, 64b/4, 64b/12, 64b/13, 70a/3, 70b/3,
70b/5, 74a/6, 74a/6, 74b/12, 75b/10, 77a/12, 78a/8, 78a/9, 79a/6, 79a/12,
79a/12, 83a/15, 83b/9, 84b/13, 85a/4, 85b/9, 85b/13, 86b/3, 86b/6, 86b/7, 87a/8,
89a/5, 90a/9, 91a/6, 95a/11, 95b/4, 96a/11, 96a/13, 96a/14, 96b/10, 96b/11, 97b/14,
97b/17, 98a/16, 101a/5, 101a/13, 102b/4, 102b/8, 104b/14, 105a/2, 106b/14, 107a/4,
107a/12, 107a/14, 107b/14, 108a/1, 109a/3, 111a/16, 111a/18, 111b/9, 113a/3, 113a/7,
113b/13, 114a/2, 114b/9, 115a/5, 115b/13, 116a/4, 117b/6, 118a/3, 118b/17, 119a/8,
119a/10)

sén: Sen (76a/15, 99a/14, 99a/15, 117b/4)

séni: Seni (99a/15, 115a/3)

séniñ: Senin (118a/9)

siz: Siz (108b/11, 114b/6, 114b/7, 115a/5, 115a/6, 116a/6, 116b/3)

sizniñ: sizin (118a/13, 118b/13, 119b/9)

sizni: sizi (115b/13, 116a/5, 118a/10, 119a/1, 119a/2, 119b/8)

sizge: size (108a/16, 118a/8, 118b/10)

sizdin: sizden (119a/15)

sizler: sizler (115b/14, 116a/2, 118b/16, 119a/14)

4.1.5.2.3. Cinsiyete Göre İnsanlar

ebnā-yı cinsimiz: hemcinsimiz (82a/10)

4.1.5.2.3.1. Erkek

bég: Sözü geçen adam, bey (62a/15, 63b/12, 64a/3, 64a/6, 65a/9, 65b/2, 65b/2, 65b/3, 66a/6, 67b/6, 68a/11, 69a/7, 69a/13, 69b/1, 70a/14, 70a/14, 71a/10, 71b/6, 71b/11, 71b/12, 71b/15, 73b/2, 73b/6, 73b/13, 74a/4, 74a/7, 74b/7, 76b/9, 76b/10, 76b/11, 76b/12, 77a/3, 77a/6, 78a/2, 78a/4, 78b/9, 79a/6, 79a/8, 79b/11, 80a/7, 81a/2, 81a/7, 82a/9, 82b/3, 82b/5, 83a/2, 89a/10, 89a/11, 90a/7, 90b/7, 90b/9, 90b/14, 91a/10, 91a/14, 91b/2, 92a/13, 93a/9, 95a/4, 98a/1, 100b/10, 100b/11, 104b/6, 104b/8, 106a/13, 106a/14, 106a/15, 108a/1, 109a/11, 109b/1, 112b/4, 113a/2, 113b/11, 113b/18, 118a/8, 118a/13)

béglük: Beylik (63b/14, 73b/6)

ÉR: Erkek, koca (80a/16)

merdek: Far. Adamcağız, herif (71b/4, 73b/7, 74a/8, 79a/13, 117b/11, 117b/13, 119a/10, 119a/11)

4.1.5.2.3.2. Kadın

Hatun: Soğd. ħwātūn , Kadın, hanım (80a/6, 80a/16, 80b/7, 95a/11, 97a/9, 97a/11, 102b/12)

4.1.5.2.4. Yaş Ve Yaş Dönemine Göre İnsanlar

Yaş: yaş (85b/8, 86b/8, 97a/9, 102b/9)

4.1.5.2.4.1. Yaşlı, Yaşlılık

Kāhil: Ar. Olgun, orta yaşlı (112a/11)

Qarı: Yaşlı (89b/8, 97a/7, 106a/13)

qart : Pir, ihtiyar (79b/3)

uluğluq: İhtiyarlık → uluğluğ (73b/5)

‘umr: yaşlı (97a/8)

Yaşlıq: yaşlı (85a/16, 85a/17, 85b/10)

4.1.5.2.4.2. Genç, Gençlik

Ġulām: Ar. Tüyü çıkmamış delikanlı, genç (62b/13, 62b/13)

ser-sebz: Far. İkbal sahibi genç (107a/7)

şebāb: Ar. Gençlik, tazelik (76a/6)

4.1.5.2.4.3. Çocuk, Çocukluk

4.1.5.2.5. Dini Durumuna Göre İnsanlar

mü'min: Ar. Müslüman (98a/15)

Müselmān: Ar. müslüman (64a/5)

4.1.5.2.6. Karakterlere Göre İnsanlar

4.1.5.2.6.1. Huy, Karakter

Şamāyil: Ar. Huylar, tabiatlar (68b/1)

aḥlāq: Ar. Ahlak, huy (68b/3)

4.1.5.2.6.2. Karaktere Göre İnsanlar

‘Adāletpīşe: adil (68b/3)

Ādemī:insaniyetli (68b/3)

bed-baht: Far. Kötü bahtlı (68a/7, 89b/15)

bī-ḥod: Far. Çılgın (76a/9)

faẓīletliq: Ar.+T. *faẓīlet+IXk*Erdemli (68b/3, 87a/6)

ḡaddār: Ar. Hain, merhametsiz (80a/4)

ḡadr: Ar. Hainlik, vefasızlık (77b/14, 116a/13)

hoş-ṭab ‘: Far. Güzel huylu(68a/10, 100a/1)

inşāflıq: Ar.+T. *inşāf+IXk*İnsaflı, merhametli (85a/13)

mülāyim: Ar.Yumuşak, iyi huylu (115b/7, 115b/11)

mütevehhim: Ar. Kuruntulu, evhamlı (80b/11, 109a/10)

nāzik: nazik (75a/6)

sehāvet: Ar. Cömert, eli açık (68b/7, 81b/14, 82a/4, 82a/7)

şefaqt: Ar. Şevkat (63a/15, 116a/3, 117a/17)

tilbe: Deli, çılgın (76a/11)

4.1.5.2.7. İnsana Özgü His, Duygu Ve Düşünceler

bī-dil: Far.+T. Korkak (105b/13)

bī-dilāne: Far.+T.+Far. Korkaklık (94b/4)

bī-ḥuzūr: Far.+Ar. Huzursuz (69b/4, 96b/11)

bī-ḥuzūrluq: Far.+Ar.+T. *bīḥuzūr+LX*khuzursuzluk (67a/10, 69b/4)

bī-māsike: düşüncesiz (71b/4)

bī-pervā: Far. Korkusuz (75b/9)

bī-sa'adet: Far.+Ar. Mutsuzluk (117b/14)

cevr: Eziyet, haksızlık, sitem (87b/8)

cünūn: mecnunluk (76a/7)

dağdağa: Ar. Korku, telaş (64b/6, 68a/7, 94a/1, 94b/6, 95b/17, 101b/10, 102a/2, 115b/5,

117b/7, 118a/4)

dilir: Far. Yürekli, korkusuz (91b/9, 91b/13, 91b/13)

endīşe: Far. Tasa,kaygı (118b/2)

firāvān: Ar. Kibirli, gururlu (71a/10)

ḡaddār: Ar. Hain, merhametsiz (80a/4)

ḡadr: Ar. Hainlik, vefasızlık (77b/14, 116a/13)

ḡafletī: Ar. Dalgınlık, ihmal (106b/5)

ḡam: Ar. Tasa, kaygı (118b/9)

Ḥayā: haya (75a/11)

Ḥayāl: Ar. Hayal (68a/5, 70b/6, 71a/2, 77a/5, 79a/5, 80b/4, 81a/10, 82a/14, 84a/2, 85b/12, 94a/11, 95b/4, 95b/7, 102a/3, 102a/9, 102b/4, 104b/5, 105b/9, 105b/11, 106a/12, 112b/6, 114a/17, 115a/9, 115a/14, 115b/15, 117a/2, 117b/10)

Ḥayrān: Ar. Şaşmış, şaş kalmış (80b/3)

ḥicāb: utanma (75a/12)

Ḥulyā: Ar. Hayal (88b/9)

intiḳām: Ar. Öc alma (74b/16)

kām-yāft: Far. Muradına eren, mutlu (93b/10)

kīne: Kin, gizli düşmanlık (87a/11, 98b/2, 98b/13)

Qorḡunç: korku , korkunç (88a/11)

qutlıq: Kutlu, mesut (93b/2)

miḥnet: Ar. Sıkıntı, acı (64a/10, 74b/12, 100a/5)

müteḥayyir: Ar. Hayret eden (72b/11, 112b/1, 116b/4)

né şecā'at: cesaretsiz/ korkak (68a/8)

nevmīd: Far. Ümitsiz (94b/10)

Perişān: perişan (90a/8)

pervā: Far. Korku (80b/1, 92b/5)

peşīmān: Far. Pişman (80b/3, 108b/6)

peşīmānliq: Far.+T. *peşīmān+IXk* Pişmanlık (109b/7)

rāḥat: Ar. Üzüntüsüz, tasasız (96a/5, 96a/6)

ser-gerdān: Far. Şaşkın, perişan (120a/2-3)

ser-gerdānlıq: Far.+T. *sergerdān+LXk*Şaşkınlık (101b/3, 102a/7)

şād: Far. Sevinçli (100a/6, 100a/7)

şermende: Far. Utangaç (76a/4)

şūḥluq: Far.+T. *şūḥl+LXk*Şuhluk, neşelik (101a/8)

tart: Dağınık, perişan (112a/1)

terahḥum: Ar. Acıma, merhamet (64a/9)

tereddūd: Ar. Kararsızlık (94a/1, 94b/6, 99b/10, 99b/18, 100a/3)

vefā: Ar. Sadakat (64a/6, 82b/11)

vefādār: Ar.+ Far *vefā+dār* Vefalı (101a/3)

vehm: Ar. Şüphe, kuruntu (95b/15, 118a/15)

zārlıq: Far.+T. *zār+LXk*Perişanlık (101b/6)

4.1.5.2.8. İnsana Özgü Hareket Ve Davranışlar

amān: Ar. Bağışlama (63b/10, 67b/3)

ber-bād: Far. Perişan, harap (80b/1)

beşāset: Ar. Güleçlik (84b/4, 84b/10)

bī-ādāblıqlar: Far.+Ar.+T. *bī-adab+LXk* edepsizlikler (86b/12)

bī-cidd: Far.+Ar. Ciddiyetsiz (109b/9, 110a/17)

bī-ğāne: Far. İlgisiz (76a/8)

bī-hüner: Far. Beceriksiz (68a/7)

bilmeslig: cahillik (79b/13)

bī-müāḥaza: Edebsiz (64b/4)

cāzim: Ar. Kararlı (77a/15)

cünün: Ar. Delirme, çıldırma (76a/7)

çırmaşmaq: Dolaşmak, sarılmak (77b/11)

Cidd: Ar. Ciddilik (109b/7)

dürüst: Far. Dürüst (67a/11)

dürüş: Far. Kaba (94b/5)

eṭvār: Ar. Tavırlar, hal ve hareketler (68b/3, 74b/11, 88a/7)

eṭvārliq: Ar.+T. *eṭvār+IXk* Tavırlı (103a/14)

ḥābālūd: Far. Uykulu (104b/8)

Ḥarekāt: Ar. Hareketler (62b/11, 80b/9)

Ḥareket: Ar. Hareket; davranış (64b/14, 75a/3, 75a/4, 78a/2, 101a/11, 111b/15)

Ḥayā: Ar. Utanma sıkılma (75a/11, 75b/10)

Ḥürmet: Ar. Saygı (115b/11)

iḥtilāş: Ar. Karşılaşp görüşme (75b/11, 77a/5)

iḥtirāz: Ar. Sakınma, çekinme (115b/2)

iḥtiyār: Ar. Seçme, tercih etme (75a/4, 76a/12, 76a/17, 76b/2)

insāniyyet: Ar. İnsanlık (81b/14, 82a/9, 82a/11)

iṭmīnān: Ar. Emin olma, güvenme (116a/8)

qayğur-: Kaygılanmak (73a/4)

kerem: Ar. cömertlik (81b/14, 82a/7)

kéneş: Danışma, görüşme (111b/13)

Merdāne: Far. Yiğitçe (94a/12, 94b/5, 100b/12, 103a/15, 110a/12, 112b/10, 113b/3)

Merdāneliq: Far.+T. merdāne+IXk Mertçe, erkekçe (63a/5, 93a/11, 113b/4)

Mest: sarhoş (85b/6)

mükāleme: Ar. Konuşma (118a/12)

meşveret: Ar. Danışma (65a/7, 78b/10, 91a/5, 91a/11,103b/10, 111b/5, 111b/7)

mürüvvet: Ar. İnsanlık; cömertlik (82a/5)

nék-nām: Far. İyi nam kazanmış (80b/8)

pür-fazīlet: Far.+Ar. Çok erdemli (68a/10)

sanagliq: Saygılı (87b/16)

seyr: Ar. Yürüme, hareket, seyir (76a/7, 96a/10, 97a/16, 97b/3, 101a/7, 101b/9)

şükün: Saadet, hayırlı eylem (69b/6, 70b/4)

4.1.5.2.9. İnsanlarla İlgili Kötü Adlandırmalar

divāne: Ar. Deli, budala (76a/9)

Ednā: Ar. Çok aşağı, alt düzey (82a/10)

h̄ārliq: Far.+ T. h̄ār+IXk Aşağılık (75a/8, 101a/16, 101b/6)

ḥasīs: Ar. Pinti (82a/5)

qaba: Kaba (68b/1)

miskīn: Ar. Zavallı, uyuşuk (93b/10)

nā-kes: Far. Alçak, pinti (68a/7)

rüsvā: Far. Rezil (75b/8)

4.1.5.2.10. Dış Görünüşe Göre İnsanlar

Sust: Far. Zayıf (73a/5)

Sustlıq: Far.+T. *sust+IXk* Zayıflık (114b/15, 115a/3)

Sustrak: Far.+T. *sust+rAk* Çok zayıf (114b/9)

4.1.5.3. Toplum ve Toplumsal İlişkiler

Destūr: Far. İzin; töre (75a/2, 84b/6, 100a/13, 105a/8, 115b/2)

4.1.5.3.1. Toplum, Halk

Meşhūr: Ar. Tanınmış (66b/16, 68a/16, 72a/11, 81b/14, 82a/5, 82a/7, 99b/14, 100b/12, 108a/15)

Cemā'at: Ar. Topluluk (62a/9, 69b/5, 78a/11, 91a/4)

Firūdraq: Far.+T. *firūd+rAk* Bireyler (82a/4)

Qavm: Ar. İnsan topluluğu (105b/1)

4.1.5.3.2. Toplumsal İlişkiler

4.1.5.3.2.1. Sevgili, Sevgililik

maḥbūb : Ar. Sevilen (75b/9)

muḥabbet: Ar. Sevgi (75b/5, 75b/15, 76a/6)

münāsebet: Ar. İlişki, uygunluk (76b/15)

bī-münāsebetlīq: Far.+Ar.+T. bīmünāsebet+IXk ilişkisizlik, sebepsizlik (64b/13)

müteveccih: Ar. Dönük, yönelik; birine sevgi besleyen (66b/5, 66b/9, 77b/11, 79a/3, 79b/10, 81a/4, 84b/13, 88a/14, 89a/9,96b/5, 98a/6, 99b/12, 102b/19, 103b/6,106a/9, 106b/13, 112a/13, 112b/7, 112b/9)

sevdā-ger: Ar.+Far. Sevdalı (84a/9)

şoḥbet: Ar. Görüşüp konuşma; arkadaşlık (75a/1, 98b/6, 98b/11)

şeydā: Far. Aşktan kendini kaybetmiş (75b/4)

4.1.5.3.2.2.Konuk,Konukluk

Mihmān: Far. Konuk, misafir (91a/3)

4.1.5.3.2.3.Arkadaş, Dost

Dōst: Far. Sevilen kimse, dost (78b/2)

ḥalālīq: Ar.+T. ḥalāl+IXk Dostluk (101b/8)

hem-rāh: Far. Yoldaş, yol arkadaşı (75b/15, 84a/3, 106b/13, 118b/14)

iḥlāş: Ar. Temiz sevgi, içten gelen dostluk (82b/8)

qayaş: Akriba (96b/8, 97a/9)

4.1.5.3.2.4. Yalnızlık

Cerīde: Ar. Tek başına, yapayalnız (91a/8)

Yalguz: Yalnız (76a/11, 93b/1, 107b/4, 115a/7)

4.1.5.3.2.5. Yabancı, Yabancılık

Ġurbet: Ar. Gariplik, yabancılık (100a/6, 100a/8)

Yat: Yabancı (85a/9, 101a/20, 105b/5)

4.1.5.3.2.6. Tanıdık, Tanınmışlık

Āšnā: Far. Bildik, tanıdık (76a/8)

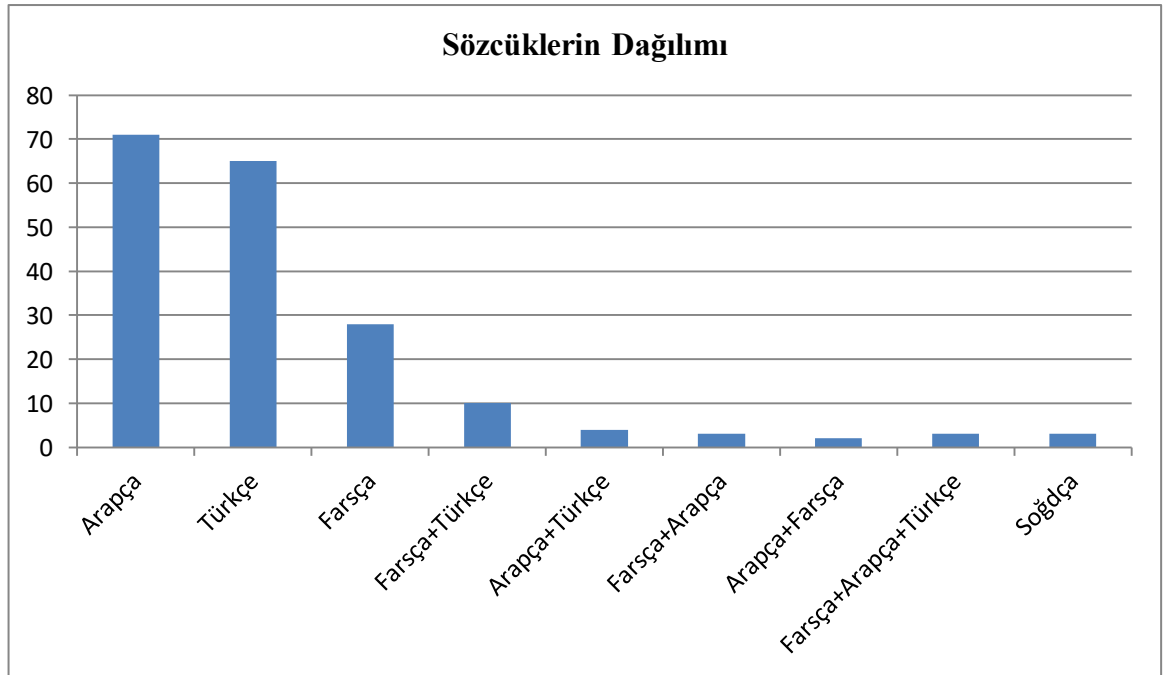
Āšnāliq: Far.+T. āšnā+IXk Dostluk,tanıdıklık,bildiklik (98b/4)

dāb: Far. Şan (110b/5)

Meşhūr: Ar. Tanınmış (66b/16, 68a/16, 72a/11, 81b/14, 82a/5, 82a/7, 99b/14, 100b/12, 108a/15)

Şöhret: Şöhret (110b/16)

Arapça:71 sözcük, Türkçe:65, Farsça:28, Farsça+Türkçe: 10, Arapça+Türkçe:4, Farsça+Arapça:3, Arapça+Farsça:2, Farsça+Arapça+Türkçe:3, Soğdça:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.6.Aş, Yemek Ve Yemekle İlgili Kavramlar

4.1.6.1.Yemek, Yiyecek

Aşlıq: Erzak (70b/8, 93b/8, 93b/8, 110b/18)

Aş: Yiyecek, azık (101a/8, 117b/13)

Aşlıqçı: Erzak tedarikçisi (67b/13, 67b/13, 68a/2)

aşlıqsızlıq: Erzak tedarikçisinden yoksunluk (70b/13)

Tuz: Tuz (79b/7)

4.1.6.1.1. Pişirme, Yeme, İçme, Yiyen

Bış: Pişmek (93b/8)

Ağızlağalı: ziyafet (98b/5)

‘imaret: Ar. Aşevi (110b/11)

Şılan: Ziyafet, sultan sofrası (75a/1)

ağırla- : Ağırlamak, izzeti ikramda bulunmak. (98b/5)

4.1.6.1.1.1. Ocak, Ateş, Odun

Āteş: Far. Ateş (101b/15)

4.1.6.1.2. Yiyecek Tatları Ve Özellikleri

lezzatlıqraq: Ar.+T. *lezzat+IXk+rAk* Daha lezzetli (96a/4)

4.1.6.1.3. Artık, Tortu, Çökelti

4.1.6.2. Yiyecek ve Yemek Türleri

Tölük: Erzak, yiyecek (70b/8)

Yemden: Darı unundan yapılmış yemek (117b/13)

Yégülük: Yiyecek (117a/19)

4.1.6.2.1. Sebzeler

Sebz: Far. Yeşillik, sebze (87a/5, 87b/5)

4.1.6.2.2. Meyveler

Alma: elma (72b/4)

Qavun: Kavun (95b/13, 108b/13)

Üzüm: üzüm (95b/13, 108b/13)

4.1.6.2.3. Tahıllar ve Tahıllarla Yapılan Yemekler

Qoyumızni: ekmeğimizi (64a/8)

Azuq: erzak (94b/9)

Zahıre: Sıkıntı zamanında kullanılmak üzere ayrılan yiyecek (94a/10, 94b/9, 95a/6, 95a/9)

nān: Far. Ekmek (116b/14)

un: Un (109a/6)

yupqalıq: Açılmış hamur yaprağı (91a/9)

4.1.6.2.4. Tatlılar

Çüçük: Tatlı, lezzetli (95b/13, 106b/8)

4.1.6.2.5. Et ve Et Yemekleri

Et: Et (71a/10, 93b/10, 95b/10, 95b/12, 109a/5)

Kebāb: Ar. Ateşte pişirilmiş et (95b/9, 119b/15)

Sémiz etler: yağlı etler (95b/12)

4.1.6.3. İçecekler

çağır: şarap (68b/6)

içkü: içki (85b/5)

qımız: kımız (100b/3)

süt: Süt (113a/12)

4.1.6.3.1. İçen, İçici, Sarhoş

İçküli: Sarhoş, içkili (85b/5)

mest: Far. Sarhoş (85b/6)

mestliq: Ar.+T. mest+IXk Sarhoşluk (98b/8)

sāqī: Ar. İçki dağıtan, içki sunan (87b/10)

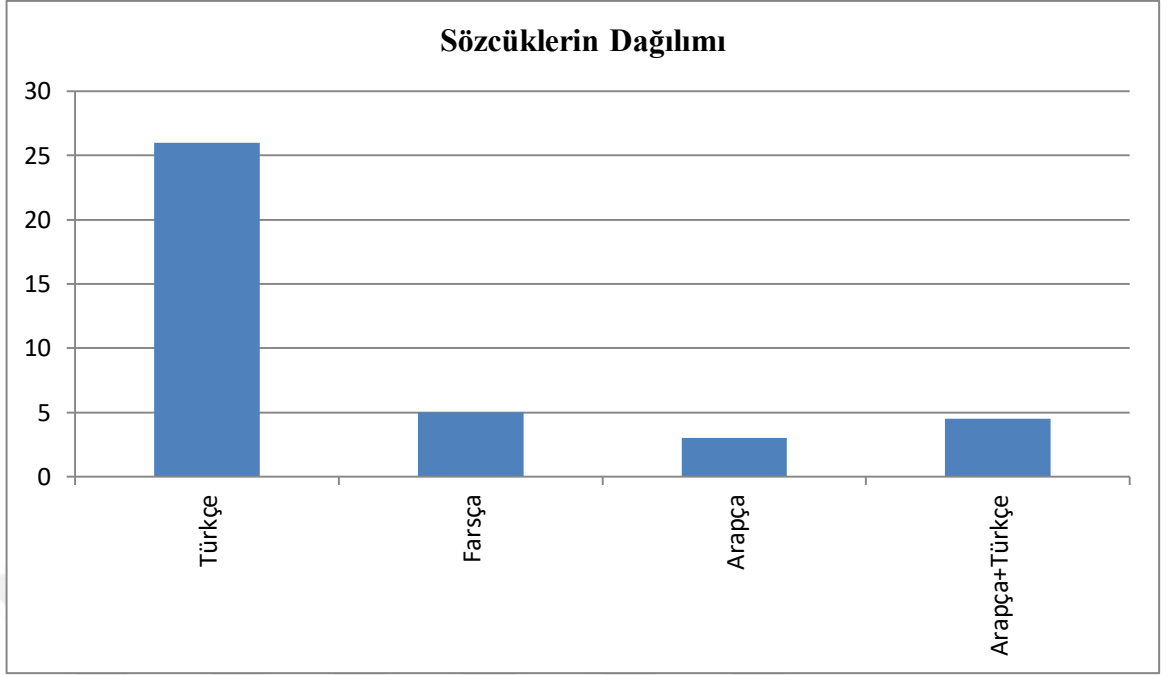
serāsīmavār: Far. serssem, afallamış (63b/6)

4.1.6.4. Açlık ve Tokluk

aç: Aç olan kimse (98a/2)

Açliq: Açlık (95b/17, 96a/5)

Arapça:3, Türkçe:26, Farsça: 5, Arapça+Türkçe:2 sözcük bulunmaktadır.

4.1.7. Beden/Vücut/Organ Adları

4.1.7.1. Baş Kısmında Bulunan Organ Adları

4.1.7.1.1. Baş ve Alın Bölgesi

Baş: Baş, kafa; bir şeyin, bir yerin uçlarından biri (65a/15, 65b/9, 65b/10, 65b/11, 65b/12, 67a/14, 67a/14, 76a/7, 81a/2, 93b/7, 94a/8, 94a/8, 95b/5, 97b/14, 99a/6, 99a/7, 101b/2, 101b/5, 101b/7, 102b/13, 103a/17, 106b/8, 107a/16, 107b/2, 110a/10, 111a/14, 111b/2, 112a/13, 118b/6, 118b/13, 119a/11)

ruḥsār: yanak (76a/10)

ser: Far. Baş (99b/15, 100a/2)

4.1.7.1.2. Yüz Bölgesi

Çehre: Far. Çehre, yüz (101a/8, 114a/1, 114b/3)

Çehrelig: Far.+T. *çehre+IXg* Yüzlü, suretli (68b/1)

Dīdār: Far. Yüz, çehre (81b/12)

Dīm: Far. Yüz, surat (100a/13, 103b/8)

Yüz: Yüz (61b/4, 63b/10, 89b/4)

Yüzlüg: Yüzlü (68b/1)

4.1.7.1.2.1. Göz

Çeşm: Far. Göz (99a/9, 110b/17)

Köz: göz (64a/7,79b/6, 79b/7,80b/2,82a/11,82a/13, 94a/10,94b/6,95b/7, 97b/5, 117a/8,117b/16,118b/7)

4.1.7.1.2.2. Burun

4.1.7.1.2.3. Ağız ve Ağız içi

ağ(ı)z: Ağız (81a/15)

4.1.7.1.2.4. Çene

4.1.7.1.2.5. Boğaz

Boğuz: Boğaz (93b/10, 116b/9, 116b/14, 117a/4, 117a/12, 117a/19)

4.1.7.2. Gövde Kısımında Bulunan Organ Adları

Bel: Orta, bel (103a/18, 115a/12)

qulağ: kulak (72b/4, 111b/9)

qulaq: kulak (74a/8, 95a/8, 115b/8)

boyluq: boyluk (68b/1)

boy(u)n: Boyun (69a/3,70a/13, 72b/13, 112b/18)

4.1.7.3. Kol, El ,Bacak

élig: el (62b/9, 64a/11, 64a/15, 66b/13, 74a/1, 79b/3, 82a/5, 86a/12, 89b/14, 90a/5, 95a/13, 100a/15, 100b/1, 102a/3, 103b/1, 104b/12, 105a/5, 105a/7, 105a/14, 106b/12, 107a/14, 108b/2, 108b/11, 110b/17, 112a/5, 112b/4, 113a/6, 114a/12, 115b/4, 115b/6)

kef-i dest: avuç (65b/10)

4.1.7.4. Bacak, Diz, Ayak

ayaq: ayak (63b/3, 76a/5, 97a/16, 97b/1, 101b/3, 101b/6, 102b/13, 107b/13, 109a/6, 114b/18)

ayağ: ayak (72b/3, 83b/13, 95b/2, 103a/17, 108b/10, 112a/10, 117b/13, 119a/10)

but: ayak (94a/8, 94a/9, 107a/15, 109a/3)

qadem: Ar. Adım (107b/5, 112a/11)

pā: Far. Ayak (68b/12)

pāy: Far. Ayak (115a/13)

tiz: Diz (107b/13, 118a/12)

4.1.7.5. Kemikler Ve Eklemler

Bend: Far. Boğum, eklem (67b/6, 74b/6, 74b/9, 77b/5, 78a/16)

Sūnek: Kemik (65b/10, 109a/6, 109a/6)

4.1.7.6. İç Organlar

kön(ü)l :Gönül (75a/6, 76a/15, 82a/12, 83a/3, 87a/14, 94a/13, 95b/7, 101a/4, 100a/3, 100a/6, 100a/7, 115b/13, 116a/2, 117a/4)

tuş: Sine, göğüs (62b/7, 84b/9, 111b/16, 112a/1)

4.1.7.7. Kan, Damar, Nefes

Dem: Far. Nefes, soluk (99a/9)

4.1.7.8. Saç, Kıl Ve Tüyler

Saçallıq: Sakallı (97a/13)

4.1.7.9. Vücuttan Salgılanan Sıvı Ve Maddeler

4.1.7.10. Duyu Organlarıyla İlgili Kavramlar

muşahhaş: Ar. Varlığı duyu organlarıyla algılanan şey (104a/16, 105a/3)

4.1.7.10.1. Okuma

4.1.7.10.2. Duyma

mesmū ‘: Ar. İşitilmiş, duyulmuş (83b/11)

4.1.7.10.3. Konuşma Ve Sesler

4.1.7.10.3.1. Konuşma, Söz, Kelam

‘ahd: Ar. Bir işi üstüne alıp söz verme (61a/7, 63b/10, 63b/15, 74b/3, 110b/5, 110b/9, 111a/12, 116a/7, 116a/7)

Ahdliq: Ar.+T. *ahd+IXk* Yeminli söz verme hali (110b/6)

ant: Yemin (115b/12, 118a/17)

elfāz: Ar. Sözler, laflar (105b/6)

ittifāq: Ar. birleşme, uyuşma, sözleşme (64a/4, 69a/7, 74a/12, 79a/4, 109a/11, 110b/2, 110b/3, 117b/15, 119b/9)

Lāf: Far. Lakırdı, söz (113b/12)

lafz: Ar. Söz (100a/9, 105b/3, 105b/4)

maẓmūn: Ar. Nükteli, sanatlı ince söz (79b/15)

mükāleme: Ar. Konuşma (118a/12)

söz: Söz (61a/5, 63a/4, 63a/8, 64a/4, 65a/9, 70b/10, 74a/5, 74a/8, 74b/2, 75b/17, 78b/14, 80a/13, 80b/7, 80b/14, 83a/2, 83a/16, 88b/8, 91a/11, 91a/11, 95a/8, 95a/9, 101b/11, 102a/5, 102a/8, 103b/12, 106a/15, 108a/12, 108b/6, 109a/10, 111b/8, 112b/9, 112b/10, 115b/5, 115b/7, 115b/8, 115b/8, 116b/5, 117a/5, 117a/17, 118b/16, 118b/17, 119a/5, 119b/8)

4.1.7.10.3.2. Sesler

meded : Ar. Yardım, imdat (83a/6, 94a/5, 94a/6, 94a/9, 94a/10, 94a/12, 94b/10, 114b/13)

āvāz: Far. Ses (118b/18, 119a/3)

deng: Far. Çarpışma sesi (72b/12)

ey: Ey, seyleme edatı (87b/10)

hay: Hey, seslenme edatı (113a/2)

Ḥayf: Ar. Ne yazık ki, vah vah (81a/9, 107a/7)

Tavuş: ses (119a/4)

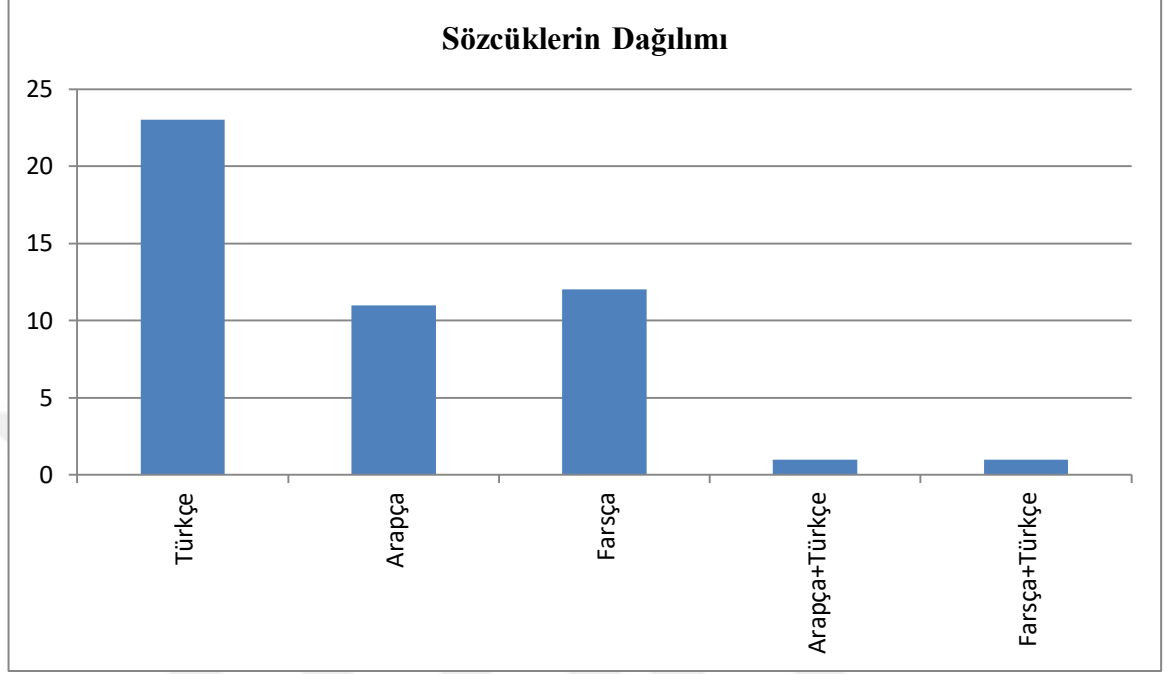
Uran: Moğ. geceleyin yolunu şaşıranı çağırma (105a/19, 105b/2, 105b/3, 105b/6)

Ūn: Ses (104b/11, 117b/5)

4.1.7.11. Ruh, Can

Cān: Far. Can, ruh; hayat (63b/15, 77a/13, 80b/7, 82b/12, 95b/16, 99a/15, 99a/15, 101a/3, 118a/15, 119a/8, 119a/9)

Türkçe:23, Arapça:11, Farsça:12, Arapça+Türkçe:1, Farsça+Türkçe:1, Moğolca:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.8.Hayvanlar (Zoonim) Ve Hayvanlarla İlgili Kavramlar

4.1.8.1. Omurgalı Hayvanlar

4.1.8.1.1.Kuşlar

Qırğavul: Yabani tavuk, sülün (71a/5, 71a/9, 71a/9)

Qarluğaç:Kırlangıç(62b/8, 62b/12)

Quş: Kuş (71a/9, 108a/2)

Şunqar: Şahin (96b/2)

1.2.Memeliler

4.1.8.1.2.1. Otçul Memeliler

At: at (61a/2, 62b/4, 62b/7, 64a/8, 72b/13, 75b/2, 80b/7, 81a/14,81b/4, 82a/3, 82a/4, 87a/8, 89a/8, 90a/13, 90b/3, 92a/1, 92a/15, 92b/6, 93b/10, 93b/11, 93b/12, 93b/13, 95b/4, 95b/9, 98b/11, 100a/14, 102b/14, 103a/11, 104b/8, 104b/16, 105a/12,105a/12, 106b/14, 106b/16, 107b/6,107b/10, 112a/8, 112a/10, 112a/12, 112a/13, 112a/14, 113a/8,113a/16, 113a/16,113b/2, 114b/5, 114b/6, 114b/9, 114b/10, 114b/11, 114b/13, 114b/14, 114b/15, 114b/16, 115a/3, 115a/5, 115a/8,115a/9, 115a/14, 115b/8,115b/10, 116b/7, 116b/9, 116b/14, 116b/16, 117a/3, 117a/6, 117a/8, 117a/12, 117a/13, 117a/13, 117b/1, 118b/8, 119a/3, 119a/9)

Buğu: Geyik (71a/5, 71a/8)

Éşek: eşek (93b/10)

Gāv: Far. Öküz, boğa (97b/6)

qoyun: Koyun (116b/15, 119b/14)

kötél: Yedek at (81b/3, 81b/4, 81b/5, 81b/5,81b/8, 99b/11)

maral: Mog. geyik (71a/5, 71a/8)

tavuşqan: Tavşan (71a/6)

téve: Deve (81b/4)

Uy: öküz (97b/4,97b/5,100a/14, 100b/1)

Uylug: Sığırlık (77b/13)

4.1.8.1.2.2.Etçil Memeliler

İt: köpek (84b/4, 93b/10)

Tilbe it: kuduz köpek (84b/3)

4.1.8.1.2.3.Etçil- Otçul Memeliler

toꞑuz: domuz (71a/5)

tülkü: Tilki (71a/6, 71a/7)

4.1.8.1.3. Sürüngenler

4.1.8.2.Omugasız Hayvanlar

4.1.8.3.Hayvanlarla İlgili Genel Kavramlar

4.1.8.3.1.Hayvan Yemleri

Boğuz: yem (93b/10)

Saman: Saman (78b/2)

4.1.8.3.2.Hayvan Sürüleri

Gele: at sürüsü (97a/5)

Ilqı: Başı boş gezen at sürüsü (71a/14)

Ramalıq: koyun sürüsü (97a/5)

4.1.8.3.3. Hayvan Derisi

Buçqaq: Hayvanın bacak derisi (109a/3)

4.1.8.3.4.Hayvan Uzuqları

Päyçe: Far. Paça (109a/5)

4.1.8.3.5.Hayvanlarla İlgili Diğer Kavramlar

Éger: Eyer (95b/5, 103a/11)

Égerlig: Eyerli (102b/14)

Post: Far. Kürk (78b/3, 117b/12)

rikābhāna: Ar. Üzengi (108b/13)

samar: Eyer, semer (87b/3)

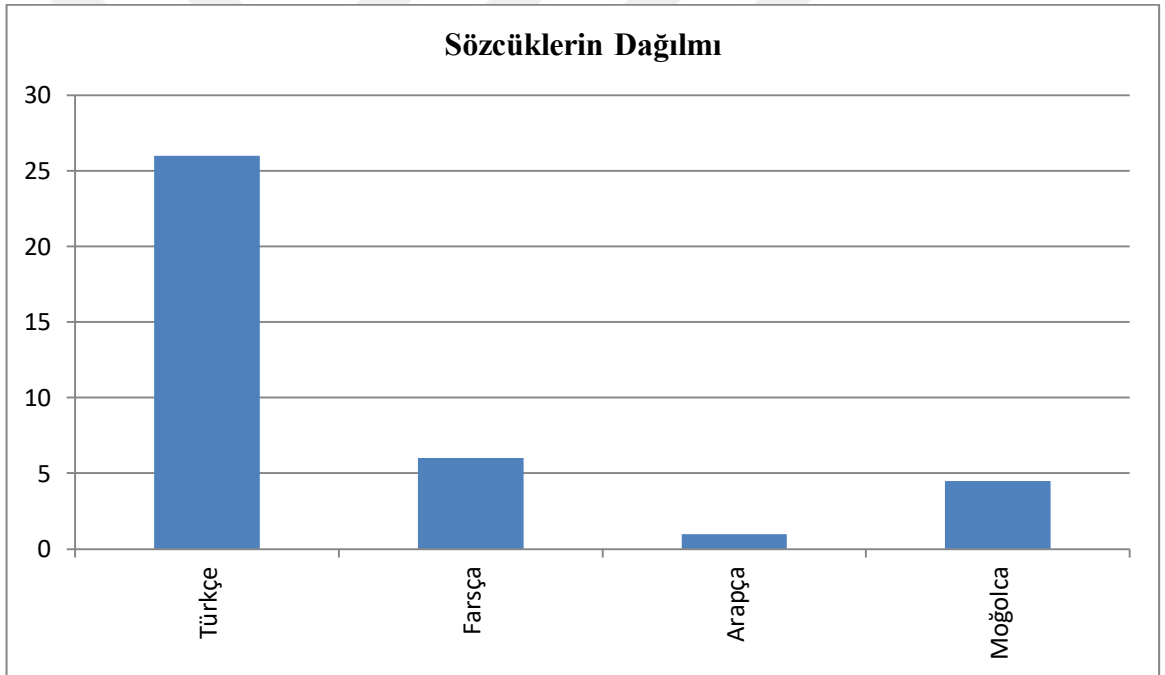
sémiz: Şişman, besili (71a/10, 95b/12)

süvār: Far. Binici (118b/9)

şah-süvār: Far. Ata iyi binen (65b/7, 65b/8, 65b/10, 65b/11)

tek-bend: Far. Deve tüyü (101a/9)

Türkçe:26, Arapça:1, Farsça:6, Moğolca: 1

4.1.9.Çadır, Ev Ve Ev Araç Gereçleri

4.1.9.1. Çadır

Çadır: Far. Çadır (108b/7,108b/11, 108b/12)

Şāmiyāne: Çadır (103a/2)

4.1.9.1.1. Çadır Türleri

Çader: Far. Çadır (69b/7)

Çerge: Moğ. Küçük kara kıl çadır (63b/14, 71a/9, 80b/8, 100b/14, 100b/15)

aq üy: ak çadır (91b/1-2)

her-gāh: Far. Büyük çadır (76a/4)

4.1.9.2. Ev, Hane ,Yapı

Ev: Ev (109a/4)

Hāne: Far. Ev (81a/9, 85a/9, 88a/10)

Havīlī: Ar. Ev (61a/9, 93a/2, 93a/5)

üy:ET *ev* (EDPT, 3)Ev (68b/13, 68b/14, 77b/13, 83b/12, 84b/7, 87a/17, 91b/2, 93a/9,

94b/13, 97a/6, 97a/7, 101b/2, 117b/16)

4.1.9.2.1.Ev Sahibi, Evsiz

Mihmān: Far. Konuk, misafir (91a/3)

4.1.9.2.2.Ev-Yapı Bölümleri

Busağa: Eşik, kapı (92b/13)

Der: Far. Kapı, eşik (76a/4, 87a/12)

Dīvār: Far. Duvar (68b/12, 118b/18, 119a/7)

Éşik:ET *eşik* (EDPT, 260)Kapı (61a/6, 71b/13, 73b/5, 73b/14, 85b/6, 91b/6, 101a/19, 106b/1, 119a/6)

Éşiklig: Kapılı (107a/2, 113a/3)

faşıl: Ar. Duvar, siper (66b/11, 67a/10, 67a/10, 92a/12, 92a/14, 92b/8, 93a/11, 95a/4, 113a/5)

qapu: Kapı, eşik (73a/3, 73a/4, 85a/4, 99b/3, 109b/7, 116a/1)

künçkāvluq: Far.+T. *künçkāv+IXk* Köşelik (84b/15)

şatu: Merdiven (66b/11, 82b/5, 83a/5, 84a/5, 84a/7, 92b/10, 92b/10, 92b/12, 93a/1,110a/7)

tāq: Far. Büyük salon, divanhane (84b/9)

tam:ET *tam* (EDPT, 502) Dam (91a/14, 113a/9,117b/16, 118a/2, 118a/3)

üyniñ dālāni: evin avlusu (83b/12)

4.1.9.2.3. Ev Malzemeleri ve Araç Gereçleri

Qoltuğ: Koltuk (113a/3)

4.1.9.2.3.1. Mutfak ve Mutfak Malzemeleri

4.1.9.2.3.1.1. Çatal, bıçak, kaşık, oklava

4.1.9.2.3.1.2. kap, kacaklar

Qazan:ET *qazan* (EDPT,683)Kazan (67a/6)

4.1.1.9.2.3.1.3.Kadeh, Musluk, Boru ve Borulu Malzemeler

4.1.9.2.3.1.4. Diğer Mutfak Malzemeleri

destār-ı h̄ān:sofra bezi (83b/8)

rende: Far. Rende (93b/13)

4.1.9.2.3.2. Anahtar, Sürgü

Qufi: Ar.Kilit (84a/11)

4.1.9.2.3.3. Halı, Kilim

Kelīm: Kilim, keçe (69b/7)

4.1.9.2.3.4. Örtü, Minder, Yastık

destār-ı h̄yān: sofrā bezi (83b/8)

4.1.9.2.3.5. Bahçe Malzemeleri

Orgāq: Orak (117a/18)

4.1.9.2.3.6. Diğer Araç Gereçler

qullāb : Ar.Çengel, kanca (101a/9)

4.1.9.3. Diğer Mekan İsimleri

Havādār: Ar.+Far. *havā+dār* Açık mekanlı (74b/16)

4.1.9.3.1. Medrese

Medrese: Ar. Mektep, eğitim kurumu (84b/8, 91a/14, 91b/6, 93b/16)

medresesininī tamı: medresinin damı (91a/14)

medrese eşiki: medresinin kapısı(91b/6)

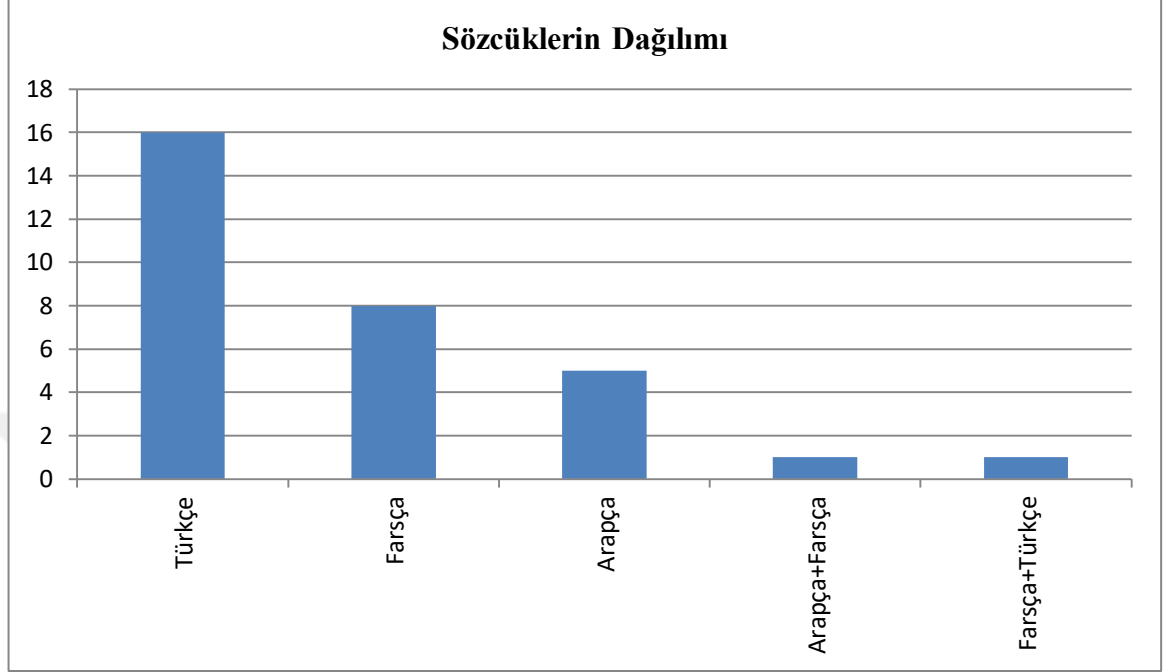
4.1.9.3.2. Saray

erk:Şehir içinde padişaha mahsus olan kaleye benzer saray (62a/10, 62b/2, 63b/8, 85a/6, 111a/11,111a/12, 111a/15, 113a/11)

eyvān: Far. Kemerli salon, köşk (111b/7)

Türkçe:16, Farsça:8, Arapça:5, Arapça+Farsça:1, Farsça+Türkçe:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.10.Yeryüzüyle İlgili Kavramlar

4.1.10.1. Yer , Toprak

maḥall :Ar. Yer, mekan (62a/15, 65b/13, 66b/5,68b/6, 69a/8, 69a/10, 69b/5, 70a/8, 71b/2,75b/5,82b/5, 83b/3, 85b/5, 89a/2, 90b/14,92b/15, 94a/4, 94a/5, 95a/8, 99b/19, 106a/8, 102b/5, 107b/4, 107b/12, 109b/1, 109b/4, 109b/7, 110a/3, 112a/10, 112b/3, 113b/4)

mevzi: Ar. Yer, mahal (64a/15)

meydān: Ar. Alan (80a/6, 91b/8)

mülk: Ar. Vakıf olmayıp –doğrudan doğruya- birinin malı olan toprak (85a/10, 85a/11)

or(u)n:ET *orun* (EDPT, 233)Yer (72b/5, 109a/6)

tofraq: Toprak (98b/10)

yer:ET *yér* (EDPT, 954)Yer

(61a/3, 62b/6, 67a/11, 67a/12, 67b/10, 67b/14, 70b/12, 71a/4, 71a/7, 72b/2, 73a/6, 78a/5, 81a/8, 83b/11, 86a/13, 86b/14, 92a/15, 92b/15, 93a/4, 95b/5, 96a/12, 96b/7, 98b/10, 98b/11, 99a/4, 99b/7, 100b/8, 102b/4, 102b/19, 103a/2, 103a/5, 103a/16, 103b/1, 106b/7, 107b/8, 108a/4, 108a/7, 108b/12, 109a/5, 111b/4, 112a/5, 112a/6, 112a/11113a/3, 113b/17, 115a/15, 116b/6, 116b/10, 117a/7, 117a/8, 117a/13, 117b/2, 117b/5, 117b/18, 118a/6, 118a/8, 118b/11, 119a/7, 119a/13, 119b/11, 119b/19)

4.1.10.1.1. Zemin Türleri

4.1.10.1.1.1. Engebeli ve Çukur Yer

Ābādān: Far. Bayındır (107b/14, 110a/11, 112b/6)

Cer: Far. Uçurum, çukur (98b/6, 98b/8, 98b/11)

Çuqur:ET *çuqur* (EDPT, 409) Çukur (107b/8)

Ĥandaq: Far. Hendek, çukur (67b/14, 67b/14, 67b/15, 88b/1, 88b/7, 88b/10)

ĥākkrez : Ar. kazıma, kazınma(67a/12)

uçma: Uçurum (81b/3, 81b/6, 81b/7)

4.1.10.1.1.2. Kurak ve Çorak Yer

quruğ :ET *qurı* (EDPT, 645)Kuru,susuz (93b/12)

4.1.10.1.1.3. Taşlık ve Taşlık Yer

Sangtu: Taş yığını (115a/9, 115a/11)

4.1.10.1.1.4. Çamur, Çamurlu Yer

Vahal: Ar. Bataklık, çamur (114a/16)

mezārī : Ar. Ekin ekilmiş tarlalar (99a/6)

4.1.10.1.1.5. Çimenlik Ve Orman Alanları

Bāğ: Far. Bağ, büyük bahçe (76a/7, 117b/19, 118a/2, 118b/2, 118b/3, 118b/18, 119a/6)

Bāğāt: Far. Bağlar, bahçeler (76a/11)

Bāğçe: Far.+T. *bağ+çe* Bahçe (76a/7, 117b/9)

Büstān: Far. bahçe, bostan (85a/6)

Öleñ: ET *öleñ* (EDPT, 147)Çayır (66a/2, 80b/6, 81a/6)

Cengel: Far. Orman (71a/5, 71a/5, 71a/8, 71a/9)

çārbāğ: Far. Dört bahçe, duvar (66b/2)

Çemen: Far. Çimen, yeşillik (113b/17)

Uşaq cengel: Küçük fundalık (71a/9)

Yaylaq:ET *yaylağ* (EDPT, 981)Yayla → yaylağ (77a/7, 81b/11, 81b/13, 82b/4, 82b/9, 83a/9, 83a/12)

4.1.10.1.1.6. Diğer Yer Kavramları

avlaq: Av yapılacak yer (71a/4)

cer: Far. Uçurum, çukur(98b/6, 98b/8, 98b/11)

qışlaq:ET *qışlağ* (EDPT, 672) Kışlak (71a/3)

tüz yer: Düz yer (99a/4)

4.1.10.1.2. Yeryüzü Şekilleri

4.1.10.1.2.1.Çöl ve Çölle İlgili Kavramlar

Bayır: Sahra (79a/8, 95a/5)

dālā: Ar. Sahra, ova (83b/12)

Deşt: Far. Çöl (76a/11)

qoruğ: Sahra, yaban → qoruq (82b/14,107b/18)

qoruq: Sahra, yaban →qoruğ (114a/10)

4.1.10.1.2.2. Ova ve Ovayla İlgili Kavramlar

Cölge: Verimli güzel ova (99b/13, 103b/5, 117a/12)

tüz:ET *tüz* (EDPT, 571) Ova

(62a/3, 75b/11, 75b/17, 99a/4, 105b/12, 105b/13, 112a/9, 114a/11)

Yazı: ova (70b/8)

4.1.10.1.2.3. Dağ ve Dağla İlgili Kavramlar

Daban: Moğ. Dağ, tepe (81a/12, 99a/4, 99b/3, 99b/4, 103b/6, 103b/7)

Dāmāna: Far. Dağ eteği (66a/3, 66a/5, 106a/2, 106a/4)

kūh-pāye: Far.Dağlık(73b/4,73b/4,79b/5,97a/3)

Tağ:ET *tag* (EDPT, 463) Dağ (61a/15, 61b/5, 62a/2, 62a/3, 81b/9, 82b/5, 97a/4, 97a/15, 97b/2, 99b/6, 104a/6, 105b/12, 109b/10, 115a/9, 115a/10, 115a/11, 115a/12, 115b/3, 115b/6)

4.1.10.1.2.4. Tepe ve Tepeyle İlgili Kavramlar

Pušte: Far. Tepe (67a/5, 71a/6, 76a/11, 95b/2, 105a/11, 107b/11, 114a/12, 114a/12, 114a/13, 114b/17, 116b/8, 116b/1, 117a/15)

4.1.10.1.3. Yerleşim Yeri ve İlgili Kavramlar

4.1.10.1.3.1. Yerleşim Yeri

kūçe: Far. Sokak, çarşı (67a/4, 75b/15, 76a/7, 76a/12, 76a12, 84b/5, 111b/2, 112a/7, 112a/9, 112a/13, 112b/10, 112b/19, 113a/7, 113a/8)

maħalle: Ar. İlçe ve köylerin bölündüğü parçaların her biri, mahalle (91b/5, 106a/3, 106a/11)

maħallât: Ar. Mahalleler (61b/11, 61b/12, 66a/4, 76a/11, 106a/15, 117b/9, 117b/11, 117b/18)

4.1.10.1.3.2. Kentsel Yerler

İl: Vilayet (85a/11)

Ként: Soğd. Kent, şehir (61b/10, 67b/7, 67b/8, 67b/9, 69b/10, 70a/5, 70a/6, 70b/3, 71a/2, 78a/10, 82b/9, 95b/2, 95b/10, 97a/3, 97a/6, 98a/5, 98b/3, 98b/7, 98b/7, 99a/5, 102a/18, 106b/3, 106b/6, 109b/14, 110a/1, 119b/1)

4.1.10.1.3.3. Kırsal Yerler

Kūy: Köy (91b/5)

4.1.10.1.3.4. Yol ve Yolla İlgili Kavramlar

Güzer: Geçit (65a/12)

Qaçasraq: *qaças+raq* Dar yol, patika (96a/9)

Memer: Far. Yol, geçit (76b/4, 114a/9)

muḥīṭī: Ar. Çevre ile ilgili (81b/9)

ṣāh-rāh: Far. Büyük işlek yol (107a/11)

ṭarīq: Ar. Yol (101a/7, 105b/4, 105b/10, 110b/5)

vetīre: Ar. Dar yol (91b/8)

yol: ET *yo/*(EDPT, 917) Yol (61a/2, 63b/16, 64b/7, 67b/9, 72a/12, 72b/1, 73a/10, 78a/10, 78b/3, 78b/6, 81b/3, 81b/6, 82a/2, 89a/1, 95a/14, 95b/2, 96a/9, 97b/4, 97b/4, 97b/5, 100b/4, 103a/2, 103b/6, 105b/17, 107a/11, 114a/8, 114a/9, 115b/7, 115b/7, 115b/12, 116a/2, 116a/3, 116a/9, 116a/11, 116a/12, 116a/12, 116a/13, 116a/15, 116a/16, 116b/1, 116b/2, 116b/3, 119b/9, 119b/16)

4.1.10.2. Su, Sular

4.1.10.2.1. Suyla ilgili kavramlar

arıq : ET *arıq* (EDPT, 214) Su yolu → arık (98a/9)

Su: ET *suv* (EDPT, 783) Su

(62a/5, 62b/5, 64b/7, 67a/5, 70b/15, 72a/10, 82b/1, 82b/2, 83a/12, 90a/11, 90a/13, 90a/15, 93b/13, 94a/9, 98a/3, 98a/9, 98a/9, 98a/10, 98a/11, 101a/7, 103b/11, 104a/10, 114a/5, 114a/8, 114a/10, 116a/11, 116a/14, 116b/7, 117a/18, 118b/5)

tezlik: su akıntısı (98a/9)

4.1.10.3. Yeryüzü Suları

4.1.10.3.1. Kaynak, Kuyu, Havuz, Çeşme

Çeşme: Far. Pınar, su kaynağı (99a/5, 99a/6, 99a/7, 99a/9)

Qını: Kenar, kıyı (107b/3)

4.1.10.3.2. Irmak, Irmakla İlgili Kavramlar

Dara: Far. derre Dere, çay (115b/9, 116a/8)

Say:ET *say*(EDPT, 858)Dere, çay

(67a/3, 67a/6, 67a/6, 84b/5, 116a/9, 116b/2)

şāh-cūy: Far. Büyük nehir (95a/14, 107b/8)

4.1.10.3.3. Göl ve Gölle İlgili Kavramlar

Köl: ET *köl*(EDPT, 715)Göl

(81b/9, 81b/10, 86a/16)

4.1.10.3.4. Deniz ve Denizle İlgili Kavramlar

deryā: Far. Deniz (62b/3, 62b/11, 71a/4, 90a/9, 90a/10, 90a/11, 90b/4, 110a/1, 111a/4, 111a/5)

yaqa: Kenar (67b/15, 78b/15, 78b/15, 79a/5, 82b/1, 98a/9, 98b/6, 99a/7, 101a/7, 102b/16, 103b/1, 106a/17, 106a/15, 106b/6, 108b/12, 117b/18)

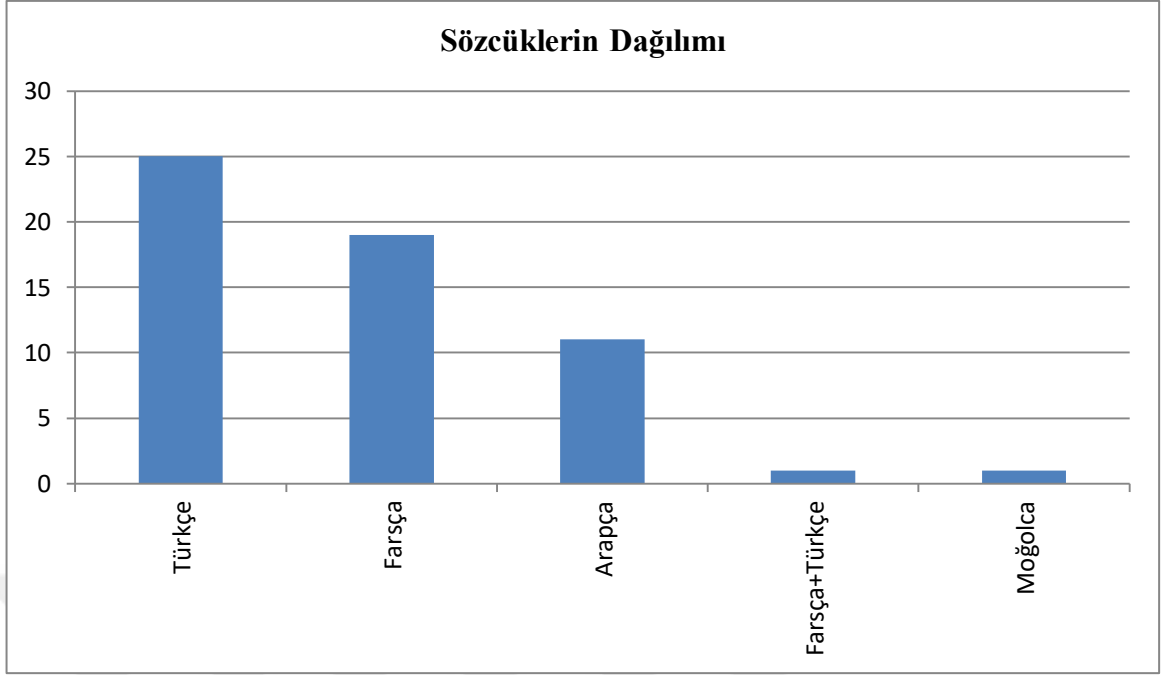
4.1.10.3.5. Baraj, Kanal, Oluk ve İlgili Kavramlar

Köprüg:ET *köprüg*(EDPT, 960) Köprü

(78a/14,82b/2, 111a/13, 111a/13, 112b/6, 112b/7)

Pul: Köprü (110a/6)

Türkçe:25, Farsça:19, Arapça:11, Farsça+Türkçe:1, Moğolca:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.11.İnsana Ait Nitelik Adları

Uluq közlüg: büyük gözlü(68b/1)

qaba yüzlüg: yuvarlak yüzlü(68b/1)

orta boyluq: orta boylu(68b/1)

Türkmen çehrelig: Türkmen çehreli(68b/1)

4.1.12.Asker, Askerlik, Ordu Ve Savaşla İlgili Kavramlar

4.1.12.1. Ordu, Asker Ve Askerlik Sanatıyla İlgili Kavramlar

4.1.12.1.1. Ordu, Asker, Muhafız, Nöbetçi

Başlıq: ET *başlıq* (EDPT, 381) Komutan, kumandan → **başlıq**

(61b/13, 62a/11, 74b/9, 78a/3, 81a/5, 108a/9)

Başlıq:ET *başlıq* (EDPT, 381) Komutan, kumandan → **başlıq**

(62a/5, 67b/4, 77b/5, 78b/9, 81a/6, 82b/3,108a/8, 116b/4)

Çerig:ET *çerig* (EDPT, 428)Asker

(62b/4, 62b/4, 65a/9, 65a/10, 66a/11,66a/12,66a/13, 67b/10, 68a/1, 68a/5,69a/1, 69b/8, 70b/12, 71b/9, 72a/8,72a/12, 77a/2, 77a/6, 77a/7, 77a/8, 77b/2, 77b/9, 77b/12, 78a/15, 87b/15, 88a/13, 88b/10, 89b/13, 99b/13, 99b/13, 100a/12, 100b/4, 100b/6, 103b/5, 103b/8,103b/10, 103b/16, 104a/13, 105a/3, 105a/17, 105b/3, 105b/13, 106a/7, 109a/13, 109b/13)

nā-serdārāne: Far. Komutansız (110a/11)

Ordu:ET *ordu* (EDPT, 203)Ordu

(67b/14, 73a/11, 73a/12, 75b/1, 88a/15, 108b/15)

Peher: Asker (95a/10, 104b/10)

Penāh: Far. Sığınma (114a/12)

Remelik: Far.+T. *reme+ lXk* Sürü, asker taburu (97a/5)

Serdār: Far. Kumandan (63b/5, 63b/8, 94a/8)

Serdārliq: Far.+T. *serdār+lXk*kumandanlık (70a/15)

Serheng: Far. Çavuş, amir (66b/6)

Sipāhī: Far. Tımar sahibi sipahi askeri (61b/8, 62a/4, 66a/14, 67b/14, 77b/12, 82b/11, 94b/10, 95a/3, 97b/8)

Tuğluq: Alaylık (88b/7)

Tümen:ET *tümen* (EDPT, 507) On bin kişilik askeri kuvvet

(100b/11, 100b/12, 103b/13, 103b/15, 105a/16, 109a/12)

Yayaq:ET *yadağ* (EDPT, 887) Yaya → yayağ (66a/10, 66a/14, 66b/5, 69b/12, 70a/8, 78b/3, 78b/5, 92a/4, 92a/15, 92b/2, 96a/12, 97a/15, 104a/13, 107b/5, 112a/7, 112b/20, 113a/1, 113a/5, 113a/10, 114a/12, 118a/6, 118a/7)

1.2.Rütbeler, Kollar, Askeri Birlikler

Āzīn: Far. Donanma (118b/4)

Baranğar: Ordunun sağ tarafı (66b/4, 69b/11, 69b/13, 70a/10, 70a/12, 89a/9, 89a/9, 89b/2, 89b/4, 89b/10, 100a/12, 100b/8, 100b/9, 100b/10)

Börk:ET *börk* (EDPT, 362)Başlık

(78b/6, 97b/11, 102b/14, 103a/10, 107a/16, 107b/1, 113a/5, 113a/6, 116b/4)

Cavanğar: sol kanat (66b/4, 69b/11, 69b/13, 70a/10, 70a/12, 89a/9, 89b/4, 89b/10,)

Fevc: Ar. Bölük, takım (91b/5)

ğol: Moğ. Askerde saf ve alay(66b/4, 69b/11, 70a/3, 89a/9, 89a/12, 89b/11,100b/7, 100b/7, 106b/14a)

İrevül:Kılavuz; ordunun önünde giden,merkez (70a/4,70a/12, 89a/9, 89a/13, 89a/15, 89b/6,89b/11, 89b/5)

Qaravul: Moğ. Koruyucu (106a/3)

Qaravulluq: Moğ.+T. *qaravul+IXk*Koruyuculuk (114a/13, 116b/17)

Tuğluq: Alaylık (88b/7)

4.1.12.1.3. Savaş,Dövüş, Barış

bī-ceng: Far. Savaşız (78b/11)

buzuqçılıq:ET *buzuk+çI+IXk*(EDPT,390) Bozgunculuk,kargaşa

(64a/4, 64b/11, 99a/16)

cidāl: Ar. Karşılıklı kavga (78b/11)

Cihadlıq: Ar.+T. *cihād+LXk* Cihatlık eylemi (90b/15, 91a/9)

ğavğā: Far. Kavga; savaş (68a/2, 84b/10, 87a/3, 94a/2, 105b/10, 105a/18, 118a/10)

ğazad: Ar. Harp, savaş (89a/4)

ħarb: Ar. Savaş, harp (91b/9, 92b/8, 117a/3)

qıtāl: Ar. Vuruşma, savaş (91b/8)

maşāff: Ar. Savaş (68b/15, 70b/3, 88a/2, 91b/8)

muşālih: Ar. Barış yapan, barışan (66a/12)

şulh: Ar. Barış (74a/8, 74a/9, 77a/15, 77b/5, 77b/13, 95a/9, 95a/10, 112a/1)

Şulhgüne: Ar.+T. Barışa benzer (95a/10)

Yaraş: barış (74a/5, 74a/6)

Uruş: Vuruşma, savaş (65b/6, 67a/8, 69a/4, 90a/6, 91b/6, 92a/8, 92b/14, 109b/15, 111b/4, 112a/2, 112a/5)

uruş muruş: Vuruşma (104a/15)

uruşmaq: Vuruşmak, savaşmak (88a/12, 89b/13, 105a/4)

uruşsız: Savaşsız (71b/1)

yaraş: Barış, dostluk (74a/6)

4.1.12.1.4. Baskın, Saldırı, Akın, Hücum, Tuzak, Kuşatma, Yağma

basmaq: Baskın yapmak (101a/15)

çapqun: Akın (106a/1, 109b/10)

çuğulluq: Bozgunculuk (64a/4)

ğāret: Ar. Yağma, akın (85a/11, 109b/5)

hücūm: Ar. Saldırma (111a/2)

İlgar: Baskın, hücum(61b/14, 63b/12, 73b/13, 119b/13)

qabal: Kuşatma (70b/13, 77a/13, 94a/6)

qabal-dārliq: T.+Far.+T. *qabal+dār+IXk* Kuşatıcı, kuşatmak eylemi (94a/6)

qapamaq: Kuşatmak (61b/9, 73a/8)

qaraq: Yağma (72a/5)

muḥāşara: Ar. Kuşatma (92a/12, 93a/15, 93b/9, 94a/14, 94b/9, 110a/13)

part: Far. Dağıtma, yağma (112a/1)

sefer: Ar. Savaşa gitme (66b/2, 88a/12)

süren: Sücum, saldırı (68a/2, 84b/9, 88b/11, 93b/16, 94a/2, 100b/4, 100b/5, 104b/11,104b/16, 105b/10)

şebḥūn: Far. gece baskını (73a/11,88b/9)

tārāc: Far. Yağma, çapul (85a/11)

yağma: Yağma, çapul (102a/13)

4.1.12.1.4.1. Akıncı, Yağmacı, Süvari

çapqunçı: Akıncı (66b/10, 66b/13, 98b/2, 106a/1,106a/4,106a/5, 106a/7, 106b/14)

Hārīb: Ar. Haydut, yol kesen (115a/10)

qazaq keyniçe: yağmacı (72a/6)

4.1.12.1.5. Savaş Alanı, Karargah, Kamp

Bolcar: Moğ. Toplanma, bir araya getirilme; askeri ictima edecek yer (77b/1, 78a/12, 91b/3, 92b/14, 93a/4, 93a/4, 93a/6, 93a/7, 93a/9, 93a/16,93b/2)

ğol: Moğ.merkez, askerde saf ve alay (66b/4, 69b/11, 70a/3, 89a/9, 89a/12, 89b/11,100b/7, 100b/7, 106b/14)

Maşāff: Ar. Savaş (68b/12, 70b/3, 88a/2, 91b/8)

urus: Muharebe, savaş (65b/6, 67a/8, 69a/4, 90a/6, 91b/6, 92a/8, 92b/14, 109b/15, 111b/4, 112a/2, 112a/5)

4.1.12.1.6. Düşman

Düşmen: Far. Düşman (75a/5, 96a/6, 101b/16, 107b/3)

ğaddār: Ar. Hain, merhametsiz (80a/4)

Ġanīm: Ar. Düşman, ganimet alan (68a/3, 69b/6, 69b/12, 70a/6, 70b/10,70b/13, 71b/2 ,73a/3, 73a/7, 85a/16, 85b/2, 85b/3, 85b/4, 85b/9, 85b/13, 85b/13, 85b/14, 88b/5, 89a/6, 89a/16, 89b/3, 89b/10, 89b/12, 101b/7, 105a/9, 106a/7,108a/5, 109b/5)

qallāş: Ar. Kalleş (84b/14)

qallāşlıq: Ar.+T *qallāş+IXkk*Kalleşlik (101a/11, 101a/12)

qavğunçı: Gammaz (114b/2, 114a/12, 114a/14)

muğalaza: Ar. Düşmanlık (116a/6)

Yağı:ET *yağı* (EDPT, 898) Düşman; isyan

(70a/12, 73b/9, 85a/10, 88b/4, 90a/15, 93a/10, 101a/11, 104b/11, 104b/13, 105a/2, 105b/5, 105b/9, 106a/4, 106a/11, 106b/9, 106b/12, 106b/14, 107a/10, 112a/10, 113b/10, 113b/15, 114a/5, 114b/2, 114b/8, 115a/7)

Yağılığ:ET *yağılığ/yağılıq*(EDPT, 903) Düşmanlık

(69a/8, 79b/2, 79b/5, 94b/14)

4.1.12.1.7. Savaş Naraları

Ğavğā: harp naraları (94a/2)

4.1.12.1.8. İntikam, Galibiyet, Mağlubiyet

ğālibiyyet: Ar. Yengi, yenme işi (104a/15)

ğalebe: Ar. Yenme, üstünlük (65a/15, 75a/7, 79b/2, 103a/6)

mağlūb: Ar.Yenik, yenilmiş (69a/5, 114b/3)

mağlūbiyyet: Ar.Yenilgi (104a/16)

zāfer: Ar. Düşmanı yenme, üstün gelme (70b/4)

4.1.12.1.9. Ganimet, Maaş

Olca- < Moğ. Ganimet ele geçirmek (90a/2,90a/2)

musahhar: Ar. Ele geçirilmiş, fethedilmiş (63b/2, 74a/13)

ğanīmet: Ar. Kazanç, düşmandan alınan kazanç (73a/6, 109b/11)

4.1.12.1.10. İstihbarat, Takip, Karakol

Élçi:ET *élçi*(EDPT, 129) Elçiler (86b/11)

Kalāntarī: Far. Karakol (97a/7)

Tovaçı: Haberci (66a/10, 66a/12, 86b/11)

4.1.12.1.11. Bayrak, Sancak

Tuğ:ET *tuğ* (EDPT, 464) Tuğ

(88b/7, 90a/4, 100a/14, 100a/16, 100a/16, 100b/2, 106b/11, 106b/12)

Tuğçı: Bayrak asan kişi (106b/11)

Tūq: Far. Bayrak (100b/2)

4.1.12.1.12.İşkence

‘Azāb: Ar. Eziyet, işkence (79a/12)

Cefā: Ar. Üzme, eziyet etme (79a/12)

İztrāb: Ar. Sıkıntı, büyük acı, eziyet (75b/12, 80a/11, 85a/3, 102b/3, 102b/6, 105b/8, 111a/9, 111b/9, 112b/18, 116b/13, 116b/15, 119a/5)

Tayaq:ET *tayak* (EDPT, 568) Dayak

(62a/9, 63b/4, 84b/5)

Zadand: Far. Darp etme (99a/9)

zālim: Ar. Zulüm eden (62a/7)

zārb: Ar. Vurma (67a/14, 91b/8, 92a/10, 92b/8, 98a/6, 107a/17, 117a/3)

zūlm: Ar. Eziyet (110b/18)

4.1.12.1.13. Hisar, Kale

diz: Far. Kale, sur (105b/12)

girdāgird-i qal‘a: kale duvarı (91b/3)

Hışār: Ar. Etrafı korunaklı kale(63b/16, 64a/1, 68a/13, 81a/4, 81b/2, 82a/1, 99a/12, 99b/11)

Qurġan: Hisar, kale (61a/6, 61a/9, 61b/5, 62a/1, 62a/6, 62a/10, 62a/12, 62b/6, 63a/6, 63a/7, 63b/5, 63b/10, 66b/12, 66b/15, 66b/16, 67a/1, 67a/2, 67a/4, 67a/7, 67a/8, 67a/12, 73a/10, 73b/12, 74a/3, 77b/4, 77b/10, 78b/7, 81b/11, 81b/11, 82a/14, 82a/15, 82b/3, 82b/9, 82b/13, 83a/5, 83a/11, 83a/13, 83b/15, 85b/4, 85b/13, 85b/13, 86a/6, 86a/7, 86a/8, 86a/9, 86a/12, 86a/14, 86a/15, 91a/5, 91a/6, 91a/8, 91a/11, 91a/12, 91b/4, 91b/7, 92a/12, 93b/14, 94a/7, 94a/9, 94b/11, 94b/11, 95a/2, 96a/10, 101a/15, 104a/2, 104a/7, 104a/10, 104b/1, 104b/7, 105b/12, 105b/16, 106a/14, 106a/15, 106b/1, 106b/2, 108b/2, 109b/17, 109b/17, 109b/18, 110a/2, 110a/6, 110a/7, 110a/13, 110a/14, 110b/11, 110b/17, 111a/2, 111a/17, 111b/12, 112b/3, 112b/4, 113a/12)

kündelen: mazgal (93b/3)

2. Silah

Cébe: Moğ. zırh, silah (113a/3)

cébelen- :Moğ.+T. *cébe+IA*nKalkan örtmek, silahlanmak (89a/8)

esliḩa: Ar. Silahlar (103a/15)

piyāzi: Bir tür silah (103a/16, 113a/1)

yaraġlıq:ET *yaraġlıġ* (EDPT, 964) Malzemeli, silahlı → yaraqlıq (88b/13, 111a/14)

yaraqlıq:ET *yaraġlıġ* (EDPT, 964) Malzemeli, silahlı → yaraġlıq (110a/8, 110a/11, 113a/11)

4.1.12.2.1.Ateşli Silahlar ve Malzemeleri

4.1.12.2.2.Ok-Yay ve Malzemeleri

gez: Far. Kısa talim oku (71a/9, 90a/13)

qullāb: Ar. Çengel, kanca (101a/9)

nāvek: Far. Ok (92a/9, 92b/6)

Oq: Ok (92a/10, 92b/7, 107a/8, 107a/14, 107b/5, 112b/12, 115a/10, 115a/12, 115a/15)

Sadaq: İçine ok konulan torba (74b/13)

Sağdağ: Okluk →sağdağ (115a/10)

Sağdağ: Okluk →sağdağ (106b/11, 107a/6, 107a/7, 107a/14)

Saqdaq: Ok torbası (103a/11)

4.1.12.2.3. Balta, Kılıç, Bıçak, Gürz, Topuz, Kalkan, Kırbaç, Mızrak, Süngü

baltu: ET *baltu* (EDPT, 333)Balta

(66a/12, 84a/10, 103a/16, 117a/18)

ğarbiç: Kırbaç (107a/15)

kétmen: Kazma (66a/12)

qalqan: Kalkan, savaş kıyafeti (107a/15)

Qılıç:ET *qılıç* (EDPT, 618) Kılıç (65b/9)

Şeşper: Far. Altı kanatlı topuz (103a/15)

Teberzīn: Far. Savaş baltası (103a/16)

Tura:ET *tura* (EDPT, 531)Kalkan

(66a/12, 66b/6, 69b/12, 70a/7, 72b/12, 77a/7, 81b/13)

yassı qılıç: Yassı kılıç (97b/13)

4.1.12.2.4. Mancmık

4.1.12.3. Savaş Giysileri

4.1.12.3.1. Savaş Giysisi, Zırh, Zırhlı

cébelig: Moğ.+T. *cébe+IXk*Zırhlık, silahlık (90a/11, 90a/13)

dulğa: Moğ. Zırhlı, külah (65b/8, 65b/10, 107a/6,107a/16, 107b/1)

kéyim: Harp kıyafetleri (69b/11, 89a/7)

kiçim: Moğ. Ata giydirilen zırh (90a/14)

kiçimlig: Moğ.+T. *kiçim+IXg* Zırhlı (90a/11, 90a/13)

upçmliq: Zırhlı (113b/9)

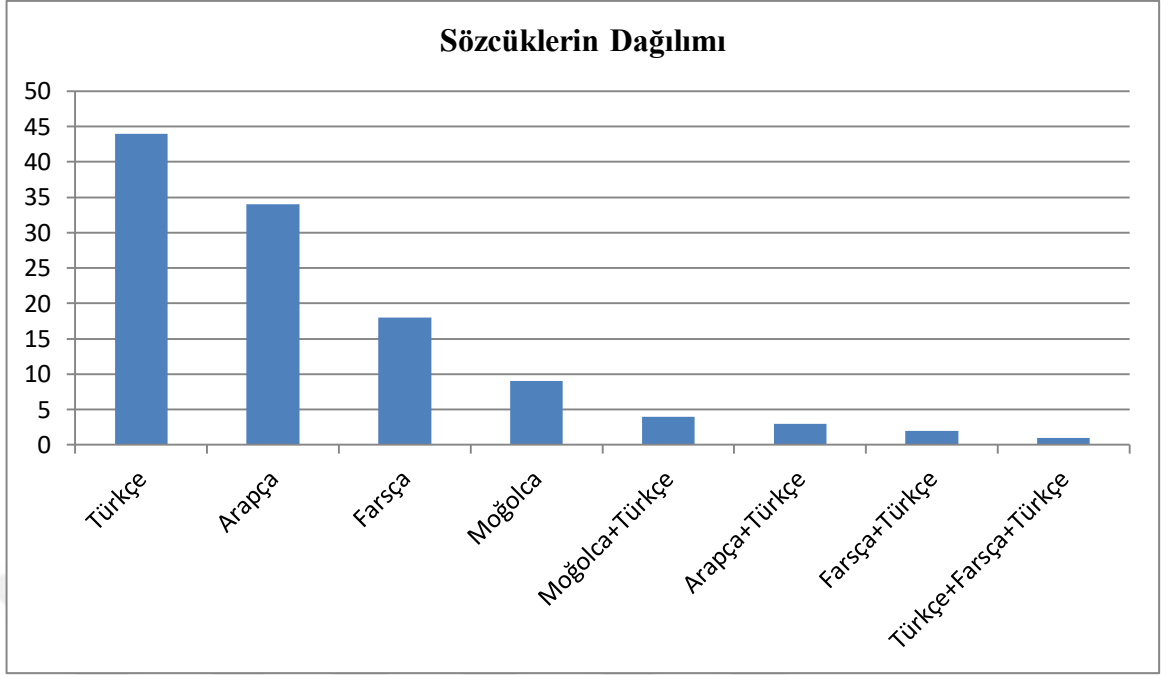
4.1.12.3.2. Başlık, Miğfer

Dulğa: Moğ. Zırhlı, külah (65b/8)

4.1.12.3.3. Diğer Savaş Aksesuarları

zih: Far. Yay kirişi (101b/16)

Türkçe:44, Farsça:18, Arapça:34, Moğolca:9, Moğolca+Türkçe:4, Arapça+Türkçe:3, Farsça+Türkçe:2, Türkçe+Farsça+Türkçe:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.13. Giysi Ve Giysilerle İlgili Kavramlar

4.1.13.1. Elbise, Giysi

Ton: ET *ton* (EDPT, 512) Giyisi (64a/8, 102b/15, 103a/10, 106b/10)

4.1.13.1.1. Üst Giysileri

ferācī: Ar. Dervişlerin giydiği hırka (112b/13)

könlek: Gömlek, elbise (110a/9, 112b/13)

4.1.13.1.2. Erkek Başlıkları

Destār: Far. Sarık (113a/6)

4.1.13.1.3. Kadın Başörtüleri

4.1.13.1.4. Örtü, Peçe

Ḥicāb: Ar. Örtü, perde (75a/12, 75a/13, 75b/10, 76a/2)

4.1.13.1.5. Kemer, Bağ, Kuşak

qorin:ET *qorin* (EDPT, 661)Kuşak,kemer(102b/13)

4.1.13.1.6. Giysi Bölümleri, Parçaları

Gavl: Far. Dervişlerin kalın giysisi (117b/12)

4.1.13.1.7. Giyim, Giyimli, Çıplak

4.1.13.2. Kumaş Türleri

Aflas: Ar. Üstü ipekli altı pamuklu kumaş (102b/15, 103a/10)

Böz: Bez, kumaş (100a/15, 100a/16,100a/17, 100a/18)

4.1.13.3. Ayakkabı, Ayakkabı Malzemeleri

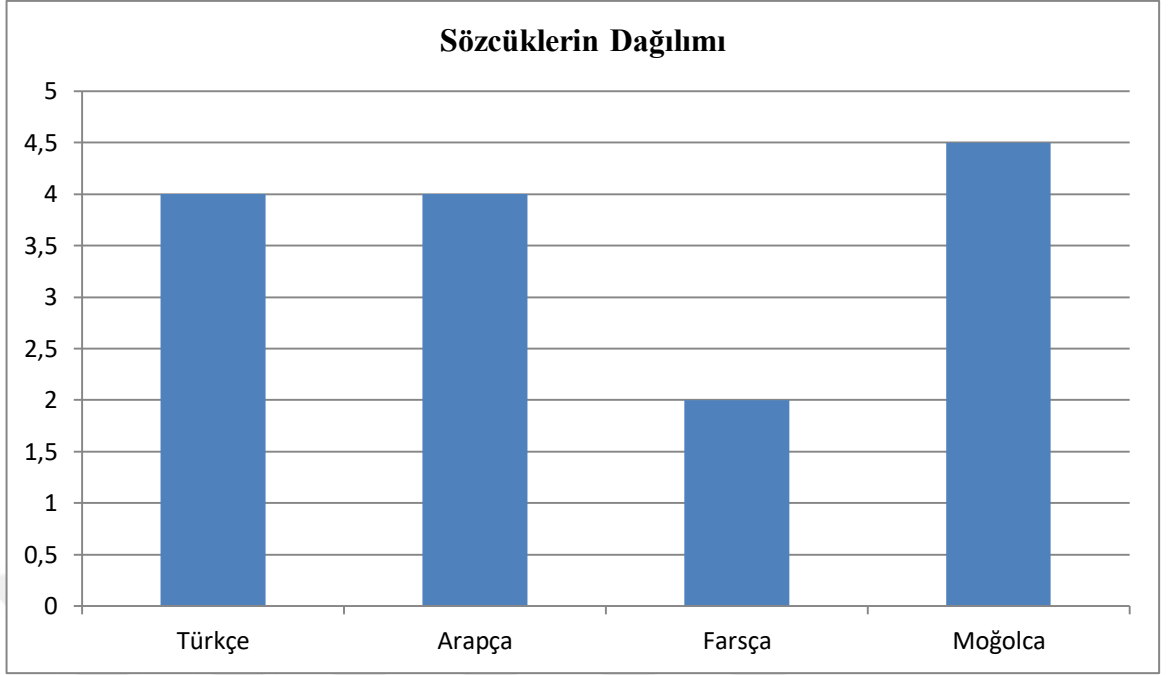
4.1.13.4. Çanta, Kese, Çuval

4.1.13.5. İp, İplik, Bağ

Argamçı: Moğ. İp, urgan (117a/18)

Ṭanāb: Ar. Halat, kalın ip (108b/9)

Türkçe:4, Arapça:4, Farsça:2, Moğolca:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.14. Din Ve Dinle İlgili Kavramlar

4.1.14.1. Tanrı, Peygamber, Din, İnanç, Tarikat, Kutsal Kitaplar

4.1.14.1.1. Rab, Tanrı, Allah

Ḥaqq: Ar. Allah, Tanrı (98b/9)

Tēnri: Tanrı (61a/4, 63b/1, 66a/15, 70a/8, 70b/4, 72a/15, 72b/13, 83a/7, 83b/1, 83b/4, 84a/2,

85a/10, 85b/15, 86b/8, 88a/2, 107b/9)

mennān: Ar. Çok ihsan eden (98a/15)

4.1.14.1.2. Peygamber, Din Adamı

Şeyḥ: Ar. Yaşlı, ihtiyar; tekke lideri (83a/14, 83b/13, 109a/11, 110b/4, 111a/9, 111a/10, 111a/12, 111b/143, 111b/15, 118a/13)

4.1.14.1.3. İnanç, Kul, İman, Tapınma

Qulluğ:ET *qulluq* (EDPT, 620) Kulluk → qulluq (104a/8)

Qulluq:ET *qulluq* (EDPT, 620) Kulluk → qulluğ (62b/13, 82b/8)

mescīd: Ar. Camiden küçük ibadet yeri (92a/4, 92a/5, 92a/10)

münāfiq: Ar. Ara bozucu, ikiyüzlü (73b/7)

elḥamdulillāh: Ar. Övülmek yalnız Allah'a yakışır (119b/10)

kāfir: Ar. Tanrı tanımaz (68a/7)

kāfir-ves: Ar.+Far. kafir gibi (62a/7)

sünnet: Ar. Sünneti (61a/5, 95a/15)

şer 'ī: Ar. Şeriatla ilgili (61b/10, 66a/2, 70a/6, 72b/6, 81b/9, 113b/17, 114a/4)

tevekkül: Ar. Her şeyi Tanrı'ya bırakıp kaderine razı olma (61a/5, 66a/15, 72a/1, 84a/2)

4.1.14.1.4. İbadet Kavramı Ve İbadetler

amel: Ar. Yapılan iş (87a/7)

bī-ta'ammul: Far.+Ar. Amelsiz (64b/6)

4.1.14.1.4.1.İbadetler

āb-dezd: Far. āb-dest Abdest (67a/4, 67a/13, 67b/2, 67b/3)

gusl: Ar. Boy abdesti (98a/7, 98a/10)

namāz: Far. Namaz (68b/6, 72b/10, 90b/4, 106b/3, 115b/9, 117b/1, 118b/6)

Namāz-ı dīğeri: ikindi namazı (77b/3, 95b/9, 97b/3)

namāz-ı peşîn: öğle namazı (83a/9, 84a/2)

namāz-ı şām: akşam namazı (97b/3)

Şalavāt: Ar. Namaz (91b/6)

Vuzū: Ar. Abdest alma (118a/16, 118b/5)

4.1.14.1.4.2. Dua

Du'ā: Ar.Dua (84b/2)

minnet: Ar. İyiliğe karşı duyulan borçluluk duygusu (64a/12, 79a/14)

münācāt: Ar. Yakarış (118b/6)

şükür: Ar. Minnet ifadesi, şükür (75b/12)

4.1.14.1.5. Tarikat ve Tarikat Ehli

Derviş: Far. Allah için alçakgönüllülüğü veya bir tarikata bağlı bulunan kimse (83a/14, 98a/6)

4.1.14.1.6. Kutsal Kitaplarla İlgili Kavramlar

4.1.14.1.7. Kutsallık, Kutsal Günler

Qurbān: Ar. Kurban (99b/17)

mübārekbādīq: Ar.+Far.+T. *mübārek+būden+IXK*Kutlama, tebrik (85a/7)

4.1.14.1.8.Dini Mekanlarla İlgili Kavramlar

Hāneqāh: Dervişlerin sohbet ve zikir için toplandıkları, bir süre ikamet ettikleri, bazan inzivaya çekildikleri mekânlar için kullanılan terim, tekke (84a/16)

Mescīd: Ar. Camiden küçük ibadet yeri (92a/3, 92a/4, 92a/10)

Tekye: Ar. Tekke, zaviye (106b/10)

4.1.14.2. Günah, Sevap, Dua, Beddua, Şeytan

Günāh: Far. Dini suç (81a/2, 87a/7)

bī-günāh: Far. Günahsız (74b/14)

4.1.14.3. Ölüm, Ahret, Mezar, Cennet, Cehennem

Vilādet: Ar. Doğum (68a/13)

4.1.14.3.1. Ahret, Cennet, Cehennem

4.1.14.3.2. Yazgı, Ecel, Ölüm, Ölü, Yas

fevt: Ar. Yitirme, ölüm (96a/15, 98b/14, 99a/1, 109b/6)

ecel: Ar. Ömrün son bulması (80b/5)

Mühlik: Ar. Yok edici, öldürücü (81b/7)

Ölüg:ET *ölüg* (EDPT, 142)Ölü

(91a/5, 91a/12, 98b/12, 115a/4)

Ölüm:ET *ölüm* (EDPT, 146)Ölüm

(62b/9, 95b/17, 118b/5)

Özlük:ET *özlük* (EDPT, 286)Özrü, canlı (97a/1)

Telef: Ar. Öldürme, ölme (90b/8, 90b/9, 90b/12)

4.1.14.3.3. Mezar, Mezarlık

gür-hāne: Far. Türbe (111b/5)

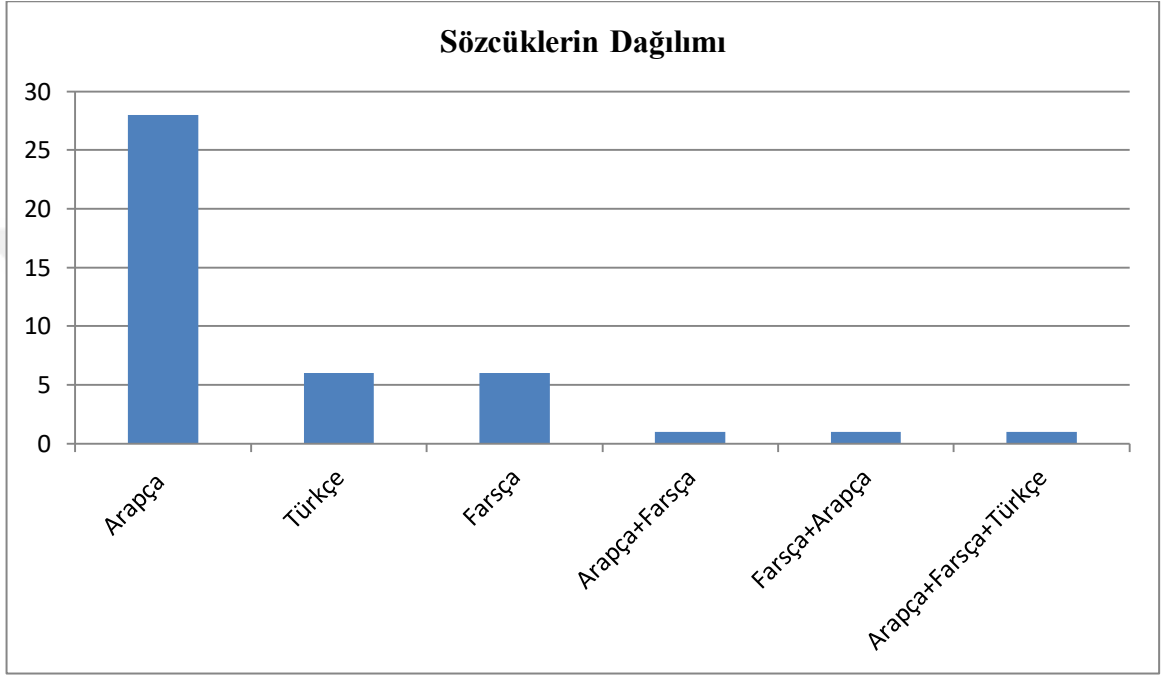
Qabr: Ar. Mezar (102a/18)

Mezār: mezar (99a/6)

maqber: Ar. Mezar (111b/6)

Türkçe:6, Arapça:28, Farsça:6, Arapça+Farsça+Türkçe:1, Farsça+Arapça:1, Arapça+Farsça:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.15.Yönetim Ve Sosyal Sınıf Kavramları

1. Yönetim

4.1.15.1.1. Vatan, Devlet, Hükümet

bī-devlet: Far.+Ar. Devletsiz (80a/16)

devlet: Ar. Devlet (97b/17, 108a/1, 110b/9)

devlet-ḥāhliq: Ar.+Far.+T. *devleth ʿāh+IXk*Devlet isteyen (110a/16)

Él:< ET él (EDPT, 121) Halk, insanlar (61a/15, 61b/2, 61b/5, 62a/7, 62a/8, 64a/2, 65a/3, 73b/10, 82a/5, 83a/3, 83a/3, 83a/10, 84b/3, 84b/14, 85a/13, 85b/16, 87b/15,

90a/2, 92a/7, 93b/9, 93b/15, 94b/11, 96a/1, 97a/5, 101b/6, 104a/6, 104a/16, 104b/12, 105a/4, 105a/5, 105a/8, 105a/10, 105b/4, 106b/8, 108b/1)

Mülk: Ar. Vakıf olmayıp –doğrudan doğruya- birinin malı olan toprak (85a/10, 85a/11)

4.1.15.1.2. Baş, Şah Padişah

hākān: Türk hükümdarı (105b/18, 106a/2, 106a/10, 106b/3, 106b/5, 107b/8)

hān: Far. Hükümdar (83b/8, 83b/10)

hanlıg: Far.+T *han+IXg* Hakanlık (81a/3)

irevül: Kılavuz; ordunun önünde giden (70a/4, 70a/12, 89a/9, 89a/13, 89a/15, 89b/5, 89b/6, 89b/11)

qaysarı: İmparator, kayser (61a/3, 97b/5)

mülk-girlik : Ar.+Far.+T. *mülk+gīriften+IXk* Hükümdarlık (64b/2)

pādşāh: Far. Padişah (65a/8, 69a/7, 72a/2, 78b/10, 81a/3, 85a/16, 88a/7, 94a/12, 115b/13, 118a/6, 118a/10, 119a/17)

pādşāhāne: Far. Padişah gibi (74b/17)

pādşāhlıg: Far.+T. *pādşāh+IXg* Padişahlık → pādşāhlıq (81a/3)

pādşāhlıq: Far.+T. *pādşāh+IXk* Padişahlık → pādşāhlıg (108b/5, 118b/10, 119b/2)

pādşāhzāde: Far. Padişah oğlu (68a/10, 68b/3)

salṭanat: Ar. Hükümdarlık (68a/6, 69a/12, 101b/8)

selāṭīn: Ar. Sultanlar (75a/2, 86b/10)

sulṭān: Ar. Hükümdar (89b/2, 102b/8)

şāh: Far. Şah, padişah (67b/15, 73a/12, 88a/15, 88b/10, 104a/13, 109a/16)

4.1.15.1.2.1. Padişaha Ait Harem ve Haremle İlgili Kavramlar

4.1.15.1.2.2. Padişaha Ait Mahsus Kavram ve Eşyalar

emrī: Ar. Emir ile ilgili (110a/3)

fermān: Far. Buyruk, emir (64a/11, 64a/13)

feth: Ar. Bir ülke veya şehri düşman elinden alma (70b/4, 85b/15, 86a/3, 86a/5, 86b/9, 87a/5, 118b/12)

Hüküm: Ar. Hüküm, emir (64b/4, 64b/6)

ıqtidār: Ar. Güç, yetme, yetebilme (75a/4)

qaş: Ön, huzur (62b/14, 64b/9, 70a/3, 71b/10, 75b/10, 77a/1, 77a/12, 77a/16, 79b/1, 80a/9, 80a/15, 80b/10, 81b/2, 83a/15, 84b/7, 85a/13, 88b/14, 98a/16, 98b/3, 99b/7, 99b/11, 99b/16, 99b/17, 101b/2, 102b/10, 104b/16, 108a/14, 108b/15, 110b/3, 111b/3, 112a/16, 116a/2, 117a/5, 117b/15, 118a/3, 118b/17, 119a/1)

olturmaq: Tahta çıkmak (119b/11)

pāy-i taht: Far. başkent (78a/4, 85a/9, 104a/7)

Sulţān-ı kerem: (87b/9)

şah-ı baħr: Deniz şahı (87b/3)

taht: Far. Taht, saltanat (68b/16, 74a/13)

zabt: Ar. Hakim olma (63b/11, 99b/8)

4.1.15.2. Sosyal Sınıflar

É: ET é/(EDPT, 121) Halk, insanlar

(61a/1, 61b/2, 61b/4, 62a/6, 62a/7, 64a/2, 65a/2, 73b/10, 82a/5,83a/2, 83a/3, 83a/9, 84b/3, 84b/14, 85a/11, 85b/14, 87b/13, 90a/1, 92a/6,93b/7,93b/13, 94b/10, 96a/1, 97a/4, 101b/3, 104a/5, 104a/14,104b/9, 105a/3,105a/4, 105a/7, 105a/10,105b/3, 106b/6, 108b/1)

re'āyā: köylü (97a/5)

ṭabaqa: Ar. Halk kitlesi, sınıf (86b/11)

ulus:ET *ulus* (EDPT,151)Halk

(64b/9, 64b/11, 65a/3, 73b/10, 101b/8, 104a/5, 104a/14, 108b/1)

4.1.15.2.1. Rütbe, Mertebe, Derece

devlet-ḥ'āh: Ar.+Far. mevki ve zenginlik düşkünü (74a/5, 79a/12, 94b/4)

ekābir: Ar. Rütbece, faziletçe büyük olanlar (85a/6)

maqām: Ar. Durma yeri, görev yeri (76b/6, 96b/14, 110b/9, 116a/12)

Mesned: Ar. Derece, rutbe (119b/1, 118b/8)

4.1.15.2.2.Üst Düzey Unvanlar

Daruğa: Far. Subaşı, şef (78b/7, 84b/6, 86a/7, 86a/9, 103b/16, 104a/9, 116b/9, 118b/14)

Daruğalıq: Far.+T. *daruğa+LXk* Şeflik, subaşılık (82b/12, 111a/17)

erbāb: Ar. Lider, ileri gelen (84b/10, 104b/4, 104b/8)

Ḥavāş: Ar. Seçkin kimseler (76a/10)

Ḥazret: Ar. Saygı için büyüklere verilen unvan (83b/9)

4.1.15.2.3. Memurlar

içki: Saraya mensup olanlar (63a/10, 63b/13, 65b/2, 65b/3, 67b/6, 70a/2, 70a/4, 74b/8, 76b/7, 79a/9, 83a/13, 89a/12, 89a/15, 91a/1, 91a/10, 91a/13, 92a/13)

mīrzā: Far. Emirzade, beyzade (68a/5, 68b/13, 76b/14, 77a/2, 77a/9, 80a/11, 80a/14, 80b/3, 80b/4, 80b/5, 80b/10, 82a/7, 82b/12, 85b/3, 86b/1, 87b/3, 88a/7, 91a/14, 96b/16, 109a/12, 111a/8, 111a/9, 112a/3, 112a/4, 112b/1, 112b/2, 113b/6)

4.1.15.2.4. Elçi, Hizmetçi, Kölelik, Köle

avbāş: Dilenci (91b/4, 91b/8)

bende: Far. Köle (62a/11, 89a/12, 89a/12, 113b/9, 115a/7, 116b/7, 116b/10, 116b/11, 117a/9, 117b/7, 117b/10)

élçi: ET élçi (EDPT, 129) Elçi (86b/11, 94a/3, 94a/13)

élçilik: *élçi+IXk* Elçilik (94a/14)

ğuncaçıça: Tutsak, esir (80b/1)

Ħırs: Ar. Sonu gelmeyen arzu (68b/5)

Ħızmetī: Ar. Hizmetle ilgili (116a/3)

Ħızmet-kārlıq: Ar.+Far.+T. *Ħızmet+kār+IXk* Hizmetkarlık (81b/14, 82a/3, 82a/6)

ked-Ħudālīg: Far.+T. *kedĦudā+IXg* Yardımcılık, kâhyalık (75a/11)

qul: ET *qul* (EDPT, 615) Köle, esir

(91b/14, 93a/6, 114a/7, 114a/9, 114a/8, 116a/5, 116b/13)

qulluqçı: Hizmetkar (93a/6)

nöker: Mog. hizmetçi (61a/13, 62b/1, 64a/1, 66a/14, 71b/7, 76b/7, 81a/7, 81a/13, 82a/9, 82a/10, 84a/10, 84a/13, 84b/1, 90a/7, 91a/2, 95a/1, 101a/12, 113b/1, 113b/3, 118a/8, 119a/6, 120a/1)

nökerlik: Moğ.+T. *nöker+IXk*Hizmetçilik, yardımcılık (71b/6, 108b/4)

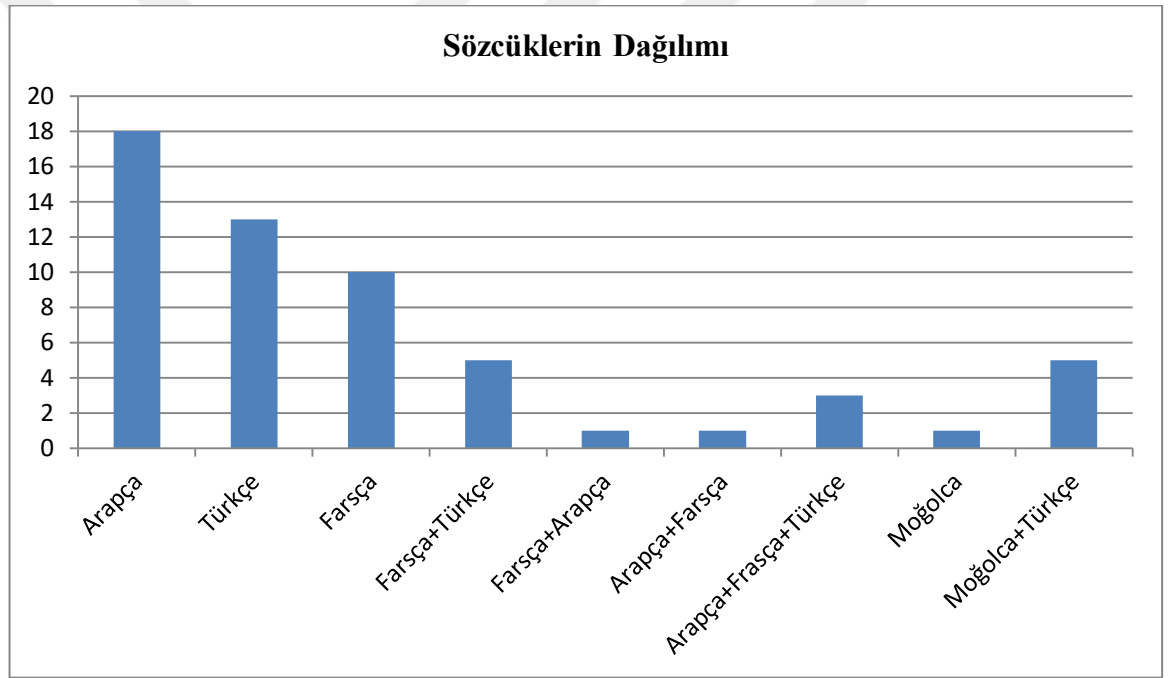
salğuç: Salan, gönderici (83b/9)

ser-kār: Far. Kahya, bakıcı (76b/1)

süder: Hizmetçi (76b/7)

Türkçe:13, Arapça: 18, Farsça:10, Farsça+Türkçe:5, Farsça+Arapça:1,

Arapça+Farsça:1, Arapça+Farsça+Türkçe:3, Moğolca:1, Moğolca+Türkçe:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.16.Görev Bildiren Ögeler

aḫyānen: Ar.+Far. Bazen (75b/10)

Alar: ET *olar*Onlar (64b/10, 65b/7, 77a/4, 77a/11, 85b/6, 89b/4, 93b/3, 111b/11, 111b/11,115b/11)

Alarnıḡ: Onların (63a/6, 67b/6, 67b/13, 101b/18, 115b/4)

Alarnı: Onları (79a/4, 116a/10)

Alarğa: Onlara (70a/9, 78a/2, 102a/7, 118b/10)

Alardın: Onlardan (102a/9)

Alardağı: Onlardaki (74b/7)

Ammā: Ar. Ama, fakat (99a/15)

Ança: ET *ança* (EDPT, 172) Öyle, o şekilde, öylece

(66b/13, 68b/13, 71b/7, 75a/4, 88a/2, 92b/7, 92b/11)

Anda: ET *anta* (EDPT, 176) Orada, o zamanda

(66a/8, 70a/11, 75b/7, 82a/15, 93b/11, 96a/9, 96b/9, 102a/18, 108a/9, 109b/16,
110b/12, 112a/5, 112b/6, 115b/14, 116b/6, 116b/8, 116b/8, 117b/9, 117b/9, 117b/19,
118b/12)

Andaq: ET **anda+ok ~ *anı+teg* Öyle, o şekilde

(64b/13, 65a/4, 65b/8, 67a/11, 68a/7, 69a/12, 72b/3, 75a/6, 75b/16, 83b/13, 84b/3,
85b/5, 95b/13, 95b/14, 97b/2, 102a/11, 102b/4, 107a/12, 109a/8, 112b/4,
117b/5, 119a/10)

Andın: ET *andin* (EDPT, 177) Ondan

(62b/10, 69a/10, 74b/11, 76b/4, 78a/14, 79b/5, 81a/1, 82a/13, 82a/13, 82a/16, 84a/8,
85a/6, 87a/5, 88a/10, 90a/12, 91a/9, 91b/16, 96a/8, 99a/14, 100b/5, 103a/7, 106a/7,
108a/11, 112b/5,
113a/15, 119b/13)

Anı: Onu (78a/14, 78b/7, 80a/1, 96a/9, 96b/1, 107b/8, 117b/5, 119b/1)

Anı̇: Onun (66a/8, 68b/9, 69a/9, 69b/8, 70a/9, 73b/4, 73b/10, 76b/7, 81a/10, 95b/3, 98b/1, 105b/11, 107b/10, 112b/14, 113a/11, 115b/4, 118a/14)

Aslā: Ar. Asla, hiçbir zaman (74a/6, 74a/7)

Āyā: Far. Acaba (118b/18)

Bā: Far. İle (101a/4)

Bahāne: Far. Sıradan gerekçe (62b/13, 77a/6, 77b/7, 101b/20, 118b/15)

Bārī: Far. Hiç olmazsa, bir kere (64a/11)

Bāşed: Far. Olsun (73a/5)

bā-vucūd: Far.+Ar. Yine de, bununla birlikte (61b/13, 81a/8, 83b/16, 89b/7,91a/4, 104a/11,

106b/4, 107b/1, 117b/6)

bāz: Far. Tekrar, yeniden (86a/5, 104b/11, 105b/10, 109a/14)

belkim: Far.+T. Şayet, olabilir (75b/4)

beri: –den bu yana (73a/10, 101b/7)

bile: İle, birlikte → birle (61a/10, 61b/2, 61b/2, 61b/5, 61b/9, 61b/14, 62a/9, 62a/15, 62b/13,63b/1, 63b/3, 63b/6, 63b/13, 63b/16,64a/1, 64a/3, 64a/10, 64a/12, 64a/13, 64b/10, 64b/12, 64b/13, 65a/2, 65a/12, 65a/14, 66a/1, 66a/3, 66a/10, 66a/11, 66b/5, 66b/11, 66b/15, 66b/15, 67a/15, 67b/5, 68a/1, 68a/5, 68a/7, 68a/9, 68a/11, 68a/15, 68b/7, 68b/15, 69a/1, 69a/5, 69a/7, 69a/12, 69b/3, 69b/5, 70a/3, 70a/9, 70a/9, 70a/12, 70a/12, 70b/4, 70b/6, 70b/11, 71a/2, 71a/13, 71b/8, 72a/6, 72a/8, 72a/12, 72a/13, 72b/2, 72b/2, 72b/7, 73b/2, 73b/10, 73b/13, 73b/14, 74a/5, 74b/12, 74b/12, 75a/2, 75a/14,75a/14, 76a/2, 76a/16, 76b/7, 76b/8, 76b/9, 76b/10,77a/3, 77a/4, 77a/7, 77a/8,77a/13, 77b/1, 77b/7, 77b/9, 78a/8, 78a/9, 78a/9, 78a/11, 78a/11, 78a/12,

78b/3, 78b/6, 78b/10,79a/8, 79a/13, 79b/1, 79b/8, 79b/16,80a/6, 80a/8, 80a/16,
80b/5,80b/7, 80b/12, 80b/13, 81a/2, 81a/5, 81a/5, 81a/10, 81a/11, 81b/6,
81b/6,81b/7, 81b/14, 82a/2, 82a/4, 82a/5,82a/7, 82b/2, 82b/3, 82b/13, 82b/13,82b/14,
83a/2, 83a/5, 83a/9, 83b/10,84a/2, 84a/11, 84a/11,84a/13,84b/1, 84b/5, 84b/5,
84b/11, 84b/13, 85a/3, 85a/4, 85a/4, 85a/13,86a/13, 86b/4, 87a/4, 87b/2, 88a/2,
88a/3, 88a/6, 88a/12, 88a/12, 88b/1,88b/10, 88b/13, 89a/8, 90a/9,90a/11, 90b/4,
91a/4, 91a/4, 91a/8, 91a/13, 91b/8, 92a/1, 92a/5, 92a/7, 92a/15, 92b/3, 92b/5,92b/7,
92b/7, 92b/12, 92b/12, 93a/10, 93b/3, 94a/6, 94a/9, 94b/3,95a/2, 95a/15, 95b/3,
95b/5, 97a/12, 97b/3, 97b/8, 98a/3, 98a/5, 98b/1,98b/4, 98b/9, 99a/4, 99b/11,
100a/10, 100a/9, 100b/9, 101a/3, 101a/6, 101a/7, 101a/12, 101b/5, 102a/16, 102b/2,
102b/4, 102b/7, 102b/8, 102b/15, 103a/4, 103a/11,103a/12, 103b/2, 103b/3,103b/6,
103b/13, 104a/1, 104a/2, 104a/13, 104b/4,104b/7, 104b/14, 105a/2, 105a/6, 105a/8,
105a/9, 105a/15, 105b/4, 105b/10,105b/17, 106a/3, 106b/13,106b/14, 107a/4,
107a/14, 107b/8, 107b/11,108b/10, 109a/12, 109b/15, 110a/4, 110a/9,110a/10,
110a/17, 110b/2, 110b/2, 111a/4, 111a/10, 111a/15, 111b/6, 111b/8,
111b/10,111b/11, 111b/12, 112b/9, 112b/11, 112b/13, 113a/6,113a/8, 113a/13,
113b/9, 114b/3, 114b/12, 115a/4, 115a/14,115b/2, 115b/11, 116a/3, 116a/7,116a/16,
116b/7, 116b/15,117a/1, 117a/5, 117a/10,117b/6, 117b/10, 118a/7, 118b/2)

bilen: İle, birlikte (118b/9, 119b/9)

birbir: Birbiri (63a/8, 100a/10, 100b/13, 104b/12, 118b/15)

birev:ET *biregü* (EDPT, 364) Birisi (114b/8, 119a/13)

biri: Biri (72b/14, 95a/11, 95a/12, 97a/10, 100b/14,105b/4, 107a/10, 109b/17,
115a/7,116b/14)

birle: İle, birlikte, beraber (87b/4)

bisyār: Far. Çok (61a/11, 62a/8, 71a/6, 71a/14, 85a/15, 86b/2, 87b/11, 93b/9, 94a/1, 94b/3, 107b/14, 108b/17, 109b/5)

biyikbār: Birdenbire (68a/3, 75b/16, 102b/2,)

biz: Biz (61a/4, 66b/9, 69b/11, 70a/7, 73a/2, 73a/9, 77a/14, 77b/9, 79a/2, 81a/8, 83a/4, 83b/2, 83b/2, 83b/4, 87b/15, 89a/8, 89a/16, 92b/8, 94a/10, 94a/11, 98b/7, 99b/4, 99b/11, 104b/8, 104b/14, 105a/3, 105a/6, 105a/7, 108a/14, 109b/3, 109b/11, 110b/8, 111a/5, 111a/12, 111a/12, 111b/10, 111b/12, 112b/2, 112b/7, 112b/19, 113a/12, 113b/8, 113b/9, 113b/8, 114a/15, 116a/15, 117a/7, 117a/15, 118b/10, 119b/9)

biziñ: Bizim (62b/4, 62b/7, 63b/5, 64a/7, 64a/7, 64a/8, 64a/8, 64a/10, 64a/13, 65b/6, 66a/4, 66b/12, 67b/5, 67b/12, 69b/13, 70a/9, 70a/14, 71b/6, 72b/9, 72b/11, 73b/13, 74a/4, 74a/13, 77b/12, 79a/8, 81a/8, 82a/10, 82b/15, 83a/5, 84b/4, 85a/9, 88b/4, 91a/4, 97b/8, 104a/4, 104a/4, 104a/8, 105a/16, 106a/6, 107a/11, 110b/5, 110b/8, 113b/8, 119b/5)

bizniñ: Bizim (81a/9, 88b/7, 89b/4, 89b/14, 90a/4, 90a/5, 110b/3, 113b/15, 117a/10, 119a/1)

bizi: Bizi (69b/4, 76a/15, 82a/10, 104a/4, 104b/4, 110a/16, 110b/9, 118b/11)

bizge: Bize (61b/6, 62a/4, 62a/15, 63b/5, 64a/2, 64a/5, 64a/6, 65a/7, 77b/10, 82a/4, 82a/11, 83a/6, 85b/10, 86a/8, 86a/14, 88b/13, 89a/2, 94a/1, 94a/12, 99b/17, 109b/18)

bizdeği: Bizdeki (72a/14)

bizden: Bizden (69b/10, 88a/11, 105a/16)

bizler: Bizler (74a/7)

bu: Bu(61a/3, 61b/2, 62a/16, 62b/11,63a/2, 63a/5, 63b/8, 63b/8, 64a/2,64a/5, 64b/14, 65a/3, 65a/10, 65a/10, 65b/6, 66a/7, 66a/14,67b/7, 67b/10, 67b/11, 67b/13, 68b/4,68b/9, 69a/4, 70b/2, 70b/6, 70b/14,70b/14, 71a/4, 71a/7, 71a/15, 71b/3,71b/5, 71b/10, 72a/5, 72b/15, 73a/9,73b/3, 74a/6, 74a/7, 74a/7, 74a/9,75a/3, 75a/4, 75a/7, 75a/15, 75b/7,76a/2, 76a/6, 76a/10, 76a/15, 77a/5, 77a/10, 77a/11, 77a/14, 77b/8, 77b/10, 77b/12, 77b/13, 77b/14,78a/3, 78a/16, 78b/11, 79a/4, 79a/13,79b/2, 79b/7, 79b/11, 79b/14, 80a/2, 80a/3, 80a/16, 80b/6, 80b/9,80b/14, 81a/1, 82a/2, 82a/15, 83a/9,83b/8, 83b/11, 84a/6, 85a/3, 85a/12, 85a/13, 85a/14, 85b/2, 85b/4,85b/7, 85b/9, 85b/10, 85b/12,85b/13, 85b/16, 86a/1, 86a/2,86a/3, 86a/12, 86b/6, 86b/12,86b/15, 87a/18, 87b/7, 87b/8, 87b/9, 87b/10, 88a/10, 88b/4,89a/5, 89b/15, 90a/6, 90b/2, 90b/7, 90b/11, 90b/15, 91a/8, 91a/13, 91b/8, 92b/7, 92b/12, 92b/14,93a/1, 93a/4, 93a/4, 93a/12, 93a/15, 94a/10, 94b/5, 95a/8,95b/6, 96a/5, 96a/11, 96a/12, 97a/4,97a/6, 97a/9, 97b/4, 97b/8, 98a/6, 98a/9, 98b/2, 98b/6,99a/5, 99a/6, 99a/11,99b/8, 99b/13, 99b/15, 100a/2, 100a/4,100a/7, 101a/1, 101a/8, 101a/11, 101a/15, 101b/3, 101b/11, 102a/3, 102a/9, 102a/18, 102a/19, 102b/8,103a/15, 104a/11, 104b/5, 104b/8,104b/13, 105a/4, 105a/12, 105a/15, 105b/4, 105b/7,105b/15, 106a/15, 106b/14, 107a/9, 107b/9, 108a/12,108b/8, 109b/2, 109b/13, 110a/4,110a/13, 110a/17, 110b/2,110b/4, 110b/6, 110b/13, 110b/14, 111a/9,111b/11, 111b/12, 111b/13,111b/14, 112a/1, 112a/2, 112a/7, 114a/8, 114b/2, 114b/6, 114b/7, 114b/12, 115a/11,115a/14, 115b/5, 115b/7,116a/4, 116b/4,116b/13, 117a/6, 117a/9, 117b/4, 117b/14, 117b/14, 118a/2, 118a/7, 118b/12, 119a/3, 119a/5, 119a/12,119b/2, 119b/9, 120a/2)

bular: Bunlar (63a/5, 64a/7, 77a/6, 77b/12, 78b/9,94a/10, 98b/11, 103b/4, 110b/2,115a/14, 115b/1, 116a/12, 116a/13,116a/14, 117a/6, 119a/9)

bularnı: Bunların (74a/9, 76b/6, 77b/14, 79a/9,91b/13, 94a/6, 114b/2, 115b/7)

bularnı: Bunları (64a/6, 75a/5, 110a/9, 111b/8,111b/9)

bularğa: Bunlara (79b/8, 92a/1, 108b/5, 111a/6, 117a/5, 117a/16)

bunlarda: Bunlarda (103b/15)

bulardın: Bunlardan (62a/8, 62b/13, 101a/11, 108a/16)

çi: Far. Ne (97b/6)

çu: Far. Çünkü, nitekim (101b/16)

çün: Far. çun Çünkü (61a/4, 63b/8, 63b/15, 72a/8, 74a/7, 75b/8, 78b/7, 79a/4, 80a/16, 80b/5, 80b/11, 87a/6, 88a/10, 91b/12, 96a/9, 97b/10, 104a/16, 105a/6, 114b/7, 116a/5, 116a/5,)

dağı: Dahi (79a/14)

dék: Gibi (benzetme edatı)

(64a/15, 65a/4, 67a/5, 67a/7, 69b/7, 72b/5, 75a/5, 76a/11, 78a/2, 78a/4, 78a/12, 78b/13, 84b/4, 85b/9, 87a/14, 88a/3, 88a/7, 91b/13, 94a/12, 95b/7, 97a/5, 100a/3, 100b/8, 101b/2, 101b/12, 104b/17, 106b/5, 107a/3, 108a/5, 109a/2, 109a/4, 109a/7)

dér-ḥast: Far. İstek, dilek (70b/6)

dīger: Far. Öbürü (76a/5, 77b/3, 95b/7, 97b/9, 114a/10, 117a/15)

eger: Far. Eğer (63a/4, 64a/9, 67a/3, 70b/6, 71a/15, 74a/8, 78b/10, 83a/4, 83a/6, 87b/5, 89a/6, 94b/6, 95a/8, 103a/16, 106b/1, 114a/16, 115b/14, 116a/3, 117b/1, 117b/6, 118a/16, 118b/2, 118b/3, 118b/4, 119a/1)

egerçi: Far. *eger+çi* Her ne kadar... (64a/14, 64b/3, 65a/3, 73b/6, 75a/11, 85b/11, 87b/10, 88b/8, 95b/5, 97a/5, 100a/2, 101a/11, 106a/6, 107b/13, 110a/10, 116a/9)

farzen- : Ar. Diyelim ki (86b/7)

fi'l-cümle: Ar. Kısaca, özet olarak (79b/4, 98a/16, 116a/8)

fi'l-hāl: Ar. şimdi, hemen (73a/2, 84b/13, 102b/7, 106b/11, 108a/16, 108b/2, 111b/15,114b/8)

fi 'l-vāqı ': Ar. Gerçekte, aslında (64a/13, 111a/11)

ğāhī: Far. Bir kere, ara sıra (76a/11, 92a/13, 101a/14)

ğālibā: Ar. Kuvvetli bir ihtimalle, belki (83b/8, 99b/9, 100a/4, 100b/14, 102b/4, 108a/12)

ger: Far. Eğer (68b/12)

gūyā: Far. Sözüm ona, sanki (119a/11)

h'āhī: Far. Bazen, ister (108a/13)

hālā: Ar. Şimdi, henüz (108b/1, 111b/10, 118b/12, 119a/2)

hem: Far. Hem, ve, aynı zamanda (61a/3, 62a/4, 63a/5, 63b/4, 64b/7,65a/5, 66b/9, 66b/13, 67b/5, 68a/11,68b/4, 68b/8, 69b/5,69b/11, 70a/7, 70a/11, 70b/13, 70b/15,71a/13, 71b/6, 71b/9, 72b/6,74a/9, 74a/11, 75a/4, 75a/13, 75b/2,76b/2, 77a/5, 77a/7, 77a/9, 77a/12, 78b/10, 78b/13, 79a/12, 79a/13,79a/13, 79b/5, 79b/11, 80a/10,80a/15, 80b/1, 80b/2, 80b/3, 80b/10, 82a/4, 82b/11, 83b/10, 84a/3,85a/12,85b/6, 85b/13, 85b/13, 86a/14,86a/14, 86a/16, 87a/2, 87a/2, 88a/9,88b/12, 88b/14, 89a/16, 89b/4, 89b/11,90a/2, 90a/2, 90a/4, 90a/8, 90b/15, 90b/15, 91b/7, 93b/2, 94a/15, 94b/12, 95a/7, 96a/14,96b/1, 96b/8, 96b/10, 101a/12, 101b/12, 102a/4, 102b/6, 103a/1, 103a/5,103a/7, 104a/9,104b/1, 104b/13, 105b/9, 106a/1,106a/10, 107a/9, 107b/4, 107b/6, 107b/12, 108b/17, 109a/4, 110b/9, 111b/5, 111b/13,112a/4, 112b/10, 112b/15, 113b/5, 113b/8, 114b/3, 114b/13 , 115a/3,115a/7, 115a/9, 115a/10,115a/15, 115a/15, 115b/1, 115b/11,116a/4, 117a/4, 117b/1, 119a/16, 119b/5, 119b/8)

hemīše: Far. Daima, sürekli (64b/11, 89b/15, 97a/15, 98a/7, 98b/15, 100b/10, 106b/10)

henüz: Far. Henüz (64b/11, 89b/15, 97a/15, 98a/7, 98b/15, 100b/10, 106b/10)

her: Far. Hep bütün (61b/6, 64b/3, 66a/11, 67b/12, 68a/1, 71a/8, 71b/3, 73a/1, 75a/6, 75a/12, 77b/13, 83a/7, 83a/15, 84b/15, 86b/14, 90b/12, 92a/12, 92b/10, 94a/1, 94a/3, 94a/11, 99a/14, 99b/10, 100b/9, 101a/6, 105b/1, 107b/8, 109a/1, 110a/17, 110b/4, 110b/7, 111a/17, 111a/17, 112a/5, 116a/6, 116b/14, 117a/10, 118b/11, 119b/12, 119b/19, 120a/3)

her-çend: Far. Her ne zaman (105a/5)

hergiz: Far. Asla, hiçbir zaman (81b/5, 103a/17)

hīç: Far. Hiç, önemsiz (61a/4, 61b/15, 62b/8, 63a/12, 64b/2, 66a/7, 66b/12, 67a/8, 67a/11, 67a/13, 70a/9, 70b/11, 71b/7, 72b/2, 73a/3, 73a/6, 73a/13, 73b/6, 75a/7, 75b/5, 75b/9, 76b/4, 80a/7, 80a/8, 80a/11, 81b/5, 84a/7, 85a/5, 85b/11, 88a/8, 88b/6, 88b/10, 89a/7, 89b/6, 90a/6, 93b/8, 94a/3, 94a/4, 94b/9, 94b/10, 95a/6, 95a/7, 100a/7, 102a/2, 102a/3, 113b/2, 107a/14, 116b/13, 117a/9, 117b/9, 118a/1, 119b/14)

hīç-kes: Far. Hiç kimse (75b/8)

Ĥod: Far. Kendi, kendisi (63a/4, 64a/9, 65a/12, 73b/1, 74b/17, 75a/13, 75b/13, 76a/1, 77a/14, 82a/15, 83a/3, 83a/5, 84a/15, 88a/9, 89b/13, 92a/7, 94a/6, 94a/11, 98a/13, 101b/9, 102a/2, 102a/4, 109b/2, 110b/6, 111b/15, 114b/9, 115b/4, 115b/14, 116a/13, 117a/9, 117b/4, 117b/14, 117b/15, 118a/16)

Qaçan: Ne zaman (83b/2)

Qanda: Nerede (73a/1)

Qandağ: Ne kadar, çok (85a/8)

Kāṣā: Far. Keşke (78a/7)

Kāṣkī: Far. Keşke, ne olurdu (116a/4)

Qayan: Nere, nereye (97b/4,115a/4, 115a/10, 115b/3, 115b/12,116a/6)

Qaydm: Nereden(119a/14)

qayı : Ne, hangi (80a/10)

qaysı : Hangi, hangisi (86b/14, 94a/11, 103b/4,116b/16,118b/17)

ki: Far. Bağlama edatı (82a/10, 82a/13, 86a/5, 87a/12, 87a/16, 87b/3, 87b/8, 99a/8, 101b/16)

kim: Kimse; kim (soru zamiri)

(61a/6, 61b/2, 61b/5, 61b/8, 62a/2, 62a/5, 62a/14, 62b/10,62b/14, 63a/4, 63a/13, 63a/14, 63b/1, 63b/3, 63b/7, 63b/13, 64a/4, 64a/6, 64a/9, 64a/11, 64a/13, 64b/7, 64b/15, 65a/4, 65a/5, 65a/8, 65b/8, 65b/9, 65b/14, 66a/12, 66b/6, 66b/7, 66b/11, 66b/13, 67a/3, 67a/7, 67a/11, 67b/2, 67b/5, 68a/7, 68a/10, 68b/5, 68b/10, 68b/13, 69a/4, 69b/10, 70a/5, 70a/8, 70a/14, 70b/6, 70b/10, 70b/12, 70b/14, 71a/11, 71a/16, 71b/7, 71b/10, 71b/11, 71b/13, 72a/5, 72a/10, 72a/11, 72b/4, 72b/7, 72b/10, 72b/12, 72b/14, 73a/4, 73b/6, 73b/8, 74b/6, 75a/4, 75a/9, 75b/11, 75b/17, 76b/3, 77a/12, 77b/3, 77b/5, 77b/12, 77b/14, 78a/2, 78a/2, 78a/5, 78b/1, 78b/5, 78b/10, 79a/1, 79a/6, 79a/9, 79a/11, 79b/9, 79b/12, 79b/14, 80a/8, 80b/14, 81a/2, 81a/8, 81a/11, 81b/10, 81b/12, 81b/14, 82a/7, 82a/12, 82b/3, 83a/2, 83a/12, 83a/16, 83b/2, 83b/4, 83b/6, 83b/10, 83b/11, 83b/13, 83b/16,84a/4, 84a/8, 84b/12, 84b/15, 85a/5, 85a/15, 85b/2, 85b/4, 85b/5, 85b/7, 85b/9, 85b/13, 86a/2, 86b/6, 86b/12, 86b/13, 87b/7,88a/2, 88a/3, 88a/7, 88a/11, 89a/5, 89a/16, 89b/5, 89b/7, 89b/8, 89b/9, 89b/13, 90a/7, 90a/15, 90b/5, 90b/9, 90b/13, 91a/4, 91b/7, 92b/2, 92b/4, 92b/7, 92b/10, 92b/11, 93b/8, 94a/4, 94a/7, 94b/5, 94b/6, 94b/14, 95a/9, 96a/10, 96b/2, 96b/14, 97b/2,

97b/4, 97b/6, 97b/10, 97b/13, 98a/1, 98a/7, 98b/5, 98b/8, 98b/12, 99a/11, 99b/3,
99b/6, 100b/12, 100b/14, 101a/1, 101a/6, 101a/11, 101b/5, 101b/13, 101b/14,
102a/4, 102a/6, 102a/10, 102b/4, 102b/7, 103a/15, 103b/2, 103b/4, 103b/9, 104a/6,
104a/11, 104b/3, 104b/7, 104b/15, 105a/2, 105a/12, 105b/1, 105b/3, 105b/14,
106a/3, 106a/14, 106b/4, 106b/8, 106b/9, 106b/14, 107a/5, 107a/10, 107b/1, 107b/5,
108a/2, 108a/5, 108a/9, 108a/15, 108b/1, 108b/4, 108b/6, 109a/4, 109a/8, 109b/2,
109b/6, 110a/17, 110b/4, 110b/5, 110b/7, 111a/9, 111b/3, 111b/7, 111b/9, 111b/10,
112a/16, 112b/5, 112b/8, 112b/12, 113a/8, 113a/15, 113b/3, 113b/5, 113b/7, 113b/8,
113b/12, 114a/11, 114a/13, 114a/16, 114b/3, 114b/12, 115a/3, 115a/5, 115a/9,
115a/11, 115b/5, 115b/7, 115b/12, 115b/13, 116a/2, 116a/4, 116a/8, 116a/11,
116a/15, 116b/2, 116b/3, 116b/6, 116b/8, 116b/13, 117a/1, 117a/2, 117a/5, 117a/7,
117a/8, 117a/9, 117a/10, 117a/12, 117a/15, 117b/2, 117b/3, 117b/6, 117b/8, 117b/14,
118a/1, 118a/3, 118a/4, 118a/5, 118a/6, 118a/9, 118a/10, 118a/12, 118a/15, 118b/2,
118b/7, 118b/9, 118b/14, 119a/1, 119a/3, 119a/7, 119a/11, 119a/11, 119a/13,
119a/14, 119a/15, 119b/2, 119b/3, 119b/5, 119b/7, 119b/8, 119b/8, 119b/14, 120a/2)

küçā :Neresi, nerede (87a/12)

maṇja: Bana (63a/7, 63a/12, 73b/8, 73b/9, 74a/11, 75a/10, 75b/16, 77a/14, 79a/12,
82a/4, 85b/11, 86a/7, 87a/2, 96a/14, 98a/8, 98b/13, 102a/7, 102b/13, 103b/11,
103b/16, 104a/8, 104a/9, 104b/1, 104b/16, 105b/12, 107b/5, 108a/4, 108a/5, 108a/10,
108a/11, 109a/13, 110b/11, 112a/12, 112a/14, 113a/16, 115a/5, 115a/6, 115a/8,
115b/5, 116a/8, 117b/17, 118a/4, 118a/7, 118a/14, 119a/5, 119a/11)

meger: Far. Meğer, oysaki (102a/10)

mu: Soru edatı (101b/18, 112b/5, 113a/16)

muṇja: Buna (61a/5, 64a/4, 64a/9, 65a/9, 70b/10, 74b/2, 83a/2, 103b/8,
103b/10, 117a/5)

munça: Bunca, bu kadar (61a/3, 64a/4, 64a/5, 68a/1,82b/11, 87b/5, 90b/14, 94b/6, 96a/2, 97a/2, 98b/14, 100a/1, 113b/8,114a/16, 118a/10)

munda: Bunda (65a/3, 92b/4, 92b/4, 92b/8,96b/1, 108a/7, 108a/10,112a/12, 116b/3, 119b/11, 119b/11)

mundaq: Bunun gibi, böyle (64b/1, 64b/14, 68a/10, 69b/5, 71b/2, 72b/11, 72b/11, 72b/12, 75a/2, 76b/6, 80b/8, 81a/2, 81b/5, 86a/12, 90b/14,91a/8, 91a/9, 91b/10, 94a/5, 95b/13, 95b/14, 96a/5, 99b/6, 100b/14, 101b/3,101b/5, 102a/5, 102a/8, 104a/12,105a/15, 108a/5, 109a/7, 110a/10,110a/11, 111a/14, 112b/3,113b/14,114b/5, 115b/3, 115b/12, 115b/15,116a/5)

mundın: Bundan (61a/1, 77a/12, 80b/8, 80b/9,94a/1, 101a/6, 101a/6, 116b/5)

muni: Bunu (72b/12, 74b/15, 116a/2)

munıq: Bunun (65a/4, 69a/8, 75a/5, 101b/12,101b/8, 110b/3, 117b/7)

mü: Soru edatı (97a/1, 111b/14,113a/14, 117b/14)

né: Ne (61a/2, 61a/3, 61a/3, 61b/8, 62b/9,64a/6, 64a/7, 64b/4, 65a/8, 66a/11, 68a/8, 68a/8, 68a/8, 68a/8,68a/8, 68a/8, 68a/8, 68a/8, 68a/9, 75a/5, 75a/6, 75b/11, 76a/8, 76a/8, 76a/12, 76a/12, 76a/13, 76a/13, 76a/14, 76a/14, 77a/3, 78a/5, 79a/11,81a/11,81b/4, 82a/8, 83a/5,83a/7, 85b/8, 87a/10, 87a/11,87b/5, 88a/10, 89b/5, 94a/6, 94b/5, 96b/2, 97b/12, 98b/1, 102a/4,105a/4, 106a/15, 108a/7, 111b/11,112b/5, 113b/13, 116a/5, 117a/9,118a/9, 118a/10, 118a/11)

néçe: Nice; nasıl; ne kadar (61b/7, 63a/9, 68a/12, 70b/9,71b/3, 76b/7, 77b/11, 78a/2,78b/11, 79b/8, 80a/8, 80b/12, 83b/14,84a/11, 84b/1, 86b/5, 87a/5,90a/3, 90b/11, 91a/8, 91b/7, 93b/5,94a/3, 96b/7, 96b/9, 97b/17, 99a/2,99a/14, 99b/10, 100a/11, 102a/6,102a/17, 104a/9, 104a/14, 109a/11, 109b/13, 109b/18,110a/3, 110a/10, 115a/4, 116b/4,119b/4)

nécük: Nasıl (65a/5, 77b/6, 78a/3, 85a/5,86b/14, 88a/3, 88a/11, 94b/16,
97b/15,99b/9, 101b/14, 105b/1, 110b/6, 111a/12,113a/11, 114a/16, 114b/3, 119a/14)

oq: Kuvvetlendirme edatı (62b/6, 65a/12, 65b/12, 66a/4, 66a/5, 66b/5, 67a/3, 67a/13,
69b/1, 69b/6, 70a/7, 70b/3, 70b/5, 71b/1, 72a/3, 73a/12, 79a/4, 80a/12, 81a/10,
83a/11, 83b/5, 83b/14, 84a/13, 85a/6, 85b/7, 86b/8, 88b/11, 89b/12, 89b/14, 90a/4,
90a/7, 90a/10, 90a/11, 90a/12, 91b/8, 92a/7, 92a/8, 92a/9, 92a/11, 92b/6, 92b/6,
92b/7, 97b/15, 98a/14, 98b/11, 99b/4, 99b/7, 100b/9, 100b/12, 101a/6, 102b/2,
102b/9, 103b/5, 104b/8, 104b/12, 104b/13, 105a/6, 105a/9, 105b/10, 106a/5, 106a/8,
106a/12, 106b/1, 106b/10, 106b/10, 106b/10, 106b/11, 106b/13, 107a/5,107a/8,
107a/14, 107b/9, 107b/13, 107b/17, 108a/4, 108b/10, 108b/14, 109b/2, 112a/8,
112a/11, 112b/8, 112b/12, 113a/3, 113a/6, 113b/9, 113b/15, 114a/6, 114a/9, 114b/10,
115a/2, 115a/4, 115a/10, 115a/15, 115b/9, 117b/2)

onça: Onun gibi (106b/15)

öz: Öz, kendi (63a/9, 64a/6, 64b/6, 64b/14, 65a/2, 65a/13, 66b/8, 69a/12, 70b/4,
71b/9, 72a/4, 74b/4, 75b/4, 78a/15, 80b/3, 81a/2, 82a/4, 84a/14, 86a/2, 86b/13, 88a/9,
89b/9, 90a/2, 91a/7, 92b/13, 97a/10, 97b/9, 97b/12, 101b/1, 102a/1, 103a/14,
103b/12, 104a/11, 104a/12,104b/12, 105b/5,106a/1, 107a/2, 108b/13, 109a/4, 110b/7,
112a/4, 114a/12, 114b/17, 116b/9, 117a/7, 117b/7, 118a/8, 118b/1, 118b/5, 119a/9)

pes: Far. Öyleyse, bundan sonra (116a/6)

Sarığa: ...-e/-a doğru (63a/2, 63b/16, 66a/7, 66b/7)

şāyed: Far. Şayet, olur ki (67a/3, 73b/8, 111b/10, 114b/6, 115a/6, 115a/11)

tā: Far. ta; -den beri (71a/10, 72a/1, 87a/11, 97b/5, 99a/9, 100a/9, 105b/4, 120a/2)

u: Far. Ve →ü, ve (61a/7, 62a/3, 62a/7 ,62a/7, 62a/9, 63a/14, 63b/8, 63b/10, 63b/15,
64a/14, 64b/3, 64b/4,64b/6, 66a/4, 66a/12, 66b/3, 66b/3, 68a/10, 68a/11, 68b/3,

68b/3, 68b/3, 69a/4, 69b/7, 70b/4, 70b/11, 71b/2, 73b/7, 73b/10, 73b/10, 74a/5,
74b/3, 75a/1, 75a/2, 75a/4, 75a/11, 75b/4, 75b/6, 75b/6, 75b/8, 75b/9, 76a/2, 76a/5,
76a/5, 76a/6, 76a/6, 76a/7, 76a/7, 76a/8, 76a/9, 76b/3, 76b/8, 77b/14, 77b/14, 78a/8,
79a/12, 81a/8, 81b/3, 81b/5, 81b/6, 81b/7, 81b/7, 81b/14, 81b/14, 81b/14, 82a/6,
82a/6, 82a/9, 82b/14, 84b/10, 84b/10, 85a/7, 85a/11, 85b/2, 86a/6, 86a/10, 86b/9,
86b/9, 86b/9, 86b/10, 86b/10, 86b/10, 86b/10, 86b/11, 87a/7, 87b/3, 88a/7, 88b/10,
88b/12, 91b/5, 91b/8, 91b/8, 91b/8, 92b/8, 93a/15, 93b/9, 94a/3, 94a/4, 94a/4, 94a/5,
94a/5, 94a/9, 94a/10, 94a/10, 94a/12, 94b/4, 94b/5, 94b/8, 94b/9, 95a/3, 95a/5,
95a/6, 95a/6, 95b/13, 97a/4, 97b/2, 98a/2, 99a/9, 99b/7, 99b/8, 100a/9, 101b/5,
101b/14, 102a/1, 102a/2, 102b/6, 104a/5, 104a/6, 104a/12, 104a/14, 104b/1, 105a/3,
105b/12, 106a/8, 109a/8, 109b/13, 110b/5, 110b/9, 110b/16, 112a/2, 113b/12,
116a/7, 117a/2)

uş: İşte, şu (108b/1, 110b/16, 111a/2)

uşandaq: Öylece, onun gibi (67a/12)

uşandin: İşte oradan (92a/11)

uşbu: İşte, şu (62a/15, 62b/15, 64b/4, 64b/6, 64b/11, 66a/5, 67a/4, 68a/5,
69b/9, 70b/3, 71a/11, 72a/10, 73a/13, 73b/7, 73b/8, 73b/10, 74b/3, 76a/16, 77a/14,
78a/12, 82a/3, 83a/4, 83b/12, 84a/13, 84b/6, 85a/12, 86a/10, 88b/9, 90a/6, 92a/6,
94b/14, 95a/13, 97a/11, 97b/8, 97b/15, 98a/3, 99a/6, 99a/11, 99b/13, 101a/1, 101a/1,
101a/8, 102a/12, 102b/8, 103b/2, 105a/8, 105a/8, 105b/10, 105b/15, 107a/4, 107a/15,
108a/6, 109b/4, 111a/9, 112a/8, 112a/15, 112b/2, 113a/4, 113b/1, 114a/6, 114b/12,
116a/8, 116a/12, 117b/2, 118a/12, 118b/12, 118b/17)

uşmunça: Böyle, böylece (64a/11, 64b/11, 67a/8, 70a/12, 100b/5, 106a/8, 106b/9)

uşmundaq: Böylece (90a/1, 96a/4, 100b/5, 102b/17, 109b/6)

uşol: İşte, şu (62a/14, 65b/12, 67a/13,71a/15, 75b/15, 79a/15, 80a/4, 83b/6,83b/14, 84a/2, 86b/5, 86b/8, 87a/8, 87b/7, 95b/6, 97b/3, 98a/7,99a/13, 99b/9, 101a/6, 113b/3, 115b/2, 116a/9, 116a/13, 118b/5, 118b/14, 119b/6, 119a/10, 119b/6, 119b/13)

ü: Far. Ve →u, ve (63a/14, 63b/2, 64a/5, 70a/7, 70a/15, 70b/4, 72b/12, 74a/6, 74a/13, 75b/4, 77b/14, 78b/11, 80a/7, 81a/8, 81b/7, 86b/4, 86b/10, 87a/12, 94a/1, 96b/14,97a/15, 99a/16, 102b/11, 104b/4, 104b/7, 105b/12, 106a/3, 106b/1, 108b/1, 108b/1, 109b/7, 115b/11, 116a/3, 118b/12)

üçün: İçin (63b/5, 67a/6, 70b/14, 77a/15, 77b/7, 78a/5, 79a/11, 79b/9, 80b/7, 83a/6, 86b/10, 87b/5, 88a/14, 91a/13, 93a/8, 93a/9, 97b/14, 99a/4, 99b/9, 100b/13, 103b/1, 108a/6, 108b/12, 111b/4, 111b/11)

ve: Ar. Far. T. Ve → u, ü (61a/3, 61a/10, 61a/11, 61a/13, 61a/14, 61b/1, 61b/1, 61b/2, 61b/4, 61b/7, 62a/2, 62a/3, 62a/3,62a/5, 62a/6, 62a/9, 62a/11, 62a/11, 62a/13, 62b/2, 62b/7, 63a/10, 63a/13, 63a/14, 63a/15, 63b/6, 63b/11, 63b/11, 64a/3, 64a/3, 64a/4, 64a/5, 64a/10, 64b/2, 64b/10, 64b/10, 65a/9, 65a/10, 65b/2, 65b/2, 65b/3, 65b/13, 66a/6, 66a/10, 66a/11, 66a/12, 66a/12, 66a/12, 67b/6, 67b/6, 67b/13, 68a/2, 68a/10, 68a/11, 69b/2, 69b/14, 70a/2, 70a/4, 70a/14, 70b/11, 70b/13, 70b/15, 71b/4, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 71b/10, 71b/11, 72a/3, 72a/8, 72b/11, 72b/14, 73b/13, 74a/4, 74a/6, 74b/2, 74b/6, 74b/7, 74b/8, 74b/8, 74b/8, 74b/9, 74b/12, 74b/13, 75a/5,75a/13, 75b/12, 76a/7, 76b/3,76b/8, 76b/10, 76b/11, 76b/11, 76b/12,76b/13, 76b/14, 77a/2, 77a/11, 77b/6, 77b/10, 78a/1, 79a/9, 79a/12,79a/13, 79a/14, 79b/2, 79b/6, 79b/15, 80b/12, 81a/1, 81a/3, 81a/11, 81a/14, 81b/3, 81b/4, 81b/5, 81b/6, 81b/11, 81b/14, 82a/8, 82b/7, 83a/3, 84b/9, 85b/5, 85b/7, 85b/10, 86a/10, 86a/11, 86a/15, 86b/3, 86b/11, 88a/4, 88a/4, 88a/13, 88b/4, 89a/12, 89a/15, 89b/11, 90a/7, 90b/3, 90b/7, 91a/1, 91a/7, 91a/7, 91a/9, 91a/10, 91a/10, 91a/10, 91a/12, 91a/12, 91a/12, 91a/13, 91b/2, 91b/2, 91b/7, 91b/7,91b/13, 91b/14, 92a/3, 92a/8, 92a/13,93a/6, 93a/7, 93b/2, 93b/12, 94a/3, 94a/15, 94b/1, 94b/15,95a/3, 95b/7, 95b/7, 95b/12,96a/4, 96a/5, 96a/6,

96a/6, 96a/14, 96b/3, 96b/3, 96b/3, 96b/8, 97a/11, 97a/11, 97a/11, 98a/4, 98a/15, 98b/4, 99b/2, 99b/6, 100b/2, 100b/3, 101a/8, 101b/3, 102a/14, 102b/11, 102b/13, , 102b/14, 103a/10, 103a/10, 103a/14, 103b/7, 104a/4, 104b/1, 105a/7, 105b/2, 105b/5, 105b/12, 105b/13, 105b/13, 105b/13, 107b/8, 108b/1, 108b/1, 108b/1, 108b/12, 110b/17, 111a/2, 111a/4, 111a/17, 111a/17, 111b/2, 111b/12, 111b/13, 112b/11, 114b/6, 116b/6, 116b/8, 116b/9, 117a/18, 117a/18, 117a/18, 117b/1, 119a/12, 119b/18)

velī: Far. Ama, fakat (64b/3, 65a/4, 67a/13, 67b/12, 75a/11, 75a/13, 75b/10, 78b/13, 85a/4, 85a/12, 87a/13, 90b/1, 94b/5, 95b/6, 97a/5, 97a/8, 101a/19, 101b/8, 104a/15, 104b/2, 106a/7, 107a/3, 107b/13, 110a/11, 116a/10, 118a/7)

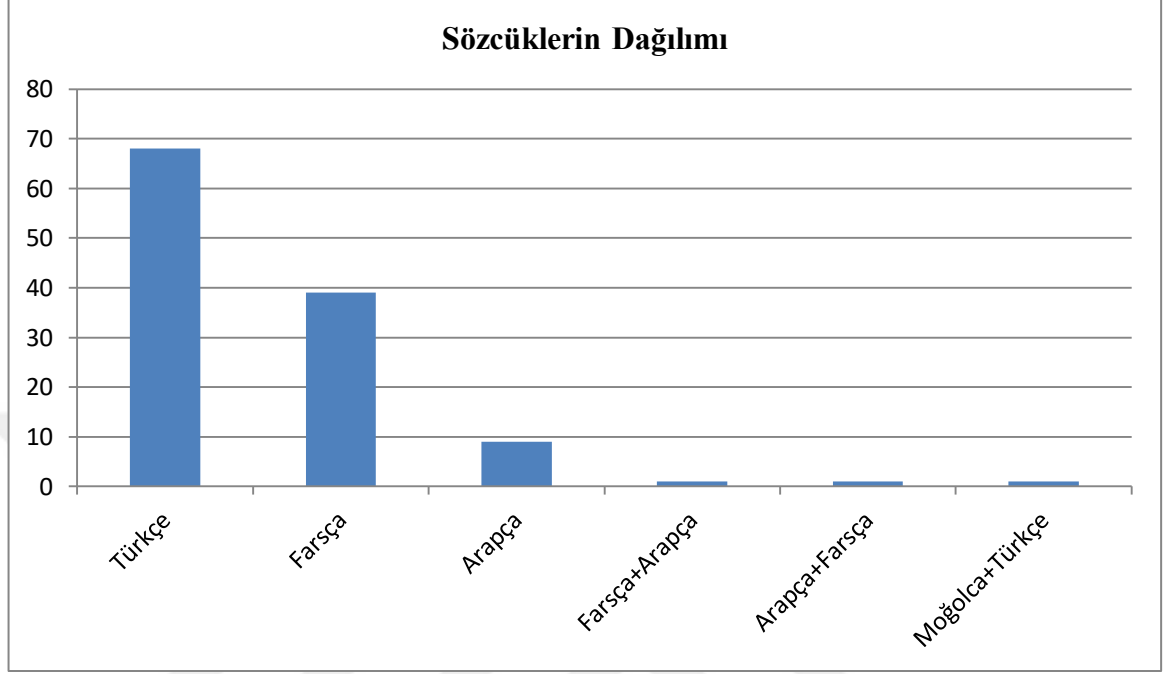
velīkin: Far. Ancak (99a/10)

yā: Far. Veya (61b/2, 75b/17, 82b/5, 83b/12, 95a/9, 97a/1, 103a/18, 103b/1, 110b/7, 111b/14, 112b/5, 113a/16)

yana: Yine (61b/16, 62a/6, 62a/9, 62a/14, 62b/14, 62b/14, 62b/15, 63b/2, 64b/10, 66a/11, 69a/5, 70a/2, 70a/4, 72b/14, 73b/9, 76b/8, 76b/11, 77b/10, 77b/14, 78a/3, 78a/11, 82a/8, 82b/11, 83a/12, 84a/1, 85a/10, 85a/11, 87b/2, 89a/10, 89a/11, 89b/3, 90a/6, 90a/8, 90b/3, 90b/9, 90b/12, 90b/16, 91a/4, 92a/9, 92a/13, 93a/4, 93a/11, 93b/5, 95a/11, 97b/11, 98b/5, 98b/9, 99b/4, 99b/14, 100a/9, 100a/15, 100b/15, 102a/6, 102a/9, 102a/13, 102b/16, 104b/6, 105a/5, 105a/7, 105b/2, 105b/4, 106b/16, 107a/2, 107a/5, 107a/6, 107a/7, 107b/4, 107b/16, 109b/14, 111a/16, 112a/5, 112a/12, 113a/1, 113a/7, 114a/10, 115a/8, 115a/11, 115b/6, 115b/7, 116a/14, 117b/4, 119a/2, 119b/4)

yosunluq: Moğ.+T. *yosun+IXk* gibi, benzer (63a/3, 70b/13, 72b/7, 74a/9, 74b/3, 80b/9, 82a/3, 85a/12, 91a/3, 109b/5)

Türkçe:68, Farsça:39, Arapça:9, Farsça+Arapça:1, Farsça+Türkçe:1,
Arapça+Farsça:1, Moğolca+Türkçe:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.17.ÖLÇÜ ,MİKTAR, KIYAS VE NİTELİK BİLDİREN KAVRAMLAR

4.1.17.1.Ölçü Bildiren Kavramlar

Mertebe: Ar. Ölçü, miktar (63b/13,69a/5, 85b/6, 85b/12, 85b/13,98a/6)

kürüh: Yaklaşık iki millik bir uzaklık ölçü birimi (104b/4,105a/8,115a/8, 116a/9,
116b/9)

mikdâr: Ar. Miktarmikdâr (64b/4, 67a/7, 81a/9, 88a/9, 94b/5, 105a/2)

üyçe: Bir ev boyu kadar (115b/9)

4.1.17.1.1.Miktar, Azlık-Çokluk

artuq: Artık,fazla (63b/8, 80b/8, 80b/9, 99a/12, 99a/13)

artuqraq: artuq+rAk Daha fazla (108b/4, 116a/2)

artuqsılıq: Ziyadelik, fazlalik (88b/6)

asru: Çok (76a/14, 82a/7, 111b/10)

az: az (68b/9, 73a/10, 73a/10, 77a/7, 81a/2, 85a/4, 93b/2, 104b/9, 105a/1, 105a/9,
110a/9,111b/10, 112a/3, 114a/12, 114b/2)

azlıg: azlıq (99b/1)

azlıq: azlıg (98a/3)

azraq: az+rAk Daha az (103a/10, 103a/11, 111a/13, 112b/4)

azraqça: az+rAk Daha az (104b/12, 105a/4)

bisyār: çok (86b/1)

cüzvî: Ar. Pek az (65a/7)

çoq: Çok, fazla (113a/7)

ekşer: Ar. En çok (62b/8, 65b/2, 74a/1,79b/11, 86a/13,97a/14, 101a/12, 104b/1,
107a/2,114a/3)

ferāvān: Far. Çok (95b/12)

Ḥaylī: Far. Epeyce (65b/8, 67a/2, 67a/2, 68b/5, 68b/7, 73b/10, 80a/8, 88b/5, 90b/2,
95a/2,96b/11, 97a/7, 98a/9, 100b/10, 101a/11, 102b/2, 107b/1, 107b/13, 109a/7,
110a/10, 111a/4, 112b/6, 112b/13, 113b/2, 115a/12, 115b/4, 115b/5, 116a/11,
116b/10, 117b/6,117b/9)

key: Çok, aşarı (120a/2)

Kem: az (98b/14)

kemraq: Far.+T. kem+rAk Daha az (100a/2, 100a/3)

qalın: Çok (67a/14, 70a/12, 70b/1, 71a/3,71a/4, 71b/6, 72a/6, 76b/11, 78a/10,81b/3, 90b/6, 103a/6, 107b/2, 110a/10,111b/10, 112a/6, 113b/7, 114a/11,118b/14)

qalınlıq: Çokluk (75a/9)

köp: Çok, bol (71a/4, 71b/6, 72b/3, 76a/14,81b/6, 82a/7, 85a/4, 85a/12, 85a/12,85b/7, 85b/8, 97b/1, 101b/9, 104a/3, 104b/9,105a/1, 110a/9, 111b/10, 114a/11, 114b/2, 115b/5, 118b/6, 119a/2)

köprağ: köp+rAğ Daha çok → köprek (119a/4)

köprek: köp+rAk Daha çok → köprağ (61a/14,70a/14, 71a/14, 71b/3, 75a/13,88a/11, 88b/5, 90a/12, 95a/2, 100b/8,103a/10, 103a/12, 106a/5, 106a/6, 111b/1, 120a/1)

mikdār: Ar. Miktar (64b/4, 67a/7, 81a/9, 88a/9,94b/5, 105a/2)

Yarım: yarısı (90a/11)

Zerre: Ar. Birazcık (80b/1)

4.1.17.1.2.Uzunluk, Uzun-Kısa

Ara: Ara, aralık, mesafe (61a/8, 66b/13, 64b/7, 65a/1, 67b/9, 70b/14, 71b/6, 72a/1,72a/9,72b/9,73a/10, 73b/11, 74a/5, 76a/13, 77b/2, 81b/3, 81b/8, 84b/12, 88a/1, 85a/12, 88b/2, 89a/1, 90b/4, 92b/3,95a/7, 97b/3, 98a/6, 100b/5, 101b/7, 101b/14, 102a/13,107a/9, 100a/9, 110b/4, 112b/9,114b/3, 114b/6,116b/4, 117b/14)

Aralıq: Boşluk, aralık 89a/4, 92b/7, 92b/12, 93a/1, 104a/11, 107b/9)

bī-taqrīb: Far.+Ar. Uzak (89a/6, 94a/6, 99b/59)

uzun: uzun (100a/11, 100a/12)

yığaç: Uzunluk birimi (61a/2, 67b/9, 69b/10, 88b/2, 89a/1, 93b/10, 100a/12,103a/1)

4.1.17.1.3. Uzak, Yakın

muqarreb: Ar. Yakın, yakınlaştırılmış (79b/1)

uzaq: Uzak (94b/7)

Yaqın: Yakın (66b/4, 71a/3, 75b/14, 83a/2, 90a/9, 102a/10, 103a/5, 104b/14, 106a/12, 109b/3, 110a/12, 116a/7, 116a/14, 119a/2)

Yıraq: uzak (70b/1)

Yavuğ: Yakın → yavuq (80a/6, 91a/12, 92a/9, 104b/2)

Yavuq: Yakın → yavuğ (61b/3, 62a/1, 64b/8, 66a/6, 67a/6, 73a/8, 79a/1, 80b/3, 82b/13, 83a/9, 85a/7, 86a/5, 89a/11, 89b/3, 91b/6, 91b/13, 93b/12, 93b/13, 95a/3, 99b/3, 102b/4, 103a/3, 106a/8, 106a/9, 108a/2, 109a/14, 109b/2, 113a/12, 115a/8, 115b/2, 116b/5, 118a/2, 119a/7)

Yavuqraq: yavuq+rAk Daha yakın (108b/7, 115a/7, 115b/1)

Yıraq: Uzak (70b/1, 72a/13, 91b/8, 91b/12, 108a/7, 114a/7, 114a/9, 116b/5, 119a/8)

Yıraqlıq: Uzaklık (104a/4)

Yıraqraq: yıraq+rAk Daha uzak (91b/3, 93b/12, 115a/9)

4.1.17.2. Kıyas –Tezatlık ve Denklik Bildiren Kavramlar

Žıd: Ar. Zıt, karşıt (79a/9)

4.1.17.2.1. Büyüklük, Küçüklük

Kıçıg: küçük (61a/10, 68a/13, 80a/6, 81a/11, 102a/4, 102a/8, 102a/12, 103b/2, 105b/13)

Kıçıklık: Küçüklük (101b/4)

Kiçikrek: kiçik+rAk Daha küçük (98a/13, 108b/10)

Uluğ: Büyük → uluq (62a/7, 70b/5, 73b/4, 85a/6, 91a/14, 97b/14, 102a/4, 106a/11, 107b/5, 108a/1, 117a/12)

Uluq: Büyük → uluğ (61a/10, 67a/6, 67a/6, 67a/7, 68a/14, 68b/1, 71a/7, 71b/12, 74a/7, 76b/5, 78a/1, 79a/7, 81b/8, 85a/13, 85b/8, 89b/8, 90a/5, 90b/5, 90b/5, 90b/8, 90b/9, 90b/12, 95a/13, 97a/2, 97b/11)

4.1.17.2.2. Kalınlık, İncelik

Nāzik: Far. İnce (75a/6)

dürüş-t-güyraç: Far.+T. dürüştgüy+rAk Daha sert, daha kalın (103b/1)

inçke: İnce (97b/3, 109a/4)

inçkelik: İncelik (104b/6, 105a/14, 117a/5)

4.1.17.2.3. Darlık, Genişlik

Kéñlik: genişlik (92b/10)

Teng: Far. Dar (81b/2, 81b/4, 81b/5, 81b/6, 95b/4)

4.1.17.2.4. Dolu, Boş

Cilavluq: dolu dizgin (90a/7, 90a/8)

Nav: Far. Boş, içi boş (88a/12, 88a/13)

4.1.17.2.5. Bitişik, Ayrı

farq: Ar. Başkalık, ayırma (85a/12, 96b/12, 105b/4, 116a/14)

Ġayr: Ar. Ayrı, başka (76a/6)

4.1.17.2.6. Açık, Kapalı

Ġayb: Ar. Kayıp, belirsiz (69b/4)

güm: Far. Kayıp (97b/6)

ħafī: Ar. Gizli, saklı (88b/9)

izhār: Ar. gösterme, meydana çıkarma (82b/8, 110a/13, 110b/11, 113b/3)

maħfī: Ar. Gizli, saklı (79b/14)

nümāyān: Far. Görünen, meydana olan (92a/6, 93a/13)

peydā: Far. Meydanda, ortada (72b/9, 75b/2, 89b/1, 101b/7, 115a/6)

tolġama: Gizlenme (90a/6)

tolġamasız: Gizli olmama (90a/6)

zāhir: Ar. Görünen, belirgin (64b/2, 74b/13, 78a/1, 94b/4)

zāhiren: Ar. Açık olarak, belli bir şekilde (119b/6)

zuhūr: Ar. Görünme, ortaya çıkma (79b/2)

4.1.17.2.7. Doğru, Yanlış

bī-şavāb: Far.+Ar. Yanlışlık (106a/12)

ġalaṭ: Ar. Yanlış, yanlış (65a/9, 105b/8)

Ḥilāf: Ar. karşı zıt yanlışlık (110b/14)

Rāst: Ar. Doğru, düz (62a/9, 72b/13, 83b/1, 83b/3, 83b/4, 85b/13, 93a/11, 105a/11, 107b/6, 110a/10)

Rāstī: Far. Doğruluk, gerçeklik (86a/2)

Rāstlġ: Far.+T. rāst+IXġ Doğruluk, uygunluk (118a/13)

4.1.17.2.8. Var, Yok

Qāyim: Ar. Mevcut, var olan (104a/10)

Var: Var, mevcut (118b/2)

vāsıta: Ar. Araç (101b/14)

vazīfe: Ar. Görev (87a/13)

yoq: yok (64b/1, 65b/10, 65b/11, 66a/1, 69a/12, 74a/6, 76a/1, 82a/11, 84a/14, 89b/13, 99b/5, 99b/5, 101a/10, 101a/12, 102a/6, 106b/6, 107a/12, 108a/6, 108a/11, 111a/4, 115b/11, 116a/2, 116b/8, 118a/7, 118a/11)

4.1.17.2.9. Düz, Ters

nā-hem: Far. Eğri, çarpık (91a/9)

toptogri: Dümdüz (107b/7)

tüptüz: Dümdüz (106b/5)

tüzrek: tüz+rAk Daha düz (112a/5)

yassı: Yassı, düz (97b/11)

4.1.17.2.10. Eksik, Fazla

Fazl: Ar. Fazlalık, üstünlük (70b/3)

Noksān: Ar. Eksik, kusurlu (63b/14)

Noqsānī: Ar.+Far. Noksanlık (94a/4)

taqşır: Ar. Bir işi eksik yapma, kusur (83b/9, 99b/3, 109b/6)

tenqış: Ar. Eksiltme, azaltma (95a/2)

tenqīşlıq: Ar.+T. tenqīş+IXk Eksiklik (93b/7)

4.1.17.2.11. Fayda, Zarar

bī-fāyīde: Far.+Ar. Faydasız (109b/6)

bī-fāyideraq: Far.+Ar.+T. bīfāīda+rAk Çok faydasız (101a/10)

bī-şarfe: Far.+ Ar. Faydasız (91b/99)

Fāide: Ar. Yarar, fayda (62b/8)

Āsībī: Far. Zararlı (70b/10)

Żarar: Ar. Zarar (63b/14, 70b/10, 101b/8)

4.1.17.2.12. Benzerlik , Eşlik, Denklik

mūsāvī : Ar. Eşit, denk (101b/8)

4.1.17.2.13. Güç, Güçlü, Kuvvetli ,Zayıf

‘āciz: Ar. Güçsüz, zayıf (109a/8)

Aruq: Zayıf, halsiz güçsüz (98a/2)

érklig: Güçlü (103a/12)

quvvet: Ar. Güç (76a/11, 94a/4)

kūç: Güç (63b/10, 65b/10, ö66a/13, 93a/7, 88a/13, 88a/13, 101a/4)

kūç-ber-kūç: T.+Far.+T. Güçlkle (88a/13, 101a/4)

kūçletmek: Güçlendirmek (70b/11)

Zebūn: Far. Zayıf, güçsüz (71b/1, 112a/11, 112a/12)

4.1.17.2.14. Kolay, Zor

Āsān: Far. Kolay (109a/1)

Āsānlıq: Far.+T. āsān+IXk Kolaylık (78b/10)

düş-vārlıq: Far.+T. düşvār+IXk güçlük, zorluk (101b/3)

müşkil: Ar. Güç, zor (118b/8)

yesīr: Ar. Kolay, az (93a/8)

yéñil: Hafif, kolay (71b/3, 72b/10)

zor: Far. zūr Zor, güç (61b/2, 67a/2, 92a/2, 92b/7, 94a/4, 99a/9, 114b/10)

zorraq: Far.+T. zor +rAk Daha zor (68a/3)

4.1.17.3.Nitelik Bildiren Kavramlar

4.1.17.3.1.Şekiller ve Formlar

Şekl: Ar. Şekil, biçim (68a/14)

4.1.17.3.2. Katılık, Sertlik

Qatıq: Katı,sıkı (72b/2, 91a/8)

Şiddet: Ar. Sertlik, katılık (96a/1, 96a/4, 98a/7)

Tünd: Far. Sert (81b/3, 89a/2)

4.1.17.3.3. İyi, Kötü, Güzel, Çirkin

Bedān: Far. Kötüler (86a/4)

Beter: Far. Beter, daha kötü (81a/2)

Fitne: Ar. Kötülük, fena (64b/4, 79b/5, 104a/10)

Hoş: Far. Güzel, iyi (111a/5, 114b/6)

Hüb: Far. Güzel, hoş, iyi (68b/7, 93a/14, 96a/13, 117b/5, 119b/5)

lūf: Ar. Hoşluk, güzellik (102a/5)

melāhatlıq: Ar.+T. melāhat+IXk Güzellik (68b/1)

yaman: Kötü, fena (61a/11, 68b/4, 68b/7, 74b/10, 75a/10, 79a/13, 79b/4, 80b/6, 82b/14, 96b/11, 98b/1, 114b/4)

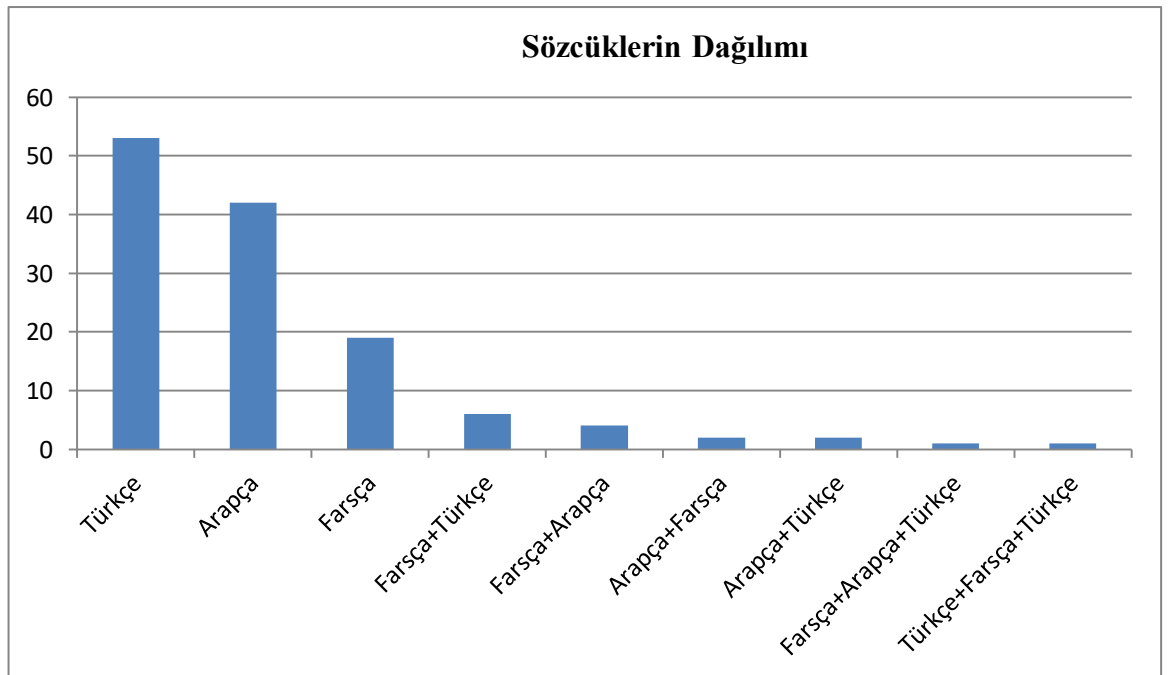
yamanlıq: yaman+IXk kötülük, Fenalık (64b/11, 79b/2, 88a/9)

yamanraq: yaman+rAk Daha kötü, fena (81a/1, 118a/13)

yaramasraq: yaramas+rAk Daha kötü (87b/10)

zerāfetī: Ar.+Far. İncelik, güzellik (97b/5)

Türkçe:53, Arapça:42. Farsça:19, Farsça+Türkçe:6, Farsça+Arapça:4,
Arapça+Farsça:2, Arapça+Türkçe:2, Farsça+Arapça+Türkçe:1,
Türkçe+Farsça+Türkçe:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.18.Sayılar

4.1.18.1.Asıl Sayılar

Altı: Altı (62b/15, 72a/12, 82b/12, 88a/2, 88a/13, 92b/10, 97a/12, 97a/13, 98a/11,101a/5,

105b/12, 110a/9, 119b/4)

Altmış: Altmış (97a/7)

Beş: Beş (106b/13)

Béş: Beş (61a/2, 62b/15, 63b/9, 64b/9, 64b/12, 72a/12, 75a/12, 80b/6,80b/6, 82b/12, 84b/5, 84b/14, 88a/1,88a/5, 88a/13, 88b/4, 88b/15, 92b/10,95a/2, 96a/4, 97a/13, 101b/17, 105a/7,105b/12, 106a/6, 110a/9, 114a/15, 119a/8, 119b/4, 119b/16)

béşinçi : Beşinci (85b/7, 85b/14)

bir: Bir, bir defa 61a/9, 61b/7, 61b/10, 61b/11, 62a/6, 62a/9, 62b/4, 62b/7,62b/11, 62b/13, 63a/9,64a/14, 64b/4, 65b/14, 66a/2, 66a/3,66a/6, 66b/3, 67a/14, 67b/10, 67b/12,68a/1, 68a/2, 68a/11, 68b/15, 69a/5,69a/12, 70a/5, 70b/12, 73a/8, 73a/11,73a/12, 73b/1, 74a/2, 74a/2, 75a/12,75a/13, 75a/15, 75b/15, 75b/15, 76b/3,76b/4, 76b/7, 77a/6, 77a/9, 77b/12, 77b/14, 78a/9, 78a/12, 78b/2, 79a/6,79b/3, 79b/8, 79b/12, 80a/8, 80a/12,80b/1, 80b/12, 81a/10, 81a/14, 81a/14,81b/9, 81b/9, 82a/4, 83a/4, 83a/13,83b/3, 83b/13, 83b/15, 83b/16, 84a/11,84b/1, 85b/14, 86a/4, 86b/6, 86b/8,87a/1, 87a/2, 87a/8, 87a/9, 87a/13,87b/2, 87b/5, 87b/12, 88b/3, 88b/5,88b/7, 88b/9, 88b/11, 89b/15, 90a/6, 90a/7, 90a/13, 90b/9, 91a/8, 91a/8,91b/12, 91b/16, 92b/2, 92b/3, 92b/6,93a/3, 93a/10, 93a/11, 93a/14, 93b/5,93b/6, 93b/15, 94a/11, 95a/8, 96a/8,96b/7, 96b/9, 97a/7, 97a/9, 97a/10,97a/13, 97b/3, 97b/3, 97b/4,97b/11,97b/12, 97b/13, 98a/9, 98a/15, 98b/6,98b/9, 98b/11, 98b/14, 99a/5,99a/16,100a/11, 100a/14, 100a/14,100a/15, 100a/17, 100a/17,

100a/18,100b/3, 100b/4, 101a/7, 101a/19,102a/6, 102a/12, 102a/13, 102a/17,102b/4,
103a/2, 103a/16, 103b/1,103b/8,103b/11, 104a/10, 104a/14,104b/3, 104b/4, 104b/5,
104b/12,104b/16, 104b/17, 105a/6, 105a/16,105b/2, 105b/4, 106a/9, 106b/13,107a/2,
107a/4, 107a/5, 107a/6, 107a/8, 107a/11, 107a/13, 107b/2,107b/4, 107b/6, 107b/9,
109a/4,109a/4, 109a/5, 109a/11, 109b/14,109b/14, 109b/18, 110a/3, 110a/5,110a/10,
110b/8, 111a/8, 111b/10,112a/3, 112a/4, 112a/5, 112a/6,112a/11, 112a/12, 112a/13,
112b/6,112b/15, 113a/1, 113a/4, 113a/7,113a/12, 113b/17, 114a/1, 114a/10,114a/12,
114a/12, 114a/13, 114b/9,114b/17, 115a/9, 115a/9, 115a/9,115a/12, 115b/10, 116a/2,
116a/4,116a/11, 116a/11, 116a/14, 116b/4,116b/6, 116b/8, 116b/10,
116b/12,116b/14, 116b/15, 116b/16, 116b/14,117a/2, 117a/3, 117a/7, 117a/8,117a/8,
117a/15, 117b/3, 117b/5,117b/12, 117b/13, 117b/16, 117b/16,118a/6, 118a/8,
118b/5, 119a/13, 119b/4, 119b/14, 119b/15)

éki: İki (61a/10, 61a/13, 61b/11, 61b/13, 62a/6, 63a/15, 64b/7, 64b/9, 65a/114, 65b/6,
66a/3, 66b/3, 66b/16, 66b/16, 67a/5, 67b/10,68a/13, 68b/15, 70b/15, 71a/7,71a/12,
72a/10, 72b/10, 73a/13, 73b/4,73b/8, 73b/9, 74a/7, 74a/8, 77b/3,78a/9, 79b/3,
79b/12, 80b/11, 80b/13,82a/9, 82b/15, 83b/15, 84b/12, 87b/12,87b/16, 88a/6, 88b/13,
88b/13, 90a/8,90b/5, 91b/4, 91b/16, 92b/11, 93a/1,93a/10, 93a/15, 94a/8, 94a/8,
94a/8,94a/9, 94a/9, 95a/10, 95a/11, 97a/12,98a/7, 98a/7, 101a/19, 102b/8,103a/12,
105a/6, 105a/10, 105a/19,105b/3, 106a/9, 107a/8, 107a/10,108a/3, 109a/13, 110a/5,
111a/14,112a/1, 112a/2, 113a/3, 113a/11,113a/12, 113b/5, 114b/5, 115a/7,116a/11,
117a/12, 118a/12, 118b/6,119b/8, 119b/13, 119b/16)

éllig: Elli (66b/16, 71b/8, 85a/3)

hams: Ar. Beş (66a/9)

qırq: Kırk (61a/10, 67b/12, 71b/8, 73a/9, 75a/13, 83a/1, 83b/3, 85a/9, 86b/8, 87b/16,
97a/6)

qırqça: Kırk kadar (84a/14)

miñ: Bin (64b/4, 64b/9, 69a/3, 72a/12, 82b/11, 88b/13, 88b/13, 88b/14, 88b/15, 97a/6, 103a/12, 103a/12, 103b/9, 109a/13, 111a/14, 113a/11, 118b/3)

miñçe: Bin kadar (109a/13)

on: On (66b/1, 68a/10, 75a/12, 75a/12, 83b/4, 83b/5, 84b/13, 84b/14, 85a/17, 85a/17, 85b/8, 86b/7, 89a/6, 89a/6, 90a/9, 90a/9, 95a/1, 95a/1, 96b/4, 96b/4, 97a/8, 98a/11, 98b/15, 102b/9, 102b/9, 106b/13, 106b/13, 119a/8, 119a/8, 119b/6)

otuz: Otuz (73a/9, 84a/14, 103b/9)

otuzça: Otuz kadar (113b/)

şad: Far. Yüz (100a/6, 118b/4)

sekiz: Sekiz (66b/1, 68a/13, 85a/17, 89a/5, 89a/6, 92b/11, 107b/5, 114a/6, 114a/15)

séksen: Seksen (62b/15, 67b/4, 68a/13, 82a/3, 84a/4)

séksençe: Seksen kadar (110a/8)

şast: Far. Altmış (107a/5, 112b/17)

toqsan: Doksan (97a/12)

toquz: Dokuz (81a/14, 81a/14, 85b/8, 86b/8, 100a/14, 103a/5, 103a/7)

tört: Dört (61a/2, 63b/9, 65b/2, 65b/12, 68a/1, 69a/3, 74a/4, 80b/6, 81b/4, 82b/11, 83b/4, 83b/5, 84b/5, 86a/14, 88a/5, 88b/4, 89a/1, 89a/6, 93a/13, 93b/14, 96a/4, 96a/8, 96b/4, 98b/4, 99b/8, 101b/17, 102b/9, 102b/16, 102b/18, 103a/2, 104b/14, 105a/3, 105a/5, 105a/7, 105a/8, 105b/15, 109a/10, 112b/13, 117a/1, 119b/18)

üç: Üç (61a/1, 61a/13, 65a/14, 65b/2, 65b/12, 68a/1, 69a/3, 69b/10, 71a/8, 71a/12, 73a/13, 73b/8, 73b/9, 74a/4, 81b/4, 82b/10, 85b/6, 86a/14, 89a/6, 90b/9, 91b/4,

91b/16, 92b/11, 93b/14, 96a/8, 96b/4, 98a/7, 98a/8, 98b/4, 99a/8, 99b/8, 100a/15,
100a/16, 100b/5, 102b/9, 102b/16, 102b/18, 103a/2, 104b/10, 105a/2, 105a/6, 105a/8,
105a/8, 105a/10, 105b/15, 107a/4, 107a/9, 107b/5, 109a/10, 111a/14, 112b/13,
113a/11, 116b/2, 116b/14, 119b/9, 120a/1)

yégirmi: Yirmi (61a/2, 61a/2, 75a/12, 83b/3, 84b/14, 92b/10, 92b/10, 95b/5, 97a/13,
97a/13, 101b/17, 101b/17, 113b/8, 114a/15, 114a/15, 119a/8)

yégirmiçe: Yirmi kadar (115a/10)

yéti: Yedi (85a/17, 92b/11, 107b/5)

yétmiş: Yetmiş (62b/15, 67b/4, 82a/2, 84a/4, 97a/7, 110a/7)

yüz: Yüz 100 (61a/10, 64b/3, 64b/9, 65a/4, 66b/16, 66b/16, 67b/4, 68a/13, 76a/2,
78b/3, 81b/7, 82b/12, 82b/15, 84b/6, 85a/3, 85a/3, 85a/9, 86b/4, 87b/16, 88a/5,
88a/6, 88a/6, 88b/15, 92b/11, 95a/14, 97a/8, 97a/12, 104b/15, 106b/17, 110a/5,
113a/12, 113a/12, 116b/7, 118b/3, 120a/1)

18.2. Sıra Sayıları

Béşinçi: Beşinci (85b/7, 85b/14)

ékinçi: İkinci (64b/5, 68a/14, 85a/16, 85b/9, 85b/15, 86b/15)

şāliš: Ar. Üçüncü (63a/4)

Şānī: Ar. İkinci (63a/4)

Sekizinçi: Sekizinci (114a/8)

Törtünçi: Dördüncü (85b/3, 85b/13)

Üçünçi: Üçüncü (85b/2, 85b/10)

4.1.18.3. Üleştirme Sayıları

Birer: Tek tek (62a/4, 75b/6, 79a/10, 79a/10, 86a/6, 86a/7, 87a/13, 94b/10, 114b/9, 114b/9)

Ékirer: İkişer (62a/4, 75b/6-7, 87a/13, 94b/10-11)

Ékkiley: iki defa, ikişer (61b/16, 73a/13)

Törter: Dörder (105b/13)

Üçer: Üçer (105b/13)

4.1.18.2.Kesir Bildiren Kavramlar

4.1.18.2.1.Bütün, Tam

barça: Bütün, hepsi (75a/2, 78a/12, 101a/10, 102a/16, 107a/13, 114b/5, 115b/5, 118a/9)

barı: Bütün hepsi (83a/2, 83a/15, 87a/14, 87a/15, 88b/5, 92a/7, 93a/14, 93b/11, 119b/7)

barıça: Bütünü, hepsi (115a/11)

barım: Hepsi (62a/9, 62b/11, 71b/14, 78b/10, 99a/9)

cümle: Ar. Tüm, bütün (86a/4, 90b/12)

Her: Far. Hep bütün (61b/6, 64b/3, 66a/11, 67b/12, 68a/1, 71a/7, 71b/3, 73a/1, 75a/6, 75a/12, 77b/13, 83a/7, 83a/15, 84b/15, 86b/14, 90b/12, 92a/12, 92b/10, 94a/1, 94a/3, 94a/11, 99a/14, 99b/10, 100b/9, 101a/6, 105b/1, 107b/8, 109a/1, 110a/17, 110b/4, 110b/7, 111a/17, 111a/17, 112a/5, 116a/6, 116b/14, 116b/16, 117a/10, 118b/11, 119b/12, 119b/19, 120a/3)

Tamām: Ar. Tamam, eksiksiz, tam (61a/12, 62a/3, 64a/2, 67b/15, 74b/11, 76b/2, 77b/12, 87b/15, 88a/15, 89a/15, 89b/6, 90a/7, 90b/2, 92b/9, 92b/14, 98a/9, 100b/2,

100b/3, 103a/9, 104a/6, 104a/11, 105a/3, 105b/2, 108a/11, 108b/13, 109a/6, 114b/9, 116a/10, 119b/18)

Tükel: Tam, tamam (108a/2)

4.1.18.2.2. Parça, Bölüm, Kısım

Bölek: Bölüm, kısım (93a/4)

faşıl: Ar. Bölüm, kısım (67a/4, 67a/5, 91b/3)

mejde: Parça, tane (95b/12)

Pārça: Far. Ufak, parça (65b/10, 81a/14, 100a/15)

Pāre: Far. Parça (62a/9, 62b/4, 73a/12, 78a/12, 80a/12, 88b/11, 99a/16, 103b/11, 112a/4, 112a/6, 115a/12)

rīz: Far. Parça (67a/12)

Yarım: Yarım, buçuk (83a/10, 84a/3, 90a/12, 90b/2, 93b/15, 102b/12, 104b/5, 113a/13, 116a/14, 118a/1)

4.1.18.3. Sayılarla İlgili Diğer Kavramlar

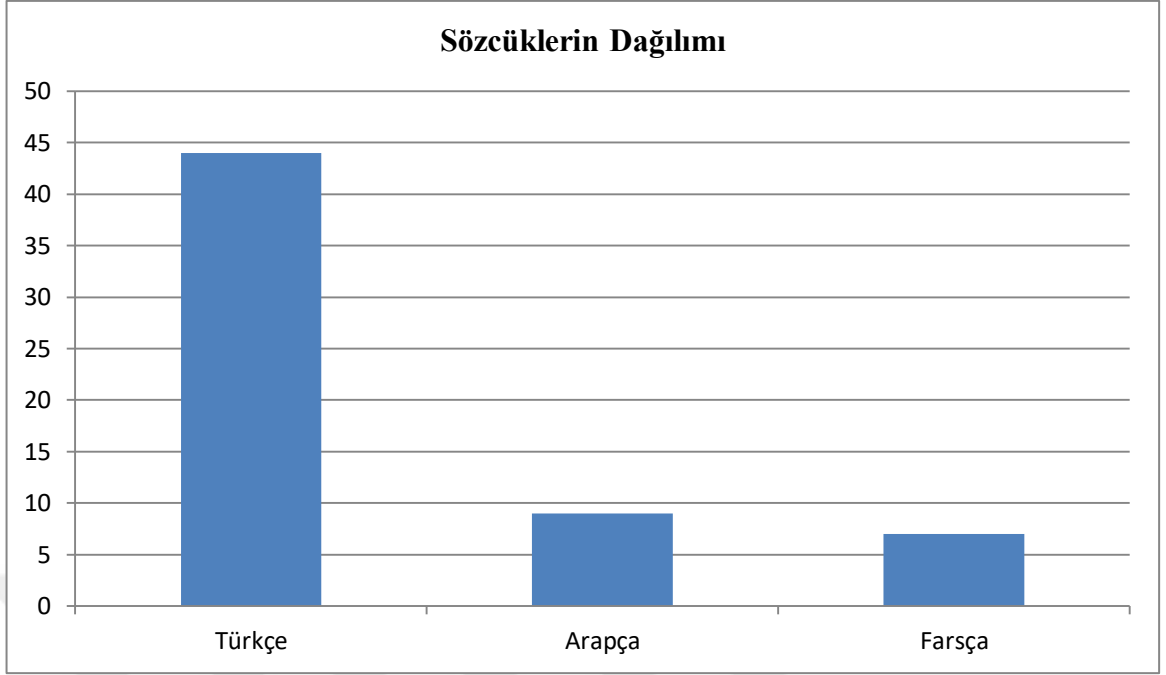
Ḥesāb: Ar. Hesap, sayma (68a/8, 68a/10, 71b/3)

Ḥisāb: Ar. Sayma, hesap (94a/6, 97a/12, 111a/11)

taḥmīnen: Ar. Yaklaşık olarak (81b/9, 84b/5, 88b/3)

taqrībi: Ar. Yaklaşık (71b/8)

44 adet Türkçe kelime, 9 adet Arapça kelime ve 7 adet Farsça sözcük bulunmaktadır.

4.1.19. Boya Ve Renk Kavramları

4.1.19.1. Renk, Renkler

v.1.1. Ak, Beyaz

Aq: Ak, beyaz (91b/1, 100a/11)

4.1.19.1.2. Kara, Siyah

qara: kara, siyah(62a/9, 62a/10, 63b/3, 69b/2,86a/14, 88b/8, 93b/10, 99b/6, 114a/9)

qapqara: kapkara (97a/13)

qaralıq: Karalık, siyahlık (105a/13)

4.1.19.1.3. Mavi

F̄ıruze: Far. Açık mavi renkli (92a/13)

4.1.19.1.4. Kırmızı, Kızıl

Qızıl (63b/3)

4.1.19.1.5. Yeşil

Yeşil: Yeşil (103a/9)

4.1.19.1.6. Gri, Boz

Boz: Boz, gri (92b/6)

4.1.19.1.7. Sarı

Sarı: sarı+rAk Daha sarı (100b/8)

4.1.19.1.8. Alaca Renkli, Rengarenk

Ablaq: Ar. Alaca, alacalı (118b/7, 118b/8)

4.1.19.1.9. Parlak, Parlaklık, Işıklı, Aydınlık, Karanlık, Koyu, Açık

qoyuğ : Koyu (67a/4)

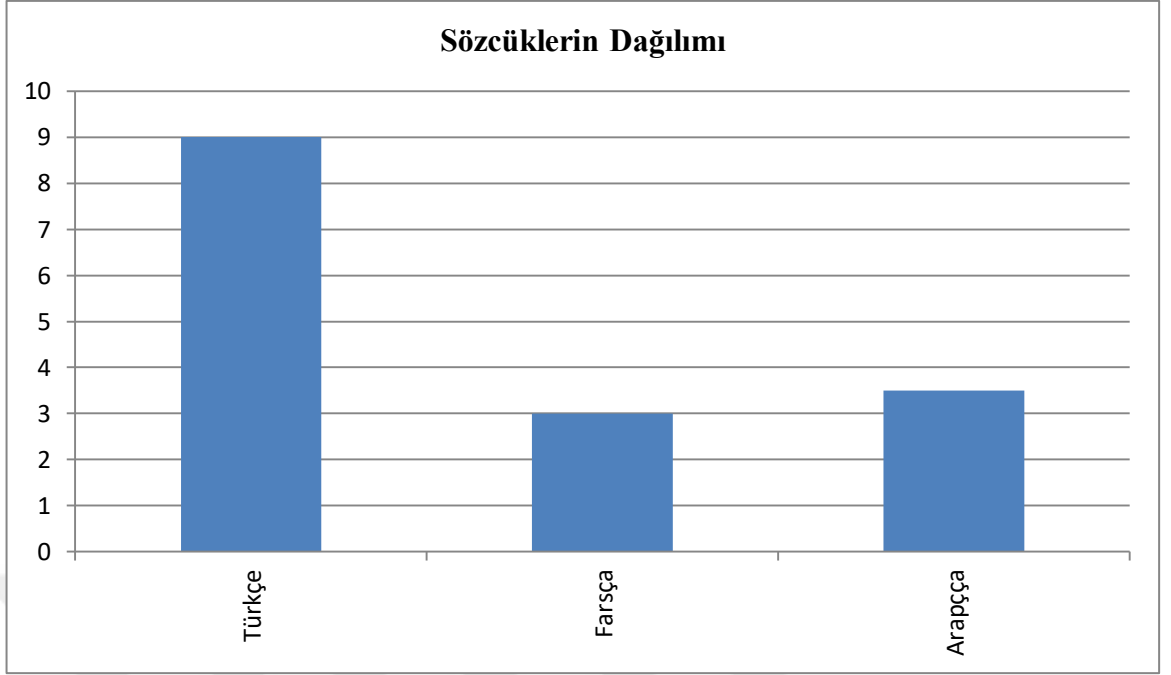
rengin̄: Far. Renkli, parlak (71a/5)

rūšen: Far. Aydınlık, parlaklık (85a/11)

4.1.19.1.10. Renkli

19.2. Boya, Boyalı, Boya Malzemeleri

9: Türkçe, 3: Farsça ve 1: Arapça sözcük bulunmaktadır.

4.1.20. Taşıt, Eşya Ve Bazı Araç Gereçler

4.1.20.1. Taşıtlar

4.1.20.1.1. Gemi, Gemi Aletleri

Kéme: gemi (62b/4, 62b/6, 62b/8)

Zevraq: Ar. Kayık, sandal (106b/2, 106b/5)

4.1.20.2. Çocuk Eşyaları

4.1.20.3. Diğer Eşya ve Araç Gereçler

Ālāt: Ar. Aletler (66b/2)

Néme: Nesne, şey (61a/4, 64a/13,64a/14, 66b/12, 69b/7, 75a/6,76b/3, 83b/8, 96a/8,

97b/10,100b/1, 102b/12, 102b/13, 102b/14, 103b/1, 104b/14, 109a/3,109a/7,

109b/5,111b/10,114b/7, 116b/8, 117a/6, 117a/7,118a/13)

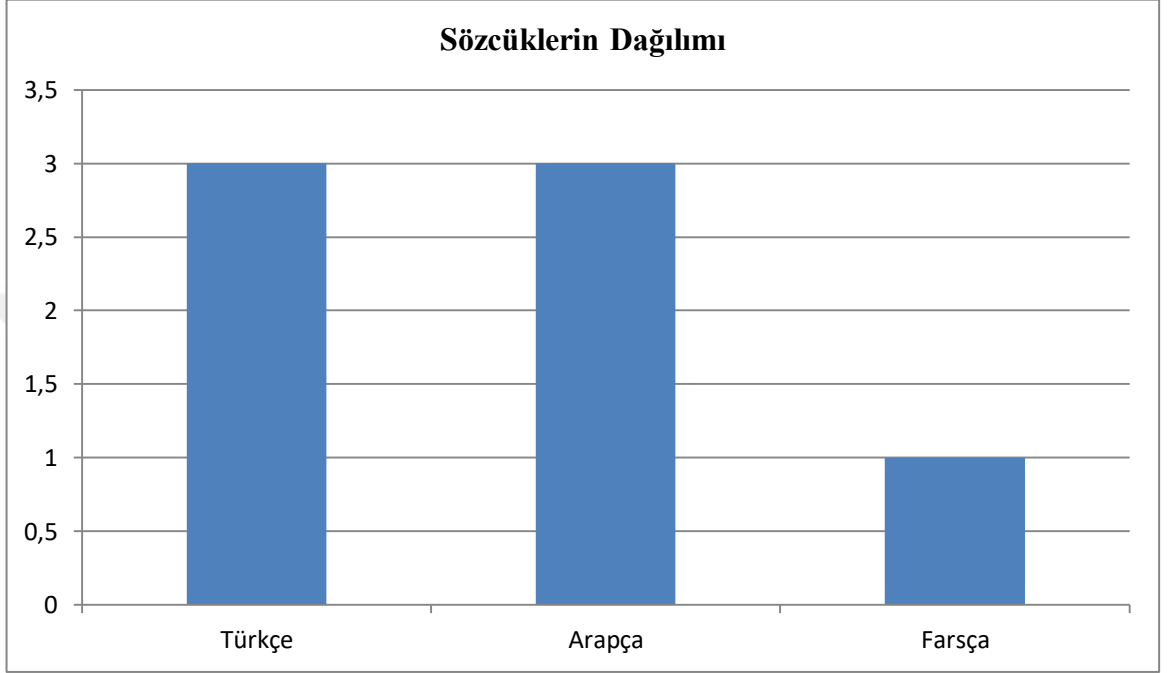
Eşya: Ar. Nesnelere, eşya (108b/11)

Partal: Far. Eşya (69b/7)

Yarağ: Malzeme, araç, alet → yarağ (77b/12, 107a/11,107a/12, 111b/2)

3: Türkçe sözcük, 3: Arapça ve 1: Farsça sözcük bulunmaktadır.

4.1.21. Meslekler Ve Mesleklerle İlgili Kavramlar

4.1.21.1. Avcılık, Avcılık Malzemeleri

Av: Vurma veya yakalama yoluyla ele geçirilen hayvan (71a/7)

avlaq: Av yeri, avlanılacak yer (71a/2)

4.1.21.2. Nakkaşlık, Nakkaşlık Malzemeleri

Naqqaşlıq: Ar.+T. *naqqaş+IXk* Nakkaşlık (68b/7)

Naqşî: Ar.+Far. Süsle ilgili olan (110b/7)

4.1.21.3. Aşçılık

4.1.21.4. At Bakıcılığı

4.1.21.5. Ressamlık, Ressamlık Malzemeleri

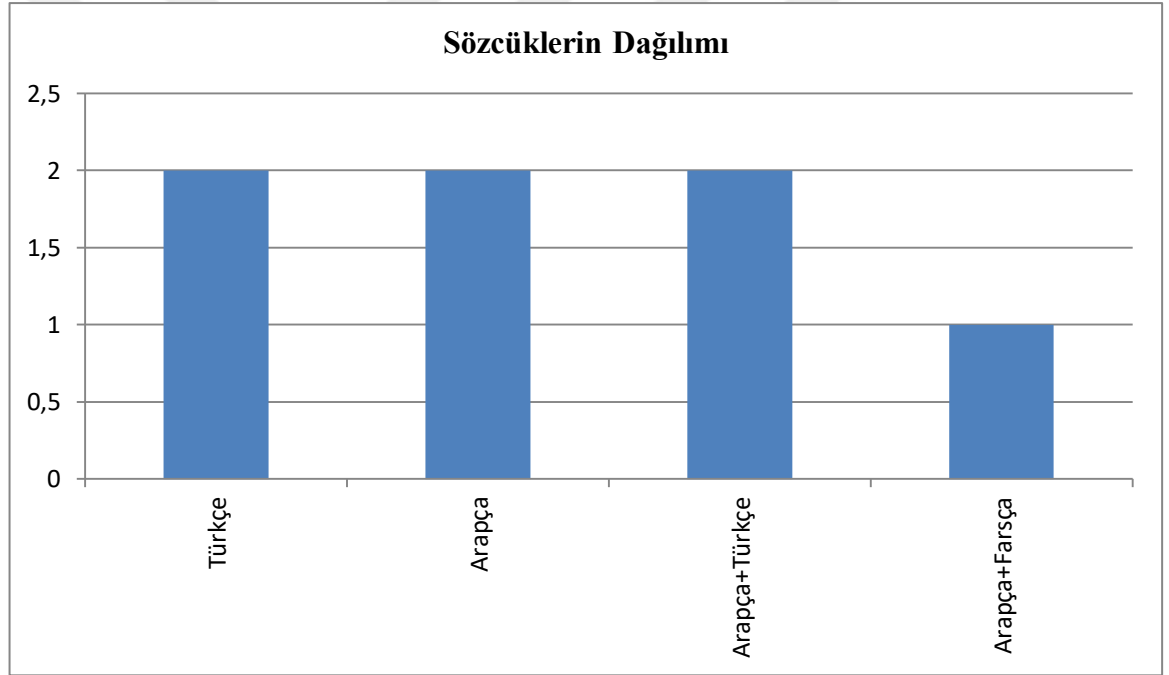
Resm: Ar. Resim (99a/10)

Resmliq: Ar.+T. resm+IXk Resimlik (102b/10, 102b/12)

4.1.21.6.Dericilik

Sehl: Ar. Soyma, deri yüzme (65a/9)

2: Türkçe sözcük, 2: Arapça, 2: Arapça+Türkçe, 1: Arapça+Farsça sözcük bulunmaktadır.

4.1.22. Kültür Ve Sanat Kavramları

4.1.22. 1. Sanat, Sanatla İlgili Kavramlar

muştalahāt: deyim ve terim heline gelmiş kelimeler, ibareler (100a/1, 100a/3)

Nash te'liq hattı: nesih ve talik yazısı (68b/8)

4.1.22.1.1.Şair,Şiir, Şiirle İlgili Kavramlar

Beyt: Ar. Beyit (75b/6, 75b/7,75b/8, 76a/2, 76a/4,82a/12, 86a/4, 86a/4, 87a/2, 87a/13, 89a/3, 95b/15, 99a/8, 101a/5)

Dīvān: Ar. Şairin tüm şiirlerinin belli bir düzen içinde bulunduğu toplu eser (68b/9, 69a/8, 74a/12, 75a/2)

Ebyāt: Ar. beyitler (99a/11)

ğazel: gazel (68b/9, 68b/13,87a/8, 87a/13,101a/1, 101a/6)

Qāfiye: Ar. Beyit sonunda aynı sesi veren harflerin tekrarlanması (87b/1, 87b/2, 87b/7, 99b/18)

Qaşīde: kaside (87a/7)

Maṭla ‘: matla (99a/11)

Mısrā: mısra (87b/1)

Redīf: redif (87b/1, 87b/1)

Rubā’ī: rubai (87a/9, 87a/10, 87a/14, 87a/14, 87a/18, 87b/2, 87b/7, 87b/8, 99b/18)

Şi’r: şiir (68b/9, 99b/19)

Şu’arā: şairler (86a/3)

teḥallüş: Ar. Mahlas kullanma (68b/9)

4.1.22. 1.2. Müzikle İlgili Kavramlar

Naqqāre: Ar. Davul (93b/16, 94a/2, 100b/3)

Nefīr: Boynuzdan yapılmış boru (100b/3)

Şīrāz: Far.Türk müziğinde bir makam (81b/11)

4.1.22. 1.1Oyun, Dansla İlgili Kavramlar

4.1.22. 1.2.1.Oyun, Hile

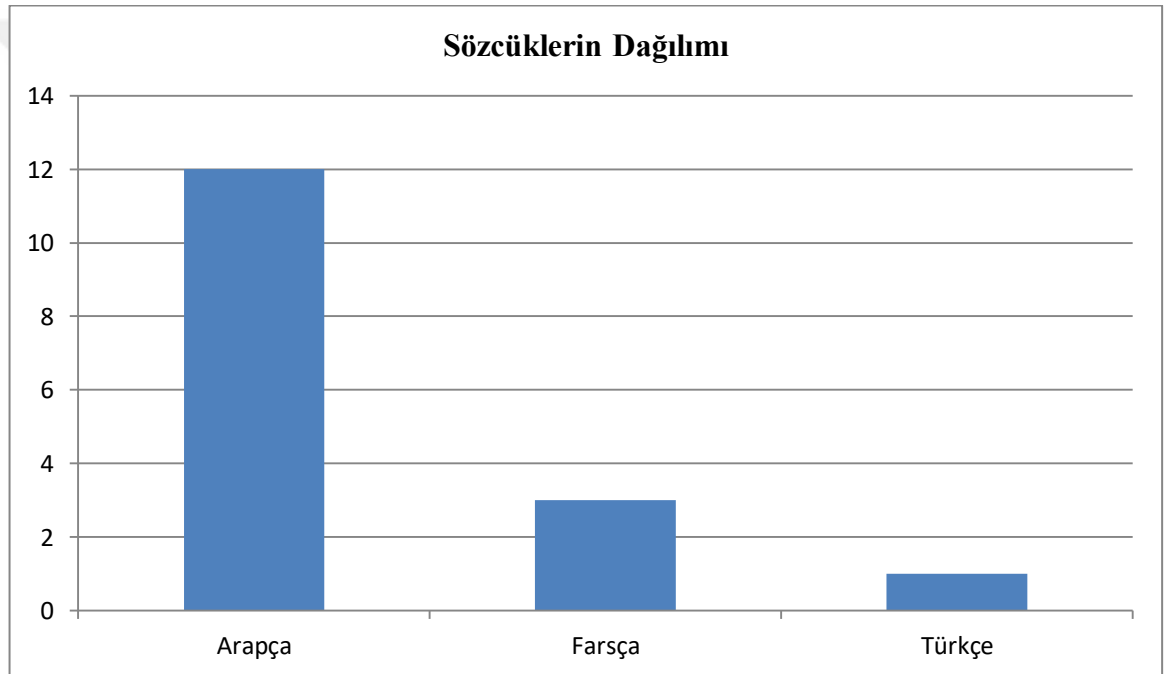
firīb: Far. Aldatma, hile (108a/12, 110b/5)

Hīle: Ar. oyun, aldatma (110a/17)

Hīyel: Ar. Hileler (77b/8, 118b/15)

Māt: Far. Oyunda yenilme (116b/7)

12: Arapça, 3: Farsça ve 1: Türkçe sözcük bulunmaktadır.

4.1.23. Tıp Ve Sağlık Kavramları

4.1.23. 1.Sağlık, Güç, Kuvvet

bī-tāqatlıq: Far.+Ar.+T. *bī-tāqat+IXk* Gücsüzlük (118b/1)

maqdūr: Ar. Güç, kuvvet (114b/18)

mecāl: Ar. Güç, kuvvet (61a/2)

nā-tüvānī: Far. Zayıf, kudretsiz (68b/11)

Rust: Far. Sağlam (67a/2)

Rustluq: Far.+T. *rust+LXk* Sağlamlık (66b/15)

tāb: Far. Güç, kuvvet (70a/12)

tāqat: Ar. Güç, kuvvet (75b/14, 89b/13, 102b/5)

4.1.23. 2.Hastalık, Hastalıklar

bī-huş: Far. Akli başında olmayan (113b/14)

cerāhat: Ar. İrinli yara (109a/2)

leng: Far. Topal, aksak (114b/17)

4.1.23. 3.Hastalık Belirtileri

Renc: Far. Ağrı, sızı (81b/7)

Yara: Yara (108b/10, 108b/15, 109a/3, 112b/5)

zaḥm: Far. Yara (65b/9, 65b/12)

4.1.23. 4.Hasta, Engelli

4.1.23. 5. Hasta Bakıcılığı

4.1.23. 6. Tabip, Hekim, Cerrah, Tabiplik

cerrāḥ: Ar. Yaralara bakan ve ameliyat yapan tabip (108b/16,108b/17,109a/8)

cerrāḥlıq: Ar.+ T. *cerrāḥ+LXk* Tabiplik (108b/17)

4.1.23. 7.Tedavi, İlaç

Dārū: Far. İlaç (109a/1, 109a/2, 109a/3, 109a/6)

merhem : Ar. Acıyı giderecek şey (109a/2)

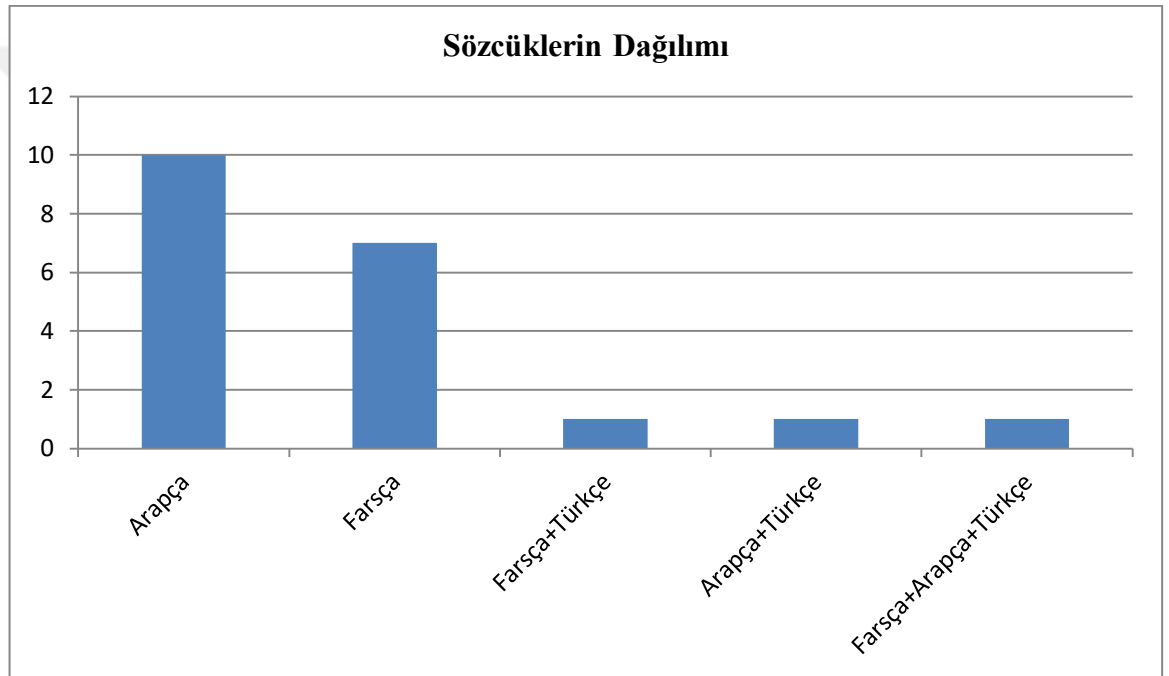
müdāvā: Ar. Tedavi etme (109a/8)

fetīle: Ar. Yaralara konulan tiftik (109a/4)

şalāḥ: Ar. İyileşme, düzelme (73a/2, 73a/8)

salāḥ: Ar. İyileşme, düzelme (108a/15)

10: Arapça sözcük, 7: Farsça, Farsça+Türkçe:1, Arapça+Türkçe: 1,
Farsça+Arapça+Türkçe:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.24.Süs, Süslenme, Süs Malzemeleri

4.1.24.1. Süs, Süsleme

Ārāste: Far. Süslenmiş, bezenmiş (68a/10)

Zibā: Far. Süslü, güzel (68b/10)

4.1.24.2. Kadın Süs Malzemeleri

4.1.24.2.1. Makyaj Malzemeleri

4.1.24.2.2. Takılar

4.1.25. Maden, Mineral Ve İlgili Kavramlar

4.1.25. 1. Maden, Mineral

Altun: Altın (101a/6)

Seng: Far. Taş (99a/7, 114a/3)

Taş: Taş (67a/7,84a/5, 97b/2)

4.1.25. 2. Değerli Taşlar

Lülü: İnci (105b/2)

Dürdâne: Far. İnci tanesi (105b/1)

4.1.26. Gök, Sema, Gökyüzü Ve Astronomi İle İlgili Kavramlar

4.1.26. 1. Güneş Sistemi, Yıldızlar, Dünya

Āftāb: Far. Güneş (63a/13, 85a/3, 115b/3)

Cihān: Far. Dünya, âlem (82a/11,101b/10)

Cihānī: Far. Bir dünya, bir ülke (95b/14)

İldız: Yıldız (109a/1, 109a/3)

Mihr: Far. Güneş (75a/10,75a/12, 75b/4, 75b/12)

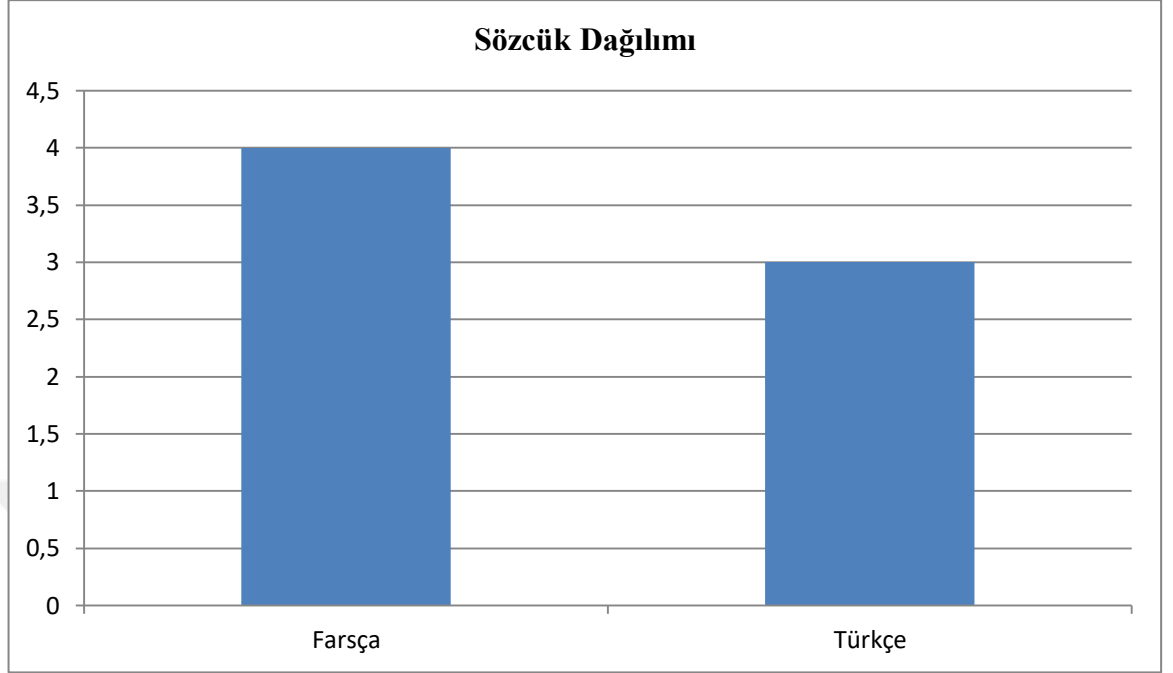
Sekiz Yulduz: Zühre yıldızı (89a/4, 89a/5)

Yulduz: Yıldız (89a/4, 89a/5)

4.1.26. 2. Astronomi

4.1.26. 3. Gökyüzü Olayları

4: Farsça ve 3: Türkçe sözcük bulunmaktadır.

4.1.27. Hava Ve Atmosfer Olayları Kavramları

baḥr: Ar. Buhar, duman (87b/2)

zarb savuq: Şiddetli soğuk (98a/5)

havā: Ar. Hava (80a/14, 86b/8)

savuğ: Soğuk → savuq(72a/14)

savuq: Soğuk → savuğ (72b/2, 72b/3, 98a/5, 98a/6, 117b/9)

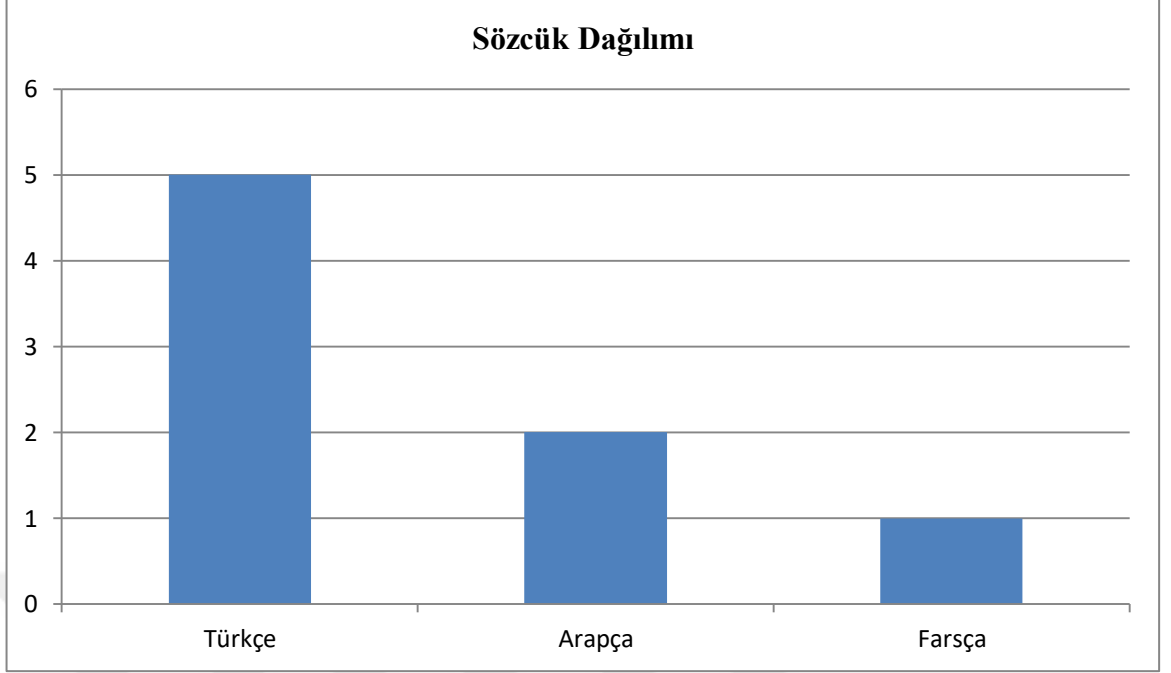
savuqluğ: *savuq+IXğ* Soğukluk (98a/9)

sāyevār: Far. Gölge (68b/9)

yel: Rüzgar, esinti (98a/5)

2: Arapça, 5: Türkçe ve 1: Farsça sözcük bulunmaktadır.

4.128. Bitkiler Ve Bitkilerle İlgili Kavramlar

azağlaq: Dere otunun kokusu; celcelân (72a/6, 104a/15, 109b/9)

bāğ: bağ (76a/7)

bāğçe: bahçe (76a/7)

berg: Far. Yaprak (93b/10)

çınar: Çınar (97a/6)

gül: Far. Gül çiçeği (75a/4)

qara yıgaç yafraq: kara ağaç yaprağı (93b/12)

qāt: Ar. Hindistan'da sind ağacından çıkarılan madde (113a/3)

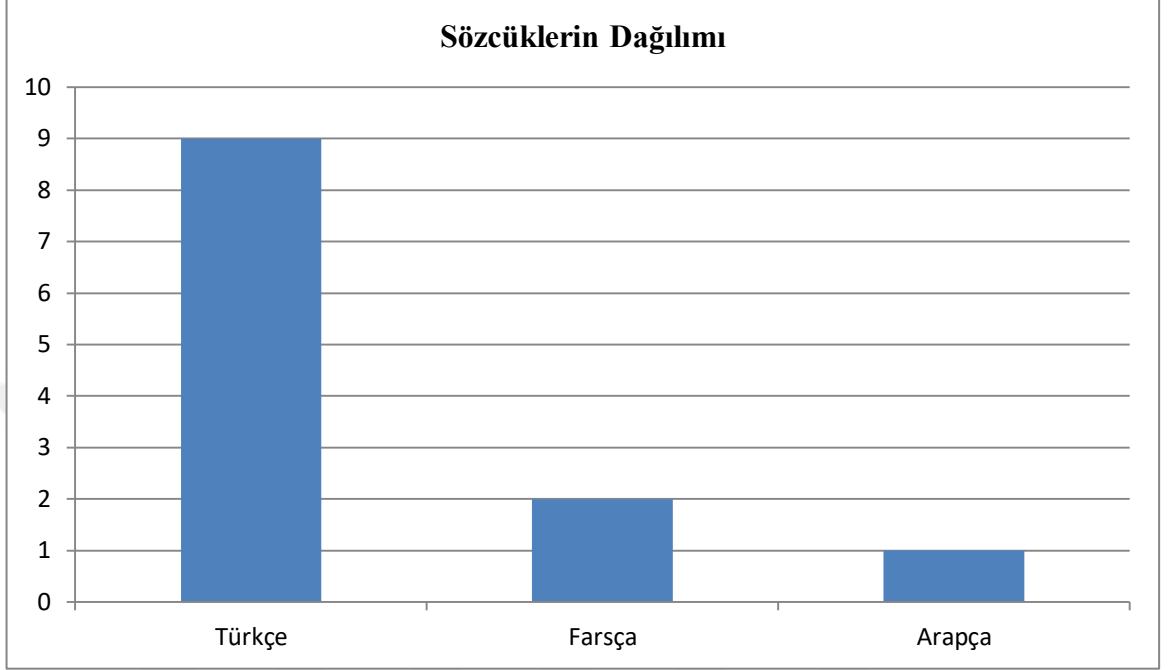
ot: Ot (95b/3, 95b/9, 117a/13, 117a/13, 117b/16)

tūt: Dut ağacı (93b/12)

tūt yafraqı: dut yaprağı (93b/12)

yaфраq: Yaprak (93b/11, 93b/12, 113a/3)

9: Türkçe , 2: Farsça ve 1: Arapça sözcük bulunmaktadır.

4.1.29. Vilayet, Kentle İlgili Kavramlar

ként: kent, şehir(61b/9, 69b/9, 70a/4, 78a/9,98b/7)

kūçe: sokak (67a/4)

maħallāt: mahalleler(61b/10, 61b/12, 66a/3, 76a/9, 117b/7,117b/9, 117b/14)

şehir: Far. Şehir, il (76b/3, 76b/10, 79a/1, 81a/8, 84a/14, 84b/1, 84b/2, 84b/3, 84b/5, 84b/14, 85a/6, 85b/10, 91a/13, 92a/2, 95a/2, 108a/5, 112a/2, 112a/5, 113b/8)

tümenāt: T.+ Ar. İlçeler (86a/5)

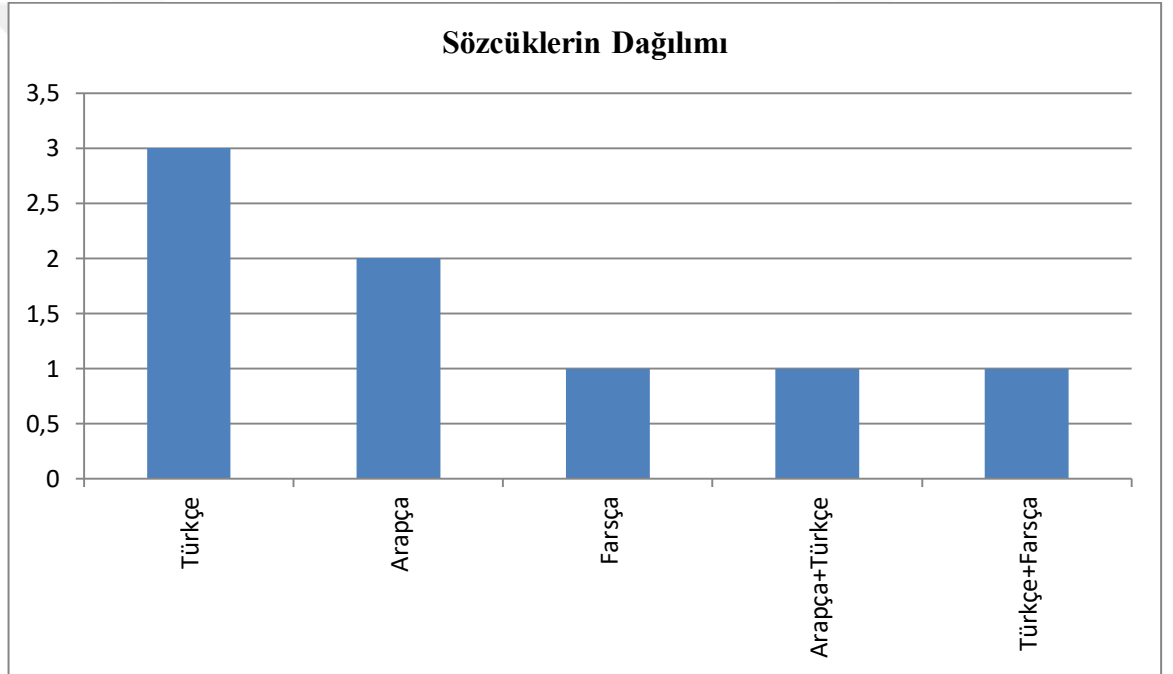
Vilāyet: Ar. vilayet, il (61a/11, 61a/11, 62a/7, 63a/8, 63a/14, 65b/13, 65b/14, 66a/9, 66a/10, 66a/12, 68a/12, 69a/6, 69b/3, 71b/2, 71b/4, 71b/7,72a/2, 73b/1, 74a/10, 74a/11, 74a/12, 74b/12, 76b/2, 78a/13, 78b/1, 80a/1, 81a/8, 81a/10, 82a/8, 85a/9,

96b/14, 99b/5, 101a/11, 101a/12, 104a/3, 104b/1, 108a/7, 108a/8, 108a/9,
108a/14, 108b/1, 108b/3, 109a/7, 116b/4, 1120a/2, 120a/3)

Vilāyetlıq: Ar.+T. *vilāyet+IXk* Vilayetlik (71b/6)

yurt: Yurt (69b/7, 69b/8, 73a/9, 73a/14, 78b/7, 78b/13, 79a/3, 83a/8, 83a/10, 88b/3,
101a/1, 110b/9)

3: Türkçe, 2: Arapça, 1: Farsça, 1: Arapça+Türkçe ve 1: Türkçe+Arapça sözcük
bulunmaktadır.

4.1.30. Ekonomi Ve Değer Kavramlar

4.1.30.1. İş, İş Ortaklığı, Ticaret, Çarşı, Pazar, Dükkan

bāzār: Far. Pazar, çarşı (75b/1, 93a/7)

bī-tecrübe: Far.+Ar. Tecrübesiz (85a/14)

bī-tecrübelıq: Far.+Ar.+T. *bītecrübeIXk* Tecrübesizlik (106b/4, 110b/11, 113a/11)

bī-tekellüfrağ: Far.+Ar.+T. *bītekellüf+rAğ* bir işi özentisiz yapma (83b/7)

Dükkān: Ar. Dükkan, satış yeri (84b/1)

dükkān-dār: Ar.+Far dükkān-dār Dükkan sahibi (84b/1, 84b/9)

Erbāb: esnaf (84b/9)

Hāzik: Ar. İşinin ehli (108b/14)

ihitimām: Ar. Özenle iş yapma, gayretle çalışma (66a/11, 88b/12, 89a/3, 109b/6)

ihitimāmlıq: Ar.+T. ihtimām+IXk Bitirme, sona erdirme (66a/12)

İş: İş (61b/14, 62b/8, 63b/10, 64b/2, 65a/7,66a/7,66a/13, 66b/11, 67b/6, 73a/13, 73b/5, 74a/1, 77a/9, 80b/2, 80b/14, 81a/2, 83a/3,85a/4, 85a/11, 85a/12, 85b/7, 85b/8, 86b/1, 87a/12, 87b/8, 87b/9, 87b/10,88b/10, 88b/11, 89b/5, 89b/9, 91a/8, 91b/9, 92a/6,92a/8, 93a/7, 93a/13, 93a/14, 99b/3,105b/2, 105b/12, 108a/14,109b/5, 109b/5, 111a/8,111b/13, 111b/9, 111b/10,112a/1, 113a/9, 113a/13, 113b/2, 114b/5, 118a/7, 118a/13, 118b/9, 119a/1, 119a/4)

Kārger: Far. İşçi, çalışan (103a/13, 103a/14)

maşlahat: Ar. iş, emir (70b/1, 70b/8, 70b/13, 77a/13, 77b/11, 78a/14,79b/10, 83b/12, 88a/13,91a/13, 108a/5, 109b/8,118b/11)

mazbūt: Ar. Zaptedilmiş, ele geçirilmiş (88b/1, 88b/9)

mezīd: Ar. Artma, artış (91b/14)

meşğul: Ar. Bir işi olan, çalışan (85a/1, 92b/8, 92b/14, 105a/6,110a/11)

muṭasarrıf: Ar. Kullanma yetkisine sahip, tasarruf yetkisi olan (85a/8)

mutazarrır: Ar. Zarar gören, zarara uğrayan (73a/3, 105a/2)

mülâzım: Ar. Bir yere veya kimseye bağlanan, stajyer (87a/3)

müzdver: Far. Ücretle çalışan kişi (119a/10)

pürkârlıq: Far.+T. purkâr+IXk İş güzarlık (117b/13)

pür-tecrübe: Far.+Ar. Çok tecrübeli (85b/8)

tecrübe: Ar. Tecrübe (85a/13, 85b/7, 86b/10, 88a/6, 93b/9, 94a/11, 109b/5)

tecrübelıq: Ar.+T. *tecrübe+IXk* Tecrübeli (88a/6, 106a/11, 106a/14)

‘uhde: Ar. Birinin yapmakla yükümlü olduğu iş (112a/3)

4.1.30.2. Paha, Değer, Para, Para Birimleri, Borç, Servet

baħşış: Far. Bağış (68b/6, 82a/8)

bişi: Akçe (113a/10)

Deñ: kuruş (76b/1)

fiis: Far. Para birimi (76b/4)

ğalle: Mahsüller, gelir (87a/8, 87a/9, 87a/13, 87a/14)

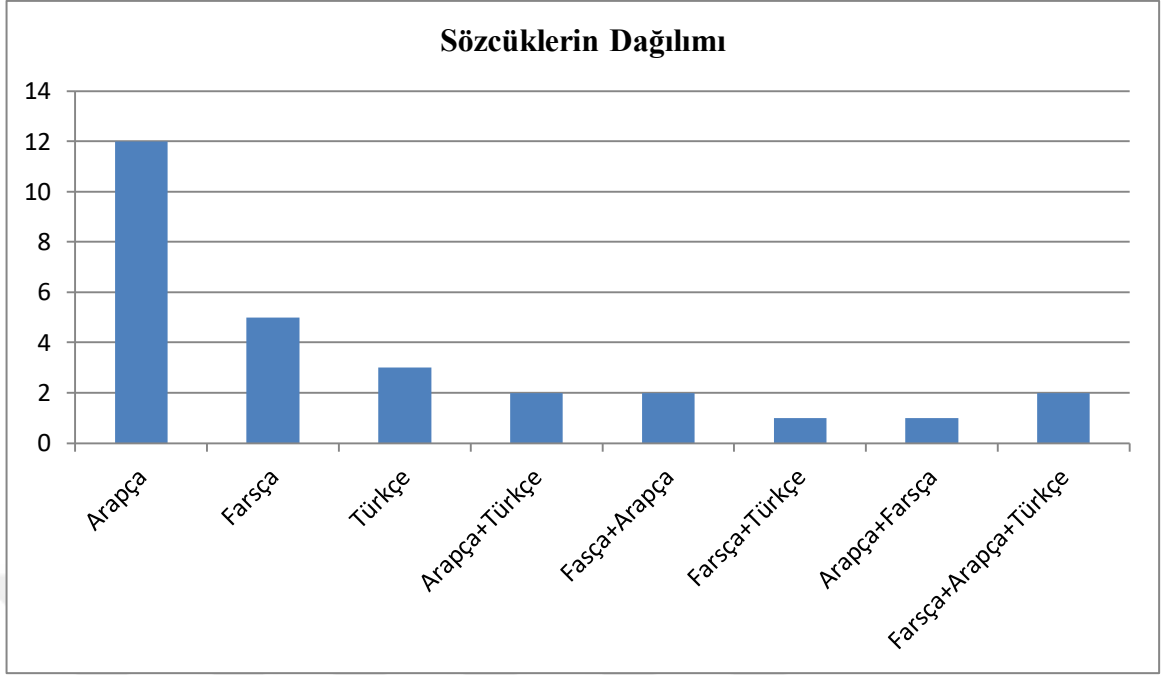
4.1.30.3. Zenginlik, Fakirlik

Faqîr: Ar. Zengin olmayan (93b/7)

nâ-kes: Far. Alçak, pinti (68a/7)

12:Arapça, 5: Farsça, 3: Türkçe, 2: Arapça+Türkçe, Farsça+Arapça:2,

Farsça+Türkçe:1, Arapça+Farsça:1, Farsça+Arapça+Türkçe:2 sözcük bulunmaktadır.

4.1.31.haberleşme VE iletişim

haber: Ar. Yeni bilgi, son olarak duyulan söz (62a/14, 62b/2, 63a/1, 63a/11, 63b/6, 63b/7, 64b/14, 65a/3, 65a/6, 66b/5, 66b/7, 72a/7, 72a/10, 72b/6,72b/7, 74a/6,77b/3, 77b/10, 78b/3, 78b/14,79a/4, 79b/8, 79b/9, 79b/12, 80a/3, 80a/6, 80a/9, 80a/13, 81b/9, 84b/11, 85a/2, 98a/3, 98b/2, 98b/7, 99a/2,100a/8, 102a/10,103b/7, 105b/13, 106a/2, 106b/3, 110a/7,110b/12, 117b/14, 118a/7, 118a/11,119a/12, 119b/4,119b/5, 119b/6,119b/9)

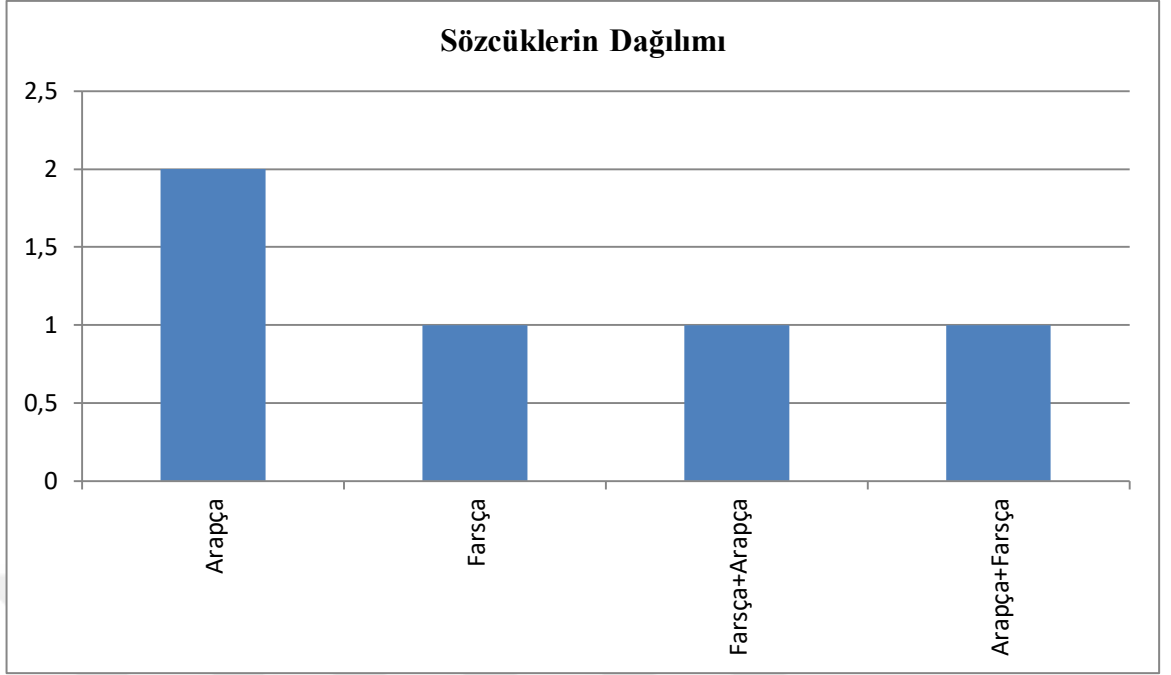
haber-dār: Ar.+Far. *haber-dār* Haberli, haberi olan (79a/3, 83a/9, 84b/2, 84b/9)

ilān: Ar. Meydana çıkarma (95b/2, 95b/7)

bī-*haber*: Far.+Ar. Habersiz (77b/14, 108b/6)

rū-be-rū: Far. Yüzyüze (65a/12, 65a/13, 65b/7, 75b/13, 94b/1, 94b/6, 94b/12 , 103a/2, 104a/12, 104b/5,105a/8, 106a/6, 107a/10, 112b/10,118b/6)

Arapça:2, Farsça:1, Farsça+Arapça:1, Arapça+Farsça:1 sözcük bulunmaktadır.

4.1.32. Hukuk Ve Hukukla İlgili Kavramlar

4.1.32.1.Kanun, yasa, Yarlık

İşlâh: Ar. İyileştirme, yeniden düzenleme (111b/3, 111b/9 ,112a/1)

Tüzük: yasa (100b/6)

Ḥusūs: Ar. Bakım,iş,kanun (110b/4)

4.1.32.2. Yargı

4.1.32.2.1.Adalet

inşāf: Ar. Merhamete dayanan adalet (68a/8)

né ‘adālet: adaletsiz(68a/8)

4.1.32.2.2. Tanık, Tanıklık

Şāhīd: Ar. Tanık (68a/10, 80b/14)

4.1.32.2.3.Suç, Suçlu

Şübhe: Ar. Şüphe (106b/1)

4.1.32.3. Genel Ahlak Kuralları

Ahlāq: ahlak (68b/2)

4.1.32.3.1. Yalan, Yalancılık, Kötü, Kötülük

Şerr: Ar. Kötü (81a/14)

Şor: Kötü (64b/4, 104a/10)

yaman: Kötü, fena (61a/11, 68b/4, 68b/7, 74b/10, 75a/10, 79a/13, 79b/4, 80b/6, 82b/14, 96b/11, 98b/1, 114b/4)

yamanlıq: *yaman+IXk* kötülük, Fenalık (64b/11, 79b/2, 88a/9)

yamanraq: *yaman+rAk* Daha kötü, fena (81a/1, 118a/13)

yaramasraq: *yaramas+rAk* Daha kötü (87b/10)

4.1.32.3.2. Doğru, Doğruluk, İyi, İyilik

yaḥşī: İyi, güzel (61b/13, 65a/2, 65a/3, 65a/12, 65b/11, 69a/3, 70a/10, 71a/2, 73b/14, 74a/1, 77a/4, 77a/9, 77a/11, 79a/5, 80a/8, 82a/11, 82b/14, 90b/6, 90b/6, 92a/5, 92b/6, 93a/9, 93b/1, 93b/3, 95b/12, 101b/3, 101b/4, 101b/9, 104a/6, 112b/6, 112b/13, 113b/4, 114a/14, 114b/3, 116a/3, 119b/9)

yaḥşılıq: *yaḥşī+IXk* İyilik (82a/11, 82a/12, 101a/14)

yaḥşıraq: *yaḥşī+rAk* Daha iyi (88a/7, 93a/12, 96a/3)

6: Arapça, 11: Türkçe sözcük bulunmaktadır.

4.1.33. Araştırma, Sorma, Sorgulama, Okuma, Bilgi Ve Haber Kavramları

4.1.33.1. Bilgi, Eğitim, Araştırma

taḥqīq: Ar. Araştırma, gerçeği arama (72a/10, 98b/13, 101a/ 102a/9, 102b/1, 105b/12, 114a/14, 114a/16, 119b/7)

bī-vuqūf: Far.+Ar. Bilgisiz (80a/3)

feh̄m: Ar. Anlama, anlayış (83b/11, 102a/9, 118b/1)

hūner: Far. Bilme, marifet (68a/8, 87a/12, 87b/4, 90a/6)

muşşalahāt: Ar. Deyim ve terim haline kelmiş kelimeler, ibareler (100a/1, 100a/4)

mūlāḥaza: Ar. Dikkatle bakma (64b/4, 89a/6, 106a/8)

nā-ma'lūm: Far. Bilinmeyen (81a/8)

vuqūf: Ar. Anlama, bilme (102a/3)

4.1.33.2.Akıl

As: Akıl, idrak (97b/11)

Fikr: Ar. Düşünme (101b/8)

Ḥāşır: Ar. Zihin (76a/3, 83b/9, 86a/4, 97a/10, 99b/6, 102a/7, 104b/3, 110b/7, 115a/11, 115b/6, 118a/9, 119b/5, 120a/2)

Ḥāţır-nişān: Ar.+Far. Hatırda kalan (71b/3)

Ḥāţır: Ar. Hafıza (95b/14)

Ḥired: Far. Akıl (86a/5)

te'emmūl: Ar. Ayrıntılı düşünme (113a/9)

yād: Far. Hatırlatma, anma (100a/5, 118b/12)

yek-cihetliq: Far.+Ar.+T. *yekcihet+IXk* Fikirleri bir olma (77a/13)

zih̄n: Ar. Zihin (102b/1)

4.1.33.3.Bilgin, Alim, Akıllı

Mollā: Ar. Büyük bilgin, hoca (91a/2,98a/14)

Ḥāce: Far. Hoca, ağa (78b/11, 80b/12, 80b/14, 83b/6, 96b/13, 96b/14,104b/4,104b/7)

4.1.33.4.Cahil, Bilgisiz

Cehl: Ar. Bilgisizlik, cahillik (71b/4)

4.1.33:5.Defter, Kitap, Yazı

Āsār: Ar. Eserler (102b/16)

baḥşı: Ozan, yazıcı (62b/8, 62b/12, 108b/17)

kitābet : Yazma, kaleme alma (87a/2, 87a/2)

kūnlüg :Günlük (80b/6, 119b/16)

medrese : Ar. Mektep, eğitim kurumu (84b/8, 91a/14,91b/6,93b/16)

meşūr: Ar. Yazılmış, çizili (86a/2)

gayn: Ar. Arap alfabesi gayn harfi (100a/6)

dāl: Ar. Arap alfabesinin sekizinci harfi (100a/6)

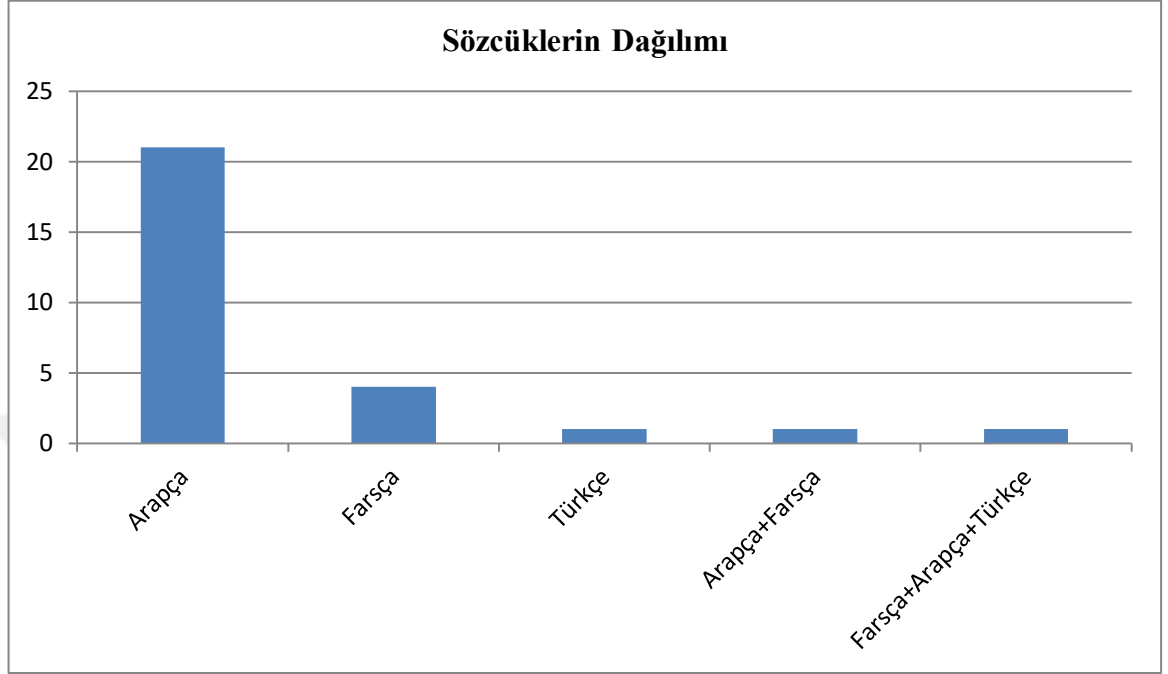
harīṭa: Ar. Harita (102b/13)

Ḥatt: Ar. Çizgi, satır (68b/7)

Ḥikāyet: Ar. Hikayeler (75b/11, 97a/10, 115b/8)

Qaf: Ar. Arap alfabesi harfi (100a/10)

21: Arapça, 4: Farsça, 1: Türkçe, Arapça+Farsça:1 ,Farsça+Arapça+Türkçe: 2 sözcük bulunmaktadır.

4.1.34. Boy, Kabile,Uruk, Soy, Ve Sülale İle İlgili Kavramlar

4.1.34. 1. Boy, Kabile, Soy, Sülale, Uruk

Aşlen: Ar. Kök ya da soy bakımından (117b/6)

cins: Ar. Soy (82a/10)

Neseb: Ar. Nesil, boy (68a/8, 68a/11, 68a/11)

4.1.34. 2.Türk Boy Adları

Etrāk: Ar. Türkler (97a/5)

Türkmen (68b/1, 91a/1, 107a/5)

Uygur (73b/4)

4.1.34. 35. Matematik, Hesap

bī-ḥiṣāb: Far.+Ar. Hesapsız (113b/8)

Ḥesāb: Ar. Hesap, sayma (68a/8, 68a/10,71b/3)

Ḥisāb: Ar. Sayma, hesap (94a/6, 97a/12, 111a/12)

iḥtimāl: Ar. Olasılık (70b/12, 71a/16, 74a/9, 104b/4, 115b/6)

4.1.34. 36. Arzu, İstek , İsteyen

ġarāz: Ar. Gaye, istek (85b/16, 110a/17)

Heves: Ar. Arzu, istek (101b/8)

Girāy: Ar. İsteyen (78a/5)

ḥāhān: Far. İstekli (78b/10)

ḥāst: Far. Dilek (61a/4, 83a/7)

ḥırs: Ar. Sonu gelmeyen arzu (68b/6)

kām: Far. Arzu, istek (68b/13, 85b/16, 95a/6, 98b/14)

maḡsad: Ar. Amaç, maksat (116b/6)

maḡsūd: Ar. İstek, kastedilen (86a/4, 88a/11)

nāḥāhī: Far. İsteksiz (108a/13)

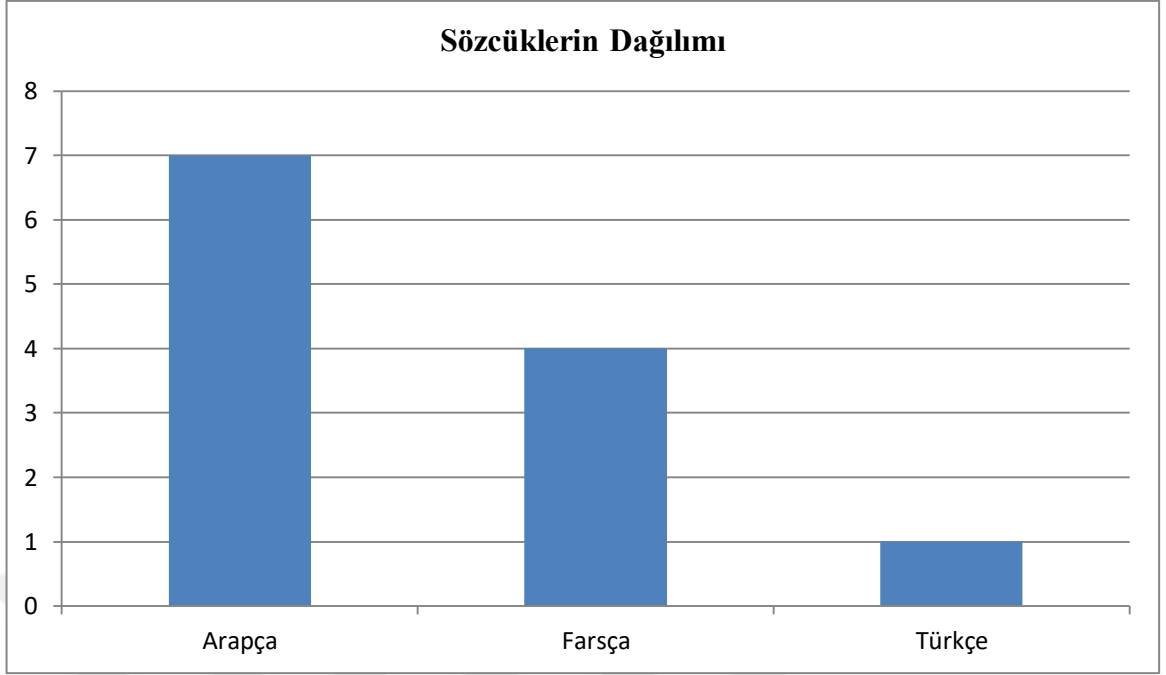
ṭalap: Ar. İsteme, dileme (89b/14, 90a/2, 90b/3, 120a/2, 120a/3)

tilek: Dilek (118b/6)

tilemek: Dilemek (110a/17, 110b/2)

tiler: Talep, istek (110b/3)

7:Arapça, 4:Farsça, 3: Türkçe sözcük bulunmaktadır.

4.1.37. Dil, Dil Bilimi ile İlgili Kavramlar

Fārsī: Far. İran dili, Farsça (75b/7)

Türkī: T.+Far. Türk+ī Türkçe (78b/2, 83b/13, 87a/2, 87a/14, 100a/9)

Türkī lafzı: Türk Dili (100a/9)

38. Uygun, Uygunluk İle İlgili Kavramlar

çüst: Far. Düzgün, uygun (73a/5, 112a/11)

erzān: Far. Uygun, layık (95b/11)

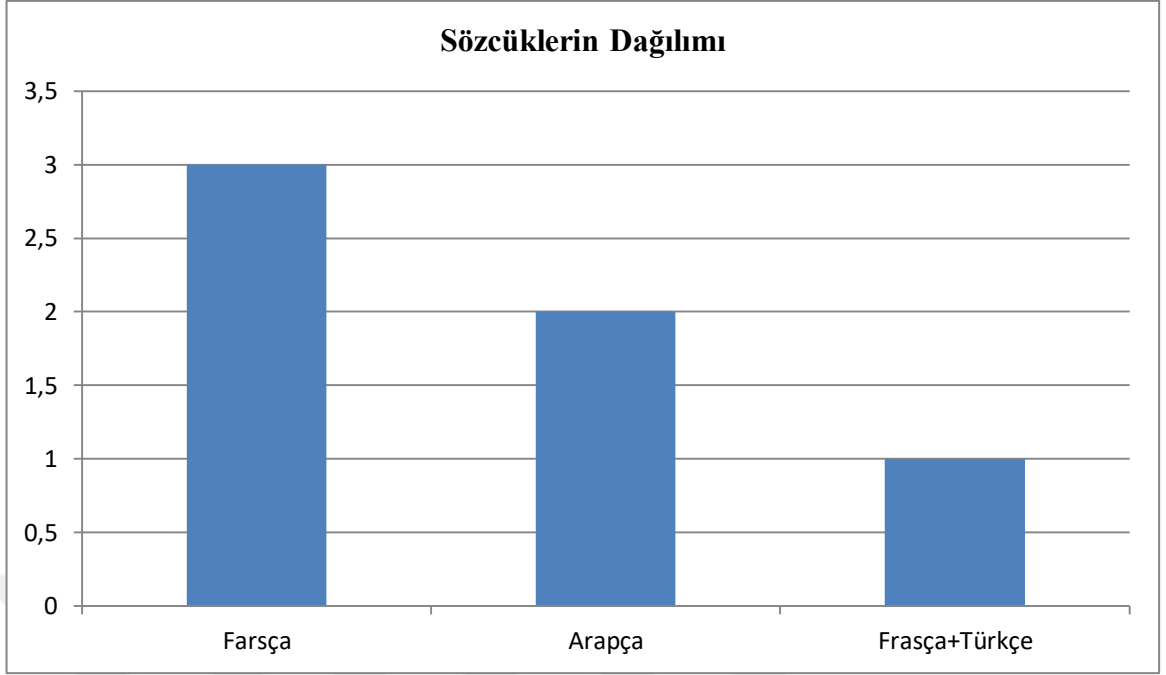
erzānliq: Far.+T. *erzān+IXk* uygunluk (95b/13, 96a/2, 96a/7)

münāsib: Ar. Uygun (61a/9, 75b/2, 109b/3)

revā: Far. Uygun, layık (108b/4)

rızā: Ar. Uygun görme (74a/7, 80b/5, 99b/8, 102a/9)

3: Farsça, 2:Arapça, 1: Farsça+Türkçe sözcük bulunmaktadır.

4.1.39. Anlatım, Açıklama İle İlgili Kavramlar

beyān: Ar. Anlatma, açıklama (119b/18)

īmā ‘: Ar. İşaret, işaretle anlatma (83b/8, 110b/3)

istiklāl: Ar. Kanıt veya veriye dayanarak sonuç çıkarma (69a/13)

meşrūh: Ar. Ayrıntılı açıklanmış ve yorumlanmış (86b/15)

mübeyyen: Ar. Açıklanmış (85a/13)

tafşîl: Ar. Ayrıntılı açıklama (77b/5, 79b/13)

4.1.40. Bekleme , Bekleyiş

bī-tevaqquf: Far.+Ar. Beklemesiz, beklemeden (72a/14, 99b/17, 106a/5)

direng: Far. Bekleme, duraklama (113b/6, 113b/14)

fetret: Ar. Duraklama, uyuşukluk (64a/2)

Ḥuzūr: Ar. Hazır olma, bulunma (117b/10)

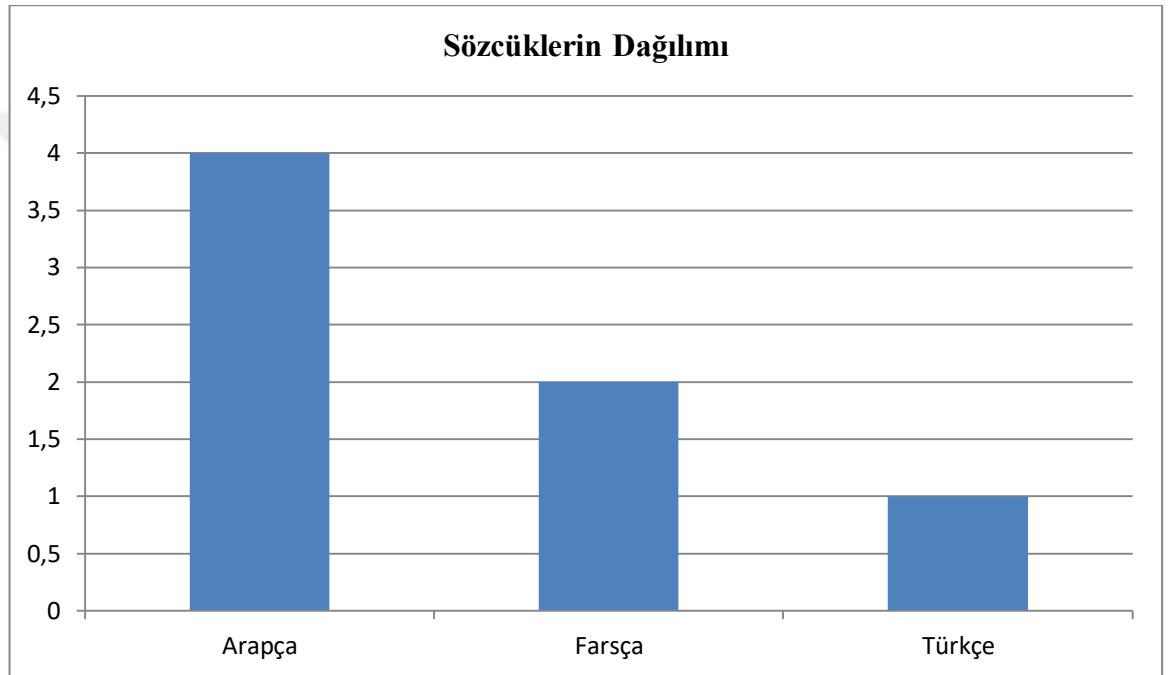
intizār: Ar. Bekleme (104b/8)

pās: Far. Bekleme, nöbet tutma (81a/3, 116a/15, 116b/2)

tevaqquf: Ar. Durma, bekleme (61a/1, 63a/12, 63b/9, 72b/5, 98b/4, 106b/9, 113b/15)

turmaq: Durmak, kalmak (76a/13, 77b/10, 89b/9, 111a/6)

4: Arapça, 2: Farsça, 1: Türkçe, 1:Farsça+Arapça sözcük bulunmaktadır.

4.1.41. Olay, Durum

aqvāl: Ar. Durumlar, haller (94b/4)

hādise: Ar. Olay (72a/5)

hāl: Ar. Durum (75b/13, 69a/4, 76a/3, 112b/8, 113a/11 118b/10, 119a/8)

hālāt: Ar. Hal, durum (76a/11, 85b/2, 102b/12, 106b/14, 107a/15, 111a/5, 112a/7, 113a/4, 113b/2, 114a/6, 114b/10)

hālātī: Ar. Durumla ilgili (115a/6)

4.1.42. Tekrar, Defa, Kere

qatla: Defa, kere (66a/3, 68b/15, 71a/12, 73a/14, 73b/1, 73b/9, 73b/9, 83b/16, 90b/11, 93a/15, 98a/11, 103a/5, 103a/8, 105a/8, 109a/4, 109b/13, 109b/13)

kerrāt: Ar. Defalar, kereler (86b/9)

merrāt: Ar. Defalar, kereler (86b/9)

muqarrer: Ar. Tekrarlı, tekrarlanmış (64b/14, 74b/3, 103a/11)

yolı: defa, kez (100b/4, 104b/12)

4.1.43. Yardım, Önlem, Çare, Tehlike

ahtar: Ar. Tehlikeler (76a/12)

çāre: Far. Yardım, çare (63b/10, 80a/11, 81a/9, 83a/6, 104a/3, 104a/5, 104b/2, 106a/13, 108a/13, 118a/10)

ihtiyāt: Ar. Tedbirli davranma (88b/1, 67b/5, 67b/14, 68a/1, 70a/7, 98b/10, 110a/6, 116b/3)

kömek: Yardım (62a/13, 62b/2, 62b/3, 69b/5, 71b/15, 72a/9, 72a/11, 72b/9, 86b/14, 86b/14, 88a/5, 88b/14, ke 88a/5, 88a/8, 89b/13, 91a/13, 92b/4, 94a/4, 94a/5, 94a/9, 94a/10, 94a/13, 94b/10, 112a/4)

istimdād: Ar. Yardım isteme (86b/10)

muḥāşara: Ar. Tehlikeli (81b/7, 96b/11)

nuşret: Ar. Yardım (118b/12)

meded: Ar. Yardım, imdat (83a/6, 94a/4, 94a/6, 94a/9, 94a/10, 94a/12, 94b/10, 114b/13, 115a/13)

tedbīr: Ar. Önlem, çare (68a/8)

44.İmkan, Olanak, Sebep, Sonuç

dest: Far. İmkan, olanak (72a/5, 89a/3, 110b/14)

esbāb: Ar. Sebepler (66b/3, 66a/13, 117a/18)

imkān: Ar. Olanak (75b/12, 76a/2)

mümkīn: Ar. Mümkün (102a/4, 115b/14)

netīce: Ar. Sonuç (65a/6)

sebeb: Ar. Sebep (62b/11, 64b/5, 75b/12, 76a/17)

45.Sağlam, Dayanıklı

bérki: Sağlam (63a/7, 63a/12, 106b/5, 109b/13, 112b/4)

bérkitmek: Sağlamlaştırmak (91a/6, 91a/11)

bérkitmeklik: Sağlamlaştırmak eylemi (94a/7)

muḥkem: Ar. Sağlam, dayanıklı (67b/14, 72b/3, 96b/12, 98a/6, 103a/14)

müstāḥkem: Ar. sağlamlaştırılmış, sağlam (88b/10)

46.Danışma, Görüşme, Anlaşma

kélişmek: Anlaşmak (112b/3)

kéneş: Danışma, görüşme (111b/13)

meşveret: Ar. Danışma (65a/7, 78b/9, 91a/5, 91a/11, 103b/10, 111b/5, 111b/7)

muḥāl: Ar. Olanaksız, imkansız (110b/3)

mülāqāt: Ar. Görüşme, buluşma (77a/3, 101b/12, 101b/17)

4.1.47. İkilemeler

küç-ber-küç :T.+Far.+T. Güçlükle (88a/14, 101a/7)

rû-be-rû: Far. Yüzyüze (65a/12, 65a/13, 65b/7, 75b/13, 94b/1, 94b/6, 94b/12 ,
103a/2, 104b/5, 104a/12, 105a/8, 106a/6, 107a/10, 112b/10,118b/6)

Diğer Kavramlar

Arqalan: Himaye bulmak, desteklenmek (75a/2, 79a/11)

Artturmaq: Arttırmak (86a/2)

āmīz: Far. Karışık (80a/11)

bed-gümān: Far. Kötü şüphede bulunan (87a/5)

bī-bünyādīg: Far.+T. bī-bünyād+IXğ Önemsiz (63a/5)

bī-ḥad: Far.+Ar. Sınırsız (71a/9, 80b/2)

bī-pāy: Far. Dayaniksız (61a/14, 62a/14, 105b/10, 110b/12)

bī-rahm: Far.+Ar. Korumasız (75b/7)

bī-taḥşīş: Far.+Ar. Ayırmama (64a/7)

bī-tekellūf: Far.+Ar. Gösterişsiz, özentisiz (98a/13)

Bülend: Far. Yüksek, yüce (67a/3, 67a/11, 81b/4, 81b/7,98b/11, 101b/10)

Bülendī: Far. Yükseklik (74a/2, 116b/14)

Cā: Far. Mekan (68b/9)

Cezm: Ar. Kesin karar, niyet (70a/6, 70a/14, 78b/12, 101b/4,109b/1)

cilav-rīz: Moğ.+Far. İleri döken, ileri saçan (106a/7, 113b/13)

çaṅdavul: Moğ. Artçı (106b/6)

çiqar: Çıkış (97b/5)

derbest: Far. Bağlı (76a/14)

ehl: Ar. Bir yerde oturan (72a/3,81a/5)

engīz: Far. Hareket ettiren, kıskırtan (68b/14, 79b/6)

esrār: Ar. Sırlar (101a/2)

evbās: Ar. Ayak takımı, terbiyesiz (62a/8)

fāsiq: Ar. Fesat çıkarıcı (62a/6)

felāket: Ar. Musibet (65b/12)

ferāgat: Ar. Bırakma, vazgeçme (96a/1, 96a/3, 96a/4, 96a/6)

filān: Ar. Adı anılmak istenilmeyen şahıs ve şey (118a/5)

ġāfil: Ar. Gaflette bulunan, ihmal eden (77b/14, 85a/10, 85b/2, 85b/6, 92b/9, 93a/6, 93b/13, 104a/2, 104b/9, 106b/6, 109b/2, 110a/4, 110a/5, 116a/13)

ġaflet: Ar. Durumdan habersiz kalma, dikkat etmeme (110a/9)

ġarīb: Ar. Tuhaf, acayip (75b/2, 84b/3, 85a/3, 90b/7, 94b/4, 98b/13, 103a/11, 109a/7, 110a/2, 115a/5, 118a/3, 118a/12)

Ġarīblik: Ar.+T. ġarīb+IXk Tuhaflık, acayıplık (100a/5)

Gird: Far. Yuvarlak; etraf, çevre (67b/12, 73a/12, 88a/14, 97a/13, 99a/14, 105a/13, 109b/71)

Girift: Far. Tutma yakalama (99a/9)

Giriftār: Far. Tutulmuş, yakalanmış (76a/12)

gūşe-ġir: Far. Bir köşeye çekilen (107a/5)

gūzer: Far. Geçme, geçiş (65a/12, 107b/7, 116b/8)

ħād(d): Ar. Sınır (71a/9, 99a/9)

ḥākkrez: Ar. kazıma, kazınma (67a/12)

ḥalāş: Ar. Kurtulma, kurtuluş (62b/12, 62b/14, 65b/13, 96a/6)

ḥalāşlıq: Ar.+T. ḥalāş+IXk Kurtulma (114b/5)

Ḥāş: Ar. Özel, has (98a/10)

ḥaşşa: Ar. Bir kimseye ya da bir şeye özel olan nitelik (102b/10)

Ḥāzır: Ar. Hazır, mevcut (64a/10, 72a/13, 83a/13, 97a/11, 111b/12, 118b/9)

Ḥimāyet: Ar. koruma, korunma (75a/5, 114b/10)

Ḥişşe: Ar. Pay (108b/3)

Ḥoş-ḥāl: Far. Geçimi yolunda olan (118b/10, 119b/2)

ḥuzzār: Ar. Hazır olanlar (86a/14)

Ḥuften: Far. Düşen (106b/2, 115b/8, 117b/1)

Hürkütme: Ürkütme (64b/1)

ibtılā ‘: Ar. Tutulma, düşkünlük (96a/6)

icāzet: Ar. İzin, ruhsat (64a/1, 71b/2, 71b/4, 101a/8)

iğvā: Ar. Azdırma, yoldan çıkarma (68b/14)

iḥtiyāc: Ar. Muhtaçlık, yokluk (65a/8, 70a/8, 98a/7)

iltimās: Ar. Kayırma (61a/7)

imtidād: Ar. Sürme, devam etme (94b/7, 96b/4)

iqtizā ‘: Ar. Lazım gelme, gerekme (100a/6)

istimālet: Ar. Teselli etme (61b/2, 117a/2, 117a/13)

istirāhat: Ar. Dinlenme (96a/7)

işāret: Ar. Bir şeyi gösterme (83b/8, 97a/1, 100b/2, 111b/13)

itmīnānī: Ar.+Far. itmīnān+ī Emin olma durumu (116a/6)

qabūl: Ar. Kabul etme, razı olma (104a/7)

qada- : Moğ. Batırmak, çivilemek (113a/5)

qadr: Ar. Kudretli (96a/2)

qaşd: Ar. Niyet (76b/6, 85b/13, 98b/13, 99b/12)

qavīlīq: Ar.+T. qavī+IXk Kuvvetlilik (111b/11)

qavlamaq: Kovalamak (105a/5)

qazaq: Göçebe (71a/11, 71a/12)

qazaqlıq: qazak+IXk Göçebelik (64a/10, 65b/12, 70b/10,74b/9, 97b/7)

key(i)f: Ar. Keyif (65b/9)

keyfiyyet: Ar. Nitelik, keyfiyet (63a/5, 78b/9, 80b/3, 85b/1,102b/9, 105a/12)

kérek: Gerek, gerekli (61a/1, 61a/4, 64a/12, 70b/11,87b/6, 89b/9, 94a/7, 94a/7, 94a/8,105a/3, 108a/7, 109b/6, 111a/8,111a/8, 111a/10, 111b/8, 112b/4,116a/14, 118a/9, 118b/2, 118b/12, 120a/2)

kiriş: Giriş (95a/1)

qorgunç: Korkunç (85b/10, 88a/10, 104a/3)

körüniş: Görünüş (101b/1, 119b/14)

quruğ: Kuru, susuz (93b/10)

küften: Far. Ezilmiş, dövülmüş (86a/3)

künçkāvluq: Far.+T. *künçkāv+IXk* Köşelik (84b/14)

küngüre: Far. Kubbenin tepesi (113a/4, 113a/5)

lāzım: Ar. Gerekli (64b/3)

levāhiq: Ar. Ekler, eklenen şeyler (74a/4, 76b/2, 76b/7, 82b/13, 99b/8)

levend: Far. Tenbel (62a/8)

maḥallī: Ar. Yerel (75a/6, 90a/11, 105b/2, 109b/5, 113b/11)

māḥazarī: Ar. Hazırlanmış, hazır olan (84b/10)

maḥrūm: Ar. Yoksun (81a/8)

maḥşüşāne: Ar. Özel, husûsi (97b/8)

māl: Ar. Varlık (63b/14, 64a/11)

mālik: Ar. Sahip (81b/14, 82a/2)

māyil: Ar. Eğilen, meyleden (75b/3)

mebād: Far. Olmasın, sakın (75b/6, 75b/7)

medīd: Ar. Uzatılmış, çok uzun süren (96a/10, 116b/10)

meftūlluq: Ar.+T. meftūl+IXk Kıvrılmışlık, bükülmüşlük (102b/11)

memleket-dārliq: Ar.+Far.+T. *memleket+dār+IXk* Memleketlik (64b/1)

mer ‘î: Ar. Geçerli (70a/6)

meşel: Ar. Örnek (73a/3, 78b/1, 81a/1)

meşaqqat: Ar. Sıkıntı, güçlük (81b/7, 86b/3, 96a/3, 96a/4)

meyl: Ar. Eğilim, meyil (75b/2)

miḥān: Ar. Sıkıntılar (78a/9, 78a/11)

Moğulça: Moğolca (100b/1, 102b/10, 103a/8, 103a/8, 103a/9, 103b/2)

Mu‘ālece: Ar. Bir hususa çalışıp devam etmek (109a/1)

Mufāreqat: Ar. Ayrılma (96b/3)

muḥaşşıl: Ar. Meydana getiren (66a/10, 66a/12)

muḥaşşılıq: Ar.+T. *muḥaşşıl+IXk* Meydana getirme (75a/13)

muhmel: Ar. Bırakılmış (87a/13, 87a/14, 87b/3)

muqābele: Ar. Karşılık verme (70a/7, 94a/14, 105b/7)

muşhaf: Ar. Sayfalandırılmış (116a/6)

mübālağa: Ar. Abartı, abartma (97b/8, 97b/9, 99b/8, 97b/11)

mübeddel: Ar. Değiştirilmiş (100a/7)

mühim: Ar. Önemli (99b/12)

mühlik: Ar. Yok edici, öldürücü (81b/7)

mükemmel: Ar. Olgunlaşmış, kemale ermiş (66b/2)

mülāzemet: Ar. Bir yere veya kimseye sıkı sıkı bağlanma (61a/8, 74b/2,
75b/11, 78b/8, 79a/8, 82b/7, 96a/10, 96b/9, 99a/11)

müntaqil: Ar. İntikal eden (96a/5)

mü‘tekid: Ar. Bağlanmış (103a/12)

mütereddid: Ar. Gidip gelen, kararsızlık geçiren (111a/4)

müte‘eşşir: Ar. Etkinleşmiş (98b/14)

mütevâtir: Ar. Herkesçe bilinip onaylanan (86b/9)

na-hoşluq: Far.+T. *na-hoş+LXk* Hoşnutsuzluk (86b/11)

nāmūs: Ar. İffet, ırz (102a/8)

nā-müşahhaş: Far.+Ar. *nā+müşahhaş* Soyut (97b/3)

nażar: Ar. Bakma (76a/2, 98b/8, 118b/9)

nevāhī: Ar. Bölgeler (61b/1, 62a/2, 63a/1, 66a/5, 66b/5, 66b/9, 66b/12, 69a/2, 70b/14, 71a/2, 71a/12, 73b/11, 77a/2, 79b/10, 80b/13, 81a/13, 81b/7, 82b/9, 83b/14, 86a/10, 88b/2, 90b/4, 92b/7, 94a/13, 94b/1, 94b/11, 99a/14, 97a/14, 98a/3, 98a/5, 98a/11, 99b/2, 100b/14, 107b/14, 103b/14)

nevbet: Ar. Nöbet, sıra (64b/5, 64b/12, 65a/13, 71b/5, 73b/7, 75a/12, 78a/1, 78b/11, 82a/8, 86b/14, 87a/1, 90a/2, 93b/3, 96a/4, 96a/5, 96a/11, 100b/4, 104a/13, 105a/5, 108b/7, 109b/10, 115a/3, 115b/6)

nisbet: Ar. Bağlılık (86b/11, 88a/9)

nişān: Far. İz, belirti (107b/5, 110b/11, 116a/7)

nöbet: Ar. nevbet Nöbet (115b/6)

oğurluq: *oğur+LXk* Uğurlu (70b/10, 82b/3, 83a/4)

örgüdemek: Moğ. Uyumlamak (104b/7)

özge: Başka (61a/4, 64a/1, 65b/2, 71a/5, 74a/9, 76b/3, 82a/3, 82a/7, 87b/1, 87b/2, 91b/1, 92a/14, 94a/10, 101a/2, 101a/2, 102a/4, 104a/10, 104b/12, 107a/11, 107a/12, 111b/10)

özgeçe: Başkaca (74b/99)

özgeçerek: Daha başka (118a/13)

pesend: Far. Beğenme (93a/13)

perişân: Far. Kötü durum (90a/8, 98a/13, 105a/10, 105b/8)

peyvest: Far. Ulaşma, kavuşma (114b/1)

pîş-keş: Far. Birine yaranmak içinn verilen hediye (82a/3)

raḥna: Far. Gedik, yarık (119a/5)

râṭibe: Ar. Vazife (76b/3)

râzî: Ar. Rıza gösteren, karşı çıkmayan (97b/10, 108a/12)

reft: Far. Gitme, gidiş (118b/3)

revân: Far. Giden, akan (110a/6, 113b/7, 113b/8)

rîze: Far. Kırıntı döküntü (109a/5, 109a/5)

ruḥşat: Ar. İzin (63b/11, 71b/8, 74b/3, 74b/5, 74b/10, 74b/12, 79a/13, 79a/14, 79b/1, 79b/7, 80b/12, 87a/5, 97b/7, 102a/7, 102a/8)

rücû': Ar. Geri dönmek (86a/5)

rūstā'īraq: Far.+T. *Rūstā'ī+rAk* Köylüce, kabaca (103b/1)

sağrılıq: Sırtlık, arkalık (103a/9)

şāhib: Ar. Sahip (76b/2, 88a/6, 94a/11, 102a/2, 112a/10)

saṅ: Buz, suyun üstündeki buz parçaları (85b/14, 114a/4)

sart: Türkler ve Moğallara verilen ad (105b/6)

sāz-vārraq: Far.+T. *sāz-vār+rAq* Mizaca uygunluk (93b/10)

sebt: Ar. Kaydetme (99a/6)

sehlinġārliq: T.+Far.+T. *sehliġ+ġār+IXk* Kolaylık → sehlinġārliq (109b/4)

ser-efrāz: Far. Başını yukarı kaldıran (63a/14)

ser-encām: Far. Bir işin sonu (63b/10)

ser-fitne: Far. Fitne başı (63b/7)

ser-ħad: Far.+Ar ser-ħadd Sınır (104a/7)

ser-ħad-niġinler: Far.+Ar+ Far. Sınırdaki oturan (86b/9)

siyāset: Ar. Kurnazca iş veya hareket (99b/7)

şūret: Ar. Biçim, görünüş (74a/7, 99a/12)

şāfi: Ar. Yeter, görünen (100a/3)

şah-bāz: Far. Yiġit, şanlı (109a/12, 109b/2, 109b/11)

şart: Ar. Koşul (61a/7, 74b/3, 97a/4, 110b/7)

şıqqdārı: Ar. Bir işin iki cihetinden her biri (113b/2)

şibe: Far. Okla vurma (107a/13)

şikāyet: Ar. Yakınma, şikayet (75b/10, 80a/11)

şikest: Far. Kırılmış, kırık (65a/14, 65b/13, 94a/4, 113b/11)

şū'm: Far. Uġursuz (90b/1)

taġayyūr: Ar. Deġişme, deġişim (117b/4)

taħammül: Ar. Dayanma (64a/9, 76b/5)

taħşīl: Ar. Elde etme, ele geçirme (111a/14)

tārīḥ: Ar. Tarih (73b/8, 86a/2, 86b/6, 99a/1)

tarqaş: Moğ. Ayrılmak, dağılmak, saçılmak (93a/7)

tartıq: Hediye, armağan (103a/6)

taşarruf: Ar. Sahip olma (69a/9, 85a/9, 86a/14, 87b/11)

tavassuţ: Ar. Aracılık, ara bulma (101b/7)

ţavr: Ar. Usul, tarz (61b/5, 81b/9, 98b/1, 110b/3, 110b/5, 114a/7, 116a/4, 119b/9)

ţavri: Ar. Üstadca yöntem, usul (65b/5, 67b/6, 68b/8, 75b/1, 103a/9, 112b/3)

tāze: Far. Taze, körpe (95b/14)

tefavüd: Ar. İki şey arasındaki fark (97b/2)

tefriqa: Ar. Dağılma, ayrılık (87a/3)

teġāfūl: Ar. Anlamazlıktan gelme (86b/12, 111b/13)

tekellūf: Ar. Külfete katlanma (99a/12)

teklīf: Ar. Öneri (75b/11, 113b/1)

telāş: Ar. Kargaşa (100b/9)

teraqqī: Ar. Yükselme; ilerleme (87b/9)

terāşe: Far. Yontuk, kırık parça (93b/11)

tertīb: Ar. Düzene koyma (68b/8, 69b/11, 70a/6, 101a/3, 106a/7)

teshīr: Ar. Büyüleme (78b/8)

teşvīş: Ar.+Far. Karıştırma (73b/2, 75a/14, 76a/1, 78b/3, 81b/6, 86b/3, 95a/14, 107b/11, 108b/9, 113a/7)

tevehhüm: Ar. Kuruntuya düşme (64b/6, 79a/13, 86a/6, 86b/12, 88a/9)

tégre: Çevre, etraf (66a/6)

tīr: Far. Ok (90a/13, 101b/11)

tirig: Diri, canlı (75a/9, 87a/1, 91a/4, 91a/12, 115a/2)

törlüg: Türlü, çeşitli (107a/1, 109a/1, 113a/2)

turuş: Duruş (69b/6, 112a/8)

tutamça: Tutulacak yer (109a/4)

tutluq: Söz tutturmak, ele geçirmek (105b/14)

tutmaq: Tutmak (111b/7, 111a/8, 111b/8)

tüb: Esas (67a/10)

‘Ubür: Ar. Başka tarafa geçme (81a/8)

Ulaqsızlıq: Atsızlık (96a/11)

Urmaq: Vurmak (85b/14)

Uyqu: Uyku (84b/1, 106b/6, 117b/13, 118b/5)

Uyquluq: Uyku eylemi (104b/9, 110a/7)

Uz:Hüner, marifet (88b/8)

Ümerā‘: Ar. Emirler (86b/9)

Ümīd: Far. Ümit (94a/6)

ümīd-vār: Far. Ümitli (63a/14, 96b/13)

ümīd-vārliq: Far.+T. *ümīd-vār+IXk* Ümit etme eylemi (95a/5, 95a/8, 101a/12, 102a/4)

üstād: Far. Usta (68b/3)

vācib: Ar. Gerekli, zorunlu (64b/3, 101b/9)

vāqı‘a: Ar. Olmuş, olan (69b/1)

vāqıf: Ar. Bir konuya hakim olma (102b/2)

yaḥ: Far. Buz (98a/8)

yaqmak: Yakmak (109a/3)

yaqqu: Yakıcı (100a/2)

yalaq: Çıplak (76a/5, 89b/11, 97a/14, 97b/1, 101b/1, 101b/2)

yanmaq: Dönmek (114a/2)

yaralıq: Hazırlık (112a/14, 113a/14)

yaraqsızlıq: Hazırsızlık (99b/1)

yayaq: Yaya → yayağ (66a/9, 66a/13, 66b/3, 69b/12, 70a/6, 78b/2, 78b/5, 90a/12, 92a/4, 92a/14, 92b/1, 96a/12, 97a/14, 104a/11, 107b/4, 112a/6, 112b/14, 113a/1, 113a/4, 113a/8, 114a/10, 118a/6, 118a/5)

yerlig: Yerli (82b/10, 100b/7, 111b/4)

yığılmaq: Toplanmak (88a/12)

yığıştur: Yığıştırmak, toplamak (66a/14)

yigit: Yiğit (61b/12, 62b/1, 62b/12, 62b/14, 63a/9, 65a/14, 65b/5, 66a/3, 68b/2, 70a/12, 71a/12, 76b/5, 76b/9, 76b/13, 78a/10, 79b/8, 80a/5, 80b/13, 83a/1, 84a/3, 84a/6, 89a/13, 89b/5, 90b/2, 90b/6, 91a/1, 91a/10, 91a/13, 91b/1, 91b/9, 92b/11, 91b/12,

93a/2, 93a/3, 93b/4, 93a/9, 97a/12, 97a/13, 100b/10, 101a/5, 105a/11, 107b/13,
109b/14, 110a/4, 110a/7, 110a/10, 110a/12, 112a/5, 111b/2, 111b/14 119b/3, 119b/7)

yügürük: Koşmak, hareket etmek (71a/6)

yürüş: İlerleme (101a/10, 105b/4)

zāgān: Far. Çaylak (85b/3)

zār: Far. Ağlayan, inleyen (75b/2, 101b/11)

zarūret: Ar. Mecburiyet (74a/9, 71b/4, 81a/10, 95a/9)

zeb: Ar. Kovmak (103a/9, 103b/2)

zehm: Ar. Kirli (91b/7)

zımn: Ar. Gizli maksat (64b/3)

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. DİZİN / SÖZLÜK

A/Ā

ābādān < Far. Bayındır → ābdān

‘ā.+dürler 109a/8

ā. 107b/14, 110a/11, 112b/6

aç < ET aç (EDPT, 17) Aç olan kimse

abağa < Moğ. Amca

a. 98a/2

a.+sı 69a/11, 71b/12

aç- < ET aç- (EDPT, 18) Açmak

a.+sını 69a/14

a.-tılar 84a/12

abdān < Far. Bayındır → ābdān

a.-ıp 61a/8

a. 62b/2, 62b/15, 67b/6, 82b/8,

a.-may 61a/7

84a/4, 89a/15, 90b/3, 105a/14,

açlıq < ET açlıq (EDPT, 26) Açlık

105a/14, 110a/5, 110a/8

a. 95b/17, 96a/6

āb-dezd < Far. āb-dest Abdest

açıl- < ET aç- (X)I- (EDPT, 26)

ā. 67b/2, 67b/3

Açılmak

ā.+i 67a/4

a.-mas 108a/17

ā.+te 67a/13

adamī < Ar.+Far. İnsaniyet

ablaq < Ar. Alaca, alacalı

ā. 68b/3

a. 118b/8, 118b/9

āftāb < Far. Güneş

‘āciz < Ar. Gücsüz, zayıf

ā. 63a/13, 85a/3, 115b/3

ağa< Moğ. Ağabey; efendi

a. 69b/3, 70a/2, 73b/13, 73b/14,

78a/9, 79b/14, 89a/14, 93a/6, 99b/10,

108b/4

a.+sı 67a/10, 70a/2, 70a/10, 71b/13,

71b/13, 110b/12

a.+sını 72a/8, 72b/11

a.+sığa 72b/9

ağrı-< ET ağrı- (EDPT, 91) Ağrımak

a.-ıp 62a/8

ağırla-< ET ağırla- (EDPT, 94)

Ağırlamak, izzeti ikramda bulunmak.

a.-ğalı 98b/5

ağ(ı)z< ET ağız (EDPT, 98) Ağız

a.+ğa 81a/15

āhesteraq< Far.+T. āheste+rAk Daha

yavaş

ā. 109b/3

‘ahd < Ar. Bir işi üstüne alıp söz

verme

a. ı iltimās 74b/3, 61a/7, 63b/10,

63b/15, 110b/5, 110b/9, 111a/12,

116a/7, 116a/9

ahdlıq< Ar.+T. ahd+IXk Yeminli söz

verme hali

a. 110b/6

āhur< Ar. Son

ā. 64b/4, 65a/14, 67a/14, 73b/9,

77a/8, 79b/6, 100b/12, 101b/2, 114b/9,

115b/10, 118b/3

aḥlāq< Ar. Ahlak, huy

a. 68b/3

aḥşam< Ar. Akşam

a. 66b/7, 72b/3, 78a/12, 83a/10,

93b/15, 117a/6

a.+ı 69b/9

a.+ğaça 67b/2, 95b/6

aḥtar-< Ar. Tehlikeler

a.-ur 76a/12

aḥyānen < Ar.+Far. Bazen

a. 75b/10	al-< ET al- (EDPT, 124) Almak; (y.f)
aq< ET aq (EDPT, 75) Ak, beyaz	a.-ur 80a/1, 83b/4, 90a/2, 90a/2,
a. 91b/1, 100a/15	114b/5, 118b/13
aq-< ET aq (EDPT, 77) akmak	a.-iptur 77b/4, 77b/10, 85a/12
a.-ar 107b/8	a.-dim 75a/11, 83b/14
a.-ip 118b/5	a.-dı 69a/12, 72b/4, 85b/7, 86b/1,
aqvāl< Ar. Durumlar, haller	87b/15
a. 94b/4	a.-duk 83b/5, 113a/8
al/all< ET al (EDPT, 121) Ön	a.-ğay 64a/9, 75a/5, 75b/11, 75b/13,
a.+ığa 68a/2, 83b/8	83b/2, 83b/2, 92b/11, 101b/18, 114b/7,
a.+ıda 85a/13, 100a/14, 103a/4,	115a/6, 115a/12, 117a/7
109a/15	a.-ğaylar 82b/3
a.+ıdm 69a/13, 109a/15	a.-ğuları 74b/16
a.+ıdağı 66a/2	a.-ıj 117a/3, 119b/7
a.+ım 116a/4	a.-sunlar 64a/14
a.+ımda 63b/13, 118a/12	a.-ayın 119b/5
a.+ımız 89b/11	a.-aman 99b/6
a.+ımızğa 69b/13	a.-saq 83a/4, 84a/4
a.+ımızda 89b/6, 116a/16	a.-a al- 82b/5
a.+ımızdağlarını 90a/3	a.-a (ala almay) 82b/5, 119b/4

a.-a (haber ala) 119b/5

a.-ip 61b/8, 62b/11, 63a/10, 63b/13,

65b/10, 66a/2, 67b/7, 69a/10, 69b/9,

74a/2, 76b/1, 76b/3, 78a/16, 79b/9,

80b/4, 83a/3, 90b/15, 95a/10, 100a/17,

100b/2, 101b/5, 101b/7, 106b/12,

108a/6, 108a/11, 109a/6, 110a/7,

110b/9, 114a/2, 114b/6, 119a/1,

119b/1, 119b/11

a.-ğaç 81a/4

a.-ğan 65b/13, 65b/15, 79b/1, 85b/4,

106b/16

a.-ğanda 69a/10, 71b/5, 75a/11,

81b/12, 85b/8, 86b/15, 87a/4, 87b/16

a.-ğandın 73b/8, 80a/2

a.-ğanlar 87b/13

a.-urga 114b/14

a.-mas (bola almas) 114b/3

a.-mas (baça almas) 75b/12

a.-mas (bara almas) 115a/5

a.-mas (kéle almas) 91b/6

a.-mas (qıla almas) 85a/6, 85b/12

a.-mas (şükr qıla almas) 75b/10

a.-mas (yürüy almas) 101a/18

a.-maslar (tapa almaslar) 104a/5,

104b/2

a.-maslar (tura almaslar) 110b/1

a.-maslar (uruşa almaslar) 77a/8

a.-madım (tanıy almadım) 117b/6

a.-madı (bara almadı) 115b/10

a.-madı (bére almadı) 112b/6

a.-madı (érgese almadı) 78a/8

a.-madı (kéle almadı) 66a/5

a.-madı (qıla almadı) 66a/7, 88b/10

a.-madı (tohtay almadı) 106a/9

a.-madı (tura almadı) 66b/6, 77a/7,

79a/13

a.-maduk (inana almaduk) 117a/5

a.-maduk (tura almaduk) 117b/8

a.-madılar (öte almadılar) 92a/10

a.-madılar (qıla almadılar) 61b/16, 73a/13, 104a/3	a. 64b/10, 65b/6, 77a/4, 77a/9, 85b/5, 89b/4, 93b/2, 111b/10, 111b/11, 115b/10
a.-madılar (tohtata almadılar) 87b/13	a.+nıj 63a/5, 67b/5, 67b/11,
a.-madılar (tura almadılar) 99b/16	101b/13, 115b/3
a.-madılar (uruşa almadılar) 62b/8	a.+nı 79a/3, 116a/8
a.-mağunça (haber almağunça) 117b/14	a.+ğa 70a/8, 78a/2, 102a/5, 118b/8 a.+dm 102a/6
a.-may (ala almay) 82b/5	a.+dağı 74b/6
a.-may (boldura almay) 67b/2	ālāt < Ar. Aletler
a.-may (kéltüre almay) 70a/12	ā.+ nı 66b/3
a.-may (kire almay) 63b/7	aldara -< Moğ. Çok sevinmek
a.-may (oltura almay) 63a/2, 110b/12	a.-ptur 111a/10 aldur -< ET al-tUr- (EDPT, 133)
a.-may (öte almay) 62b/6	Aldırmak
a.-may (qıla almay) 66b/12	a.-up 78b/8
a.-may (tapa almay) 80a/12, 81a/9	a.-man 115a/6
a.-may (tura almay) 81b/12	alıl -< ET alıl- (EDPT, 145) Alınmak,
a.-may (yürüy almay) 97b/8	ele geçirmek
alar < ET olar Onlar	a.-dı 67b/2, 85b/12

alış-< ET alış- (EDPT, 153) Alışmak,

uyum sağlamak, değişmek

a. 85a/14

a.-tı 70a/10

a.-tılar 92a/2

a.-alış 113b/13

a.-ğunça 106a/10

alma< ET alma (EDPT, 146) Elma

a. 72b/4

altı < ET altı (EDPT,130) Altı

a.62b/15, 72a/12, 82b/12, 88a/2,

88a/13, 92b/10, 97a/12, 97a/13,

98a/11,

101a/3, 105b/12, 110a/9, 119b/4

altmış < ET altmış (EDPT,130) Altmış

a. 97a/7

altun < ET altun (EDPT, 131) Altın

a. 101a/9

amān< Ar. Bağışlama

a. 63b/10, 67b/3

amānī< Ar.+Far. Eminlik

a. 95b/14

amānliq< Ar.+T. amān+IXk

Güvenilirlik

a. 96a/6

a.+qa 95b/14

a.+da 106b/10

'amel< Ar. Yapılan iş

a. 87a/8

āmīz< Far. Karışık

ā. 80a/13

ammā < Ar. Ama, fakat

a. 99a/15

aṇa< ET ana (EDPT, 169) Anne

a. 71b/5, 73b/3, 75b/2, 75b/2, 83a/2,

89b/7, 93b/7, 119b/1

a.+m 64b/9, 70b/5, 75a/14, 91a/6,

96a/11, 96a/13, 96b/10, 97b/17,

101b/9, 108a/1

a.+mnn 96b/10

a.+mğa 102a/4

a.+sı 68a/16, 70b/5, 79b/14, 96a/14,

97a/8

a.+sınŋ 113b/11

a.+ları 96b/2

a.+larığa 101b/9

ança < ET ança (EDPT, 172) Öyle, o

şekilde, öylece

a. 66b/12, 68b/11, 71b/7, 75a/3,

88a/1, 92b/7, 92b/10

anda < ET anta (EDPT, 176) Orada, o

zamanda

a. 66a/8, 70a/10, 75b/6, 82a/14,

93b/9, 96a/9, 96b/9, 102a/14, 108a/8,

109b/13, 110b/10, 112a/4, 112a/5,

112b/6, 115b/13, 116b/5, 116b/7,

116b/7, 117b/7, 117b/8, 117b/8,

117b/14, 118b/9

andaq < ET *anda+ok ~ *anı+teg

Öyle, o şekilde

a. 64b/12, 65a/4, 65b/7, 65b/8,

67a/10, 68a/6, 69a/13, 72b/3, 75a/6,

75b/13, 83b/11, 84b/2 85b/4, 95b/12,

95b/12, 97b/1, 102a/8, 102b/3,

107a/10, 109a/7, 112b/3, 117b/4,

119a/9

andın < ET andın (EDPT, 177) Ondan

a. 62b/8, 69a/10, 74b/11, 76b/3,

78a/12, 79b/4, 81a/1, 82a/11, 82a/12,

82a/14, 84a/7, 85a/5, 87a/5, 88a/9,

90a/12, 91a/9, 91b/14, 96a/7, 99a/12,

100b/4, 103a/7, 106a/5, 108a/10,

112b/4, 113a/13, 119b/12

anı Onu

a. 78a/14, 78b/7, 80a/1, 96a/9,

96b/1, 107b/8, 117b/5, 119b/1

anıŋ < ET anın (EDPT, 187) Onun

a. 66a/8, 68b/9, 69a/9, 69b/8, 70a/9,

73b/4, 73b/10, 76b/7, 81a/10, 95b/3,

98b/1, . 105b/11, 107b/10, 112b/14,

113a/11, 115b/4, 118a/14

añla-< ET añla- (EDPT, 176)

Anlamak

a.-ğıl 118a/3

a.-p 77a/5, 80b/3, 94b/11

ant < ET and (EDPT, 176) Yemin

a.+ığa 118a/14

a.+lar 115b/12, 118a/14

ara< ET ara (EDPT, 196) Ara, aralık,

mesafe

a. 73a/10, 73b/11, 77b/2, 81b/4,

88b/3, 89a/1

a.+ğa 74a/5, 95a/8, 101b/11

a.+da 66b/15, 98a/8, 107a/11, 110b/5

a.+dm 101b/20, 114b/6

a.+sı 64b/7, 67b/10, 70b/15, 72b/10,

90b/5, 116b/5

a.+sıdur 117b/18

a.+sını 84b/12

a.+sığa 72a/10

a.+sıda 61a/8, 65a/1, 71b/6, 72a/2,

76a/16, 81b/9, 85a/14, 88a/2, 92b/3,

97b/3, 100a/12, 100b/7, 102a/17,

112b/10, 114b/6

arala-< ET arala- (EDPT, 231) Aralık

etmek

a.-y 73b/11

a.-ğunça 65a/11

aralığ < ET aralıq (EDPT, 230)

Boşluk, aralık

a.+ta 89a/5, 92b/7

a.+tı 92b/13, 93a/2

a.+ıda 104a/13

a.+ıdaqı 107b/11

ārāste < Far. Süslenmiş, bezenmiş

ā. 68a/11

argamçı< Moğ. İp, organ

a. 117a/18

arığ < ET arıq (EDPT, 214) Su yolu →

arıq

a. 62b/11, 98a/9	artuq < ET artuq (EDPT, 204) Artık,
a.+nıj 106b/5, 107b/9	fazla
a.+dm 106b/5, 107b/5, 107b/9	a. 63b/9, 80b/8, 80b/9, 99a/14,
a.+ı 106b/5, 107b/8	99a/15
a.+ıdm 106b/2	artuqraq < <i>artuq+rAk</i> Daha fazla
arqa < ET arqa (EDPT, 215) Geri	a. 108b/5, 116a/3
taraf, arka	artuqsılıq Ziyadelik, fazlalık
a. 75a/5	a. 88b/6
a.+ğa 89b/10	aruq Zayıf, halsiz güçsüz
a.+yı 74a/5	a. 98a/2
a.+mız 89b/4	' arz < Ar. Sunma
a.+mızdm 114a/13	'a. 119b/3
a.+sı 89a/7	as < ET as (EDPT, 240) Akıl, idrak
a.+sıga 91b/13, 103b/12, 113a/4	a. 97b/9
a.+sıda 61a/7, 87a/2	as- < ET as- (EDPT, 240) Asmak
arqalan- < ET arqalan- (EDPT, 220)	a.-iptur 102b/16, 102b/17
Himaye bulmak, desteklenmek	āsān < Far. Kolay
a.-ip 75a/3, 79a/11	ā. 109a/1
artturmaq Arttırmak	āsānlıq < Far.+T. <i>āsān+IXk</i> Kolaylık
a. 86a/2	ā. 78b/11

āsār < Ar. Eserler	geçmek
a. 102b/16	a.-arlar 116a/16
āsībī < Far. Zararlı	a.-tuk 99a/4
ā. 70b/10	a.-ıp 67a/11, 72a/13, 81b/8, 82b/4,
aşl < Ar. Asıl, kök	99b/3, 99b/4, 99b/11, 103b/7
a.+da 68a/8, 111a/16	aşlıq < ET aşlıg (EDPT, 261) Erzak
aslā < Ar. Asla, hiçbir zaman	a. 70b/8, 93b/8, 93b/8, 110b/18
a. 74a/6, 74a/7	aşlıqçı Erzak tedarikçisi
aşlen < Ar. Kök ya da soy bakımından	a. 67b/13
a. 117b/6	a.+nıñ 68a/2
asru < ET asru (EDPT, 250) Çok	a.+sı 67b/13
a. 76a/17, 82a/9, 111b/11	aşlıqsızlıq Erzak tedarikçisinden
ast < ET ast (EDPT, 242) Alt	yoksunluk
a. 86a/5	a.+tın 70b/13
a.+da 84b/8, 98b/12	aşmaq Aşmak, geçmek
a.+ıdın 100a/17	a. 81a/12
aş < ET aş (EDPT, 253) Yiyecek, azık	āšnā < Far. Bildik, tanıdık
a. 101a/8	ā. 76a/8
a.+nı 117b/13	āşnālıq < Far.+T. āšnā+IXk Dostluk,
aş- < ET aş- (EDPT, 255) Aşmak,	tanıdıklık, bildiklik

ā. 98b/4	106b/16, 107b/6
at < ET at (EDPT, 33) At	a.+ımıznı 64a/8
a. 62b/4, 62b/7, 80b/7, 81a/14, 81b/4, 82a/3, 82a/4, 90a/13, 92a/1, 92a/15, 95b/6, 95b/9, 104b/8, 105a/12, 105a/12, 112a/8, 114b/5, 115a/12, 115b/12, 116b/7, 116b/14, 117a/13, 117b/1, 118b/8	a.+ımızğa 116b/9 a.+ı 75b/2, 107b/10, 112a/12, 113a/16, 114b/11, 114b/13, 115a/3, 115a/8
a.+nnı 114b/10, 114b/14, 117a/6	a.+nnı 72b/13, 95b/4, 119a/3
a.+mı 95b/9, 114b/5	a.+mı 92b/6, 102b/14, 104b/16, 112a/13, 113b/2, 114b/9, 114b/13
a.+qa 93b/10, 93b/11, 93b/12, 93b/13, 112a/13	a.+larımı 117a/6 a.+larımız 117a/3
a.+ta 61a/2	a.+lar 103a/11, 117a/8
a.+tm 90b/3, 100a/14, 113a/8, 115b/8, 119a/9	a.+larını 116b/14, 117a/3, 117a/12, 117a/12
a.+ım 95b/4, 112a/10, 113a/16, 114b/9, 114b/13, 115a/5, 115a/8	a.+largâ 89a/8
a.+ınnı 112a/10, 112a/12, 115a/14	at -< ET <i>at</i> - (EDPT, 36) Atmak
a.+ımğa 87a/8, 114b/9, 114b/13	a.-adur 92a/9
a.+ımı 90a/13, 98b/11, 106b/14,	a.-ar 92b/2
	a.-ardın 92a/7
	a.-tim 92b/6, 107a/5, 107a/13,

112a/10, 112b/12, 112b/13, 113a/3,

113a/5

a.-t1 113a/3

a.-tılar 67a/8, 107a/14

a.-salar 67a/3

a.-ip 83a/10, 116b/11

a.-qanda 95a/14, 109b/6

a.-qandın 84b/11

a.-madım 115a/14

a.-madılar 67a/9

ata < ET ata (EDPT, 40) Baba

a.63a/15, 69a/13, 75a/9, 102a/17

a.+nıı 102a/18

a.+mııı 70b/5, 96a/14, 110b/11,

111b/5

a.+sı 64b/15, 65a/2, 69a/6, 69b/2,

78a/7, 79a/3, 106a/13, 113b/11

a.+sınıı 69a/7, 80a/2

a.+sıdım 69a/6

atağılıq Atalık, babalık

a. 75a/2, 75a/7, 77b/12, 79b/2

a.+dım 95a/3

ateke < ata+eke Atalık, babalık

a.+si 71b/12, 76b/14

āteş < Far. Ateş

ā. 101b/15

atğunça Sabaha kadar

a. 84b/9

atlan- Ata binmek, sefere çıkmak

a.-turup 107b/11

a.-ur 71a/8, 91b/7

a.-dım 95b/6, 106b/9

a.-duk 72b/1, 73b/11, 95b/8, 112a/2,

105b/13, 119b/7

a.-ıı 119b/8

a.-ip 63a/13, 67a/13, 72a/9, 73b/1,

77b/2, 78a/14, 79a/2, 83a/9, 84b/13,

88a/14, 100b/5, 102b/2, 102b/10,

104b/5, 108a/14, 111b/2, 114a/14,

117a/13, 117b/10, 118a/2, 119b/13,

119b/13, 120a/4

a.-ğanda 77b/9, 106b/13

a.-ğanımıznı 72b/9

atlanmaq Ata binmek, sefere çıkmak

a. 65a/8

a.+ta 77b/2

aṭlas < Ar. Üstü ipekli altı pamuklu

kumaş

a.102b/15, 103a/10

atlıq< ET atlıg (EDPT, 54) Adlı,

isimli

a. 61b/10, 65a/12, 65b/7, 65b/8,

66a/10, 66a/13, 66b/5, 70a/5, 75a/9,

75b/1, 78a/10, 84a/16, 87b/14, 90b/9,

91b/14, 98a/15, 104a/13, 104b/15,

108b/16, 109b/15, 110a/14, 112a/7,

112b/13, 113a/6, 113a/9, 113a/17,

114a/13, 117a/1, 117a/15, 117b/3

a.+nı 92b/5, 118b/16

a.+lar 119a/6

a.+ları 92a/5

atqula- Savaşmak

a.-dılar 93b/4

a.-p 110a/9

atqulaş- Savaşmak

a.-urlar 67b/13

a.-ay 115a/11

a.-ıp 88b/5

atqunça Sabaha kadar → atqunça

a. 84b/9, 107a/8

avān < Ar. Vakit, zaman

a.+ıda 75b/15, 92a/12, 94a/13

āvāz< Far. Ses

ā. 119a/3

ā.+ı 118b/18

āvāc < Çağ, dönem

ā.+qa 68a/6

avbāş Dilenci

a. 91b/5, 91b/9

av < ET av (EDPT, 3) Vurma veya

yakalama yoluyla ele geçirilen hayvan	ayaq
a.+ğa 71a/8	a. 117b/13
a.+lar 71a/8	a.+ı 95b/2, 103a/17
avla- < ET avla- (EDPT, 10) Avlamak	a.+ığa 112a/10
a.- dılar 100b/15	a.+ım 83b/13
avlaq Av yeri, avlanılacak yer	a.+ımğa 119a/10
a. 71a/4	a.+ımda 108b/10
ay < ET ay (EDPT, 265) Ay, otuz gün	a.+ım 72b/3
a. 67b/12, 76a/12, 82a/11, 83b/3, 86b/8, 119b/18	aya- < ET aya- (EDPT, 267) Esirgemek
a.+nın 88a/2	a.-p 115a/14
a.+ğa 66a/6	ayaq < ET adak (EDPT, 45) ayak →
a.+da 75a/13, 86a/14	ayağ
a.+ğaça 93b/14	a. 63b/3, 76a/5, 97a/16, 97b/1, 101b/3, 102b/13, 109a/6, 114b/18
a.+nın 66a/15, 68a/10, 74b/3	a.+ığa 107b/13
a.+ıda 63b/1, 75a/10, 77b/2, 88a/12, 120a/3	a.+ım 101b/3
āyā < Far. Acaba	a.+lar 97b/1
ā. 118b/13	ayır- < ET adır- (EDPT, 66) Ayırmak
ayağ < ET adaq (EDPT, 45) Ayak →	a.-dılar 103b/7

a.-duk 66b/10, 84a/4	a.-tı 80a/13, 87b/9, 106b/9, 108a/15,
a.-ğay 110a/18	111b/9, 112a/16, 112b/10, 118a/9,
a.-ıp 74b/14	118a/12, 119a/15
a.-mas 103a/17	a.-tılar 108a/5, 115b/3, 116a/14,
aymaq oymak	117a/12, 119b/10
a. 62a/3, 73b/10	a.-qay 105b/4
ayrıl-< ET adrıl- (EDPT, 68)	a.-ıñ 83a/16
Ayrılmak	a.-a(ayta bolğay) 102a/5
a.-dılar 77a/6	a.-a (ayta kırıstiler) 115b/7, 115b/8,
a.-ğay 105b/5	115b/11
a.-a(ayrıla tüşkende) 119a/15	a.-adur 113b/12, 118a/3, 118a/5
a.-ıp 64a/2, 65a/3, 81a/7, 81b/2,	a.-adurlar 117b/17
103b/16, 105a/17, 110b/2, 111a/8	a.-ıp 75b/7, 86a/3, 87a/3, 87a/9,
a.-ğaç 77a/6	87a/14, 87b/2, 99a/12, 99b/18, 107a/3,
a.-ğandın 110b/1	117a/17
ayt-< ET ayıt- (EDPT, 268)	a.-qaç 102a/9, 102a/14
Söylemek, demek	a.-qan 109a/10
a. 118a/15	a.-qanda 105b/4
a.-ur 68b/8, 75b/7, 87a/13, 94b/5,	a.-qandın 103b/4
100a/2	a.-qanıdın 108b/6

a.-madı 78b/14	a. 118b/4
a.-maydur 114b/7	azlıq < ET azlıq (EDPT, 286) Azlık →
aytmaq Söylemek	azlıq
a. 87b/7	a.+ığa 99b/2
a.+nıj 102a/8	azlıq < ET azlıq (EDPT, 286) azlık →
aytış- Konuşmak, sözleşmek	azlıq
a.-tılar 102b/12	a.+ığa 98a/4
az < ET az (EDPT, 277) az	azraq < <i>az+rAk</i> Daha az
a. 73a/10, 73a/10, 77a/7,	a. 103a/12, 103a/13, 111a/16,
81a/2, 85a/5, 93b/3, 105a/9, 110a/11,	112b/5
111b/11, 112a/4, 114b/3	azraqça < <i>az+rAk</i> Daha az
a.+ı 105a/2	a. 104b/15, 105a/6
a.+mı 104b/11, 114a/14	B
‘azāb < Ar. Eziyet, işkence	bā < Far. İle
‘a.+lar 79a/12	b. 101a/6
azaqlaq Dere otunun kokusu; celcelân	baba Baba, ata
a. 72a/6, 104a/15, 109b/9	b.+m 96b/2
azıq- Yolu kaybetmek, şaşırmaq	bāğ < Far. Bağ, büyük bahçe
a. 94b/9, 95a/6	b. 76a/7, 118b/1
āzīn < Far. Donanma	b.+nıj 118b/18, 119a/6

b.+qa 118a/2	bahāne < Far. Sıradan gerekçe
b.+da 118b/5	b. 77a/6, 101b/20, 118b/15
b.+ığa 108a/2	b.+si 62b/13, 77b/7
b.+lar 117b/19	bahr < Ar. Buhar, duman
bāğāt < Far. Bağlar, bahçeler	b. 87b/3
b. 76a/11	bağşı Ozan, yazıcı
bāğçe < Far.+T. bağ+çe Bahçe	b. 62b/8, 62b/12, 108b/16
b.+de 76a/7	bağşış < Far. Bağış
b.+ler 117b/9	b.+i 68b/7
bağla- < ET bağla- (EDPT, 314)	b.+ler 82a/9
Bağlamak	baq- < ET baq- (EDPT, 311) Bakmak
b.-ñ 119a/13	b.-ar 95b/4
b.-p 87a/8, 94b/7, 100a/15, 100a/16, 106b/9, 116b/16, 119a/12	b.-tı 73b/3
b.-ğan 100a/18, 100b/1	b.-sam 113b/18
b.-ğanlarını 119b/10	b.-a (baqa aldurman) 115a/4
b.-ğuça 106b/12	b.-a (baqa almas) 75b/11
b.-maydur édi 98a/10	b.-a (baqa kũçe dék éki țarafđın) 67a/5
bağlamaq Bağlamak	b.-a (baqa yandı) 66a/7, 71a/7
b. 118b/12	b.-a (baqa yürüdüm) 115a/3

b.-a (baqa yürüdük) 81b/3	b. 75b/17
b.-ıp 83b/9, 84b/2, 92a/7, 111b/14, 100b/2	baldagla- Bilemek
b.-qalı 108b/16	b.-maydur 107b/2
b.-madı 114b/9	baltu < ET baltu (EDPT, 333) Balta
b.-may 72a/14, 98a/5, 99b/2, 104b/12, 106a/5	b. 66a/12, 84a/11, 103a/16, 117a/18
b.-maydur 111a/7	bar -< ET bar- (EDPT, 354) Varmak, gitmek
baktur- Baktirmek	b. 63a/5, 63a/5, 64b/9, 68b/6, 70b/12, 73a/4, 73b/6, 73b/10, 74a/9,
b.-ğaylar 61b/6	75b/1, 75b/14, 76a/12, 76a/13, 76a/14, 76b/9, 76b/9, 77a/12, 78b/2, 79b/7,
bāqī < Ar. sonsuz, sonu olmayan	80a/3, 81a/2, 82a/14, 82b/11, 83a/6, 85a/14, 87b/2, 88a/1, 88a/13, 90b/5,
b. 76b/1, 82a/7, 86a/13, 88b/12	94a/4, 97a/8, 97a/8, 97a/10, 99a/9, 99b/18, 100b/11, 101b/8, 101b/11,
baqmaq Bakmak	102a/17, 102b/4, 103a/16, 104a/7, 104b/4, 106a/11, 106a/15, 106b/5,
b. 61a/4, 106a/15, 115b/14, 118a/10	107a/11, 110b/16, 112a/6, 112a/12, 112b/5, 113b/1, 113b/5, 113b/12,
b.+nı 101b/4	113b/17, 114b/8, 115a/9, 115a/10,
b.+qa 71b/2, 97b/9, 99b/10	
b.+çı 73b/1	
b.+ta 76a/13	
b.+ığa 62b/10	
baqmaqlıq Bakmak eylemi	

115a/13, 115b/15, 116b/10, 117a/8,

117b/9, 117b/19, 118a/10, 119b/4,

120a/1

b.-ur 101a/19, 112b/13, 119a/2,

68a/4, 71b/10, 75a/12, 76a/8, 81a/8,

97b/4

b.-urlar 66b/11

b.-miş 66b/9

b.-iptur 78b/6, 118b/7

b.-ipturlar 105a/11

b.-dım 99b/18, 108b/8, 112a/8,

115b/9, 118a/2, 118b/2

b.-dı 63a/9, 64a/2, 65a/3, 65a/4,

65b/12, 67b/11, 69a/9, 80a/9, 80b/7,

81b/2, 81b/2, 84b/7, 86b/8, 90b/13,

90b/16, 92b/7, 93a/14, 101a/10,

101a/12,

101b/9, 104b/17, 109b/11, 110b/11,

111a/12, 112b/8, 113a/7, 113b/5,

116b/12, 117b/16

b.-duk 107b/9, 110b/8

b.-dılar 74a/1, 78a/9, 79b/1, 86b/11,

101a/10, 101a/11, 106a/11

b.-adur 97b/4, 97b/8, 108a/6,

113a/5, 113a/7, 115a/2, 115b/9,

117a/2, 117a/15, 117b/3, 117b/5

b.-adurganda 108a/14

b.-sun 65a/9, 110b/4

b.-alıñ 99b/7, 116b/8, 119b/11

b.-sam 101a/19, 101b/19

b.-saq 106b/1, 109b/3, 118a/1,

119a/1

b.-sañız 116a/6

b.-ğusıdur 73a/1

b.-a (bara almadı) 115b/10

b.-a (bara almas) 71b/14, 115a/5

b.-asız 115b/3, 115b/12

b.-ay 115a/4, 115a/10, 116a/2,

116b/10, 118a/11

b.-ıp 62a/2, 63a/11, 63b/7, 63b/7,

63b/8, 65b/15, 66b/13, 68a/3, 71a/14,	b. 66b/4, 69b/11, 69b/13, 70a/12,
73a/6, 73a/10, 73b/14, 77a/1, 77b/7,	89a/9, 89a/9, 100a/12, 100b/8, 100b/9
79a/4, 79b/5, 80b/13, 81a/7, 82a/2,	b.+da 100b/10
83b/16, 84a/7, 88b/5, 93a/9, 93a/11,	b.+ı 70a/10, 89b/2, 89b/10
96a/10, 96b/7, 96b/9, 96b/13, 97a/10,	b.+mı 89b/4
98b/10, 102b/6, 103b/12, 104b/3,	barça < ET barça < bar+ça (EDPT,
105a/4, 105a/8, 106b/16, 108b/2,	356) Bütün, hepsi
108b/7, 109b/10, 109b/13, 110a/2,	b. 78a/12, 102a/16, 107a/13, 118a/9
110b/12, 116a/14, 116b/3, 117b/9,	b.+mı 75a/2
119b/1, 119b/5, 119b/7, 119b/8,	b.+ğa 101a/10
119b/12	b.+mız 115b/5
b.-ğan 66a/11, 66a/14, 82b/5,	b.+mızını 114b/5
101a/12, 104b/8, 113b/6, 113b/6,	barı Bütün hepsi
119b/6,120a/1	b. 83a/2, 83a/15, 87a/14, 87a/15,
b.-ğanda 102a/2	92a/7, 93b/11, 119b/7
b.-urnı 70b/9	b.+dm 88b/5, 93a/14
b.-urğa 76a/14	barıça Bütünü, hepsi
b.-urda 95b/3, 96a/10	b. 115a/11
b.-may 116a/6	barıl < ET barıl- (EDPT, 365)
baranğar < Ordunun sağ tarafı	Varılmak

b.-dı 102a/18, 109b/10	basmaq Baskın yapmak
b.-ğay 81a/12	b. 101a/15
b.-adur 114b/14	bastur- < ET bastur- (EDPT,372)
b.-ıp 112a/6, 115b/7, 116a/11	Bastırmak
barın Hepsi	b.-sa 90a/2
b. 62a/9, 71b/14, 78b/11, 99a/9	b.-up 104a/1
b.+ı 62b/11	baş < ET baş (EDPT, 375) Baş, kafa;
b.+ları 103b/13	bir şeyin, bir yerin uçlarından biri
bārī < Far. Hiç olmazsa, bir kere	b. 65a/15, 76a/7, 93b/7, 94a/8,
b. 64a/11	94a/8, 101b/2, 101b/5, 101b/7,
bas- < ET bas- (EDPT, 370) Baskın	102b/13, 110a/10, 118b/13
yapmak	b.+tın 103a/17, 119a/11
b.-tı 69a/3	b.+ım 95b/5, 107a/16
b.-ıp 71a/12, 78b/6, 89b/10,	b.+ımnı 118b/6
100a/17, 100a/18, 106a/11	b.+ımğa 97b/14, 107a/16, 107b/2
b.-sa 90a/2	b.+ımda 107a/16
b.-maq 101a/15	b.+ı 81a/2
b.-maydur 101b/13	b.+ımı 65b/10, 65b/11, 67a/14
basıl- Basılmak	b.+ığa 65b/9, 67a/14, 112a/13
b.dılar 109b/16	b.+ıda 99a/6, 99a/7, 106b/8,

111a/14, 111b/2	Komutan, kumandan → başlıg
b.+ıdın 65b/9	b. 67b/4, 77b/5, 78b/9, 81a/6, 82b/3,
bāşed < Far. Olsun	108a/8, 116b/4
b. 73a/5	b.+larını 62a/11
başla -< ET başla- (EDPT, 381)	b.+larıg 62a/5
Başlamak	bat -< ET bat- (EDPT, 298) Batmak
b.-r 71a/12	b. 85a/6, 99b/3, 103b/5
b.-dı 75a/2, 103b/7, 110a/16,	bā-vucūd < Far.+Ar. Yine de, bununla
114b/15, 115a/3	birlikte
b.-dılar 62a/4, 62b/8, 86a/7, 111a/1,	b. 61b/10, 81a/8, 83b/15, 89b/7,
116b/1	91a/4, 104a/11, 106b/4, 107b/1,
b.-ı 116a/2, 116a/9, 116b/6	117b/6
b.-sa 81a/3	baya Eski , köhlenmiş
b.-p 65a/9, 65a/10, 93b/5	b. 117b/4
başlıg < ET başlıg (EDPT, 381)	bayır Sahra
Komutan, kumandan → başlıg	b.+ı 79a/8, 95a/5
b. 78a/3, 81a/5, 108a/9	bāz < Far. Tekrar, yeniden
b.+lar 74b/9	b. 86a/3, 104b/10, 105b/10
b.+larını 61b/13	b.+ını 109a/16
başlıq < ET başlıg (EDPT, 381)	bāzār < Far. Pazar, çarşı

b.+nıj 75b/1	b.+te 74b/6
b.+ğa 93a/9	b.+dağı 74b/9
be < Far. -dan, -den	b.+din 74b/6, 74b/9
b. 76a/12, 86b/13	b.+ığa 67b/6
bedān < Far. Kötüler	b.+ilerni 77b/5
b. 86a/5	bende < Far. Köle
bed-baht < Far. Kötü bahtlı	b. 62a/11, 89a/12, 89a/12, 113b/9,
b. 68a/7, 89b/15	115a/7, 116b/7, 116b/10, 116b/11,
bed-gümān < Far. Kötü şüphede	117a/9, 117b/7, 117b/10
bulunan	ber-bād < Far. Perişan, harap
b. 87a/6	b. 80b/1
bel Orta, bel	berg < Far. Yaprak
b.+ide 103a/18	b.+ini 93b/11
b.+imge 115a/12	beri < ET berü (EDPT, 355) –den bu
belā < Ar. Bela, müsibet	yana
b.+sıdım 96a/6	b. 101b/7
belkim < Far.+T. Şayet, olabilir	b.+din 73a/10
b. 75b/4	beş < ET béş (EDPT, 376) Beş
bend < Far. Boğum, eklem	b. 106b/13
b. 67b/6, 78a/16	beşāset < Ar. Güleçlik

b. 84b/4	b.+i 71b/12, 109a/11
b.+ler 84b/10	b.+im 79a/6, 98a/1
beter < Far. Beter, daha kötü	b.+imiz 90b/14
b. 81a/2	b.+imniñ 108a/1
beyān < Ar. Anlatma, açıklama	b.+isi 100b/10, 100b/11
b. 119b/18	b.+ler 64a/3, 65a/9, 65b/2, 70a/14,
beyt < Ar. Beyit	71b/6, 74a/4, 76b/9, 76b/10, 77a/6,
b. 75b/6, 75b/7, 76a/2, 76a/4,	81a/2, 82b/5, 83a/2, 89a/10, 90b/7,
82a/12, 86a/4, 86a/4, 87a/2, 87a/13,	91a/10, 106a/13, 109b/1
89a/3, 95b/15, 101a/5	b.+lerniñ 104b/8, 106a/14, 118a/8
b.+ni 75b/6, 99a/6	b.+lerni 65a/6, 65a/9, 73b/2, 74b/7,
b.+i 76a/2	82b/3, 104b/6
bég < ET beg (EDPT, 322) Sözü geçen	b.+lerge 82a/9, 91b/2
adam, bey	b.+lerdin 65b/3, 66a/6, 92a/13
b. 69a/13, 70a/14, 71a/10, 71b/11,	b.+leri 62a/15, 68a/11, 69a/7,
71b/12, 71b/15, 73b/6, 74a/7, 76b/12,	69a/13, 69b/1, 73b/13, 77a/3, 78a/4,
80a/7, 90a/7, 90b/9, 91a/14, 95a/4,	78b/9, 81a/7, 89a/10, 93a/9
106a/13, 113b/11, 113b/18, 118a/13	b.+lerige 63b/12, 64a/6
b.+ge 112b/4, 113a/2	b.+lerimiz 67b/6, 79a/8
b.+din 65b/2	b.+lerimizdin 78a/1

b.+lerinin 77a/3, 79b/11	b.-e (bére almadı) 112b/5
b.+lerini 65a/9, 76b/11	b.-ip 63b/11, 74b/3, 82b/12,
béglık < ET beglik (EDPT, 326)	107a/2, 116a/7, 117a/2
Beylik	b.-geç 113a/2
b. 63b/13, 73b/6	b.-gengeç 99b/12
bér -< ET bér- (EDPT, 354) Vermek	b.-gendın 79b/7
b.-ür 79a/1, 98b/6, 109a/1, 109a/2	b.-medim 115b/5
b.-ürler 93b/9, 93b/11, 106a/14	b.-medi 97a/1
b.-dim 79a/14, 115a/13, 115b/8,	b.-mes 76b/1
118b/3	b.-mey 69b/6, 112a/8
b.-di 69a/10, 72a/4, 74b/10, 74b/12,	bérgüçi Verici, veren
78b/6, 79b/12, 80b/1, 80b/12, 83b/12,	b. 98b/1
85a/9, 87a/5, 106a/8, 112b/14, 113a/3,	béril -< ET béril- (EDPT, 365)
114b/8, 114b/12, 117b/3, 117b/4,	Verilmek
119a/9	b.-di 64a/1, 70b/9, 71b/4, 71b/5,
b.-dük 114a/12, 114b/1, 119b/10	71b/8, 74b/1, 74b/5
b.-diler 62b/4, 104b/10, 108a/4,	b.-gey 74b/1
112a/8	b.-ip 64b/6, 66a/8, 69a/6, 78a/6,
b.-gey 80a/1, 80a/2	94a/12, 107a/6, 117a/14, 119a/11
b.-geyler 96b/14, 108a/10	bérki < ET bérk (EDPT, 361) Sağlam

b. 106b/4, 109b/13, 112b/3	b. 61a/2, 62b/14, 62b/14, 63b/8,
b.+gen 63a/11	64b/8, 64b/12, 72a/11, 75a/11, 80b/5,
b.+genni 63a/7	80b/6, 82b/12, 84b/4, 84b/13, 88a/1,
bérkil- Sağlam olmak	88a/4, 88a/12, 88b/3, 88b/14, 92b/9,
b.-ip 106b/4	95a/1, 96a/4, 97a/12, 101b/12, 105a/5,
bérkit- < ET bérkit- (EDPT, 361)	105b/9, 106a/5, 110a/8, 114a/12,
Sağlamlaştırmak	119a/7, 119b/3, 119b/12
b.-tiler 66a/8, 86a/8146	béşinçi < ET béşinç (EDPT,383)
b.-ip 63a/6, 67a/1, 81b/10, 81b/13,	Beşinci
84b/12, 104a/12, 108b/2, 109b/14	b. 85b/6, 85b/12
b.-ken 63a/11	bış < ET bış- (EDPT, 376) Pişmek
b.-kenni 63a/7	b.-qan 93b/6
bérkitmek Sağlamlaştırmak	bī-ādāblıq < Far.+Ar.+T. bī-adab+IXk
b. 91a/5	Adapsızlık
b.+ke 91a/11	b.+lar 86b/11
bérkitmeklik Sağlamlaştırmak eylemi	bī-bünyādılg < Far.+T. bī-bünyād+IXğ
b.+ke 94a/7	Önemsiz
bérmek Vermek	b.+mı 63a/5
b. 108a/7	bī-ceng < Far. Savaşsız
béş < ET béş (EDPT, 376) Beş	b. 78/b10

bī-cidd< Far.+Ar. Ciddiyetsiz

b. 109b/6, 110a/14

bī-cihet< Far.+Ar. Tarafsız

b. 74b/11, 111a/4

bī-devlet< Far.+Ar. Devletsiz

b. 80a/13

bī-dil< Far.+T. Korkak

b.105b/10

bī-dilāne< Far.+T.+Far. Korkaklık

b. 94b/3

bī-fāyīde< Far.+Ar. Faydasız

b.+dür 109b/6

bī-fāyideraq< Far.+Ar.+T.

bīfāīda+rAk Çok faydasız

b. 101a/10

bī-gāne< Far. İlgisiz

b. 76a/6

bī-günāh< Far. Günahsız

b. 74b/11

bī-ḥaber< Far.+Ar. Habersiz

b.77b/14, 108b/6

bī-ḥad< Far.+Ar. Sınırsız

b. 71a/9, 80b/2

bī-ḥisāb< Far.+Ar. Hesapsız

b. 113b/6

bī-ḥuṣ< Far. Akli başında olmayan

b. 113b/11

bī-ḥuzūr< Far.+Ar. Huzursuz

b. 69b/3, 96b/11

bī-ḥuzūrhuq< Far.+Ar.+T.

bīḥuzūr+IXk huzursuzluk

b. 67a/10

b.+dm 69b/4

bī-ḥod< Far. Çılgın

b. 76a/7

bī-hüner< Far. Beceriksiz

b.+lerga 68a/7

bil-< ET bil- (EDPT, 330) Bilmek

b.-ür 85a/11

b.-dim 87a/14

b.-sek 114a/14	64b/10, 64b/12, 64b/12, 65a/2, 65a/11,
b.-ip 63a/5, 72b/8, 118a/4	65a/13, 65b/1, 66a/1, 66a/3, 66a/9,
b.-gen 85b/1	66a/11, 66b/4, 66b/10, 66b/13, 66b/14,
b.-günçe 101b/3	67a/14, 67b/4, 68a/1, 68a/4, 68a/6,
b.-men 97a/1, 98a/14, 111b/13	68a/8, 68a/10, 68a/14, 68b/6, 68b/13,
b.-mes 88a/7	69a/1, 69a/5, 69a/7, 69a/13, 69b/2,
b.-medi 98b/13	69b/5, 69b/14, 70a/2, 70a/8, 70a/8,
b.-medim 76a/7, 119a/4	70a/9, 70a/11, 70a/11, 70b/3, 70b/5,
b.-medük 117a/7	70b/10, 71a/1, 71a/13, 71b/8, 72a/6,
b.-mey 102b/1, 104b/9	72a/8, 72a/11, 72a/12, 72a/13, 72b/1,
b.-meydür 96a/2	72b/1, 72b/7, 73b/2, 73b/10, 73b/13,
bildür- Bildirmek	73b/14, 74a/4, 74b/9, 74b/10, 74b/12,
b.-üp 114b/10	75a/2, 75a/14, 75a/14, 76a/1, 76a/13,
b.-mey 118a/6	76b/6, 76b/7, 76b/8, 76b/8, 76b/10,
bile < ET birle < bir+IA (EDPT, 364)	77a/3, 77a/4, 77a/5, 77a/7, 77a/7,
İle, birlikte → birle	77a/11, 77b/1, 77b/7, 77b/9, 77b/11,
b. 61a/9, 61b/2, 61b/3, 61b/4,	78a/7, 78a/8, 78a/8, 78a/10, 78a/10,
61b/8, 61b/12, 62a/8, 62a/13, 62b/12,	78a/11, 78a/12, 78b/3, 78b/5, 78b/9,
63b/1, 63b/2, 63b/5, 63b/12, 63b/14,	79a/7, 79a/13, 79b/1, 79b/8, 79b/14,
64a/1, 64a/3, 64a/10, 64a/11, 64a/13,	80a/4, 80a/6, 80a/7, 80a/14, 80b/5,

80b/6, 80b/12, 80b/13, 81a/2, 81a/5,	99b/9, 100a/6, 100a/7, 100a/8, 100a/9,
81a/6, 81a/10, 81a/11, 81b/5, 81b/6,	100b/8, 100b/9, 101a/3, 101a/4,
81b/7, 81b/14, 82a/2, 82a/4, 82a/5,	101a/6, 101a/9, 101a/13, 101a/13,
82a/6, 82b/2, 82b/3, 82b/12, 82b/13,	101a/14, 101b/3, 101b/3, 101b/7,
82b/13, 83a/1, 83a/4, 83a/7, 83b/8,	101b/14, 102a/4, 102a/12, 102b/1,
84a/1, 84a/10, 84a/10, 84a/11, 84a/13,	102b/3, 102b/4, 102b/6, 102b/6,
84b/1, 84b/4, 84b/4, 84b/5, 84b/10,	102b/8, 102b/12, 103a/3, 103a/10,
84b/13, 85a/2, 85a/2, 85a/3, 85a/11,	103a/10, 103b/2, 103b/2, 103b/3,
86a/12, 86b/3, 87a/4, 87b/2, 88a/1,	103b/5, 103b/11, 103b/11, 103b/14,
88a/2, 88a/5, 88a/11, 88a/11, 88b/1,	104a/1, 104a/1, 104a/11, 104a/11,
88b/9, 88b/13, 89a/1, 89a/7, 90a/8,	104a/12, 104a/12, 104b/3, 104b/4,
90a/11, 90b/4, 91a/3, 91a/4, 91a/4,	104b/6, 104b/6, 104b/11, 105a/1,
91a/7, 91a/13, 91b/7, 92a/1, 92a/4,	105a/4, 105a/6, 105a/7, 105a/11,
92a/5, 92a/7, 92a/14, 92b/2, 92b/4,	105a/14, 105b/3, 105b/4, 105b/8,
92b/6, 92b/6, 92b/11, 92b/12, 93a/8,	105b/14, 106a/3, 106b/12, 106b/13,
93b/3, 94a/5, 94a/6, 94a/9, 94b/3,	106b/14, 107a/3, 107a/12, 107a/13,
95a/1, 95a/14, 95b/2, 95b/3, 95b/5,	107b/8, 107b/9, 107b/9, 107b/11,
96b/5, 97a/11, 97b/2, 97b/3, 97b/7,	108b/9, 109a/10, 109a/10, 109b/11,
97b/8, 98a/2, 98a/2, 98a/4, 98b/1,	109b/14, 110a/3, 110a/8, 110a/9,
98b/4, 98b/9, 99a/3, 99b/8,	110a/9, 110a/14, 110b/2, 110b/2,

110b/13, 111a/3, 111a/7, 111a/12,

111a/14, 111b/5, 111b/7, 111b/9,

111b/11, 111b/11, 112b/7, 112b/9,

112b/11, 112b/13, 112b/13, 113a/6,

113a/8, 113a/11, 113b/6, 114b/2,

114b/3, 114b/9, 115a/3, 115a/13,

115b/1, 115b/10, 116a/3, 116a/6,

116a/14, 116b/6, 116b/12, 117a/1,

117a/4, 117a/5, 117a/8, 117a/9,

117b/5, 117b/8, 117b/12, 118a/6,

118a/10, 118a/10, 118b/1

bilen İle, birlikte

b. 118b/7, 119b/7, 119b/14

bilmeslig Bilmezlik

b.+i 79b/13

bī-maḥal< Far.+Ar. vakitsiz

b. 112b/2, 113b/11, 114a/2

bī-māsike< Far+Ar. Tutarsız;

tutunamayan

b. 71b/3

bī-mūāḥaza< Far.+Ar. Edebsiz

b. 64b/3

bī-mūnāsebetlīq<Far.+Ar.+T.

bīmūnāsebet+IXk ilişkisizlik,

sebepsizlik

b. 64b/12

bir < ET bir (EDPT, 353) Bir, bir defa

b. 61a/9, 61b/5, 61b/8, 61b/9, 62a/5,

62a/8, 62b/3, 62b/9, 62b/11, 63a/9,

64a/14, 64b/3, 65b/14, 66a/2, 66a/2,

66a/6, 66b/1, 67a/14, 67b/9, 67b/10,

68a/1, 68a/2, 68a/11, 68b/13, 69a/5,

69a/13, 70a/4, 70b/11, 73a/8, 73a/11,

73a/12, 73b/1, 74a/1, 74a/2, 75a/12,

75a/13, 75a/14, 75b/12, 75b/12, 76b/3,

76b/4, 76b/6, 77a/5, 77a/9, 77b/12,

77b/14, 78a/8, 78a/10, 78b/1, 79a/5,

79b/2, 79b/8, 79b/11, 80a/6, 80a/10,

80b/1, 80b/12, 81a/10, 81a/14, 81a/14,

81b/8, 81b/9, 82a/4, 83a/3, 83a/11,

83b/2, 83b/11, 83b/13, 83b/14, 84a/10,	104b/13, 104b/14, 105a/5, 105a/12,
84b/1, 85b/12, 86a/3, 86b/5, 86b/7,	105b/2, 105b/3, 106a/8, 106b/11,
87a/1, 87a/1, 87a/7, 87a/8, 87a/11,	107a/1, 107a/3, 107a/4, 107a/5,
87b/2, 87b/3, 87b/10, 88b/2, 88b/5,	107a/7, 107a/9, 107a/11, 107b/1,
88b/6, 88b/8, 88b/11, 89b/14, 90a/5,	107b/3, 107b/5, 107b/7, 109a/4,
90a/6, 90a/12, 90b/7, 91a/7, 91a/8,	109a/4, 109a/4, 109a/9, 109b/10,
91b/10, 91b/14, 92b/1, 92b/2, 92b/6,	109b/11, 109b/14, 110a/2, 110a/4,
93a/2, 93a/8, 93a/9, 93a/13, 93b/3,	110a/8, 110b/6, 111a/5, 111b/10,
93b/5, 93b/13, 94a/10, 95a/7, 96a/8,	112a/2, 112a/3, 112a/5, 112a/5,
96b/7, 96b/9, 97a/6, 97a/8, 97a/10,	112a/10, 112a/11, 112a/12, 112b/5,
97a/12, 97b/2, 97b/3, 97b/3, 97b/9,	112b/14, 113a/1, 113a/4, 113a/6,
97b/10, 97b/11, 98a/7, 98a/13, 98b/6,	113a/10, 113b/13, 114a/1, 114a/8,
98b/9, 98b/11, 98b/14, 99a/4,	114a/9, 114a/10, 114a/11, 114b/7,
99a/14, 100a/7, 100a/10, 100a/10,	114b/13, 115a/8, 115a/8, 115a/8,
100a/11, 100a/13, 100a/13, 100a/14,	115a/12, 115b/9, 116a/1, 116a/3,
100b/3, 100b/4, 101a/4, 101a/13,	116a/9, 116a/9, 116a/12, 116b/3,
102a/4, 102a/9, 102a/10, 102a/13,	116b/5, 116b/7, 116b/8, 116b/9,
102b/3, 103a/2, 103a/13, 103b/1,	116b/12, 116b/13, 116b/14, 116b/14,
103b/7, 103b/9, 104a/9, 104a/13,	117a/1, 117a/2, 117a/5, 117a/6,
104b/2, 104b/3, 104b/4, 104b/9,	117a/6, 117a/11, 117b/2, 117b/4,

117b/9, 117b/10, 117b/12, 117b/12,	115a/7
118a/5, 118a/6, 118b/3, 119a/11,	b.+niñ 115a/6
119b/3, 119b/11	b.+imiz 116b/12
b.+ni 62b/7	b.+si 72b/13, 100b/13
b.+ge 119b/14	birle < ET birle < bir+IA (EDPT, 364)
birbir Birbiri	İle, birlikte, beraber →bile
b.+ge 104b/9	b. 87b/3
b.+ige 63a/7, 118b/11	bī-pāşina < Far. Aşağılık kimse
b.+leri 100a/7	b. 73b/7
b.+lerige 100b/12	bī-pāy < Far. Dayanıksız
birer < ET birer (EDPT,368) Tek tek	b. 61a/14, 62a/14, 105b/10, 110b/12
b. 62a/3, 75b/5, 79a/10, 79a/10,	bī-pervā < Far. Korkusuz
86a/5, 86a/5, 87a/11, 94b/9, 114b/7,	b. 75b/7
114b/7	bī-rahm < Far.+Ar. Korumasız
birev < ET biregü (EDPT, 364) bir+ev	b. 75b/7
birisi	bī-sa'ādet < Far.+Ar. Mutsuzluk
b.+ni 114b/6, 119a/11	b. 117b/11
biri Biri	bī-şarfe < Far.+ Ar. Faydasız
b. 95a/11, 95a/11, 97a/9, 100b/13,	b. 91b/9
105b/3, 105b/3, 107a/8, 109b/13,	bī-şavāb < Far.+Ar. Yanlışlık

b.+dur 106a/12

bisyār < Far. Çok

b. 61a/11, 62a/7, 71a/5, 71a/13,

85a/13, 86b/1, 87b/9, 93b/7, 94a/1,

94b/3, 107b/11, 108b/14, 109b/4

bişi Akçe

b.+mi 113a/10

bişür-< ET bışur < bış- (EDPT,383)

Pişirmek

b.-üp 101a/5

bit-< ET bit- < büt- (EDPT, 298)

Yazmak

b.-ir 68b/7

b.-irler 99a/10

b.-iptür 110b/12

b.-ip 80b/8, 87a/2

bī-taḥṣīṣ< Far.+Ar. Ayırmama

b. 64a/7

bī-ta‘ammul< Far.+Ar. Amelsiz

b. 64b/5

bī-tāqatlıq< Far.+Ar.+T. bī-tāqat+IXk

Güçsüzlük

b. 118b/1

bī-taqrīb< Far.+Ar. Uzak

b. 89a/6, 94a/6

b.+dür 99b/5

bī-tecrübe< Far.+Ar. Tecrübesiz

b. 85a/14

bī-tecrübelıq< Far.+Ar.+T.

bītecrübelXk Tecrübesizlik

b.+dım 106b/4, 110b/11, 113a/11

bī-tekellüf< Far.+Ar. Gösterişsiz,

özentisiz

b. 98a/13

bī-tekellüfrağ < Far.+Ar.+T.

bītekellüf+rAq bir işi özentisiz yapma

b. 83b/7

bī-tevaqquf< Far.+Ar. Beklemesiz,

beklemeden

b. 72a/13, 99b/13, 106a/4

bitil- Yazılmak	112b/6, 112b/7, 112b/14, 113a/9,
b.-di 70a/2, 101a/3	113b/5, 113b/7, 113b/7, 114a/13,
b.-ip 89a/14, 89b/5	116a/13, 117a/6, 117a/11, 118b/8,
b.-genlerdin 86a/1	118b/8, 118b/9, 118b/9, 119b/7
bī-vaqt < Far.+Ar. Vakitsiz	b.+iḡ 62b/2, 62b/5, 63b/4, 64a/7,
b. 65b/13, 73a/4	64a/7, 64a/8, 64a/8, 64a/9, 64a/13,
bī-vuqūf < Far.+Ar. Bilgisiz	65b/5, 66a/3, 66b/11, 67b/4, 67b/11,
b. 80a/3	69b/13, 70a/8, 70a/13, 71b/6, 72b/7,
biyikbār Birdenbire	72b/10, 73b/13, 74a/3, 74a/12, 77b/12,
b. 68a/3, 75b/13, 102b/1, 104b/8	79a/8, 81a/6, 82a/9, 82b/14, 83a/5,
biz < ET biz (EDPT, 388) Biz	84b/3, 85a/7, 88b/3, 91a/4, 97b/6,
b. 61a/4, 66b/8, 69b/11, 70a/5,	104a/4, 104a/7, 105a/13, 106a/5,
73a/1, 73a/9, 74a/14, 77a/12, 77b/8,	107a/11, 110b/4, 110b/6, 113b/6,
79a/1, 81a/7, 83a/4, 83b/1, 83b/2,	119b/4
83b/3, 87b/13, 89a/6, 89a/14, 90a/13,	b.+niḡ 81a/9, 88b/6, 89b/3, 89b/4,
92b/8, 94a/9, 94a/10, 98b/6, 99b/3,	89b/13, 90a/4, 90a/5, 110b/2, 113b/13,
99b/9, 104b/6, 104b/11, 105a/2,	117a/8, 119a/1
105a/5, 105a/5, 108a/12, 109b/3,	b.+ni 69b/3, 76a/11, 82a/10, 104a/3,
109b/9, 110b/7, 111a/4, 111a/9,	104b/3, 110a/14, 110b/8, 110b/8,
111a/9, 111b/10, 111b/11, 112b/1,	118b/9

b.+ge 61b/5, 62a/3, 62a/13, 63b/4,	b.-ur (ḥasīs bolur) 82a/5
64a/2, 64a/4, 64a/6, 65a/6, 77b/10,	b.-ur (ḥāzır bolur) 118b/9
82a/4, 82a/10, 83a/5, 84a/5, 85b/9,	b.-ur (Maşçā bolur) 97a/3
86a/7, 86a/13, 88b/13, 89a/1, 94a/11,	b.-ur (muqābele bolur) 70a/7
94a/11, 99b/13, 109b/14	b.-ur (müyesser bolur) 78b/11
b.+değı 72a/13	b.-ur (qalın bolur) 71a/4
b.+dın 69b/10, 88a/10, 105a/13	b.-ur (rengın bolur) 71a/5, 71a/6
b.+ler 74a/6	b.-ur (sarı bolur) 89a/5
boğuz < ET boğuz (EDPT, 322) Boğaz	b.-ur (semiz bolur) 71a/9
b. 93b/8, 117a/3, 117a/10	b.-ur (tarḥanlarídın bolur) 84a/8
b.+ı 116b/11, 117a/14	b.-ur (uruş muruş bolur) 104a/13
b.+dın 116b/8	b.-ur (yerler bolur) 71a/2
bol < ET bol- (EDPT, 331) Olmak	b.-ur (yürüse bolur) 92a/14
b.-ur (bile bolur) 65a/2	b.-ur (zāhir bolur) 94b/4
b.-ur (bisyār bolur) 71a/5, 109b/4	b.-urlar (ḥavīlīsıde bolurlar) 93a/3
b.-ur (buqsa bolur) 116b/7	b.-urlar (girdugoşamda bolurlar)
b.-ur (éki bolur) 105a/14,105b/7	102a/4
b.-ur (éligıde bolur) 102a/2	b.-urlar (mübeddel bolurlar) 100a/7
b.-ur (fehm bolur) 102a/7	b.-urlar (rū-be-rū bolurlar) 65a/12,
b.-ur (ḥaber bolur) 110a/7	65b/7

b.-mış (řitāb bolmış) 64a/14	b.-d1 (dağdağa boldı) 94a/1, 115b/4,
b.-uptur (fevt boluptur) 109b/5	117b/6, 118a/3
b.-uptur (đāfil boluptur) 116a/13	b.-d1 (ēldin boldı) 96a/1
b.-uptur (đaberdār boluptur) 83a/9	b.-d1 (elef boldı) 90b/8, 93b/7
b.-uptur (kēç boluptur) 72b/14,	b.-d1 (emrī boldı) 110a/2
106a/12	b.-d1 (fermān boldı) 64a/12
b.-uptur (pāk- i'tiqād boluptur)	b.-d1 (feth boldı) 85b/14
68b/5	b.-d1 (fırşat boldı) 107a/7
b.-uptur (peydā boluptur) 101b/8	b.-d1 (đafletī boldı) 106b/4
b.-uptur (řādır boluptur) 101a/7	b.-d1 (đavgā boldı) 87a/3, 87b/4
b.-uptur (vākı' boluptur) 67a/3,	b.-d1 (gümān boldı) 98b/12, 101a/7,
67a/4, 104a/7	101b/6
b.-dum (divāne boldum) 76a/7	b.-d1 (đaberi boldı) 99a/2
b.-dum (kūn anda boldum) 96b/9	b.-d1 (đalāř boldı) 62b/12
b.-dum (mūteđayyir boldum) 116b/4	b.-d1 (đālet boldı) 119a/9
b.-dum (mūteveccih boldum)	b.-d1 (đāletī boldı) 115a/5, 118a/12
84b/13, 112a/12	b.-d1 (ıřtırāb boldı) 116b/11
b.-dum (qışlamağ boldum) 96b/6	b.-d1 (ıřāret boldı) 97a/1
b.-dum (rāzī boldum) 108a/12	b.-d1 (ışı bu boldı) 77a/9, 77b/6
b.-d1 (barmaqçı boldı) 73b/1	b.-d1 (ıřmīnānī boldı) 116a/6

- b.-d1** (kamyāft boldı) 93b/8
- b.-d1** (köprek boldı) 75a/13, 75b/14,
76a/4, 95a/2, 95a/9
- b.-d1** (mağlub boldı) 69a/5
- b.-d1** (maqāmıda boldı) 76b/6
- b.-d1** (meşūr boldı) 86a/2
- b.-d1** (musahhar boldı) 63b/2
- b.-d1** (müddetī boldı) 112a/14
- b.-d1** (mütevcecih boldı) 79b/9,
80a/9
- b.-d1** (mevsüm boldı) 86b/6
- b.-d1** (mezkr boldı) 78a/2, 82a/7,
82a/9, 85/a4, 86a/1, 88a/10, 95a/1,
99b/7, 103b/2, 114a/13
- b.-d1** (özgeçe boldı) 74b/9
- b.-d1** (peydā boldı) 72b/9, 89b/1,
115a/6
- b.-d1** (qāyim boldı) 104a/10
- b.-d1** (qılğanımız boldı) 64b/5
- b.-d1** (qız boldı) 86b/5
- b.-d1** (sarı boldı) 107a/11
- b.-d1** (sebeb boldı) 62b/9
- b.-d1** (segirtçeler boldı) 115b/9
- b.-d1** (seyr boldı) 101b/6
- b.-d1** (soñra boldı) 100a/6
- b.-d1** (Şāh Ruḥiyyede boldı) 99b/13
- b.-d1** (şarḥlar boldı) 74b/3
- b.-d1** (ṭavrī boldı) 67b/6
- b.-d1** (tanqīşlıq boldı) 93b/7
- b.-d1** (tecrübe boldı) 93b/9
- b.-d1** (telef boldı) 90b/6
- b.-d1** (uruş boldı) 88b/5
- b.-d1** (üstide boldı) 86b/1
- b.-d1** (uruş boldı) 109b/7
- b.-d1** (uşollar boldı) 111a/11
- b.-d1** (vāqıf boldı) 102b/2, 102b/3
- b.-d1** (yaḥşı boldı) 65b/11
- b.-d1** (yalañ boldı) 89b/11
- b.-d1** (yara boldı) 107b/1
- b.-d1** (yaramasraq boldı) 87b/10,

88a/2	b.-duk (müteveccih bolduk) 66b/4,
b.-dı (zāhir boldı) 78a/1	66b/8, 77b/12, 79a/2, 81a/4, 88a/14,
b.-dı (zarūret boldı) 71b/4, 74a/9,	89a/8, 91a/5, 99b/9, 98a/4, 106a/8,
74a/10	106b/11, 112b/8
b.-dı (zayī‘ boldı) 67b/1	b.-duk (perīṣān bolduk) 105b/8
b.-dılar (bī-ḥuzūr boldılar) 96b/11	b.-duk (rū-be-rū bolduk) 107a/10
b.-dılar (dék boldılar) 105a/1	b.-duk (yoliğa bolduk) 78a/8
b.-dılar (ḥaberdār boldılar) 84b/2	b.-ğay (Alaçā Ḥan bolğay) 81a/11
b.-dılar (meşğül boldılar) 105a/6	b.-ğay (‘ayb bolğay) 64a/7, 110b/5
b.-dılar (müteveccih boldılar) 96b/5,	b.-ğay (ayta bolğay) 102a/4
102b/14, 103b/5	b.-ğay (azraq bolğay) 103a/11
b.-dılar (nöker boldılar) 81a/7	b.-ğay (başlıqlar bolğay) 74b/8
b.-dılar (rū-be-rū boldılar) 94b/1	b.-ğay (bir bolğay) 70a/4
b.-dılar (telef boldılar) 90b/10	b.-ğay (bir yığaç bolğay) 88b/2
b.-duk (aşmaq bolduk) 81a/13,	b.-ğay (devlet bolğay) 110b/7
88a/14	b.-ğay (éki namāz arası bolğay)
b.-duk (atlanmaqta bolduk) 77b/1	72b/9
b.-duk (bérkitmek bolduk) 95a/5	b.-ğay (ḥod néçük bolğay) 110b/5
b.-duk (kömek bolduk) 91a/13	b.-ğay (Kiçik Ḥanga bolğay) 108a/10
b.-duk (müteḥayyir bolduk) 112b/1	b.-ğay (köprek bolğay) 106a/5,

111b/1	b.-ğay (yosunluq bolğay) 70b/13
b.-ğay (maña bolğay) 74a/11	b.-ğay (zahīresi bolğay) 94a/9,
b.-ğay (meded bolğay) 94a/8	97b/5
b.-ğay (Mīrim Bég bolğay) 63a/13	b.-ğaylar (bile bolğaylar) 74a/4
b.-ğay (müteveccih bolğay) 112b/6	b.-ğaylar (Devlet Sulṭān Hānım
b.-ğay (né bolğay) 97b/10	bolğaylar) 96b/3
b.-ğay (on bés yégirmi kişi bolğay)	b.-ğaylar (on tört yaşta bolğaylar)
84b/13, 119a/7	102b/8
b.-ğay (onça kişi bolğay) 106b/12	b.-ğaylar (yağıqmış bolğaylar)
b.-ğay (oq bolğay) 106a/7	64b/13
b.-ğay (qılmış bolğay) 69a/14	b.-ğaylar (yétip urup bolğaylar)
b.-ğay (revā bolğay) 108b/3	105a/3
b.-ğay (serdār bolğay) 94a/8	b.-ğu (özgeçerek bolğu) 118a/14
b.-ğay (sarı bolğay) 110b/6	b.-ğu (valī bolğu) 78b/12
b.-ğay (ta'alluq bolğay) 74a/11	b.-ğusıdur (kōñlünđeki dék
b.-ğay (tavuşı bolğay) 119a/3	bolğusıdur) 87a/12
b.-ğay (üç peheri bolğay) 104b/8	b.-ğusıdur (mezķūr bolğusıdur)
b.-ğay (üç yığaç bolğay) 69b/10	65a/5, 86b/14, 88a/3, 97b/14
b.-ğay (üy bolğay) 68b/11	b.-ğusıdur (neler bolğusıdur) 87b/4
b.-ğay (yol bolğay) 67b/9	b.-ğusıdur (ol bolğusıdur) 83a/7

b.-ğusıdur (peyvest bolğusıdur)	117b/1
114b/1	b.-sa (qanda bolsa) 73a/1
b.-ğusıdur (samar bolğusıdur) 87b/3	b.-sa (tüşken bolsa) 70b/6
b.-ğusıdur (şah-ı baħr u bar bolğusıdur) 87b/3	b.-sa (ümıdvārlıq bolsa) 95a/8
b.-ğumızdur (ıtmınānı boldı) 116a/5	b.-sa (yavıuq bolsa) 113a/12
b.-ğularıdur (Kernānda bolğularıdur) 117a/4	b.-sa (zāħıre bolsa) 95a/8
b.-alıñ (rū-be-rū bolalıñ) 94b/6	b.-sak (éligide bolsak) 115b/5
b.-sam (vāsıta u sā‘ı bolsam) 101b/14	b.-a (peher bola) 95a/9
b.-sa (anı alur bolsa) 80a/1	b.-a (yaz bola) 99a/2
b.-sa (barın bolsa) 78b/10	b.-a (bola alğay) 101b/13
b.-sa (bu bolsa) 114b/5	b.-a (bola kelkendür) 64b/11
b.-sa (éligte bolsa) 112b/3	b.-ay (oq bolay) 115a/3
b.-sa (fermān bolsa) 64a/11	b.-up (andaq bolup) 97b/1
b.-sa (ħ‘āstı bolsa) 83a/7	b.-up (bā‘is bolup) 94b/14
b.-sa (ħıdmet bolsa) 65a/4	b.-up (bedgümān bolup) 87a/5
b.-sa (köp bolsa) 114b/2	b.-up (bı-pay bolup) 62a/14, 105b/10, 110b/12
b.-sa (müyesser bolsa) 116b/8,	b.-up (éki kün bolup) 119b/10
	b.-up (dilir bolup) 91b/8, 91b/11

b.-up (ğāfil bolup) 93a/6	b.-up (müttefik bolup) 99b/11
b.-up (ħalāş bolup) 65b/13, 96a/6	b.-up (namāz-ı peşīn bolup)
b.-up (ħarāb bolup) 117a/3	119b/11
b.-up (hoş-ħāl bolup) 118b/10,	b.-up (namāz-ı şām) 106a/10
119b/2	b.-up (nevmid bolup) 94b/9
b.-up (ıztırāb u infī, ālda bolup)	b.-up (oq bolup) 92a/7
102b/5	b.-up (peşīmān bolup) 108b/5
b.-up (iħtiyār bolup) 76a/14	b.-up (ref‘ bolup) 95b/14
b.-up (köprağ bolup) 119a/4	b.-up (rīze rīze bolup) 109a/5
b.-up (maqāmıda bolup) 96b/14,	b.-up (rū-be-rū bolup)
116a/12	65a/13, 104a/12
b.-up (mey‘ūs bolup) 77a/10	b.-up (sergerdān bolup) 120a/2
b.-up (mezķūr bolup) 90b/10	b.-up (tanıman bolup) 73b/5
b.-up (muqarreb bolup) 79b/1	b.-up (tecrübe bolup) 85b/7
b.-up (muṭasarrıf bolup) 85a/8	b.-up (uruş bolup) 118a/9
b.-up (müddetī anda bolup) 96a/9	b.-up (uruşı bolup) 67a/8
b.-up (meşğül bolup) 92b/14	b.-up (vāqı‘ bolup) 86b/12, 88a/10
b.-up (müte’essir bolup) 98b/14	b.-up (yigit bolup) 76b/5
b.-up (müteħħayyir bolup) 72b/11	b.-up (za‘īf bolup) 79a/11
b.-up (mütevehhim bolup) 109a/8	b.-ğalı (bolğalı anaları) 96b/1

b.-ğaç (müyesser ü musahhâr bolğaç) 74a/14	b.-ğan (meşhür bolğan) 82a/5
b.-ğaç (vâqı‘a bolğaç) 78a/14	b.-ğan (mezkür bolğan) 71a/1, 93a/11
b.-ğaç (uruş munda bolğaç) 92b/4	b.-ğan (miñnetlerde bolğan) 64a/10, 74b/10
b.-ğaç (rû-be-rû bolğaç) 112b/10	b.-ğan (mutazarrir bolğan) 105a/2
b.-ğaç (kéçe bolğaç) 116b/6	b.-ğan (muqarrer bolğan) 74b/2
b.-ğan (bile bolğan) 61a/9, 105a/1	b.-ğan (perîşân bolğan) 105a/10
b.-ğan (bolğan abdân) 89a/13	b.-ğan (rû-be-rû bolğan) 106a/6
b.-ğan (bolğan sipâhî) 67b/14	b.-ğan (Sultân Muḥammed Kelpük bolğan) 106a/2
b.-ğan (bolğan yasalda) 100b/3	b.-ğan (şer‘î bolğan) 81b/9
b.-ğan (bolğan yigitler) 61b/12	b.-ğan (turup bolğan) 91a/6
b.-ğan (Dervāzeğa bolğan) 113a/8	b.-ğan (ṭaraf bolğan) 93a/6
b.-ğan (eski bolğan) 119a/5	b.-ğan (uşol bolğan) 119b/4
b.-ğan (fi‘l-ḥāl bolğan) 108a/14	b.-ğan (utru bolğan) 94b/3
b.-ğan (ḥaberdâr bolğan) 84b/9	b.-ğan (bolğan Özbekler) 92a/1
b.-ğan (ḥālî bolğan) 92b/14	b.-ğandur (şadır bolğandur) 91a/9
b.-ğan (kim bolğan) 61b/6, 66a/11, 89b/5	b.-ğanda (şulḥ bolğanda) 77b/4
b.-ğan (kişi bolğay édi) 111b/1	b.-ğandın (müyesser bolğandın)
b.-ğan (mâyil bolğan) 75b/3	

108a/11	b.-mas (özge bolmas) 61a/4
b.-ğanı (yağı bolğanı) 73b/10, 95a/6	b.-mas (qılıp bolmas) 102a/3
b.-ğanlar (Mīrim Bég bolğay)	b.-mas (téprep bolmas) 117b/14
64a/13	b.-mas (tolğamasız bolmas) 90a/6
b.-ğanlarını (ta'yīn bolğanlarını)	b.-masa (bu kün bolmasa) 72b/14
111b/4	b.-masa (şānīsi bolmasa) 63a/3
b.-ğanlarğa (Pap Qurğanının bolğanlarğa) 110a/4	b.-may (mutazarrır bolmay) 73a/3
b.-ğanlardan (nöker bolğanlardan)	b.-may (uruş bolmay) 94b/1
61a/13	b.-maydur édi (qılğunça bolmaydur édi) 68b/9
b.-mas (bitip bolmas) 80b/8	b.-maydur édi (şādır bolmaydur édi) 87a/6
b.-mas (dép bolmas) 75a/6	b.-maydur édi (şikést u noqsānī bolmaydur édi) 94a/4
b.-mas (éşitip bolmas) 80b/9	b.-maydur édi (tamām bolmaydur édi) 116a/8
b.-mas (kéçip bolmas) 107b/6	b.-madı (alışunça hem bolmadı) 106a/8
b.-mas (ma'lūm bolmas) 104a/14	b.-madı (artuqsılıq bolmadı) 88b/6
b.-mas (mundaq bile bolmas)	b.-madı (fursat bolmadı) 102b/5,
114b/3	
b.-mas (müyesser bolmas) 101b/5	
b.-mas (néme bolmas) 118a/13	
b.-mas (ötüp bolmas) 116b/4	

104b/10, 106b/10, 107b/2, 108b/6	116a/10
b.-madı (ħalāş bolmadı) 63a/1	bolcar < Moğ. Toplanma, bir araya
b.-madı (ħayāl bolmadı) 102a/9, 105b/9	getirilme; askeri ictima edecek yer b. 77b/1, 78a/11, 92b/14, 93a/6,
b.-madı (iħtiyāç bolmadı) 70a/8	93a/7
b.-madı (müyesser bolmadı) 79a/4,	b.+ı 93a/2, 93a/4, 93a/5
81a/12	b.+ıda 93a/14
b.-madı (mübālāğa bolmadı) 99b/8	b.+lar 91b/2
b.-madı (rıżā bolmadı) 80b/4, 99b/6	b.+larıda 93b/2
b.-madı (taħqīq bolmadı) 101a/8	boldur - Oldurmak
b.-madı (taħqīq qılğunça bolmadı)	b.-uptur 115a/4
114a/12	b.-dı 114b/11
b.-madı (uruş bolmadı) 67b/11	b.-a al- 67b/2
b.-madı (uruş işi bolmadı) 114b/5	b.-up 115a/7
b.-mağay (‘āciz bolmağay) 70b/12	bolmaq Olmak
b.-mağay (eş‘ārı ol üyde bolmağay édi) 68b/12	b. (taşar bolmaq) 88a/13 b.+nı (nevāħīde bolmaqı) 79b/10
b.-mağan (oendek bolmağan)	boy < ET bod (EDPT, 296) Boy
67b/13	b. 87a/14
b.-mağay (yolı uşbu bolmağay)	boyluq < ET bodluğ (EDPT, 305)

Boyluk	b.+ler 103a/8
b. 68b/1	böz Bez, kumaş
boy(u)n < ET boyun (EDPT, 386)	b. 100b/1
Boyun	b.+niñ 100a/13, 100a/14
b.+dm 112b/12	b.+ni 100a/11, 100a/12
b.+ı 72b/12	bu < ET bu (EDPT, 291) Bu
b.+ığa 69a/3	b. 61a/3, 61b/2, 62a/14, 62b/9,
b.+larığa 70a/13	63a/1, 63a/5, 63b/7, 63b/7, 64a/2,
boz < ET boz (EDPT, 388) Boz, gri	64a/5, 64b/5, 64b/14, 65a/3, 65a/9,
b. 92b/6	65a/9, 65b/5, 65b/8, 66a/6, 66a/13,
bölek < ET bölük (EDPT, 339) Bölüm,	67b/6, 67b/9, 67b/9, 67b/12, 68b/3,
kısım	68b/9, 69a/4, 70b/1, 70b/5, 70b/13,
b. 93a/2	70b/14, 71a/2, 71a/6, 71a/14, 71b/2,
börk < ET börk (EDPT, 362) Başlık	71b/5, 71b/9, 72a/4, 72b/14, 73a/9,
b. 102b/11, 116b/3	73b/2, 74a/6, 74a/7, 74a/7, 74a/9,
b.+ke 78b/5	75a/2, 75a/3, 75a/7, 75a/14, 75b/5,
b.+i 107a/14, 113a/5	76a/2, 76a/3, 76a/8, 76a/11, 76a/13,
b.+ini 113a/4	77a/5, 77a/9, 77a/9, 77a/13, 77b/4,
b.+iniñ 107b/1	77b/8, 77b/10, 77b/12, 77b/14, 77b/14,
b.+mni 97b/9	78a/2, 78a/14, 78b/11, 79a/3, 79a/12,

79b/2, 79b/7, 79b/10, 79b/13, 79b/14,	100a/5, 100a/8, 101a/1, 101a/7,
80a/2, 80a/3, 80a/13, 80b/6, 80b/8,	101a/10, 101a/11, 101a/14, 101b/2,
80b/14, 81a/1, 82a/2, 82a/14, 83a/7,	101b/3, 101b/7, 101b/14, 101b/14,
83b/7, 83b/10, 84a/6, 85a/2, 85a/11,	101b/14, 102a/2, 102a/6, 102a/8,
85a/12, 85a/12, 85a/14, 85b/1, 85b/3,	102a/9, 102a/14, 102a/14, 102b/8,
85b/6, 85b/8, 85b/9, 85b/11, 85b/11,	103a/12, 104a/10, 104b/4, 104b/6,
85b/12, 85b/14, 86a/1, 86a/1, 86a/2,	104b/13, 105a/3, 105a/4, 105a/9,
86a/2, 86a/11, 86b/5, 86b/6, 86b/11,	105a/12, 105a/14, 105b/3, 105b/5,
86b/14, 87a/14, 87b/6, 87b/6, 87b/7,	105b/13, 106a/14, 106b/12, 107a/7,
87b/8, 87b/8, 87b/9, 88a/10, 88b/3,	107a/9, 107b/6, 107b/9, 108a/11,
89a/3, 89b/14, 90a/6, 90b/1, 90b/6,	108b/7, 109b/1, 109b/10, 110a/3,
90b/7, 90b/10, 90b/14, 91a/8, 91a/13,	110a/11, 110a/14, 110a/14, 110b/1,
91b/7, 91b/8, 92b/7, 92b/11, 92b/13,	110b/4, 110b/5, 110b/5, 110b/11,
93a/1, 93a/2, 93a/3, 93a/11, 93a/13,	110b/12, 110b/13, 111a/4, 111a/9,
93a/13, 94a/9, 94b/5, 95a/1, 95a/7,	111b/11, 111b/11, 111b/12, 111b/13,
95b/6, 96a/5, 96a/11, 96a/12, 97a/3,	111b/14, 112a/1, 112a/2, 112a/6,
97a/5, 97a/8, 97b/4, 97b/8, 98a/5,	113a/11, 114a/7, 114b/1, 114b/3,
98a/6, 98a/9, 98b/1, 98b/5, 98b/6,	114b/5, 114b/7, 114b/12, 115a/10,
99a/4, 99a/4, 99a/6, 99a/10, 99a/11,	115a/13, 115b/4, 115b/4, 115b/6,
99b/6, 99b/12, 99b/14, 100a/2, 100a/3,	116a/3, 116a/13, 116b/3, 116b/4,

116b/10, 117a/4, 117a/7, 117a/8,
117b/3, 117b/8, 117b/11, 117b/11,
117b/13, 117b/14, 117b/14, 118a/2,
118a/6, 118a/7, 118b/12, 118b/12,
119a/2, 119a/3, 119a/4, 119a/10,
119b/2, 119b/7, 119b/8, 120a/2

buçqaq Hayvanın bacak derisi

b. 109a/3

buğu Geyik

b. 71a/3, 71a/7

buq- Parçalamak, taksim etmek

b.-up 116b/5

b.-sa 116b/7

b.-qan 117a/11

bul-< ET bul- (EDPT, 294) Bulmak

b.-uptur 96a/5

bulan-< ET bulan- (EDPT, 343)

Kalmak

b.+dı 119b/14

bular< bu+lar Bunlar

b. 63a/6, 64a/3, 77a/6, 77b/11, 78b/9,

94a/10, 98b/10, 103b/3, 110b/2,

115a/14, 115b/1, 116a/10, 116a/11,

116a/13, 117a/4, 119a/7

b.+nıı 74a/8, 76b/5, 77b/14, 79a/9,

91b/12, 94a/5, 114b/1, 115b/7

b.+nı 64a/6, 75a/4, 110a/8, 111b/7,

111b/8

b.+ğa 79b/7, 92a/1, 108b/4, 111a/4,

117a/3, 117a/12

b.+da 103b/12

b.+dın 62a/7, 62b/11, 62b/12,

101a/7, 108a/14

burun< ET burun (EDPT, 366) Önce

b. 71b/4, 75b/3, 94b/14, 104a/6,

108b/6

burunğı< burun+ki önceki →burunğı

b.+lar 94a/6

burunqı < burun+ki önceki →burunğı

b. 102b/11

burunraq < burun+rAk Daha önce	b.-duk 70a/13
b. 61a/1, 65a/1, 67b/1, 70a/8,	b.-dılar 102b/6
71b/14, 77a/10, 90b/10, 95b/9,	buz-< ET buz- (EDPT, 389) Bozmak
109a/14, 113a/10	b.-up 112b/6
bus-< ET bus- (EDPT, 371) Pusmak	b.-may 109b/1
b.-qan 92b/14	buzuq< ET buzuq (EDPT, 390)
busağa Eşik, kapı	Bozuk
b. 92b/12	b. 82a/13
buş-< ET buş- (EDPT, 377) Batmak	buzul-< ET buzul- (EDPT, 391)
b.-up 95b/4	Bozulmak
b.-madı 67a/12	b.-ğaylar 71b/1
but < ET but (EDPT, 297) But, bacak	b.-up 63a/7, 77a/8, 105b/12, 106b/3
b. 94a/7, 94a/9	b.-ğan 63a/2, 72b/7
b.+umnıñ 109a/3	buzul-< ET buzul- (EDPT, 391)
b.+umğa 107a/13	Bozulmak
buyur-< ET buyur- (EDPT, 387)	b.+qa 105b/12
Buyurmak, emretmek	buzuqçılıq< ET buzuk+çI+IXk
buy(u)rul- Buyurulmak, emredilmek	(EDPT,390) Bozgunculuk,kargaşa
b.-ğusıdur 87a/13	b. 64a/4, 64b/11, 99a/14
b.-dı 109a/3	bükül-< ET bükül- (EDPT, 326)

Bükülmek

b.-üp 112a/9

bülend < Far. Yüksek, yüce

b. 67a/3, 67a/11, 81b/4, 81b/7,

98b/11, 101b/10

bülendī < Far. Yükseklik

b. 74a/2

b.+ğa 116b/14

büstān < Far. bahçe, bostan

b. 85a/5

bünyād < Far. Asıl, esas

b. 75a/3

b.+mı 63a/5

b.+lar 75a/1

büt- < ET büt- (EDPT, 298) İnanmak

b.-ti 109a/7

C

cā < Far. Mekan

c. 68b/9

cān < Far. Can, ruh; hayat

c. 63b/14, 80b/6, 82b/11, 95b/14,

99a/13, 118a/12, 119a/6, 119a/9

c.+dm 99a/13

c.+ımdm 101a/4

c.+lar 77a/12

cānib < Ar. Taraf, cihet

c.+din 104a/13

c.+idin 94b/8

cavangar Ordunun sol tarafı

c. 66b/3, 69b/11, 69b/14, 70a/8,

89a/7, 89a/9, 100a/9, 100b/7, 100b/7

c.+ğa 70a/2

c.+da 100b/8

c.+ı 89b/2

c.+ımnı 89b/10

cavānib < Ar. Taraflar, yanlar

c.+qa 94a/2

c.+dağılardm 94a/9

c.+dağılardm 88a/3

cāzim < Ar. Kararlı

c. 77a/14

cedd < Ar. Ata, dede

c. 100b/7

cefā < Ar. Üzme, eziyet etme

c. 79a/12

cehl < Ar. Bilgisizlik, cahillik

c. 71b/3

cemā'at < Ar. Topluluk

c.+1 62a/8,69b/5, 78a/10, 91a/3

cengel < Far. Orman

c.+lerni 71a/7

c.+lerde 71a/3

c.+lerige 71a/8

c.+leride 71a/4

cenūb < Ar. Güney

c. 61a/14, 70a/4, 105b/14

cenūbī < Ar. Güneyde bulunan

c. 62a/1,108a/7, 111b/6

c.+dağı 104a/5

cer < Far. Uçurum, çukur

c. 98b/6

c.+niñ 98b/11

c.+din 98b/8

cerīde < Ar. Tek başına, yapayalnız

c. 91a/7

cerāhat < Ar. İrinli yara

c.+qa 109a/2

cerrāh < Ar. Yaralara bakan ve

ameliyat yapan tabip.

c.+nı 108b/14

c.+mı 108b/13

c.+ları 109a/7

cerrāhlıq < Ar.+ T. cerrāh+IXk

Tabiplik

c.+da 108b/14

cevāb < Ar. Cevap

c.87a/2, 100a/3, 112b/5, 115b/5,

117b/3

cevānib < Ar. Taraflar, yönler

c.+ni 109b/10	cihadlıq < Ar.+T. cihād+IXk Cihatlık
c.+daqı 86b/8	eylemi
c.+tin 95a/5	c. 90b/13
cevr < Ar. Ezizyet, haksızlık, sitem	c.+lar 91a/9
c. 87b/6	cihān < Far. Dünya,âlem
cezm < Ar. Kesin karar, niyet	c. 101b/10
c. 70a/6, 70a/14, 78b/12, 101b/4,	c.+dm 82a/11
109b/1	cihānī < Far. Bir dünya, bir ülke
cébe < Moğ. zırh, silah	c. 95b/14
c.+niñ 113a/3	cihet < Ar. Yön, taraf
cébelen- < Moğ.+T. cébe+IAn Kalkan	c.+tin 64b/5, 68b/3, 75a/4, 77b/11,
örtmek, silahlanmak	78b/11, 83b/7, 102a/3, 102a/8, 114b/1,
c.-ip 89a/7	115b/4
cébelig < Moğ.+T. cébe+IXk Zırhlık,	c.+i 89a/3
silahlık	c.+idin 64b/13, 67b/10, 68b/14,
c. 90a/11, 90a/13	70b/1, 75b/8, 76b/14, 75a/11, 78a/7,
cidāl < Ar. Karşılıklı kavga	97b/11, 98a/8, 99b/7, 101b/5, 108b/8
c. 78b/10	cilav < Moğ. İleri
cidd < Ar. Ciddilik	c.+m 107b/3
c. 109b/6	c.+m 102a/1

c.+ımnı 114a/1, 114a/2	Ç
cilavluq < Moğ.+T. cilav+IXk Daha ileri, daha hızlı	çadır < Far. Çadır
c. 90a/7, 90a/8	ç. 69b/7,108b/10, 108b/10
cilav-rîz < Moğ.+Far. İleri döken, ileri saçan	ç.+nm 108b/7
c. 106a/7, 113b/13	ç.+ğa 108b/10
cins < Ar. Soy	ç.+da 108b/12
c.+imiz 82a/9	çağ < ET çağ/çaq (EDPT, 403) Çağ
cölge Verimli güzel ova	ç. 93b/6, 94b/3
c.+ge 117a/10	ç.+da 65b/14, 66b/10, 68a/6, 77a/8
c.+si 103b/5	ç.+ı 113b/12
c.+sige 99b/10	çağır < ET çağır (EDPT, 409) Şarap
cüzvî < Ar. Pek az	ç. 68b/5
c. 65a/7	ç.+ğa 68b/5
cünün < Ar. Delirme, çıldırma	çağlıq Zaman, dönem
c. 76a/4	ç. 64b/10, 82b/11, 106b/14
cümle < Ar. Tüm, bütün	çal < ET çal- (EDPT, 417) Bir müziği dinlemeyi sağlayan aleti çalıştırmak,
c.+din 86a/3, 90b/11	çalmak
	ç.-adurlar 100b/3
	ç.-ıp 94a/2, 105b/8, 93b/14

çağdavul < Moğ. Artçı	110a/12, 110a/13, 112b/9
ç. 106b/6	ç.-tı 70a/10, 70a/11, 92a/5
çantayı Süslemede kullanılan taş	ç.-tılar 73b/14
ç. 102b/12	ç.-a (çapqulaşa çapqulaşa) 93a/11
ç.+nı 102b/12	çapqun Akın
çap -< ET çap- (EDPT, 394) Dört nala	ç. 106a/1, 109b/8
gitmek; vurmak; akın etmek	çapqunçı Akıncı
ç.-ar 65b/7, 65b/9, 66b/12	ç. 66b/9, 66b/11, 106a/3
ç.-tı 98a/3, 107a/14	ç.+nın 106a/1, 106a/4
ç.-tılar 109b/10, 109b/11	ç.+ğa 106a/6
ç.-adurlar 100b/5	ç.+sını 98b/2
ç.-a (çapa atlandıq) 98a/4	ç.+sığa 106b/12
ç.-a (çapa keldim) 118a/7	çaptur < ET çaptur- (EDPT, 395) Akın
ç.-ıp 84a/11, 98a/12, 111b/7	yaptırmak
ç.-qalı 66b/9	ç.-up 66a/11
ç.-qan 89b/5	çārbāg < Far. Dört bahçe, duvar
çapqula- Vuruşmak, dövüşmek	ç.+da 66b/1
ç.-p 62b/8, 65a/13, 84a/10	ç.+ığa 66b/1
çapqulaş- Dövüşüp vuruşmak	çāre < Far. Yardım, çare
ç.-urlar 65a/12, 65a/14, 65b/5,	ç. 63b/9, 80a/10, 81a/9, 104a/2,

108a/11	çek- < ET çek- (EDPT, 413) Çekmek,
ç.+si 83a/5	uzatmak
ç.+leri 106a/13, 118a/8	ç.-ip 91b/4
ç.+lerin 104a/4, 104b/2	çemen < Far. Çimen, yeşillik
çarla- < ET çarla- (EDPT, 429)	ç. 113b/14
Çağırarak, davet ve teklif etmek	çerge < Moğ. Küçük kara kıl çadır
ç.-r 98b/5	c. 71a/8,100b/14
ç.-dılar 117a/13	c.+de 100b/13
ç.-ñ 117a/12	c.+side 63b/12
ç.-ydur 113b/14	c.+sidin 80b/7
ç.-p 91a/11, 117a/2	çerig < ET çerig (EDPT, 428) Asker
çāšt-gāh < Far. Kuşluk vakti	ç. 62b/2, 62b/5, 66a/12, 68a/4,
ç.+dm 67b/1	69a/1, 69b/7, 70b/11, 71b/8, 72a/12,
çehre < Far. Çehre, yüz	77b/2, 77b/8, 77b/12, 78a/13, 87b/13,
ç. 114b/2	88a/12, 88b/9, 89b/12, 99b/10, 99b/10,
ç.+si 114a/1	100a/8, 100b/4, 100b/5, 103b/5,
ç.+lerni 101a/5	103b/9, 103b/13, 105a/2, 106a/6,
çehrelig < Far.+T. çehre+IXg	109a/10, 109b/10
Yüzlü,suretli	ç.+niñ 67b/9, 105a/13
ç. 68b/1	ç.+ni 65a/8, 65a/10

ç.+ge 61b/7, 61b/7, 66a/13, 97a/9,

105b/2

ç.+de 68a/1

ç.+i 62b/2, 62b/5, 77a/6, 104a/11,

105b/10

ç.+iniñ 77a/7

ç.+ini 77a/2, 103b/

ç.+idin 77a/5

ç.+imizniñ 72a/7

ç.+lerge 66a/10

ç.+lerini 103b/7

ç.+lerige 66a/9

çeşm < Far. Göz

ç. 99a/8, 110b/14

çeşme< Far. Pınar, su kaynağı

ç. 99a/4, 99a/6, 99a/6, 99a/8

ç.+din 99a/5

çiq< MK çiq- < ET taşıq- (EDPT,

562) Çıkmak

ç.-mıñ 83b/6

ç.-ıptur 106a/3, 113a/11

ç.-tim 83b/10, 88a/12, 95a/10,

120a/3

ç.-tı 65a/10, 69a/2, 70a/5, 80a/10,

86a/14, 95a/11, 104b/9, 106b/8,

108b/8

ç.-tuk 89a/14, 102a/12

ç.-tılar 61b/12, 65b/2, 66a/4, 67b/3,

86a/6, 91a/2, 91b/12, 109b/12,

114a/11

ç.-qay 100b/13

ç.-sam 102a/1

ç.-sa 109a/1

ç.-a (çıqa atlanıp) 63a/12

ç.-a (çıqa alğay) 92b/10, 115a/5

ç.-a (çıqa kırıñtiler) 91b/8, 114b/4

ç.-ıp 63b/1, 67a/10, 69b/3, 72a/5,

79b/3, 84a/4, 84b/6, 91b/13, 92a/5,

92b/14, 93a/10, 93b/4, 96b/12, 103a/1,

110a/6, 110a/12, 110b/8, 112b/1,

113b/5, 114a/10, 116b/1, 116b/13,	ç.-dı 80b/7
116b/14, 117a/11, 118a/4	ç.-dılar 94a/14, 111a/2
ç.-qan 80a/12, 107b/9	ç.-ay 77b/8, 77b/8
ç.-qanda 85a/2, 95a/12, 98a/1,	ç.-ıp 61b/7, 67a/7, 74b/5, 74b/8,
117a/8, 119a/13	91a/7, 108b/3, 112a/8
ç.-qandın 86b/2	ç.-ğalı 65a/14
ç.-qanını 80a/9	ç.-ğandın 74a/12
ç.-qanıdın 80b/2	ç.-may 106b/8
ç.-qanımızğa 64b/5	ç.-mağı 110a/10
ç.-mas 72b/13	çıqarıl- Çıkarılmak
ç.-madı 77a/4	ç.-dı 91b/13
ç.-maydur 77b/8, 107b/11	ç.-ıñ 117a/5
çıqar Çıkış	çıqarmaq Çıkarmak
ç.+ı 97b/5	ç. 77b/7
çıqar-< ET çıkar- (EDPT, 410)	çıqıl-< çık-(X)l Çıkılmak
Çıkarmak	ç.-dı 114a/9, 95a/10
ç. 61b/7, 68a/1, 112b/7	ç.-ğay 61a/3
ç.-lar 67b/14, 91b/5	çıqmaq Çıkmak
ç.-ur 110a/8	ç. 77b/6, 100b/9, 100b/11, 111a/5
ç.-ıpturlar 84a/6, 85a/1, 113a/11	ç.+ta 93a/10

ç.+ımızğa 94b/14	çuğulluq Bozgunculuk
çına- Karar vermek	ç. 64a/4
ç.-dılar 97a/5,103b/7	çuqur < ET çuqur (EDPT, 409) Çukur
çınar Çınar	ç. 107b/6
ç.+lar 97a/5	çüçük Tatlı,lezzetli
çırmaş- Dolaşmak	ç. 95b/11, 106b/6
ç.-ip 74b/12	çün < Far. çun Çünkü
çırmaşmaq Dolaşmak sarılmak	ç. 61a/3, 63b/7, 63b/13,72a/7
ç.+nın 77b/11	74a/7, 75b/6, 75b/7, 78b/6, 79a/3,
çi < Far. Ne	80a/14, 80b/4, 80b/11, 87a/6, 88a/9,
ç. 97b/6	91b/11, 96a/8, 99a/8, 97b/8,
çom- < ET çom-/çöm- (EDPT, 422)	104a/14,105a/5, 116a/4, 116a/4,
Suya dalıp çıkmak	114b/5
ç.-dum 98a/9	çüst < Far. Düzgün, uygun
çoqul- Çoğalmak	c. 73a/4, 112a/10
ç.- up 113a/5	
çoq Çok, fazla	D / Ğ
ç.+usığa 113a/7	dāb < Far. Şan
çu < Far. Çünkü, nitekim	d. 110b/4
ç. 101b/10, 101b/11	daban < Moğ. Dağ, tepe

d. 99b/4

d.+dın 103b/6

d.+ı 99a/3

d.+mın 103b/5

d.+ıdın 81a/12, 99b/2

dada Dayı

d.+mğa 81a/11, 96b/9, 101b/1,

102a/12

dağdağ< Ar. Korku, telaş

d. 64b/6, 94a/1, 94b/5, 102a/1,

115b/4, 117b/6, 118a/3

d.+sı 68a/6, 95b/14

d.+lar 101b/6

dağı< ET taqı < taq-ı (EDPT, 466)

Dahi

d. 79a/14

d.+larnı 62a/9

dāhil < Ar. İç, içerisi

d. 69a/8

dāhili < Ar. İç ile ilgili

d. 99a/5

dāl < Ar. Arap alfabesinin sekizinci

harfi

d. 100a/6

dālā< Ar. Sahra, ova

d.+nıda 83b/10

dāmana< Far. Dağ eteği

d.+dın 66a/4

d.+sığa 66a/3, 106a/2, 106a/3

deñ Kuruş

d.+i 76b/1

dara< Far. *derre* Dere, çay

d. 115b/8

d.+nı 116a/7

d.+sığa 81b/2

darı- Görünmek

d.-ğanlar 104b/13

darın- Tutulmak, yakalanmak

d.-ğan 105a/3, 105a/11

dārū< Far. İlaç

d. 109a/1, 109a/2, 109a/6	103b/2, 103b/3, 107a/5
d.+nı 109a/6	d.+mniñ 101a/13, 102a/11, 102a/14
daruğa< Far. Subaşı, şef	d.+mdin 102a/9
d. 89a/3, 118b/11	d.+mge 102a/6
d.+sı 78b/5, 84b/5, 103b/13, 116b/7	d.+mgi 96b/7, 101b/13, 108b/5,
d.+sını 104a/8	119b/13, 119b/13
d.+ları 86a/6	dem < Far. Nefes, soluk
d.+larmı 86a/7	d. 99a/8
daruğalıq< Far.+T. <i>daruğa+IXk</i>	deng< Far. Çarpışma sesi
Şeflik, subaşılık	d. 72b/11
d. 111a/14	der< Far. Kapı, eşik
d.+mı 82b/11	d. 76a/2, 87a/10
dāyim< Ar. Daim, sürekli	derbest< Far. Bağlı
d. 87a/7, 91a/8, 113b/9	d. 76a/14
dāyimġı< Ar.+T. <i>dāyim+ġI</i> Her	derviş < Far. Allah için
zamanki, her zaman olduğu gibi	alçakgönüllülüğü veya bir tarikata
d. 91b/11	bağlı bulunan kimse
dede < ET dede (EDPT, 451) Dede	d. 83a/13, 98a/5
d.+m 88b/14, 96b/13, 101b/12,	deryā < Far. Deniz
102b/2, 102b/10, 103a/1, 103a/11,	d. 90a/10

d.+nı 110a/1, 111a/3	zenginlik düşkünü
d.+ğa 62b/2, 90a/9, 90a/11	d.+larım 94b/4
d.+dağılarını 62b/9	d.+larımın 74a/5
d.+sını 90b/4, 111a/2	d.+larımğa 79a/12
d.+sını 71a/3, 101a/4	devlet-ḥāh < Ar.+Far.+T.
dest < Far. İmkan, olanak	<i>devleḥāh+IXk</i> Devlet isteyen
d. 72a/4, 89a/2	d. 110a/13
d.+ini 110b/14	devr < Ar. dönme, zaman
destār < Far. Sarık	d. 87b/7, 112a/8
d.+ı 113a/5	d.- i kevreb 112a/8
dest-ḡāh < Far. Zenginlik	d.+de 87b/8
d. 75a/1	d.+in 100b/5
destūr < Far. İzin; töre	devrle- < Ar.+T. devr+IA- Dönmek
d. 84b/5, 100a/9, 105a/6, 115b/1	d.-p 104b/10
d.+ı 75a/2	dé- < ET té- (EDPT, 433) Demek,
deşt < Far. Çöl	söylemek
d.+qe 76a/8	d.-r 94b/5, 99a/13, 105b/7, 103a/12,
devlet < Ar. Devlet	108b/14, 109a/4
d. 97b/14, 108a/1, 110b/7	d.-rler 64b/7, 70b/14, 73b/4
devlet-ḥāh < Ar.+Far. mevki ve	d.-ptürler 89b/8, 94a/6, 101b/9,

110b/3, 114b/2

d.-dim 83a/14, 83b/8, 97b/4, 101b/2,

105a/9, 108b/3, 111a/9, 111b/8,

112b/4, 115a/2, 115b/13, 116a/5,

116a/6, 116a/10, 116a/13, 116b/5,

117a/12, 117b/10, 118a/3, 118a/7,

118a/9, 118a/13, 118b/2, 118b/12,

119a/9, 119a/12, 119b/3

d.-di 83b/3, 87b/5, 97b/6, 109a/7,

112b/7, 113a/14, 113b/5, 113b/11,

114a/2, 114b/3, 115a/3, 116b/2,

116b/3, 116b/7, 117b/7, 117b/11,

118a/4, 118a/5, 119a/1, 119b/6

d.-dük 72b/11

d.-diler 68b/4, 72b/14, 78b/9, 83b/1,

83b/3, 83b/12, 88b/7, 105a/1, 105b/11,

108a/9, 111a/7, 115b/11, 116a/3,

116a/11, 116a/14, 116b/7, 118b/7,

118b/7, 119a/14, 119b/4, 119b/5,

119b/8

d.-sem 87b/4

d.-p 69b/3, 73a/1, 73b/11, 75a/6,

77b/8, 83a/9, 87a/13, 100b/1, 105b/6,

106b/7, 107a/2, 108b/9, 109b/4,

110b/12, 113a/2, 117b/3, 120a/2,

d.-geç 118a/12

d.-gen 67b/7, 67b/8, 69b/9, 96b/6,

98b/7, 102a/13, 107a/2, 113b/14,

119b/1

d.-genlerdin 85b/14

d.-mes 75b/4

dék< ET teg (EDPT, 475) Gibi

(benzetme edatı)

d. 64a/14, 65a/4, 67a/4, 67a/7,

69b/7, 72b/4, 75a/5, 76a/8, 78a/1,

78a/4, 78a/11, 78b/12, 84b/3, 85b/8,

87a/12, 88a/2, 88a/6, 91b/12, 94a/11,

95b/6, 97a/4, 100a/2, 100b/6, 101b/1,

101b/7, 102b/13, 104b/14, 106b/4,

107a/2, 108a/5, 109a/2, 109a/3, 109a/6

d.+tür 118a/14	d. 68b/8, 75a/1
dér-h̄ast < Far. İstek, dilek	d.+ğa 74a/12
d. 70b/6	d.+ığa 69a/8
d.+larnı 93b/8	divāne < Ar. Deli, budala
déyil- Söylenmek	d. 76a/7
d.-gey 105b/5	dīvār < Far. duvar
dīdār < Far. Yüz, çehre	d.+nı 119a/5
d.+ da 81b/12	d.+ı 68b/10
dīger < Far. Öbürü	d.+ıdm 118b/14
d. 76a/3, 114a/9, 117a/11, 95b/7, 97b/2	diz < Far. Kale, sur
d.+i 77b/3	d. 105b/10
dilir < Far. Yürekli, korkusuz	dōst < Far. Sevilen kimse, dost
d. (dilir bol-) 91b/8, 91b/11, 91b/12	d.+uŋga 78b/2
dīm < Far. Yüz, surat	dulğa < Moğ. Zırhlı, külah
d. 100a/9, 103b/7	d. 107a/14, 107b/1
direng < Far. Bekleme, duraklama	d. +dm 65b/7
d. 113b/4, 113b/12	d. +sı 65b/10
dīvān < Ar. Şairin tüm şiirlerinin belli	d. +sıga 107a/5
bir düzen içinde bulunduğu toplu eser	dürdāne < Far. İnci tanesi
	d.+dür 105b/1

dükkān< Ar. Dükkan, satış yeri

kuşaktan kuşağa

d.+ lardın 84b/1

e. 100b/7

dükkān-dār< Ar.+Far dükkān-dār

ebyāt< Ar. Beyitler

Dükkan sahibi

e. 99a/10

d.+lar 84b/1, 84b/9

ecel < Ar. Ömrün son bulması

dürüst< Far. Dürüst

e. 80b/4

d. 67a/11

ednā < Ar. Çok aşağı, alt düzey

dürüş< Far. Kaba

e. 82a/9

d. 94b/5

eger < Far. Eğer

dürüş-ğüyraç<Far.+T. *dürüşğüy+rAk*

e. 63a/3, 64a/9, 67a/3, 70b/6,

Daha sert, daha kalın

71a/13, 74a/8, 78b/10, 83a/4, 83a/5,

d. 103b/1

87b/4, 89a/4, 94b/6, 95a/7, 103a/13,

düşmen< Far. Düşman

106b/1, 114a/13, 115b/13, 116a/2,

d. 75a/5, 96a/5, 107b/2, 101b/11

117b/1, 117b/5, 118a/13, 118b/2,

düş-vārlıç< Far.+T. düşvār+IXk

118b/2, 118b/2, 119a/1

güçlük zorluk

egerçi < Far. eger+çi Her ne kadar...

d. 101b/3

e. 64a/13, 64b/2, 65a/3, 73b/6,

75a/10, 85b/10, 87b/7, 88b/8, 97a/3,

E / É

95b/5, 97b/10, 100a/1, 101a/7,

Ebā'an cedd< Ar. Babadan babaya,

106a/5, 107b/11, 110a/9, 116a/8

ehl < Ar. Bir yerde oturan

e.-i iyālları 81a/5

e.-i iyāllarını 72a/3

ekābir < Ar. Rütbece, faziletçe büyük

olanlar

e. 85a/6

ekşer < Ar. En çok

e. 62b/8, 65b/2, 79b/11, 86a/13,

97a/14, 101a/12, 104b/1, 107a/2,

114a/3

e.+i 74a/1

elfāz < Ar. Sözler, laflar

e.+ı 105b/4

elḥamdulillāh < Ar. Övülmek yalnız

Allah'a yakışır.

e. 119b/8

emrī < Ar. Emir ile ilgili

e. 110a/2

endīşe < Far. Tasa, kaygı

a. 118b/1

engīz < Far. Hareket ettiren, kıskırtan

e. 79b/6

e.+i 68b/14

erbāb < Ar. Lider, ileri gelen

e. 84b/9, 104b/6

e.+ları 104b/3

erk Şehir içinde padişaha mahsus olan

kaleye benzer saray

e.+ni 111a/8

e.+ke 62a/9, 90b/5, 111a/10,

111a/12

e.+te 85a/5, 111b/11, 113a/9

e.+iğa 62b/1, 63b/7

erzān < Far. Uygun, layık

e. 95b/11

erzānlıq < Far.+T. erzān+IXk

uygunluk

e. 95b/12, 96a/2, 96a/6

esbāb < Ar. Sebepler

e. 66b/2

e.+ı 117a/14	e.+ler 95b/11
e.+ıġa 66a/12	eṭrāf < Ar. Taraflar
esliḥa < Ar. Silahlar	e. 86b/8, 88a/3, 95a/4, 94a/2, 94a/9,
e.+dım 103a/12	109b/10
eski < ET eski (EDPT, 246) Eski	eṭrāk < Ar. Türkler
e. 117b/9, 119a/5	e. 97a/4
eṣnā < Ar. Vakit, sırasında	evqāt < Ar. Vakitler
e.+da 72a/9, 73b/2, 87a/8, 87b/9	a. 78a/5
e.+sıda 68a/3, 97b/2	eṭvār < Ar. Tavırlar, hal ve hareketler
esrār < Ar. Sırlar	e.+ı 68b/2, 74b/9
e. 101a/2	e.+ımı 88a/7
eṣek < ET eṣek (EDPT, 260) Eṣek	eṭvārlıq < Ar.+T. eṭvār+IXk Tavırlı
e. 93b/8	e. 103a/11
eṣrāf < Ar. Taraflar, yanlar	evbāṣ < Ar. Ayak takımı, terbiyesiz
e. 85a/6	e.+ımı 62a/8
eṣya < Ar. Nesnelere, eṣya	evlād < Ar. çocuklar, evlat
e.+sı 108b/11	e. 69a/11
et < ET et (EDPT, 33) Et	ev < ET ev (EDPT, 3) Ev
e.+ı 71a/9, 93b/8	e.+niġ 109a/4
e.+ini 95b/8, 109a/5	evāḥır < Ar. Günler

a.+ide 74b/2	100a/7, 108b/9 118a/13
evqāt < Ar. Vakitler	é.-dim 65a/1, 71a/7, 71a/11, 75a/7,
e.+ta 88b/8	75a/12, 75b/3, 75b/4, 75b/4, 75b/5,
evvel < Ar. Önce, ilk	75b/6, 75b/9, 75b/10, 75b/13, 76a/6,
e. 68b/13, 70b/2, 74b/10, 75a/10,	76a/6, 76a/9, 76a/9, 85b/7, 85b/7,
75a/11, 85a/12, 86b/5, 101a/1, 112a/4,	86b/7, 87a/2, 87a/2, 87a/11, 87a/11,
119a/10	92a/9, 92b/3, 94a/1, 96a/9, 96b/13,
evvelki < Ar.+T. <i>evvel+ki</i> Önceki	97a/14, 97b/1, 97b/10, 98a/14, 98b/14,
e. 87b/1 115b/6 , 96a/5	99a/1, 99a/12, 99b/14, 100a/1,
ey Ey, seylonme edatı	101a/11, 101a/14, 101b/1, 101b/2,
e. 87b/8	102b/1, 104b/12, 106b/8, 107b/2,
eyvān < Far. Kemerli salon, köşk	107b/4, 108b/9, 111a/6, 114a/6,
e.+ıda 111b/6	114a/11, 118b/5, 118b/14, 119b/11
eyyām < Ar. Günler, zaman	é.-diñ 87a/13
e.+da 99a/12, 99b/10, 104a/10,	é.-di 61a/5, 61a/10, 61b/11, 61b/12,
109b/10	62a/2, 62a/6, 62a/13, 62a/14, 62b/8,
e.+ı 93b/7	62b/11, 62b/11, 62b/11, 62b/12, 63a/3,
é < ET ér- (EDPT, 193) İmek; olmak	63a/4, 63a/4, 63a/4, 63a/5, 63a/10,
→ ér-	63a/12, 63b/1, 63b/1, 63b/3, 63b/6,
é.-miş 93b/10, 100a/4, 100a/4,	63b/7, 63b/12, 63b/13, 63b/14, 64a/13,

64b/1, 64b/9, 64b/10, 65a/2, 65a/2,	75a/10, 75a/11, 75a/14, 75b/1, 75b/2,
65a/6, 65b/11, 65b/13, 65b/14, 66a/1,	75b/8, 75b/11, 75b/12, 75b/14, 76a/1,
66a/8, 66a/8, 67a/1, 67a/10, 67b/2,	76a/10, 76a/10, 76a/13, 76b/1, 76b/1,
67b/5, 67b/9, 67b/12, 67b/13, 67b/13,	76b/3, 76b/4, 76b/5, 76b/12, 77a/11,
67b/13, 67b/14, 68a/2, 68a/2, 68a/9,	77a/12, 77b/5, 77b/7, 77b/8, 77b/13,
68a/12, 68a/14, 68b/2, 68b/3, 68b/4,	78a/6, 78b/6, 79a/5, 79a/6, 79a/10,
68b/5, 68b/6, 68b/6, 68b/7, 68b/7,	79a/11, 79a/12, 79a/13, 79b/4, 79b/4,
68b/8, 68b/8, 68b/9, 68b/11, 68b/12,	79b/8, 79b/11, 80a/12, 80b/3, 80b/4,
69a/4, 69a/6, 69a/8, 69a/13, 69b/1,	80b/5, 80b/11, 81a/1, 81a/9, 81a/11,
69b/4, 69b/10, 69b/13, 70a/3, 70a/7,	81b/11, 81b/12, 82a/1, 82a/2, 82a/6,
70b/3, 70b/7, 70b/7, 71a/9, 71a/14,	82b/6, 82b/9, 82b/11, 82b/12, 82b/12,
71a/14, 71b/1, 71b/4, 71b/5, 71b/6,	82b/14, 83a/1, 83a/10, 83a/14, 83b/2,
71b/7, 71b/10, 71b/10, 71b/12, 71b/12,	84a/2, 84a/9, 84a/12, 84a/13, 84a/14,
71b/13, 71b/13, 72a/1, 72a/1, 72a/1,	84b/2, 84b/3, 84b/6, 84b/9, 84b/9,
72a/2, 72a/2, 72a/3, 72a/5, 72a/8,	84b/13, 85a/3, 85a/4, 85a/7, 85a/8,
72a/8, 72a/11, 72b/3, 72b/4, 72b/9,	85a/13, 85a/14, 85b/1, 85b/3, 85b/3,
73a/10, 73a/11, 73a/13, 73b/1, 73b/5,	85b/7, 85b/9, 85b/9, 85b/10, 85b/11,
73b/5, 73b/6, 73b/6, 73b/7, 73b/7,	85b/12, 86a/1, 86a/2, 86a/10, 86b/5,
73b/10, 73b/10, 74a/6, 74a/8, 74a/9,	86b/6, 86b/12, 86b/13, 87a/1, 87a/1,
74b/13, 75a/5, 75a/6, 75a/6, 75a/10,	87a/4, 87a/4, 87a/6, 87a/6, 87a/7,

87b/5, 87b/6, 87b/9, 87b/9, 87b/12, 97b/13, 98a/5, 98a/7, 98a/7, 98a/8,
88a/1, 88a/5, 88a/6, 88a/7, 88a/10, 98a/8, 98a/12, 98a/14, 98b/9, 99b/7,
88a/11, 88b/2, 88b/5, 88b/7, 88b/8, 99b/11, 99b/14, 100a/1, 100a/1,
88b/8, 88b/10, 88b/12, 89a/3, 89a/4, 100a/2, 100b/10, 100b/10, 100b/11,
89a/6, 89a/9, 89a/10, 89a/11, 89a/14, 101a/10, 101a/12, 101a/14, 101b/5,
89b/2, 89b/6, 89b/12, 89b/13, 90a/9, 101b/5, 101b/14, 102a/2, 102a/3,
90a/10, 90a/11, 90a/12, 90b/2, 90b/4, 102a/3, 102a/4, 102a/6, 102b/7,
90b/10, 90b/13, 90b/13, 91a/2, 91a/3, 102b/8, 103a/3, 103a/10, 103a/11,
91b/5, 91b/6, 91b/6, 92a/6, 92a/8, 103a/11, 103a/12, 103a/12, 103a/12,
92a/13, 92a/14, 92b/1, 92b/1, 92b/2, 103a/14, 103a/14, 103b/1, 103b/3,
93a/2, 93a/3, 93a/4, 93a/5, 93a/13, 103b/12, 104a/4, 104a/12, 104b/2,
93b/1, 93b/6, 93b/6, 93b/9, 93b/11, 104b/8, 105b/5, 105b/14, 106a/4,
93b/13, 94a/2, 94a/4, 94a/4, 94b/2, 106a/5, 106a/6, 106a/6, 106a/10,
94b/3, 94b/4, 94b/4, 94b/14, 95a/2, 106a/11, 106b/2, 106b/3, 106b/6,
95a/6, 95a/8, 95a/8, 95a/9, 95a/11, 106b/6, 106b/11, 106b/12, 107a/3,
95a/11, 95b/7, 95b/11, 96a/5, 96a/10, 107a/4, 107a/6, 107a/9, 107a/11,
96a/11, 96a/11, 96b/3, 96b/4, 96b/11, 107a/12, 107a/14, 107b/2, 107b/3,
97a/5, 97a/6, 97a/7, 97a/7, 97a/7, 107b/8, 107b/11, 108a/11, 108a/12,
97a/8, 97a/9, 97a/10, 97a/11, 97a/12, 108a/13, 108b/7, 108b/14, 109a/1,
97a/13, 97b/1, 97b/2, 97b/3, 97b/12, 109a/1, 109a/1, 109a/2, 109a/2,

109a/5, 109a/12, 109a/12, 109a/13,	118a/6, 118b/4, 119a/1, 119a/2,
110a/9, 110a/10, 110a/12, 110a/13,	119b/11, 120a/1
110a/14, 110b/1, 110b/4, 110b/11,	é.-dük 70a/5, 71a/7, 71a/8, 71a/9,
110b/13, 111a/4, 111a/5, 111a/9,	71b/8, 71b/9, 73a/9, 77a/13, 77a/14,
111a/10, 111a/13, 111a/14, 111b/1,	77b/14, 83b/14, 92a/12, 96a/1, 96a/2,
112a/3, 112a/5, 112a/6, 112a/11,	98a/6, 104b/7, 106b/11, 106b/14,
112b/2, 112b/2, 112b/3, 112b/3,	106a/7 111a/4, 111b/2, 111b/6,
112b/4, 112b/4, 112b/5, 113a/7,	112b/10, 113b/8, 114a/5, 114a/13,
113a/9, 113a/13, 113a/13, 113a/14,	114a/14, 118a/10, 119b/6
113b/1, 113b/3, 113b/6, 113b/7,	é.-diler 61a/11, 61a/12, 62a/5,
113b/10, 114a/2, 114a/3, 114a/9,	62a/7, 63a/3, 64a/3, 64a/5, 67a/7,
114a/14, 114b/5, 114b/7, 114b/10,	73a/2, 74b/5, 75a/9, 76a/14, 76b/3,
114b/11, 114b/11, 114b/13, 115a/1,	76b/13, 77a/1, 78a/3, 79a/9, 83a/13,
115a/7, 115a/8, 115a/10, 115a/13,	83a/14, 86a/3, 86b/3, 92a/7, 92a/9,
115a/14, 115b/2, 115b/3, 115b/6,	93a/7, 93a/8, 93a/10, 93a/10, 93b/2,
115b/13, 116a/4, 116a/8, 116a/9,	95a/4, 96b/12, 98a/,101a/13, 101a/14,
116b/7, 116b/11, 116b/14, 117a/3,	101a/14, 103a/8, 104b/1, 110a/3,
117a/3, 117a/3, 117a/6, 117a/8,	110a/11, 111b/12, 114b/9, 116a/7
117a/8, 117a/11, 117b/2, 117b/5,	é.-ken 73b/9, 73b/9, 97b/4, 107a/7
117b/5, 117b/9, 117b/9, 118a/2,	é.-kendürler 85b/4, 92b/9, 105a/13,

111b/7	72b/8, 73b/12, 80a/3, 80a/3, 80b/14,
é.-kende 78b/3	82a/14, 82a/14, 85b/5, 89a/6, 92b/13,
é.-kenini 114a/14	94a/6, 95b/4, 96a/13, 96b/1, 97a/9,
é.-mes 64b/12, 68b/7, 71b/7,	98b/1, 102b/3, 104a/6, 105a/12,
75a/10, 75b/3, 79b/4, 81a/1, 81b/5,	105b/6, 106b/1, 106b/2, 107a/8,
81b/6, 81b/9, 82a/14, 84a/8, 85b/3,	108a/11, 109b/3, 110a/5, 110b/2,
85b/14, 86a/2, 86b/13, 89b/14, 91a/2,	114a/13, 116a/11, 117a/7, 117a/9,
91a/8, 94b/2, 97b/10, 101a/14,	117b/3, 117b/4
101b/13, 102a/2, 102a/3, 103b/12,	é.-de 71a/6, 71a/10, 73a/14, 75a/9,
105a/2, 105a/5, 107b/3, 108a/11,	78a/11, 78b/3, 97a/13, 98a/13, 99a/11,
110b/4, 113b/12, 114b/10, 115b/13	99b/1
é.-mestür 119b/9, 83b/9	éger Eyer
égeçi < ET eke (EDPT, 100) Büyük	é.+e 95b/4
kız kardeş, abla	é.+ler 103a/9
é. 91a/6	égerlig Eyerli
é.+m 95a/12	é. 102b/10
é.+si 96b/10	égil- < ET égil- (EDPT, 106) Eğilmek
é.+sije 91a/6	é.-ip 113a/7
égen İken, idi	éki < ET éki (EDPT, 100) İki
é.-dür 65a/9, 65a/11, 65b/10, 68b/3,	é. 61a/10, 61a/12, 61b/9, 61b/11,

62a/5, 63a/14, 64b/7, 64b/8, 65a/13,	ékinci İkinci
65b/5, 66a/2, 66b/1, 66b/14, 66b/14,	é. 64b/4, 68a/12, 85a/13, 85b/7,
67a/4, 67b/9, 68b/12, 70b/14, 71a/6,	85b/13, 86b/14
71a/11, 72a/9, 72b/9, 73a/14, 73b/4,	ékirer İkişer
73b/8, 73b/9, 74a/7, 74a/7, 77b/2,	é. 62a/3, 75b/5, 87a/11, 94b/9
78a/8, 79b/2, 79b/11, 80b/11, 80b/13,	él < ET él (EDPT, 121) Halk, insanlar
82a/8, 82b/14, 83b/13, 84b/11, 87b/10,	é. 64a/2, 65a/2, 73b/10, 82a/5,
87b/14, 88a/5, 88b/12, 88b/13, 90a/8,	83a/2, 83a/9, 84b/14, 85a/11, 92a/6,
90b/4, 91b/2, 91b/14, 92b/10, 93a/1,	93b/13, 101b/3, 104a/5, 104a/14,
93a/8, 93a/13, 94a/7, 94a/7, 94a/8,	104b/9, 105a/4, 105a/7, 105a/10,
94a/8, 94a/9, 95a/9, 95a/10, 97a/11,	105b/3, 106b/6
98a/6, 98a/6, 101a/14, 102b/7,	108b/1
103a/10, 105a/5, 105a/7, 105a/14,	é.+nin 94b/10
105b/2, 106a/8, 107a/6, 107a/8,	é.+ge 83a/3, 84b/3, 85b/14, 93b/7,
108a/2, 109a/11, 110a/4, 111a/12,	105a/3
112a/1, 112a/2, 113a/3, 113a/9,	é.+din 96a/1
113a/9, 113b/4, 114b/3, 115a/6,	é.+ini 87b/13, 90a/1
116a/9, 117a/9, 118a/10, 118b/4,	é.+ler 62a/6, 97a/4
119b/7, 119b/10, 119b/13	é.+lerni 61b/2
é.+de 68a/12	é.+leri 62a/7

é.+lerini 61b/4	é.+imdağı 107a/12
é.+lerige 61a/14	é.+imdin 108b/9
elbette < Ar. Mutlak, kesinlikle	é.+inginizde 108b/1
a. 100a/5	é.+leri 74a/1
élçi < ET élçi (EDPT, 129) Elçi	é.+lerige 64a/11, 66b/12
é. 94a/12	éligle-< ET éligle- (EDPT, 144)
é.+ler 86b/10, 94a/2	Tutmak, kavramak
élçilik<élçi+IXk Elçilik	é.-p 84a/5, 116b/6
é.+ke 94a/13	é.-gandin 83a/6
élig < ET élig (EDPT, 140) el	éligle- Tutmak, kavramak
é.+niş 82a/5, 86a/11, 110b/14	é. 111a/8
é.+te 112b/3	éllig< ET <i>ellig</i> (EDPT, 141) Elli
é.+ige 79b/3, 95a/12, 100a/11,	é. 66b/14, 71b/7, 85a/2
100a/11, 100b/1, 103b/1, 106b/10,	élt-< ET élt- (EDPT,130) Göndermek
113a/5	é.-tim 107a/5
é.+ide 102a/2, 115b/3, 115b/4	é.-mes 117b/7, 118a/1
é.+ini 62b/7, 100b/1	ér < ET ér (EDPT, 192) Erkek, koca
é.+igi 64a/14, 89b/14, 90a/5,	é.+ge 80a/14
104b/10, 105a/5, 105a/6, 105a/8,	ér-< ET ér- (EDPT, İmek, olmak → é-
112a/4, 114a/10	é.-miş 76a/8, 79b/7, 100a/5

é.-di 61a/1, 80a/14, 82b/10, 91b/13, 109a/4, 110b/2, 113b/10, 113b/12, 114b/5, 119a/11, 119b/11	é.+ sige 69b/10, 73a/6 éşik < ET éşik (EDPT, 260) Kapı é.71b/13
é.-dük 74a/7, 115a/1	é.+de 73b/5
é.-diler 84b/1, 91b/11, 104a/3	é.+ini 119a/5
é.-se 108b/7	é.+ide 85b/5
é.-gese 78a/7	é.+ige 61a/6, 73b/14, 91b/5, 101a/13, 106b/1
é.-mes 74a/7	éşiklig < ET éşiklig (EDPT, 261) Kapılı
éri- Erimek	é. 107a/1, 113a/2
é.-gey 75b/14	éşit < ET éşid- (EDPT, 257) İşitmek, duymak
ériş < ET ériş- (EDPT, 239) Erişmek	é.-türdiler 96a/14, 96b/1
é. e tur- (érişe turup kaldılar) 105a/10	é.-ip 80a/13, 80b/9, 105a/14, 116b/4, 118b/12
é.-ip 102a/4, 115b/1	é.-keç 119a/3
érken < ET érken (EDPT,224) Erken é. 84b/5	é.-mes 75b/4
érklig < ET erklig (EDPT, 224) Güçlü, é. 103a/12	ét < ET ét- (EDPT, 36) Etmek
érte < ET érte (EDPT, 202) Erte é. 65a/11, 99b/2, 114a/9	é.-tim (sebq éttim) 99a/6

é.-tin (talep éttin) 89b/14	f. 62b/8
é.-sün (yād étsün) 118b/9	faqīr < Ar. Zengin olmayan
é.-sem (baş alıp étsem) 101b/3	f. 93b/7
é.-ip (cezm étip) 78b/12, 95a/13, 115b/11	ferācī < Ar. Dervişlerin giydiği hırka f. 112b/11
é.-mes (yād étmes) 100a/4	farq < Ar. Başkalık, ayırma
éttür < ET éttür- (EDPT, 67) Ettirmek	f. 85a/12, 105b/4
é. méñ (uynı éttirmeñ) 97b/4	f.+qa 96b/12, 116a/14
évrül < ET evril- (EDPT, 14) Evrilmek, dönme	f.+ta 96b/12 Fārsī < Far. İran dili, Farsça
é.-ür 92a/11	f.+din 75b/5
é.-ürler 92a/13, 92b/1	farzen < Ar. Diyelim ki
é.-düm 115b/9	f.-dim 86b/6
é.-gey 103b/10	faşıl < Ar. Bölüm, kısım
é.-üp 69b/9, 93b/13, 103a/3	f. 67a/5
é.-gen 90a/3	f.+ğa 67a/3
é.-günçe 92b/1	f.+ida 91b/2
F	faşıl < Ar. Duvar, siper f. 67a/9, 92a/14, 93a/10, 113a/4
fāide < Ar. Yarar, fayda	f.+niñ 92b/8, 113a/4

f.+ğa 66b/10	ferāvān < Far. Çok
f.+din 67a/10, 95a/3	f. 95b/12
f.+iniḡ 92a/11	fermān < Far. Buyruk, emir
fāsiq < Ar. Fesat çıkarıcı	f. 64a/11, 64a/12
f. 62a/6	feth < Ar. Bir ülke veya şehri düşman
fazīletliq < Ar.+T. fazīlet+IXk	elinden alma
Erdemli	f. 70b/3, 85b/14, 118b/10
f. 68b/2, 87a/6	f.+de 86a/2
faẓl < Ar. Fazlalık, üstünlük	f.+idin 86a/4, 86b/8, 87a/4
f. 70b/3	fetīle < Ar. Yaralara konulan tiftik
feh̄m < Ar. Anlama, anlayış	f. 109a/3
f. 83b/9, 102a/7, 118b/1	fetret < Ar. Duraklama, uyuşukluk
feh̄mle- < Ar. Anlamak	f.+lerde 64a/2
f.-di 111b/13	fevc < Ar. Bölük, takım
felāket < Ar. Musibet	f. 91b/4, 91b/4
f.+lerdin 65b/12	fevt < Ar. Yitirme, ölüm
ferāgat < Ar. Bırakma, vazgeçme	f. 96a/14, 99a/1, 109b/5
f. 96a/1, 96a/3	f.+niḡ 99a/1
f.+qa 96a/4	f.+ğa 98b/14
f.+ıḡa 96a/6	fikr < Ar. Düşünme

f.+ ini 101b/8	firūdraq < Far.+T. firūd+rAk Bireyler
filān < Ar. Adı anılmak istenilmeyen	f. 82a/4
şahıs ve şey	fitne < Ar. Kötülük, fena
f. 118a/5	f. 104a/10
fi‘l-cümle < Ar. Kısaca, özet olarak	f.+ler 64b/4, 79b/5
f. 79b/4, 98a/14, 116a/6	furşat < Ar. Uygun zaman, elverişli
fi‘l-hāl < Ar. şimdi, hemen	durum, fırsat
f. 73a/1, 76a/14, 84b/12, 102b/5,	f. 77b/9, 86a/13, 102b/4, 104b/10,
106b/9, 108a/14, 108b/1, 111b/14,	106b/9, 107b/2, 107a/7, 108b/6,
114b/6	119a/5
fiis < Far. Para birimi	f.+nı 73a/5, 109b/8
f. 76b/4	f.+ta 62a/12, 67b/9, 72a/4, 79a/7,
fi‘l-vāqı‘ < Ar. Gerçekte, aslında	82b/9, 83b/4, 83a/3, 84a/11, 86a/8,
f. 64a/12, 111a/8	87b/4, 91a/2, 95b/10, 98a/12, 100b/9,
firāvān < Ar. Kibirli, gururlu	102a/8, 109a/12, 110b/11, 112a/13,
f. 71a/9	112b/1
firīb < Far. Aldatma, hile	f.+tın 84b/2
f. 108a/11, 110b/4	f.+larda 75a/14, 76b/10, 87a/10
fīruze < Far. Açık mavi renkli	
f. 92a/13	G / Ğ

ġaddār < Ar. Hain, merhametsiz

ġ. 80a/3

ġadr < Ar. Hainlik, vefasızlık

ġ. 116a/12

ġ.+ıdın 77b/14

ġāfil < Ar. Gaflette bulunan, ihmal

eden

ġ. 77b/14, 92b/9, 93a/6, 93b/13,

104b/9, 106b/6, 109b/2, 110a/5,

116a/13

ġ.+ta 85a/10, 85b/2, 85b/6, 104a/2,

110a/4

ġaflet < Ar. Durumdan habersiz

kalma, dikkat etmeme

q. 110a/9

ġafletī < Ar. Dalgınlık, ihmal

ġ. 106b/4

ġāhī < Far. Bir kere, ara sıra

g. 76a/8, 76a/9, 92a/12, 101a/13,

101a/14

ġalaṭ < Ar. Yanlış, yanılıġı

ġ. 65a/9, 105b/8

ġalebe < Ar. Yenme, üstünlük

ġ. 65a/14, 75a/7, 79b/1, 103a/5

ġālibā < Ar. Kuvvetli bir ihtimalle,

belki

ġ. 83b/7, 99b/7, 100a/3, 100b/12,

102b/3, 108a/10

ġālibiyyet < Ar. Yengi, yenme işi

ġ. 104a/14

ġalle < Ar. Mahsüller

ġ. 87a/8, 87a/9, 87a/13

ġ.+din 87a/14

ġam < Ar. Tasa, kaygı

ġ. 118b/7

ġanīm < Ar. Düşman, ganimet alan

ġ. 69b/6, 69b/13, 70a/5, 70b/9,

70b/12, 73a/2, 85b/2, 85b/3, 88b/5,

89a/5, 89a/14, 89b/12, 101b/7, 106a/7,

108a/5

ğ.+niñ 68a/3, 73a/7, 85b/1, 89b/3,

89b/10

ğ.+ni 71b/1 ,85b/12,105a/7, 109b/4

ğ.+ğa 85b/13

ğ.+im 85b/8, 85b/11

ğ.+i 85a/14, 85b/3

ğaniñmet < Ar. Kazanç, düşmandan

alınan kazanç

ğ. 73a/5, 109b/8

ğarābet < Ar. Gariplik, tuhaflık

ğ.+tin 81b/9

ğāret < Ar. Yağma, akın

ğ. 85a/9, 109b/5

ğ.+im 101b/14

ğaraz < Ar. Gaye, istek

ğ. 85b/14

ğ.+ı 110a/14

ğarbiçı Kırbaç

ğ.+sığa 107a/13

ğarīb < Ar. Tuhaf, acayip

ğ. 75b/2, 84b/3, 85a/3, 90b/7, 94b/4,

98b/13, 103a/11, 109a/7, 110a/2,

115a/5, 118a/3, 118a/12

ğarībliq < Ar.+T. ğarīb+IXk

Tuhaflık, acayıplik

ğ.+ da 100a/5

ğāv < Far. Öküz, boğa

g. 97b/6

ğavğā < Far. Kavga; savaş

ğ. 68a/1, 84b/9, 87a/3, 94a/2,

105b/8, 118a/9

ğ.+sm 105a/14

ğavl < Far. Dervişlerin kalın giysisi

g. 117b/9

ğayb < Ar. Kayıp, belirsiz

ğ. 69b/4

ğayn < Ar. Arap alfebesi gayn harfi

ğ. 100a/6

ğayr < Ar. Ayrı, başka

ğ. 76a/6

ġazad < Ar. Harp, savaş

g. 89a/3

ġazel < Ar. Türk ve Fars edebiyatında

en çok kullanılan Şir türü

ġ. 87a/7, 87a/11, 101a/1, 101a/3

ġ.+leri 68b/11

ġazel < Ar. Gazelle ilgili

ġ.100a/2, 101a/1

ger < Far. Eġer

g. 68b/10

gez < Far. Kısa talim oku

g. 90a/13

g.+ler 71a/8

giry < Ar. İsteyen

g. 78a/4

gird < Far. Yuvarlak; etraf, evre

g. 97a/13, 99a/14

g.+ini 67b/12, 73a/12, 88a/14

g.+iġa 105a/13

g.+ide 109b/7

girift < Far. Tutma yakalama

g.+im 99a/9

giriftr < Far. Tutulmuş, yakalanmış

g. 76a/12

ġol < Moġ. Askerde saf ve alay

ġ. 66b/3, 69b/11, 89a/8, 100b/7,

100b/7, 106b/14

ġ.+ġa 89b/7

ġ.+da 70a/2, 89a/11

ġft < Far. Et

ġ. 75b/4

ġlm < Ar. Tüyü çıkmamış delikanlı,

genç

ġ. 62b/11, 62b/11

ġuma Kuma, cariyeye

ġ. 80b/1

g.+n 98b/12, 101a/7, 117b/7, 118a/1

ġ.+sı 69a/12

ġuncaıa Tutsak, esir

ġ.80b/1

ğurbet < Ar. Gariplik, yabancılık	g.+ı 87a/6
ğ.+te 100a/4, 100a/5	gūruht ?
ğusl < Ar. Boy abdesti	g. 107a/14
ğ. 98a/9	gūzer < Far. Geçme, geçiş
ğ.+ğa 98a/7	g. 116b/8
gūr-ḥāne < Far. Türbe	g.+ini 65a/12
g.+siğa 111b/4	g.+iğa 107b/7
gūşe < Far. Köşe, bucak	
g.+de 84b/14	H / Ḥ / Ĥ
gūşe-gīr < Far. Bir köşeye çekilen	ḥ̣ābālūd < Far. Uykulu
g. 107a/5	ḥ. 104b/8
gūyā < Far. Sözüm ona, sanki	ḥaber < Ar. Yeni bilgi, son olarak
g. 119a/9	duyulan söz
gūl < Far. Gül çiçeği	ḥ. 62a/14, 62b/2, 63b/6, 63b/7,
g. 75a/4	65a/6, 66b/5, 66b/7, 72a/10, 72b/6,
gūm < Far. Kayıp	72b/7, 77b/3, 77b/10, 78b/3, 78b/14,
g. 97b/6	79a/4, 79b/8, 79b/9, 79b/12, 80a/6,
gūnāh < Far. Dini suç	80a/9, 81b/9, 84b/11, 98a/3, 98b/7,
g. 81a/2	100a/8, 103b/7, 106a/2, 110a/7,
gūnāh < Far. Dini suç	110b/12, 117b/14, 119a/12, 119b/4,

119b/5, 119b/6	ḥ. 71a/9, 99a/9
ḥ.+ni 64b/14, 65a/3, 85a/2	ḥādīse < Ar. Olay
ḥ.+i 63a/11, 80a/3, 98b/2, 99a/2,	ḥ. 72a/4
106b/3, 118a/7, 118a/11	ḥafī < Ar. Gizli, saklı
ḥ.+ini 72a/7, 80a/13, 102a/10	ḥ. 88b/9
ḥ.+iñizni 118a/11, 119b/9	hafta < Far. Yedi günlük zaman
ḥ.+ler 105b/13	ḥ. 98b/14
ḥ.+lerni 63a/1	ḥ.+dṃ 79b/11
ḥ.+leri 74a/6	ḥāhān < Far. İstekli
ḥaber-dār < Ar.+Far. ḥaber-dār	ḥ.+i 78b/10
Haberli, haberi olan	ḥāhī < Far. Bazen, ister
ḥ. 79a/3, 83a/9, 84b/2, 84b/9	ḥ. 108a/12
ḥāce < Far. Hoca, ağa	ḥākān < Türk hükümdarı
ḥ. 78b/10, 80b/10, 104b/3	ḥ. 106a/2, 106a/9, 106b/2, 106b/4,
ḥ. ü erbāb 104b/6	107b/5
ḥ. ü erbābları 104b/3	ḥ.+ğa 105b/14
ḥ.+niñ 80b/14, 83b/6	ḥākkrez < Ar. kazıma, kazınma
ḥ.+ni 96b/13	ḥ.+iniñ 67a/12
ḥ.+ke 96b/12	ḥāl < Ar. Durum
ḥād(d) < Ar. Sınır	ḥ. 75b/13, 69a/4, 76a/3, 113a/11

h.+de 112b/8, 118b/10, 119a/8	hālātī < Ar. Durumla ilgili
hālā < Ar. Şimdi, henüz	h. 115a/5
h. 108b/1, 111b/9, 118b/9, 119a/2	hāl-dār < Ar.+Far. <i>hāl-dār</i> Benli,
h.+ğaça 100b/6	benekli
hālāllıq < Ar.+T. <i>hālāl+IXk</i> Dostluk	h. 89a/12
h.+ta 101b/8	hālet < Ar. Hal, durum
hālās < Ar. Kurtulma, kurtuluş	h. 119a/9
h. bol- 62b/12, 62b/14, 65b/13,	h.+te 106b/12
96a/6	h.+i 118a/12
hālāşlıq < Ar.+T. <i>hālāş+IXk</i> Kurtulma	hālī < Ar. Hale mensup, şimdiki
h. 114b/5	h. 77b/9, 81b/9, 92b/14, 102b/1,
ḥān < Far. Hükümdar	117b/14
h. 83b/7, 83b/9	hālvet < Ar. Yalnızlık
hālāt < Ar. Hal, durum	h. 114a/7, 117b/7
h.+mı 85b/1	hamām < Ar. Güvercin, kumru
h.+qa 76a/11	h.+ da 111a/6
h.+ta 106b/12, 107a/13, 111a/4,	hams < Ar. Beş
112a/7, 113a/4, 113b/1, 114a/5,	h. 66a/9
114b/9	han < Far. Hükümdar
h.+tm 102b/9	h. 77a/1, 62a/12, 71b/10, 72a/10,

76b/12,78b/7, 78b/13, 80b/1, 81a/11,	ḥ.+nıŋ 69a/4, 71b/11, 71b/11,
83a/8, 83a/9, 85a/2, 85b/8, 88b/14,	71b/13, 88a/7, 99a/2, 100a/10,
93b/12, 96b/1, 96b/7, 96b/9, 96b/13,	101a/10, 102b/7, 103a/3, 103a/3
98b/2, 99b/5, 99b/9, 99b/12, 99b/13,	ḥ.+nı 71b/14, 94a/14, 108a/3
100a/1, 100a/8, 100a/10, 100a/13,	ḥ.+ğa 100a/2
100b/2, 101a/13, 101b/1, 102a/6,	ḥ.+ıdın 81a/2
102a/12, 103b/2, 107a/5, 108a/5	ḥ.+ımnıŋ 96a/12189
ḥ.+dın 88a/3, 94b/3	ḥ.+ımnı 95a/10
ḥ.+lar 103b/8	ḥ.+ımg̃a 96a/10, 96a/14
ḥandek < Far. Hendek, çukur	ḥ.+lar 104a/12, 107b/13, 108b/3,
ḥ. 67a/5, 73a/13, 88b/1, 88b/9,	109a/9, 110a/11, 110b/1, 110b/3,
104a/12	111a/1, 111a/2, 116a/1, 119a/13,
ḥ.+nıŋ 88b/10	119b/4, 119b/14
ḥ.+ke 66b/10, 88b/7	ḥ.+larnıŋ 111a/3
ḥāne-qāh < Far. Dervişlerin evi, tekke	ḥ.+larg̃a 72a/2, 110b/3, 110b/12,
ḥ. 84b/7	119b/2, 119b/10
ḥ.+nıŋ 84b/7	ḥ.+lardın 103b/14, 110a/14, 110b/1,
ḥ.+da 84a/14	110b/2
ḥān < Far. Hükümdar	ḥ.+larıg̃a 64b/13
ḥ. 75a/13, 96b/1, 96b/10	ḥandek < Far. Hendek, çukur

h. 67b/13, 67b/13, 67b/14, 88b/1	h. 101a/7
h.+niñ 88b/10	h.+ni 111b/14
h.+ke 88b/7	h.+ler 75a/3, 78a/1
hāne < Far. Ev	h.+lerni 64b/13
h.-i va'de 85a/7	h.+lerdin 75a/4
h.-i va'değa 81a/9, 88a/10	hārīb < Ar. Haydut, yol kesen
hanlıg < Far.+T <i>han+IXg</i> Hakanlık	h.+dür 115a/9
h.+a 81a/3	harīṭa < Ar. Harita
haqq < Ar. Allah, Tanrı	h.+sı 102b/13
h. 98b/8	h'ārliq < Far.+ T. <i>h'ār+IXk</i> Aşağılık
harāb < Ar. Yıkık, viran	h. 101a/11, 101b/3
h. 75b/6, 117a/3	h.+ lar 75a/7
h.+dur 113a/14	hasīs < Ar. Pinti
harb < Ar. Savaş, harp	h. 82a/5
h. 92b/8, 117a/2	hāş < Ar. Özel, has
h.+ mı 91b/7	h.+lar 98a/10
harekāt < Ar. Hareketler	haşsa < Ar. Bir kimseye ya da bir şeye
h. 62b/9	özel olan nitelik
h.+mı 80b/9	h. 102b/10
hareket < Ar. Hareket; davranış	h'āst < Far. Dilek

h.+ı 83a/7	h. 80a/13, 80b/7, 95a/10, 97a/7,
h.+ıdın 61a/4	102b/12
hātır < Ar. Zihin	h.+nı 80a/4, 97a/8, 97a/10
h. 115b/5	havā < Ar. Hava
h.+ğa 76a/2, 99b/4, 104b/2, 115a/11	h.+sı 80a/14
h.+ığa 110b/5, 83b/7	h.+nım 86b/8
h.+da 86a/3	havādār < Ar.+Far. havā+dār Açık
h.+ıda 97a/9	mekanlı
h.+ımğa 120a/1	h.+ları 74b/14
h.+ımızğa 119b/4	havās < Ar. Seçkin kimseler
h.+ıngā 118a/8	h. 76a/8
h.+larığa 102a/7	havīlī < Ar. Ev
hātır-nişān < Ar.+Far. Hatırda kalan	h.+de 61a/9
h. 71b/3	h.+sini 93a/2
hātir < Ar. Hafıza	h.+side 93a/3
h.+din 95b/14	hay Hey, seslenme edatı
hatt < Ar. Çizgi, satır	h. 113a/2
h.+mı 68b/6	hayā < Ar. Utanma sıkılma
hatun < Soğd. hwātūn < ET xatun	h. 75a/11, 75b/8
(EDPT, 602) Kadın, hanım	hayāl < Ar. hayal

h. 70b/5, 79a/4, 80b/3, 81a/10,	112b/13, 113b/2, 115a/12, 115b/4,
82a/13, 84a/1, 95b/4, 95b/6, 102a/9,	115b/5, 116a/11, 116b/10, 117b/6,
104b/4, 105b/7, 105b/9, 112b/5,	117b/9
115a/8, 115a/13, 117a/1, 117b/8	hayrān < Ar. Şaşmış, şaşsa kalmış
h.+nı 85b/11	h. 80b/2
h.+da 94a/10	hāzır < Ar. Hazır, mevcut
h.+ı 68a/4, 71a/1, 77a/4, 102b/3	h. 64a/10, 72a/13, 83a/13, 97a/11,
h.+ım 106a/10	111b/12, 118b/9
h.+ımğa 114a/14	hāzık < Ar. İşinin ehli
h.+ımdın 102a/2	h. 108b/14
h.+ımız 115b/14	hazret < Ar. Saygı için büyüklere
hayf < Ar. Haksızlık, zulüm	verilen unvan
h.+ım 107a/6	h. 83b/7
h.+lar 81a/9	hem < Far. Hem, ve, aynı zamanda
haylī < Far. Epeyce	h. 61a/3, 62a/3, 63a/5, 63b/3, 64b/7,
h. 65b/8, 67a/2, 67a/2, 68b/5, 68b/7,	65a/5, 66b/8, 66b/12, 67b/4, 68a/11,
73b/10, 80a/8, 88b/5, 90b/2, 95a/2,	68b/4, 68b/7, 68b/8, 69a/8, 69b/4,
96b/11, 97a/7, 98a/9, 100b/10,	69b/11, 70a/5, 70a/10, 70b/12, 70b/14,
101a/11, 102b/2, 107b/1, 107b/13,	71a/12, 71b/5, 71b/8, 71b/9, 72b/5,
109a/7, 110a/10, 111a/4, 112b/6,	74a/9, 74a/11, 75a/3, 75a/12, 75b/1,

76b/2, 77a/4, 77a/6, 77a/8, 77a/10,	111a/7, 111a/10, 111b/5, 111b/12,
77a/11, 78b/9, 78b/13, 79a/12, 79a/13,	112a/3, 112b/8, 112b/14, 113b/4,
79a/13, 79b/4, 79b/11, 80a/8, 80a/10,	113b/5, 113b/6, 114b/2, 114b/10,
80a/13, 80b/1, 80b/2, 80b/2, 80b/10,	114b/11, 114b/12, 114b/13, 115a/1,
81b/11, 82a/4, 82b/10, 83b/8, 84a/2,	115a/5, 115a/8, 115a/9, 115a/9,
85a/10, 85b/5, 85b/12, 85b/12, 86a/13,	115a/14, 115a/14, 115b/1, 115b/10,
86a/14, 86a/14, 87a/1, 87a/1, 88a/8,	116a/3, 117a/3, 117b/1, 119a/13,
88b/12, 88b/14, 89a/14, 89b/4, 89b/11,	119b/4, 119b/6, 119b/7, 119b/8
90a/1, 90a/1, 90a/3, 90a/4, 90a/8,	hemîşe < Far. Daima, sürekli
90b/13, 90b/14, 91b/6, 93a/14, 93b/1,	h. 64b/10, 89b/14, 97a/14, 98a/5,
93b/2, 94a/14, 94b/11, 95a/6, 96a/14,	98b/14, 100b/9, 106b/8
96b/1, 96b/8, 96b/10, 97b/10, 101a/8,	hem-râh < Far. Yoldaş, yol arkadaşı
101a/8, 101b/12, 101b/12, 101b/13,	h. 75b/12, 84a/2, 106b/11
101b/14, 102a/2, 102a/5, 102a/9,	h.+ ları 118b/11
102b/4, 102b/13, 103a/1, 103a/5,	henüz < Far. Henüz
103a/6, 103a/6, 103b/8, 104a/8,	h. 63a/10, 75a/13, 83a/2, 84b/1,
104b/1, 104b/10, 105b/7, 106a/1,	101b/9, 104a/11, 106a/4, 115b/10,
106a/8, 106b/8, 107a/8, 107a/8,	97a/7
107b/3, 107b/5, 107b/10, 107b/13,	her < Far. Hep bütün
108b/14, 109a/4, 110b/7, 110b/8,	h. 61b/5, 64b/2, 66a/10, 67b/11,

68a/1, 71a/6, 71b/2, 73a/1, 75a/5,	hired < Far. Akıl
75a/11, 77b/13, 83a/6, 83a/14, 84b/14,	h. 86a/4
84b/14, 86b/13, 90b/11, 92a/11,	hırs < Ar. Sonu gelmeyen arzu
92b/10, 94a/1, 94a/2, 94a/10, 99a/12,	h.+ ı 68b/5
99b/8, 100b/8, 101a/3, 105b/1, 107b/6,	hızmet < Ar. Hizmet
109a/1, 110a/14, 110b/3, 110b/5,	h. 65a/4, 72a/2, 72a/3, 84a/9,
111a/14, 111a/14, 112a/4, 116a/5,	115b/14, 115b/14
116b/12, 116b/13, 117a/8, 117a/8,	h.+te 116a/5
118b/8, 119b/9, 119b/14, 120a/2	hızmeti < Ar. Hizmetle ilgili
her-çend < Far. Her ne zaman	h. 116a/3
h. 105a/4	hızmet-kârlıq < Ar.+Far.+T.
her-gâh < Far. Büyük çadır	<i>hızmet+kâr+IXk</i> Hizmetkarlık
h. 76a/2	h.+lar 81b/14, 82a/6
hergiz < Far. Asla, hiçbir zaman	h.+larnı 82a/3
h. 81b/4, 103a/14	hicâb < Ar. Örtü, perde
hesâb < Ar. Hesap, sayma	h. 75a/11, 75a/12, 75b/8, 76a/1
h. 68a/7, 68a/10	hiç < Far. Hiç, önemsiz
h.+larnı 71b/2	h. 61a/4, 61b/14, 62b/6, 63a/11,
heves < Ar. Arzu, istek	64b/1, 66a/7, 66b/11, 67a/8, 67a/10,
h.+im 101b/5	67a/12, 69a/11, 70a/8, 70b/10, 71b/7,

72b/1, 73a/3, 73a/6, 73a/13, 73b/6,	h̄in < Ar. An, zaman
75a/6, 75b/3, 75b/7, 76b/4, 80a/6	h̄.+de 119a/4
80a/6, 80a/10, 81b/5, 84a/7, 85a/4,	hirāvul < Moğ. öncü, öncü bölümü
85b/9, 85b/11, 88a/8, 88b/5, 88b/10,	h. 66b/3
89a/6, 89b/6, 90a/6, 93b/6, 94a/3,	h̄.+nı 69b/11
94a/4, 94b/8, 94b/8, 95a/5, 95a/6,	hisāb < Ar. Sayma, hesap
102a/1, 102a/2, 102a/5, 104a/13,	h̄. 94a/5, 97a/12
100a/5, 107a/12, 113b/1, 116b/10,	h̄.+ı 111a/9
117a/7, 117b/7, 118a/1, 119b/11	hişār < Ar. Etrafı korunaklı kale
h̄iç-kes < Far. Hiç kimse	h̄. 63b/14, 68a/12, 81a/4, 81b/2,
h. 75b/6	82a/1, 99a/11
h̄ikāyet < Ar. Hikayeler	h̄.+ğa 64a/1, 99b/9
h̄. 75b/9, 97a/10, 115b/7	hişse < Ar. Pay
h̄ile < Ar. oyun, aldatma	h̄. 108b/3
h̄. 110a/14	hiyel < Ar. Hileler
h̄ilāf < Ar. karşı zıt yanlışlık	h̄. 77b/8, 118b/11
h̄.+ı 110b/14	hod < Far. Kendi, kendisi
himāyet < Ar. koruma, korunma	h̄. 64a/9, 65a/10, 73b/1, 74b/14,
h̄. 114b/10	75a/12, 75b/11, 76a/1, 76b/12, 77a/12,
h̄.+i 75a/5	82a/13, 83a/3, 83a/4, 83a/5, 84a/14,

88a/9, 89b/13, 92a/7, 94a/5, 94a/10,	ḥusūs < Ar. Bakım,iş,kanun
98a/11, 101b/5, 102a/1, 102a/3,	ḥ. 110b/4
109b/1, 109b/2, 110b/5, 111b/13,	ḥuzzār < Ar. Hazır olanlar
114b/6, 115b/3, 115b/13, 115b/14,	ḥ. 86a/14
116a/11, 117a/7, 117b/3, 117b/11,	ḥuzūr < Ar. Hazır olma, bulunma
117b/14, 118a/14	ḥ. 117b/10
ḥ.+nı 63a/4	ḥücüm < Ar. Saldırma
ḥünile- Yayın kirişine ok yerleştirmek	h. 111a/1
h.-p 107a/7	ḥuften < Far. Düşen
ḥoş < Far. Güzel, iyi	ḥ. 106b/2
ḥ. 111a/5, 114b/6	ḥ.+ğa 117b/1
ḥoş-ḥāl < Far. Geçimi yolunda olan	ḥ.+ğaça 115b/8
ḥ. 118b/10, 119b/2	ḥüküm < Ar. Hüküm, emir
ḥoş-ṭab‘ < Far. Güzel huylu	ḥ. 64b/3, 64b/5
ḥ. 68a/9, 100a/1	ḥüner < Far. Bilme, marifet
ḥüb < Far. Güzel, hoş, iyi	h. 68a/7, 87a/10, 87b/3
ḥ. 68b/7, 96a/13, 117b/5, 119b/5	h.+i 90a/6
ḥ.+lar 93a/14	ḥürkütme k Ürkütme
ḥulyā < Ar. Hayal	h. 64b/1
ḥ. 88b/8	ḥürmet < Ar. Saygı

h. 115b/10

ı. 61b/11, 63b/10, 73b/13, 119b/13

I

ılqı Başı boş gezen at sürüsü

ı.+larm 71a/13

ıl-< ET ıl- (EDPT, 125) İnmek,

ıltra- Parlamak

alçalmak

ı.-p 117a/7

ı.-madı 80b/2, 82a/10

ıslāh < Ar. İyileştirme, yeniden

ıldam Çabuk

düzenleme

ı. 72b/7, 72b/10, 93a/1, 113b/12,

ı. 111b/3, 111b/9

114b/4, 115a/13, 106b/13

ı.+dm 112a/1

ıldımraq < ıldam+rAk Daha çabuk,

ıztırāb < Ar. Sıkıntı, büyük acı, eziyet

daha seri

ı. 75b/9, 85a/2, 102b/5, 111a/7,

ı. 70a/5

111b/9, 112b/13, 116b/11, 116b/12,

ıldız Yıldız

119a/4

ı. 109a/3

ı.+ta 80a/9, 102b/2, 105b/6

ı.+dm 109a/1

ılğa- Baskın yapmak, saldırmak

İ

ı.-duk 82a/13, 84a/2, 104a/1,

ıbit- İslatmak

109a/14

ı.-ip 93b/11

ı.-p 72b/8, 77a/7

ıbtılā' < Ar. Tutulma, düşkünlük

ılğar Baskın, hücum

ı.+sıdm 96a/6

icāzet< Ar. İzin, ruhsat

i. 64a/1, 71b/2, 71b/4, 101a/8

iç< ET iç (EDPT, 17) İç

i.+i 81a/10, 114a/7

i.+ide 61a/9, 82b/12, 91a/5, 91a/12,

107b/2

i.+idin 85b/1, 105b/11

iç-< ET iç- (EDPT, 19) İçmek

i.-tim 117b/10

i.-ti 118a/14

i.-mes 68b/5

içki Saraya mensup olanlar

i. 63b/12

i.+din 65b/2

i.+ler 65b/2, 70a/1, 70a/3, 76b/6,

83a/12, 89a/11, 91a/1, 91a/10, 91a/13,

91b/13

i.+lerni 74b/6, 89a/14

i.+lerdin 65b/3, 92a/12

i.+leri 63a/9

i.+leridin 68a/11

i.+lerimiz 67b/5, 79a/8

içkülü Sarhoş, içkili

i.+ge 85b/4

iğvā< Ar. Azdırma, yoldan çıkarma

i. 68b/14

iḥlāş< Ar. Temiz sevgi, içten gelen

dostluk

i. 82b/7

iḥtilāt < Ar. Karşılaşım görüşme

i. 75b/9

i.+ı 77a/4

iḥtimāl< Ar. Olasılık

i.+i 70b/11, 71a/14, 104b/3, 115b/5

i.+leri 74a/9

iḥtimām < Ar. Özenle iş yapma,

gayretle çalışma

i. 66a/11, 88b/12

i.+nı 89a/3

i.+nı 109b/6

ih̄timām̄lıq < Ar.+T. ihtimām+IXk

Bitirme, sona erdirmе

i. 66a/12

ih̄tirāz < Ar. Sakınma, çekinme

i. 115b/1

ih̄tiyāc < Ar. Muhtaçlık, yokluk

i. 65a/8, 70a/8, 98a/7

ih̄tiyār < Ar. Seçme, tercih etme

i. 75a/3, 76a/14, 76b/2

i.+im̄ 76a/10

ih̄tiyāt < Ar. Tedbirli davranma

i. 88b/1, 67b/4, 67b/12, 68a/1,

70a/6, 98b/10, 110a/5, 116b/2

ikiley İki defa, ikişer

i. 61b/14

i.+lar̄ 73a/13

il̄ Vilayet

i. 85a/10

ilān < Ar. Meydana çıkarma

i. 95b/2, 95b/7

ilgeri < ET ilgerü (EDPT, 144) İleri

i. 61b/13, 66a/4, 84a/3, 89b/7,

90a/7, 92a/5, 92a/10, 102b/2, 116a/9,

116a/11, 119a/1

i.+din̄ 89b/11, 90a/4, 103b/7

i.+miz̄ 90a/3

i.+kī 92a/4, 106b/13

ilgerirek < ilgeri+rAk Daha ileri

i. 66b/9, 103b/6, 104b/5, 105a/14,

105b/6, 107a/1, 107a/7, 107a/9,

112b/10

iltimās < Ar. kayırma

i. 61a/7

īmā' < Ar. İşaret, işaretle anlatma

ī. 83b/8, 110b/3

'imaret < Ar. Aşevi

'i.+leride 110b/9

imdi < ET amtı (EDPT,156) Şimdi,

halen

i. 93b/6

imkān < Ar. Olanak	i.+si 66b/14, 67b/3, 69b/2, 72a/4,
i. 75b/10	73b/13, 73b/14, 74b/4, 76b/9, 77b/3,
i.+ı 76a/1	77b/5, 78a/8, 82a/1, 84a/12, 84a/14,
imrūz < Far. Bugün	87b/12, 88a/5, 89a/13, 90b/9, 99b/11,
i. 101b/10	105b/13, 108b/3, 109a/11, 119b/7
imtidād < Ar. Sürme, devam etme	i.+siniñ 93a/5
i.+ ı 94b/7, 96b/4	i.+leri 70a/2, 96b/2
inan- İnanmak	i.+leriğa 101b/6
i.-a al- (inana almaduk) 117a/4	i.+leridin 65b/6
i.-adur 118a/14	inşāf < Ar. Merhamete dayanan adalet
i.-mağıl 78b/1	i. 68a/8
inçke < ET inçge (EDPT, 174) İnce	inşāflıq < Ar.+T. inşāf+IXk İnsaflı,
i. 109a/4, 97b/3	merhametli
inçkelik < ET inçg+IXk (EDPT, 174)	i. 85a/11
İncelik	insāniyyet < Ar. İnsanlık
i. 104b/6, 105a/14, 117a/5	i. 81b/14, 82a/8
ini < ET ini (EDPT, 170) Küçük erkek	i.+ni 82a/9
kardeş	intiqām < Ar. Öc alma
i. 99b/8, 119b/3	i. 74b/14
i.+m 108b/9, 110b/8	intizār < Ar. Bekleme

i.+ıda 104b/7	i. 86b/9
iqtidār < Ar. Güç, yetme, yetebilme	istirāhat < Ar. Dinlenme
i. 75a/3	i. 96a/7
iqtizā' < Ar. Lazım gelme, gerekme	iş < ET iş (EDPT, 254) İş
i. +sı 100a/6	i. 61b/14, 62b/8, 63b/10, 66a/7,
irevül Kılavuz; ordunun önünde giden	66a/13, 66b/11, 67b/6, 73a/13, 83a/3,
i. 70a/3, 89a/8, 89a/11, 89b/4,	85a/4, 85a/11, 85b/7, 85b/8, 87b/10,
89b/10	88b/10, 89b/5, 89b/9, 91b/9, 92a/6,
i.+ ge 70a/12, 89a/14, 89b/5	92a/8, 93a/7, 105b/2, 105b/2, 108a/14,
iste -< ET iste- (EDPT, 243) İstemek	109b/5, 109b/5, 111b/9, 111b/10,
i.-r 119b/7	112a/1, 113a/9, 113a/13, 113b/2,
istikbāl < Ar. Gelecek	118a/13, 118b/9
i.+leriga 83b/6	i.+dür 65a/7
istiklāl < Ar. Kanıt veya veriye	i.+niñ 64b/2, 111a/8
dayanarak sonuç çıkarma	i.+ni 99b/3
i. 69a/13	i.+din 111b/13, 118a/7
istimālet < Ar. Teselli etme	i.+ke 61b/14, 74a/1, 93a/14
i. 61b/2, 117a/2	i.+i 73b/5, 77a/9, 80b/14, 87b/9,
i.+lar 117a/13	93a/13, 105b/12, 114b/5
istimdād < Ar. Yardım isteme	i.+ige 80b/2, 88b/11

i.+imiz 86b/1, 87b/8, 119a/1	çıkarma
i.+imni 119a/4	i. 110a/13
i.+ler 64b/2, 85a/12, 87a/12, 91a/8	i.+ı 110b/11, 113b/3
i.+lerni 81a/2	i.+mı 82b/8
işāret < Ar. Bir şeyi gösterme	
i. 83b/8, 97a/1, 100b/2, 111b/13	K / Q
it Köpek	qabāhat < Ar. çirkin davranış, suç
i.+ler 84b/3	q.+lar 65a/4,65a/5
it̄mīnān < Ar. Emin olma, güvenme	qaba Kaba
i. 116a/8	q. 68b/1
it̄mīnānī < Ar.+Far. it̄mīnān+ī Emin olma durumu	qabal Kuşatma
i. 116a/6	q. 70b/12
ittifāq < Ar. birleşme, uyuşma,	q. qıl- 94a/6
sözleşme	q.+ıda 77a/11
i. 64a/3, 69a/7, 74a/13, 109a/9,	qabal-dārīq < T.+Far.+T.
110b/2, 117b/11, 119b/7	<i>qabal+dār+IXk</i> Kuşatıcı, kuşatmak
i.+dın 79a/3	eylemi
i.+ı 110b/2	q. 94a/6
izhār < Ar. gösterme, meydana	qabarçuġlan- Kabarcıklanmak
	q.-ıp 72b/4

qabr < Ar. Mezar	109b/9, 111a/6, 113a/4, 113a/6,
q.+i 102a/14	113a/8, 119a/13
qabūl < Ar. Kabul etme, razı olma	q.-qan 113a/6, 114b/1
q. qıl- 104a/7	q.-qanlar 92a/6
qaç- < ET qaç- (EDPT, 589) Kaçmak	q.-may 107a/2
q.-urup 112a/8	qaçan < ET qaçan (EDPT, 592) Ne
q.-tı 70a/11	zaman
q.-tılar 90b/11	q. 83b/1
q.-ay 107a/2	qaçar Arka
q.-a bér- (qaça bérdi) 106a/8,	q.+lar 77a/8
112b/14, 113a/3	qaçmaq Kaçmak
q.-a bér- (qaça bérdiler) 104b/10,	q. 80b/3
112a/8	q.+qa 104b/12
q.-a bér- (qaça bérıp érdi) 119a/11	q.+ları 92a/7
q.-a kiriş- (qaça kirişti) 95a/3	qaçur- < ET qaçur- (EDPT, 592)
q.-a kiriş- (qaça kiriştiler) 94b/10,	Kaçırmak
105b/11	q.-dılar 93a/12
q.-ıp 62a/4, 62a/12, 63a/10, 76b/14,	qaçurul- Kaçırılmak
78b/3, 79a/3, 79b/5, 81b/1, 84b/6,	q.-dı 85b/12
95a/4, 99b/12, 101a/7, 109a/9, 109b/3,	qada- < Moğ. Batırmak, çivilemek

q. 113a/5	k.+niņ 112a/10
qadağ < Moğ. Dış taraf	qaqasraq < qaqaş+rak Dar yol, patika
q.+ğa 66a/9	q. 96a/8
qadem < Ar. Adım	qal -< ET qal- (EDPT,615) Kalmak
q. 107b/4, 112a/10	q.-miş 116a/13
qadr < Ar. Kudretli	q.-iptur 61a/2, 86a/3
q.+ımı 96a/2	q.-dım 107b/3, 114b/14, 115a/6
qaf < Ar. Arap alfabesi harfi	q.-dı 72b/11, 78a/7, 81b/3, 89b/6,
q. 100a/6	107a/8, 113a/5, 114b/10, 114b/12,
kāfir < Ar. Tanrı tanımaz	114b/13, 115a/5, 116b/10
k.+ ni 68a/6	q.-dılar 64a/2, 70a/7, 92a/3, 98b/6,
kāfir-veş < Ar.+Far. kafir gibi	105a/10
k. 62a/6	q.-adur 114b/11
qāfiye < Ar. Beyit sonunda aynı sesi	q.-ip 61b/12, 89b/11, 90a/9, 93a/8,
veren harflerin tekrarlanması	93b/1, 96a/11, 98a/1, 101a/12, 107a/3,
q. 87b/2	113b/6, 114a/5, 114b/9
q.+de 87b/5	q.-ğan 66b/2, 98a/1
q.+sini 87b/1, 87b/1	q.-ğanda 77b/9
q.+side 99b/14	q.-ğanımı 95b/3
kāhil < Ar. Olgun, orta yaşlı	q.-madı 69a/11, 75a/3, 75a/12,

78a/2, 89b/6, 95a/5

qalqan Kalkan, savaş kıyafeti

q.-mas 102a/1

q. 107a/12

q.-maydur 70b/7, 115a/1, 115a/13

kām < Far. Arzu, istek

kalāntarī < Far. Karakol

k. 68b/11, 85b/14, 95a/6, 98b/14

k.+nin 97a/6

kām-yāft < Far. Muradına eren, mutlu

qalın < ET qalın (EDPT, 622) Çok

k. 93b/8

q. 67a/14, 70a/12, 70b/1, 71a/3,

qamçıla- Kamçılamaq

71a/4, 71b/6, 72a/6, 76b/11, 78a/10,

q.-p 105a/4

81b/3, 90b/6, 103a/6, 107b/2, 110a/10,

qanda Nerede

111b/10, 112a/6, 113b/7, 114a/11,

q. 73a/1

118b/14

qandağ Ne kadar, çok

qalmlıq Çokluk

q.+ı 85a/8

q. 75a/9

qap- Kapmaq, tutmaq

qallāş < Ar. Kalleş

q.-tı 72b/12

q. 84b/14

qapa- Kuşatmaq

qallāşlıq < Ar.+T *qallāş+IXk* Kalleşlik

q.-dı 87b/13

q. 101a/11

q.-dılar 72a/13

q.+tm 101a/12

q.-masa 73a/3

qalmaq Kalmak

qapamaq Kuşatmaq

q.+ı 113a/3

q. 61b/8

q.+nıj 73a/8	qaranğu < ET qaranğu (EDPT, 622)
qapqara Kapkara	Karanlık
q. 97a/13	q. 95a/1, 105a/1, 115b/11
qapu Kapı, eşik	q.+da 106a/12
q. 73a/2	qaraq Yağma
q.+ğa 109b/5, 99b/3	q. 72a/5
q.+da 85a/3	qarār < Ar. Karar
q.+dağım 73a/3	q. 65a/9, 70b/9, 74a/12, 74b/1,
q.+sı 116a/1	83a/7, 100b/12, 103b/9, 118b/3
qara < ET qara (EDPT, 643) Kara,	q.+ığa 95b/6
siyah	q.+ım 76a/10
q. 62a/9, 62a/10, 63b/3, 69b/2,	qaravul < Moğ. Koruyucu
86a/14, 88b/8, 93b/10, 99b/6, 114a/9	q. 106b/5
q.+sı 72b/9, 91a/7	q.+dm 106a/2
q.+sım 91a/6	qaravulluq < Moğ.+T. <i>qaravul+LXk</i>
qarala -< ET qarala- (EDPT, 659)	Koruyuculuk
Karalamak	q. 114a/10, 116b/14
q.-ydu r 118a/2	kārger < Far. İşçi, çalışan
qaralıq Karalık, siyahlık	k.+dür 103a/13, 103a/14
q.+qa 105a/13	qarı < ET qarı (EDPT,659) Yaşlı

q. 89b/8, 97a/6, 106a/11	q.+ımda 62b/13, 70a/3, 77a/11,
qarı-< ET qarı- (EDPT, 645)	83a/13, 118a/2
Yaşlanmak	q.+ımdağılar 117a/4
q.-ğuça 73a/4	q.+ımızda 110b/2
qarlugaç< ET qarlıgaç (EDPT, 659)	kāšā< Far. Keşke
Kırlangıç	k. 78a/7
q. 62b/6, 62b/10	qaşd< Ar. Niyet
qart < ET qart (EDPT,647) Pir, ihtiyar	q. 98b/13, 99b/12
q. 79b/3	q.+ı 76b/6
qaş < ET qaş (EDPT, 669) Ön, huzur	q.+ığa 85b/13
q.+ğa 104b/13	kaşığ Kaşık
q.+ıda 64b/8, 85a/11, 108a/12	k.+a 62a/13
q.+ıdın 88b/14, 108b/12, 111b/3,	qaşīde< Ar. En az on beş beyitlik
112a/14	övgü şiiri
q.+ığa 62b/2, 71b/10, 77a/1, 77a/14,	q. 87a/7
79b/1, 80a/7, 80a/13, 80b/10, 81b/1,	kāškī < Far. Keşke, ne olurdu
84b/6, 98b/2, 99b/5, 99b/9, 99b/12,	k. 116a/4
99b/13, 101b/1, 102b/8, 116a/1,	qāt < Ar. Hindistan'da sind ağacından
117b/12, 119a/1	çıkarılan madde
q.+ımğa 98a/14, 75b/7, 118b/13	q. 113a/3

qat-< ET qat- (EDPT, 594) Katmak

q.-ip 98a/11

qatıl-< ET qatıl- (EDPT, 601)

Katılmak

q.-dı 107b/4, 107b/10

q.-dılar 78a/11

q.-ip 63b/2, 72b/2, 83a/8

q.-ğannı 69b/5

qatıq < ET qatıq (EDPT, 597) Katı,

sıkı

q. 72b/2, 91a/8

qatla Defa, kere

q. 66a/2, 68b/13, 71a/11, 73a/14,

73b/1, 73b/8, 73b/9, 83b/14, 90b/10,

93a/13, 98a/9, 103a/4, 103a/6, 105a/6,

109a/4, 109b/10, 109b/11

Qatli'ām< Ar. Kırım

q. qıl- 87b/14

qatmaqlıq Katmak eylemi

q.+nıq 75b/14

qatra- Meşgul olmak, uğraşmak

q.-r 115a/13

q.-p 105a/3, 106b/7, 111b/3,

114a/11, 115a/1, 116b/11

qavğunçı Gammaz

q. 114b/2, 114a/12, 114a/14

qavılıq< Ar.+T. qavī+IXk Kuvvetlilik

q. 111b/11

qavla- Kovalamak

q.-y 105a/8

q.-p 63b/4, 72a/6, 79a/9, 86a/7,

93b/5, 104a/8, 106b/14, 111a/2,

113a/8, 113a/10

qavlamaq Kovalamak

q.+qa 105a/5

qavlat-< kovalatmak

q.-ip 79a/6

qavm< Ar. İnsan topluluğu

q. 105b/1

q.+nıq 105b/1

qavun Kavun	qāyim < Ar. Mevcut, var olan
q. 108b/11	q. 104a/10
q.+lar 95b/11	qaysarı İmparator, kayser
qavuş -< qaviş- (EDPT, 588)	q. 97b/5
Kavuşmak	q.+ığa 61a/3
q.-may 63a/7	qaysı < qayu+sI Hangi, hangisi
qayan Nere, nereye	q. 86b/13, 94a/10, 103b/3
q. 115a/2, 115a/9, 115b/2, 116a/5	q.+mız 116b/13
q.+ğa 72b/14, 97b/4, 115b/11	q.+ğız 118b/13204
qayaş < ET qadaş (EDPT, 607)	qayt -<ET qayt- (EDPT, 675)
Akraba	Dönmek, dönüp gitmek
q.+nı 96b/8	q.-ıp 63a/12
q.+ıdın 97a/9	qaytarıl -< ET qaytarıl- (EDPT, 676)
qaydın Nereden	Geri döndürülmek
q. 119a/12	q.-dım 95b/4
qayğur -< qağğur - (EDPT, 676)	qaz -< ET qaz- (EDPT, 680) Kazmak
Kaygılanmak	q.-ıp 99a/10,109a/5, 99a/6
q.-ur 73a/4	qazaq Göçebe
qayı Ne, hangi	q.+mı 71a/11, 71a/12
q. 80a/8	qazan < ET qazan (EDPT,683) Kazan

q. 67a/6	k. 81b/14, 82a/6
qazaqāne < T.+Far. qazaq+āne	kerrāt < Ar. Defalar, kereler
Kazaklara benzer	k. 86b/8
q. 108b/11	key Çok, aşarı
qazaqlıq < qazak+IXk Göçebelik	k. 120a/2
q. 70b/10	key(i)f < Ar. Keyif
q.+larda 64a/10, 74b/9, 97b/7	k.-i destçe 65b/9
b.+lardın 65b/12	keyfiyyet < Ar. Nitelik, keyfiyet
qazıl- < ET qazıl- (EDPT, 684)	k. 85b/1, 102b/9, 105a/12
İşlenmek, bir yüzey kazımak	k.+ni 80b/3
q.-ur 67b/13	k.+ini 78b/9
kebāb < Ar. Ateşte pişirilmiş et	k.+lerni 63a/5
k. 95b/8, 119b/12	kéç- < ET kéç- (EDPT, 694) Geçmek
k.+dın 119b/12	k. 72b/14, 95b/7, 83b/2, 106a/12
ked-ħudālıġ < Far.+T. <i>kedħudā</i> +IXġ	k.-ürdiler 62b/3
Yardımcılık, kâhyalık	k.-ürgen 85a/13
k. 75a/11	k.-ti 114a/14
kemraq < Far.+T. kem+rAk Daha az	k.-tük 82b/2, 90b/4
k. 100a/2, 100a/3	k.-tiler 111a/3
kerem < Ar. cömertlik	k.-ip 61b/4, 83a/11, 98a/3, 103b/14,

107b/6, 109a/13, 116b/6	kél -< ET kél- (EDPT, 715) Gelmek
k.-keç 107b/7	k. 113b/11
k.-ken 62b/4, 102b/9	k.-ür 66a/13, 71b/10, 75b/7, 78a/14,
k.-mey 99b/4, 110b/5, 111a/2	94a/8, 97b/13, 99a/2, 101b/1, 106b/3,
kéçe < ET kéçe (EDPT, 694) Gece	116b/2, 118b/14
k. 61a/1, 66b/10, 68a/1, 73a/11,	k.-ürler 105b/6
77b/9, 83a/8, 83a/8, 84a/2, 85b/5,	k.-miş 83b/8
88b/8, 92a/11, 94a/1, 99b/2, 105a/1,	k.-mişler 83b/5
110a/4, 115b/11, 116b/5, 117a/2,	k.-iptür 61a/4, 72b/12, 96a/12,
117a/5, 119b/13, 104b/4	103b/8, 116b/3
k.+niç 104b/8	k.-iptürler 119a/14
k.+ge 79a/1, 93b/13	k.-dim 61a/6, 63a/12, 78a/13, 90b/5,
k.+de 95a/13, 118a/1	92b/4, 94b/12, 99a/2, 103b/2, 106a/2,
k.+din 95a/9	108a/3, 108b/7, 108b/13, 112a/5,
k.+geçe 116a/12	117b/9, 118a/7, 119a/13
k.+ler 67b/12	k.-di 63a/11, 63b/6, 66a/3, 66b/7,
k.+si 72b/1	67a/12, 69a/2, 69b/3, 69b/4, 70b/5,
k.+sige 73a/5	72a/9, 72a/10, 72b/6, 76a/2, 77b/3,
kéçmek Geçmek	78b/3, 78b/3, 79b/2, 79b/9, 79b/12,
k. 117a/14	80a/13, 84b/1, 84b/11, 85a/3, 85b/6,

87a/5, 88b/5, 88b/9, 93b/5, 94a/14,	k.-sün 113a/12, 117b/8
98b/7, 99b/10, 100a/8, 102a/9, 103a/1,	k.-iñ 83a/14, 119b/1
103a/4, 103a/10, 104b/14, 106a/2,	k.-sünler 79a/1
107a/6, 107b/11, 110b/11, 111a/4,	k.-esiz 119a/12
111a/6, 111a/6, 111a/7, 112a/14,	k.-e al- (kéle alur)118b/13
112b/2, 113b/7, 116b/3, 116b/11,	k.-e al- (kéle almas) 91b/6
117a/13, 118a/4, 118b/14, 120a/1	k.-edür 72b/8, 102a/9, 103a/2,
k.- dük 102b/8, 104b/5, 105b/9,	112b/12, 113b/13, 116b/10, 118a/3,
107b/7, 116a/4, 116b/1, 61a/2, 71b/9,	118b/4
73b/12, 78b/5, 78b/13, 81b/8, 82b/4,	k.-edürler 90a/7, 115b/1
82b/8, 83a/11, 95b/13, 98a/11, 99b/2,	k.-edürgen 106b/10
99b/4	k.-edürgende 112b/9
k.- diler 61b/10, 62a/14, 66b/13,	k.-e (kéle almadı) 66a/4
73a/11, 79a/10, 82b/6, 86a/9, 86b/10,	k.-e (kéle almas) 91b/6
92a/5, 92b/8, 96b/10, 98a/2, 98b/10,	k.-e (kéle barın kıldılar) 71b/14
206	k.-e (kéle başladı) 103b/7
99b/13, 101a/4, 101a/11, 104b/13,	k.-e (kéle başladılar) 62a/4
105a/8, 105a/11, 107b/5, 111b/3,	k.-e (kéle biz)119b/7
111b/6, 115a/7, 118b/7, 119a/7	k.-ey 116b/3
k.-geykeç 117b/2	k.-eydür 118a/4

k.-ip 61b/9, 61b/14, 62a/13, 64b/10,
65a/10, 66a/1, 67a/1, 67b/6, 68a/3,
69b/5, 69b/8, 69b/10, 71a/2, 72a/4,
72a/8, 72a/12, 73a/7, 73a/10, 73b/12,
74b/1, 75a/9, 75b/12, 77a/2, 77b/2,
77b/3, 77b/9, 78a/9, 78a/11, 78b/6,
78b/7, 78b/8, 79a/7, 80a/4, 81b/12,
82b/1, 82b/6, 83b/6, 83b/14, 84a/4,
84a/7, 84b/7, 84b/9, 85a/3, 85a/5,
85a/6, 85a/8, 85b/13, 86a/13, 86b/1,
86b/3, 87a/1, 87b/5, 87b/10, 87b/13,
88a/4, 88a/6, 88b/1, 88b/4, 88b/10,
88b/14, 89b/12, 90a/4, 90b/4, 90b/14,
91b/3, 91b/5, 93a/1, 93b/14, 94a/1,
94b/11, 95b/9, 96b/12, 98a/14, 98b/6,
99a/11, 99a/14, 100b/14, 102a/10,
102b/7, 103a/3, 103a/4, 103a/7,
103a/10, 103b/4, 104a/4, 105a/14,
105b/14, 106b/2, 106b/5, 106b/11,
107b/10, 107b/14, 108a/13, 109a/12,
109b/9, 111a/12, 111b/5, 112a/6,
113b/5, 118a/3, 119a/7, 119b/11,
119b/13
k.-geç 63b/7, 65a/6, 74b/4, 77b/10,
98b/2, 98a/3, 100a/8, 105b/13
k.-gen 63b/11, 69a/11, 73a/2, 79a/6,
89b/7, 92a/5, 99b/3, 105a/13, 109b/5,
116a/3, 119b/9
k.-gendür 64b/11207
k.-genni 61b/13, 110a/12
k.-gende 66a/5, 82a/1, 85b/13, 90a/2
k.-gengin 74b/8, 79b/11
k.-genler 62b/3, 105b/11
k.-günçe 87a/2, 113b/4
k.-medi 82a/4, 88a/8, 88a/8, 94b/8,
95a/7, 95b/6, 101a/9
k.-mediler 62a/1, 115b/1
k.-mesek 116a/4
k.-mey 83a/9, 93b/12
k.-meydür 84a/12, 85b/9, 116b/10

kélil- Gelinmek	k.-edürgende 78b/2
k.-di 63b/12, 78a/5, 83b/13, 90a/12, 95b/10	k.-ey 116b/9
kélişmek Anlaşmak	k.-üp 67a/5, 68a/5, 84b/10, 100a/13, 110b/8, 118b/9
k. 112b/2	k.-medi 116b/12
kélmek Gelmek	k.-mey 104a/11
k.+ke 72a/8	kéme < ET kemi (EDPT, 721) gemi
kéltür- < ET keltür- (EDPT, 716)	k.+ni 62b/4
Getirmek	k.+dekiler 62b/6
k.-di 65a/2, 71a/12, 72b/12, 78b/14, 81a/14, 83b/4, 85b/3, 85b/13, 91b/11, 92b/3, 107b/6, 108b/10, 116b/12, 117b/9, 117b/10	k.+dekilerniñ 62b/8
k.-dük 67a/2, 86b/4, 87a/7	kéneş < ET kéneş- (EDPT, 734) Danışma, görüşme
k.-diler 70a/12, 92a/2, 92b/7, 115b/3, 119a/11	k.+te 111b/12
k.-üptür 108a/6	kéneş- < ET kéneş- (EDPT, 734) Danışmak, görüşmek
k.-gey 61b/2, 117b/1	k.-ip 70b/8
k.-se 72b/13, 83b/1	k.-mey 80a/6
k.-e (keltüre almay) 70a/11	kéñlik < ET kéñlik (EDPT, 732) Genişlik
	k.+i 92b/10

ként < Soğd. < ET kend (EDPT, 728)	k. 61a/1, 61a/4, 64a/12, 70b/11,
Kent , şehir	87b/6, 89b/9, 94a/7, 94a/7, 94a/8,
k. 102a/13	105a/3, 108a/7, 109b/6, 111a/8,
k.+ke 61b/9, 69b/9, 70a/4, 78a/9,	111a/8, 111a/10, 111b/8, 112b/4,
98b/7	116a/14, 118a/9, 118b/2, 118b/12,
k.+te 66b/6, 67b/7, 97a/5, 119b/1	120a/2
k.+i 99a/4	kés- < ET kes- (EDPT, 748) Kesmek
k.+iniñ 95b/2, 106b/2, 106b/5	k.-er 103a/14
k.+ige 70b/2, 95b/9	k.-ip 71a/12, 90a/14, 93b/5, 110a/8
k.+idin 70a/5	k.-iptür 113a/3
k.+leri 98a/4, 110a/1	k.-medi 107b/1
k.+leriniñ 71a/1	két- < ET két (EDPT, 701) Gitmek
k.+lerini 109b/11	k.-er 65b/10
k.+leride 98b/3	k.-iptür 113b/5
k.+leridin 67b/6, 67b/8, 82b/8,	k.-tiler 105a/2
97a/2, 98b/6	k.-sem 101b/4
kér- Genişlemek, germek	k.-ken 85a/8
k.-gen 108a/4	k.-kenidin 72b/10, 75b/10
kérek < ET kergek (EDPT, 742)	k.-men 66a/11
Gerek, gerekli	két- < ET két (EDPT, 701) Gitmek

k.+ke 101b/4	kéyinrek < kéyin+rAk Daha arka
kéy -< ET ked- (EDPT, 700) Giymek	k. 106a/13, 107a/8
k.-dim 117b/9	qıçqır - Bağırmaq, haykırmak
k.-ip 64a/8, 69b/11, 112b/11	q.-ıp 106b/7, 113b/9
k.-genniñizni 97b/9	qıl -< ET qıl- (EDPT, 616) Kılmak,
kéyim Harp kıyafetleri	yapmaq
k. 69b/11, 89a/7	q.-mıñ (mu'teber bég qılmış) 69a/14
kéydür - Giydirmek	q.-ıptur (haber dâr qılıptur) 79a/3
k.-üp 74b/5	q.-ıptur (taqşır qılıptur) 83b/9
kéy(i)n < ET kédin (EDPT, 704) Arka	q.-ıptur (te'cıl qılıptur) 89a/6
k. 70a/7 ,72b/13, 74a/13, 90a/3,	q.-ıptur (sehliñgârlıq qılıptur)
90a/7, 96a/3, 97a/2, 109a/8, 110a/2,	109b/4
113b/14, 114b/9, 116a/13	q.-ıptur (ta'yın qılıptur) 110b/10
k.+din 80b/12, 89b/11, 90a/4,	q.-ıptur ('ahd qılıptur) 111a/9
103a/3	q.-ur (azâblar qılır édi) 79a/12
k.+leri 116a/9	q.-ur (ğayr qılır édim) 76a/6
k.+ide 114b/1209	q.-ur (hidmet qılır) 115b/14
k.+içe 72a/5, 106a/1, 111a/3,	q.-ur (hikâyet qılır édi) 97a/10
112b/14	q.-ur (ma'âş qılır) 98b/1
k.+imizçe 107b/5	q.-ur (mu'âlaca qılır édi) 109a/1

q.-ur (mülāzemet qılır édi) 96a/10	q.-dım (‘azm qıldım) 101b/4
q.-ur (köprağ bolup qılır) 119a/4	q.-dım (ta‘yīn qıldım) 112a/4
q.-ur (seyr qılır édim) 76a/5, 97a/14	q.-dım (hayāl qıldım) 112b/5,
q.-ur (taħalluş qılır édi) 68b/8	115a/8, 117a/1
q.-ur (takya qılır édim) 106b/8	q.-dım (ħuzūr qıldım) 117b/10
q.-urlar (du‘ā qılurlar édi) 84b/2	q.-dım (fehm qıldım) 118b/1
q.-urlar (ğavğā qılurlar édi) 94a/2	q.-dım (endīşe qıldım) 118b/1
q.-urlar (ħisāb qılurlar édi) 97a/12	q.-dım (vuzū qıldım) 118b/4
q.-urlar (qaşd qılurlar) 99b/12	q.-dım (körünüş qıldım) 119b/14
q.-dım (ser-efrāz qıldım) 63a/14	q.-dım (beyān qıldım) 119b/14
q.-dım (sefer qıldım) 66b/1	q.-dın (sen qıldın giriftār) 76a/12210
q.-dım (mürāca‘at qıldım) 74b/4	q.-dı (‘ahd-ı iltimās qıldı) 61a/7
q.-dım (peydā qıldım) 75b/2	q.-dı (mülāzemet qıldı) 61a/8, 79a/8,
q.-dım (şeydā qıldım) 75b/3	99a/11
q.-dım (ihtimām qıldım) 88b/12	q.-dı (qabāħatler qıldı) 65a/4
q.-dım (sarı qıldım) 89b/4	q.-dı (şāhīd qıldı) 68a/10
q.-dım (seyr qıldım) 96a/9	q.-dı (rūzī qıldı) 70b/4
q.-dım (āzimetri qıldım) 96b/8	q.-dı (cehl qıldı) 71b/3
q.-dım (te‘şīr qıldım) 98a/9	q.-dı (sadaq qıldı) 74b/13
q.-dım (‘arz qıldım) 100a/2, 119b/2	q.-dı (mülāqāt qıldı) 77a/3

q.-d1 (engiz qıldı) 79b/6	q.-duk (te‘cīl qıldıuk) 89a/2
q.-d1 (peşkeş qıldı) 82a/3	q.-duk (istirāhat qıldıuk) 96a/7
q.-d1 (yosunluq qıldı) 82a/3	q.-duk (seyr qıldum) 96a/8
q.-d1 (cevr ki qıldı) 87b/6	q.-duk (tevaqquf qıldıuk) 98b/3
q.-d1 (qatl-i‘ām qıldı) 87b/14	q.-duk (mübālağa qıldıuk) 99b/8
q.-d1 (iş qıldı) 92a/6	q.-duk (īmā qıldıuk) 110b/3
q.-d1 (zīrāfetī qıldı) 97b/5	q.-duk (direñ qıldıuk) 113b/4
q.-d1 (mübālağa qıldı) 97b/10	q.-duk (mī‘ād qıldıuk) 117b/1
q.-d1 (te‘şīr qıldı) 98a/10, 98b/13	q.-dılar (vefā qıldılar) 64a/6
q.-d1 (qaşd qıldı) 98b/13	q.-dılar (muqarrer qıldılar) 64b/14
q.-d1 (tereddüd qıldı) 99b/8	q.-dılar (pādşāh qıldılar) 69a/8
q.-d1 (‘ināyet qıldı) 102b/11	q.-dılar (‘āciz qıldılar) 71a/13
q.-d1 (işāret qıldı) 111b/13	q.-dılar (barın qıldılar) 71b/14
q.-d1 (hārekatnı qıldı) 111b/14	q.-dılar (mülāzemet qıldılar) 74b/2,
q.-d1 (iş qıldı) 113b/2	78b/8
q.-d1 (izhārı qıldı) 113b/3	q.-dılar (bünyād qıldılar) 75a/3
q.-d1 (yaqīn qıldı) 119a/2	q.-dılar (kör qıldılar) 79b/6
q.-duk (‘azīmet qıldıuk) 63b/8,	q.-dılar (hāyāl qıldılar) 80b/4
79b/10	q.-dılar (Köpek Bey qıldılar) 81a/1
q.-duk (mazbūt qıldıuk) 88b/1	q.-dılar (izhārını qıldılar) 82b/8

q.-dılar (du‘ālar qıldılar) 84b/10

q.-dılar (mübārebādılıqlar qıldılar)

85a/7

q.-dılar (rücū‘ qıldılar) 86a/13

q.-dılar (sehlinqārlıq qıldılar)

86b/11

q.-dılar (teğāfül qıldılar) 86b/12

q.-dılar (zāyi‘ qıldılar) 90b/3

q.-dılar (merdānelıqlar qıldılar)

93a/9

q.-dılar (va‘de qıldılar) 96b/14

q.-dılar (ta‘ammül qıldılar) 102a/8

q.-dılar (va‘de qıldılar) 108a/9

q.-dılar (part qıldılar) 112a/1

q.-dılar (tamām qıldılar) 114b/7

q.-dılar (hikāyet qıldılar) 115b/7

q.-dılar (‘ahd qıldılar) 116a/6,

116a/8

q.-dılar (istib‘ād qıldılar) 116a/10

q.-dılar (ta‘yīn qıldılar) 119b/5

q.-dılar (kebāb qıldılar) 119b/12

q.-dırlar (şahīd qıldırlar) 80b/14

q.-ğay (‘ahd qılğay) 111a/9

q.-ğay (dérh̄ast qılğay) 70b/6

q.-ğay (girāy ol qılğay) 78a/4

q.-ğay (zāyi‘ qılğay) 78a/5

q.-ğay (h̄od qılğay) 83a/3

q.-ğay (farq qılğay) 105b/4

q.-ğaylar (vefā qılğaylar) 64a/6

q.-ğaylar (meded qılğaylar) 94a/5

q.-sın (néçe taḥammül qılsın) 76b/5

q.-ıñ 108b/3, 116a/6

q.-saq 93a/5

q.-salar (men‘ qılsalar) 91b/10

q.-a al- (iş qıla almadılar) 61b/14,

73a/14

q.-a al- (çāre qıla almadılar) 104a/2

q.-a al- (taḥammül qıla alğay) 64a/9

q.-a al- (men‘ qıla alğay) 75a/4

q.-a al- (hikāyet qıla alğay) 75b/9

q.-a al- (şikāyet qıla algay) 75b/11	q.-a (āşlıq qıla başladılar) 110b/14
q.-a al- (iş qıla almadı) 66a/7, 88b/10	q.-a (sustlıq qıla başladı) 114b/12, 115a/2
q.-a al- (iş qıla almay) 66b/11	q.-a (mén' qıla işāret) 111b/13
q.-a al- (qıla almas) 75b/10,	q.-a (tālap qıla mén) 120a/2
q.-a al- (şikāyet qıla almas) 85a/4	q.-ay (şefqat qılay) 116a/2,
q.-a al- (hāyālnı qıla almas) 85b/11	118a/14
q.-a al- (iş qıla alsaq) 83a/3	q.-ıp (tevekkül qılıp) 61a/5
q.-adur (işāret qıladur) 83b/8, 100b/2	q.-ıp (ma'āş qılıp) 61a/11
q.-adur (ta'aşşub qıladur) 113b/11	q.-ıp (tāvr qılıp) 61b/5
q.-adur (qaravulluq qıladur) 114a/10	q.-ıp (barın qılıp) 62a/8
q.-adur (hıyel qıladur) 118b/12	q.-ıp (tayaq qılıp) 62a/9, 63b/3
q.-adurlar (maşlahat qıladurlar) 118b/11	q.-ıp (ta'yın qılıp édi) 62a/13, 76b/3, 76b/12
q.-adurlar (Uşmundaq qıladurlar) 100b/4	q.-ıp (ma'lüm qılıp) 63a/5, 63a/7
q.-a (ma'āş qıla kirişti) 74b/10212	q.-ıp (ser-encām qılıp) 63b/10
q.-a (bī-vuqūf qıla başlasa) 81a/3	q.-ıp (ittifāq qılıp) 64a/3, 74a/13, 109a/9
q.-a (rücū'qıla başladılar) 86a/5,	q.-ıp (taḥammül qıla) 64a/9
	q.-ıp (ri'ayet qılıp) 65a/1

q.-ı̇p (tevekkül qılıp) 66a/14, 72a/14

q.-ı̇p (mükemmel qılıp) 66b/2

q.-ı̇p (bend qılıp) 67b/4

q.-ı̇p (tertīb qılıp) 69b/11

q.-ı̇p (ri'āyet qılıp) 70a/14, 71a/10

q.-ı̇p (bég qılıp) 71a/11

q.-ı̇p (hāıır-niřān qılıp) 71b/3

q.-ı̇p (hidmet qılıp) 72a/3

q.-ı̇p (ta'yīn qılıp) 62b/1, 72a/11,

112a/4, 112a/11

q.-ı̇p (handaq qılıp) 73a/13

q.-ı̇p (qalınlıq qılıp édiler) 75a/9

q.-ı̇p (cihatlıqlar qılıp) 77a/11

q.-ı̇p (şulh qılıp) 77a/13

q.-ı̇p (hiyel qılıp) 77b/8

q.-ı̇p (i'timād qılıp) 77b/14, 78a/13

q.-ı̇p (bend qılıp) 78a/14

q.-ı̇p (körnemeklik qılıp) 79b/5

q.-ı̇p (ta'zīm qılıp) 80a/11

q.-ı̇p (hayāl qılıp) 82a/13

q.-ı̇p (feh̄m qılıp) 83b/9

q.-ı̇p (tevekkül qılıp) 84a/1

q.-ı̇p (hidmet qılıp) 84a/9

q.-ı̇p (tevehhüm qılıp) 86a/6

q.-ı̇p (mülāzım qılıp) 87a/4

q.-ı̇p (redīf qılıp) 87b/1

q.-ı̇p (sefer qılıp) 88a/12

q.-ı̇p (ihtiyāt qılıp) 88b/1, 98b/10,

116b/2

q.-ı̇p (meşveret qılıp) 91a/4, 91a/11,

103b/8

q.-ı̇p (rende qılıp) 93b/11213

q.-ı̇p (gūna qılıp) 95a/9

q.-ı̇p (hayāl qılıp) 95b/4, 105b/7

q.-ı̇p (kebāb qılıp) 95b/8

q.-ı̇p (mülāzemet qılıp) 96b/9

q.-ı̇p (ri'āyet qılıp édim) 98a/14

q.-ı̇p (buzuqçılıq qılıp) 99a/14

q.-ı̇p (körüñüş qılıp) 101b/1

q.-ı̇p (cezm qılıp) 101b/4

q.-ip (vuqūf hem qılıp) 102a/2	q.-ip (fırşat qılmay) 119a/5
q.-ip (nāmūs qılıp) 102a/8	q.-ip (ta‘zīm qılıp) 119a/8
q.-ip (daruğası qılıp) 103b/13	q.-ip (taḥqīq qılıp) 119b/5
q.-ip (qabūl qılıp) 104a/7	q.-ip (ittifāq qılıp) 119b/7
q.-ip (her-çend qılıp) 105a/4	q.-ip (ılğar qılıp) 119b/13
q.-ip (dārūnū qılıp) 109a/6	q.-ğan (ri‘āyet qılğan) 62b/1,
q.-ip (çerig bégi qılıp) 109a/10	71b/12, 79a/5, 90b/12
q.-ip (izhār qılıp) 110a/13	q.-ğan (buzuqçılıq qılğan) 64a/4,
q.-ip (ṭavr qılıp) 110b/3, 110b/5,	q.-ğan (‘āciz qılğan) 71b/2,
119b/9	q.-ğan (bolcar qılğan) 78a/11,
q.-ip (qaṭ‘ qılıp) 110b/6	q.-ğan (ol qılğan) 79a/4, 105b/9
q.-ip (‘ahd u şart qılıp) 110b/7	q.-ğan (nökerimizge qılğan) 82a/9,
q.-ip (izhārı qılıp) 110b/11	q.-ğan (ṭayar qılğan) 92b/9,
q.-ip (hücüm qılıp) 111a/1	q.-ğan (vedā‘ qılğan) 96a/13,
q.-ip (işāret qıldı) 111b/13	q.-ğan (fevt qılğan) 96b/1,
q.-ip (ih̄tirāz qılıp) 115b/1	q.-ğan (Qādirberdi Ğavānīğa
q.-ip (qaravulluq qılıp) 116b/14	qılğan) 117b/6
q.-ip (va‘delar qılıp) 117a/13	q.-ğandım (ahd-ı iltimās qıldı) 61a/7
q.-ip (pürkārılıq qılıp) 117b/13	q.-ğandım (pādşahlıq qılğandın)
q.-ip (bahāne qılıp) 118b/11	108b/4

q.-ğandurlar (h�ay�li hem qılğandurlar) 77a/5	q.-masalar 83a/5
q.-ğandurlar (tebebbu‘ qılğandurlar) 100a/3	q.-madı (sal�anat qılmadı) 69a/13
q.-ğanı (h�izmetk�arlıqlar qılğanı) 82a/7214	q.-madı (perv� hem qılmadı) 80b/1
q.-ğanıdın (r�c�‘ qılğanıdın) 105b/10	q.-madı (bizge qılmadı) 82a/10
q.-ğanım (nökerlik qılğanım) 108b/4	q.-madı (taq�z� qılmadı) 102b/4
q.-ğanımız (hökm qılğanımız boldı) 64b/5	q.-madı (te‘�ir qılmadı) 108b/5
q.-ğanımızdın (h�km qılğanımızdın) 64b/4	q.-maduk (perv� qılmaduk) 92b/5
q.-ğun�a (tertīb qılğunça) 68b/9	q.-madılar (k�mek � meded qılmadılar) 94a/5
q.-ğun�a (�ayar qılğunça) 87b/13	q.-mağay (taq�ir qılmağay) 99b/3
q.-ğun�a (taħqīq qılğunça) 114a/12	q.-may (tevaqquf qılmay) 61a/1, 63a/11, 63b/8, 72b/5, 106b/8
q.-maņ 111b/9	q.-may (�are qılmay) 63b/9
q.-mas 97b/2	q.-may (h�ber qılmay) 80a/6
q.-mas 100b/2	q.-may (cihatlıq qılmay) 90b/14
q.-masaņız 116a/3	q.-may (meded qılmay) 94a/11
	q.-may (m�l�h�za qılmay) 106a/7
	q.-may (iħtiy�t qılmay) 110a/5
	q.-may (tekl�f qılmay) 113b/1
	q.-may (fır�at qılmay) 119a/5

q.-maydur édi (hidmet qılmaydur édi) 72a/2	q.+ı 65b/9
q.-maydur édi (bég qılmaydur édi) 73b/6	q.+ıǵa 88b/8, 103a/11
q.-maydur édük (ferāǵat qılmaydur édük) 96a/1	q.+lar 100b/12
q.-maydur (tebbu' qılmaydur) 100a/1	qılıl-< ET qılıl- (EDPT, 623)
q.-maydurlar (mülāqāt qılmaydurlar) 101b/12	Kılılmak, yapılmak
q.-mamaq (taqşır qılmamaq) 109b/6	q.-dı 65a/6, 66a/12, 70b/8, 71b/3, 78b/9, 112a/3
qılıç< ET qılıç (EDPT, 618) Kılıç	q.-ıp 63b/14, 70a/7, 73a/13, 81a/10, 88b/10
q. 65b/8, 89b/5, 91b/7, 92a/1, 97b/13, 97b/13, 103a/13, 106a/8, 106b/9, 107a/14, 107b/2, 107b/3, 107b/5, 112a/9, 113a/6, 113b/10	q.-ur 67b/12
q.+mı 97b/12, 103a/1	qılmaq Kılmak, yapmak
q.+nı 107b/1	q. 116a/14
q.+qa 103a/12	q. (yaraǵnı qılmaq) 77b/13
q.+dın 107a/12	q. (qabal qılmaq) 94a/6
	q. (né qılmaq) 112b/4
	q.+qa (mülāqāt qılmaqqa) 101b/14
	q.+qa (ta'yın qılmaqqa) 111b/2
	q.+qa (meşveret qılmaqqa édük) 111b/6
	qılmaqlıq Kılmak eylemi

q. 101b/9, 110b/2	qışlamaq Kışlamak, kışı geçirmek
q.+qa 75b/11	q. 70b/11, 71a/1, 96b/6
qımız < ET qımız (EDPT, 629) Kımız	q.+dm 70b/9
q.+lar 100b/2	qışlaq < ET qışlağ (EDPT, 672) Kışlak
qımı Kenar, kıyı	q. 71a/2
q.+da 107b/2	q.+ta 71a/9, 71a/6, 71a/10, 71a/14,
qır -< ET qır- (EDPT, 643) Kesmek	71b/7, 71b/9
q.-dılar 62b/10	qışlıq < ET qışlıg (EDPT, 672) Kışlık
qırğavul Yabani tavuk, sülün	q.+ta 87b/8
q. 71a/4, 71a/9	qız < ET qız (EDPT, 679) Kız, kız
q.+ğa 71a/8	çocuk
q.+ları 71a/9	q. 86b/5, 97a/11216
qırq < ET qırq (EDPT, 651) Kırk	q.+mı 69a/12, 75a/8
q. 61a/10, 67b/10, 71b/7, 73a/9,	qızıl < ET qız (EDPT, 679) Kız
75a/13, 83a/1, 83b/2, 85a/7, 86b/7,	q. 63b/3
87b/14, 97a/5	qıtāl < Ar. Vuruşma, savaş
qırqça Kırk kadar	q. 91b/7
q. 84a/13	ki < Far. Bağlama edatı
qış < ET qış (EDPT, 670) Kış mevsimi	k. 82a/9, 82a/11, 86a/4, 87a/9,
q. 97b/6, 98a/2, 117b/9	87a/13, 87b/2, 87b/6, 99a/7, 101b/11

kiçik < ET kiçig (EDPT, 696) Küçük	63a/14, 63b/1, 63b/2, 63b/6, 63b/7,
k. 61a/10, 68a/13, 80a/6, 81a/11,	63b/12, 64a/4, 64a/6, 64a/9, 64a/11,
102a/4, 102a/8, 102a/12, 103b/2,	64a/12, 64b/7, 64b/12, 64b/14, 65a/4,
105b/13	65a/5, 65a/7, 65b/7, 65b/9, 65b/14,
kiçiklik < ET kiçiklig (EDPT, 697)	66a/11, 66b/5, 66b/6, 66b/7, 66b/9,
Küçüklük	66b/12, 66b/13, 67a/2, 67a/3, 67a/7,
k. 101b/4	67a/10, 67b/1, 67b/2, 67b/4, 68a/6,
kiçikrek < kiçik+rAk Daha küçük	68a/9, 68a/14, 68b/4, 68b/9, 68b/11,
k. 98a/13, 108b/10	68b/11, 69a/4, 69a/13, 69b/3, 69b/9,
kiçim < Moğ. Ata giydirilen zırh	70a/4, 70a/5, 70a/6, 70a/13, 70b/5,
k.+ni 90a/14	70b/9, 70b/11, 70b/13, 71a/10, 71a/14,
kiçimlig < Moğ.+T. kiçim+IXg Zırhlı	71b/9, 71b/11, 71b/13, 71b/14, 72a/1,
k. 90a/11, 90a/13	72a/5, 72a/10, 72a/11, 72b/3, 72b/6,
kelim Kilim, keçe	72b/9, 72b/11, 72b/14, 73a/3, 73b/6,
k. 69b/7	73b/8, 74a/4, 74a/10, 74b/4, 74b/6,
kim < ET kim (EDPT, 720) Kimse;	74b/13, 75a/3, 75a/4, 75a/8, 75b/9,
kim (soru zamiri)	75b/10, 75b/14, 75b/14, 76a/7, 76a/13,
k. 61a/5, 61b/2, 61b/4, 61b/6,	76b/3, 77a/10, 77b/3, 77b/5, 77b/12,
61b/10, 62a/1, 62a/4, 62a/12, 62b/8,	77b/14, 78a/1, 78a/2, 78a/2, 78a/4,
62b/13, 63a/3, 63a/4, 63a/12, 63a/13,	78b/1, 78b/4, 78b/9, 79a/1, 79a/5,

79a/8, 79a/11, 79b/9, 79b/12, 79b/13,
79b/14, 80a/6, 80b/14, 81a/2, 81a/8,
81a/11, 81a/11, 81b/9, 81b/11, 81b/14,
82a/6, 82a/10, 82a/11, 82b/3, 83a/2,
83a/10, 83a/14, 83a/14, 83b/1, 83b/3,
83b/5, 83b/9, 83b/11, 83b/12, 83b/14,
217
84a/4, 84a/7, 84a/7, 84b/11, 84b/14,
85a/4, 85a/4, 85a/11, 85a/12, 85b/1,
85b/3, 85b/5, 85b/6, 85b/8, 85b/9,
85b/11, 85b/12, 86a/1, 86a/2, 86b/5,
86b/11, 86b/12, 86b/13, 87b/5, 88a/2,
88a/3, 88a/7, 88a/10, 89a/3, 89a/14,
89b/4, 89b/4, 89b/6, 89b/8, 89b/9,
89b/12, 90a/6, 90a/14, 90b/4, 90b/7,
90b/9, 90b/12, 91a/3, 91b/6, 92b/1,
92b/3, 92b/7, 92b/10, 92b/10, 93b/6,
93b/7, 93b/8, 94a/3, 94a/7, 94b/5,
94b/5, 94b/13, 94b/14, 95a/8, 95a/9,
96a/10, 96b/2, 96b/13, 97b/2, 97b/4,
97b/6, 97b/8, 97b/10, 97b/12, 97b/13,
98a/1, 98a/6, 98a/7, 98b/5, 98b/7,
98b/8, 98b/12, 99a/10, 99b/2, 99b/4,
99b/7, 99b/11, 100a/6, 100b/11,
100b/13, 101a/1, 101a/3, 101a/7,
101a/11, 101a/12, 101a/14, 101b/2,
101b/7, 101b/8, 101b/9, 101b/12,
101b/13, 101b/14, 102a/3, 102a/3,
102a/4, 102a/7, 102a/9, 102b/3,
102b/6, 103a/13, 103a/13, 103b/2,
103b/3, 103b/8, 103b/9, 104a/6,
104a/10, 104b/2, 104b/3, 104b/6,
104b/12, 105a/1, 105a/9, 105a/12,
105b/1, 105b/2, 105b/11, 106a/2,
106a/12, 106b/3, 106b/6, 106b/7,
106b/12, 106b/14, 107a/4, 107a/8,
107a/10, 107b/1, 107b/4, 108a/1,
108a/4, 108a/8, 108a/9, 108a/13,
108a/14, 108b/1, 108b/3, 108b/5,
109a/4, 109a/7, 109b/1, 109b/5,

110a/14, 110b/3, 110b/4, 110b/5,	117b/4, 117b/5, 117b/7, 117b/7,
110b/7, 111a/6, 111a/7, 111a/9,	117b/10, 117b/11, 117b/13, 118a/1,
111b/2, 111b/7, 111b/8, 111b/8,	118a/3, 118a/3, 118a/3, 118a/4,
111b/9, 111b/10, 112a/14, 112a/14,	118a/5, 118a/6, 118a/8, 118a/8,
112b/2, 112b/4, 112b/5, 112b/7,	118a/9, 118a/10, 118a/11, 118a/13,
112b/11, 113a/7, 113a/9, 113a/12,	118a/14, 118b/2, 118b/5, 118b/5,
113a/14, 113b/2, 113b/5, 113b/5,	118b/7, 118b/8, 118b/11, 118b/11,
113b/6, 113b/8, 113b/9, 113b/11,	118b/12, 118b/13, 118b/14, 119a/1,
114a/9, 114a/11, 114a/13, 114a/14,	119a/2, 119a/5, 119a/6, 119a/6,
114b/2, 114b/3, 114b/9, 115a/2,	119a/9, 119a/9, 119a/11, 119a/12,
115a/4, 115a/9, 115a/11, 115b/4,	119a/12, 119a/13, 119a/14, 119a/14,
115b/6, 115b/11, 115b/12, 115b/13,	119b/1, 119b/3, 119b/4, 119b/4,
116a/1, 116a/4, 116a/7, 116a/10,	119b/5, 119b/6, 119b/6, 119b/6,
116a/11, 116a/13, 116a/13, 116a/14,	119b/7, 119b/8, 119b/11, 119b/11,
116b/1, 116b/2, 116b/3, 116b/5,	120a/2
116b/5, 116b/7, 116b/8, 116b/11,	k.+niḡ 71b/7, 100b/8
117a/1, 117a/1, 117a/2, 117a/4,	k.+din 94a/3
117a/5, 117a/6, 117a/7, 117a/8,	k.+ge 75b/11, 80a/6
117a/9, 117a/10, 117a/11, 117a/12,	kīne < Far. Kin, gizli düşmanlık
117a/14, 117b/1, 117b/2, 117b/3,	k. 87a/11, 98b/1

k.+ni 98b/12	119b/13
kir-< ET kir- (EDPT, 735) Girmek	k.-geç 63b/3, 104a/4, 111a/13,
k.-er 101b/2, 106b/2	112b/13
k.-miş 63b/7	k.-gen 73b/12, 86b/5, 90a/10,
k.-iptür 88b/7, 109b/3	108b/1, 110b/13
k.-dim 84a/12	k.-gende 110a/7, 97a/8
k.-dini 88b/9	k.-gendifin 61a/12
k.-di 62a/6, 69b/10, 85a/9, 86a/14,	k.-genleri 86a/11
87b/11, 91a/4, 95a/1, 109a/9, 111a/12	k.-meydür 72a/2
k.-dük 90a/11, 114a/9	kiriş< ET giriş (EDPT, 747) Giriş
k.-diler 62a/3, 63b/5, 73a/6, 86a/7,	k.+i 95a/1
104a/5, 104a/8, 104a/9, 104a/10,	kiriş-< ET giriş- (EDPT, 747)
104b/1, 110a/2, 119a/5	Girişmek
k.-se 64a/11	k. (kiriş salıp) 68a/9219
k.-e (kire almay) 63b/6	k. (kiriş édi) 95a/2
k.-e (kire başladılar) 62b/6	k.-ti 74b/10, 89b/12, 95a/3
k.-ip 66b/10, 73b/8, 73b/9, 77b/7,	k.-tiler 74a/5, 89b/14, 90a/4, 91b/9,
79b/4, 80b/7, 81b/2, 84a/14, 84b/7,	91b/10, 93b/8, 94b/10, 105b/11,
90b/5, 98a/9, 106a/14, 107a/10,	115b/6, 115b/7, 115b/11
108b/2, 112b/12, 117a/5, 117b/12,	kişi < ET kişi (EDPT, 752) Kişi, kimse

k. 61a/2, 61a/9, 61a/10, 61a/14,	107a/8, 107b/4, 107b/13, 108b/2,
61b/3, 63a/4, 63a/6, 63b/4, 64b/7,	109a/11, 109b/1, 109b/14, 110a/8,
65b/11, 66b/14, 67a/14, 73a/10, 73b/3,	110a/9, 110a/13, 110b/7, 111a/10,
76b/8, 77a/7, 78a/5, 79b/14, 82a/14,	111a/10, 111a/12, 111b/1, 111b/1,
82b/11, 82b/12, 83a/1, 84a/5, 84b/13,	112a/11, 113a/9, 113a/10, 113a/12,
85a/2, 85a/3, 85a/11, 85a/14, 85b/2,	113b/1, 113b/4, 113b/5, 113b/6,
85b/5, 85b/9, 85b/9, 85b/11, 86b/3,	113b/7, 113b/11, 114a/5, 114a/7,
87a/6, 88a/2, 88a/4, 88a/5, 88a/7,	114a/13, 114a/13, 114a/14, 114b/13,
88a/8, 88a/8, 88a/9, 88b/6, 88b/13,	115a/6, 116b/3, 117a/11, 117b/7,
88b/14, 89b/6, 90a/3, 90a/9, 90b/6,	117b/8, 117b/10, 118b/2, 119a/2,
91a/6, 91a/7, 92b/10, 92b/10, 93a/11,	119a/7, 119b/5, 120a/1
93b/2, 93b/5, 94b/4, 94b/5, 95a/11,	k.+niṅ 72b/3, 80b/8, 98b/14,
97a/6, 97a/11, 97b/8, 98a/6, 98b/2,	102b/12, 108b/14
98b/13, 100a/1, 100a/4, 100a/4,	k.+ni 62b/3, 67b/3, 69a/13, 89b/7,
100a/5, 101a/13, 101a/14, 102a/2,	100a/4, 102a/2, 105b/4, 112a/1,
102a/9, 102a/10, 103a/10, 103a/11,	112a/2, 117b/11
103a/12, 103b/7, 104a/7, 104b/3,	k.+ge 75b/3, 76b/1, 118a/6
104b/6, 104b/14, 105a/1, 105a/4,	k.+din 104b/12, 105a/2, 107a/8
105a/5, 105a/7, 105a/9, 105b/6,	k.+ler 74b/10, 77a/1, 78b/11, 85b/2,
106b/11, 106b/12, 106b/14, 107a/3,	94a/3, 95a/3, 95a/3

k.+leri 103a/7	106b/13
k.+leridin 62b/10	k.+sige 70b/10, 70b/12, 72a/6
k.+lerimiz 67b/5	kitābet < Ar. Yazma, kaleme alma
k.+lerimni 107b/11	k. 87a/1
k.+lerinin 119a/3	k.+i 87a/1
k.+lerin 71a/13	kivür- İçeriye sokmak, koymak
k.+lerini 82b/7	k.-diler 62a/11
k.+m 87b/14, 111a/13	k.-geyler 104b/4
k.+imdin 112a/3	k.-üp 104b/3, 104b/6
k.+imiz 72a/13, 82b/14, 88b/3, 106a/5, 114a/4	k.-meydür 93b/6
k.+mizniñ 98a/3, 99b/1, 113a/11	kivürmek Koymak
k.+mizni 113b/13, 114a/3	k.+ni 78b/12
k.+mizge 72a/13	qol < ET qol (EDPT, 614) El; taraf
k.+si 66a/8, 68a/3, 70a/5, 70a/9, 70b/1, 71b/10, 73b/12, 82a/12, 84a/13, 86b/1, 88b/3, 88b/5, 89b/12, 93a/10, 94b/2, 105b/7, 106a/3, 106a/5, 112a/3, 113b/8, 113b/12, 114a/4	q. 89b/6, 89b/11, 94a/7, 94a/8, 112b/13
k.+sini 61b/7, 86a/7, 106a/9,	q.+um 107a/10
	q.+umdın 83b/11, 83b/11
	q.+ı 103a/3, 107a/11
	qol < ET qol- (EDPT, 616) İstemek, rica etmek

q.-ğusıdur 87b/7, 114a/8	q.-may 80a/10221
qolda- Himaye etmek	qorğunç < ET qorqınç/qorqunç
q. 81b/13	(EDPT, 654) Korkunç
q.-p 108b/9	q.+ı 88a/10
qoltuğ Koltuk	q.+ıdm 85b/10, 104a/3
q.+umğa 113a/2	qorm < ET qorm (EDPT, 661) Kuşak,
qon -< ET qon- (EDPT, 580)	kemer
Gecelemek, konaklamak	q.+ı 102b/10
q.-up 73b/11, 77b/2, 81b/4	qorq -< ET qork- (EDPT, 651)
qop -< ET qop- (EDPT, 580) Kalkmak	Korkmak
q.-ar 98a/5	q.-sa 94b/6
q.-arıp 67a/5	qoruğ < Sahra, yaban → qoruğ
q.-tum 118b/1	q.+nm 107b/14
q.-tı 64b/4, 80a/11, 83b/12	q.+ıda 82b/14
q.-tılar 83b/10, 110b/13	qoruq < Sahra, yaban → qoruğ
q.-uñ 106b/7	q. 114a/8
q.-up 69b/4, 95b/5, 103a/5, 108b/12,	qoş -< ET qoş- (EDPT, 670) Koşmak,
110a/7, 112a/10	katmak
q.-qaç 106b/9, 111a/1	q. 114b/14
q.-ğanda 80a/11	q.-tılar 103b/13

q.-qaylar 103b/9	qoşun Ordu, alay
q.-sak 117b/5	q.+ıñız 119b/3
q.-up 76b/11, 109a/11, 110a/4, 61a/14	qota < Moğ. Uç
q.-uptur 72a/12	q.+sıdım 100a/12
q.-ğandım 72b/13	qoy < ET qoy (EDPT, 674) Koyun
qoşa < ET qoşa- (EDPT, 671) Eş, çift	q.+umızını 64a/8
q.+sığa 118b/1	qoy- < ET qod- (EDPT, 595) Koymak, bırakmak
qoşla- Beraberine almak	q.-ar 66b/10, 82b/5, 109a/2
q.-p 114b/4	q.-arlar 105b/2, 105b/8
qoşmaq Koşmak	q.-dı 75a/1
q.+nı 73a/2	q.-dılar 104b/12
qoşul- < ET qoşul- (EDPT, 673) Katılmak	q.-duk 64a/4, 83a/2, 91a/12, 105a/4, 117a/4, 117a/11
q.-ur 88b/13, 89a/1	q.-ğaylar 74a/12
q.-dı 72a/4	q.-alıñ 117a/10
q.-dılar 63a/10, 101b/6	q.-a (qoya bérdirler) 62b/4
q.-ğan 65a/10	q.-a (qoya kirişti) 89b/12
q.-alıñ 119b/10	q.-a (qoya kiriştiler) 90a/4
q.-masun 73b/11	q.-up 61a/5, 63a/3, 66b/14, 72a/3,

72b/5, 73a/12, 78b/7, 81b/13, 83a/4,	q. 114b/6
84a/4, 84a/6, 88b/11, 89b/13, 90a/7,	qoyuğ< ET qoyug/qoğuk (EDPT,676)
92b/13, 96b/7, 99b/2, 103b/10,	Koyu
104b/13, 105a/7, 106b/13, 110a/6,	q.+a 67a/4
112a/6, 114a/8, 118b/4	qoyul-< ET qoyul- (EDPT, 677)
q.-ğan 100b/6, 110b/14, 111b/7	Koyulmak
q.-madı 109a/3	q.-dı 63b/13, 106a/1
q.-madılar 61b/13	q.-up 72a/5, 77b/5
q.-mas 65a/14	qoyun< ET qoyun (EDPT, 678)
q.-maslar 110a/12	Koyun
q.-maduk 111a/11	q.+ğa 116b/12, 119b/11
qoyı < ET qoçı (EDPT, 596) Aşağı	köç < ET köç (EDPT, 693) Göç
q. 62b/5	k. 63b/11, 69b/2, 72a/3, 77b/6,
q.+nı 97a/5	77b/7, 81a/5, 86a/9, 86b/2, 91a/6,
q.+ğı 81b/12, 92a/6, 98a/4, 99a/4	98a/1
qoyıraq<qoyı+rAk Daha aşağı	k.+ini 90b/14
q. 83a/10, 99a/4, 100a/12, 107b/10	k.+ige 63a/8
qoymaq Koymak	k.+leri 79b/11
q.-maq 111a/10	k.+lerini 74a/11
qoymaqlıq Koyma, bırakma eylemi	köç-< ET köç- (EDPT, 694) Göçmek

k.-tüm 98b/5	k.+ke 88a/4, 88a/5, 88a/8, 89b/12
k.-ti 69b/7, 86a/12	k.+din 71b/14
k.-tiler 63a/2	k.+i 69b/4
k.-üp 64b/7, 71a/1, 78b/13, 93b/13, 98b/3	k.+ige 72a/10
kökeldaş < Moğ. Süt kardeş	k.+ler 94a/12
k. 69a/4, 83b/3, 95a/11, 98a/14, 98b/8, 112b/10, 114b/4223	könlek Gömlek, elbise
k.+nmı 97b/11	k. 110a/7, 112b/11
k.+ını 62a/11	kön(ü)l < ET köñül (EDPT, 731)
k.+lar 91b/13	Gönül
köl < ET köl (EDPT, 715) Göl	k.+ni 100a/4
k. 81b/8	k.+ge 95b/7
k.+ni 86a/14	k.+üm 76a/12, 82a/11, 83a/3, 94a/12 115b/13, 100a/2, 100a/5, 117a/3
k.+i 81b/9	k.+ümdin 101a/2
kömek Yardım	k.+ündeki 87a/12
k. 62a/13, 62b/1, 62b/3, 71b/14, 72a/8, 72b/8, 86b/13, 86b/13, 88b/14, 91a/13, 92b/3, 94a/3, 94a/4, 94a/8, 94a/10, 94b/8, 112a/4	k.+leri 75a/5
	k.+leriniz 116a/2
	könüllüg < <i>könül+IXg</i> Gönüllük
	k. 85b/10

köp < ET köp (EDPT, 686) Çok, bol	Köprü
k.71a/4, 71b/6, 72b/3, 76a/14,	k. 82b/2224
81b/6, 82a/7, 85a/4, 85a/12, 85a/12,	k.+ni 112b/6
85b/7, 85b/8, 97b/1, . 101b/9, 104a/3,	k.+ge 111a/10
110a/9, 111b/10, 114a/11, 114b/2,	k.+din 111a/12, 112b/5
118b/6, 119a/2	k.+idin 78a/12
k.+tür 115b/5	kör-< ET kör- (EDPT, 736) Görmek
k.+i 105a/1	k. 79b/6
k.+ini 104b/9	k.-dür 118b/5
köprağ< köp+rAğ Daha çok →	k.-er 83b/5
köprek	k.-üptür 82a/10
k. 119a/4	k.-düm 83b/5, 96b/13, 108a/3,
köprek< köp+rAk Daha çok →	108b/6, 112b/11, 119a/14
köprağ	k.-dün 108a/1
k. 61a/14, 71a/14, 71b/3, 75a/13,	k.-di 82b/6, 85a/4, 108b/4
88a/11, 88b/5, 90a/12, 95a/2, 100b/8,	k.-diler 100a/9, 103b/7, 105a/5
103a/10, 103a/12, 106a/5, 106a/6,	k.-sem 101b/14, 119a/6
111b/1, 120a/1	k.-e (köre baradurganda) 108a/13
k.+i 70a/14	k.-eliğ 111b/9
köprüg< ET köprüg (EDPT, 960)	k.-eyem 118b/13

k.-üp 63a/13, 77a/3, 84b/10, 85a/6,	Görölmek
85b/7, 86a/11, 91a/5, 112a/12,	k.-gen 81b/5
117a/13, 119b/2	körün-< ET körün- (EDPT, 746)
k.-geli 96b/5, 96b/8	Görönmek
k.-gen 85a/13, 85b/8, 89b/5, 91b/9,	k.-ür 64b/2, 95b/7, 96a/3
101b/13, 108a/3, 117b/3, 120a/1	k.-di 64a/12
k.-gendifin 61a/8	k.-edür 117a/7
k.-medi 80a/8	k.-mey 114a/4
k.-mediler 70b/1	körünif Görünüf
k.-megen 91b/8	k. 101b/1, 119b/14
k.-mey 70b/8, 73a/2, 79b/10	körüf-< ET körüf- (EDPT, 748)
k.-meydür 96b/3	Görüfmek
körmek Görmek	k.-ür 103a/4
k.+ke 91a/12	k.-tüm 102b/5, 111a/6, 96a/12
körmeklik Görmek eylemi	k.-ti 103a/4, 80a/10
k. 79b/4	k.-tiler 103a/5
körset-< kör-(X)g-sA-t Göstermek	k.-keyler 102b/4, 102b/6
k.-ti 82a/8	k.-üp 102b/8, 108b/7, 108b/9
k.-güçü 80a/3	k.-kende 108b/6
körül-< ET körül- (EDPT, 745)	k.-kendifin 80a/8

kötel Yedek at	k.+ümge 95b/6
k. 81b/4, 81b/4, 81b/5	k.+üniz 94b/6
k.+i 99b/9	k.+ünizni 94b/6
k.+ige 81b/4	közlüg Gözlü
k.+lerde 81b/3	k. 68b/1
k.+lerdin 81b/7	kücā < Far. Neresi, nerede
köter -< ET kötür- (EDPT, 706)	k. 87a/10
Götürmek, yükseltmek	quçuş -< ET quçuş- (EDPT, 593)
k.-ür 115b/12	Kuçaklaşmak
k.-ürler 118a/9	q.-up 103a/5
k.-diler 83b/11	qufl < Ar. Kilit
k.-iñ 118b/10	q.+mı 84a/10
k.-ip 112a/6	qur < ET qur (EDPT, 642) Kuşak,
k.-gen 69b/12	kemer
köz < ET köz (EDPT, 756) Göz	q. 102b/11
k. 82a/11, 94a/10, 97b/4, 117a/6	qul < ET qul (EDPT, 615) Köle, esir
k.+ge 80b/2, 82a/10	q. 91b/14, 93a/6
k.+lerini 79b/6	q.+nıñ 114a/7
k.+üm 117b/12, 118b/5	q.+ğa 114a/8
k.+ümizniñ 64a/7	q.+da 116b/13

q.+dın 114a/9	q. 99b/13
q.+uñızğa 116a/5	qurğan Hisar, kale
qulağ < ET qulqaq (EDPT, 621) Kulak	q. 61a/9, 62a/1, 62a/5, 63a/7,
→ qulaq	66b/14, 67a/2, 67a/8, 91a/12, 92a/11,
q.+ımğa 111b/8	94a/7, 94b/10, 101a/10, 104b/1,
q.+ları 72b/4	105b/10, 106b/1, 106b/1, 109b/7,
qulaq < ET qulqaq (EDPT, 621) Kulak	110a/11, 112b/3
→ qulağ	q.+nıñ 67a/11, 83a/9, 91b/6, 93b/12,
q. 74a/8, 95a/8, 115b/8226	94a/9, 110a/12
qullāb < Ar. Çengel, kanca	q.+nı 63b/4, 67a/1, 78b/6, 85b/12,
q.+nı 101a/6	91a/5, 91a/11, 93b/12, 106a/13
qulluğ < ET qulluq (EDPT, 620)	q.+ğa 62b/4, 67a/7, 95a/1, 104b/6,
Kulluk → qulluq	110a/5
q.+umuznı 104a/7	q.+da 85b/3, 85b/11, 91a/6, 91a/8,
qulluq < ET qulluq (EDPT, 620)	106a/12, 110b/9, 111b/11, 113a/10
Kulluk → qulluğ	q.+dağı 111a/1
q. 62b/12, 82b/7	q.+daqılar 66b/11
qulluqçı Hizmetkar	q.+dın 67a/4, 67a/8, 91b/3, 94b/9
q. 93a/6	q.+ı 62a/9, 82a/13, 104a/6, 109b/13
qurbān < Ar. Kurban	q.+nıñ 61a/6, 82b/12, 91a/5,

110a/11	susuz
q.+mı 63a/6, 63b/9, 74a/3, 77b/4,	q. 93b/10
77b/10, 81b/10, 82b/3, 83a/4, 109b/14	quş < ET Qoş (EDPT, 670) Kuş227
q.+ığa 62a/11, 73b/12, 82b/8,	q. 108a/1, 71a/8
83b/13, 86a/13, 104a/2, 110a/1,	qutluq < ET qutluğ (EDPT, 601)
110b/9	Kutlu, mesut
q.+ıda 66b/13, 67a/8, 73a/10,	q. 93b/1
82a/12, 83a/11, 96a/10, 105b/13,	qutul -< ET qurtul- (EDPT, 650)
112b/2	kurtulmak
q.+ıdm 83b/13	q.-dı 113a/8
q.+lar 61b/4, 86a/5, 86a/7	q.-salar 64a/11
q.+larnı 86a/10	q.-madı 80b/4
q.+larnı 86a/8, 108b/2	quvvet < Ar. güç
q.+largä 111a/13	q.+im 76a/11
q.+larda 81b/12, 110b/14	q.+imiz 94a/4
q.+lardm 86a/6, 104a/9	küç < ET küç (EDPT, 693) Güç
q.+ları 86a/12	k. 93a/7,88a/13, 88a/13, 101a/4
q.+larıda 81b/10	k.+ke 66a/13
q.+larıdm 66b/13, 109b/13	k.+ini 63b/10, 65b/10
quruğ < ET qurı (EDPT, 645) Kuru,	küç-ber-küç < T.+Far.+T. Güçlükle

k. 88a/13, 101a/4

kūçe < Far. Sokak, çarşı

k. 67a/4, 76a/9, 76a/9, 84b/4,

111b/1, 112a/12, 113a/7, 112b/8,

112b/13, 113a/6

k.+niñ 111b/1

k.+de 75b/12, 76a/5

k.+ge 112a/6

k.+din 112a/8

kūh-pāye < Far. Dağlık

k. 97a/2

k.+dür 73b/4

k.+leridin 73b/3

k.+lerige 79b/5

kūn < ET kūn (EDPT, 725) Gün

k. 98b/1

kūrūh < Far. Yaklaşık iki millik bir

uzaklık ölçü birimi

k. 116a/9

k.+ke 115a/8

k.+ıda 104b/4, 116b/9

k.+geçe 105a/8

küy- < ET küy- (EDPT, 754) Bahane

aramak

k. 76a/5, 91b/4, 91b/4

küçletmek Güçlendirmek

k.+iniñ 70b/11

küften < Far. Ezilmiş, dövülmüş

k. 86a/3

kükle- Çivilemek

k.-y 107a/13, 113a/5

kūn < ET kūn (EDPT, 725) Gün

k. 61a/12, 61b/9, 63b/10, 68a/2,

71b/7, 72b/8, 72b/14, 72b/14, 73a/9,

75b/12, 77b/8, 83a/11, 83b/2, 83b/2,

88a/12, 88b/3, 88b/5, 91b/6, 91b/10,

92b/2, 96a/7, 96b/9, 97b/2, 98b/3, 228

101a/1, 101a/4, 101a/5, 103b/7,

117a/6, 117a/9, 117b/3, 118a/2,

119b/7, 119b/7, 119b/10

k.+ni 64a/2	küngüre < Far. Kubbenin tepesi
k.+de 67b/11, 68a/1, 71a/6, 75a/11, 75a/13, 83b/3, 83b/4, 83b/12, 86b/4, 86b/7, 88b/4, 88b/13, 98a/6, 105b/12	k.+ge 113a/5 k.+sige 113a/4
k.+geçe 67b/10, 89a/5, 98b/14	künlüg < ET künlük (EDPT, 732) Günlük
k.+din 61b/5, 61b/9, 63b/8, 65b/11, 70b/8, 74a/3, 80b/5, 83b/13, 87a/4, 87a/6, 89a/4, 91b/2, 96b/7, 97a/2, 97b/14, 99a/1, 100a/7, 104a/8, 105b/9, 108a/2, 109a/8, 109a/9, 110a/2	k. 80b/6, 119b/12 küre < ET küre- (EDPT, 737) Küremek
k.+i 61b/13, 65a/9, 89a/4, 92b/5	k.-gen 120a/1 küz < ET küz (EDPT, 757) Güz, sonbahar
k.+lerde 94b/13	k. 83b/2
k.+lerni 119b/14	
k.+lerdin 93b/3	L
künçkāvluq < Far.+T. <i>künçkāv+IXk</i> Köşelik	lāf < Far. Lakırdı, söz.
k.+qa 84b/14	l.+ıj 113b/10
kündüz < ET küntüz (EDPT, 729) Gündüz	lafz < Ar. Söz l.+nı 105b/2, 105b/3 l.+ıda 100a/6
k. 61a/1, 116b/5, 117a/2, 119b/13	lahza < Ar. Çok kısa an, göz ucuyla

bakacak kadar kısa an

l. 95b/8, 106b/7

leng < Far. Topal, aksak

l. 114b/13

lāzım < Ar. Gerekli

l.+dur 64b/3

levāhiq < Ar. Ekler, eklenen şeyler

l.+ı 74a/4, 76b/7, 82b/13, 99b/8

l.+ığa 76b/2

levend < Far. Tenbel

l. 62a/8

lezzatlıqraq < Ar.+T. *lezzat+IXk+rAk*

Daha lezzetli

l. 96a/3

lülü < Ar. İnci

l. 105b/2

lūtf < Ar. Hoşluk, güzellik

l.+ı 102a/5

M

mağlūb < Ar. Yenik, yenilmiş

m. 69a/5, 114b/2

mağlūbiyyet < Ar. Yenilgi

m. 104a/14

mağz < Far. İç

m.+ı 108b/14

maḥall < Ar. Yer, mekan

m.+da 62a/14, 65b/13, 66b/4,

68b/6, 69a/11, 69b/4, 70a/7, 71b/2,

82b/5, 83b/2, 85b/4, 89a/2, 90b/13,

92b/14, 94a/3, 94a/5, 95a/7, 99b/14,

106a/6, 102b/4, 107b/3, 107b/9,

109b/1, 109b/3, 109b/6, 110a/2,

112a/9, 112b/3, 113b/3

m.+ğaça 69a/8

m.+lar 75b/5

maḥallāt < Ar. Mahalleler

m. 66a/3

m.+nı 106a/14

m.+nı 76a/9

m.+tın 61b/12	m. 97b/8230
m.+ı 117b/14	maqām < Ar. Durma yeri, görev yeri
m.+ığa 61b/10, 117b/9	m. 110b/9
m.+ıda 117b/7	m.+ıda 76b/6, 96b/14, 116a/12
maħalle < Ar. İlçe ve köylerin bölündüğü parçaların her biri	maqber < Ar. Mezar
m. 91b/3, 106a/3	m.+ nin 111b/6
m.+niñ 106a/9	maqdür < Ar. Güç, kuvvet
maħalli < Ar. Yerel	m.+ ı 114b/14
m. 75a/6, 90a/11, 109b/5	maqşad < Ar. Amaç, maksat
m.+da 105b/2, 113b/11	m. 116b/5
māħazarī < Ar. Hazırlanmış, hazır olan	maqşūd < Ar. İstek, kastedilen
m. 84b/10	m. 86a/1, 88a/10
maħbüb < Ar. Sevilen	māl < Ar. Varlık
m.+i 75b/7	m.+ığa 63b/14
maħfī < Ar. Gizli, saklı	m.+largā 64a/11
m. 79b/14	mālīk < Ar. Sahip
maħrūm < Ar. Yoksun	m.+i 81b/14, 82a/2
m. 81a/8	maña Bana
maħşūşāne < Ar. Özel, husûsi	m. 63a/6, 63a/11, 73b/8, 73b/9, 74a/11, 75a/9, 75b/13, 77a/12, 79a/11,

82a/3, 85b/10, 86a/5, 87a/1, 96a/14,	m.+mı 77b/11, 78a/14
98a/7, 98b/13, 102a/4, 102b/10,	m.+ıga 109b/8
103b/9, 103b/13, 104a/8, 104a/9,	māt < Far. Oyunda yenilme
104b/1, 104b/14, 105b/10, 107b/4,	m. 116b/6
108a/4, 108a/4, 108a/8, 108a/10,	māyil < Ar. Eğilen, meyleden
108a/10, 108a/13, 109a/11, 110b/9,	m. 75b/3
112a/11, 112a/13, 113a/14, 115a/4,	mazbūt < Ar. Zaptedilmiş, ele
115a/5, 115a/7, 115b/4, 116a/6,	geçirilmiş
117b/13, 118a/3, 118a/6, 118a/12,	m. 88b/1, 88b/9
119a/3, 119a/8, 119a/9	mezīd < Ar. Artma, artış
maral < Moğ. Dişi geyik	m. 91b/14
m. 71a/3, 71a/7	māzmūn < Ar. Nükteli, sanatlı ince söz
maşāff < Ar. Savaş	m. 79b/14
m. 68b/12, 70b/2, 88a/2, 91b/7	mebād < Far. Olmasın, sakın
m.+ları 68b/12	m. 75b/6, 75b/7 231
maşlahat < Ar. iş, emir	mecāl < Ar. Güç, kuvvet
m. 70b/1, 70b/8, 70b/13, 77a/13,	m. 61a/2
79b/10, 83b/12, 91a/13, 108a/5,	m.+i 115a/13
118b/11	meded < Ar. Yardım, imdat
m.+ı 88a/13	m. 83a/5, 94a/5, 94a/8, 94a/10,

94a/11, 94b/8, 114b/10

m.+i 94a/3

medīd< Ar. Uzatılmış, çok uzun süren

m. 96a/10, 116b/10

medrese< Ar. Mektep, eğitim kurumu

m. 84b/7, 91b/5

m.+niḡ 91a/14

m.+de 93b/14

mefṭūlluq< Ar.+T. *mefṭūl+IXk*

Kıvrılmışlık, bükülmüşlük

m. 102b/11

meger< Far. Meğer, oysaki

m. 77b/14, 102a/7, 110b/4

melāḡatlıq< Ar.+T. *melāḡat+IXk*

Güzellik

m. 68b/1

memleket-dārlıq< Ar.+Far.+T.

memleket+dār+IXk Memleketlik

m.+ta 64b/1

memer < Far. Yol, geçit

m.+din 76b/4

m.+idin 114a/7

mennān< Ar. Çok ihsan eden

m.+dm 98a/13

merdāne< Far. Yiğitçe

m. 94a/11, 94b/4, 95a/2, 100b/10,

103a/12, 110a/10, 112b/8, 113b/2

merdānelıq< Far.+T. *merdāne+IXk*

Mertçe, erkekçe

m. 113b/3

m.+ı 63a/4

m.+lar 93a/9

merdek < Far. Adamcağız, herif

m. 71b/4, 73b/7, 74a/8, 79a/12

m.+ler 117b/11, 117b/13, 119a/11

m.+lerni 119a/10

merhem< Ar. Acıyı giderecek şey

m. 109a/2

mer'ī< Ar. Geçerli

m. 70a/6

merrāt < Ar. Defalar, kereler

m. 86b/8

mertebe < Ar. Ölçü, miktar

m. 69a/5, 85b/6, 85b/12, 85b/13

m.+de 98a/6

m.+siğa 63b/13

mescīd < Ar. Camiden küçük ibadet

yeri

m.+iniñ 92a/3

m.+ige 92a/4

m.+idin 92a/10

meşel < Ar. Örnek

m. 73a/3, 78b/1, 81a/1

mesmū' < Ar. İşitilmiş, duyulmuş

m. 83b/10

mesned < Ar. Derece, rutbe

m.+i 119b/1

m.+iğa 118b/8

mest < Far. Sarhoş

m. 85b/5

mestlıq < Ar.+T. *mest+LXk* Sarhoşluk

m.+da 98b/8

mestūr < Ar. Yazılmış, çizili

m. 86a/2

meşaqqat < Ar. Sıkıntı, güçlük

m. 81b/7

m.+tın 96a/3, 96a/4

m.+lar 86b/3

meşğül < Ar. Bir işi olan, çalışan

m. 85a/1, 92b/8, 92b/14, 105a/6,

110a/11

meşhūr < Ar. Tanınmış

m. 66b/14, 68a/14, 72a/11, 81b/14,

82a/4, 82a/6, 99b/11, 108a/13

m.+dur 100b/11

meşrūh < Ar. Ayrıntılı açıklanmış

veya yorumlanmış

m. 86b/14

meşveret < Ar. Danışma

m. 65a/6, 78b/9, 91a/4, 91a/11,

103b/8, 111b/4, 111b/6

mevsūm < Ar. Adlandırılmış

m. 86b/6, 108a/1

mevzī < Ar. Yer, mahal

m. 64a/14

meydān < Ar. Alan

m. 91b/7

m.+ġa 80a/5

meyde Parça, tane

m. 95b/11

meyl < Ar. Eğilim, meyil

m. 75b/2

mezārī < Ar. Ekin ekilmiş tarlalar

m. 99a/5

mezkūr < Ar. Adı geçmiş, anılmış

m. bol- 65a/5, 71a/1, 77b/5, 78a/2,

82a/5, 82a/7, 85a/4, 86a/1, 86b/14,

88a/3, 88a/10, 90b/10, 93a/11, 95a/1,

97b/14, 99b/7, 103b/2, 110a/3,

114a/13

mén < ET ben/men (EDPT, 346) Ben

m. 69a/9, 73b/7, 74a/13, 75a/4,

75b/2, 75b/6, 75b/8, 75b/9, 75b/11,

233

75b/14, 79a/6, 79a/14, 83b/5, 83b/5,

83b/6, 83b/8, 84a/11, 85a/1, 85b/6,

86b/2, 86b/6, 87a/1, 87b/14, 88b/11,

89b/4, 91a/12, 92a/8, 92a/12, 92b/3,

93b/14, 94b/11, 96b/5, 96b/8, 97a/6,

97b/4, 98a/1, 98a/13, 98b/5, 100a/14,

101b/12, 101b/13, 101b/13, 102a/7,

102a/11, 102b/2, 103b/10, 104b/10,

105a/9, 106b/8, 107a/9, 108b/3,

108b/5, 110b/1, 110b/11, 111a/6,

111a/9, 111b/8, 112a/7, 112b/3,

112b/9, 114a/6, 114b/14, 115a/2,

115a/5, 115a/11, 115a/14, 115b/8,

115b/12, 116a/5, 116b/2, 116b/5,

116b/8, 118a/5, 118a/13, 118b/5,

118b/12, 119a/9, 119a/11, 119a/14,

119b/2, 120a/2

m.+de 75a/3

m.+din 107b/4, 74b/14, 81a/1, 83b/9

m.+i 103b/3, 103b/6, 104b/1,

110a/14, 112a/10, 113b/14, 116a/1,

118a/4, 118a/12, 118b/7, 61a/12,

77a/12, 78a/3, 85a/6

méniñ Benim

m. 61a/9, 61b/11, 62b/13, 64b/4,

64b/12, 64b/12, 70a/2, 70b/2, 70b/5,

74a/5, 74a/5, 74b/9, 75b/7, 77a/10,

78a/7, 78a/8, 79a/5, 79a/12, 79a/12,

83a/13, 83b/8, 84b/13, 85a/3, 85b/8,

85b/11, 86b/1, 86b/5, 86b/6, 87a/8,

89a/3, 90a/8, 91a/5, 95a/11, 95b/3,

96a/10, 96a/12, 96a/14, 96b/9, 96b/10,

97b/13, 97b/14, 98a/14, 101a/5,

101a/13, 102b/3, 102b/6, 104b/11,

105a/1, 106b/12, 107a/3, 107a/10,

107a/12, 107b/11, 108a/1, 109a/2,

111a/13, 111a/14, 111b/8, 113a/2,

113a/6, 113b/10, 114a/2, 114b/8,

115a/4, 115b/13, 116a/3, 117b/5,

118a/2, 118b/13, 119a/6, 119a/8

Mıṣrā'< Ar. Dize

m.+mıñ 87b/1

miḥān< Ar. Sıkıntılar

m. 78a/9

m.+da 78a/11

miḥmān < Far. Konuk, misafir

m. 91a/3

miḥnet< Ar. Sıkıntı, acı

m.+te 100a/4

m.+lerde 64a/10, 74b/9

mihr< Far. Güneş

m. 75a/12, 75b/4, 75b/12

m.+im 75a/10

mikdār< Ar. Miktar

m. 64b/4, 67a/7, 81a/9, 88a/9,

94b/5, 105a/2

miñ < ET biñ/bın (EDPT,346) Bin	m. 96b/14, 111a/6, 111a/7
m. 64b/3, 64b/8, 69a/3, 72a/11,	m.+nıñ 68b/11, 76b/13, 77a/9,
82b/10, 88b/12, 88b/12, 88b/14,	80a/9, 86b/1, 91a/14, 112a/3
88b/14, 97a/5, 103b/7, 109a/11,	m.+mı 68a/5, 77a/2, 80b/3, 109a/10,
111a/12, 113a/9, 118b/2	112b/1
m.+ge 64b/8	m.+ğa 82a/6, 82b/11, 85b/2,
m.+din 103a/10, 103a/10	112a/4, 113b/4
min- < ET bin- (EDPT, 348) Binmek	m.+dın 88a/7
m.-dim 112a/11, 112a/13, 114b/8,	m.+m 87b/2
114b/13	m.+sı 80b/10
m.-di 114b/8, 114b/13	m.+sınıñ 80a/12
m.-ip 64a/8, 118b/6	m.+lardın 77a/9
m.-gen 114b/7, 114b/12	miskīn < Ar. Zavallı, uyuşuk
miñçe Bin kadar	m. 93b/7
m. 109a/11	Moğulça Moğolca
minnet < Ar. İyiliğe karşı duyulan	M. 100b/1, 102b/10, 103a/8, 103a/8,
borçluluk duygusu	103a/9, 103b/2
m. 79a/14	mollā < Ar. Büyük bilgin, hoca
m.+ler 64a/12	m. 91a/1,98a/12
mīrzā < Far. Emirzade, beyzade →	mu < soru edatı

m. 101b/13, 111b/14, 112b/4,	ayı
112b/5, 113a/14	m. 66a/14, 68a/9, 120a/3
mu'ālece < Ar. Bir hususa çalışıp	muḥāşara < Ar. Kuşatma
devam etmek	m. 92a/11, 93b/6, 94a/13, 94b/7
m. 109a/1	m.+da 93a/13
mufāreḡat < Ar. Ayrılma	m.+sıġa 110a/11
m. 96b/3	muḥaşşıl < Ar. Meydana getiren
muġalaza < Ar. Düşmanlık	m.+lar 66a/10, 66a/12
m. 116a/6	muḥaşşılıġ < Ar.+T. <i>muḥaşşıl+IXk</i>
muḥabbet < Ar. Sevgi	Meydana getirme
m. 75b/4, 75b/12, 76a/4	m.+lar 75a/13
muḥāl < Ar. Olanaksız, imkansız ²³⁵	muḥāṭara < Ar. Tehlikeli
m. 110b/2	m. 81b/6, 96b/11
muḥalefet < Ar. Aykırılık, zıtlık	muḥīṭī < Ar. Çevre ile ilgili
m. 76a/13	m. 81b/8
muḥālif < Ar. Aykırı, zıt	muḥkem < Ar. Sağlam, dayanıklı
m. 74a/4	m. 67b/12, 72b/2, 96b/11, 98a/4,
m.+ler 66b/5, 66b/7, 66b/9	103a/11
m.+lerniġ 66b/3	muhmel < Ar. Bırakılmış
muḥarrem < Ar. Ay takviminin birinci	m. 87a/13, 87b/3

m.+ğa 87a/14	m. 65a/3, 92b/4, 92b/4, 92b/8,
muqābele < Ar. Karşılık verme	96b/1, 107b/13, 108a/6, 108a/9,
m. 70a/7	112a/11, 116b/2, 119b/9, 119b/9
m.+de 105b/7	mundaq < ET buntağ (EDPT, 349)
m.+siğa 94a/14	bunun gibi, böyle
muqarreb < Ar. Yakın, yakınlaştırılmış	m. 64b/1, 64b/13, 67a/9, 68a/9, 236
m. 79b/1	69b/4, 71b/1, 72b/10, 72b/10, 72b/12,
muqarrer < Ar. Tekrarlı, tekrarlanmış	73a/2, 75a/2, 76b/5, 80b/7, 81a/2,
m. 64b/14, 74b/2, 103a/9	81b/4, 81b/5, 86a/10, 89a/1, 90b/13,
muña Buna	91a/8, 91a/9, 91b/9, 94a/5, 95b/12,
m. 61a/5, 64a/3, 64a/8, 65a/8,	95b/13, 96a/5, 99b/4, 100b/12, 101b/2,
70b/9, 74b/1, 83a/2, 103b/8, 103b/10,	101b/2, 102a/3, 102a/5, 104a/10,
117a/4	105a/12, 108a/4, 109a/7, 110a/9,
munça < ET bunça (EDPT, 349)	110a/9, 111a/11, 112b/2, 113b/11,
bunca, bu kadar	114b/3, 115b/2, 115b/11, 115b/14,
m. 61a/3, 64a/4, 64a/4, 68a/1,	116a/4
82b/10, 87b/3, 90b/13, 94b/5, 96a/1,	mundın Bundan
96a/2, 97a/2, 98b/14, . 100a/1, 113b/6,	m. 61a/1, 77a/10, 80b/8, 80b/9,
114a/13, 118a/9	94a/1, 101a/3, 101a/3, 116b/4
munda Bunda	munı Bunu

m. 72b/11, 74b/13, 116a/2

munın Bunun

m. 65a/4, 69a/8, 75a/5, 101b/8,

101b/8, 110b/3, 117b/6

musahhar< Ar. Ele geçirilmiş,

fethedilmiş

m. 63b/2, 74a/14

muşhaf< Ar. Sayfalandırılmış

m. 116a/6

muştalahāt< Ar. Deyim ve terim

haline kelmiş kelimeler, ibareler

m.+ıga 100a/1, 100a/3

muşahhaş< Ar. Varlığı duyu

organlarıyla algılanan şey

m. 104a/14, 105a/2

muşālih< Ar. Barış yapan, barışan

m. 66a/12

muţasarrıf< Ar. Kullanma yetkisine

sahip, tasarruf yetkisi olan

m. 85a/8

mutazarrır < Ar. Zarar gören, zarara

uğrayan

m. 73a/3, 105a/2

muz Buz

m. 98a/2, 98a/8, 98a/10

mü Soru edatı

m. 97a/1, 108a/14, 111b/13,

113a/14, 117b/11

mübālağa< Ar. Abartı, abartma

m. 97b/9, 99b/8

m.+sı 97b/11

m.+lar 97b/8

mübārekbādliq< Ar.+Far.+T.

mübārek+būden+IXk Kutlama, tebrik

m.+lar 85a/6

mübeddel < Ar. Değiştirilmiş

m. 100a/7

mübeyyen< Ar. Açıklanmış

m. 85a/11237

müddet< Ar. Zaman, vakit

m.+te 67b/12, 71b/9, 75a/7, 82a/14,

101a/11, 110a/11

müddetī < Ar.+Far. Bir süre, bir

müddet

m. 96a/9, 112a/14, 113b/5

m.+din 116b/3

müdāvā < Ar. Tedavi etme

m.+dm 109a/7

mühim < Ar. Önemli

m.+ni 99b/12

mühlik < Ar. Yok edici, öldürücü

m. 81b/7

mükāleme < Ar. Konuşma

m.+de 118a/10

mükemmel < Ar. Olgunlaşmış, kemale

ermiş

m. 66b/2

mülāḥaḥa < Ar. Dikkatle bakma

m. 64b/3, 106a/7

m.+lar 89a/6

mülāqāt < Ar. Görüşme, buluşma

m. qıl- 77a/3, 101b/12, 101b/14

mülāyim < Ar.+T mülāyim+rAk

Yumuşak, iyi huylu

m. 115b/6, 115b/10

mülāzemet < Ar. Bir yere veya

kimseye sıkı sıkı bağlanma

m. qıl- 61a/8, 74b/2, 75b/11, 78b/8,

79a/8, 96a/10, 96b/9, 99a/11

m.+qa 82b/7

mülāzım < Ar. Bir yere veya kimseye

bağlanan, stajyer

m. 87a/3

mülk < Ar. Vakıf olmayıp -doğrudan

doğruya- birinin malı olan toprak

m.+ni 85a/9, 85a/8

mü'min < Ar. Müslüman

m. 98a/11

mümkın < Ar. Mümkün

m. 102a/3, 115b/13

mülk-gîrlik < Ar.+Far.+T.

mülk+gîriften+IXk Hükümdarlık

m.+de 64b/1

mümtedd < Ar. Uzayan, sürekli

m. bol- 93b/7

münâcât < Ar. Yakarış

m.+qa 118b/4

münâfıq < Ar. Ara bozucu, ikiyüzlü

m. 73b/7

münâsebet < Ar. İlişki, uygunluk

m.+i 76b/14

münâsib < Ar. Uygun

m. 61a/9, 75b/1, 109b/2238

müntaqil < Ar. İntikal eden

m. 96a/5

mürüvvet < Ar. İnsanlık; cömertlik

m. 82a/5

m.+i 82a/5

müsâvî < Ar. Eşit, denk

m. 101b/8

müselmân < Ar. Müslüman

m.+ nı 64a/5

müselmânlıq < Ar.+T. *müselmân+IXk*

Müslümanlık

m. 110b/13

müstâhkem < Ar. sağlamlaştırılmış,

sağlam

m. 88b/9

müşkil < Ar. Güç, zor

m. 118b/8

mütehayyir < Ar. Hayret eden

m. 72b/11, 112b/1, 116b/4

mü'tekid < Ar. Bağlanmış

m. 103a/12

mütereddid < Ar. Gidip gelen,

kararsızlık geçiren

m. 111a/4

müte'essir < Ar. Etkinleşmiş

m. 98b/14

mütevâtir < Ar. Herkesçe bilinip

onaylanan	116b/8, 117b/1
m. 86b/9	müzdver < Far. Ücretle çalışan kişi
müteveccih < Ar. Dönük, yönelik;	m. 119a/10
birine sevgi besleyen	
m. bol- 66b/4, 66b/8, 77b/12, 79a/2,	
79b/9, 81a/4, 84b/13, 88a/14, 89a/8,	N
96b/5, 98a/4, 99b/9, 102b/14, 103b/5,	nā-ḥāhī < Far. İsteksiz
106a/7, 106b/10, 112a/12, 112b/6,	n. 108a/12
112b/8	nā-hem < Far. Eğri, çarpık
mütevehhim < Ar. Kuruntulu, evhamlı	n. 91a/9
m. 80b/11, 109a/8	na-ḥoşluq < Far.+T. <i>na-ḥoş+IXk</i>
mütəyaqqın < Ar. Kesin olarak bilinen	Hoşnustluzluk
m. 72a/8	n.+ lar 86b/11
müttefik < Ar. Birleşen, anlaşan	nā-kes < Far. Alçak, pinti
m. 99b/11	n. 68a/7
müvecceh < Ar. Çevrilmiş	naqqaşlıq < Ar.+T. <i>naqqaş+IXk</i>
m. 64a/13, 64b/2	Nakkaşlık
müyesser < Ar. Kolaylıkla olan	n.+ da 68b/7
m. bol- 63b/2, 74a/14, 78b/11,	naqşī < Ar.+Far. Süsle ilgili olan
79a/4, 81a/12, 101b/5, 108a/11,	n. 110b/7

nā-ma'lūm < Far. Bilinmeyen

n. 81a/8

namāz < Far. Namaz

n. 68b/6, 72b/9, 90b/4, 118b/4

n.-1 huften 106b/2

n.-1 huftengā 117b/1

n.-1 huftengāça 115b/8

nā-ma'lūm < Far.+Ar. Bilinmeyen

n. 81a/8

nāmūs < Ar. İffet, ırz

n. 102a/8

nā-müşahḥaş < Far.+Ar. nā+müşahḥaş

Soyut

n. 97b/3

nān < Far. Ekmek

n. 116b/12

n.+1 116b/12

naqqāre < Ar. Davul

n. 94a/1

n.+ler 93b/14

n.+lerni 100b/3

narı < ET aşaru (EDPT, 190) Öte,

ötede

n. 66a/5

n.+dm 73a/10, 88b/1, 88b/4

nā-serdārāne < Far. Komutansız

n. 110a/9

nā-tüvānī < Far. Zayıf, kudretsiz

n. 68b/9

nāvek < Far. Ok

n. 92a/8, 92b/6

nav < Far. Boş, içi boş

n.+ğa 88a/12

n.+da 88a/12

n.+dm 88a/13

nazar < Ar. Bakma

n. 76a/2

n.+nı 98b/8

n.+ığa 118b/9

nāzik < Far. İnce

n. 75a/6	98a/11, 100b/14
nebîre < Far. Torun	n.+sîga 69a/2, 71a/2, 73b/11,
n. 97a/11	81a/13,81b/7, 83b/14, 88b/2, 94a/13,
n.+sî 97a/12	99a/14, 99b/2, 107b/14
n.+sîniġ 97a/12	n.+side 63a/1, 66b/5, 70b/14, 77a/2,
n.+leri 118b/6	80b/13, 82b/9, 86a/10, 92b/7, 94b/1,
nefîr < Ar. Boynuzdan yapılmış boru	94b/11, 103b/6
n.+lerni 100b/3	n.+sidin 71a/12, 90b/4, 103b/14
neseb < Ar. Nesil, boy	nevbet < Ar. Nöbet, sıra
n. 68a/7, 68a/10	n.-i evvelġıdın 115b/6
n.+i 68a/11	n. 64b/5, 64b/12, 65a/13, 71b/5,
netîce < Ar. Sonuç	73b/7, 75a/12, 78a/1, 78b/11, 82a/8,
n.+sidin 65a/6	86b/14, 87a/1, 90a/2, 93b/3, 96a/4,
nevâhî < Ar. Bölgeler	96a/5, 96a/11, 100b/4, 104a/13,
n. 71a/2	105a/5, 108b/7, 109b/10, 115a/3
n.+ġa 66a/5	nevmîd < Far. Ümitsiz
n.+de 79b/10, 98a/5	n. 94b/9
n.+daġı 62a/2, 97a/14	né < ET ne (EDPT, 774) Ne
n.+lerġa 61b/1	n. 61a/2, 61a/2, 61a/3, 61b/6, 62b/8,
n.+sîni 66b/9, 66b/12, 98a/3,	64a/6, 64a/6, 64b/4, 65a/7, 66a/10,

66a/11, 68a/7, 68a/7, 68a/7, 68a/7,

68a/7, 68a/7, 68a/8, 68a/8, 68a/8,

75a/4, 75a/5, 75b/9, 75b/10, 76a/6,

76a/6, 76a/9, 76a/10, 76a/10, 76a/10,

76a/11, 76a/11, 77a/3, 78a/4, 79a/11,

81a/4, 81a/8, 81b/4, 82a/6, 83a/5,

83a/6, 85b/7, 85b/7, 87a/8, 87b/4,

87a/9, 87a/10, 88a/9, 89b/4, 94a/5,

94b/5, 96b/2, 97b/10, 98b/1, 102a/3,

105a/2, 106a/13, 108a/6, 111b/10,

112b/4, 113b/11, 116a/4, 117a/7,

118a/8, 118a/8, 118a/9, 118a/11

néçe < ET neçe (EDPT, 775) Nice;

nasıl; ne kadar²⁴¹

n. 61b/5, 63a/9, 63b/9, 69a/8, 70b/8,

71b/2, 76b/5, 76b/6, 77b/11, 78a/1,

78b/11, 79b/8, 80a/6, 80b/12, 83b/12,

84a/10, 84b/1, 86b/4, 87a/4, 87a/5,

90a/2, 90b/10, 91a/7, 91b/6, 93b/5,

94a/2, 96b/7, 96b/9, 97b/14, 99a/1,

99a/12, 99b/8, 100a/7, 102a/4,

102a/13, 104a/8, 104a/13, 104b/2,

105a/12, 109a/9, 109b/10, 109b/14,

110a/2, 110a/8, 115a/3, 116b/3,

119b/3

n.+ni 68a/11

néçük < ET neçük (EDPT, 775) Nasıl

n. 65a/5, 77b/5, 78a/2, 85a/4,

86b/13, 88a/3, 88a/10, 94b/14, 97b/13,

99b/7, 101b/9, 105b/1, 110b/5, 111a/9,

113a/9, 114a/13, 114b/2, 119a/12

néme < ET neme (EDPT, 777) Nesne,

şey

n. 61a/4, 64a/14, 66b/12, 75a/6,

76b/3, 83b/8, 96a/8, 97b/10, 102b/12,

102b/14, 103b/1, 104b/14, 109a/7,

114b/7, 116b/8, 117a/6, 117a/7,

118a/13

n.+ni 109a/3

n.+ge 111b/10

n.+ler 100b/1, 102b/13, 109b/5

n.+leri 69b/7

n.+lerini 64a/13

nikāh < Ar. yasal evlilik töreni

n.+ımğa 86b/5

nīk-nām < Far. İyi nam kazanmış

n.+lar 80b/7

nisbet < Ar. Bağlılık

n. 86b/11, 88a/9

nişān < Far. İz, belirti

n. 116a/7

n.+ğa 107b/5

n.+ları 110b/11

noksān < Ar. Eksik, kusurlu

n. 63b/14

noqsānī < Ar.+Far. Noksanlık

n. 94a/4

nöbet < Ar. nevbet Nöbet

n.+ din 115b/6

nöker < Moğ. Hizmetçi

n. 61a/13, 66a/14, 76b/7, 81a/7,

84b/1, 90a/7, 91a/2, . 101a/12

n.+i 71b/7, 81a/13, 84a/10, 84a/13,

95a/1, 113b/1, 113b/3

n.+imizge 82a/9

n.+imizçe 82a/10

n.+leri 64a/1242

n.+leridin 61a/13

n.+lerim 119a/6, 120a/1

n.+lerini 62b/1

n.+leriñiz 118a/8

nökerlik < Moğ.+T. nöker+IXk

Hizmetçilik, yardımcılık

n. 71b/6, 108b/4

nuşret < Ar. Yardım

n. 118b/10

nümāyān < Far. Görünen, meydana

olan

n. 92a/6, 93a/13

O	o.-ğay 111b/10
oğlan < ET oğlan (EDPT, 85) Oğlan	oq < ET oq (EDPT, 76)
o. 85b/1	Kuvvetlendirme edatı
o.+larmı 63a/13	o. 62b/4, 65a/12, 65b/12, 66a/4,
o.+larığa 76b/2	66a/5, 66b/4, 67a/3, 67a/13, 69b/1,
o.+larıdın 62b/7, 102b/7	69b/6, 70a/6, 70a/7, 70b/2, 70b/4,
oğ(u)l < ET oğul (EDPT, 83) Oğul	71b/1, 72a/3, 73a/12, 77b/12, 79a/3,
o.+ı 68a/12, 71b/11, 72a/10, 75b/1,	80a/10, 81a/10, 83a/10, 83b/4, 83b/12,
76b/12, 78a/7, 79a/7, 80a/1, 80a/12,	84a/11, 84b/7, 85a/5, 85b/6, 86b/7,
80b/11, 80b/13, 89a/13, 90b/9, 95b/10,	88b/11, 89b/12, 89b/14, 90a/4, 90a/7,
98a/12, 98a/13, 98b/4, 109b/12,	90a/10, 90a/11, 90a/12, 91b/7, 92a/7,
112a/14, 113b/8, 118b/6	92a/7, 92a/9, 92a/11, 92b/6, 92b/6,
o.+mıj 80a/14	92b/7, 97b/13, 98a/12, 98b/11, 99b/3,
o.+um 119b/3	99b/5, 100b/7, 100b/11, 101a/3,
oğulluq < <i>oğul+IXk</i> Oğulluk, evlatlık	101a/6, 102b/1, 102b/2, 102b/7,
o. 75a/2	103b/4, 104b/7, 104b/9, 104b/10,
o.+tm 75a/7, 79b/2	104b/11, 104b/12, 104b/13, 105a/4,
oğurluq < <i>oğur+IXk</i> Uğurlu	105a/7, 105b/8, 106a/4, 106a/7,
o. 70b/10, 82b/3, 83a/4	106a/7, 106a/10, 106b/1, 106b/8,
oğşa - Övmek	106b/9, 106b/10, 106b/10, 106b/11,

106b/13, 106b/13, 107a/4, 107a/5, 243	o.-dım 104b/14
107a/6, 107a/12, 107b/7, 107b/10,	o.-dılar 112a/9
107b/14, 108a/3, 108b/8, 108b/12,	oqu-< ET oqi- (EDPT, 79) Okumak
109b/2, 112a/7, 112a/10, 112b/7,	o.-dum 118b/4
112b/8, 112b/11, 113a/1, 113a/3,	ol-< ET ol- (EDPT, 125) Olmak
113a/5, 113b/7, 113b/12, 114a/4,	o. 61b/1, 61b/4, 61b/13, 62a/2,
114a/8, 114b/8, 114b/10, 115a/1,	63b/10, 65b/14, 66a/13, 66b/6, 66b/13,
115a/3, 115a/10, 115a/14, 115b/8,	67a/1, 67a/7, 67b/7, 68b/4, 68b/12,
117b/2	69b/4, 71a/9, 71a/13, 71b/7, 72b/2,
oq < ET oq (EDPT, 76) Ok	75a/7, 75a/12, 75b/4, 75b/9, 75b/10,
o.+nıŋ 92a/10	76b/10, 78a/4, 78b/1, 79a/4, 79b/10,
o.+nı 107a/7, 112b/12, 115a/12	80a/13, 81a/12, 82b/9, 83a/2, 83a/7,
o.+um 115a/10	83a/9, 83b/2, 84a/7, 85b/5, 85b/6,
o.+umni 115a/14	86a/3, 86b/6, 87a/10, 87a/13, 87b/4,
o.+ı 92b/6, 107a/13	89a/4, 89a/6, 90b/11, 90b/13, 91a/2,
o.+larımğa 107b/3	92b/5, 92b/9, 92b/13, 93a/6, 93b/1,
oq < ET oq (EDPT, 76)	94a/3, 94b/14, 95b/10, 97a/9, 97a/9,
Kuvvetlendirme edatı	98a/5, 98a/12, 99a/10, 99b/14, 100a/3,
o.+tur 100b/6, 106b/8	100b/1, 100b/9, 101a/1, 101a/8,
oqla- Ok ile vurmak	101b/6, 102b/4, 102b/14, 104a/6,

104a/13, 105a/10, 105b/3, 105b/4,	o.-dı 103a/2
105b/7, 105b/9, 106b/11, 107a/6,	o.-duk 109b/9
107a/8, 107a/9, 107a/9, 108a/6,	o.-dılar 83b/6, 103a/7
109a/6, 109a/12, 110a/2, 112a/6,	o.-a (oltura almay) 63a/1, 110b/12
112a/13, 112b/8, 113b/3, 114a/13,	o.-a (oltura tağqa yavuq yettim)
116a/11, 116a/14, 116b/1, 116b/6,	115b/2
116b/9, 117a/10, 118a/2, 119a/2,	o.-up 64a/14, 66a/6, 82b/9, 82b/14,
119b/7	83a/14, 96b/12, 102b/3, 102b/9,
o.-gaç 76a/7	102b/9, 104a/12, 109a/13, 111b/6,
o.-madı 100a/5	119b/12
olca -< Moğ. Ganimet ele geçirmek	o.-ğan 68b/13, 82a/14, 86a/11
o. 90a/1, 90a/2	o.-ğanda 84a/14
o.-gaç 76a/7	o.-maqda 76a/10
o.-madı 100a/5	olturğuz - Oturtmak, yerleştirmek
oltur -< ET otur- (EDPT, 150)	o.-dı 80a/9
Oturmak; tahta çıkmak	o.-up 118b/8
o.-ur 65b/8, 108b/10, 108b/11	olturmaq Tahta çıkmak
o.-uptur 81b/10	o. 119b/9
o.-upturlar 81b/13	olturul - Oturulmak
o.-dum 84b/8, 91b/1	o.-dı 67b/10, 88a/13, 88b/3

on < ET on (EDPT, 166) On

o. 66b/1, 75a/11, 75a/11, 83b/3,
83b/4, 84b/13, 84b/13, 85a/14, 85a/14,
85b/6, 86b/6, 89a/5, 89a/5, 90a/8,
90a/8, 95a/1, 95a/1, 96b/4, 96b/4,
97a/8, 98a/9, 98b/14, 102b/7, 102b/7,

106b/11, 106b/11, 119a/6, 119a/7,
119b/5

o.+1 68a/9

oŋ < ET oŋ (EDPT, 166) Sağ, sağ
taraf

o. 69b/9, 81b/13, 83b/10, 89b/6,
89b/11, 102b/13, 107a/10, 107a/11,
107a/13, 107b/10, 112b/13, 114a/8

oŋça Onun gibi

o. 106b/12

ordu < ET ordu (EDPT, 203) Ordu

o. 67b/12, 73a/12, 75b/1, 88a/14

o.+nıŋ 73a/11

o.+sığa 108b/12

orğaŋ Orak

o. 117a/14

or(u)n < ET orun (EDPT, 233) Yer

o.+ığa 72b/5, 109a/6, 109a/6

orta < ET ortu (EDPT, 203) Orta

o. 68b/1, 100a/11, 100b/1

o.+sı 98a/8

o.+sıda 91a/14, 98a/2, 112a/5245

o.+sığa 112a/10

ot < ET ot (EDPT, 34) Ot

o. 117b/12

o.+ğa 117a/10, 117a/11

o.+mı 95b/2

o.+ıda 95b/7

otur- Oturmak

o.-duk 116b/14

otuz < ET ottuz (EDPT, 74) Otuz

sayısı

o. 73a/9, 84a/13, 103b/7

otuzça Otuz kadar

o. 113b/6	ölmek ölmek
oy- Oymak, kazmak	ö. 118b/2
o.-ar 65b/11	öltür- < ET öldür-/öltür- (EDPT, 133)
o.-dılar 65b/10, 67a/14	Öldürmek
o.-ğanı 118b/10	ö.-di 62b/8, 66a/6, 68a/11
	ö.-diler 80b/6, 84b/4, 84b/5
Ö	ö.-gandin 80b/10
öksü < Eksilmek, azalmak	ölüg < ET ölüğ (EDPT, 142) Ölü
ö.-mes 98a/5	ö. 91a/4, 91a/11, 115a/2
öl-< ET öl- (EDPT, 125) Ölmek	ö.+ini 98b/12
ö.-er 80b/6	ölüm < ET ölüm (EDPT, 146) Ölüm
ö.-üptür 98b/8	ö. 95b/14
ö.-di 69a/4, 79b/3, 109b/13	ö.+ge 62b/9, 118b/3
ö.-üp 65a/1, 71a/13, 84a/10, 95b/8,	örgüdemek < Moğ. Uyuqlamak
98a/7, 99b/7	ö.+te 104b/7
ö.-genleri 97a/11	örte- Yakmak, tutuşturmak
öleñ< ET öleñ (EDPT, 147) Çayır	ö.-p 71a/7
ö.+ge 66a/2	öt- < ET öt- (EDPT, 39) Geçmek
ö.+ide 80b/5	ö.-er 68b/6, 72a/6
ö.+ige 81a/6	ö.-ti 89b/9, 91b/7, 95b/3, 111b/9,

112a/2, 113b/5246

ö.-tük 72b/6, 78b/7, 81a/10, 90a/13,

98a/10

ö.-se 89a/49

ö.-e (öte almadılar) 92a/10

ö.-e (öte almay) 62b/5

ö.-e (öte bérgeç) 113a/2, 113b/14

ö.-e (öte çıqtı) 106b/8

ö.-e (öte çıqmaydur) 107b/11

ö.-edür 83a/14

ö.-üp 62a/5, 62b/8, 65b/8, 69a/1,

73b/6, 78a/12, 81a/11, 81b/6, 82a/14,

82b/3, 88a/14, 92a/8, 95a/14, 96a/9,

98a/11, 99b/13, 101a/4, 103b/9,

104a/1, 106b/2, 106b/5, 110a/1,

111a/12, 112b/5, 113a/9, 113a/13,

113b/7, 116b/4, 117b/2

ö.-keç 65a/12, 82a/12, 90a/14,

97a/3, 113a/1, 114a/3

ö.-ken 95b/6, 102b/9, 119b/14

ö.-kende 66b/7

ö.-kenidin 117b/6

ötker< ET ötgür- (EDPT, 52)

Geçirmek

ö. 107a/13

ö.-ür 87a/7

ö.-di 87a/8, 87b/2

ö.-diler 96b/11

ö.-ip 61a/11, 81a/9, 100a/2

ötkeril- Geçirilmek

ö.-se 71a/14

ötül- Geçilmek

ö.-di 76a/1, 90a/14

öz< ET öz (EDPT, 278) Öz, kendi

ö. 63a/8, 64b/13, 65a/2, 69a/13,

70b/3, 76a/6, 78a/13, 80b/2, 81a/2,

86b/12, 86b/13, 90a/1, 97b/9, 101b/1,

102a/1, 104b/12, 112a/3

ö.+ni 75b/2

ö.+din 97a/10, 103a/14

ö.+üm 74b/3, 106a/1, 114a/10,

118a/7, 118b/1

ö.+ümnin 102a/1, 108b/12

ö.+ümni 118b/3

ö.+ümde 118b/1

ö.+i 65a/2, 65a/13, 72a/3, 82a/4,

84a/12, 89b/9, 91a/7, 92b/13, 97b/12,

107a/1, 108b/11, 109a/4

ö.+inin 88a/9

ö.+ini 80b/7, 86a/1, 104a/12,

105b/4, 114b/14

ö.+ige 104a/11

ö.+ilerini 103b/12

ö.+ümüz 71b/9247

ö.+ümüzni 110b/5, 117a/5

ö.+ümüzge 116b/8, 117b/5

ö.+ümüzdin 66b/8

ö.+lerinin 64a/5

ö.+lerini 119a/7

ö.+lerige 64b/6

özge < öz+gA Başka

ö. 61a/4, 64a/1, 65b/2, 71a/5, 74a/9,

76b/3, 82a/3, 82a/7, 87b/1, 87b/2,

91b/1, 92a/14, 94a/10, 101a/2, 101a/2,

102a/4, 104a/10, 104b/12, 107a/11,

107a/12, 111b/10

özgeçe < öz+gA+çA Başkaca

ö. 74b/9

özgeçerek < öz+gA+çA+rAk Daha

başka

ö. 118a/13

özlük < ET özlük (EDPT, 286) Özlü,

canlı

ö.+idin 97a/1

P

pā < Far. Ayak

p. 68b/10

pādşāh < Far. Padişah

p. 65a/7, 69a/7, 85a/13, 94a/11,

115b/12, 118a/5, 118a/9, 119a/14

p.+nıŋ 78b/9

p.+dm 88a/6

p.+ıdm 81a/3

p.+larığa 72a/2

pādşāhāne < Far. Padişah gibi

p. 74b/14

pādşāhlıg < Far.+T. *pādşāh+IXğ*

Padişahlık → pādşāhlıq

p.+a 81a/3

pādşāhlıq < Far.+T. *pādşāh+IXk*

padişahlık → pādşāhlıg

p. 108b/4, 118b/8, 119b/1

pādşāhzāde < Far. Padişah oğlu

p. 68b/3

p.+ni 68a/10

pārça < Far. Ufak, parça

p. 65b/9, 81a/14, 100a/11

pāre < Far. Parça

p. 62a/8, 62b/3, 73a/12, 78a/10,

80a/10, 88b/11, 99a/14, 103b/9,

112a/3, 112a/5, 115a/12

part < Far. Dağıtma, yağma

p. 112a/1

partal < Far. Eşya

p. 69b/7

pās < Far. Bekleme, nöbet tutma

p. 81a/3, 116a/14

pesend < Far. Beğenme

p.+ide 93a/13

pās < Far. Bekleme, gözetleme

p.+ığaça 116b/1

pāy < Far. Ayak

p.+ımğa 115a/12

pāyçe < Far. Paça

p.+si 109a/4

pāy-i taht < Far. Başkent

p. 78a/4

p.+ı 85a/7, 104a/6

peher Asker

p. 95a/9	p.+ din 83a/7, 84a/1
p.+ ı 104b/8	peydā < Far. Meydanda, ortada
penāh < Far. Sığınma	p. 72b/9, 75b/2, 89b/1, 101b/7,
p.+ da 114a/10	115a/6
perīṣān < Far. Kötü durum	peyvest < Far. Ulaşma, kavuşma
p. 90a/8, 98a/13, 105a/10, 105b/8	p. 114b/1
pervā < Far. Korku	pīṣ-keṣ < Far. Birine yaranmak için
p. 80b/1, 92b/5	verilen hediye
pes < Far. Öyleyse, bundan sonra	p. 82a/3
p. 116a/5	piyāzī Bir tür silah
peṣāpeṣ Arka arkaya	p. 103a/13, 113a/1
p. 70a/12	post < Far. Kürk
peṣīmān < Far. Pişman	p.+ uṅga 78b/2
p. 80b/3, 108b/5	p+ m 117b/9
peṣīmānliq < Far.+T. <i>peṣīmān+IXk</i>	pul Köprü
Pişmanlık	p.- ı revān 110a/6
p. 109b/6	p.+ da 88a/2
peṣīn < Far. Önceki, eski	p.+ dm 88a/14
p. 119b/11	puṣte < Far. Tepe
p.+ de 106a/1	p. 67a/5, 76a/8, 107b/9, 116b/7249

p.+niñ 114a/11, 116b/13	rahmet < Ar. Rahmet, koruma,
p.+ğa 105a/8, 107b/9, 114a/10,	esirgeme
117a/11	r.+ığa 86b/7
p.+ğaça 105a/8	rahna < Far. Gedik, yarık
p.+siğa 95b/1	r. 119a/5
p.+side 71a/5	rāst < Ar. Doğru, düz
p.+lerğa 114b/14	r. 62a/9, 72b/13, 83b/1, 83b/3,
pür-fazīlet < Far.+Ar. Çok erdemli	83b/4, 85b/13, 93a/11, 105a/11,
p. 68a/10	107b/6, 110a/10,
pürkārliq < Far.+T. purkār+lXk	rāstī < Far. Doğruluk, gerçeklik
İşgüzarlık	r. 86a/2
p. 117b/13	rāstlıg < Far.+T. <i>rāst+lXg</i> Doğruluk,
pür-tecrübe < Far.+Ar. Çok tecrübeli	uygunluk
p. 85b/8	r.+mı 118a/13
	rātibe < Ar. Vazife
	r. 76b/3
R	rāzī < Ar. Rıza gösteren, karşı
rahāt < Ar. Üzüntüsüz, tasasız	çıkmayan
r.+qa 96a/4	r. 97b/10, 108a/12
r.+ığa 96a/6	receb < Ar. Hicri takvime göre yılın

yedinci ayı	revā < Far. Uygun, layık
r. 74b/2	r. 108b/3
redif < Ar. Hayvanda birinin arkasına	revān < Far. Giden, akan
binen	r. 110a/6
r. 87b/1	r.+nuḡ 113b/8
ref < Far. Gitme, gidiş	r.+dm 113b/7
r. 118b/3	rızā < Ar. Uygun görme
remelik < Far.+T. reme+ IXk Sürü,	r. 74a/7, 80b/4, 99b/6
asker taburu	r.+t 102a/7
r. 97a/4	rikābhāna < Ar. Üzengi
renc < Far. Ağrı, sızı	r. 108b/11
r. 81b/7	rīz < Far. Parça
rende < Far. Rende	r.inḡ 67a/12
r. 93b/10	rīze < Far. Kırıntı döküntü
rengīn < Far. Renkli, parlak ²⁵⁰	r. 109a/5, 109a/5
r. 71a/5	rū-be-rū < Far. Yüzyüze
resm < Ar. Resim	r. 65a/12, 65a/13, 65b/7, 75b/13,
r.+dür 99a/10	94b/1, 94b/6, 104a/12, 106a/6,
resmliq < Ar.+T. resm+IXk Resimlik	107a/10, 112b/10
r. 102b/10, 102b/12	r.+dm 103a/2

r.+dağı 105a/8	r. 85a/11
r.+yımğa 118b/6	rüz < Far. Gün
r.+yığa 94b/12 , 104b/5	r. 118b/2
ruḥṣat < Ar. İzin	rūzī < Far. Gündüzle ilgili
r. 63b/11, 71b/8, 74b/3, 74b/5, 74b/10, 74b/12, 79a/13, 79a/14, 79b/1, 79b/7, 80b/12, 87a/5, 97b/7, 102a/7	r. 70b/4
r.+ta 102a/8	S/ Ş/ Ş
rust < Far. Sağlam	şabāḥ < Ar. Sabah
r. 67a/2	ş. 73a/1
rustluq < Far.+T. rust+IXk Sağlamlık	ş.+ı 67b/1, 69b/6, 72b/2, 89a/6
r. 66b/13	ş.+ığa 89a/1
rücū' < Ar. Geri dönmek	şabāḥī < Ar. Sabah ile ilgili
r. qıl- 86a/5	ş. 111a/5
rüsvā < Far. Rezil	saç- < ET saç- (EDPT, 794) Saçmak, serpmek
r. 75b/6	s.-adurlar 100b/2
rūstā'īraq < Far.+T. Rūstā'ī+rAk	saçra- < ET saçra- (EDPT, 798)
Köylüce, kabaca	Sıçramak
r. 103b/1	s.-p 114b/8
rūšen < Far. Aydınlık, parlaklık	şad < Far. Yüz (100)

ş. 118b/2	s.-ğan 109b/12
sadaq İçine ok konulan torba	saqallıq Sakallı
s. 74b/13	s. 97a/13
şādır< Ar. Ortaya çıkan	saqdaq Ok torbası
ş. 87a/6, 91a/9, 101a/7	s.+lar 103a/9
sağdağ Okluk →sağdaq	sāqī < Ar. İçki dağıtan, içki sunan
s.+mda 115a/9	s. 87b/8
sağdağ Okluk →sağdağ	sal-< ET sal- (EDPT, 824) İnşa
s. 107a/12	etmek; gündeme getirmek
s.+nı 106b/9	s. 103b/14, 118b/2
s.+qa 107a/5, 107a/6	s.-ur 95a/8
sağrılıq Sırtlık, arkalık	s.-muşlar 83b/7
s. 103a/9	s.-dım 101b/7, 109a/6
şāhib< Ar. Sahip	s.-dı 92a/1, 95a/7
ş. 76b/2, 88a/6, 94a/11, 102a/2,	s.-duk 71a/2, 101a/5, 105a/10
112a/10	s.-dılar 93b/14
saḥla-< ET saqla- (EDPT, 810)	s.-ı 97b/4
Saklamak	s.-alı 105a/10
s.-ğaylar 67b/4	s.-sak 110b/6
s.-p 63b/4, 98b/1, 98b/12, 118a/7	s.-a (sala kırıstiler) 74a/5

s.-adurlar 100b/4252	şālīş < Ar. Üçüncü
s.-ip 67a/1, 68a/9, 69b/12, 71a/8,	ş.+i 63a/4
71a/8, 86a/6, 88b/11, 89a/7, 94a/2,	şalāh < Ar. İyileşme, düzelme
100b/5, 100b/14, 104b/13, 111a/5,	s.+qa 108a/13
116a/4, 116b/12	şaltanat < Ar. Hükümdarlık
s.-ğan 92b/13	s. 68a/6, 69a/13, 101b/5
s.-ğandur 107b/5	saman Saman
s.-ğuça 107a/6	s. 78b/2
s.-maduq 109b/7	samar Eyer, semer
s.-may 74a/8, 115b/8	s. 87b/3
şalāh < Ar. İyileşme, düzelme	şaṅ Buz, suyun üstündeki buz
ş. 73a/2	parçaları
ş.+m 73a/8	s. 85b/14, 114a/4
şalavāt < Ar. Namaz	şanağlıq Saygılı
ş.+lar 91b/4	s. 87b/14
şalğuçı Salan, gönderici	şanç -< ET şanç- (EDPT, 838)
s. 83b/9	Vurmak
şalıl - Yapılmak	s.-tım 113a/7
s.-dı 67b/1	s.-ip 115a/12
s.-ip 110a/6	s.-ma 102b/11, 103a/8

şānī < Ar. İkinci	101b/5, 117a/1
ş.+si 63a/3	s.+dın 65b/5, 65b/6, 72b/9, 107a/9
sangtu Taş yığını	sarıraq < <i>sarı+r</i> Ak Daha sarı
s.+da 115a/8, 115a/10	s. 100b/8
sarı < ET sarı (EDPT, 844) Yön, taraf	sart Türkler ve Moğallara verilen ad
s. 61b/9, 63a/8, 63b/2, 66b/2, 66b/8,	s. 105b/6
67a/2, 69b/10, 74b/3, 75b/8, 77b/11,	saru Yön
79b/8, 79b/10, 80b/12, 81a/4, 81b/13,	s. 61b/11
83b/8, 84b/7, 86a/11, 87a/5, 89a/5,	savuş < ET soğı-(O)q (EDPT, 808)
89b/3, 89b/4, 89b/6, 89b/11, 90a/10,	Soğuk
90b/12, 91a/2, 91b/11, 96a/8, 102b/12,	s.+ıda 72a/14 → savuq
102b/13, 102b/14, 103b/10, 104b/10,	savuş < ET soğı-(O)q (EDPT, 808)
106a/4, 106a/7, 106b/10, 107a/10,	Soğuk → savuş
107a/11, 107b/9, 109b/8, 110b/6,	s. 72b/2, 72b/3, 98a/5, 98a/6,
111b/12, 112b/6, 112b/8, 112b/13,	117b/9
113a/6, 115b/5, 116b/6, 117a/8,	s.+nın 98a/6
117b/2, 118a/2, 118a/2, 118b/10,	savuşluğ < <i>savuş+IXğ</i> Soğukluk
119b/5	s.+ı 98a/9
s.+ğa 63a/2, 63b/14, 66a/7, 66b/6,	say < ET say (EDPT, 858) Dere, çay
77b/13, 90a/14, 90b/11, 100b/2,	s. 67a/2, 67a/6, 116a/9

s.+ğa 67a/6	segirtçe Koşurtmak
s.+dın 67a/3	s.+ler 115b/9
s.+ığa 116b/1	sehāvet< Ar. Cömert, eli açık
s.+ılarda 84b/4	s. 81b/14, 82a/4, 82a/6
sāyevār < Far. Gölge	s.+i 68b/6
s. 68b/9	seher< Ar. Tan ağartısından önceki
sāz-vārraq< Far.+T. sāz-vār+rAq	vakit
Mizaca uygunluk	s. 104a/2, 62b/2254
s. 93b/10	sehl < Ar. Soyma, deri yüzme
sebeb < Ar. Sebep	s. 65a/9
s. 62b/9, 64b/5	sehliḡārliq < T.+Far.+T.
s.+i 76a/13	sehliḡ+ḡār+IXk Kolaylık →
s.+idin 75b/10	sehliḡārliq
sebt < Ar. Kaydetme	s. 109b/4
s. 99a/6	sehliḡārliq < T.+Far.+T.
sebz < Far. Yeşillik, sebze	sehliḡ+qār+IXk Kolaylık
s. 87a/5	s. 86b/10, 109b/4
s.+din 87b/5	sekiz< ET sekkiz (EDPT, 823) Sekiz
sefer< Ar. Savaşa gitme	s. 68a/11 85a/14, 89a/4, 89a/5,
s. 66b/1, 88a/11	92b/11, 107b/4, 114a/5, 114a/13

s.+ide 66b/1

sekizinci< ET sekkizinç (EDPT, 823)

Sekizinci

s. 114a/6

selâtin< Ar. Sultanlar

s. 75a/1, 86b/9

seng < Far. Taş

s. 114a/3

s.+ge 114a/3

s.+i 99a/7

ser< Far. Baş

s. 99b/12

s. ü **semān** 100a/2

s. ü **semānlıĝ** 79a/5

serāsīmavār< Far. sersem, afallamış

s. 63b/5

serdār < Far. Kumandan

s. 63b/7, 94a/8

serdārlıq< Far.+T. *serdār+IXk*

kumandanlık

s.+nı 70a/14

ser-efrāz< Far. Başını yukarı kaldıran

s. 63a/14

ser-encām< Far. Bir işin sonu

s. 63b/10

ser-fitne< Far. Fitne başı

s. 63b/7

ser-gerdān< Far. Şaşkın, perişan

s. 120a/2

ser-gerdānlıq< Far.+T. *Ser gerdān+IXk*
Şaşkınlık

s. 102a/5

s.+tın 101b/2

ser-ḥad< Far.+Ar ser-ḥadd Sınır

s.+te 104a/7

ser-ḥad-nişīnler< Far.+Ar+ Far.

Sınırdaki oturan

s.+lerĝa 86b/9

Serheng < Far. Çavuş, amir

s. 66b/5

ser-kār < Far. Kahya, bakıcı	s. 76a/12, 99a/12, 99a/13, 117b/3
s.+ıdın 76b/1255	séni Seni
ser-sebz < Far. İkbāl sahibi genç	s. 99a/13, 115a/2
s. 107a/5	séniñ Senin
sevdā-ger <Ar.+Far. Sevdalı	s. 118a/8
s. 84a/8	sıgın- < ET sığın- (EDPT, 813)
sevün- < sevin- (EDPT, 90) Sevinmek	Sığınmak
s.-mes 100a/5	s.-ıp 99b/3, 104b/14, 106a/12
seyr < Ar. Yürüme, hareket, seyir	sın- < ET sın- (EDPT, 833) Kırılmak,
s. 76a/5, 96a/9, 97a/14, 97b/2,	bozulmak
101a/4, 101b/6	s.-ıp 109a/4
séksen < ET seksen (EDPT, 823)	siñil < ET siñil (EDPT, 839) Küçük
Seksen	kız kardeş
s. 62b/14, 67b/3, 68a/12, 82a/2,	s. 96a/13
84a/3	s.+leri 96b/2, 102a/11
séksençe Seksen kadar	sipāhī < Far. Tımar sahibi sipahi askeri
s. 110a/6	s. 61b/6, 67b/14, 77b/12, 94b/9,
sémiz Şişman, besili	95a/2
s. 71a/9, 95b/11	s.+ni 66a/14
sén < ET sen (EDPT, 831) Sen	s.+dın 62a/3, 82b/10

s.+lerdin 97b/6	sol < ET sol (EDPT, 824) Sol
sipāhīlīq < Far.+T. <i>sipāhī+lxk</i>	s. 83b/11, 102b/12, 103a/3
Sipahilik	soñ < ET soñ (EDPT, 832) Sonra
s.+dīm 94b/2	s. 61a/7, 61a/9, 61a/12, 61b/5,
siyāset < Ar. Kurnazca iş veya hareket	61b/9, 65b/12, 69a/7, 69a/9, 69b/1,
s. 99b/7	70b/8, 74a/3, 74a/12, 74b/8, 74b/11,
siz < ET siz (EDPT, 860) Siz	79b/3, 79b/7, 79b/12, 80a/2, 80a/8,
s. 108b/9, 114b/4, 114b/4, 115a/4,	80b/5, 80b/10, 83a/6, 83a/7, 83b/13,
115a/5, 116a/5, 116b/2	84a/1, 84b/2, 84b/11, 86a/4, 86b/8,
s.+niñ 118a/11, 118b/10, 119b/9	87a/6, 91b/2, 94a/1, 96a/3, 96a/7,
s.+ni 115b/12, 116a/4, 118a/9,	96b/7, 97b/14, 99a/1, 100a/7, 100b/5,
119a/1, 119a/2, 119b/8	101a/3, 103a/7, 103b/4, 104a/8,
s.+ge 108a/14, 118a/7, 118b/7	105b/9, 108a/2, 108a/9, 108a/10,
s.+din 119a/13	108a/11, 109a/9, 110b/1
s.+ler 118b/12, 119a/12256	s.+ımızça 113b/13
s.+lerniñ 115b/14	soñğı Sonra, sonraki
s.+lerge 116a/1	s. 65a/5
şoñbet < Ar. Görüşüp konuşma;	soñğınça Ardınca
arkadaşlık	s. 73a/7
ş. 75a/1, 98b/6, 98b/11	soñıça Ardınca

s. 107b/13	s.+niğ 118b/13
sonra Sonra	s.+ni 61a/5, 64a/3, 70b/9, 74b/1,
s. 65a/4, 68b/4, 70a/10, 86b/2,	83a/1, 91a/11, 101b/7, 102a/6,
87a/4, 90a/12, 100a/6, 107b/4, 109b/6,	103b/10, 111b/7, 116b/4, 117a/4,
115a/11, 116b/3, 119b/12	118b/12, 119a/3
s.+lar 73b/5, 75a/12	s.+de 119b/6
sor-< ET sor- (EDPT, 843) Sormak;	s.+i 80b/14, 108b/5, 112b/7257
incelemek	s.+ini 74a/5, 95a/7
s.-dum 96a/12	s.+ige 74a/8, 80b/7, 88b/8, 95a/8,
s.-duk 117b/3	106a/14, 115b/7
s.-up 117a/13, 63a/13	s.+ler 80a/11, 108a/11, 112b/8,
s.-uptur 103b/3	117a/13
sorul- Sorulmak, öğrenilmek	s.+lerni 102a/3
s.-ğusıdur 87b/7	s.+leri 63a/7
söle-< ET süle- (EDPT, 825)	s.+leridin 109a/8, 115b/4
Söylemek	sözle-< ET sözle- (EDPT, 863)
s.-rni 102a/5	Söylemek
söz< ET söz (EDPT, 860) Söz	s.-rsiz 118b/13
s. 63a/4, 65a/8, 75b/14, 78b/13,	sözleş < ET sözleş- (EDPT, 864)
83a/14, 91a/10, 115b/6, 115b/7	sözleşmek

s.-sek 104b/3	s.+yığa 116a/10
s.-e (sözleşe Ahsığa kélür) 78a/14	s.+yıda 98a/7
s.-egeyler 104b/6	şubh < Ar. Sabah
s.-ip 72a/8, 83a/1, 96b/5, 118a/4	ş. 116b/10
sözleşil- Sözleşilmek	suğur- < ET suğur- (EDPT, 816)
s.-di 78b/11	Ayırmak, sıyırmak
su < ET suv (EDPT, 783) Su	s.-ğuça 107b/2
s. 64b/7, 70b/14, 72a/9, 114a/7, 117a/14, 118b/3	suğuruş- Ayrılmak, ayrışmak
s.+nıñ 98a/8, 98a/9	s.-tılar 100b/12
s.+nı 114a/8	şulh < Ar. Barış
s.+ğa 67a/5, 90a/11, 93b/11, 98a/9, 98a/9, 116a/12	ş. 74a/8, 74a/10, 77a/13, 77b/4, 95a/7, 95a/8, 112a/1
s.+dın 62a/5, 62b/3, 90a/13, 90a/14, 98a/10, 101a/4	ş.+qa 77b/13
s.+yı 94a/9, 114a/4	şulhgüne < Ar.+T. Barışa benzer
s.+yınıñ 104a/9	ş. 95a/9
s.+yunıñ 82b/1, 82b/2	sultān < Ar. Hükümdar
s.+yını 83a/11, 98a/2, 98a/10, 103b/9, 116b/6	S.+lar 89b/2, 102b/8
	şüret < Ar. Biçim, görünüş
	ş. 99a/12
	ş.+qa 74a/7

sust < Far. Zayıf

s. 73a/5

sustlıq < Far.+T. *sust+IXk* Zayıflık

s. 114b/12, 115a/1

sustrak < Far.+T. *sust+rAk* Çok zayıf

s. 114b/7

süder Hizmetçi

s.+i 76b/7

sünek < ET sünek (EDPT, 838) Kemik

s. 109a/5, 109a/6

s.+ni 65b/9

s.+lerni 109a/5

sünnet < Ar. Sünneti

s. 61a/5, 95a/14

süren Hücum, saldırı

s. 68a/1, 84b/8, 88b/11, 93b/14,

94a/2, 100b/4, 100b/5, 104b/8,

104b/13, 105b/7

sür- < ET sür- (EDPT, 844) Sürmek

s.-e (süre süre) 75a/14

s.-üp 66a/13, 71a/13

süt < ET süt (EDPT, 798) Süt

s. 113a/10

süvār < Far. Binici

s.+lar 118b/7

Ş

şeb-ḥūn < Far. Gece baskını

ş. 73a/11

şād < Far. Sevinçli

ş. 100a/4, 100a/5

şāfī < Ar. Yeter, görünen

ş. 100a/3

şāh < Far. Şah, padişah

ş. 67b/13, 73a/13, 88a/14, 88b/9,

104a/12, 109a/13

şah-bāz < Far. Yiğit, şanlı

ş. 109a/12, 109b/2, 109b/11

şāh-cūy < Far. Büyük nehir

ş. 107b/6

ş.+larığa 95a/13

şāhīd< Ar. Tanık

ş. 68a/10, 80b/14

şāh-rāh< Far. Büyük işlek yok

ş. 107a/9

şah-süvār< Far. Ata iyi binen

ş. 65b/7, 65b/7

ş.+nıñ 65b/9, 65b/10, 65b/10

şām< Far. Akşam

ş. 97b/3, 106a/10, 117b/2

şamāyil< Ar. Huylar, tabiatlar

ş.+i 68b/1

şāmīyāne Çadır259

ş.+eler 103a/2

şarq< Ar. Doğu

ş. 61b/8, 70a/3, 104a/5

şarṭ< Ar. Koşul

ş. 61a/7, 110b/7, 97a/4

ş.+lar 74b/3

şast < Far. Altmış

ş.+ımda 107a/4

ş.+ımdağı 112b/12

şatu< ET şatu (EDPT, 867) Merdiven

ş. 66b/10, 82b/5, 83a/4, 84a/4,

84a/6, 92b/9, 110a/6

ş.+nıñ 92b/10

ş.+lar 92b/11

ş.+larnı 93a/1

şāyed< Far. Şayet, olur ki

ş. 67a/3, 73b/8, 111b/9, 114b/4,

115a/5, 115a/11

şebāb < Ar. Gençlik,tazelik

ş. 76a/4

şefaḡat< Ar. Şevkat

ş. 116a/2, 117a/13

ş.+tm 63a/14

şehir< Far. Şehir, il

ş. 81a/8, 84b/2, 84b/3, 84b/5,

84b/14, 85a/6, 85b/10, 92a/2, 113b/8

ş.+nıñ 91a/13, 112a/2, 112a/5

ş.+ni 79a/1, 108a/5	şeydā< Far. Aşktan kendini kaybetmiş
ş.+i 84b/1	ş. 75b/3
ş.+din 76b/3, 76b/10	şeyh < Ar. Yaşlı, ihtiyar; tekke lideri
ş.+ğa 79a/1, 84a/14, 95a/2	ş. 83a/12, 83b/12, 109a/11, 110b/3,
şekl< Ar. Şekil, biçim	111a/9, 111b/14, 118a/11
ş. 68a/14	şılan Ziyafet, sultan sofrası
şer 'ī< Ar. Şeriatla ilgili	ş. 75a/1
ş. 70a/4, 72b/6, 81b/9	şıqqdārı< Ar. Bir işin iki cihetinden
ş.+dür 114a/3	her biri
ş.+si 66a/2	ş. 113b/2
ş.+side 61b/8	şışla- Şişe saplamak
ş.+siğa 113b/13	ş.-p 95b/8
şermende< Far. Utangaç	şibe< Far. Okla vurma
ş. 76a/2	ş. 107a/13
şerr< Ar. Kötü	şiddet< Ar. Sertlik, katılık
ş. 81a/14	ş.+tin 96a/4
şesşper< Far. Altı kanatlı topuz	ş.+i 96a/1
ş. 103a/13	ş.+idin 98a/7
şevvāl < Ar. Arabî ayların sonuncusu	şikāyet < Ar. Yakınma, şikayet
ş. 88a/11	ş. 75b/10, 80a/11

şikest < Far. Kırılmış, kırık	ş. 90b/1
ş. 65a/14, 65b/13, 94a/4, 113b/11	şunqar Şahin
şimāl < Ar. Kuzey	ş. 96b/1
ş. 90a/14, 90b/3	şübhe < Ar. Şüphe
ş.+i 66b/6, 108a/8	ş. 106b/1
ş.+idin 95b/1	şükr < Ar. Minnet ifadesi, şükür
şimālī < Ar. Kuzeyle ilgili	ş. 75b/10
ş. 67a/2	şükün Saadet, hayırlı eylem
şīrāz < Far. Türk müziğinde bir makam	ş. 69b/5, 70b/4
ş. 81b/10	
şitāb < Far. Acele, çabukluk	T/Ṭ
ş. 64a/14	tā < Far. ta; -den beri
şor Kötü	t. 71a/9, 72a/1, 87a/9, 97b/5, 99a/8,
ş. 64b/4, 104a/10	100a/6, 105b/3, 120a/2
şöhret Şöhret	tāb < Far. Güç, kuvvet
ş.+i 110b/13	t. 70a/11
şūhluq < Far.+T. <i>şūh/!Xk</i> Şuhluk,	ṭabaqa < Ar. Halk kitlesi, sınıf
neşelik	ṭ.+ḡa 86b/11
ş.qa 101a/5	tafşīl < Ar. Ayrıntılı açıklama
şū‘m < Far. Uğursuz	t.+i 77b/4, 79b/13

tağ< ET tağ (EDPT, 463) Dağ

t. 61a/14, 61b/4, 62a/2, 97b/2,

104a/5, 105b/9, 109b/7, 115a/7,

115a/9, 115b/5

t.+nıj 97a/3

t.+qa 99b/4, 105b/11, 115a/11,

115a/12, 115b/2

t.+dın 97a/3, 99b/4

t.+ıdın 82b/4

t.+larınj 81b/8

t.+larnı 97a/14

t.+larığa 62a/1

tağayı < ET tağay (EDPT, 474) Dayı

t. 91a/3

t.+nıj 93a/4

t.+sı 98b/9

tağayyür < Ar. Değişme, değişim

t. 117b/4

tağammül< Ar. Dayanma

t. 64a/9, 76b/5

tağmīnen< Ar. Yaklaşık olarak

t. 81b/8, 84b/4, 88b/2

tağqıq < Ar. Araştırma, gerçeği arama

t. 72a/10, 101a/8, 102a/9, 102b/1,

105b/12, 114a/12, 114a/14, 119b/5

t.+ini 98b/13

tağşıl < Ar. Elde etme, ele geçirme

t.+ğa 111a/14

taht < Far. Taht, saltanat

t.+ı 74a/14

t.+qa 68b/13

taht< Ar. Güç

t.+im 76a/11

tala-< ET tala- (EDPT, 492) Yağma

etmek

t.-p 79a/10, 111a/2

t.-ğan 64a/3, 64a/5

talat- Yağma ettirmek

t.-ıp 74b/12

talatıl- Yağma ettirilmek

y.-masa 64a/9	t. 61a/12, 62a/3, 64a/1, 67b/14,
ṭalap < Ar. İsteme, dileme	74b/9, 76b/2, 77b/12, 87b/14, 88a/14,
ṭ. 89b/14, 90a/2, 90b/3, 120a/2	89a/14, 89b/5, 90a/7, 90b/1, 92b/9,
ṭ.+ıḡa 120a/3	92b/13, 98a/8, 100b/2, 100b/3, 103a/7,
ṭāqat < Ar. Güç, kuvvet	104a/5, 104a/10, 105a/2, 105b/2,
ṭ. 75b/11	108a/10, 108b/11, 109a/5, 114b/7,
ṭ.+da 102b/4	116a/8, 119b/14
ṭ.+ları 89b/13	tan < ET tan (EDPT, 511) Seher, tan
ṭāq < Far. Büyük salon, divanhane	vakti
ṭ.+mıḡ 84b/8	t. 81b/4, 81b/7, 83a/10, 84b/8,
taqrībi < Ar. Yaklaşık	84b/10, 92b/2, 95a/14, 95b/4, 106b/6,
t. 71b/8	109b/6, 111a/11, 116b/4, 116b/11
taqṣīr < Ar. Bir işi eksik yapma, kusur	t.+dm 95b/9, 109a/14
t. 83b/9, 99b/3, 109b/6262	ṭanāb < Ar. Halat, kalın ip
tam < ET tam (EDPT, 502) Dam	ṭ.+mıḡ 108b/8
t. 117b/12, 118a/1	tanı- < ET tanu- (EDPT, 516) Tanımak
t.+ıḡa 113a/7	t.-ptur 103b/4
t.+dm 118a/2	t.-dm 117a/12
t.+mıḡ 91a/14	t.-ḡan 64a/10, 64a/13
tamām < Ar. Tamam, eksiksiz, tam	t.-man 73b/5

t.-maydur 103b/3

t.-p 84b/2, 117b/5

t.-y 117b/5

tañla <tañ+IA Yarıñ

t. 72b/14, 77b/8, 106a/13

t.+ğaça 73a/5

t.+si 65a/11, 66b/7, 98a/10, 98b/7,

102b/9

t.+sığa 67b/2, 70b/4, 74b/1, 81b/1,

91a/9, 100b/13, 101a/6

tap-< ET tap- (EDPT, 435) Bulmak,

elde etmek

t.-arlar 65a/14

t.-iptur 119b/9

t.-ipturlar 98b/12

t.-tı 65a/9, 72a/7, 103b/9

t.-tuk 95b/13, 95b/14, 119b/8

t.-tıñız 119a/12

t.-tılar 79a/4

t.-qay 119b/6

t.-arğa 119a/5

t.-a (tapa almaslar) 104b/2,104a/4

t.-a (tapa almay) 80a/10, 81a/9

t.-ıp 62b/2, 72b/7, 77b/9, 80a/9,

84a/9, 85a/2, 86a/13, 90b/13, 117b/9,

118a/12, 119b/11

t.-qan 97a/7

t.-qandın 74a/13263

t.-mas 116a/1

t.-madı 117a/10

t.-madım 100a/3, 101a/2

t.-mağandın 102a/7

t.-may 73a/7, 73a/8, 77b/11

t.-maydur 117a/3

tapıl-< ET tapıl- (EDPT, 439)

Bulunmak

t.-dı 66b/5, 81b/9, 99a/1, 100b/12

tapşur-< ET tapşur- (EDPT, 447)

Teslim etmek

t.-dı 63b/9

t.-dılar 104a/3	ṭ.+ıdm 70a/4, 92b/5, 92b/9, 99a/11,
t.-up 112a/2	117b/2, 119b/3
tārāc < Far. Yağma, çapul	ṭ.+ları 67a/5
t. 85a/9	tār < Far. Karanlık
ṭaraf < Ar. Taraf, yön	t.+ı 107b/1
ṭ. 66a/13, 66a/13, 67a/4, 92b/13,	tārīḥ < Ar. Tarih
93a/6, 111a/14, 111a/14, 117a/8	t.+qaça 73b/8, 86a/2
ṭ.+qa 112a/5	t.+de 86b/6
ṭ.+ğa 61b/11, 120a/2, 116b/14	t.+i 99a/1
ṭ.+dm 67a/4, 67b/7, 83a/14, 88b/5,	ṭarīq < Ar. Yol
92b/13, 94a/8, 94b/8, 95a/5, 95a/6,	ṭ. 105b/3, 105b/8
95a/7, 104a/13, 104b/4, 105a/10	ṭ.+ı 101a/4
ṭ.+ı 74a/10, 74a/11, 86b/1, 90b/3	ṭ.+ımız 110b/4
ṭ.+mı 112a/2	tarqa- < Moğ. Dağılmak, ayrılmak;
ṭ.+ığa 61b/3, 62a/5, 63b/6, 64b/7,	perişan olmak
105b/14, 109a/11, 109b/8, 113b/8,	t.-dı 101a/12
119b/10	t.-p 77b/13, 106a/6
ṭ.+ıda 91b/13, 93b/14	t.-ğan 72a/7
ṭ.+ıdağı 61a/14, 104a/9, 104a/14,	tarqaş < Moğ. Ayrılmak, dağılmak,
106a/2	saçılmak 264

t.-ip 93a/7	armağan
tart Dağınık, perişan	t. 103a/6
t. 112a/1	tartış- < ET tardış- (EDPT, 537)
tart- < ET tart- (EDPT, 536) Çekmek	Tartışmak
t.-ar 69a/10	t.- tuk 95b/3
t.-miş 66b/6	taşarruf < Ar. Sahip olma
t.-tı 63a/8, 94b/7, 99b/9, 112a/11, 112a/13, 114b/14	t.+ığa 87b/11
t.-tılar 103b/5	t.+ıdm 69a/9, 86a/14
t.-tuk 90a/10	t.+umuzğa 85a/9
t.-asız 94b/6	taş < ET taş (EDPT, 557) Dış t. 62a/9, 62a/11, 67a/10, 67a/14, 67a/14, 84b/4, 97b/2, 110b/9, 111b/11, 113a/10
t.-ip 63b/3, 69a/1, 77a/12, 96b/4, 99b/10, 102a/5, 106a/13	t.+qa 99a/10, 115b/9
t.-qan 119a/6	t.+dm 115b/9
t.-qanda 103a/6	t.+ı 102b/12
t.-may 62b/4	t.+ıda 99a/6
tartıl- < ET tartıl- (EDPT, 536) Çekilmek	t.+ıdm 88b/10
t.-dı 101a/11, 75a/7	t.+lar 67a/7, 67a/9
tartıq < tartıg (EDPT,535) Hediye,	t.+larıdm 67a/6

taşla- < ET taşla- (EDPT, 564) Atmak, fırlatmak	103a/9, 112b/3
t.-duk 90a/14	tavuşqan < ET tabışgan (EDPT, 447) Tavşan
t.-p 94b/10, 95a/3, 109b/9, 115a/2, 119a/8	t. 71a/4
t.-ğalı 107a/6	ṭaya- < ET taya- (EDPT,567) Yüklemek, iliştiirmek
taşqarı < ET taşğaru (EDPT, 563) Dışarı, harici	t.-r qıl- 66b/2, 87b/13, 88a/13, 92b/9
t. 66a/4, 106a/3, 110a/12, 118b/14	tayan- < ET tayan- (EDPT, 569) Dayanmak
t.+dın 109b/3	t.-dı 113a/7
t.+sıdın 73a/12	tayaq < ET tayak (EDPT, 568) Dayak
tavuş < ET taviş (EDPT, 446) ses	t. 62a/9, 63b/3, 84b/4
t.+ı 119a/3265	tāze < Far. Taze, körpe
tavassuṭ < Ar. Aracılık, ara bulma	t. 95b/14
t.+ı 101b/7	teberzīn < Far. Savaş baltası
ṭavr < Ar. Usul, tarz	t. 103a/13
ṭ. 61b/5, 81b/9, 98b/1, 110b/3, 110b/5, 114a/7, 116a/4, 119b/9	tecrübe < Ar. Tecrübe
ṭavrī < Ar. Üstadca yöntem, usul	t. 85b/7, 93b/9, 94a/11, 109b/5
ṭ. 65b/5, 67b/6, 68b/8, 75b/1,	t.+ler 85a/13, 86b/10, 88a/6

tecrübeliḡ < Ar.+T. *tecrübe+IXk*

Tecrübeli

t. 88a/6, 106a/11, 106a/14

tedbîr < Ar. Önlem, çare

t. 68a/8

te'emmül < Ar. Ayrıntılı düşünme

t.+**din** 113a/9

tefävüd < Ar. İki şey arasındaki fark

t. 97b/2

tefriqa < Ar. Dağılma, ayrılık

t. 87a/3

teḡāfül < Ar. Anlamazlıktan gelme

t. 86b/12, 111b/13

teḡallüş < Ar. Mahlas kullanma

t. 68b/8

tek-bend < Far. Deve tüyü

t.+**imniḡ** 101a/5

tekellüf < Ar. Külfete katlanma

t. 99a/12

teklîf < Ar. Öneri

t. 75b/11, 113b/1

tekye < Ar. Tekke, zaviye

t. 106b/8

telâş < Ar. Kargaşa

t.+**ları** 100b/9

telef < Ar. Öldürme, ölme

t. 90b/6, 90b/8, 90b/10

tenezzül < Ar. İnme, düşme

t.+**de** 87b/9

teng < Far. Dar

t. 81b/4, 95b/4

t.+**i** 81b/5, 81b/6

t.+**ide** 81b/2

tenqîş < Ar. Eksiltme, azaltma

t. 95a/2

tenqîşliḡ < Ar.+T. *tenqîş+IXk* Eksiklik

t. 93b/7

terahḡum < Ar. Acıma, merhamet

t. 64a/9

teraqqî < Ar. Yükseltme; ilerleme

t.+de 87b/9	t. 64b/6, 86a/6
terāşe < Far. Yontuk, kırık parça	t.+din 79a/13
t.+sini 93b/11	t.+idin 88a/9
tereddüd < Ar. Kararsızlık	t.+leridin 86b/12
t. 94a/1, 94b/5, 99b/8	tevekkül < Ar. Her şeyi Tanrı'ya
t.+üm 99b/14	bırakıp kaderine razı olma
t.+ümni 100a/2	t. 61a/5, 66a/14, 72a/14, 84a/1
tertīb < Ar. Düzene koyma	tezlik Çabukluk
t. 68b/8, 69b/11, 70a/6, 101a/3	t.+i 98a/8
t.+ni 106a/7	tég -< ET teg- (EDPT, 476) Değmek,
teshīr < Ar. Büyüleme	vurmak
t.+iniñ 78b/8	t. 89a/2
teşvīş < Ar.+Far. Karıştırma	t.-er 80a/14, 91a/10
t. 76a/1, 81b/6, 86b/3, 95a/14,	t.-iptür 107b/10
107b/11, 108b/9, 113a/7	t.-di 74a/1, 93a/14
t.+ler 73b/2, 75a/14, 78b/3	t.-se 103a/13, 103a/13
tevaqquf < Ar. Durma, bekleme	t.-ünçe 104b/10
t. 61a/1, 63a/11, 63b/8, 72b/4,	t.-gen 97b/13267
98b/3, 106b/7, 113b/12	t.-mes 76b/4
tevehhüm < Ar. Kuruntuya düşme	t.-mey 67a/11

tégmek Değmek

t. 80a/14

tégre Çevre, etraf

t.+de 66a/6

Téñri < ET Teñri (EDPT, 523) Tanrı

t. 63b/1, 70a/7, 70b/3, 72b/13,

83b/1, 83b/3, 85a/9, 85b/13, 83b/3,

86b/7, 88a/1, 107b/6

t.+ge 66a/14, 72a/14, 84a/1

t.+niñ 61a/4, 83a/6

tépre-< ET tépre- (EDPT, 443)

Hareket etmek

t.-dim 106a/5

t.-dük 61a/5, 95b/2, 106b/13, 113b/6

t.-di 114a/2

t.-diler 81a/6, 104b/11

t.-geç 113b/7

t.-p 73b/1, 117b/14

t.-ken 92a/4

tépret-< ET tépret- (EDPT,444)

Hareket ettirmek

t.-tiler 90a/5, 92a/2, 112b/1,

téve< ET teve (EDPT, 436) Deve

t. 81b/3

téz Tez, acele

t. 81b/3, 106a/4, 106a/10

tıq-< ET tıq- (EDPT, 465) Tıkmak,

zorla sokmak

t.-ar 78b/2

t.-ıp 62a/10

tın-< ET tın- (EDPT, 514) Dinmek

t.-may 61a/1, 71a/13, 71b/10

tıy-< ET tıy- (EDPT, 567) Önlemek,

engel olmak

t.-dim 105a/6

tıyıl- Önlenmek, engel olunmak

t. mağaç 105a/7

tık-< ET tik- (EDPT, 476) Dikmek

t.-iptür 108b/10

t.-tük 89b/7

t.-ip 91b/1, 103a/2	tiler < ET tiler (EDPT, 501) Talep,
t.-ken 102b/11, 103a/8	istek
tilbe Deli, çılgın	t.+ini 110b/3
t.+ler 76a/8	tin- Denmek, söylemek
tile- < ET tile- (EDPT, 492) Dilemek	t.-dürüp 95b/8
t.-r 61a/12, 75a/5, 104a/3, 104b/1	tîr < Far. Ok
t.-ptürler 77a/12	t. 90a/13, 101b/11
t.-dim 111b/5	tirig < ET tirig (EDPT, 543) Diri, canlı
t.-di 71b/2, 79a/13, 110a/14, 110b/8	t. 75a/9, 87a/1, 115a/2
t.-diler 97b/7	t.+ni 91a/4, 91a/12
t.-ey 78a/3	tiril- < ET tiril- (EDPT, 547) kendine
t.-eydür 102a/7, 118b/5	gelmek, iyileşmek
t.-p 62a/10, 62b/7, 63b/9, 67b/3,	t.-günçe 101b/3
68a/5, 77a/2, 101a/8, 110b/11	tiz < ET tiz (EDPT, 570) Diz
t.-gendin 116a/2	t.+i 118a/10
tilek < ET tilek (EDPT, 498) Dilek	t.+idin 107b/10
t. 118b/4	tofrağ Toprak
tilemek Dilemek	t.+qa 98b/10
t.-+i 110b/1	toğrı < ET toğuru (EDPT, 473) Doğru,
t.-+ini 110a/14	karşı

t.+sı 92b/12, 98a/4	t. 90a/6
t.+sıdın 82b/1, 84a/4, 84a/6, 98a/10, 110a/1	ton < ET ton (EDPT, 512) Giyisi t. 102b/11, 106b/8
tohta- < Moğ. Dinlenmek, saklanmak	t.+lar 103a/8
t.-dı 93b/1	t.+umuznı 64a/8269
t.-dılar 105a/5	toñ- < ET toñ- (EDPT, 514) Donmak, üşümek
t.-y 87b/10, 106a/8	t.-up 98a/8
t.-p 89b/9, 93b/3, 107a/1	toñuz < ET toñuz (EDPT, 527) domuz
t.-ğandın 108a/9	t. 71a/3
t.-may 117a/3	toptoğrı Dümdüz
t.-maydur 83a/3, 115b/13	t. 107b/7
tol- < ET tol- (EDPT, 491) Dolmak	toq- Doğmak
t.-ğusıdur 87a/14, 87b/8	t.-qay 105b/1
t.-masa 87b/8	toqsan Doksan
toldur- Doldurmak	t. 97a/11
t.-dı 113a/1	toqun- Dokunmak
t.-up 112b/12	t.-up 90a/10
tolğama Gizlenme	toquz < ET toquz (EDPT, 474)
t. 90a/6	Dokuz
tolğamasız Gizli olmama	

t. 81a/14, 81a/14, 85b/7, 86b/6,	99b/6, 101b/12, 102b/7, 102b/12,
100a/10, 103a/4, 103a/6	102b/14, 103a/1, 104b/11, 105a/2,
tovaçı Haberci	105a/4, 105a/5, 105a/6, 105b/12,
t.+lar 66a/9, 66a/11, 86b/10	109a/8, 112b/11, 117a/1, 119b/14
toy- Doymak	törter Dörder
t.-ğunça 119b/12	t. 105b/10
tökül- Dökülmek	törtünçi Dördüncü
t.-gen 87b/7	t. 85b/3, 85b/11
t.-genimiz 87b/8	tuğ< ET tuğ (EDPT, 464) Tuğ
tölük Erzak, yiyecek	t. 100a/9, 100b/2, 106b/9
t. 70b/7	t.+ı 88b/7
törlüg< ET törlüg (EDPT, 546) Türlü,	t.+nı 100a/12
çeşitli	t.+nı 100a/10, 106b/10
t. 107a/1, 109a/1, 113a/2	t.+qa 90a/4, 100a/13
tört< ET dört Dört	tuğ-< ET tuğ- (EDPT, 464) Doğmak
t. 61a/2, 63b/8, 65b/2, 65b/11,	t.-qan 71b/13
68a/1, 69a/3, 74a/3, 80b/5, 81b/3,	t.-up 72a/1
82b/10, 83b/3, 83b/4, 84b/4, 86a/12,	tuğcadılar ?
88a/4, 88b/3, 89a/1, 89a/5, 93a/11,	ç. 100a/9
93b/11, 96a/3, 96a/7, 96b/4, 98b/3,	tuğcı Bayrak asan kişi

t. 106b/9	t.-dılar 103a/6
tuğluq Alaylık	t.-ğay 100b/13
t. 88b/6	t.-uq 116b/2
tuqqan< ET tuğmış (EDPT, 521) aynı	t.-arğa 76a/11
anneden doğmuş	t.-ardın 92a/8, 113b/5
t. 71b/12, 96b/10, 97a/10, 98b/8,	t.-up 91a/6, 61a/7, 61a/8, 63b/10,
101a/14	66b/2, 104b/7, 105a/9, 105a/10,
t.+larmı 96b/4	105a/10, 107b/8, 113a/12
t.+larmı 108b/4	t.-ğunça 78a/4
tur-< ET tur- (EDPT, 529) Durmak,	t.-ğan 100b/3, 111b/14, 119a/10
kalmak	t.-ğanda 113b/2
t. 90a/1, 90b/7, 96a/8, 100b/8,	t.-ğanlar 100b/2
101b/9, 113b/10	t.-madı 85a/5
t.-ar 81a/8, 92a/6, 100b/7, 107b/3	t.-map 105b/8
t.-arlar 84a/9, 100b/8	t.-may 72b/2
t.-uptur 89b/9, 107a/1, 107a/2	tura< ET tura (EDPT, 531) Kalkan
t.-upturlar 107a/3	t. 66a/11, 66b/5, 69b/12, 70a/6,
t.-dum 100a/14	72b/11, 77a/6, 79a/13, 81b/12, 99b/12,
t.-dı 91a/8, 100a/13	110b/1, 117b/6
t.-duk 116b/9	turgur-< ET turgur- (EDPT, 541)

Durdurmak	tutamça Tutulacak yer
t.-up 111b/4, 114a/10	t. 109a/4
turğuz- Durdurmak	tut-< ET tut- (EDPT, 451) Tutmak
t.-up 100a/10	t.-ar 77a/4, 94a/10
turmaq Durmak, kalmak	t.-uptur 100a/11
t.+nıñ 77b/10	t.-tı 111b/14
t.+qa 111a/4	t.-tınıñ 79b/7
t.+ta 76a/11	t.-tuk 70b/4, 79a/14
t.+dın 89b/9	t.-tılar 65a/9
turul-< ET turul- (EDPT, 548)	t.-sun 110b/4
Durulmak	t.-salar 64a/12
t.-dı 113b/6271	t.-qalı 119a/2
turuş < ET turuş- (EDPT, 554) Duruş	t.-qan 64a/3, 64a/5, 98b/11
t. 69b/6, 112a/8	t.-up 62b/7, 68a/8, 69b/5, 70a/6,
tuş< ET tuş (EDPT, 558) Sine, göğüs	73a/5, 73a/13, 83b/11, 86a/8, 108b/8,
t. 62b/5, 84b/8, 112a/1	109b/9, 111a/2, 115b/3, 118b/12,
t.+dın 111b/14, 62b/5, 84b/8	119a/10, 119a/11
tuşla-< ET tuşla- (EDPT, 565)	t.-ursak 64a/6
Rastlamak	t.-ma 82a/11
t.-p 95b/2	tutluq Söz tutturmak, ele geçirmek

t. 105b/14	t.-up 76b/7, 109b/3
tutmaq Tutmak	t.-maydur 84a/7
t.+ 111a/8, 111b/8	tuz < ET tuz (EDPT, 571) Tuz
t.+qa 111b/7	t. 79b/7
t.+dın 111b/	tüb Esas272
tutul-< ET tutul- (EDPT, 456)	t.+ige 67a/10
Tutulmak	tükel< ET tükel (EDPT, 480) Tam,
t.-ur 67b/13	tamam
t.-sa 99a/12	t. 108a/2
tuttur-< ET tutur- (EDPT, 459)	tüken-< ET tüken- (EDPT,484)
Tutturmak	Tükenmek
t.-urup 74b/11, 78b/6, 79a/6, 79a/10	t.-di 95a/6 , 101a/3
tutturul- Tutturmak	t.-gen 101a/1
t.-masa 64a/9	tüket-< ET tüket- (EDPT, 479)
tuy-< ET tuy- (EDPT, 567) Fark	Tüketmek, bitirmek
etmek, hissetmek	t.-tim 101a/1
t.-durup 83b/14, 85b/13	t.-meydür 87a/11
t.-arlar 66b/11	tülkü Tilki
t.-uptur 109b/1, 109b/4	t.+si 71a/5
t.-upturlar 82b/5	t.+sige 71a/6

tümen < ET tümen (EDPT, 507) On	Türki̇ < T.+Far. Türk+i Türkçe
bin kişilik askeri kuvvet	t. 78b/1, 83b/12, 87a/2, 87a/12,
t. 100b/10, 100b/11, 109a/10	100a/6
t.+i 103b/11, 103b/12, 109a/10	tüş < ET түş (EDPT, 558) taraf, yan,
t.+iniñ 100b/10	yön
t.+idin 105a/12	t. 63a/12, 80a/5, 83b/5, 83b/5,
t.+ge 100b/11	95b/6, 117a/6, 119a/14
tümenāt < T.+ Ar. İlçeler	t.+ni 119b/2
t. 86a/5	t.+ke 116b/14, 118a/2
tün < ET tün (EDPT, 513) Gece	t.+te 117b/3
t. 72b/2, 83a/8, 98a/11	tüş- < ET түş- (EDPT, 560) Bir yerde,
tünd < Far. Sert	birinin yanında bulunmak; düşmek
t. 81b/3, 89a/2	t.-er 80b/5
tüp < ET түb (EDPT, 434) Alt	t.-üptür 81b/8, 84b/14, 88b/13,
t.+ide 97a/3	89a/1, 97a/3, 99a/4, 107b/4
t.+igeçe 67a/12, 92b/8	t.-tüm 85a/6, 97a/6, 102b/4, 110b/10
tüptüz Dümdüz	t.-ti 66a/2, 67b/8, 69b/8, 72a/7,
t. 106b/5	74a/3, 75b/13, 76a/13, 79b/6, 80a/5,
tūq < Far. Bayrak	83b/10, 88b/2, 91b/3, 94b/11, 95a/12,
t.+qa 100b/2	273

96a/11, 100a/10, 107b/13, 108a/1,

108a/2, 113b/1

t.-tük 69b/8, 70b/2, 72b/2, 74a/2,

77b/2, 78a/9, 79a/4, 82b/1, 88a/14,

95b/9, 97a/6, 98b/7

t.-tiler 61b/9, 62b/5, 65b/3, 95a/4,

102b/1, 107b/13, 107b/14, 115b/10

t.-eliñ 106a/13

t.-se 118b/9

t.-ey 115a/10

t.-üp 67b/5, 71a/11, 75b/2, 92a/3,

95b/7, 97b/3, 102b/3, 102b/6, 103a/4,

111b/5, 112a/11, 112a/13, 114b/7,

114b/12, 115b/7, 117a/8, 117a/9,

117a/10, 117a/11, 118a/2, 118a/6,

119b/11

t.-künçe 108b/6

t.-ken 65b/3, 66a/5, 70b/6, 85b/4

t.-kende 77a/6, 78b/7, 81a/6, 81a/14,

91a/8, 102b/2, 119a/13

t.-medi 70b/2

t.-mey 66b/12, 73a/6, 106b/4

tüşül- Gelinmek, varılmak

t.- di 61a/9, 66b/7, 67b/7, 73a/9,

100b/14, 106b/3, 106b/5

tüşür-< ET түшür- (EDPT, 566)

Düşürmek, düşmesine sebep olmak

t.-diler 107b/12, 114a/3, 114b/9

t.-e (tüşüre kirıştiler) 89b/14

t.-e (tüşüre bardılar) 106a/9

t.-e (tüşüre kéledür) 113b/13

t.-üp 90a/2, 93a/12, 90b/3, 93b/5,

114b/6

t.-güçi 90b/1

tüşürmek Düşürmek

t.+ke 105a/6

tüt Dut ağacı

t. 93b/9

tüz < ET түз (EDPT, 571) Ova

t. 75b/8, 75b/14, 99a/3, 104a/5,

105b/9	75a/11, 75b/2, 75b/4, 75b/6, 75b/6,
t.+ge 105b/11, 112a/8, 114a/9	75b/7, 75b/8, 75b/9, 75b/12, 76a/1,
t.+de 114a/9	76a/3, 76a/4, 76a/4, 76a/5, 76a/5,
t.+deki 62a/3	76a/6, 76a/6, 76a/7, 76a/8, 76a/9,
tüzrek < tüz+rAk Daha düz	76a/14, 76b/2, 76b/7, 77b/14, 78a/6,
t. 112a/5	79a/12, 81a/5, 81a/5, 81b/3, 81b/4,
tüzük Nizam, yasa	81b/6, 81b/7, 81b/14, 81b/14, 81b/14,
t.+i 100b/6	82a/6, 82a/6, 82a/8, 82b/13, 84b/3,
	84b/7, 84b/9, 84b/10, 85a/6, 85a/9,
U	85b/1, 86a/5, 86a/5, 86a/9, 86a/11,
u < Far. Ve →ü, ve	86a/12, 86b/8, 86b/8, 86b/9, 86b/9,
u. 61a/7, 62a/3, 62a/6, 62a/6, 62a/7,	86b/9, 86b/9, 86b/10, 86b/11, 87a/3,
62a/8, 63a/14, 63b/7, 63b/9, 63b/10,	87a/7, 87a/10, 87a/13, 87a/13, 87a/14,
63b/14, 64a/13, 64b/2, 64b/3, 64b/4	87b/2, 88a/7, 88b/9, 88b/9, 88b/12,
64b/6, 66a/4, 66a/12, 66b/2, 66b/2,	90b/12, 91b/4, 91b/7, 91b/7, 91b/8,
66b/3, 66b/3, 66b/3, 66b/3, 68a/10,	92b/8, 93a/13, 93b/7, 94a/2, 94a/3,
68a/10, 68a/11, 68b/2, 68b/2, 68b/2,	94a/4, 94a/4, 94a/5, 94a/8, 94a/9,
68b/2, 68b/14, 69a/4, 69a/12, 69b/7,	94a/10, 94a/11, 94b/3, 94b/4, 94b/5,
70b/3, 70b/10, 71b/2, 73b/7, 73b/10,	94b/8, 94b/8, 94b/9, 95a/2, 95a/5,
74a/4, 74b/3, 75a/1, 75a/1, 75a/3,	95a/6, 95a/6, 95b/13, 97a/4, 97b/2,

98a/2, 99a/9, 99b/7, 99b/8, 100a/9,	u.+lardım 81b/6
101b/5, 101b/14, 102a/1, 102a/1,	uçra-< Moğ. Karşılaşmak, tesadüf
102b/5, 104a/5, 104a/5, 104a/5,	etmek
104a/10, 104a/12, 104a/14, 104a/14,	u.-tur 73a/1
104a/14, 104b/1, 105a/2, 105b/9,	u.-dı 105a/9, 114a/7, 115a/8, 118a/5
106a/7, 109a/7, 109b/10, 110b/4,	u.-y 75b/13, 96a/11, 102b/1
110b/4, 110b/7, 110b/9, 110b/13,	u.-p 72a/6
110b/14, 112a/1, 113b/10, 113b/12,	uçraş-< ETuçruş- (EDPT, 30) 275
116a/6, 117a/2, 117a/2	Görüşmek, buluşmak
‘ubūr< Ar. Başka tarafa geçme	u.-tı 73a/3
‘u. 81a/8	u.-tuk 90b/1
uc < ET uç (EDPT, 17) Uç	u.-tılar 94b/1
u. 100b/8	u.-qanda 105b/2
u.+qa 100b/9, 100b/11, 100b/13	‘uhde< Ar. Birinin yapmakla yükümlü
u.+ı 89b/3, 90a/9	olduğu iş
u.+ını 100a/13, 100a/14	‘u.+siğa 112a/3
u.+iğa 108b/8	uğurla-< uğurla- (EDPT, 94) Çalmak,
u.+ıda 92b/6	hırsızlık yapmak
uçma Uçurum	u.-dılar 101a/6
u. 81b/2, 81b/5	u.-p 77b/4, 77b/10

ulaqsızlıq Atsızlık	uluğ
u.+tm 96a/11	u. 61a/10, 67a/6, 67a/6, 67a/7,
ulğay- < ET ulğay- (EDPT, 139)	68a/14, 68b/1, 71a/7, 71b/12, 74a/7,
Büyüme, gelişme	76b/5, 78a/1, 79a/7, 81b/8, 85a/13,
u.-ip 72a/1, 108a/5	85b/8, 90a/5, 90b/5, 90b/5, 90b/8,
u.-ğan 103b/1, 108b/10	90b/9, 90b/12, 95a/13, 97a/2, 97b/11
u.-maydur 101b/9	u.+ları 89b/8
ulğayt- Büyütmek	ulus < ET ulus (EDPT,151) Halk
u.-ip 69a/14	u. 73b/10, 104a/14, 108b/1
uluğ < ET uluğ (EDPT, 136) Büyük →	u.+nı 101b/8
uluq	u.+ıdım 64b/9, 64b/11, 65a/3
u. 70b/5, 91a/14, 97b/14, 102a/4,	u.+ları 104a/5
106a/11, 107b/5, 108a/1	un < ET un (EDPT, 166) Un
u.+ı 73b/4, 117a/12	u. 109a/6
u.+ları 85a/6	unutul- < ET unit- (EDPT, 179)
u.+larıdım 62a/7	Unutulmak
uluğluq < ET uluğluq (EDPT, 139)	u.-ur 82a/5
İhtiyarlık → uluğluğ	upçnlıq Zırhlı
u.+tm 73b/5	u. 113b/7
uluq < ET uluğ (EDPT, 136) Büyük →	ur- < ET ur- (EDPT, 194) Vurmak

u.-durdı 69a/3

u.-dı 112a/10

u.-dılar 67a/10, 67a/14, 70a/13

u.! 107a/2

u.-up 89b/7, 90a/3, 104a/8, 105a/3,

108b/3, 110a/10, 111a/2

ura Seslenme kelimesi

u. 63b/4, 63b/4, 78a/13, 78b/3,

78b/3, 78b/5, 86b/3, 91a/2, 91a/7,

93a/12, 96a/8, 96a/13, 96b/5, 96b/14,

97a/2, 99a/2, 99a/13, 99a/14, 100a/7,

101a/8, 110a/8, 110a/8

uran< Moğ. geceleyin yolunu şaşıranı

çağırarak.

u. 105a/14, 105b/2, 105b/4

u.+ı 105b/1

urandaş-< Moğ. Geceleyin yolunu

şaşıranı çağırarak

u.-urda 105b/5

u.-urlar 105a/14

urmaq Vurmak

u. 85b/14

uruğ < ET uruğ (EDPT, 214) akraba

→ uruq

u.-ınıq 100b/9

urun< ET urun- (EDPT, 235)

Vurulmak, çarpılmak

u.-up 95a/13

uruq< ET uruğ (EDPT, 214) Akraba

→ uruğ

u. 91a/6, 96b/8, 97a/9, 98a/1

u.+nı 77b/6, 96b/6, 99b/1

u.+ları 86a/9

u.+larım 86b/2

uruş < ET uruş (EDPT, 239) Vuruşma,

savaş

u.+qa 91b/5, 91b/5, 92a/7, 92b/14,

111b/3, 112a/2, 112a/4

u.+da 65b/5, 69a/4

u.+ı 67a/8, 90a/6

u.+ıgá 109b/12	u.-urğa 89b/13
uruşmuruş Vuruşma	u.-urlar 88b/4
u. 104a/13	u.-mağularıdur 83a/6
uruş-< ET uruş- (EDPT, 239)	uruşmaq Vuruşmak, savaşmak
Vuruşmak, savaşmak	u. 88a/11, 105a/3
u. 67a/1, 67b/1, 67b/2, 67b/11,	u.+nı 89b/13
68a/3, 70a/12, 70b/2, 88b/5, 88b/11,	uruşsız Savaşsız
89a/4, 89a/7, 91b/11, 92b/3, 92b/3,	u. 71b/1
92b/13, 93a/6, 94b/1, 94b/2, 104a/13,	uş İşte, şu
109b/7, 109b/7, 111b/2, 114b/5,	u. 108b/1, 110b/13, 111a/1
118a/9	uşandaq Öylece, onun gibi
u.-ur 114a/14	u. 67a/11
u.-t1 68b/12277	uşandın İşte oradan
u.-tılar 100b/12, 109b/12	u.+dın 92a/10
u.-tuq 88a/2,89a/2	uşaq< ET uşaq (EDPT, 259) Çocuk,
u.-a al- (uruşa almadılar) 62b/6	küçük çocuk
u.-a al- (uruşa almaslar) 77a/8	u. 71a/4, 71a/4, 71a/8
u.-adurlar 84b/12	uşbu İşte, şu
u.-up 69a/2, 69a/5	o. 62a/14, 62b/14, 64b/3, 64b/5,
u.-qanım 70b/3	64b/11, 66a/5, 67a/4, 68a/4, 69b/8,

70b/3, 71a/10, 72a/9, 73a/14, 73b/7,
73b/8, 73b/10, 74b/2, 76a/12, 77a/13,
78a/11, 82a/3, 83a/3, 83b/10, 84a/11,
84b/5, 85a/10, 86a/8, 88b/8, 90a/6,
92a/5, 94b/13, 95a/12, 97a/10, 97b/6,
97b/13, 98a/2, 99a/5, 99a/6, 99a/10,
99b/10, 101a/1, 101a/1, 101a/5,
101a/8, 102a/8, 102b/7, 103b/2,
105a/6, 105a/7, 105a/11, 105b/8,
105b/12, 107a/3, 107a/13, 108a/5,
109b/3, 111a/6, 112a/7, 112a/13,
112b/1, 113a/4, 113b/1, 114a/4,
114b/8, 116a/7, 116a/10, 117b/1,
118a/10, 118b/9, 118b/13

uşmunça Böyle, böylece

u. 64a/11, 64b/10, 67a/8, 70a/11,
100b/5, 106a/6, 106b/7

uşmundaq Böylece

u. 90a/1, 96a/4, 100b/4, 102b/14,
109b/5

uşol İşte, şu

u. 62a/12, 63b/2, 65b/12, 67a/12,
66a/7, 66b/2, 66b/5, 66b/13, 71a/12,
71a/14, 71b/1, 73a/2, 75b/12, 77b/3,
77b/9, 79a/14, 80a/3, 80a/4, 83b/4,
83b/12, 84a/1, 86b/4, 86b/7, 87a/8,
87b/5, 89a/1, 95b/5, 97b/2, 98a/6, 278
99a/12, 99b/7, 101a/3, 103b/9, 104a/1,
104a/2, 104a/2, 107b/9, 113b/2,
115b/1, 116a/7, 116a/11, 118b/3,
118b/10, 119a/4, 119b/6, 119a/8,
119a/10, 119b/4, 119b/10, 119b/12

uştur- Toplanmak

u.- 91b/13, 92b/7

utru < ET utru (EDPT, 64) Karşı

u. 94b/3, 102a/12, 103a/1, 110b/8

u.+dm 89a/14

u.+mdaqı 107a/8

u.+sıda 64a/7

uy < ET uç (EDPT, 34) Öküz

u. 97b/3	uzat- < ET uzat- (EDPT,282)
u.+nıŋ 100a/10, 100b/1	göndermek
u.+mı 97b/4	u.-a (uzata çıktım) 83b/10
u.+ğa 97b/4	uzun <ET uzun (EDPT,288) uzun
u.+ğandin 118b/11	u. 100a/11, 100a/12
uyluğ Sığırlık	
u. 77b/13	Ū / Ū
uyqu < ET uyqu (EDPT, 271) Uyku	ü < Far. Ve →u, ve
u.+da 84b/1, 106b/6	ü. 63a/14, 63b/2, 64a/5, 65a/3,
u.+ğa 117b/13, 118b/5	66a/14, 70a/6, 70a/14, 70b/4, 72b/11,
uyquluq Uyku eylemi	74a/6, 74a/14, 75b/4, 77b/14, 78b/10,
u. 104b/9, 110a/7	80a/5, 81a/8, 81b/7, 86b/3, 86b/10,
uz < ET uz (EDPT, 277) Hüner,	87a/10, 94a/1, 96b/13, 96b/14, 97a/14,
marifet	99a/14, 102b/9, 104b/3, 104b/6,
u. 88b/8	105b/10, 105b/10, 106a/3, 106b/1,
uzal- < ET uzal- (EDPT, 287)	108b/1, 108b/1, 109b/6, 114b/10,
Uzanmak	115b/10, 116a/2, 118b/10
u.-ap 116b/10	üç < ET üç (EDPT, 18) Üç
uzaq < ET uzak (EDPT, 283) Uzak	ü. 61a/1, 61a/12, 65a/13, 65b/1,
u.+qa 94b/7	65b/11, 68a/1, 69a/3, 69b/10, 71a/6,

71a/11, 73a/14, 73b/8, 73b/9, 74a/3,
279

81b/3, 82b/10, 85b/5, 86a/12, 89a/5,

90b/7, 91b/2, 91b/14, 92b/10, 93b/11,

96a/7, 96b/4, 98a/6, 98a/6, 98b/3,

99a/6, 99b/6, 100a/11, 100a/12,

100b/4, 102b/7, 102b/12, 102b/14,

103a/1, 104b/8, 105a/1, 105a/5,

105a/6, 105a/7, 105a/7, 105b/12,

107a/3, 107a/7, 107b/4, 109a/8,

111a/12, 112b/11, 113a/9, 116b/1,

116b/12, 119b/7, 120a/1

üçer < ET üçrer (EDPT, 30) Üçer

ü. 105b/10

üçün < ET üçün (EDPT, 28) İçin

ü. 63b/4, 67a/6, 70b/13, 77a/13,

77b/6, 77b/13, 78a/4, 79a/11, 79b/8,

80b/6, 83a/5, 86b/9, 87b/3, 88a/13,

91a/13, 93a/6, 93a/7, 97b/12, 99a/3,

99b/7, 100b/12, 103b/1, 108a/5,

108b/10, 111b/3, 111b/10

üçünçi < ET üçünç (EDPT,29) Üçüncü

ü. 85b/1, 85b/9

üleşil- Paylaşılmak, üleşilmek

ü.-di 91b/2

ümerā' < Ar. Emirler

u. 86b/9

ümīd < Far. Ümit

ü.+i 94a/6

ümīd-vār < Far. Ümitli

ü. 63a/14, 96b/13

ümīd-vārīh < Far.+T. *ümīd-vār+IXk*

Ümit etme eylemi

ü. 95a/5, 95a/8

ü.+ı 101a/12

ü.+lar 102a/4

ün < ET ün (EDPT, 167) Ses

ü.+i 104b/8

ü.+ini 117b/4

üstād < Far. Usta

ü.+ı 68b/3

üst < ET üst (EDPT, 242) Üst

ü.+ige 100a/7, 103b/4, 104a/1,

105b/13, 109a/14, 110a/5, 114a/11,

116b/13, 66b/3, 66b/8, 68a/4, 68a/5,

69b/6, 69b/13, 70b/7, 72b/1, 72b/6,

73a/7, 74a/13, 76b/12, 77a/7, 77a/13,

77b/1, 77b/2, 78b/1, 78b/4, 79b/9,

82a/1, 82a/13, 84a/2, 84a/5, 84a/9,

85b/2, 93a/10, 99a/2

ü.+ide 74a/2, 86b/1, 91a/14, 99b/1,

99b/10, 104b/7, 112b/11, 117a/6,

118b/13

ü.+idin 92a/8, 92a/11, 92a/14,

92b/5, 98a/10, 110b/12, 113a/4,

114b/8, 118a/1

üy < ET ev (EDPT, 3) Ev

ü. 68b/11, 87a/14, 91b/1

ü.+niñ 83b/10

ü.+ge 77b/13, 93a/7, 117b/12

ü.+de 68b/12

ü.+ige 97a/6

ü.+im 101b/1

ü.+lerige 94b/12, 97a/5

ü.+leride 84b/6

üyçe Bir ev boyu kadar

ü. 115b/9

üyürül- Çevrilmek, döndürülmek

ü.-gey 110b/7

üzdür-< nehrin derin yerlerinden atları

yüzdürerek geçirme

ü.-üp 90a/13

ü.-me 90a/12

üzüm< ET üzüm (EDPT,288) üzüm

ü. 108b/11

ü.+ler 95b/12

V

vācib< Ar. Gerekli, zorunlu

v. 64b/3, 101b/9

vahal< Ar. Bataklık, çamur

v.+da 114a/13

va'de< Ar. Bir işin yapılması için

tanınan süre

v. 117a/2, 117a/12

v. qıl- 96b/14, 108a/8

v.+si 80a/4

vālide< Ar. Anne

v.+m 95a/10

v.+lerim 86b/2

vāqı'a< Ar. Olmuş, olan

v.+sıdm 69b/1

vāqıf< Ar. Bir konuya hakim olma

v. 102b/2

vaqt< Ar. Vakit, zaman

v. 73a/4, 81b/5

v.+ı 61a/5, 62b/2, 104a/2

v.+ıda 80a/5, 95a/14, 105b/2

var Var, mevcut

v. 118b/2

vāsıta< Ar. Araç

v. 101b/14

vazıfe< Ar. Görev

v. 87a/13

ve < Ar. Far. T. Ve → u, ü

v. 61a/2, 61a/10, 61a/10, 61a/13,

61a/13, 61b/1, 61b/1, 61b/1, 61b/3,

61b/3, 61b/6, 61b/6, 61b/10, 61b/11,

62a/2, 62a/2, 62a/2, 62a/3, 62a/4, 281

62a/5, 62a/6, 62a/8, 62a/10, 62a/10,

62a/12, 62b/1, 62b/2, 62b/5, 63a/9,

63a/13, 63a/13, 63b/5, 63b/10, 63b/10,

63b/11, 64a/2, 64a/2, 64a/4, 64a/4,

64a/10, 64b/1, 64b/9, 64b/10, 64b/11,

65a/8, 65a/10, 65b/2, 65b/2, 65b/3,

65b/12, 66a/6, 66a/10, 66a/10, 66a/11,

66a/11, 66a/11, 67b/5, 67b/5, 67b/11,

68a/1, 68a/10, 68a/11, 68a/13, 68a/13,

68b/6, 68b/14, 69a/1, 69b/2, 69b/2,

69b/14, 70a/2, 70a/3, 70a/13, 70b/10,

70b/12, 70b/14, 71a/3, 71a/4, 71a/5, 89b/11, 90a/7, 90a/7, 90b/2, 90b/6,
71a/12, 71b/3, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 91a/1, 91a/1, 91a/1, 91a/6, 91a/6,
71b/9, 71b/10, 71b/11, 72a/3, 72a/3, 91a/9, 91a/10, 91a/10, 91a/10, 91a/10,
72a/7, 72b/10, 72b/14, 73b/13, 74a/4, 91a/11, 91a/12, 91a/12, 91a/13, 91b/1,
74a/5, 74a/6, 74a/13, 74b/1, 74b/4, 91b/2, 91b/7, 91b/7, 91b/12, 91b/13,
74b/6, 74b/6, 74b/7, 74b/7, 74b/7, 91b/14, 91b/14, 92a/3, 92a/7, 92a/12,
74b/7, 74b/9, 74b/11, 74b/13, 75a/5, 93a/5, 93a/5, 93a/5, 93a/6, 93a/7,
75a/13, 75b/9, 76a/5, 76a/6, 76b/2, 93b/1, 93b/10, 94a/3, 94a/14, 94b/1,
76b/7, 76b/9, 76b/11, 76b/11, 76b/12, 94b/14, 95a/2, 95a/3, 95b/3, 95b/6,
76b/13, 76b/13, 76b/14, 77a/2, 77a/9, 95b/7, 95b/7, 95b/11, 95b/12, 95b/12,
77b/6, 77b/10, 78a/1, 79a/8, 79a/12, 96a/2, 96a/3, 96a/4, 96a/5, 96a/6,
79a/13, 79a/14, 79b/2, 79b/5, 79b/14, 96a/14, 96b/2, 96b/2, 96b/3, 96b/7,
80b/12, 81a/1, 81a/3, 81a/11, 81a/14, 96b/8, 96b/8, 97a/10, 97a/11, 97a/11,
81b/2, 81b/3, 81b/3, 81b/4, 81b/5, 98a/1, 98a/3, 98a/13, 98b/4, 99a/10,
81b/6, 81b/11, 81b/14, 82a/7, 82b/7, 99b/1, 99b/5, 99b/8, 100a/6, 100a/6,
82b/7, 82b/14, 83a/1, 83a/2, 84b/3, 100a/6, 100b/2, 100b/3, 101a/5,
84b/9, 85a/6, 85a/11, 85b/4, 85b/6, 101a/10, 101a/11, 101b/2, 101b/3,
85b/8, 85b/8, 86a/9, 86a/10, 86a/11, 101b/8, 101b/9, 102a/6, 102a/10,
86a/14, 86b/2, 86b/2, 86b/10, 88a/4, 102a/11, 102a/11, 102a/12, 102a/13,
88a/4, 88a/12, 88b/3, 89a/11, 89a/14, 102a/13, 102b/10, 102b/10, 102b/11,

102b/11, 102b/13, 103a/8, 103a/8,	vefā < Ar. Sadakat
103a/9, 103a/9, 103a/9, 103a/12,	v. 64a/6, 82b/11
103a/13, 103a/13, 103a/13, 103a/13, 282	vefādār < Ar.+ Far <i>vefā+dār</i> Vefalı
103b/6, 103b/9, 104a/4, 104b/1,	v. 101a/2
104b/5, 104b/8, 104b/9, 105a/6,	vehm < Ar. Şüphe, kuruntu
105a/8, 105b/1, 105b/4, 105b/5,	v. 95b/13
105b/5, 105b/9, 105b/10, 105b/10,	v.+idin 118a/12
105b/11, 106a/11, 107b/3, 107b/6,	velī < Far. Ama, fakat
108b/1, 108b/1, 108b/1, 108b/10,	v. 64b/2, 65a/3, 67a/12, 67b/11,
108b/11, 108b/11, 108b/11, 110b/13,	75a/10, 75a/12, 75b/8, 78b/12, 85a/3,
111a/1, 111a/3, 111a/7, 111a/13,	85a/10, 87a/11, 90b/1, 94b/4, 95b/5,
111a/14, 111b/2, 111b/2, 111b/2,	97a/4, 97a/7, 101a/14, 101b/5,
111b/11, 111b/11, 112b/10, 112b/10,	104a/13, 104b/2, 106a/6, 107a/2,
114a/4, 114a/12, 114b/4, 114b/13,	107b/11, 110a/9, 116a/8, 118a/6,
114b/14, 115a/7, 115a/9, 116b/5,	118a/14
116b/8, 117a/14, 117a/14, 117a/14,	velīkin < Far. Ancak
117a/14, 117a/14, 117b/1, 118a/9,	v. 99a/9
118b/11, 119a/6, 119a/10, 119b/13,	vetīre < Ar. Dar yol
119b/13, 119b/14	v. 91b/7
	vilādet < Ar. Doğum

v. 68a/11	v.+ler 74a/10, 74a/11, 74a/12
v.+i 68a/11	v.+lerniñ 78b/1
vilāyet < Ar. Vilayet, il	v.+lerni 108a/7, 108a/8, 108a/14,
v. 61a/11, 61a/11, 62a/7, 65b/13,	108b/3
72a/2, 85a/9, 96b/14, 101a/11,	v.+lerğa 66a/10
101a/12, 104a/3, 104b/1, 108b/1,	v.+leridin 74b/12
109a/7, 116b/4	vilāyetliq < Ar.+T. <i>vilāyet+IXk</i>
v.+niñ 66a/9	Vilayetlik
v.+ni 76b/2	v. 71b/6
v.+qa 72a/2	vuqūf < Ar. Anlama, bilme
v.+tin 66a/12, 81a/8	v. 102a/2
v.+i 63a/14, 69a/6, 71b/4, 71b/7,	vuzū < Ar. Abdest alma
78a/13	v. 118a/14, 118b/4
v.+iniñ 81a/10	
v.+ini 80a/1, 108a/9	Y
v.+iğa 63a/8, 65b/14, 71b/2, 71b/4,	yā < Far. Veya
73b/1	y. 61b/2, 75b/14, 82b/5, 83b/11,
v.+ide 68a/12, 120a/2283	95a/8, 97a/1, 103a/14, 103b/1, 110b/6,
v.+idin 69b/3, 82a/8, 120a/3	111b/13, 112b/4, 113a/14
v.+imiz 99b/5	yād < Far. Hatırlatma, anma

y. 100a/4, 118b/9

yaфрақ Yaprak

y.+t1 93b/9, 93b/10

y.+m1 113a/3

y.+lardm 93b/9

yağı < ET yağı (EDPT, 898) Düşman;

isyan

y. 70a/11, 73b/9, 85a/8, 88b/3,

93a/10, 101a/10, 104b/10, 105b/7,

106a/4, 106b/7, 106b/10, 107a/10,

113b/8, 113b/12, 114a/4, 114b/1,

114b/6

y.+n11 104b/9, 105a/1, 106b/12,

112a/9

y.+m1 106a/9

y.+dm 90a/14, 105b/3, 115a/6

yağılıq < ET yağılıq/yağılıq (EDPT,

903) Düşmanlık

y.+ıqa 94b/13

y.+ıdm 69a/9

y.+lar 79b/2, 79b/5

yağıq-< ET yağıq- (EDPT, 901)

Düşman olmak → yağıq

y.-miş 64b/13

y.-t1 73b/9

y.-tılar 64b/12

yağma Yağma, çapul

y. 102a/13

yağ < Far. Buz

y. 98a/8

yağşı < ET yaxşı (EDPT, 908) İyi,

güzel

y. 61b/13, 65a/2, 65a/3, 65a/12,

65b/11, 69a/3, 70a/10, 71a/2, 77a/11,

79a/5, 80a/8, 82a/11, 82b/14, 90b/6,

90b/6, 92a/5, 92b/6, 93b/1, 93b/3,

95b/12, 101b/3, 101b/4, 101b/9,

104a/6, 112b/6, 112b/13, 113b/4,

114a/14, 114b/3, 116a/3, 119b/9

y.+ıqa 77a/4

y.+ığana 77a/9	yaqın < ET yaqın (EDPT, 904) Yakın
y.+lar 73b/14, 74a/1, 93a/9, 93b/3	y. 66b/4, 75b/14, 90a/9, 102a/10,
yağşılıq < <i>yağşı+IXk</i> İyilik	103a/5, 104b/14, 106a/12, 116a/14,
y. 82a/11, 82a/12	119a/2
y.+ı 101a/14	y.+da 83a/2
yağşıraq < <i>yağşı+rAk</i> Daha iyi	y.+ığa 109b/3, 110a/12
y. 88a/7, 93a/12, 96a/3	y.+ıda 116a/7
yaq- < ET yaq- (EDPT, 896) Yakmak	y.+ıdağı 71a/3
y.-ıp 117b/12	yaqmak Yakmak
yaqa < ET yaqa (EDPT, 898) Kenar	y.+nı 109a/3
y. 90b/1, 103b/1, 107b/2, 108b/10,	yaqqu Yakıcı
118a/1	y. 100a/2
y.+da 117b/14	yalan < ET yalıñ (EDPT, 929) Çıplak
y.+sı 106a/10, 106b/4	y. 76a/5, 89b/11, 97a/14, 97b/1,
y.+sıda 98b/6	101b/1, 101b/2
y.+sıdağı 99a/6	yalançla- Soyunmak
y.+sığa 67b/14, 78b/13, 79a/4,	y.-p 62b/6
82b/1, 101a/4, 102b/13	y.-ğuçı 90b/1
y.+sıdın 78b/14, 106a/14	yalançlat- Çıplak bırakılmak
y.+ları 98a/7	y.-turup 62b/3

yalda- Atın yelesinden tutmak	y.+ıĝa 106b/3, 106b/5
y.-rap 62b/4	y.+ıda 80a/8, 92a/3, 107b/14
yalĝuz < ET yalĝus (EDPT, 930) 285	y.+ımda 113b/10, 114a/2
Yalnız	y.+ımdın 113a/6
y. 76a/8, 93b/1, 107b/3, 115a/6	y.+ımızda 64a/14
yaman < ET yalman (EDPT, 937)	y.+ımızdın 69b/9, 69b/10
Kötü, fena	y.+ıñ 116a/3
y. 61a/11, 68b/4, 68b/7, 74b/10,	y.+larım 107a/2
75a/10, 79a/13, 79b/4, 80b/6, 82b/14,	yan- < ET yan- (EDPT, 941) Dönmek
96b/11, 98b/1, 114b/4	y.-ar 73a/11
yamanla- Çekişmek	y.-dı 66a/5, 66a/7, 72b/7, 85a/5,
y.-p 73b/1	99a/14, 99b/3, 108b/5, 111b/5
yamanlıq < yaman+ıXk kötülük,	y.-dılar 66b/11, 73a/12, 88b/11,
Fenalık	92a/11
y. 64b/11	y.-duq 106b/1
y.+lar 79b/2, 88a/9	y.-ĝusıdur 105b/12
yamanraq < yaman+rAk Daha kötü,	y.-alıñ 116a/4
fena	y.-ıp 61a/3, 66b/12, 67a/1, 67b/8,
y.+raq 81a/1, 118a/13	68b/5, 77a/6, 79a/4, 82b/6, 85a/5,
yan < ET yan (EDPT, 940) Taraf, yan	88b/6, 99a/1, 104b/12, 105a/4, 105a/7,

105b/9, 106b/3, 107b/4, 109b/9,	102a/4, 102a/7, 102a/9, 102a/13,
111a/3, 116b/9, 116b/13	102b/12, 104b/5, 105a/4, 105a/5,
y.-ğandır 98a/12	105a/7, 105b/2, 105b/3, 105b/5,
y.-ğanda 90a/8, 103a/6	105b/5, 105b/9, 106b/13, 107a/1,
y.-madı 106b/8	107a/4, 107a/4, 107a/5, 107a/6,
y.-may 90a/8	107a/7, 107b/3, 107b/13, 109b/11,
yana < ET yana (EDPT, 943) Yine	111a/13, 112a/4, 112a/11, 113a/1,
y. 61b/14, 62a/5, 62a/8, 62a/13,	113a/6, 113a/10, 113a/13, 114a/8,
62b/12, 62b/13, 62b/13, 63b/2, 64b/9,	115a/7, 115a/10, 115b/5, 115b/6,
66a/10, 69a/4, 70a/1, 70a/3, 72b/14,	116a/12, 117a/3, 117b/4, 117b/13,
73b/9, 76b/7, 76b/9, 76b/11, 77b/10,	119a/2, 119b/3
77b/14, 78a/2, 78a/10, 82a/7, 82b/10,	y.+durlar 90a/8
83a/11, 84a/1, 85a/9, 85a/9, 87b/2,	y.+lar 99a/10
87b/11, 89a/9, 89a/9, 89a/11, 89b/2,	yandaş- Yaklaşmak
90a/6, 90b/2, 90b/8, 90b/10, 90b/12,	y.-a çık- 92b/10
90b/14, 91a/3, 92a/9, 92a/12, 93a/2,	y.-ıp 108a/13
286	yandır-< ET yantur- (EDPT, 947)
93a/9, 93b/3, 95a/10, 95a/11, 97b/9,	Döndürmek
98b/5, 98b/9, 99b/4, 99b/11, . 100a/6,	y.-dum 105a/7, 107b/3, 114a/1
100a/11, 100a/13, 100a/14, 100b/13,	y.-duk 73b/2, 90a/3

y.-up 89b/7	y.+sığa 109a/3
yañı < ET yañı (EDPT, 943) Yeni	yara- < ET yara- (EDPT, 956)
y. 61a/13, 71a/10, 84b/14, 93b/6,	Yaramak
95b/14, 119a/9	y. 107b/1, 109a/1
yanıl- Dönülmek	y.-mağan 114b/11
y.-dı 83a/10	y.-mas 98a/13
y.-ğay 61a/3	yarağ < ET yarağ (EDPT, 962)
y.-ğan 98b/2, 104b/14	Malzeme, araç, alet → yaraq
yañla- Yenilemek	y.+nı 77b/12
y. 65b/13	y.+ı 107a/11
yanmaq Dönmek	y.+ıda 111b/2287
y.114a/2	y.+ım 107a/12
yapış < ET yapış- (EDPT, 880)	yarağlan- Hazırlanmak
Yapışmak	y.-ıp 61b/10, 67b/14, 69b/12
y.-ıp 112a/1	yarağlıq < ET yarağlıg (EDPT, 964)
yap- < ET yap (EDPT, 870) Yapmak	Malzemeli, silahlı → yaraqlıq
y.-qay 65a/5	y. 111a/12, 88b/13
yara Yara	yaralıq < Hazırlık
y.+mnı 108b/13	y. 112a/14, 113a/14
y.+sı 108b/8, 112b/4	yaramasraq < <i>yaramas+rAk</i> Daha kötü

y. 87b/10	y.-tuk 95b/1
yaraqılıq < ET yarağılıq (EDPT, 964)	y.-ay 115a/12
Malzemeli, silahlı → yarağılıq	yasa-< ET yasa- (EDPT, 974)
y. 110a/7, 110a/10, 113a/9	Yapmak, düzenlemek
yaraqırsızlıq Hazırsızlıq	y.-p 66a/3, 66a/4, 66b/4, 66b/7,
y+ıga. 99b/1	69b/6, 69b/12, 70a/5, 89a/8, 89a/14,
yaraş Barış, dostluk	89b/1, 100a/9, 100b/6
y.+dın 74a/6	yasal Yapılmak, düzenlenilmek
yaraş-< ET yaraş- (EDPT, 972)	y. 66b/4, 69b/12, 89a/8, 100a/9,
Uzlaşmak, barış yapmak	106a/7
y. 74a/5	y.+nı 109b/1
y.-ıp 108b/2	y.+da 100b/3, 100b/13
yarım< ET yarım (EDPT, 968) Yarım,	y.+ıdın 107a/1
buçuk	y.+lar 89b/2
y. 83a/8, 84a/2, 93b/13, 102b/9,	yasan- Hazırlanmak
104b/4, 116a/12, 118a/1	y.-ıp 61b/9, 61b/12
y.+nı 90b/1	yasat - Düzenlemek
y.+ı 113a/11	y.-ıp 97b/12, 103a/8
y.+ıdın 90a/11	yassı< ET yası (EDPT,973) Yassı,
yarmaş- Tırmalaşmak	düz

y. 97b/11	y.-ip 106b/6
yaşar < ET yaşa- (EDPT,976)	y.-qan 110a/5
Yaşamak	yatmaqlıg Yatmak eylemi
y. 97a/13	y.+ 1 110a/9
y.-sa 118b/2288	yavuğ < ET yağuk (EDPT, 901) Yakın
yaşlıq< ET yaşlıg (EDPT, 978) yaşlı	→ yavuq
y. 85a/13, 85a/14, 85b/9	y.+ıga 104b/2
yaş< ET yaş (EDPT, 975) yaş	y.+ıdağı 80a/6
y.+ta 85b/7, 86b/7, 97a/8, 102b/8,	y.+umdağı 91a/12
yaşun- Saklanmak, gizlenmek	y.+umdağılar 92a/9
y.-up 117a/9	yavuq < ET yağuk (EDPT, 901) Yakın
y.-ğalı 117b/4	→ yavuğ
yaşür-< ET yaşun- (EDPT,979)	y. 61b/3, 64b/8, 66a/6, 67a/6, 73a/8,
Saklanmak, gizlenmek	79a/1, 85a/7, 89a/11, 89b/3, 91b/13,
y.-ay 118a/11	93b/13, 95a/3, 99b/3, 102b/4, 103a/3,
y.-upturlar 116a/12	106a/8, 109a/14, 113a/12, 115a/8,
yat < ET yat (EDPT, 882) Yabancı	115b/2, 116b/5, 118a/2, 119a/7
y. 85a/8, 101a/14	y.+ta 109b/2
y.+dm 105b/4	y.+1 86a/5
yat-< ET yat (EDPT, 884) Yatmak	y.+ıga 62a/1, 83a/9, 91b/6, 93b/12,

108a/2

y.+ıgāça 106a/9

y.+ıda 82b/13

y.+ları 80b/3

yavuşlaş- Yakınlaşmak

y.-ıp 63a/14, 70b/6

yavuşraq<*yavuş+rAk* Daha yakın

y. 108b/7, 115a/7, 115b/1

yavuş-< ET yağuş- (EDPT, 908)

Yakın olmak

y.-up 95a/9, 116b/14

yayaq< ET yadağ (EDPT, 887) Yaya

→ yayağ

y. 66a/9, 66a/13, 70a/6, 78b/2,

90a/12, 92a/14, 92b/1, 96a/12, 97a/14,

104a/11, 107b/4, 112a/6, 113a/1,

113a/4, 114a/10, 118a/5

y.+nı 66b/3, 113a/8, 118a/6,

y.+tı 78b/5289

y.+qa 112b/14

y.+larını 69b/12, 92a/4

yayaqla- Piyade gitmek

y.-p 92a/1

yaylaq< ET yaylağ (EDPT, 981)

Yayla → yaylağ

y. 77a/6, 81b/10, 82b/8, 83a/11

y.+qa 81b/12, 82b/4

y.+tın 83a/8

yaz < ET yaz (EDPT, 882) Yaz,

ilkbahar

y.+ıda 70b/7

y.+ğa 83b/1

y.+gāça 71b/1

yaz-< ET yaz- (EDPT, 983) Hata

y. 99a/2

y.+dım 112b/12

yek-cihetliq< Far.+Ar.+T.

yekcihet+IXk fikirleri bir olma

y. 77a/11

yelen < ET yeliñ (EDPT,930) çabuk

y. 83a/1	y.+ din 61a/3, 62b/4, 67a/11, 83b/11,
y.+ din 107b/13	86a/11, 92b/14, 98b/11, 102b/14,
y.+ ige 80a/5	108a/6, 112a/6, 113a/2, 116b/9,
yel Rüzgar, esinti	117a/10, 117b/4, 117b/14, 119a/5,
y.+ i 98a/5	y.+ i 67a/10, 103a/13, 108a/6,
yemden Darı unundan yapılmış	108b/11, 109a/5
yemek	y.+ ide 86b/13, 100b/7
y. 117b/10	y.+ idin 107b/6
yer < ET yér (EDPT, 954) Yer	y.+ ige 111b/4
y. 78a/4, 93a/2, 99a/3, 112a/5,	y.+ imiz 81a/8, 99b/5
113b/14, 117b/14	y.+ ler 71a/2
y.+ niğ 71a/5	y.+ lerni 98b/9, 108a/4
y.+ ge 67a/11, 67b/8, 96a/12, 95b/5,	y.+ lerge 92a/14290
103a/4, 106b/5, 112a/10, 115a/14,	y erlig < ET yérlic (EDPT, 967) Yerli
116b/5, 117a/5, 117b/4, 119b/14	y. 82b/10, 100b/7, 111b/4
y.+ de 70b/11, 96b/6 , 67b/13,	y esîr < Ar. Kolay, az
72b/1, 73a/6, 102b/3, 103a/2, 103b/1,	y. 93a/8
108b/10, 112a/4, 117a/6, 117b/1,	y eşil Yeşil
118a/5, 118a/6, 118b/8, 119a/11,	y. 103a/9
119b/11	y etim < Ar. Yetim

y. 93a/8	y. 61a/1, 61a/2, 75a/11, 83b/2,
y.+ler 91b/11	84b/13, 92b/9, 92b/9, 97a/12, 97a/12,
y.+leri 91b/4	101b/12,
y.+lerini 92a/2	101b/12, 113b/6, 114a/12, 114a/12,
yetimāne < T.+Far. yetīm+āne Yetim	119a/7
gibi	y.+ge 95b/5
y. 91b/4	yégirmiçe Yirmi kadar
yezne Enişte	y. 115a/9
y.+si 63a/3	yégülük Yiyecek
yé-< ET yé- (EDPT, 869) Yemek	y. 117a/14
y.-dim 119b/12	yéñil Hafif, kolay
y.-y 93b/8	y. 71b/3, 72b/10
y.-p 64a/8	yéñilrek < yeñil+rAk Hızlıca, çabucak
y.-geli 109a/2	y. 88b/6
y.-menjiz 118b/7	yét-< ET yét- (EDPT, 884) Yetişmek
y.-meydür 119b/11	y.-er 77a/8, 106a/10, 115a/14,
yédür- Yedirmek	117a/6
y.-di 109a/4	y.-tim 101b/2, 115b/2, 115b/9
yégirmi < ET yégirmi (EDPT, 915)	y.-ti 61b/14, 89b/7, 93b/7, 104b/2,
Yirmi	106b/7, 113b/8, 115a/11

y.-tük 81b/4, 83a/8, 116a/10,
116a/12, 116b/2, 106b/12, 106b/14

y.-tiler 62b/2, 115a/14

y.-key 67a/3, 68a/7

y.-e (cölgesi yete) 103b/5

y.-edür 118a/8, 119b/4291

y.-ip . 62a/14, 63b/13, 84a/3, 85a/3,
119a/7, 80b/4, 93a/11, 105a/3, 105a/3,
106b/7, 106b/13, 108b/6, 108b/9,
109b/2, 110a/5, 112a/4, 112a/7,
112b/2, 113b/7, 115b/2

y.-iptür 105b/12

y.-keç 89b/3, 63b/9, 103a/3, 103a/5,
106a/8, 110b/12, 112a/7

y.-ken 66b/4, 68a/5, 70a/8, 84a/11,
85a/9, 90a/11, 109a/14, 109b/3

y.-kençe 101b/4

y.-kende 63a/6, 72b/6, 81a/13,
82a/4, 105a/9, 106a/10

y.-kendin 115a/11

y.-kenimizdin 72b/11

y.-keniniñ 102a/10

y.-medi 70a/12

yéti < ET yétti (EDPT, 886) Yedi

y. 85a/14, 92b/11, 107b/4

yétiş-< ET yétiş- (EDPT, 894)

Yetişmek

y.-tük 96a/7, 104a/2

y.-e (yétişe algay) 115a/11

y.-ip 70a/4, 102b/4, 103a/4, 104b/13

y.-medi 94a/3, 94b/9

y.-mes 70b/10

yétkür-< ET yétür- (EDPT, 892)

Vardırmak, ilerletmek

y.-ür 112a/9

y.-di 65a/3, 97b/8, 113a/1

y.-diler 65a/7, 106a/12, 109b/1

y.-e (yétküre algay) 117a/6

y.-üp 118b/8

y.-üptür 114a/1

y.-üptürler 67a/5	y.-ip 69a/7, 79a/10, 82b/11, 91b/4,
y.-mey 63b/14	92a/4, 105a/10
y.-meydür 63a/10	y.-urığa 106a/4
yétmiş < ET yétmiş (EDPT, 891)	y.-madı 105a/4
Yetmiş	y.-maydur 106a/4
y. 62b/14, 67b/3, 82a/2, 84a/3,	yığılmaq Toplanmak
110a/6	y. 88a/12
y.+de 97a/7	yığıştur Yığıştırmak, toplamak
yığaç Uzunluk birimi	y.-up 66a/14
y. 61a/2, 67b/9, 69b/10, 88b/2,	yıl < ET yıl (EDPT, 917) Yıl
89a/1, 93b/10, 103a/1	y. 68a/4, 76a/12, 101b/12
y.+ını 61a/2, 67b/9, 69b/10, 88b/2,	y.+nı 97b/13
89a/1, 93b/10, 103a/1, 100a/12	y.+ğa 63a/14, 85a/7, 96b/4
y.+larnı 93b/10	y.+dm 79b/3
yığ- < ET yığ- (EDPT, 897) Toplamak	y.+lar 117b/5
y.-ip 61b/7, 65a/6, 87b/13, 103b/8	y.+larda 116a/1
y.-lar 99a/1	yıq- < ET yıq- (EDPT, 897) Yıkmak
yığıl -< ET yığıl- (EDPT, 901) 292	y.-ipturlar 112a/7
Toplanmak	y.-tılar 92a/2
y.-dılar 120a/1	yıqıl- < ET yıqıl- (EDPT, 902)

Yıkılmak	y.-mişler 117b/12
y.-dim 95b/5	y.-dim 87a/12, 97b/9, 117a/14,
y.-dı 107b/8	117b/11, 118a/12
y.-dılar 119a/8	y.-diğ 117b
y.-ip 98b/8	y.-di 62b/2, 63a/6, 80b/10, 91a/7,
y.-ğan 98b/9	94a/13, 110a/8, 113b/2
y.-madı 113a/7	y.-diler 63b/5, 74b/8, 86b/13,
yıraq < ET ıraq (EDPT, 214) Uzak	109a/11, 118b/7
y. 70b/1, 91b/8, 91b/12, 108a/7,	y.-gey 71b/14
114a/7, 116b/5	y.-geyler 84a/5
y.+dağı 72a/13	y.-iğ 97b/9
y.+dım 114a/9, 119a/8	y.-señiz 97b/10
yıraqlıq Uzaklık	y.-e (yibere başladı)110a/13
y.+ımızdın 104a/4	y.-ip 73b/2, 73b/3, 77a/1, 77a/12,
yıraqraq < <i>yıraq+rAk</i> Daha uzak	77b/1, 77b/7, 78b/11, 78a/3, 82a/4,
y. 91b/3, 115a/9	82b/7, 84a/13, 85b/2, 86b/3, 87a/1,
y.+dım 93b/12	87a/2, 98b/2, 104a/7, 108b/2, 110b/10
yiber -< ET ıd- (EDPT, 37)	y.-iptür 108b/13, 119a/2
Göndermek	y.-iptürler 109b/14
y.-ür 75a/14, 79b/14, 110a/5	y.-gen 119a/3

y.-geli 70b/1	110a/12, 111b/14
y.-medi 78b/12, 88a/9	y.+lerniņ 93a/2
y.-mey 94a/12	y.+lerni 70a/12, 84a/3, 89a/13,
yiberil- < ET ıdıł- (EDPT, 56)	89b/5, 90b/2, 91a/10, 91b/12, 93b/4,
Gönderilmek	101a/5, 110a/4, 110a/10, 111b/2,
y.-di 61b/2, 61b/3, 66a/10, 67b/4,	112a/5
78b/14, 82b/2, 94a/3, 97b/12, 98b/9,	y.+lerge 91b/1
104b/5, 109b/14, 113a/12	y.+leri 63a/9
y.-iņ 117b/8	y.+lerini 62b/1
y.-ip 111a/14, 61b/11, 79b/8	y.+leridin 62b/12
yigit < ET yigit (EDPT, 911) Yiğit	yol < ET yol (EDPT, 917) Yol
y. 65b/5, 68b/2, 76b/5, 80a/5,	y. 64b/6, 67b/9, 82a/2, 89a/1,
80b/13, 83a/1, 93a/9, 97a/12, 97a/13,	95a/13, 97b/3, 97b/4, 103a/1, 114a/8,
100b/10, 107b/13, 119b/3, 119b/7	115b/5, 115b/6, 115b/11, 116a/9,
y.+ni 92b/11	116a/11, 116a/14, 116b/1, 119b/7
y.+din 62b/14	y.+niņ 97b/5
y.+ler 61b/12, 65a/14, 66a/3,	y.+ni 61a/2, 119b/13
71a/12, 76b/9, 76b/13, 78a/10, 79b/8,	y.+ğa 107a/10, 116a/1, 116a/8,
84a/6, 90b/6, 91a/1, 91a/13, 91b/9,	116b/1, 116b/3
93a/3, 105a/11, 109b/14, 110a/7,	y.+da 73a/11, 78b/2, 95b/2, 107a/10

y.+dın 96a/8	yosunluq < Moğ.+T. <i>yosun+IXk</i> gibi,
y.+ğma 114a/7	benzer
y.+ı 63b/14, 72a/12, 72b/1, 78b/5, 100b/4, 103b/5, 105b/14, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116a/14294	y. 63a/2, 70b/13, 72b/7, 74a/9, 74b/2, 80b/8, 82a/3, 85a/10, 91a/3, 109b/4, 118b/12
y.+ımı 116a/7, 116b/2	yulduz Yıldız
y.+ığa 78a/8	y. 89a/4, 89a/5
y.+uñız 116a/3	yumalan - Yuvarlanmak
y.+lar 81b/5	y.-a 67a/12, 67a/12
y.+larda 81b/3	y.-ıp 104b/14
yolı < defa, kez	yupqalıq Açılmış hamur yaprağı
y. 100b/3, 104b/9	y. 91a/9
yoq < ET yoq (EDPT, 895) yok	yuqarı < ET yoqaru (EDPT, 906)
y. 64b/1, 65b/10, 65b/11, 66a/1, 69a/12, 74a/6, 76a/1, 82a/11, 84a/14, 89b/13, 99b/5, 99b/5	Yukarı y. 116b/13
y.+tur 101a/10, 101a/12, 111a/4, 102a/6, 115b/11, 116a/2, 106b/6, 116b/8, 107a/12, 108a/6, 108a/11, 118a/7, 118a/11	yuqqarı < ET yoqaru (EDPT, 906) Yukarı y. 62b/4, 81a/12, 81b/2, 99a/5, 100b/13, 114a/4, 114a/7, 114a/8, 115b/8

y.+ı 92a/9	y.tüm 112a/7
y.+ıdm 97a/1	yükün-< ET yükün- (EDPT, 913)
y.+ğı 110a/1	Saygıyla eğilmek, diz çökmek
yurt < ET yurt (EDPT, 958) Yurt	y.-di 103a/6, 103a/7
y. 110b/9	y.-üp 102b/6, 102b/5, 103a/4,
y.+ta 73a/9, 73a/14, 88b/3, 101a/1	118a/10, 119a/8
y.+tn 79a/3	y.-güçe 102b/4
y.+ıga 69b/8, 78b/7, 83a/8	yürü-< ET yorı- (EDPT, 957)
y.+ıdm 69b/7, 78b/13, 83a/10	Yürümek
yurtlan- Yurtlanmak	y. 115a/2
y.-ğay 108a/8	y.-ür 74b/13, 78b/1, 91a/3, 93b/13,
yüber- Göndermek	97b/1, 108b/9
y.-dük 110b/7	y.-ürler 102a/5
yügürük Koşmak, hareket etmek	y.-düm 84b/7, 102b/2, 104b/11,
y. 71a/6	107a/7, 115a/3, 115b/5, 116a/9
yügür-< ET yügür- (EDPT, 914)	y.-di 67a/13, 93a/12, 107a/9
Koşmak, hareket etmek	y.-dük 69b/6, 69b/13, 70a/6, 81b/2,
y.-üp 93a/11, 108b/8	81b/13, 112b/14, 113b/12, 114a/4
yügürüt-< ET yügürt- (EDPT, 914)295	y.-gey 74a/14
Koşturmak, yürütmek	y.-geyler 64a/8

y.-ŋ 114b/4, 115a/4, 119b/8	y.+te 105b/4
y.-se 92a/14	y.+i 101a/10
y.-y 97b/7, 101a/13, 110b/11, 114a/12, 114b/1, 115a/13, 115b/8, 119b/10	yürüt- < ET yorit- (EDPT, 959) Yürütmek
y.-ydür 117a/9	y.-üp 116a/9
y.-p 61b/14, 72b/12, 73a/7, 78a/12, 81a/12, 84a/5, 92b/1, 94b/6, 97a/14, 106a/1, 106b/13, 108a/9, 114a/8	y. 61a/10, 64b/3, 64b/8, 65a/4, 66b/14, 66b/14, 67b/3, 68a/11, 76a/1, 78b/3, 81b/7, 82b/12, 82b/14, 84b/4, 85a/2, 85a/2, 85a/7, 86b/2, 87b/14, 88a/4, 88a/5, 88a/5, 88b/14, 92b/11, 95a/14, 97a/8, 97a/12, 104b/12, 113a/9, 113a/10, 116b/6, 118b/2296
y.-gendin 97b/1	y.+çe 106b/14, 110a/4
y.-mek 89b/9, 99b/5, 120a/2	yüz < ET yüz (EDPT, 982) Yüz 100
y.-mekke 77a/14, 99b/6	y. 61a/10, 64b/3, 64b/8, 65a/4, 66b/14, 66b/14, 67b/3, 68a/11, 76a/1, 78b/3, 81b/7, 82b/12, 82b/14, 84b/4, 85a/2, 85a/2, 85a/7, 86b/2, 87b/14, 88a/4, 88a/5, 88a/5, 88b/14, 92b/11, 95a/14, 97a/8, 97a/12, 104b/12, 113a/9, 113a/10, 116b/6, 118b/2296
y.-mekte 76a/9	y.+ç 106b/14, 110a/4
yürül- < ET yürül- (EDPT,967) Gidilmek	yüz < ET yüz (EDPT, 982) Yüz
y.-ür 92b/1	y.+niç 63b/10
y.-di 89b/4, 89b/10, 95b/4, 109b/2	y.+ge 61b/3
y.-gen 81b/5	y.+deki 61b/4
yürüş İlerleme	y.+din 61a/14, 106a/5, 111b/1, 120a/1
y. 101a/10	

y.+ümni 89b/4

z.+de 64b/2, 74b/13

yüzlen-< ET yüzlen- (EDPT,987)

zahîre < Ar. Sıkıntı zamanında

Yönelmek

kullanılmak üzere ayrılan yiyecek

y.-dük 116b/9

z. 94b/8, 95a/6, 95a/8

yüzlüg< ET yüzlüg (EDPT,987)

z.+si 94a/9

Yüzlü

zâhiren< Ar. Açık olarak, belli bir

y. 68b/1

şekilde

z. 119b/6

Z / Ž / Ẓ

zahm< Far. Yara

zabt< Ar. Hakim olma

z. 65b/8, 65b/12

z. 63b/10, 99b/7

zâlim < Ar. Zulüm eden

zadand < Far. Darp etme

z. 62a/6

z. 99a/8

zamân< Ar. Zaman

zafer< Ar. Düşmanı yenme, üstün

z. 67a/13, 95b/5, 102a/14, 108a/3,

gelme

111a/6, 116a/13, 117b/12, 119b/10

z. 70b/4

z.+da 62b/9, 107a/3

zâgân< Far. Çaylak

zâr < Far. Ağlayan, inleyen

z.+da 85b/3

z. 75b/2, 101b/11

zâhir < Ar. Görünen, belirgin

zarar< Ar. Zarar

z. 78a/1, 94b/4

z.-u nokşan 63b/14,

ż. 70b/10	zehm < Ar. Kirli
ż.+ı 101b/8	z. 91b/7
żarb < Ar. Vurma	żerāfetī < Ar.+Far. İncelik, güzellik
ż.-ı rāst 67a/14	ż. 97b/5
ż. 98a/5	zerre < Ar. Birazcık
ż.+qa 92b/8	z. 80b/1
ż.+da 117a/2	zevraq < Ar. Kayık, sandal
ż.+dm 92a/10, 107a/14	z. 106b/2, 106b/5
ż.+mı 91b/7	żıd < Ar. Zıt, karşıt
żārlıq < Far.+T. żār+LXk Perişanlık	ż.+ı 79a/9
z. 101b/3	żımn < Ar. Gizli maksat
żarūret < Ar. Mecburiyet	ż.+ıda 64b/3
ż. 74a/9, 71b/4, 95a/9	żibā < Far. Süslü, güzel
ż.+tin 81a/10	z. 68b/10
zeb < Ar. Kovmak	żih < Far. Yay kirişı
z. 103a/9, 103b/2	z. 101b/11
zebūn < Far. Zayıf, güçsüz	żihn < Ar. Zihin
z. 71b/1	z. 102b/1
z.+ğmı 112a/12	żı'lqa'de < Ar. Ay takviminin on
z.+ğma 112a/11	birinci ayı

z. 63b/1

zor< Far. zūr Zor, güç

z. 61b/2, 67a/2, 92a/2, 92b/7, 94a/4,

99a/9

z.+ığa 114b/10

zorla-< Far.+T. *zor+IA-* Zorlamak

z.-dı 90a/3

z.-dılar 90a/4

z.-lığı 113a/13

z.-p 87b/13, 89b/12, 90a/2, 112b/1,

112b/7

zorraq< Far.+T. *zor+rAk* Daha zor

z. 68a/3

zuhūr< Ar. Görünme, ortaya çıkma

z.+ğa 79b/2

zulm < Ar. Eziyet

z. 110b/14

SONUÇ

Hazırlanan bu yüksek lisans tezinde *Babur-nâme'nin* [61a-120a] varakları arasındaki bölümün söz varlığı tematik açıdan ele alınarak incelenmiştir. Eserin [61a-120a] varakları arasındaki bölümün transkripsiyonlu metni verilmiş ,söz varlığı tematik olarak sınıflandırılmış ve eserdeki kelimelerin sözlüğü ve gramatikal dizini hazırlanmıştır.

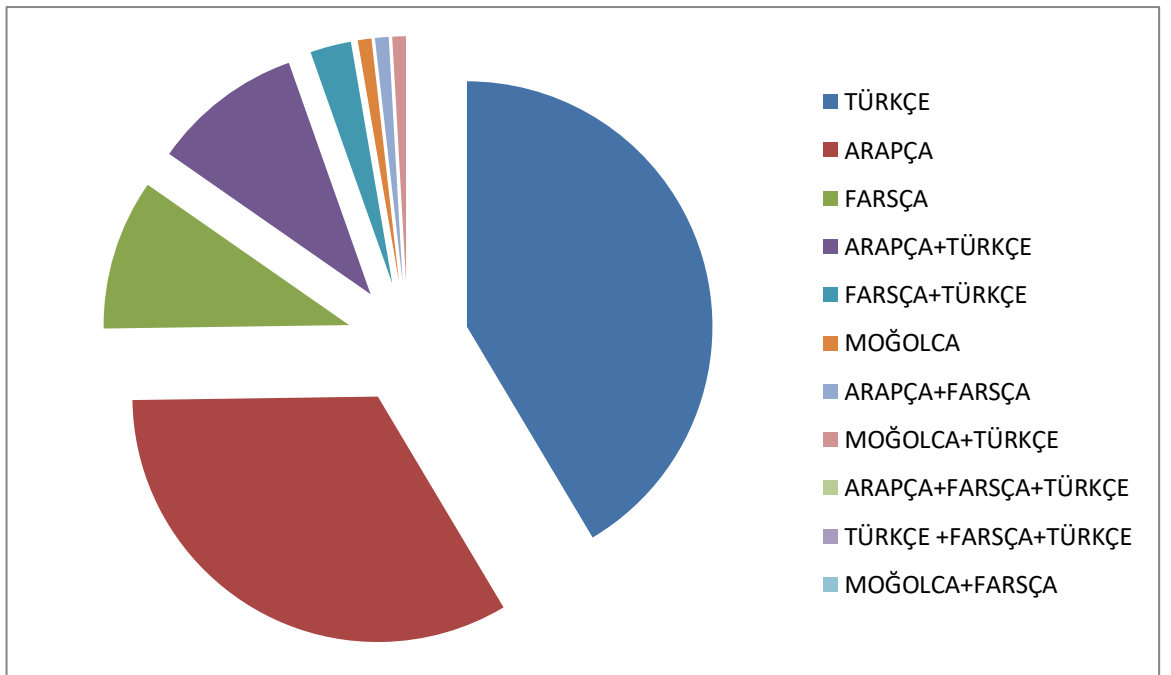
Tezimizin incelendiği varaklar arasındaki söz varlığı oldukça geniştir. Tematik olarak bakıldığında ise bu incelen varaklar arasında birçok sınıflandırmayı barındırmıştır. Metinde Türkçe ağırlıklı kelimeler kullanılmakla beraber Arapça ve Farsça kelimeler de oldukça fazla kullanılmıştır. Az sayıda ise Moğolca kelimeler kullanılmıştır. Metinde Arapça+Türkçe ,Farsça+Türkçe, Arapça+Farsça, Arapça+Türkçe+Farsça şeklinde türemiş sözcükler de kullanılmıştır. Anlamı bulunamayan kelimelerin yerine “?” işareti kullanılmıştır.

Tezimizin konusu olan *Babur-nâme'de* Babur, gezdiği gördüğü yerlerin coğrafi durumu, bölgenin iklimi, şehirleri, kültürü, sanat eserleri hakkında detaylı bilgilere yer vermiştir. Ayrıca incelenen bölümde Babur, dönemin siyasi hayatını , diğer devletlerle olan ilişkilerini ve mücadelelerini de vermiştir.

Babur-nâme gerek yazıldığı dönemde gerek Türkçenin tüm dönemlerinde büyük önem taşır. Aynı zamanda eser eşsiz bir nesir ve anı örneğidir. Her şeyden önce eser otobiyografik bir özellik taşır. Kullanılan dilin sadeliği, doğallığı ve samimiliği, kelimelerin ifade ediliş tarzı eseri eşsizbir yapı haline getirmiştir. Babur eserde kullandığı kelimelerle adeta bir Çağatay sözlüğü meydana getirmiştir. *Babur-nâme* Çağatay edebiyatını çok önemli bir yere taşımıştır.

Metnin Sözcük Varlığı	Metinde Kullanılan Sözcük Sayısı
Türkçe	1411
Arapça	1128
Farsça	351
Arapça+Türkçe	81
Farsça+Türkçe	46
Moğolca	37
Arapça+Farsça	21
Moğolca+Türkçe	7
Arapça+Farsça+Türkçe	6
Türkçe+Farsça+Türkçe	1
Moğolca+ Farsça	1
Soğdça	1
Toplam	3091

Sözcüklerin Yüzdesi

KAYNAKÇA

- (1983) “Babur”, Türk Ansiklopedisi, c. 5: s.21-23
- AKANSEL, M. Hakkı (1942). “Babur” Tanrıdağ, S.12, 24, 7. s. 5-9
- AKSAKAL, Ali (1991). “Baburname’de Avcılık ve Avlanma Usulleri.” Türk Dünyası Tarih Dergisi, S.54: s. 34-36
- AKSAN, Doğan (2004). “Türkçenin Sözcük Varlığı.”, Ankara: Engin Yayınevi
- AKSU, Cemal (2008), “Büyük Türk Hükümdarı Zahirüddin Muhammed Babür’ün Oğluna Verdiği Hediye”, Kültür Dergisi, Özel Sayı: Osmanlı’da Çocuk, S.12: s.126-129
- AKÜN, Ömer Faruk, KONUKÇU, Enver (1991). “TDVİA c. 4:s 395-400
- ALPARLSAN, Ali, (1977-79). “Babür’ün icat Ettiği Bâbüri Yazısı ve Onunla Yazılmış Olan Kur’an” I. Türkiyat Mecmuası, c. 18: s. 161-168
- ALPARSLAN, Ali, (1976). “Babur’un İcat Ettiği Bâbüri Yazı”, Türkiyat Mecmuası, c. 19, S. 18: s. 207-211
- ARAT, Reşid Rahmeti (1979). Kutadgu Bilig III İndeks (haz. Kemal EraslanOsman F. Sertkaya-Nuri Yüce). İstanbul: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü.
- ARGUNŞAH, Mustafa (2013), Tarihi Türk Lehçeleri – Çağatay Türkçesi İstanbul: Kesit Yay.
- ATALAY, Besim (1970).Abuşka Lügati veya Çağatay Sözlüğü. Ankara: Ayyıldız Matbaası
- ATALAY, Besim (2006). Divanü Lûgat-it-Türk “Dizin” IV. Ankara: TDK Yayınları
- BABUR, Gazi Zahirü’-d-din Muhammed Babur (1987). Vekayi, Babur’un Hâtıratı (Çev. Reşit Rahmeti ARAT). I-II. Ankara: TTK
- BALA, Mirza (1945). “Hümayun” TDVİA, İstanbul.
- BAŞ, Bayram (2011). “Söz Varlığı ile İlgili Çalışmalarda Kullanılacak Ölçütler”, TÜBAR, s.33.
- BAYDEMİR, Hüseyin (2010). “Baburname’de Folklorik ve Etnografik Unsurlar.”

Gazi Türkiyat, S. 7.1559

BAYRAM, Fatih (2004). “ Garip Bir Memleket Garip Bir Sultan: Babürnâme’deki Hindistan.” Divân İlmî Araştırmalar, S.17 S.169.

BAYUR, H. Y. (2006). “ Baburname (Vekayi), Gazi Zahiruddin Muhammed Babur”, Önsöz, İstanbul: Kabalcı Yayınevi: 266, Şark Klasikleri Dizisi: 5.

BERBERCAN, Mehmet Turgut (2008). Babur'un Hatıratında Geçen Hayvan Adları Ve Bunların Türk Dili Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BİLKAN, Ali Fuat (1999). “Babür’ün Risale-i Validiyye Tercümesi Adlı Eseri.” Bilig S.8: s. 105-110.

BİLKAN, Ali Fuat (2001). “Babür’ün Risale-i Validiyye Tercümesi.” İstanbul: Kitabevi Yayınları

BİLKAN, Ali Fuat (2002). “Divan ve Babürname Işığında Babür’ün Hayatı.” Bilig, S. 21: s. 97-114.

BİLKAN, Ali Fuat (2004/2). “ Babürlü Devletinde Türkçe.” Divân İlmî Araştırmalar Dergisi, S. 17: s. 162-168.

CEYLAN, Nimet (2009). Gazi Zahirüddin Muhammed Bâbur Mirza’nın Eserlerindeki İkilemeler. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

CLAUSON, Sir Gerard (1972). An Etymological of Pre Thirtteenth-Century Turkish. Oxford

ÇETİN, Ali (1987). “Büyük Türk Hükümdarı Bâbur”, Türk Dünyası Tarih Kültür Dergisi, S:1: s. 25-30

ÇORBACI, Esra (2012). Babür-nâme’de Sıfatlar. Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

DEMİR, Cengiz (2016). Baburnâme’de Birleşik Fiiller. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

DOERFER, Gerhard (1980-81). “Temel Sözcükler ve Altay Dilleri Sorunu”, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, s.1: s.7

ECKMANN, Janos (2003). Çağatayca El Kitabı (çev. Günay Karaağaç). Ankara: 1560

Akçağ Yayınları

ECKMANN, Janos (1996). Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar (haz. Osman Fikri SERTKAYA), Türk Dil Kurumu Yay. : 635, Ankara

EĞİLMEZ, Savaş (2011). “Babur-name’de Yer Alan Törenler”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.46: s. 237-254.

ERCİLASUN, Ahmet B. (2008). Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi. Ankara: Akçağ Yayınları.

ERDEM, Mevlüt (2016). “Türkçede Fiiller ve Sınıflandırma Sorunları.”, Turkish Studies, Volume 11/20, s. 185-200.

GRECARD, Fernand (1971). Babur (çev. Orhan Yüksel). İstanbul: MEB Yayınları.

GÜL, Ekrem (2014). “Babürname’de Geçen Askeri Terimler Üzerine”, Belleten, 62-1, s.27-103.

GÜLBEDEN (1987). Hümayunnâme (Çev. Abdürrab Yelgar). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi

GÜLENSOY, Tuncer (2011). Köken Bilgisi Sözlüğü A-N, O-Z. Ankara: TDK Yayınları.

GÜNERİ, Mukadder (1994). Baburname'nin Temel Konuları. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

GÜNERİ, Mukadder (2001). Babur'un Siyasi, Sosyal ve Kültürel Hizmetleri (1483-1530). Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KADİR, Pirim (1994). Yıldızlı Geceler Babur (Çev. Ahsen Batur). İstanbul: Ötüken Neşriyat

KANAR, Mehmet (2009). Arapça-Türkçe Sözlük. İstanbul: Say Yayınları.

KANAR, Mehmet (2010). Farsça-Türkçe Sözlük. İstanbul: Say Yayınları.

KARABEYOĞLU, Adnan (2012). “Babürnamedeki Bazı Cümle Yapıları Üzerine” Turkish Studies – International Periodical For The Languages, Literature and

History of Turkish or Turkic Volume 7/4, s. 427-442.

KARADEMİR, Fevzi (2019). “Türkçe Söz Varlığı Tasnifinde Kullanılan Bazı 1561 Terimler Üzerine.”, Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences, Volume 5, s.736-744.

KAVALLI, Seda. (2016). Babur-nâme'nin [304a-382a] Arasındaki Bölümü (Metin, Gramatikal Dizin ve Sözlük), Kocaeli: Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kocaeli.

KOCA, Duygu (2013). Babur-nâme'nin [1b-60b] Arasındaki Bölümün Gramatikal Dizini ve Sözlüğü, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KOÇ, Bilal (2012). “ Türk Devletinde Akıl: Kutadgu Bilig ve Babür-nâme”, c. 31, S. 52: s. 55-78

KONUKÇU, Enver (2002). “Babürlüler Hindistan'daki Témürlüler.” Türkler. Yeni Türkiye Yayınları c. 8: s. 744-760)

KÖPRÜLÜ, M. Fuad (1979). “Babur.” İslam Ansiklopedisi. İstanbul: M.E.B. c. 2: s. 180-187.

KURUKAYA, Onur (2019). Eski Türkçeden Çağatay Türkçesine Anlam Olayları, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

LAMB, Harold (1956). “Babür'ün Bir Hususiyeti.” Türkistan Sesi. S.5: s. 5-11.

LESSING, F. D. (2003). Moğolca-Türkçe Sözlük. Çev. Günay Karaağaç, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Lİ, Yong-Song (1999). Türk Dillerinde Akrabalık Adları. İstanbul: Simurg Yayınları

MANO, Eiji (1995-1996). Zahir al-Din Muhammed Bâbür: Bâbür-Nâme, Kyoto/Syokada

Mehmet Kurdayıoğlu-Özay Karadağ (2005). “Kelime Hazinesi Çalışmaları Açısından Kelime Kavramı Üzerine Bir Değerlendirme”, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı 25, s. 293-307.

MUTLU, Kemal (2017) Babur-nâme'nin [61a-120a] Arasındaki Bölümün Gramatikal Dizini ve Sözlüğü, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli: Kocaeli

Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.1562

NUR, Rıza (1925-1926). “Babür.” Türk Yurdu, Ankara: Tutibay Yay. c. 10, S.177-16: s. 177-183.

ORAL SEYHAN, Tanju (2004). “Babür’ün Aruz Risalesi’nde Yer Alan Bazı Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi. c. 31: s. 217-241.

ÖLMEZ, Zuhâl (2007). “Çağatay Edebiyatı ve Çağatay Edebiyatı Üzerine Araştırmalar.” Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, c. 5, S.9: s. 173-219.

ÖZCAN, Azmi (1997). “Babürlüler ve Babürlü-Osmanlı Devletleri Arasındaki İlişkiler.” İSAV-Ensar Neşriyat.

ÖZDİL, Hatice (2013). “Babürname’de Babür’e Göre Bazı İsimlerin Koyulma Nedenleri” The Journal of Academic Social Science Studies, JASSS International Journal of Social Science, p. 1141-1148.

ÖZTOKSOY, Özlem Nurben (2007). 16-18. Yüzyıl Osmanlı Hint- Babür Kumaş Sanatları Etkileşimleri. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

PARLATIR, İsmail (2006). Osmanlı Türkçesi Sözlüğü. Ankara: Yargı Yayınları.

PARLATIR, İsmail (2001). Babür şah ve Babür Devleti’nin Kuruluşu. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

RAHİMİ, FARHAD (2016). Fetahi Kaçar’ın Çağatay Türkçesi Sözlüğü, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ROUX, Jean-Paul (2008). Büyük Moğolların Tarihi Babur. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

SEYHAN, Tanju Oral (2003). “Zahuriddin Muhammed Bâbü Mirza: Mübeyyen Der Fıkh (Giriş-Metin-Dizin-Tıpkıbasım), İstanbul: Çağrı Yay.

STEINGASS, F. (2005). A Comprehensive Persian-English Dictionary. İstanbul: Çağrı Yay.

ŞEN, Mesut (1993). Gazi Zahirüddin Muhammed Babur Giriş-metin (Kabil ve Hindistan Bölümleri) Açıklamalı Dizin. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi,

Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.1563

ŞEN, Mesut (1997). “Babur“un Mektupları.” Türklük Araştırmaları Dergisi, S. 8: s. 397-462.

ŞEN, Mesut (2006). “Babur-nâme’de Meyveler, Meyve Kitabı.” Kitabevi, s. 291-334.

Şeyh Süleymân Efendi (1298). Lugat-i Çagatay ve Türkî-i ‘Osmânî, İstanbul.

TEKCAN, Münevver (2006). “Qariş, a Unit of Measurement in Turkic Languages”, Man and Nature in the Altaic World, s.399.

TEKCAN, Münevver (2007). Bayram Han’ın Türkçe Divanı. İstanbul: Beşir Kitabevi.

TEKCAN, Münevver (2008). Hakîm Ata’nın Hz. Meryem Kitabı. İstanbul: Beşir Kitabevi.

TEKCAN, Münevver (2013). A Personal View of Description of Samarkant in the Babur-nama.” Historical And Philological Studies of Chinese Western Regions Dedicate to Professor Klaus Sagaster on His Eightieth Birthday, Science Press Beijing s. 403-416.

TEKİN, Talat (2003). Orhon Yazıtları. İstanbul: Yıldız Dil ve Edebiyat.

TİMUR, Mujiburahman (2012). Gazneli Devleti’nden Babürlüler Devleti’ne Kadar Bölgede Kurulan Hanedanlıklar: 1206-1526. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

ÜLKÜTAŞIR, M. Şakir (1946). Babur Şah İstanbul: Ahmet Halit Kitabevi Yayını.

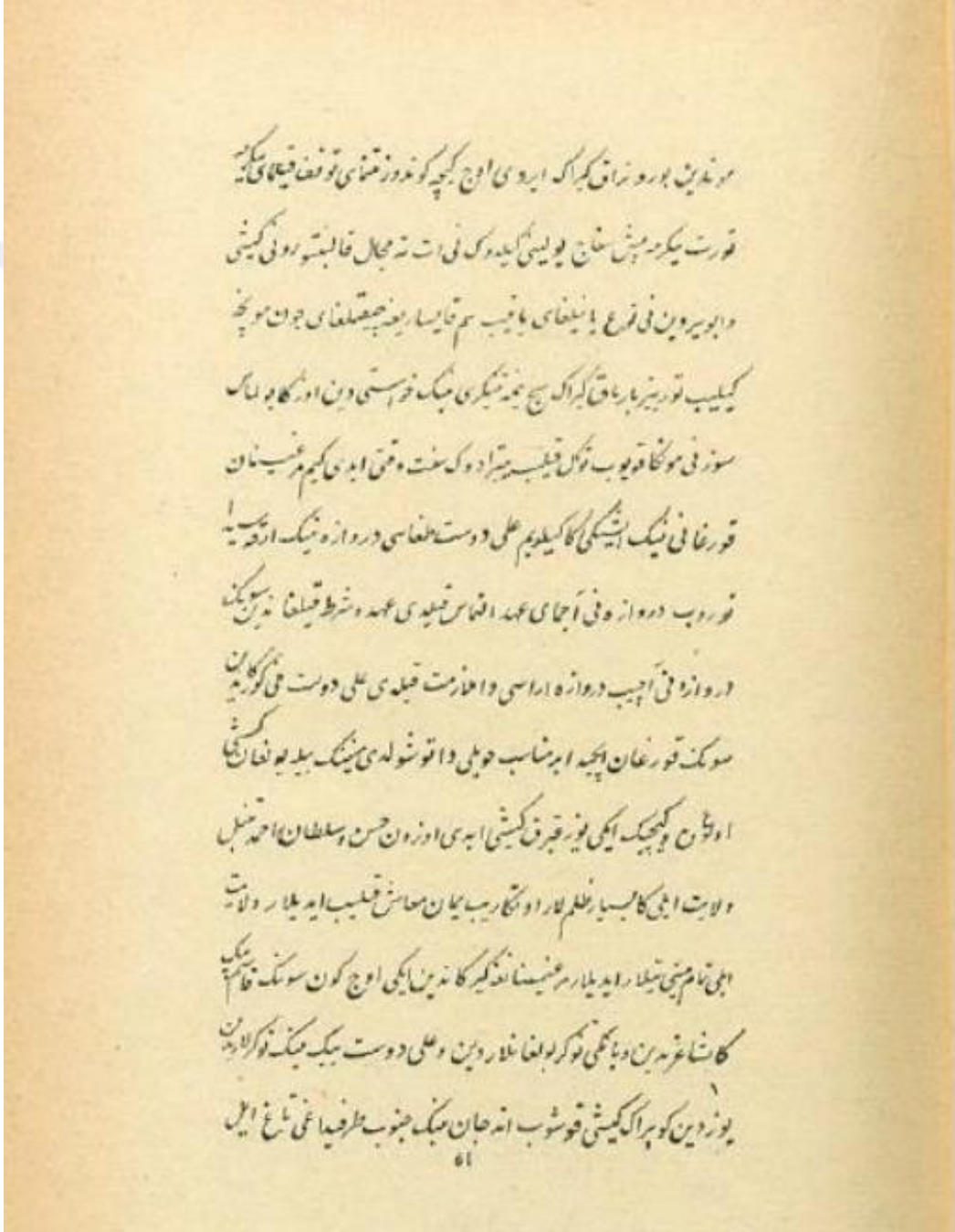
ÜNLÜ, Suat (2013). Çagatay Türkçesi Sözlüğü, Konya: Eğitim Yayınevi.

YAZICI ŞAHİN, Serpil (2016) Mûnis Harezmi & Rızâ Âgehî, Firdevsü’l-İkbal [200b-300a] (Giriş, Transkripsiyonlu Metin, İnceleme, Dizin-Sözlük, Tıpkıbasım), Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

YILDIZ, Hüseyin (2017). “Türk Dilinde Fiilerin Semantik Sınıflandırılması Problemi, Journal of Turkish Language and Literature, c.3, s.337-3621564

6. EKLER

Metnin Tıpkı Basımından Örnekler

لاریکا شوشه پاریان و نوروق شاران و جبیر اک و اول نراحی لاریکا
 بسیار یله می کیم استانت بید بازو رو ایل لاریکی گیتو رکامی ابراهیم برانی
 و دوس لاریکی و سبده قرائی اخی طرفینه یوزکا باوق کیشی بید یاری
 کیم خجده سوسی کی کچیب اول یوز و اکی تور غانار بید نون ایل لاریکی
 هر طور قلیب بیک بافتور غای لاری بر نجه کوندین سو تک اوزون حسن
 و سلطان احمد نعل جهانگیر بر زانی آیب فی کیم بو فان سپاسی بنون فی
 یغیب اند جان اخی بیک چربیک کا چنفا کیشی سینی چربیک کا چنفا
 مرغینان فی قاباق و اچر سی بید مرغینان بیک بر شرعی سبده اینه
 پارسی سبان افسین کینیت کا کلب توشتی لاری بیک کوندین سو تک پاشا
 یار اقلان بید مرغینان بیک محله تود کیند بار اوجده کیم قاسم بیک فی دهم
 سارو و دوس لاریکی بوشلیغ لاری فی اکی طرفه ایغار بسیار ییب ایدی بیک
 بید معدوسی قایب ایدی بولغان بیکت لاری با سانب چیتی لاری محلات
 تین ایکناری کیلکا فی تو بیا ویدا اول کونی فصل چپرد دستار سج بخش
 بر روپ ایکنی اوشن کا بیتی کلب سج ایش قیلما المادی لاری نده ایکی لاری

بجه دودان

آرقان

قورخان باورونمی غمگینا دیلار قاسم بیک کیم اند جان نیک جنبی کا غم
بارب ایدی شپساریان و توروق شاران و جلگرک . اول نواجی داغی
و توروق کی عیت . ایساق تام کیر دیلار سپاسی دین سم بر اریکی دار کیرکا
تاجب کیلا باشلا دیلار ابراهیم سارو و و دس لاغری باشلیق لادیم
افش طریغده بودین او توب ایدیلار باب فورغانی و بند بر یکی تورغان
کردی او زون حسن و قتل ظالم و فاسق و کافر و مشایل لار ایدی رعیت
و ولایت این لاری بولار دین بسیار اغریب ایدیلار اخی او تورغان
دین حسن بیکچ جماعتی بید وینه اخی بیک بیر پارو لوند و او باش تی برین
قورساق قلیب اخی بیک تاش تورغانی و اخی لاری ضرب است ارگی کا
تقیب ابراهیم سارو و دس لاغری و سیدی قوراشلیق لاری تیلان کیم
تاش تورغانیغه کوردی لار سلطان محمد و خان بنده علی حیدر کوکله آتش سینه
و حاجی عازمی غنیت لی کیم او شول فرصت ترشیشانی خان دین قاجرخان
قاشبته کلب ایدی نینه بارین تومانی نی چکلاری بید پیرکا کوکله قلیب
ایدی شنبه محفل اکیلدی لار بو خبر او زون حسن غم تیب لی بای بو تورغان

قبلخان نوکر لاریسی و ابدان سحکت لاریسی انجمنی فننگ ارکی کا کوکک مقرب
 بسیار دی سحر و قسی در با فاشینه جنس لاریسرننگ چتریک و منوال چترکی خیرت
 پر پار و کشتی فی آت یا لالنجج لالتور و ب سوین کچور دیلار کوکک کیکک غلام
 یا کدور ب کیمه فی بو ققاری تاریخی کچکان بر دین اوق تو یا بر دیلار غلام
 او تا المای قومی نوشتنی بزنگ چتریک و منوال چترکی قوسن قوش دین آت
 یا لالنجج لاب کیرا باشلا دیلار کیمه داک لاریسج اوروشا الما دیلار قار
 لوفاج کجشی منوال کیک او غلام قاری دین برنی تیلاب ایلیکی فی تو توب
 چها قو لاب اولتور دی فی خابره کیم اینش اندین او توب ایدی الکر کیمه داک
 لاریسک اولوم کا بار معنی غم بو حرکت سبب بولدی بر زمان و ادریا و اعنی
 لارنی این آیب بارینی قبر دیلار اوزون حسن بیک صبر کشتی لاریس قار
 لوفاج کجشی ایدی قیبل دیوانه ایدی قاضی غلام ایدی بولار دین بر غلام
 ایدی بولار دین قولوق بانده سی سید غلام بولدی نه معتبر سحکت لاریس
 سید علی کیم سیک قاضیم و اجترود و ریزه جدر قسی نه هکله کا شعر می تمین
 سیکسان ابدان سحکت دین او شهبو پیش امتی مده دی پیش غلامس

اولادی

بولماوی بوخبرلارنی ایشیتیب مرغیستان نواحی سید اوغور امانی جان
ساریجه نوزولغان بوسونوق آیتب که چتی لاراند جان امانه بیکینی
قویوب ای دیلار کیم اوزون حسن نیک یترنسی ایدی اگر تانی سی بولسا
نانشی خودنی سوز ایدی کیم بار ایدی صاحب تجر بکشی ایدی مرد ایشی
هم بار ایدی بو کیفیت لارنی بیلسا لار نیک بی نیاد معنی فی معلوم قلیب
اند جان تورغانی فی برکتیب سکا کیشی بارودی بولار اند جانده نیکینا
تورغان هر کیکان فی معلوم قلیب سوز لاری بر بریک کا فادوشای نوزول
اوزون حسن کوچی کا اخی ساری تاری سلطان احمد قش اوزولاتی غدا اوش
بارودی جبا کینه نوزانی بیر نچه اچکی لاری و کیکت لاری اوزون حسن دین
آیتب قاییب نبل کیم نوز اولشده تیاید و رایدی باریب خوشو لدیلار
اند جان نیک بیر کیکان خبری سکا کیدسی سچ توقف قیلما ی مرغیستان
اقاب چقا اقلایب خوش قاییب ایدی کیم اند جانده کیدیم ناصر کیک
و اولخانلاری کیم دوسته بیک و میرم بیک نفعای کوروس سوروست
و شفقت بین امیدار و سوز اوز قیلیم امانه لایسی کیم اکی یل کا مود خلا

ایدی کیم ایلنیک دین چیتیب ایدی یئگری عنایتی بیددی ائقده اسی و اسی
 و ایندی سر و سخر بولدی سلطان احمد قنبل کیم جبا کیم مرزا بید قایتیب ایدی
 قاریب ایدی اوش قده کیر کالج اوش و اشم قنبل ایاق فرانسیاق قنبل
 اودا اودا اوش دین قولاب تورغمان نی پرنیک اودون ساغلا بیک کیش
 مبار و پلار جبا کیم و قنبل معدودی بیلدی سر سید و اربار برب اوز کنگه کایر
 اوزون حسن کیم اند جاننده کیر ائلی ائسی طرفه باریب ایدی قنبل کیدی
 کیم باریب ائسی نیک ارنی کیم کیمین چون سردار و سر قنبل بوا ایدی بوجر کیم
 اند جان و اورت پسن کونین آرتوق توقف قیلای ائسی عزمتی قیلدی
 ائسی غنچ کالج چاره قیلای ائسی عهد و امان تیلا با تورغمانی تابشورای پرنچ
 کون ائسی اوکاسان و اول یوز نیک ایش کچنی قنبل و سر ایام قنبل ائلی
 کیککان بوغول پیکلاریکا رخصت بیریب اوزون حسن لی کوچ بتمن ائلی
 بید ائیب اند جاننده کیکلای ائسی و اقامت کیم اچکی چبر کاسید ایدی
 آند ائیک بیک مرتبه سنی ائسیب ایدی عاریتی قولودی سارینه چون عهد
 قیلدیب ایدی جان و مالینه ضرر و نقصان یئگری بای قنبل کیم بولی بیلدی

آرتوق ائسی

الکاشانی ائلی

موندان کورک ناک هیچ سمنی سی بوتق ابری تک کیر تک و اولنگار توتق
اگر چه بعضی ایشان را هر دو معتدل و بوجه کور و نور ولی هر ایش تیک
ضنی دایوز تیک عاقله واجب و لازم دور او شنبه پیرلی عاقله
قیفان نیز دین فی مقداره مشور وقت لار قوتی اظهانه جان دین کینچی
نوبت چیتقا نیزه سبب اشبه بی تا مل تکم قیفان نیزه بولدی بوجت
تین منول لار اوز لاریکا دغدغه و تو هم بول بریب ربا تلک او پرتیا
دین کیم ایکی سو اراسی هم دیر لار اوز کنده طرفیجه که چب جنون کیشی
پار دیلار تیک نام قاشیدار تیک هیش یوز ایکی تیک کایا و پنا
منول اولوسی دین یارایدی نیه حصار دین حمزه سلطان احمد سلطان
و محمد دولت الاریکده او شمو نجه چا غلیس منول کیلیب ابدی همیشه
ر لایق و بوزن و قبی بین منول اولوسی دین بولکیمکان دور او شنبه
چه هیش نوبت سیکت بید یا غیبتی لار اذاق اباس کیم سیکت بید فی سبت
بقوتی دین یا غیبتش بولغای لار موندان حرکت لارنی اوز فاندان
کور قیلدیلار بونبری سلطان قلی چاق کیم اتاسی نه ایی بوردی قانقنی

منول لار اراسی در عایت قلیب ایدیم اناسی بور و نراق اولوب
 ایدی اوزی منول لار بیلد بولور ایدی کیلتوروی بخشی باروی اوزایل
 و اولوسی دین ایرلیب بو خبرنی میکوروی اگر چه منونه بخشنی باروی
 سوکرا انداق قباحت لار قیلدی کیم بوز سو نیک دیک مذمت بولس
 باغای پنچوک کیم ناکور بونوسید و سوکننی قباحت لارم منول این نیک
 تیجه سی دین ایدی هرکجه کیککاج یک لارنی سغیب مشورت قیلیدیک
 لار عرض غه تیکور و یلار کیم بو خبروی اینش و در بادشا و انداق لار
 اینجاق قاسم پکنت جمع چکارنی و هر کینی باشلاب بارسون سوز موکنا
 قرار تاپتی سهل توتتی لار بولور ای غلط ایکنند و بولکونی قاسم یک چکارنی
 و هر کینی باشلاب جیتی ارالا غو پنجه تیل خود کلب منول لار غه قوسون
 ایکنند و نمانکلاسی ایرتد بیلد ایلامیش در یاسی نیک یاسی کجنت آبتن
 کذرینی اولتکاج اوق روبرو بولور لار بخشنی چالغو لاشور لار قاسم پک
 اوزی سلطان محمد ارغون بیلد روبرو بولوب ایکی اوج نوبت چالغو
 باش چقارغالی تو یاس غلبه کیت لار چالغو لاشور لار آغوشکست تا بار

قاسم بیگ علی دوست طغانی ابراهیم سار و دوس لاری سیدی قرانداغ
 تور ت بیگ دین و اچکی دین چیتی لار اوزکا اکثر چکلار و اچکی لاری بیگ
 کافر شنی لار ایک کافر شکان چکلار دین و اچکی لار دین علی و دوس بیگ
 بیرم لاغری توقه بیگ محمد دوست علی دوست بیرشاه توپن میرم انا
 بو اوروش و ایکی بیگیت طور سی جالبو لاشور لار پز بیگ ساریدین
 ابراهیم سار و نیک اینی لاری دین صمد آتین الار ساریدین حصاری سول
 لار دین شمسو ار اقسیق رو برو بولور لار شمسو ار افراق جا پار کیم اولد
 دین او توب صمد نیک باشینه قلیج خلی اولتورور باو چو دوز خم صمد
 جا پار کیم شمسو ار نیک باشینین کن دست چه پار چه سوک کن قلیج آلب
 کیتار شمسو ار نیک دوله سی یوق انکله در شمسو ار نیک باشینین اوی
 لاری عینی بولدی صمد نیک باشینین او یار کیشی یوق ایدی اوج تور ت کونین
 سوک اولدول زغم سید اوق باروی قراق لیق لار دین و فداکت لارین
 خداس بودوب یا نکلا ولایت آغان محلل اعجب چه قوت نخت ایدی قنبر علی
 مغول کیم برکن عظیم اول ایدی اند جانانی آغان چاغدا اولدی غدر بار سب

طغانی بیگ

ایدی بوق ایدی او شمورخه بیدتمیل جها کیرنی ایب کیدب انه جان نیک
 برشرعی می پشته عیش نیک آلبه ائی اولانک کا خوشی هر یکی فاند چک
 بید باساب پشته عیش نیک و ازمسی فدی کیدی بز نیک بکیت لاریت
 و باغاش تین تاشاری اوق باساب چفتی لار ایلکاری کیلا آلمادی
 دین اوق ناری باندی اوشه اوزوجی خدی کیکلانه اوشکان چک لار
 بیرم لاری نی دوقدنی اولتوروسی برآی خدی باوق بو نیکر ادا اوتور
 میج ایش قیلا آلمادی اوش سارینه باقدی باندی اوش فی ابراهیم ساروغه
 بر نیک ایدی اشک کیشی سی انه ایدی اوش فی بر کیشی لار و قاسچ
 نهمسرع تسع توایات نیک ایتین بیاق هر یکلاریکا خدی خدی توای لار
 و محصل لاری چار بیلدی قیصر صلی فدی وینه برنی ولایت لارده بارغان هر یک
 لارکا اتمام بید توای لار چار تودوب تور او کیمتانه دبانته و فی کیم بولغان
 هر یک مصالح و سبب بینه اتمام لیت محصل لاری عین قیلیدی ولایات تین
 هر یک کاکیلور ایتین بیاق سوروب اول طرف بوطرف ایش کوچ کا
 بارغان نوکر و سببای فی بعینه سوروب فی نیکر کا توکل غلبه محرم آیی

تنگ اون سیکرنا عاقد یک جنگ چهار باغی فخر قدیم برای کوهستان
 و اوردوب قافان اسباب و آلات فی طیار و کحل قلیب اوش ساری
 مخالف لارینگ اوستیکان بران غار و جوا غار و غول و اهر اول و همین سینه
 قی یا سبب بسال بیلید اوق متوجه بولدوک اوش و قهرن تیکان محله ا
 خبر تا پندی کیم مخالف لار اوش نواچی سی و اوردو امانا دی رباط سکن
 اوردی ساری کیم اوش یک شمالی دور تا تیش اول انشام لات کندی
 ته توشوادی تا نکلاسی یا سبب اوش دین او نکاندا خبر کیدی کیم مخالف
 اندجان ساری باریش نبرسیم اوز کند اوستیکان متوجه بولدوک اوردی
 ایلیک رداک اوز کند نواچی سینی چاقالی جالبو نچی اوردوک مخالف لاریک
 اندجانده بوردلار کیم پند خندق ته کیریب فصل قدشا تو قوبار چارغ
 و اوردو غانداغی لار قوبار لاریج امین قیلا المای یا نده چار پرنیک چاقو نچی
 سم با ریب اوز کند نواچی سینی کیم چا پارا پنجه نیمه ایلیک لاریک تا شانی یا
 کیک چار اوش قور غاندر بدن با ذو قور غاندا کیم اول ارا دارست لوق
 مشهور قور غاندر خنل امینی خنل نی یکی بوز یکی نوز ایک کیشی میده قوبو

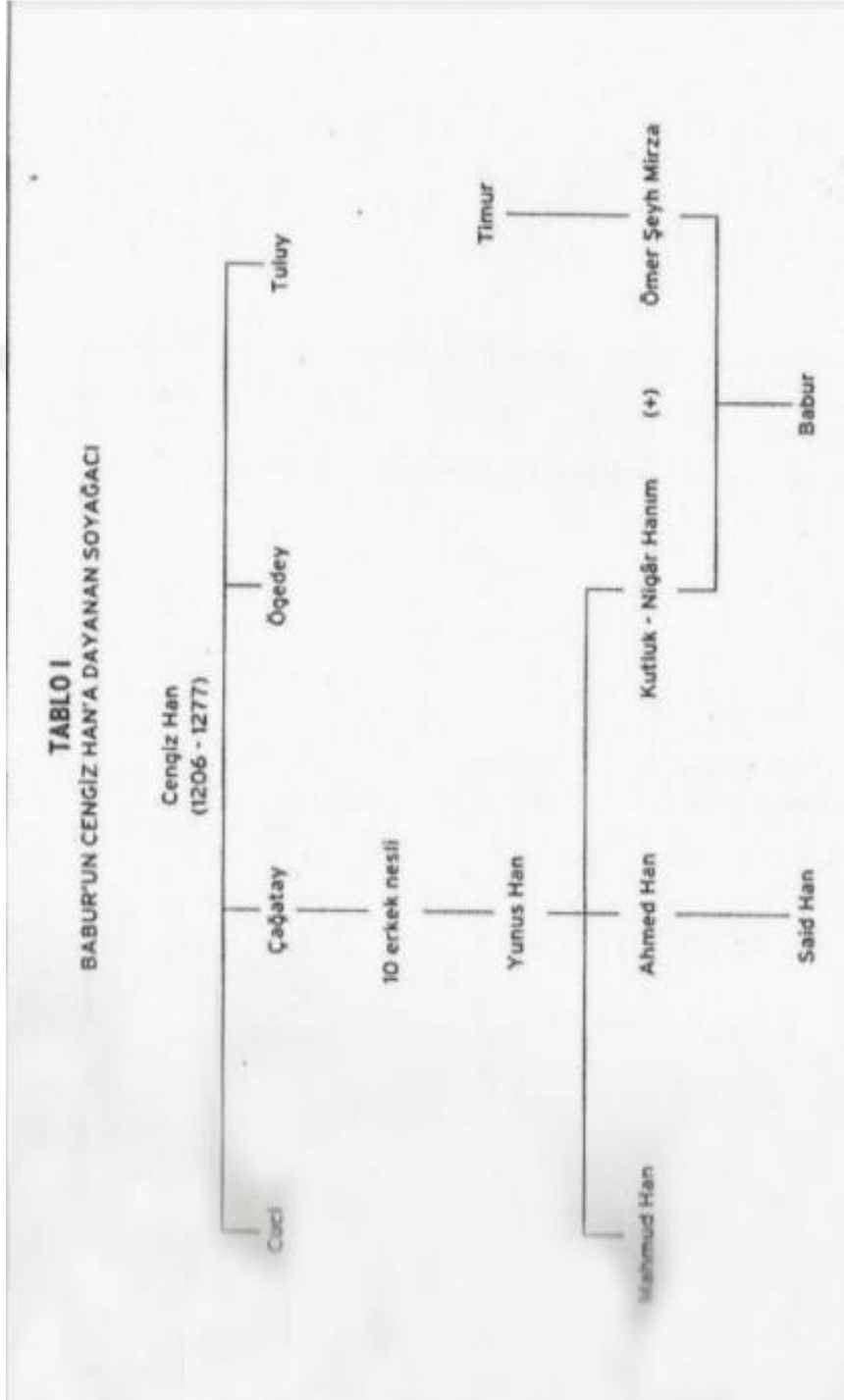
اول قرغان فی برکتی ابدی باغیب کلب ما دو قرغانیخه اوروش بیجا
 زور کیلتور دوک ما دو قرغانی خلی رست قرغانه در شمال ساری کیم ساری
 جند واقع بولوتور اگر ساری دین اوق اسلار شاید کیم فصل غمبکی ای
 اوشبو طرف واقع بولوتور قرغانین قوسیده باتد کرچه دیک ای طرف
 دین فصل توپاریب کیلتور بوب سوغه سیکور بتور لار شنه طرفلاری غمب
 دور ساری غمباق او جون ساری تاشلار بدین اولوق او لوقن قازان
 دیک تاشلار قرغانه چقاریب ایدیلار اول مقدار اولوق تاشلار کیم
 ما دو قرغانیخه آیتی لار اوشموتور قرغان اوروشی لوب سچ قرغان
 موندان تاش لار آنا دجار عهد الله وس کبر کتہ بیک بیک اخاصی
 توبی کا حقیق ابدی فصل دین انداق تاش اوروشی لار کیم سچ بری
 بیکاینگای دست معلق آیشیب اوشاندان جند بر دین قرغان بیک
 خاکریزی بیک توپکا چدیومالانہ یومالانہ کبکی لی سچ بونامی اوشال
 زمان اوق تاجیب یوردوی دوتنی آب درونہ بار علی حال بیک شنیغہ
 بر صب تاش اور دجار باشینی اخر او بدی لار خالین کشی تاش سلی

سایح لودی سپاسی کیم اوروشن سابلدی پاشنک دین جو رو نراق
ایلدی آشام نه جو اوروشن ابدی آب در کیم ایلدی بولدورانی تاکلا
ان تبادب چستی لارنل میک اینسی ضیل پیشین نمیش یکسان بو کیشینی
تبد قلیب انده جان غده باریلدی کیم ایتا طویلده ساخدا غامی لار پزیکم
یککاره غیره و چکل لار میز و ابد ان کشتی لار میز آلا نیک نه بعد تو شوبله یی
بو امیش طوری واقع بولدی مادوبی آلیب کلب اوش نیک کینت لار پزین
اچو تو به دجان کینت ته تو شولدی اول طرف دین نسل انده جان دین
یا قیب رباط سر پزیک اورچی کینت لار پزین اب نمان دجان هر کاکوشی
بو یکی هر یکدیک اراسی سر سینگ بونمای ابدی بو خوست ته قنر علی
پهچمور بون چستی دین اوشن قه بار ابدی برای تفریق کون کله اتمه بولدی
اوروشن بولما دی ائی سر کونده ایزیک استیشی چی و اولار نیک استیشی کی
آققل لاشو لار ابدی بو مدت تو کجور لار اوردو و کردنی محکم ایتا لاقیلدور
ایدی خندق قازیمور ابدی خندق بولماغان سر و ایشاخ تو تو لور ایدیا
بو لغان سپاسی تام برینغ لایب خندق ته سینه جتار لار ایدیه

سوچہ جہا طہ اوج تور ت کو نہ اکچہ پدہ چہرک و اہر غوغا و سوران چہا
 ایدی ہر کون ہشتین جی نیک الی غد سب دی بیکہ لغای بارب ایدی
 عین نیک کیشی سی زور راق کلب بیکبار اوروشن اشاسبہ اسیدی پنی
 العیاد او شہو بیل خسرو شاہ پنج اوسینکا چہرک بارور خیالی پدہ باسنز
 برزانی تلبہ قدر غد کبہ تور ب پنج اوسینکا اتلانہ می اورا ج تو نیکان
 چاغہ خسرو شاہ برکت کا خدمت سلطنت و غد غدی سید کیم سلطنت
 ناکس بی نزلار غد فی نوع نیک ہی فی اصل فی نسب فی ہنری مہدی نے
 تہ پنی شجاعت فی انصاف فی عدالت باسنز مرزانی بیکاری پدہ نور
 باسنز مرزانی کیشی سالیب محرم آئی نیک اون ایدی کیم نور
 و پرفیت و حسب و نسب پدہ ارستہ بادشاہ زادہ فی شہد نیک ہی
 و بیکلی لاریدین ہم پر خجہ فی اوقور دی ولادت و نسج لادی سیکہ
 سیکسان ایکلی و احصار ولایت و ایدی سلطان محمود مرزانی کیم ہی
 دور سلطان سوز و مرزادین کچیک سلطان علی مرزا سلطان حسن سلطان
 دین مرزانی کیم خان مرزا پدہ مشہور دور او توں اناسی پتہ کیم ایدی نکل

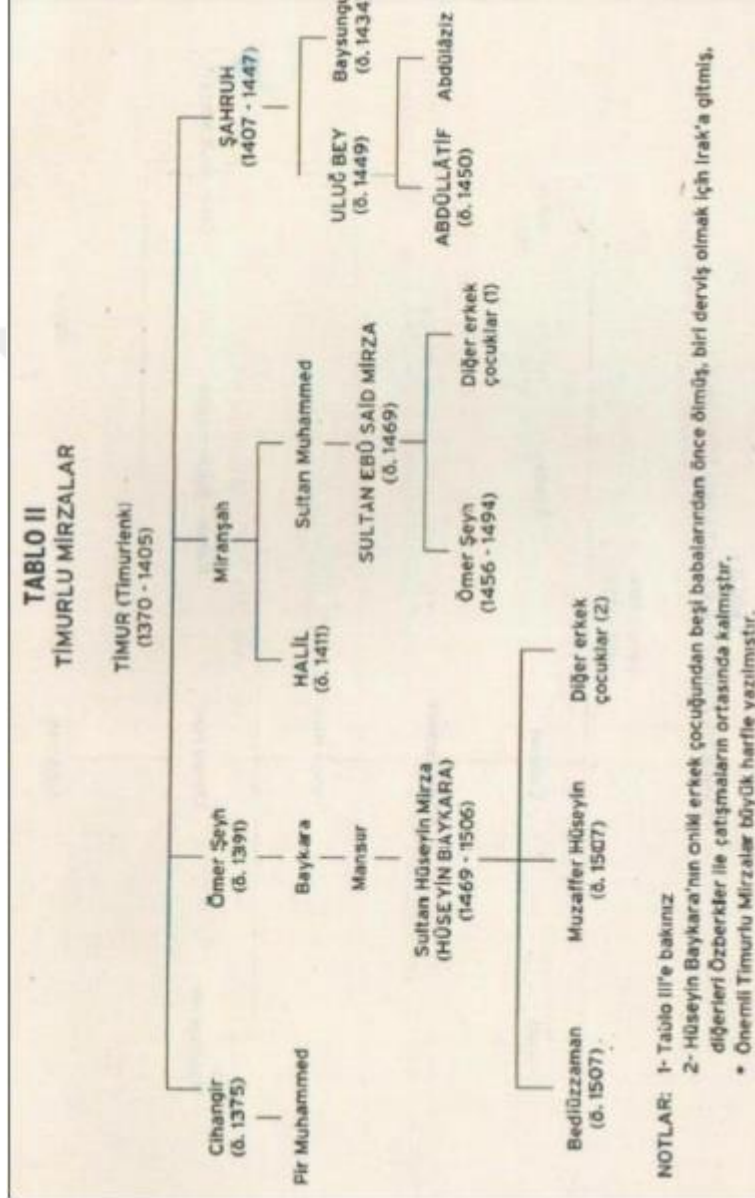
Babur'un Şeceresine Dair Tablolar

Tablo 1: Babur'un Soyağacı ⁵

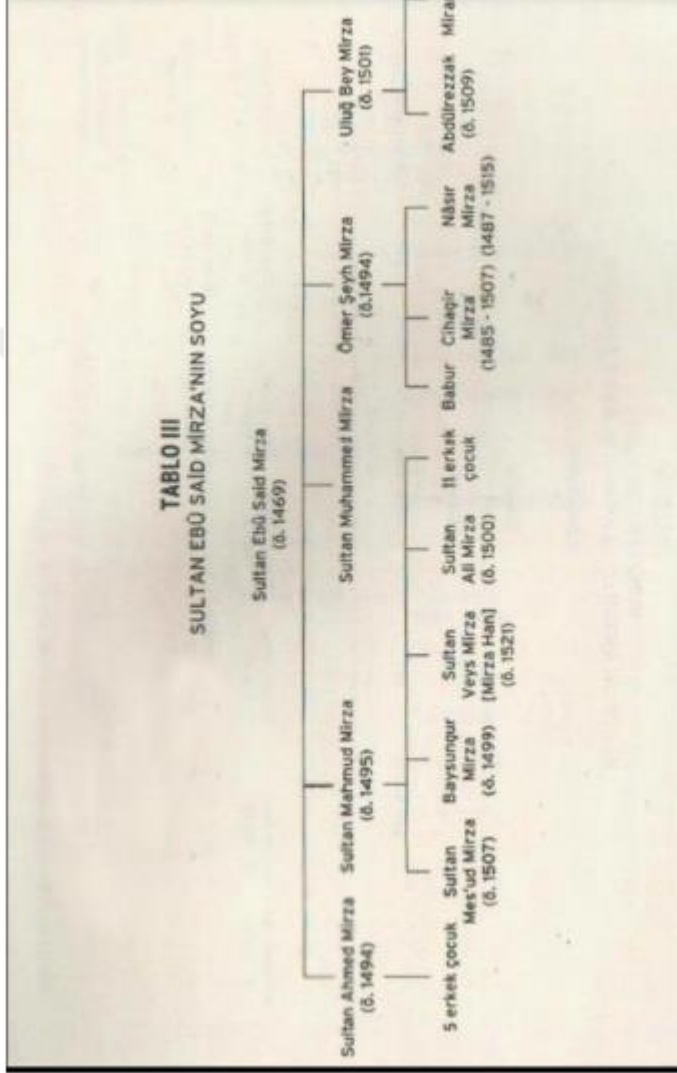
⁵Roux,2008

Tablo 2: Timurlu Mirzalar⁶

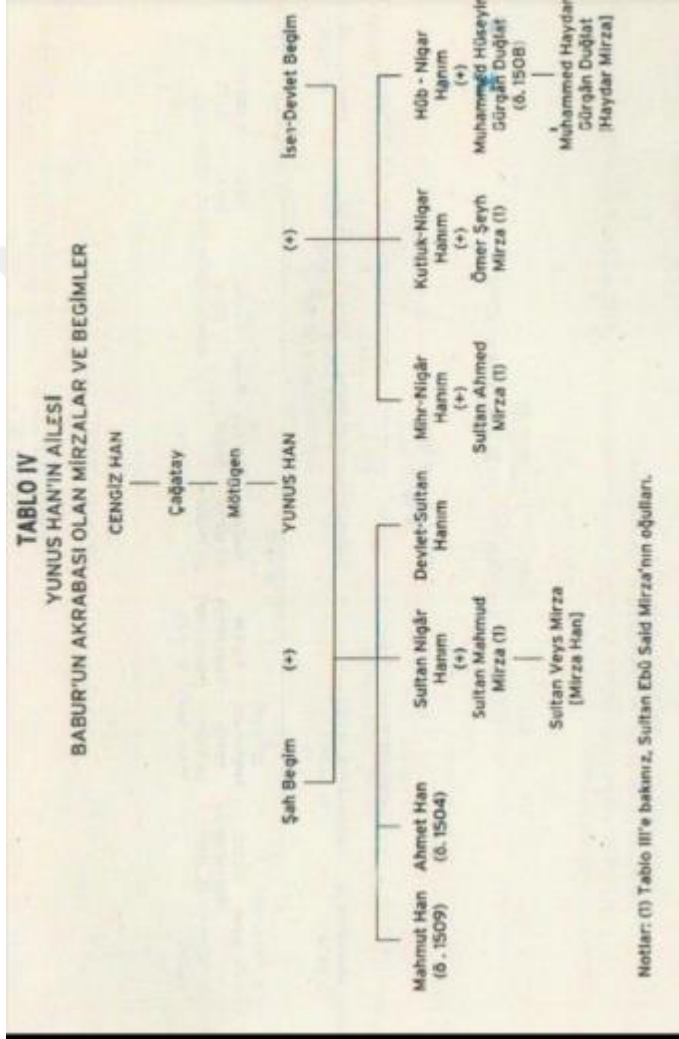
⁶Roux,2008

Tablo 3: Sultan Ebü Said Mirza'nın Soyu⁷

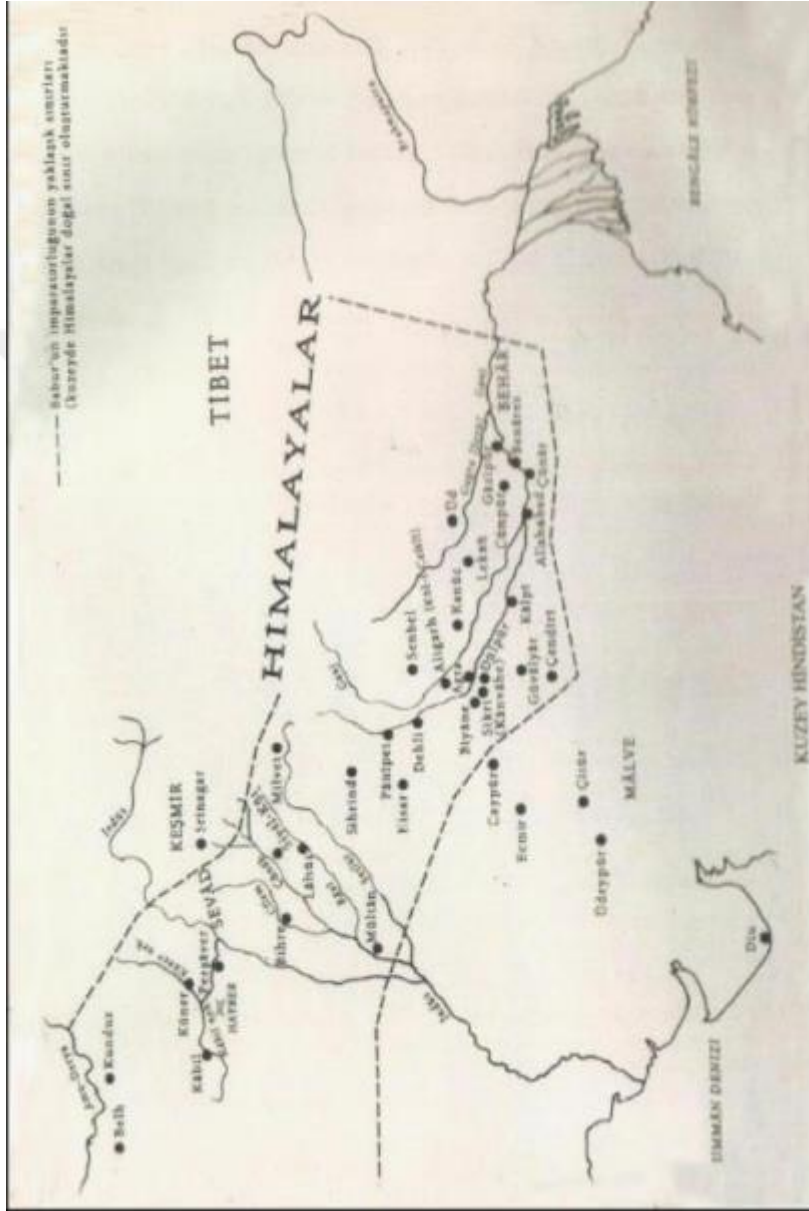
⁷Roux, 2008

Tablo 4: Yunus Han'ın Ailesi⁸

⁸Roux, 2008

HARİTA⁹

⁹Roux, 2008

ÖZGEÇMİŞ

Kiraz Öztürk, ilk ve orta öğrenimini Kocaeli’de tammaladı. 2015 yılında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde lisans eğitimi aldı. 2019 yılında lisans eğitimini tammaladıktan sonra aynı yıl içerisinde Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Dili Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine başladı. Yüksek lisans tezi olarak Baburnâme adlı eserin [61a-120a] varakları arasındaki bölümün söz varlığını tematik açıdan incelemiştir.